

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Planu Ogólnego Gminy Nowy Korczyn

- KONSULTACJE SPOŁECZNE -

WYKONAWCA:

REFUNDA Maciocha i Wspólnicy sp. k.

ul. Hubska 52/11B, 50-502 Wrocław
www.refunda.pl
email: kontakt@refunda.pl
tel. 71 371 79 90 lub 793 992 996

AUTORZY OPRACOWANIA:
mgr Katarzyna Helińska
mgr inż. Karolina Witkowska

Nowy Korczyn, 14.07.2026 r.

OŚWIADCZENIE

Ja, niżej podpisana **KATARZYNA HELIŃSKA** – kierująca zespołem autorów Prognozy oddziaływania na środowisko do Planu Ogólnego Gminy Nowy Korczyn oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 Ustawy z dnia 3 października o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 74a ust 2 oświadczam, iż:

- ukończyłam studia wyższe, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, nauk technicznych z dziedzin nauk technicznych z dyscyplin: biotechnologia, górnictwo i geologia inżynierska, inżynieria środowiska,
- posiadam ponad 3-letnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i prognozy oddziaływania na środowisko przy czym uczestniczyłam w więcej niż 5 opracowaniach tego typu.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Nowy Korczyn, 14.07.2026 r.

/-/ Katarzyna Helińska

SPIS TREŚCI

OŚWIADCZENIE	3
1. Wstęp	8
1.1. Podstawy prawne	8
1.2. Cel sporządzenia prognozy	8
1.3. Zakres merytoryczny, stopień szczegółowości i metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	8
1.3.1. Zakres merytoryczny i stopień szczegółowości przy sporządzaniu prognozy	8
1.3.2. Metody zastosowane przy sporządzeniu prognozy	8
2. Zawartość, główne cele Planu Ogólnego i powiązaniu ich z innymi dokumentami.....	11
2.1. Przedmiot i główne cele Planu Ogólnego.....	11
2.2. Związek między ustaleniami projektu planu ogólnego a innymi dokumentami.....	14
2.2.1. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego	14
2.2.2. Lokalna Strategia Rozwoju 2023 – 2027	16
2.2.3. Program Rozwoju Powiatu Buskiego na lata 2021-2030	16
3. Diagnoza stanu istniejącego środowiska	17
3.1. Położenie	17
3.2. Warunki klimatyczne	18
3.3. Powietrze	20
3.4. Hałas	21
3.5. Pola elektromagnetyczne	23
3.6. Zasoby wodne – wody powierzchniowe, podziemne i zagrożenie powodzią	24
3.7. Geologia	31
3.8. Gleby	33
3.9. Flora	36
3.10. Fauna	43
3.11. Formy ochrony przyrody	50
3.12. Obszary i obiekty posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego	56
4. Istotne problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.....	60
5. Adaptacja do zmian klimatu oraz ekstremalnych zjawisk pogodowych	62
6. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji Planu Ogólnego	63
7. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne i skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także środowisko	64
7.1. Oddziaływanie na obszar Natura 2000 Ostoja Nidziańska	64
7.1.1. Podstawy prawne i dokumenty źródłowe	64

7.1.2. Charakterystyka obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003	65
7.1.3. Przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska i ich wymagania ochronne.....	66
7.1.4. Cele ochrony oraz działania ochronne wynikające z planu zadań ochronnych	75
7.1.5. Analiza stref planistycznych w granicach obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska.....	80
7.1.6. Ocena wpływu ustaleń planu na integralność obszaru Natura 2000.....	85
7.1.7. Ocena wpływu ustaleń planu na powiązania ekologiczne.....	85
7.1.8. Ustalenia dotyczące odnawialnych źródeł energii w granicach obszaru Natura 2000	86
7.1.9. Ocena wpływu wprowadzenia OUZ na obszar Natura 2000.....	88
7.1.10. Oddziaływania skumulowane na obszar Natura 2000	90
7.1.11. Działania minimalizujące i rekomendacje dla obszaru Natura 2000	91
7.2. Oddziaływanie na obszar Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka	93
7.2.1. Podstawy prawne i dokumenty źródłowe	93
7.2.2. Charakterystyka obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka.....	94
7.2.3. Przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka i ich wymagania ochronne.....	97
7.2.4. Cele ochrony oraz działania ochronne wynikające z planu zadań ochronnych	103
7.2.5. Analiza stref planistycznych w granicach obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka.....	108
7.2.6. Ocena wpływu ustaleń planu na integralność obszaru Natura 2000.....	114
7.2.7. Ocena wpływu ustaleń planu na powiązania ekologiczne.....	114
7.2.8. Ustalenia dotyczące odnawialnych źródeł energii w granicach obszaru Natura 2000	116
7.2.9. Ocena wpływu wprowadzenia OUZ na obszar Natura 2000.....	118
7.2.10. Oddziaływania skumulowane na obszar Natura 2000	120
7.2.11. Działania minimalizujące i rekomendacje dla obszaru Natura 2000	122
7.3. Oddziaływanie na obszar Natura 2000 Dolina Nidy.....	124
7.3.1. Podstawy prawne i dokumenty źródłowe	124
7.3.2. Charakterystyka obszaru Natura 2000 Dolina Nidy.....	125
7.3.3. Przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Nidy i ich wymagania ochronne	127
7.3.4. Cele ochrony oraz działania ochronne wynikające z planu zadań ochronnych	143
7.3.5. Analiza stref planistycznych w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Nidy	154
7.3.6. Ocena wpływu ustaleń planu na integralność obszaru Natura 2000.....	159
7.3.7. Ocena wpływu ustaleń planu na powiązania ekologiczne.....	160
7.3.8. Ustalenia dotyczące odnawialnych źródeł energii w granicach obszaru Natura 2000	161
7.3.9. Ocena wpływu wprowadzenia OUZ na obszar Natura 2000.....	163
7.2.10. Oddziaływania skumulowane na obszar Natura 2000	165
7.2.11. Działania minimalizujące i rekomendacje dla obszaru Natura 2000	166
7.4. Ocena wpływu wyznaczenia stref komunikacyjnych 11SK i 12SK na obszary Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 i Dolina Nidy PLB260001	169

7.4.1.	Charakterystyka ustaleń Planu ogólnego.....	169
7.4.2.	Podstawa i sposób oceny	169
7.4.3.	Zakres przestrzenny kolizji.....	170
7.4.4.	Ocena wpływu strefy 12SK.....	170
7.4.5.	Ocena wpływu strefy 11SK.....	171
7.4.6.	Oddziaływania łączne oraz wpływ na integralność obszarów Natura 2000	172
7.4.7.	Działania ograniczające przewidywane oddziaływania.....	173
7.4.8.	Ocena końcowa	173
7.5.	Oddziaływanie na Nadnidziański Park Krajobrazowy.....	174
7.5.1.	Podstawa prawna, cele ochrony i zakazy	174
7.5.2.	Rozmieszczenie stref planistycznych i ich ocena oddziaływania.....	175
7.5.3.	Strefa 6SN – szczegółowa ocena	176
7.5.4.	Strefy 11SK i 12SK związane z inwestycją drogową.....	180
7.5.5.	Ocena wpływu obszarów uzupełnienia zabudowy na Nadnidziański Park Krajobrazowy i jego otulinę	181
7.5.6.	Ocena wpływu terenów elektrowni słonecznych dopuszczonych w profilach dodatkowych stref planistycznych	183
7.5.7.	Ocena oddziaływań w otulinie Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego	185
7.5.8.	Oddziaływania skumulowane	185
7.5.9.	Działania minimalizujące i rekomendacje	186
7.5.10.	Ocena końcowa	188
7.6.	Oddziaływanie na Obszary Chronionego Krajobrazu.....	188
7.6.1.	Podstawa prawna, działania ochronne i zakazy.....	188
7.6.2.	Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu	189
7.6.3.	Solecko-Pacanowski Obszar Chronionego Krajobrazu.....	192
7.6.4.	Ocena wpływu na stosunki wodne.....	194
7.6.5.	Oddziaływania skumulowane	195
7.6.6.	Działania minimalizujące i rekomendacje	195
7.6.7.	Ocena końcowa	196
7.7.	Oddziaływanie na korytarze ekologiczne	196
7.8.	Oddziaływanie na ludzi.....	202
7.9.	Oddziaływanie na wody.....	206
7.10.	Oddziaływanie na powietrze	214
7.11.	Oddziaływanie na gleby, powierzchnię ziemi i zasoby naturalne.....	215
7.12.	Oddziaływanie na klimat i jego zmiany	216
7.13.	Oddziaływanie na dobra materialne, zabytki i krajobraz.....	218
7.14.	Oddziaływanie na klimat akustyczny	219

7.15.	Oddziaływania skumulowane.....	223
8.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru ...	225
9.	Rozwiązania alternatywne	226
10.	Transgraniczne oddziaływanie na środowisko.....	226
11.	Napotkane trudności i luki w wiedzy	227
12.	Przewidywane metody analizy skutków realizacji Planu Ogólnego	227
13.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	228
14.	Spis tabel.....	230
15.	Spis rysunków	231

1. Wstęp

1.1. Podstawy prawne

Prognoza wykonana została w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, którą reguluje ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.), zwana dalej ustawą ooś. Celem tej procedury jest przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu dokumentu.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt. 1 ustawy ooś „Przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga projekt: planu ogólnego gminy oraz planu zagospodarowania przestrzennego,

wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju, programu, polityki publicznej i dokumentu programowego, z zakresu polityki rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wymagane jest opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko dla dokumentu pn.: „Plan Ogólny Gminy Nowy Korczyn” i przeprowadzenie procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, dalej nazywana SOOŚ.

1.2. Cel sporządzenia prognozy

Procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowi formalny proces oceny oddziaływania na środowisko dokumentu pn. „Plan Ogólny Gminy Nowy Korczyn”. W ramach tej procedury określone jest jak realizacja zapisów analizowanego

dokumentu wpłynie na środowisko. Należy przy tym mieć na uwadze, że SOOŚ nie jest odrębnym dokumentem, a procedurą, w trakcie której powstają ściśle określone dokumenty, w tym prognoza oddziaływania na środowisko.

1.3. Zakres merytoryczny, stopień szczegółowości i metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

1.3.1. Zakres merytoryczny i stopień szczegółowości przy sporządzaniu prognozy

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko do dokumentu pn. „Plan Ogólny Gminy Nowy Korczyn” jest zgodny z art. 51, z uwzględnieniem art. 52 ustęp 1 i 2 ustawy ooś. Zakres Prognozy oddziaływania na środowisko

odpowiada wymaganiom wynikającym z art. 51 ust. 2 cytowanej ustawy, według kolejności ustalonej w tym przepisie oraz przy zachowaniu warunków, o których mowa w art. 52 ust.1 i 2 ww. ustawy.

1.3.2. Metody zastosowane przy sporządzeniu prognozy

W prognozie analizie zostało poddane oddziaływanie zaproponowanych przedsięwzięć do realizacji w ramach projektu dokumentu pn.: „Plan Ogólny Gminy Nowy Korczyn” na poszczególne komponenty środowiska, w tym na zdrowie człowieka, z uwzględnieniem zależności między tymi komponentami.

Zgodnie z zapisami ustawy ooś informacje zawarte w Prognozie zostały opracowane stosownie do stanu

współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów z nim powiązanych.

Prognoza oddziaływania na środowisko opracowana została przy wykorzystaniu poniższych metod:

- desk research - to metoda badawcza polegająca na kompilacji, analizowaniu oraz przetwarzaniu danych i informacji pochodzących z istniejących źródeł (np. GUS, bazy GIOŚ/WIOŚ, Raporty GIOŚ/WIOŚ, Bazy danych GDOŚ), a następnie formułowaniu na ich podstawie wniosków dotyczących badanego problemu.
- analizy statystyczne – badane dane zestawione zostały w formie tabelarycznej i opatrzone wnioskami z wykonanej analizy,
- analizy przestrzenne i wizualizacje kartograficzne – metoda ta polega na analizie danych przestrzennych mająca na celu ujawnienie lub uzyskanie nowej informacji przestrzennej, zwłaszcza geograficznej. Analiza przestrzenna umożliwia modelowanie złożonych zjawisk, relacji i procesów geograficznych, służąc ich monitorowaniu i prognozowaniu. Przeanalizowane przestrzenie i wizualizowane kartograficznie zostały informacje dotyczące pakietów zadań i korytarzy transportowych na tle obszarów cennych przyrodniczo,
- metody opisowe – metoda ta polega na opisie danych statystycznych uzyskanych podczas badania statystycznego. Celem stosowania metod statystyki opisowej jest podsumowanie zbioru danych i wyciągnięcie pewnych podstawowych wniosków i uogólnień na temat zbioru.

Wykorzystane zostały materiały kartograficzne, opracowania archiwalne, planistyczne i strategiczne z zakresu badań środowiska przyrodniczego na omawianym terenie oraz przeanalizowane zostały ustalenia projektu dokumentu pn.: „Plan Ogólny Gminy Nowy Korczyn”. Zastosowana w niniejszym opracowaniu metoda sporządzenia prognozy polegała na kompleksowej analizie oddziaływania potencjalnie możliwych do realizacji działań i charakteru wykorzystania terenu w ramach poszczególnych stref planistycznych wyznaczonych w projekcie dokumentu, porównaniu obecnego stanu środowiska przyrodniczego na analizowanym terenie i symulacji wpływu skutków ustaleń Planu Ogólnego na poszczególne komponenty środowiska oraz środowiska jako całości.

Kluczową część analizy Prognozy stanowi matryca oceny oddziaływania na środowisko i zadań w poszczególnych celach strategicznych projektu dokumentu pn.: „Plan Ogólny Gminy Nowy Korczyn” (przyjęty stopień analizy odpowiadający poziomowi szczegółowości dokumentu jako całości). Zgodnie z zapisami ustawy ooś, poddano

poszczególne ustalenia planu ogólnego ocenie poszerzonej obejmującej rodzaj, skalę i charakter oddziaływania na poszczególne elementy środowiska.

W trakcie prac nad Prognozą przeanalizowane zostały również liczne dokumenty strategiczne dotyczące planowania zagospodarowania terenu powiązane z dokumentem pn.: „Plan Ogólny Gminy Nowy Korczyn”, które zostały przeanalizowane w rozdziale 3.

Informacje na temat lokalnych uwarunkowań środowiskowych obszaru oraz stanu i jakości środowiska czerpano z danych Rocznika Statystycznego GUS, publikacji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, publikacji Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, publikacji GEOSERWISU (Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska), publikacji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, publikacji specjalistycznej literatury eksperckiej w zakresie oddziaływania i zagrożeń dla stanu środowiska związanych z rozwojem zintegrowanym. Przeanalizowana została również treść uchwał Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego dotycząca ochrony przed hałasem oraz programów ochrony powietrza.

SOOŚ odnosi się do szerokiego spectrum zagadnień. Inaczej niż w przypadku oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć nie ma tu możliwości odniesienia się do konkretnych rozwiązań technicznych. Poziom szczegółowości prowadzonej oceny oddziaływania jest ściśle powiązany z poziomem szczegółowości przedmiotowego dokumentu.

Dyrektywa 2001/42/WE przy sporządzaniu prognozy oddziaływania dokumentów strategicznych kładzie nacisk w szczególności na:

- Zebranie i przedstawienie danych na temat stanu środowiska, aktualnych problemów i ich prawdopodobnej przyszłej ewolucji,
- Przewidywanie znaczących oddziaływań środowiskowych ocenianego dokumentu,
- Wskazanie środków łagodzących i sposobu ich monitorowania,
- Konsultacje społeczne z odpowiednimi władzami, jako część procesu oceny,
- Monitoring oddziaływań środowiskowych podczas wdrażania dokumentu.

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt.3 lit. b ustawy ooś (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 1112 ze zm.) prognoza oddziaływania na środowisko projektu dokumentu pn.: „Plan Ogólny

Gminy Nowy Korczyn” powinna przedstawiać rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

W ramach Prognozy dokonana została analiza wariantu podstawowego, którego planowane ustalenia planistyczne zostały poddane szczegółowej analizie. W rozdziale nr 6 przeanalizowano również skutki tzw. „wariantu 0” – polegającego na niezrealizowaniu projektu dokumentu pn.: „Plan Ogólny Gminy Nowy Korczyn” oraz jego potencjalne skutki zarówno dla stanu rozwoju terytorialnego, jak również skutki środowiskowe (podwyższone koszty środowiskowe).

Ostatecznie przyjęte rozwiązania są wynikiem szczegółowej analizy wariantów i wyboru tych, które

w największym stopniu odpowiadają potrzebom gminy, zapewniając zrównoważony rozwój oraz harmonijne współistnienie przestrzeni inwestycyjnych, mieszkaniowych i przyrodniczych. Dzięki uwzględnieniu różnych scenariuszy zagospodarowania przestrzeni możliwe było wypracowanie optymalnej koncepcji, uwzględniającej zarówno uwarunkowania środowiskowe, jak i potrzeby mieszkańców oraz przedsiębiorców.

Zaplanowane ustalenia planistyczne będą oddziaływać w większości lokalnie (na terenie Gminy Nowy Korczyn).

Procedura oceny oddziaływania obejmowała etapy przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 1. Etapy SOOŚ projektu dokumentu pn. „Plan Ogólny Gminy Nowy Korczyn”

Etap SOOŚ	Cel
Ustalenie kontekstu i celów, określenie aktualnego stanu, zdecydowanie o zakresie Prognozy.	
Zidentyfikowanie innych ważnych planów lub programów i celów ochrony środowiska	Ocena, w jaki sposób na zawartość Planu Ogólnego ma wpływ ustalenie dokumentów wyższego rzędu, jak istniejące ograniczenia zewnętrzne mogą być uwzględnione oraz pomocne w określaniu celów SOOS
Zebranie informacji bazowych o stanie środowiska	Dostarczenie dowodów dla istniejących problemów środowiskowych, prognozowania oddziaływań na środowisko, zakresu monitoringu, pomoc w określeniu celów SOOS
Zidentyfikowanie problemów środowiskowych	Pomocne przy precyzowaniu oceny i jej pośrednich etapów, uwzględniając dane bazowe, określenie celów SOOS, prognozowaniu oddziaływań, określaniu zakresu monitoringu
Określenie celów SOOS	Dostarczenie instrumentów/środków służących do oszacowania wpływu Planu Ogólnego na środowisko
Określenie i doprecyzowanie alternatyw i oszacowanie oddziaływań	
Porównanie ustaleń Planu Ogólnego z celami SOOS	Identyfikacja potencjalnych synergii i niespójności pomiędzy celami Planów Ogólnych i celami SOOS
Rozwój strategicznych rozwiązań alternatywnych	Określenie i sprecyzowanie ewentualnych strategicznych alternatyw
Przewidywanie oddziaływań Planu Ogólnego uwzględniając alternatywy	Określenie znaczących środowiskowych oddziaływań programu i jego alternatyw
Oszacowanie efektów ustaleń Planu Ogólnego, uwzględniając ewentualne alternatywy	Walidacja przewidywanych oddziaływań Planu Ogólnego i jego alternatyw

Etap SOOS	Cel
Środki łagodzące oddziaływania niekorzystne	Zapewnienie, że oddziaływania niekorzystne zostały zidentyfikowane i potencjalne środki łagodzące zostały rozważone (uwzględnione)
Propozycja wskaźników monitorowania oddziaływań środowiskowych wdrożenia Planu Ogólnego	Wyznaczenie szczegółów, dla których wpływ środowiskowy Planu Ogólnego może zostać oszacowany
Przygotowanie prognozy oddziaływania	
Przygotowanie prognozy oddziaływania	Prezentacja przewidywanych oddziaływań środowiskowych ustaleń Planu Ogólnego, uwzględniając alternatywy, w formie odpowiedniej dla konsultacji społecznych i decydentów
Konsultacja projektu Planu Ogólnego i prognozy oddziaływania	
Konsultacje społeczne, konsultacje z odpowiednimi organami projektu Planu Ogólnego oraz prognozy oddziaływania	Zapewnienie udziału społeczeństwa i organów konsultujących oraz możliwości wyrażenia opinii do wniosków płynących SOOS
Zestawienie i rozpatrzenie uwag, które wpłynęły w ramach konsultacji społecznych i podjęcie decyzji o ich ujęciu lub odrzuceniu	Zapewnienie, że uwarunkowania środowiskowe jakichkolwiek poważnych zmian w projekcie Planu Ogólnego na tym etapie są określone i wzięte pod uwagę. Dostarczenie informacji, w jaki sposób wyniki oceny oddziaływania i konsultacji społecznych zostały wzięte pod uwagę w ostatecznej wersji dokumentu
Monitoring znaczących oddziaływań na środowisko wdrożenia Planu Ogólnego	
Zdefiniowanie celów i metod monitoringu	Aby określić efekt środowiskowy Planu Ogólnego należy określić gdzie prognozowane oddziaływania są takie jak w rzeczywistości, pomoc w identyfikacji oddziaływań niekorzystnych
Reakcja na oddziaływania niekorzystne	Przygotowanie odpowiedniej reakcji tam, gdzie zostały stwierdzone oddziaływania niekorzystne

Źródło: opracowanie własne

2. Zawartość, główne cele Planu Ogólnego i powiązaniu ich z innymi dokumentami

2.1. Przedmiot i główne cele Planu Ogólnego

Plan ogólny zgodnie z art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym sporządza się dla obszaru całej gminy z wyłączeniem terenów zamkniętych innych niż ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu. Opracowanie obejmuje cały obszar Gminy miejsko-wiejskiej Nowy Korczyn, zlokalizowanej w powiecie

buskim, w województwie świętokrzyskim, w granicach administracyjnych o łącznej powierzchni 117 km², z wyłączeniem terenów zamkniętych.

Plan ogólny jest aktem prawa miejscowego, który uwzględnia się przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Stanowi on również

podstawę do wydawania decyzji dotyczących lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz warunków zabudowy i zagospodarowania terenu.

Ustalenia Planu ogólnego zostały sporządzone z uwzględnieniem uwarunkowań rozwoju przestrzennego Gminy, które wynikają m.in. z Planu Zagospodarowania Województwa, obszarów chronionych występujących na obszarze opracowania, rozmieszczenia istniejącej lub planowanej infrastruktury Gminy.

Plan ogólny w formie danych przestrzennych, o których mowa w art. 67a ust. 3 i 3a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym tworzonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 67b w/w ustawy obejmuje określone strefy planistyczne, gminne standardy urbanistyczne oraz obszar uzupełnienia zabudowy. Wyznaczanie stref planistycznych determinowano biorąc pod uwagę obszary objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, dla których wyznaczono funkcję mieszkaniową oraz obszary uzupełnienia zabudowy w ramach już istniejącej zgodnie z art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Dodatkowo wzięto pod uwagę zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową oraz obszary uzupełnienia zabudowy w ramach już istniejącej.

Plan ogólny Gminy Nowy Korczyn określa strefy planistyczne zgodnie z art. 13c ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wyznaczając ich profil funkcjonalny oraz określając maksymalne dopuszczalne wskaźniki związane z nadziemną intensywnością zabudowy, wysokością zabudowy, udziałem powierzchni zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, z zachowaniem przepisów wydanych na podstawie art. 13 m ust 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Opracowanie Planu ogólnego zostało wykonane w formie danych przestrzennych, o których mowa w art. 67a ust. 3 i 3a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, które obejmują m.in.: lokalizację przestrzenną obszaru objętego aktem w postaci wektorowej, atrybuty zawierające informacje o akcie, wskazanie granic stref planistycznych i obszarów uzupełnienia zabudowy, zbiór atrybutów zawierających informacje o obiektach przestrzennych ww.

Podczas wyznaczania stref planistycznych priorytetowo uwzględniono obowiązujące w Gminie Nowy Korczyn miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, ze szczególnym naciskiem na obszary, na których określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej. W Planie ogólnym Gminy Nowy Korczyn wyznacza się w sposób rozłączny następujące strefy planistyczne:

1. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW): została wyznaczona dla obszarów obecnie istniejącej zabudowy oraz na terenach, na których planowana jest nowa, w granicach obszarów uzupełnienia zabudowy. Na wyznaczonych strefach SW występują obecnie budynki mieszkaniowe wielorodzinne i jednorodzinne i strefa ta pozwala na rozwój zabudowy o funkcji zarówno wielorodzinnej i jednorodzinnej. Określone standardy urbanistyczne stanowią kontynuację polityki przestrzennej gminy. Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną obejmują tereny uwzględniając aktualne uwarunkowania przestrzenne oraz zachowując zgodność z istniejącym stanem zabudowy w gminie Nowy Korczyn oraz pozwalając na rozwój zabudowy o funkcji wielorodzinnej. Wskaźniki urbanistyczne wyznaczonych stref SW wynikają z parametrów istniejących budynków oraz uwzględniają możliwość ich ewentualnej rozbudowy, w celu poprawy warunków zagospodarowania. Profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej.
2. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną (SJ): została wyznaczona w miejscu istniejącej zabudowy oraz tam, gdzie planuje się jej poszerzenie w granicach obszarów uzupełnienia zabudowy. Nowe obszary zaplanowano także na terenach aktualnie niezagospodarowanych w pobliżu już istniejącej zabudowy w celu rozwoju funkcji mieszkaniowej w największych miejscowościach gminy Nowy Korczyn. Do tych stref zakwalifikowano także tereny usługowe, które będą zlokalizowane w pobliżu planowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren

- komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej.
3. Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (SZ): została wyznaczona na terenach, na których znajduje się już zabudowa zagrodowa, w granicach obszarów uzupełnienia zabudowy. Do tych stref zakwalifikowano także tereny usługowe, które będą zlokalizowane w pobliżu planowanej zabudowy zagrodowej. Profil podstawowy: teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej.
 4. Strefa usługowa (SU): została wyznaczona na terenach, na których znajduje się już zabudowa produkcyjna lub produkcyjno-usługowa, oraz na obszarach przewidzianych do rozwoju tej funkcji, jako kontynuacja polityki przestrzennej gminy. Określone standardy urbanistyczne stanowią kontynuację polityki przestrzennej gminy. Profil podstawowy: teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej.
 5. Strefa gospodarcza (SP): została wyznaczona na terenach, na których znajduje się już zabudowa produkcyjna lub produkcyjno-usługowa, oraz na obszarach przewidzianych do rozwoju tej funkcji, jako kontynuacja polityki przestrzennej gminy. Określone standardy urbanistyczne stanowią kontynuację polityki przestrzennej gminy. Profil podstawowy: teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej.
 6. Strefa produkcji rolnej (SR): została wyznaczona na terenach istniejącej produkcji w gospodarstwach rolnych oraz na obszarach przewidzianych do rozwoju tej funkcji, jako kontynuacja polityki przestrzennej gminy. Określone standardy urbanistyczne stanowią kontynuację polityki przestrzennej gminy. Profil podstawowy: teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej.
 7. Strefa infrastrukturalna (SI): została wyznaczona na terenach infrastruktury technicznej oraz na obszarach przewidzianych do rozwoju tej funkcji, jako kontynuacja polityki przestrzennej gminy.
 8. Strefa zieleni i rekreacji (SN): została wyznaczona na terenach zieleni oraz na obszarach przewidzianych do rozwoju tej funkcji, jako kontynuacja polityki przestrzennej gminy. Określone standardy urbanistyczne stanowią kontynuację polityki przestrzennej gminy. Profil podstawowy: teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej.
 9. Strefa cmentarzy (SC): została wyznaczona na terenach istniejących cmentarzy oraz na terenie kościołów, przy których występują historyczne nagrobki i cmentarze. Profil podstawowy: teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej.
 10. Strefa otwarta (SO): została wyznaczona na terenach o cennych walorach przyrodniczych, zlokalizowanych poza obszarami zabudowy, w celu ochrony naturalnych ekosystemów i zachowania bioróżnorodności zgodnie z polityką przestrzenną gminy. Profil podstawowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej.
 11. Strefa komunikacyjna (SK): została wyznaczona na terenach dróg klasy głównej oraz zbiorczej, a także w granicach kolejowego terenu zamkniętego. Profil podstawowy: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej.
- Dla każdej ze stref, z wyjątkiem strefy komunikacyjnej i strefy otwartej określono wartości minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, nie mniejsze niż wynika to z przepisów Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac

planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów.

Dla stref planistycznych: SW, SJ, SZ, SU, SP i SR ustalono obowiązkowo wartości maksymalnej

nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnego udziału powierzchni zabudowy oraz maksymalnej wysokości zabudowy.

Dla wybranych stref określono również profile dodatkowe.

2.2. Związek między ustaleniami projektu planu ogólnego a innymi dokumentami

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest w Polsce między innymi poprzez wprowadzenie w życie odpowiednich aktów prawnych, w tym ustaw i rozporządzeń.

Plan ogólny jest aktem prawa miejscowego i jest podstawą do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu i musi być zgodny z tymi przepisami prawa. Plan ogólny nie ustala konkretnych przedsięwzięć inwestycyjnych a określa strefy planistyczne oraz gminne standardy urbanistyczne (parametry i wskaźniki urbanistyczne), co ma na celu zapewnienie zrównoważonego rozwoju gminy i harmonijnego zagospodarowania jej przestrzeni, bez niekontrolowanego rozlewu zabudowy.

Ustalenia „Planu Ogólnego Gminy Nowy Korczyn” realizują następujące istotne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym i międzynarodowym, mające znaczenie w skali sporządzanego opracowania:

- ochrona powierzchni ziemi, racjonalne gospodarowanie i zachowanie wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych – zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze;
- ochrona obiektów i obszarów o cennych walorach przyrodniczych – zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;

- ochrona korytarzy ekologicznych – zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, Programem ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej, który jest przełożeniem Konwencji o różnorodności biologicznej z 1992 r. (Rio de Janeiro);
- ochrona udokumentowanych złóż kopalin oraz zapewnienie obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż – zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze;
- ochrona wód powierzchniowych i podziemnych – zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska; ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków;
- ochrona gruntów rolnych i leśnych – zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- ochrona walorów krajobrazowych środowiska – zgodnie z Europejską Konwencją Krajobrazową. Plan Ogólny Gminy Nowy Korczyn realizuje wymienione powyżej cele i umożliwia rozwój gospodarczy z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju na jej terenie.

2.2.1. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego

Obowiązujący obecnie Plan zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego został przyjęty uchwałą Nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 roku. Nowy

plan jest w trakcie opracowywania, a prace rozpoczęto na podstawie uchwały Nr LVI/685/23 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 stycznia 2023 r.

Obszar gminy Nowy Korczyn zgodnie z diagnozą obszarów problematycznych w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego został zakwalifikowany do obszaru, gdzie występuje ryzyko powodzi wg. Wojewódzkiego Planu Reagowania Kryzysowego, obszarów o relatywnie słabo wykorzystanym potencjale rolnictwa w odniesieniu do bardzo dobrych warunków glebowych, obszaru o najgorszej dostępności do usług, obszaru depopulacji i częściowo do obszaru Doliny Wisły.

Strategiczną misją Planu zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego jest „Wzmocnienie spójności terytorialnej regionu oraz konkurencyjności jego struktur funkcjonalnych drogą poprawy dostępności komunikacyjnej, zwiększenia wpływu miast na sąsiadujące obszary wiejskie a także ułatwienia dostępu społeczeństwa do rynków pracy i wyżej zorganizowanych usług”. Za cel generalny Planu uznaje się: „Kształtowanie zrównoważonej, harmonijnej struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa świętokrzyskiego, sprzyjającej poprawie atrakcyjności i spójności terytorialnej regionu oraz efektywnemu wykorzystaniu jego potencjałów rozwoju, przy jednoczesnym wsparciu dla rozwiązań innowacyjnych i przyjaznych środowisku przyrodniczemu”. W celu osiągnięcia celu wyznaczono cele warunkujące ukierunkowane na integrację zadań rozwoju społeczno-gospodarczego w sferze przestrzennej oraz wzmocnienie zdolności absorpcyjnej środków pomocowych w systemie planowania miejscowego:

- Wzrost konkurencyjności i innowacyjności przestrzeni gospodarczej województwa, w tym szczególnie miast z myślą o wykorzystaniu lokalnych potencjałów rozwoju i dostosowaniu tej przestrzeni do rozwoju gospodarki opartej na wiedzy.
- Formowanie policentrycznego układu osadnictwa i funkcjonalnych powiązań sieci miast, rozwijanych w ramach harmonijnych struktur obszarowych z jednoczesnym wsparciem procesów metropolizacji i działań służących wzmocnieniu więzi województwa z krajową i europejską przestrzenią gospodarczą.
- Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi zasobów ludzkich oraz integracji rynków pracy.
- Ochrona i racjonalne zagospodarowanie zasobów przyrodniczych i dóbr kultury, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

- Kształtowanie systemów infrastruktury technicznej i społecznej w aspekcie poprawy dostępności i spójności przestrzennej oraz osiągnięcia wysokiego standardu świadczenia usług.
- Wzmocnienie odporności struktur przestrzennych na zagrożenia oraz poprawa bezpieczeństwa publicznego.
- Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.

Polityka przestrzenna województwa dąży do zrównoważonego rozwoju regionu, uwzględniającego zarówno potrzeby społeczne, jak i gospodarcze oraz środowiskowe. Kluczowe znaczenie ma tworzenie warunków do komfortowego życia i pracy mieszkańców, rozwijanie nowoczesnej i konkurencyjnej gospodarki w powiązaniu z zapewnieniem bezpieczeństwa, a także ochrona cennych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych. Istotnym elementem jest również wykorzystanie potencjału rozwojowego różnych obszarów funkcjonalnych w celu zapewnienia spójności terytorialnej i równomiernego rozwoju całego województwa.

Plan Ogólny Gminy Nowy Korczyn pozostaje w zgodzie z celami wskazanymi w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa. Dokument ten uwzględnia zarówno potrzebę rozwoju przestrzeni zamieszkania i gospodarki lokalnej, jak i konieczność ochrony środowiska przyrodniczego. W Planie zaplanowano obszary przeznaczone pod zabudowę – mieszkaniową, usługową i inną niezbędną infrastrukturę – co wpisuje się w dążenie do zapewnienia wysokiej jakości przestrzeni życia i pracy oraz wspierania wielofunkcyjnej, konkurencyjnej gospodarki.

Jednocześnie dokument jasno wyznacza strefy otwarte, w których nie przewiduje się zabudowy. Są to tereny o szczególnych walorach przyrodniczych, krajobrazowych bądź rolniczych, które mają pozostać niezurbanizowane. Takie podejście sprzyja zachowaniu zasobów środowiska naturalnego, ogranicza presję inwestycyjną na cenne obszary i wspiera zrównoważony rozwój regionu. Dzięki temu Plan Ogólny Gminy Nowy Korczyn nie tylko odpowiada na lokalne potrzeby rozwojowe, ale także realnie przyczynia się do realizacji celów polityki przestrzennej województwa.

2.2.2. Lokalna Strategia Rozwoju 2023 – 2027

Lokalna Grupa Działania „Królewskie Ponidzie” skupia w swoich strukturach samorządy, przedstawicieli biznesu, organizacji pozarządowych oraz mieszkańców powiatu buskiego tj. gmin: Busko – Zdrój, Gnojno, Nowy Korczyn, Pacanów, Solec – Zdrój, Stopnica, Tuczepy i Wiślica. Lokalna Grupa Działania „Królewskie Ponidzie” – powstała celem inspirowania do zrównoważonego i wszechstronnego rozwoju regionu oraz poprawy jakości życia poprzez budowanie partnerstwa lokalnego i pobudzenie aktywności i samodzielności mieszkańców, organizacji oraz instytucji. Misją, którą wyznaczyła sobie i konsekwentnie realizuje Lokalna Grupa Działania „Królewskie Ponidzie” brzmi następująco: „Królewskie Ponidzie” – obszar przyjazny tworzeniu partnerstw kreujących markę obszaru w oparciu o dziedzictwo kulturowe i innowacyjne rozwiązania”. W celu realizacji misji wyznaczono następujące cele: tworzenie warunków do rozwijania turystyki, sportu i rekreacji, rozwijanie aktywnych postaw obywatelskich służących włączeniu społecznemu.

Plan ogólny gminy Nowy Korczyn jest kluczowym narzędziem dla realizacji celów określonych w Lokalnej

Strategii Rozwoju 2023–2027. Dokument ten nie tylko porządkuje przestrzeń, ale przede wszystkim ma za zadanie wspierać zrównoważony rozwój, ze szczególnym uwzględnieniem turystyki. Jednym z najważniejszych założeń planu jest wyznaczenie i ochrona stref otwartych, czyli obszarów o wysokiej wartości przyrodniczej i krajobrazowej. Ich zachowanie jest kluczowe dla utrzymania unikalnego charakteru gminy. Równocześnie, plan precyzyjnie definiuje strefy zieleni i rekreacji, które mają sprzyjać rozwojowi infrastruktury turystycznej. Obszary te mogą stanowić miejsca wypoczynku i aktywności na świeżym powietrzu. Takie podejście ma na celu stworzenie spójnej i atrakcyjnej oferty dla odwiedzających. Poprzez połączenie ochrony naturalnego dziedzictwa z celowanym rozwojem rekreacji, gmina Nowy Korczyn dąży do umocnienia swojej pozycji jako atrakcyjnego ośrodka turystyki weekendowej i aktywnego wypoczynku. Dzięki temu, plan ogólny nie tylko reguluje zagospodarowanie terenu, ale staje się strategicznym motorem wzrostu gospodarczego i społecznego w regionie.

2.2.3. Program Rozwoju Powiatu Buskiego na lata 2021-2030

Program Rozwoju Powiatu Buskiego na lata 2021-2030 został przyjęty uchwałą Nr XXXV/366/2022 Rady Powiatu w Busku-Zdroju z dnia 27 maja 2022 r. w sprawie przyjęcia dokumentu pn. "Program Rozwoju Powiatu Buskiego na lata 2021-2030". W programie zdefiniowano misję powiatu jako: „Powiat Buski poprzez swoje działania zapewnia przyjazne i atrakcyjne miejsce do życia i pracy, wykorzystuje potencjały Powiatu dla budowania silnego kapitału społecznego i tworzenia dogodnych warunków do rozwoju gospodarki, rolnictwa i turystyki, zapewniając jednocześnie dbałość o środowisko i zasoby naturalne.” Cel główny stanowi kierunek rozwoju Powiatu, który ma być osiągnięty w perspektywie strategicznej do roku 2030, jest to również opis jego stanu docelowego. Cel główny dla Powiatu Buskiego brzmi: „Powiat Buski to miejsce przyjazne dla wszystkich, gdzie funkcjonuje silne, zdrowe i zintegrowane społeczeństwo, któremu zapewnia się wysoką jakość życia, pracy, leczenia i wypoczynku oraz nowoczesną infrastrukturę i czyste

środowisko. Powiat Buski to miejsce atrakcyjne do życia, inwestowania oraz rozwoju osobistego, zawodowego, społecznego i gospodarczego.” Wyznaczony cel główny został uszczegółowiony poprzez służące ich osiągnięciu cele szczegółowe, priorytety oraz kierunki interwencji i zadania. Wśród celów szczegółowych wymienia się:

- Wysoka jakość i dostępność do usług społecznych i wsparcie działań ograniczających wykluczenie społeczne
- Poprawa spójności i standardu infrastruktury komunikacyjnej
- Rozwój ochrony zdrowia
- Rozwój i wzmocnienie społeczności lokalnej
- Poprawa jakości środowiska i ochrona zasobów naturalnych na rzecz wysokiej jakości życia mieszkańców
- Zwiększenie efektywności funkcjonowania administracji samorządowej

Plan ogólny gminy Nowy Korczyn jest spójny z założeniami Programu Rozwoju Powiatu Buskiego na lata 2021–2030. Misja Programu, zakładająca podnoszenie jakości życia mieszkańców, rozwój społeczny, gospodarczy i przestrzenny oraz dbałość o środowisko naturalne, znajduje odzwierciedlenie w rozwiązaniach przyjętych w planie ogólnym. Dokument ten, poprzez wyznaczenie stref usługowych, mieszkaniowych, terenów otwartych, zieleni i rekreacji, a także zapewnienie odpowiedniego układu

komunikacyjnego, wspiera realizację celów strategicznych powiatu. Plan tworzy podstawy do rozwoju infrastruktury, wzmacniania społeczności lokalnych, poprawy dostępności do usług publicznych i ochrony zasobów przyrodniczych. Dzięki temu stanowi on narzędzie umożliwiające wdrażanie założeń Programu Rozwoju na poziomie lokalnym, gwarantując spójność działań rozwojowych gminy z kierunkami przyjętymi dla całego powiatu buskiego.

3. Diagnoza stanu istniejącego środowiska

W rozdziale tym analizie poddano aktualny stan wszystkich komponentów środowiska. Dokonując analizy bazowano na danych GUS, Rocznej ocenie jakości

powietrza w województwie świętokrzyskim, Raportie wojewódzkim, publikacjach GIOŚ, bazach danych GDOŚ dotyczącej form ochrony przyrody.

3.1. Położenie

Gmina miejsko-wiejska Nowy Korczyn położona jest w województwie świętokrzyskim, w powiecie buskim. Siedzibą gminy jest miejscowość Nowy Korczyn. Gmina graniczy od północy z gminami powiatu buskiego: Wiślica, Busko-Zdrój, Solec-Zdrój oraz od wschodu z gminą Pacanów. Od zachodu gmina graniczy z gminą Opatowiec (powiat kazimierski), od południa z gminą Gręboszów, Bolesław i Mędrzechów (powiat dąbrowski). Gmina zajmuje powierzchnię 117 km² (11 668 ha) co

stanowi ok. 12% powierzchni powiatu i 1% powierzchni województwa. W skład Gminy Nowy Korczyn wchodzi 24 sołectwa: Badrzychowice, Błotnowola, Brzostków, Czarkowy, Grotniki Duże, Grotniki Małe, Górnówola, Harmoniny, Kawęczyn, Łęka, Nowy Korczyn, Ostrowce, Parchocin, Pawłów, Piasek Wielki, Podraje, Podzamcze, Rzegocin, Sępichów, Stary Korczyn, Strożyska, Ucisków, Winiary Dolne, Żukowice.

Rysunek 1. Położenie administracyjne gminy Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne

Gmina Nowy Korczyn położona jest w południowej części województwa świętokrzyskiego, na malowniczym obszarze Ponidzia – regionu o wyjątkowych walorach przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych. Teren gminy znajduje się w obszarze Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego, co czyni ją obszarem szczególnie cennym pod względem środowiskowym. Przez gminę

przepływa rzeka Nida, będąca jedną z najważniejszych rzek regionu, która ok. 3 km na wschód od miejscowości Nowy Korczyn uchodzi do Wisły – drugiej co do długości rzeki w Polsce. Bliskość obu rzek oraz znajdująca się ok. 1 km na południe od centrum miejscowości przeprawa promowa przez Wisłę stanowią o unikatowym charakterze tego miejsca i podkreślają jego znaczenie

w lokalnym systemie komunikacyjnym. Gmina posiada także dogodnie połączenia drogowe – przez jej teren przebiega droga krajowa nr 79 (Bytom–Warszawa) oraz droga wojewódzka nr 973 (Tarnów–Busko-Zdrój), co ułatwia dostęp do większych ośrodków miejskich i uzdrowiskowych. Nowy Korczyn oddalony jest o zaledwie 22 km od Buska-Zdroju, znanego kurortu z bogatą ofertą zdrowotną i rekreacyjną, oraz ok. 10 km od Solca-Zdroju – kolejnego ośrodka uzdrowiskowego w regionie. Sama gmina stanowi atrakcyjne miejsce zarówno dla mieszkańców, jak i odwiedzających – dzięki harmonijnemu połączeniu walorów przyrodniczych z rolniczym charakterem krajobrazu. Zdecydowaną większość powierzchni gminy zajmują grunty orne, co świadczy o jej rolniczym potencjale i sprzyjających

warunkach dla rozwoju zrównoważonego rolnictwa. Otwarte przestrzenie, uzupełnione o liczne cieki wodne, zadrzewienia śródpolne oraz tereny podmokłe, tworzą mozaikowy krajobraz o wysokich walorach przyrodniczych, który sprzyja zarówno aktywnemu wypoczynkowi, jak i ochronie lokalnych ekosystemów.

Biorąc pod uwagę najnowszą regionalizację fizycznogeograficzną (Solon, Borzyszkowski i in., 2019), gmina Nowy Korczyn należy do mezoregionów Niecki Nidziańskiej (Dolina Nidy, Niecka Solecka, Płaskowyż Proszowicki) i mezoregionu Kotliny Sandomierskiej (Nizina Nadwiślańska). Największa część gminy leży na terenie Doliny Nidy.

Rysunek 2. Położenie gminy Nowy Korczyn na tle regionalizacji fizycznogeograficznej

Źródło: opracowanie własne

3.2. Warunki klimatyczne

Postępujące na przestrzeni ostatnich lat zmiany klimatu jak np. wzrost temperatury, nasilające się zjawiska ekstremalne, nawałne deszcze itd. mają silny wpływ na różne aspekty życia człowieka oraz środowisko naturalne. W odpowiedzi na zachodzące zmiany, również na szczeblu lokalnym, powinny być podejmowane działania przeciwdziałające zmianom klimatycznym. W związku z powyższym konieczne jest wykorzystanie dostępnych narzędzi, w tym również planowania przestrzennego, w celu ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i adaptacji do zmian klimatu, a w efekcie zminimalizowanie negatywnych skutków dla społeczeństwa, gospodarki i środowiska.

Według regionalizacji klimatycznej (Woś, 1994), obszar gminy Nowy Korczyn położony jest w granicach Regionu

XXVII Tarnowsko-Rzeszowskiego, dla którego w porównaniu z innymi regionami charakterystyczne jest częste pojawianie się dni bardzo ciepłych z jednocześnie notowanym opadem atmosferycznym. Jest ich średnio w roku około 34. Liczniej niż w wielu innych regionach występują dni z pogodą przymrozkową, umiarkowanie chłodną.

Na terenie gminy Nowy Korczyn nie ma stacji synoptycznej. Najbliższa stacja synoptyczna IMGW-PIB znajduje się w Tarnowie, wobec czego charakterystykę poszczególnych wskaźników klimatycznych dla obszaru gminy oparto na danych meteorologicznych z okresu 1991-2024 z tej stacji oraz innych ogólnodostępnych danych.

Warunki termiczne

Temperatura powietrza jest jednym z podstawowych czynników kształtujących warunki klimatyczne. Zgodnie z danymi udostępnionymi przez IMGW średnia roczna temperatura z wielolecia 1991-2020 dla reprezentatywnej dla otoczenia Stacji Meteorologicznej Tarnów wynosi około 9,4°C, przy czym na przestrzeni lat obserwuje się dodatni trend tego wskaźnika. Zgodnie z rocznikiem meteorologicznym w 2024 r. średnia temperatura wyniosła 11,7°C. Najcieplejszym miesiącem roku 2024 był lipiec ze średnią temperaturą 21,8°C. W lipcu odnotowano maksimum absolutne temperatury powietrza na poziomie 34,2°C. Najniższe temperatury odnotowano w styczniu, kiedy średnia miesięczna temperatura wyniosła 0,2°C. Absolutne minimum odnotowano w styczniu (-21,0°C). Na przestrzeni lat 1990-2020 średnia roczna liczba dni upalnych z temperaturą powyżej 30°C wynosiła 13,7 dni, średnia liczba dni gorących z temperaturą powyżej 25°C wynosiła 59,1 dni, a średnia roczna liczby dni mroźnych z temperaturą poniżej 0°C wynosiła 27,3 dni. W 2024 r. zanotowano 27 upalnych dni oraz 82 dni gorące. Ilość dni przymrozkowych w roku nie przekroczyła 100 dni. Pierwsze przymrozki występują na początku października, a kończą się na początku maja.

Zachmurzenie i nasłonecznienie

W przebiegu rocznym wielkość zachmurzenia wykazuje sezonowe zróżnicowanie. Analizując wielkość zachmurzenia z wielolecia 1991-2020 dla Tarnowa zauważalne jest zwiększenie dni z zachmurzeniem w miesiącach zimowych. Liczba dni pochmurnych w roku wynosi 91,7. Okresy o najmniejszym zachmurzeniu przypadają na wiosnę i schyłek lata. Liczba dni pogodnych wynosi 137 dni. W większości roku występuje do ok. 10 dni pogodnych w ciągu miesiąca. Najwięcej dni pogodnych przypada na maj i wrzesień. Większość roku stanowią dni z częściowym zachmurzeniem.

Wilgotność względna i mgły

Wartości wilgotności względnej notowane w obszarze Tarnowa oraz gminy Nowy Korczyn nie odbiegają zasadniczo od wartości charakterystycznych dla innych gmin w Polsce (powyżej 70%). W ciągu roku najwyższe wartości wilgotności względnej notowane są w okresie zimy, z maksimum w grudniu. Natomiast najmniej wilgotną porą roku jest wiosna i lato. W maju 2024 r. odnotowano wilgotność na poziomie 64%. Jesień

charakteryzują większe wartości wilgotności powietrza, około 80%.

Wilgotność względna jest warunkowana przez takie czynniki jak głębokość zalegania wody gruntowej, pokrycie szatą roślinną czy rzeźbą terenu. W układzie przestrzennym gminy wyższymi wartościami wilgotności względnej cechują się zagłębienia, doliny cieków oraz tereny w rejonie zbiorników wodnych, z kolei niższe wartości występują na pozostałych, płaskich terenach.

Zjawisko mgieł, ściśle powiązane z wysoką wilgotnością powietrza oraz niską temperaturą, jest charakterystycznym elementem klimatu gminy Nowy Korczyn. Mgły występują tu głównie w sezonie jesienno-zimowym, najczęściej w dolinach rzecznych oraz na terenach, gdzie wody gruntowe znajdują się płytko pod powierzchnią ziemi. Są to przeważnie mgły radiacyjne, tworzące się nocą lub nad ranem w wyniku wychłodzenia gruntu i przyległego powietrza, przy jednoczesnym braku wiatru i zachmurzenia. Takie mgły mają lokalny zasięg i zazwyczaj zanikają w ciągu dnia, po wzroście temperatury.

Opady atmosferyczne

Suma opadów atmosferycznych w 2024 r., na stacji Tarnów wynosiła 601,6 mm, w ujęciu miesięcznym wartości te zawierały się w zakresie od 12,6 mm w grudniu do 94,9 mm w lipcu. W przebiegu rocznym wyraźnie zaznacza się maksimum opadów w okresie lata. Mniejsze opady występują zimą. W 2024 r. wystąpiło 15 dni z opadem większym lub równym 10 mm, 1 dzień z opadem powyżej lub równym 20 mm. Dni z większymi opadami mają miejsce przede wszystkim w miesiącach letnich. Opady śniegu na terenie gminy występują od listopada do kwietnia. Na przestrzeni lat pojawił się malejący trend liczby dni z pokrywą.

Opady atmosferyczne są czynnikiem, który wpływa na zmniejszenie poziomu stężenia zanieczyszczeń w powietrzu poprzez ich wymywanie. W porze zimowej, w przypadku wystąpienia długich okresów bezopadowych dochodzi do kumulacji zanieczyszczeń w powietrzu pochodzących ze wzmożonego stosowania centralnych i lokalnych systemów grzewczych emitujących do atmosfery zwiększone ilości pyłów i dwutlenki siarki.

Warunki anemologiczne

Dla systemu przewietrzania gminy dominujące znaczenie ma kierunek napływu mas powietrza oraz ich prędkość,

co wpływa w bezpośredni sposób na stężenia i rozkład przestrzenny zanieczyszczeń powietrza. Kierunki wiatrów na terenie gminy uzależnione są od ogólnej cyrkulacji atmosferycznej, a jednocześnie są modyfikowane przez rzeźbę terenu oraz pokrycie terenu.

W gminie Nowy Korczyn dominują wiatry zachodnie (W) i zachodnio-północno-zachodnie (WNW), które występują najczęściej i osiągają największe natężenie. Występują także często wiatry z kierunków południowo-zachodniego (SW), północno-zachodniego (NW), południowego (S) i południowo-południowo-zachodniego (SSW), jednak z nieco mniejszą intensywnością. Prędkość wiatru najczęściej mieści się w przedziale od 10 do 20 km/h, choć w niektórych przypadkach przekracza 20 km/h, sięgając nawet 30–40 km/h, głównie z kierunku

zachodniego. Rzadziej występują wiatry z kierunków wschodnich i północno-wschodnich (E, ENE, NE), a jeśli się pojawiają, to zwykle są słabsze — w granicach 2–10 km/h. Najrzadziej obserwuje się bardzo słabe wiatry (<2 km/h) oraz bardzo silne (>40 km/h), które stanowią marginalny udział.

Zachodnia cyrkulacja atmosferyczna charakterystyczna dla tego obszaru wpływa na napływ wilgotnego powietrza znad Atlantyku, co – w połączeniu z lokalnymi warunkami geograficznymi, takimi jak doliny rzeczne, zagłębienia terenu i obecność wód gruntowych – sprzyja utrzymywaniu się podwyższonej wilgotności powietrza, zwłaszcza jesienią i zimą. Warunki te sprzyjają częstemu występowaniu mgieł, szczególnie w sezonie jesienno-zimowym.

3.3. Powietrze

Ocenę jakości powietrza dla roku 2024 w województwie świętokrzyskim wykonano dla dwóch stref: miasto Kielce oraz strefa świętokrzyska. Gmina Nowy Korczyn należy do strefy świętokrzyskiej. W poniższej tabeli przedstawiono klasyfikację strefy świętokrzyskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych

w celu ochrony zdrowia. Prowadzona ocena ma na celu monitorowanie zmian jakości powietrza i ma być podstawą do podjęcia działań powodujących zmniejszenia stężeń zanieczyszczeń w powietrzu przynajmniej do poziomu stężenia dopuszczalnego na terenie kraju w określonym terminie.

Tabela 2. Klasyfikacja strefy świętokrzyskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia w 2024 roku

Nazwa strefy	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	Pył PM _{2,5} ²⁾	Pył PM ₁₀	B(a)P	As	Cd	Ni	Pb	O ₃ ¹⁾
strefa świętokrzyska	A	A	A	A	A1	A	C	A	A	A	A	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim. Raport wojewódzki za rok 2024

¹⁾ - Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2

²⁾ - Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} - poziom dopuszczalny I faza, strefa uzyskała klasę A

W rocznej ocenie jakości powietrza dla strefy świętokrzyskiej w 2024 r. z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla celów ochrony zdrowia, stwierdzono poprawę jakości powietrza w województwie świętokrzyskim. W zakresie zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM₁₀ i PM_{2,5} nie odnotowano przekroczeń norm jakości powietrza. W strefie świętokrzyskiej odnotowano przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀. Pozostałe badane zanieczyszczenia zakwalifikowano do klasy A. Podobnie

jak w latach ubiegłych, w obu strefach województwa świętokrzyskiego przekroczony został poziom celu długoterminowego ozonu, w związku z tym nadano im klasę D2. Przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu spowodowane było przede wszystkim warunkami meteorologicznymi sprzyjającymi tworzeniu się ozonu w przyziemnej warstwie atmosfery oraz napływem spoza granic województwa mas powietrza zanieczyszczonych ozonem.

Na obszarze województwa świętokrzyskiego, od wielu lat, występuje niski poziom zanieczyszczenia powietrza (poniżej poziomów dopuszczalnych/docelowych) dla następujących substancji: dwutlenek siarki, tlenki azotu, benzen, tlenki węgla oraz oznaczane w pył zawieszonym PM10 metale: arsen, ołów, kadm i nikiel. Badania przeprowadzone w ostatnich latach wskazują na poprawę jakości powietrza pod względem zanieczyszczenia pyłami. W porównaniu do lat ubiegłych stężenia pyłów zawieszonych zmalały i nie przekraczają poziomów dopuszczalnych. W dalszym ciągu istotnym problemem pozostają jednak wysokie dobowe stężenia pyłów, rejestrowane w sezonie grzewczym.

W odniesieniu do kryterium ochrony roślin, w 2024 r. pomiary jakości powietrza oraz wyniki modelowania nie wykazały przekroczeń poziomów dopuszczalnych określonych dla dwutlenku siarki i tlenków azotu oraz ozonu. Klasyfikacja stref w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego dla ozonu wskazała na poziom D2, co

oznacza przekroczenie poziomu długoterminowego dla tej substancji.

W dniu 29 czerwca 2020 r. Sejmik Województwa Świętokrzyskiego uchwalił program ochrony powietrza (POP) dla województwa świętokrzyskiego (uchwała nr XXII/291/20). Program ochrony powietrza został zaktualizowany 25 września 2023 r. uchwałą nr LXIV/798/23 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego. Celem programu ochrony powietrza jest poprawa jakości powietrza i dotrzymanie norm jakości powietrza określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 845) na obszarach, gdzie występują przekroczenia. Dokument zawiera analizę przyczyn występowania wysokich stężeń substancji oraz wskazuje działania naprawcze mające na celu ich redukcję do poziomów nieprzekraczających norm.

3.4. Hałas

Hałas to czynnik stresogenny, a przy długotrwałej ekspozycji może powodować między innymi choroby układu krążenia, choroby psychiczne i zaburzenia snu. Na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska, ochronę akustyczną w środowisku należy zapewnić terenom pod zabudowę mieszkaniową, pod szpitale i domy pomocy społecznej, pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenom na cele uzdrowiskowe i na cele rekreacyjno-wypoczynkowe oraz pod zabudowę mieszkaniowo-usługową.

Standardy dotyczące klimatu akustycznego określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112). W rozporządzeniu zawarte są dopuszczalne poziomy hałasu dla poszczególnych rodzajów źródeł, w odniesieniu do rodzaju terenów wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje.

Wskaźnikami oceny hałasu stosowanymi w polityce długookresowej, w szczególności przy sporządzaniu map akustycznych i programów ochrony przed hałasem, są:

- LDWN – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (6:00-18:00), pory wieczoru (18:00-22:00) i pory nocy (22:00-06:00),
 - LN – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB) wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy (22:00-06:00),
- a także mające zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby:
- LAeq D – równoważnego poziomu dźwięku wyznaczonego dla pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 22:00),
 - LAeq N – równoważnego poziomu dźwięku A dla pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00).

Tabela 3. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L _{Aeq} D Przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L _{Aeq} N przedział czasu odniesienia równy 8 h	L _{Aeq} D przedział czasu odniesienia równy 8-miu najmniej korzystnym godz. dnia	L _{Aeq} N przedział czasu odniesienia równy 1-ej najmniej korzystnej godz. nocy
1.	a. Obszary A ochrony uzdrowiskowej b. Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2.	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b. Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży c. Tereny domów opieki d. Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3.	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b. Tereny zabudowy zagrodowej c. Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
4.	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców	68	60	55	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 poz. 112.)

Oceny stanu klimatu akustycznego dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje z kolei oceny klimatu akustycznego województwa, w oparciu o własne dane oraz z wykorzystaniem informacji, pochodzących od jednostek i podmiotów zobowiązanych do realizacji badań oraz analiz na administrowanych przez nich obszarach. Klimat akustyczny na wybranych odcinkach dróg najbardziej obciążonych ruchem badany jest również przez Generalną Dyрекję Dróg Krajowych i Autostrad.

Klimat akustyczny gminy Nowy Korczyn jest kształtowany przede wszystkim przez hałas komunikacyjny – drogowy oraz hałas przemysłowy (choć w mniejszym stopniu).

Hałas drogowy

Gmina Nowy Korczyn jest narażona na hałas drogowy pochodzący głównie z dróg krajowych i wojewódzkich

przebiegających przez miasto. Gmina Nowy Korczyn została objęta Programem ochrony środowiska przed hałasem dla województwa świętokrzyskiego, przyjętym uchwałą Nr LV/53/24 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie określenia „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa świętokrzyskiego”. Głównym celem Programu jest wskazanie działań, których konsekwentna realizacja spowoduje dostosowanie poziomu hałasu do dopuszczalnego, na terenach, na których nastąpiły przekroczenia obowiązujących norm oraz zapobieganie powstawaniu nowych rejonów konfliktów akustycznych.

Program został opracowany na podstawie strategicznych map hałasu: Strategiczna mapa hałasu miasta Kielce, Strategiczna mapa hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie świętokrzyskim i Strategiczna mapa hałasu dla dróg

wojewódzkich w województwie świętokrzyskim o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie. Żadna ze strategicznych map hałasu nie obejmowała gminy Nowy Korczyn. Również w ramach co rocznych ocen stanu akustycznego środowiska na terenie województwa świętokrzyskiego prowadzonych przez GIOŚ nie oceniano poziomu hałasu w gminie Nowy Korczyn.

Na terenie gminy Nowy Korczyn nie prowadzi się regularnych pomiarów hałasu, co wynika głównie z jej peryferyjnego położenia względem większych ośrodków miejskich. Mimo to przez gminę przebiegają droga krajowa nr 79 oraz droga wojewódzka nr 973, które w miejscowości Nowy Korczyn prowadzą przez obszar zabudowany. Może to powodować okresowe uciążliwości akustyczne dla mieszkańców tej miejscowości, zwłaszcza w związku ze wzmożonym ruchem drogowym.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy obejmuje dźwięki emitowane przez różnego rodzaju maszyny, urządzenia oraz instalacje stanowiące wyposażenie zakładów przemysłowych i usługowych. Do hałasu przemysłowego zalicza się również dźwięki emitowane przez urządzenia obiektów handlowych, takie jak: klimatyzatory, wentylatory itp., a także urządzenia nagłaśniające w lokalach rozrywkowych i gastronomicznych. W odróżnieniu od hałasu komunikacyjnego, hałas przemysłowy ma na ogół charakter lokalny.

Oceny uciążliwości hałasu przemysłowego dokonuje się na podstawie wskaźników LAeqD i LAeqN służących do kontroli warunków korzystania ze środowiska. Czasem odniesienia dla pory dnia jest osiem najmniej korzystnych godzin następujących po sobie, a dla pory nocy jedna najmniej korzystna godzina. Badania hałasu

przemysłowego są przeprowadzane przez WIOŚ oraz przez prowadzących instalacje lub użytkowników urządzeń, zobowiązanych do okresowych pomiarów wielkości emisji. Na terenie gminy Nowy Korczyn nie było zlokalizowanych punktów pomiarowych hałasu przemysłowego w ramach oceny WIOŚ.

Hałas przemysłowy na terenie gminy nie powoduje tak znacznych uciążliwości jak wspomniany wyżej hałas drogowy. Mimo to nie można pominąć jego roli w kształtowaniu warunków akustycznych gminy. Hałas przemysłowy na terenie gminy ma charakter lokalny, a największe uciążliwości w tym zakresie notowane są w najbliższym sąsiedztwie obiektów emitujących ten hałas. Ogólnie, wśród tych obiektów znajdują się m.in. drobne zakłady usługowe i produkcyjne zlokalizowane w zabudowie mieszkaniowej, zakłady prowadzące działalność gastronomiczną, rozrywkową, a także sklepy, hurtownie i magazyny zlokalizowane na terenach zabudowanych. Podstawowym źródłem hałasu przemysłowego w ww. obiektach są aparatury nagłaśniające, instalacje wentylacyjne, agregaty prądotwórcze, chłodnie, maszyny budowlane, transport, w tym transport zakładowy. Należy mieć na uwadze, że zakłady te wyposażone są jednak w odpowiednią infrastrukturę ograniczającą w możliwie największym stopniu propagację hałasu poza obiekty wykonywania działalności przetwórczej. Dodatkowo przedsiębiorstwa związane są przepisami odrębnymi w zakresie oddziaływania akustycznego. Źródłem okresowego krótkotrwałego hałasu są także imprezy rozrywkowe i sportowe, zwłaszcza organizowane w przestrzeni otwartej.

3.5. Pola elektromagnetyczne

W środowisku przyrodniczym istnieją pola elektromagnetyczne naturalne, których występowanie nie jest związane z działalnością człowieka oraz pola będące efektem tej działalności (sztuczne, antropogeniczne). Obiektami promieniowania niejonizującego na terenie gminy Nowy Korczyn są: linie elektroenergetyczne oraz związane z nimi stacje elektroenergetyczne. W bezpośrednim sąsiedztwie napowietrznych linii elektroenergetycznych wyznacza się pasy technologiczne, w obrębie których obowiązują ograniczenia w zakresie zagospodarowania

i użytkowania terenów, wynikające z przepisów odrębnych. Wzdłuż linii o napięci 110 kV obowiązuje pas technologiczny o szerokości 38 m (po 19 m od osi linii), a od linii o napięciu 220 kV – 50 m (po 25 m od osi linii). Dokumenty planistyczne powinny uwzględniać istniejącą i planowaną infrastrukturę techniczną elektroenergetyczną, która musi zostać wkomponowana w planowane zagospodarowanie terenu.

Źródłami emisji promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy są również anteny telefonii komórkowej, jednak ze względu na niską presję urbanizacyjną ich

liczba jest ograniczona. Stacje bazowe telefonii komórkowej oraz anteny nadawcze i przekaźnikowe zlokalizowane są jedynie w dwóch punktach na terenie gminy. Zasięgi występowania pól elektromagnetycznych w otoczeniu stacji bazowych telefonii komórkowych są zależne od mocy doprowadzanej do anten i charakterystyki promieniowania tych anten.

W ostatnich latach w związku z rozwojem telefonii zwiększa się ilość wydanych pozwoleń dla stacji bazowych telefonii komórkowej.

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zgodnie z art. 123 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Monitoring w stałej sieci monitoringu prowadzony jest na terenie każdego z województw w wybranych punktach pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys., w pozostałych miastach i na terenach wiejskich. W ramach monitoringu badawczego wyznacza się jeden punkt pomiarowy w każdej gminie wiejskiej, dla czteroletniego cyklu pomiarowego. Ostatnie pomiary poziomu pól

elektromagnetycznych w ramach Programu Państwowego Monitoringu Środowiska w miejscowości Nowy Korczyn zostały wykonane w 2023 roku w ramach stałej sieci monitoringu. Uzyskano wynik 0,67 V/m (pomiar 30-minutowy). Średnia arytmetyczna wartość pola elektromagnetycznego na obszarze województwa świętokrzyskiego w 2023 roku wyniosła 0,6 V/m, a w 2024 r. 0,49 V/m. Poziom zagrożenia polem elektromagnetycznym w województwie świętokrzyskim jest znikomy. Pomiary wskazują, że poziomy PEM w gminie Nowy Korczyn są porównywalne do wyników w województwie świętokrzyskim oraz zgodne z dopuszczalnymi normami i nie stanowią zagrożenia dla mieszkańców.

Mimo braku przekroczeń w województwie świętokrzyskim i gminie Nowy Korczyn należy ograniczać możliwości rozwoju zagospodarowania na terenach potencjalnych źródeł pól elektromagnetycznych, takich jak elektroenergetyka, oświetlenie, ogrzewanie, silniki, urządzenia zasilane z sieci i przemysłu, urządzenia przemysłowe, linie i stacje elektroenergetyczne, radiofonia (fale długie, średnie, krótkie i ultrakrótkie), radiotelefony, urządzenia medyczne, radiolokacja, radionawigacja, telefonia komórkowa, urządzenia medyczne, domowe oraz przemysłowe.

Tabela 4. Zestawienie średniego natężenia pola elektromagnetycznego w województwie w latach 2022-2024

	Średnia arytmetyczna [V/m]		
	2022	2023	2024
Stala sieć monitoringu	0,70	0,75	0,59
Monitoring badawczy	0,31	0,22	0,29
Średnia dla województwa	0,55	0,60	0,49

Źródło: GIOŚ

3.6. Zasoby wodne – wody powierzchniowe, podziemne i zagrożenie powodzią

Układ hydrograficzny gminy Nowy Korczyn cechuje się znacznym zróżnicowaniem oraz wyraźnym wpływem na warunki środowiskowe, rolnicze i przestrzenne zagospodarowania tego obszaru. Gmina położona jest w południowej części województwa świętokrzyskiego, w obrębie zlewni dwóch głównych cieków – Wisły i Nidy, które stanowią podstawowe osie struktury hydrograficznej regionu. Rzeka Wisła, będąca największym ciekim powierzchniowym w kraju, wyznacza południową granicę gminy. Charakteryzuje się dużą szerokością koryta, niskim spadkiem oraz wyraźnie zaznaczoną doliną zalewową, która odgrywa istotną rolę

w kształtowaniu lokalnych stosunków wodnych, szczególnie podczas wiosennych wezbrań i roztopów. Dolina Wisły to obszar szczególnie podatny na okresowe zalania, co ma bezpośredni wpływ na użytkowanie gruntów przyległych – głównie trwałych użytków zielonych i terenów zmeliorowanych.

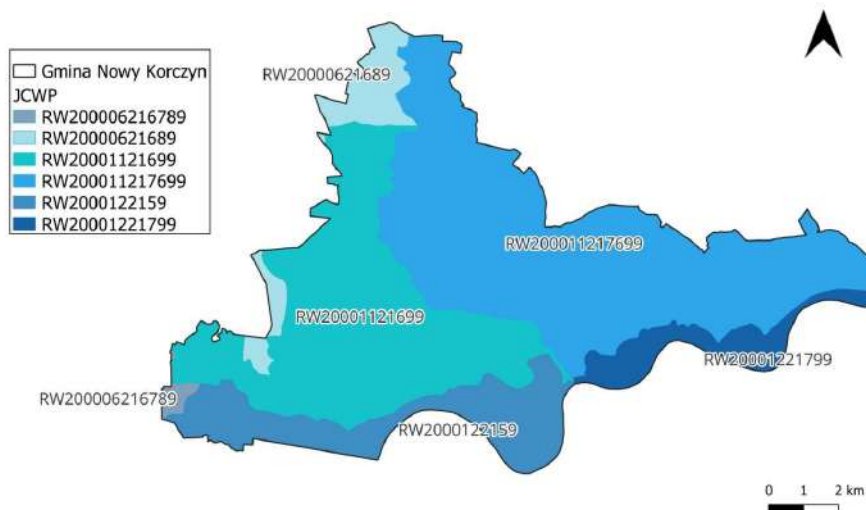
Drugim ważnym elementem układu hydrograficznego gminy jest rzeka Nida, przepływająca przez jej centralną część. Nida jest typową rzeką niziną o meandrującym biegu, bogatej strukturze doliny rzecznej oraz znacznej zmienności przepływów sezonowych. Jej obecność ma

kluczowe znaczenie dla utrzymania równowagi wodnej na terenie gminy oraz dla funkcjonowania licznych ekosystemów nadrzecznych, w tym terenów podmokłych i wilgotnych łąk. W dolinie Nidy zlokalizowano także główne ujęcie wody dla celów komunalnych.

Dopełnieniem układu hydrograficznego są mniejsze ciek i rowy melioracyjne, odprowadzające wody z obszarów rolniczych oraz pełniące funkcję lokalnego odwodnienia. Sieć rowów melioracyjnych, szczególnie gęsta w dolinach

rzecznych, reguluje poziom wód gruntowych i wpływa na gospodarkę rolną w tym rejonie.

Zgodnie z dokumentami oraz danymi publikowanymi przez PGW WP, na omawianym terenie występuje 6 JCWP: RW2000122159, RW20001221799, RW20001121699, RW200006216789, RW20000621689, RW200011217699. Na terenie gminy Nowy Korczyn nie znajdują się żadne JCWP jeziorne.

Rysunek 3. Gmina Nowy Korczyn na tle Jednolitych Części Wód Powierzchniowych

Źródło: PGW Wp

Tabela 5. Wykaz JCWP występujących na obszarze gminy Nowy Korczyn

Kod JCWP w cyklu planistycznym (2022-2027)	Nazwa JCWP	Typ JCWP	Status
RW2000122159	Wisła od Raby do Nidy	RwN - Wielka rzeka nizinna	NAT - naturalna część wód
RW20001221799	Wisła od Nidy do Wiśłoki	RwN - Wielka rzeka nizinna	NAT - naturalna część wód
RW20001121699	Nida od Czarnej Nidy do ujścia	RzN - Rzeka nizinna	NAT - naturalna część wód
RW200006216789	Ciek od Krzyża	RW_wap - Potok lub mała rzeka wyżynna na podłożu węglanowym	NAT - naturalna część wód
RW20000621689	Maskalis	RW_wap - Potok lub mała rzeka wyżynna na podłożu węglanowym	SZCW - silnie zmieniona część wód
RW200011217699	Strumień	RzN - Rzeka nizinna	SZCW - silnie zmieniona część wód

Źródło: PGW Wody Polskie

W latach 2014-2019 prowadzony był monitoring jakości jednolitych części wód powierzchniowych, uwzględniający klasyfikację i ocenę stanu JCWP. Natomiast w latach 2020-2024 została wykonana wyłącznie klasyfikacja wskaźników jakości wód. W tabeli poniżej zestawiono ostatnie wyniki przeprowadzone w ramach monitoringu, uwzględniające

JCWP rzecznych. Monitoring wykazał, że stan wód powierzchniowych na terenie gminy Nowy Korczyn jest zły. Ponadto wszystkie JCWP są zagrożone nieosiągnięciem celu środowiskowego.

Tabela 6. Monitoring JCWP rzecznych na terenie gminy Nowy Korczyn

Kod JCWP	Stan/potencjał ekologiczny ¹	Stan chem. ¹	Ocena stanu ¹	Klasa elementów biologicznych ²	Klasa elementów fizykochemicznych ²
RW2000122159	umiarkowany stan ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód	b.d.	>2
RW20001221799	słaby stan ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód	b.d.	>2
RW20001121699	umiarkowany stan ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód	b.d.	2
RW200006216789	słaby stan ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód	4	>2
RW20000621689	umiarkowany potencjał ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód	b.d.	>2
RW200011217699	umiarkowany potencjał ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód	b.d.	>2

Źródło: ¹Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.), ²Klasyfikacja wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzek i zbiorników zaporowych za rok 2024

Wody powierzchniowe są narażone na różne presje, dla wszystkich JCWP w granicach gminy Nowy Korczyn powtarzają się presje hydromorfologiczne.

Dla RW2000122159 wskazano presje determinujące oznaczony stan jakości wód:

- hydromorfologiczne - budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki główne, wały przeciwpowodziowe - rzeki główne,
- chemiczne - rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo.

Dla RW20001221799 wskazano presje determinujące oznaczony stan jakości wód:

- hydromorfologiczne - budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki główne, wały przeciwpowodziowe - rzeki główne,
- chemiczne rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo.

Dla RW20001121699 wskazano presje determinujące oznaczony stan jakości wód:

- troficzne - nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe),
- hydromorfologiczne - budowle piętrzące - rzeki główne,
- chemiczne rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo; nieznanne (substancje zakazane);

Dla RW200006216789 wskazano presje determinujące oznaczony stan jakości wód:

- hydromorfologiczne - prostowanie koryta - rzeki główne,
- chemiczne - rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski.

Dla RW20000621689 wskazano presje determinujące oznaczony stan jakości wód:

- troficzne - nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone),
- zasilające - ścieki przemysłowe i komunalne,
- hydromorfologiczne - prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne, obiekty gospodarki wodnej (zbiorniki, stawy rybne) - rzeki główne i rzeki pozostałe, górnictwo - rzeki główne i rzeki pozostałe,
- chemiczne - rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski.

Dla RW200011217699 wskazano presje determinujące oznaczony stan jakości wód:

- hydromorfologiczne - prostowanie koryta - rzeki główne, budowle piętrzące - rzeki główne, górnictwo - rzeki główne,
- chemiczne - rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo.

Zły stan cieków na terenie gminy wynika przede wszystkim z wprowadzania do wód niedostatecznie oczyszczonych ścieków oraz zanieczyszczeń tranzytowych (spoza terenu gminy) dostarczanych wodami powierzchniowymi. Część zanieczyszczeń trafiających do wód powierzchniowych stanowią także zanieczyszczenia obszarowe. Źródłem tych zanieczyszczeń jest rolnictwo oraz rozwój obszarów zurbanizowanych i związany z tym spływ wód opadowych z zanieczyszczonych powierzchni komunikacyjnych do wód. Zgodnie z danymi udostępnionymi przez GUS w 2023 r. z terenu gminy do wód odprowadzono kanalizacją około 46,6 dam³ ścieków komunalnych, a w 2024 r. 52,2 dam³. Do sieci kanalizacyjnej w 2023 r. podłączonych było około 28,8 % mieszkańców gminy. Na terenie gminy funkcjonują również przydomowe oczyszczalnie ścieków, których ilość na koniec 2023 r.

zgodnie z danymi GUS wyniosła 227 sztuk. Wiele gospodarstw na terenie gminy gromadzi ścieki socjalno-bytowe w zbiornikach bezodpływowych tzw. szambach. Według danych GUS w 2023 r. na terenie gminy funkcjonowało 579 tego typu obiektów. Ze względu na zły stan części zbiorników istnieje możliwość przedostania się ścieków do wód gruntowych i powierzchniowych, a w efekcie ich zanieczyszczenie.

Wody podziemne

Na terenie gminy Nowy Korczyn występują zróżnicowane warunki hydrogeologiczne, które są ściśle związane z budową geologiczną i morfologią terenu. Dominującym poziomem wodonośnym, szczególnie w południowej części gminy, jest poziom czwartorzędowy, zasilany głównie przez infiltrację opadów atmosferycznych. W jego obrębie występują utwory dobrze przepuszczalne, takie jak piaski i żwiry, jedynie lokalnie z domieszką frakcji pylastych lub gliniastych, a sporadycznie również z cienkimi soczewkami pyłów lub glin o miąższości do 1 metra.

W obrębie tego poziomu zwierciadło wody ma przeważnie charakter swobodny, natomiast wody naporowe występują jedynie lokalnie, osiągając ciśnienia do 3 metrów, rzadziej do 8 metrów. Współczynnik filtracji tych warstw mieści się najczęściej w przedziale 10–30 m/d, co świadczy o ich dobrej przepuszczalności i przydatności jako źródła zaopatrzenia w wodę. Poniżej osadów czwartorzędowych zalegają utwory miocenu, głównie

w postaci ilów, łupków, mułowców i mułków, które są w większości słabo przepuszczalne i niewodonośne. Wyjątek stanowią jedynie lokalne wkładki i soczewki piasków oraz piaskowców występujące w stropowej części warstw krakowieckich, które mogą tworzyć lokalne poziomy wodonośne.

W północnej części gminy użytkowe poziomy wodonośne również występują w obrębie utworów czwartorzędowych, reprezentowanych przez wodonośne osady rzeczne (piaski i żwiry), które zalegają na ilasto-mułowcowych osadach miocenijskich, czyli tzw. ilach krakowieckich. Wodonośność tych warstw zależy głównie od ich miąższości, która jest z kolei uwarunkowana morfologią stropu podłoża miocenijskiego. W tej części gminy lokalnie występują również wapienie litotamniowe i detrytyczne miocenu, które jednak ze względu na małą miąższość

i nieciągłość rozprzestrzenienia mają ograniczone znaczenie użytkowe.

Zwierciadło wód podziemnych, w skali regionalnej, posiada charakter swobodny. Jednakże w rejonach, gdzie występują słaboprzepuszczalne utwory czwartorzędowe, może mieć charakter naporowy – z wartościami ciśnień dochodzącymi do 10–30 metrów. Strefa aktywnej wymiany wód podziemnych została oszacowana na około 150 metrów miąższości. Górnokredowy poziom wodonośny zalega na głębokościach 15–50 m ppt, a miejscami nawet do 70 m. Zwierciadło wód kredowych stabilizuje się na rzędnych od około 240 m n.p.m. w strefach wododziałowych do około 190 m n.p.m. w strefach drenażowych. Poziomy jurajskie występują na terenie gminy jedynie lokalnie i mają niewielkie rozprzestrzenienie.

Gmina Nowy Korczyn nie leży w obrębie żadnego zidentyfikowanego GZWP. Najbliżej położone GZWP to Niecka Miechowska (część SE) nr 409 oraz Dolina Borowa nr 424.

Zaopatrzenie mieszkańców gminy w wodę opiera się głównie na komunalnych ujęciach wód, bazujących na studniach głębinowych oraz ujęciach wód powierzchniowych. Kluczowym elementem systemu wodociągowego jest Stacja Uzdatniania Wody (SUW) w Nowym Korczynie, zlokalizowana przy ul. św. Kingi, na lewym brzegu Nidy. Gmina Nowy Korczyn posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę wodociagową – około 87% jej obszaru jest objęte siecią wodociagową. System ten zaopatruje w wodę mieszkańców 24 sołectw. Całkowita długość sieci wynosi 121,85 km, a liczba przyłączy przekracza 1900 (dokładnie 1986 sztuk).

Zgodnie z obowiązującym Podziałem Polski na 174 jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), obszar gminy znajduje się w JCWPd nr 100, 114 i 115. Ponadto,

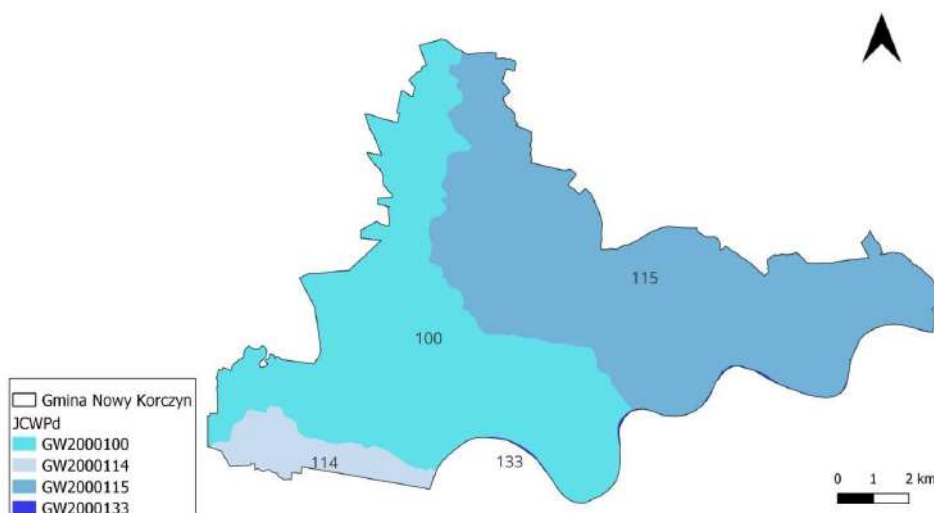
na niewielkim obszarze gminy, w południowej jej części znajduje się JCWPd nr 133.

GW2000115 o powierzchni 1767,61 km² charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym, dobrym stanem ilościowym. Stan JCWPd został określony jako dobry. Dla JCWPd określono zasoby wód do zagospodarowania w ilości 55056,60 tys. m³/rok. Dla JCWPd nie zidentyfikowano presji powodującej zagrożenie dla stanu JCWPd. JCWPd jest niezagrażona nieosiągnięciem celu środowiskowego.

GW2000114 o powierzchni 792,85 km² charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym, dobrym stanem ilościowym. Stan JCWPd został określony jako dobry. Dla JCWPd określono zasoby wód do zagospodarowania w ilości 17187,49 tys. m³/rok. Dla JCWPd nie zidentyfikowano presji powodującej zagrożenie dla stanu JCWPd. JCWPd jest niezagrażona nieosiągnięciem celu środowiskowego.

GW2000100 o powierzchni 2236,17 km² charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym, dobrym stanem ilościowym. Stan JCWPd został określony jako dobry. Dla JCWPd określono zasoby wód do zagospodarowania w ilości 74249,03 tys. m³/rok. Dla JCWPd nie zidentyfikowano presji powodującej zagrożenie dla stanu JCWPd. JCWPd jest niezagrażona nieosiągnięciem celu środowiskowego.

GW2000133 o powierzchni 903,90 km² charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym, dobrym stanem ilościowym. Stan JCWPd został określony jako dobry. Dla JCWPd określono zasoby wód do zagospodarowania w ilości 36866,83 tys. m³/rok. Dla JCWPd nie zidentyfikowano presji powodującej zagrożenie dla stanu JCWPd. JCWPd jest niezagrażona nieosiągnięciem celu środowiskowego.

Rysunek 4. JCWPd na terenie gminy Nowy Korczyn

Źródło: PGW WP

Zagrożenie powodzią

Wezbrania należą do naturalnych zjawisk reżimu systemu rzek. Stanowią odpowiedź zlewni hydrograficznej, na zwiększone zasilanie powierzchniowe lub podziemne, wynikające najczęściej z intensywnych lub długotrwałych opadów atmosferycznych lub roztopów. Czasem wezbrania mają charakter ekstremalny, przyczyniając się do powstawania szkód. Negatywne konsekwencje powodzi rozpatruje się najczęściej w kategoriach, ujętych w Dyrektywie Powodziowej: zdrowie i życie ludzkie, działalność gospodarcza, środowisko naturalne i dziedzictwo kulturowe.

Podejmowane działania, które mają na celu ochronić ludność i ich zasoby, ujmowane są obecnie w formie zarządzania ryzykiem powodziowym i starają się minimalizować negatywne konsekwencje poprzez:

- odsunięcie powodzi od ludzi;
- odsunięcie ludzi od powodzi;
- naukę obcowania z powodziami.

Pierwszy ww. polega głównie na działaniach technicznych, które umożliwiają retencjonowanie nadmiaru wody np. w zbiornikach i na polderach lub ochronę terenów zalewowych poprzez budowę np. wałów przeciwpowodziowych czy bulwarów. Kolejne podejście może uwzględniać rozwiązania ukierunkowane na oddawanie rzekom ich naturalnych terenów zalewowych, np. poprzez usuwanie niepotrzebnych wałów lub relokowanie zabudowy.

Trzeci sposób zwykle ma charakter systemowy (np. przygotowywanie planów zarządzania kryzysowego czy działalność edukacyjna) lub techniczny (np. indywidualne zabezpieczenia budynków zagrożonych zalaniem). Tak ukształtowane zarządzanie ryzykiem powodziowym ma trzy podstawowe cele – zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego, minimalizowanie istniejącego (obecnego) ryzyka, a także poprawę systemu zarządzania nim. Zagrożenia hydrologiczne zazwyczaj związane są z występowaniem powodzi lub suszy, czyli z okresowym nadmiarem lub niedoborem wody.

Państwa Członkowskie UE zobowiązane są zapisami Dyrektywy Powodziowej do przygotowania czterech opracowań – Wstępnej Oceny Ryzyka Powodziowego (WOPR), Map Zagrożenia Powodziowego (MZP), Map Ryzyka Powodziowego (MRP) oraz Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym (PZRP). Są one poddawane regularnemu przeglądowi i aktualizacji w cyklu 6-letnim i stanowią podstawę strategicznego systemu zarządzania ryzykiem powodziowym.

Wstępna Ocena Ryzyka Powodziowego

Gmina Nowy Korczyn położona jest na obszarze nizinnym, przez który przepływają głównie rzeki o charakterze nizinno-równinnym. Taki typ cieków wodnych powoduje, że zagrożenie powodziowe związane jest przede wszystkim z długotrwałymi opadami atmosferycznymi i wpływem powierzchniowym z większych zlewni.

Gmina Nowy Korczyn położona jest na obszarze nizinnym, w obrębie dolin dwóch dużych rzek – Wisły i Nidy – które nadają lokalnemu układowi hydrograficznemu typowo nizinno-równinny charakter. Taki układ cieków sprzyja rozwojowi terenów zalewowych oraz podmokłych, a także wiąże się ze zwiększonym ryzykiem powodziowym. Największe zagrożenie powodziowe występuje w dolinie Wisły, gdzie szeroka dolina rzeczna i niski spadek terenu sprzyjają wylewaniu rzeki z koryta w okresach intensywnych roztopów oraz długotrwałych opadów atmosferycznych. Podobne ryzyko dotyczy doliny Nidy, przepływającej przez centralną część gminy – rzeka ta, choć mniejsza, cechuje się meandrującym biegiem i sezonową zmiennością poziomu wód, co powoduje lokalne podtopienia, zwłaszcza na terenach zmeliorowanych i wykorzystywanych rolniczo.

Czynnikami zwiększającym ryzyko zalewów i stagnacji wód w gminie jest również płaska rzeźba terenu oraz wysoki poziom wód gruntowych, szczególnie w rejonach przylegających do głównych cieków wodnych. W połączeniu z intensywnymi opadami i niewystarczającą przepustowością sieci rowów melioracyjnych, sytuacje te prowadzą do lokalnych zalań użytków rolnych i czasowego ograniczenia ich wykorzystania.

Na obszarach zagrożonych powodzią obowiązują przepisy ograniczające zabudowę oraz użytkowanie terenu, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

Mapy Zagrożenia Powodziowego i Mapy Ryzyka Powodziowego

MZP i MRP są opracowywane dla odcinków rzek wyznaczonych jako ONNP w ramach WOPR. Na podstawie map zagrożenia powodziowego,

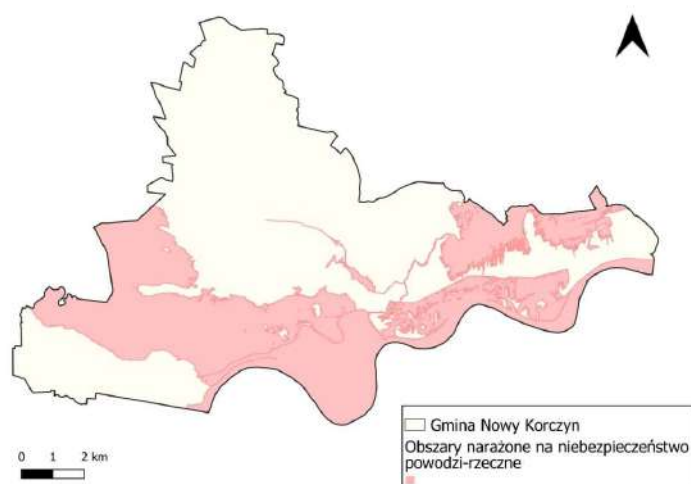
opracowanych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej (KZGW), na terenie gminy wyznaczono:

- Obszary szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie Q1% (raz na 100 lat).
- Obszary szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie Q10% (raz na 10 lat).
- Obszary o niskim prawdopodobieństwie powodzi Q0,2% (raz na 500 lat).

Plany Zarządzania Ryzykiem Powodziowym

W oparciu o zaktualizowane MZP i MRP, w ramach przygotowania aktualizacji PZRP (aPZRP) wyznaczane są obszary o najwyższych potencjalnych stratach, tzw. obszary problemowe. PZRP wyznacza również szereg działań niezbędnych do realizacji w celu zmniejszenia ryzyka powodzi. Zgodnie z PZRP na obszarze gminy występują obszary problemowe, a także na terenie gminy wyznaczono obszar Szczegółowej analizy możliwości zwiększenia retencji na terenach leśnych, rolniczych i zurbanizowanych na obszarze RW Górnej-Zachodniej Wisły.

Wraz z postępującymi zmianami klimatu obserwowany jest wzrost ekstremalnych zjawisk pogodowych co przejawia się m.in. zwiększeniem poziomu zagrożenia powodziami i podtopieniami czy deszczami nawalnymi. Przewiduje się, że zjawiska te na przestrzeni lat będą się nasilać i obejmować coraz większe obszary, w tym również teren gminy Nowy Korczyn. Położenie obszaru gminy w obrębie dolin rzecznych, w przypadku ponadprzeciętnego wezbrania ich wód, stanowi jedno z największych zagrożeń naturalnych dla gminy. Ponadto postępująca urbanizacja sprawia, że wzrasta udział powierzchni uszczelnionych, co zmniejsza możliwości retencjonowania wód oraz wpływa na pojawienie się spływów powierzchniowych.

Rysunek 5. Zagrożenie powodzią na terenie gminy Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PG WP

3.7. Geologia

Gmina Nowy Korczyn, leży w strefie kontaktu dwóch dużych jednostek geologicznych: południowego obrzeżenia permsko-mezozoicznego Gór Świętokrzyskich, związanego z wałem środkowopolskim, oraz Niecki Miechowskiej, która dalej na południowy wschód przechodzi w zapadlisko przedkarpackie. Obszar ten budują głównie osady miocenne oraz czwartorzędowe, w tym lessy, piaski i ropy, które przykrywają starsze formacje kredowe i paleozoiczne, znane głównie z odwiertów. Na terenie gminy i jej okolic dominują osady pochodzenia neogennego i czwartorzędowego. W szczególności występują tu utwory miocenu (baden i sarmat), które osiągają znaczne miąższości – od kilkudziesięciu do kilkuset metrów. W profilu geologicznym badenu charakterystyczne są ropy, mułowce, wapień siarkowy, anhydryty i gipsy – szczególnie te ostatnie odgrywają istotną rolę w kształtowaniu unikalnych form krasowych i są związane z zasobami siarki oraz wodami siarczkowymi w regionie. Te formacje mają także znaczenie dla krajobrazu przyrodniczego i uzdrowiskowego okolic Nowego Korczyna.

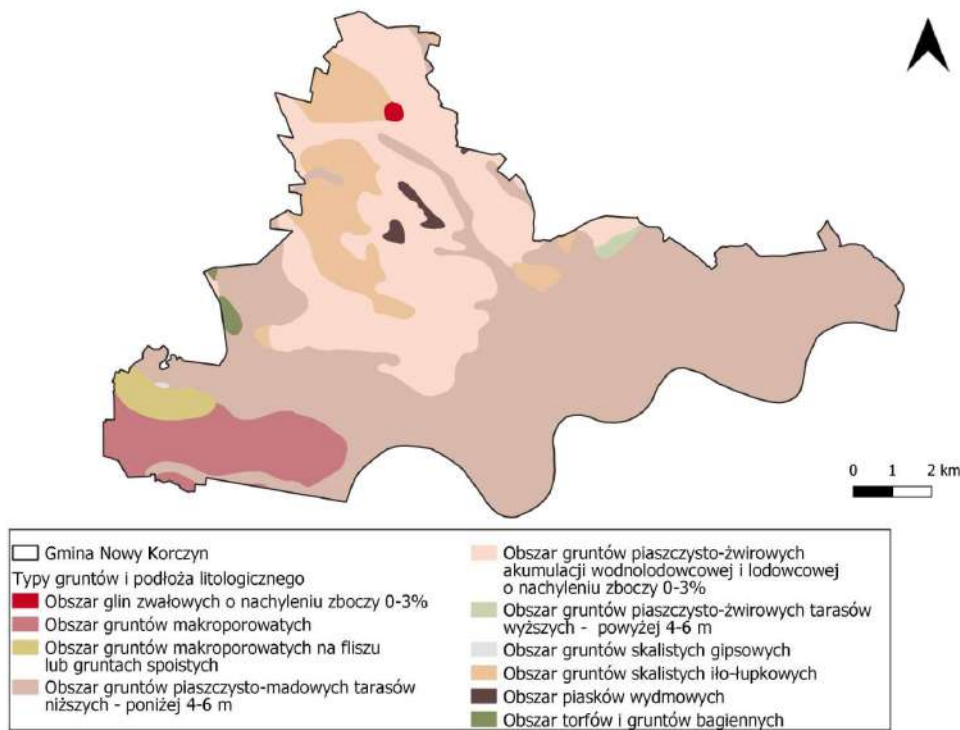
W widłach Wisły i Nidy występuje fragment Płaskowyżu Proszowickiego, pokryty grubą warstwą lessów, w obrębie których rozwinęły się charakterystyczne formy rzeźby – wąwozy oraz tarasy rolnicze. Pod lessami zalegają górnokredowe margle oraz kompleksowe osady miocenne z licznymi wkładkami wapieni, gipsów i anhydrytów, co nadaje obszarowi wyraźne cechy

geologiczne i morfologiczne. W rejonie gminy występuje również zrąb nidziański, gdzie odsłaniają się formacje starsze, takie jak wapień ratyński czy ropy grabowieckie. Obecność tych struktur, w połączeniu z rozległą pokrywą osadów czwartorzędowych – głównie lessowych i rzecznych – świadczy o dużym zróżnicowaniu geologicznym i istotnym potencjale badawczym oraz przyrodniczym tego obszaru.

Budowa geologiczna obszaru ma kluczowy wpływ na właściwości gruntów, ich stabilność oraz sposób użytkowania terenu. Typy gruntów i podłoża litologicznego na terenie gminy Nowy Korczyn cechują się znacznym zróżnicowaniem. W dolinnych częściach gminy, szczególnie w bezpośrednim sąsiedztwie Wisły oraz jej starorzeczy, dominują grunty piaszczysto-żwirowe tarasów niższych i holocennych, o głębokości zalegania poniżej 4–6 metrów. Grunty te są efektem działalności akumulacyjnej rzeki, cechują się dużą przepuszczalnością i stosunkowo niską spoistością. Na południu i południowym zachodzie gminy występują również obszary gruntów skalistych, przede wszystkim gipsowych i ropy-lupkowych, co świadczy o obecności wychodni formacji siarkonośnych i osadów pochodzenia miocennego. W tych rejonach pojawiają się także grunty gliniaste o zróżnicowanym nachyleniu stoków, co może wpływać na lokalnie zwiększoną podatność na procesy geodynamiczne, takie jak osuwiska. Na wyżej położonych fragmentach terenu, zwłaszcza w centralnej i

północnej części gminy, dominują grunty piaszczysto-żwirowe związane z akumulacją wodnolodowcową oraz tarasami wyższymi – ich występowanie wiąże się z dawną aktywnością lądolodu i systemami rzecznyymi, które modelowały rzeźbę i rozkład osadów

w plejstocenie. Miejscowo można zaobserwować także piaski wydumowe oraz obszary torfowe i bagienne, szczególnie tam, gdzie warunki hydrologiczne sprzyjały stagnacji wód i tworzeniu się terenów podmokłych.

Rysunek 6. Utwory powierzchniowe na terenie gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie Centralnej Bazy Danych Geologicznych; PIG

Pod pojęciem kopaliny rozumie się naturalnie nagromadzone surowce mineralne, skały oraz inne substancje (np. gazowe, ciekłe), których wydobycie może przynieść korzyści gospodarcze (Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2023, poz. 633 z późn. zm.)). Wśród nich wyróżnić można kopaliny główne oraz towarzyszące, których nie eksploatuje się samodzielnie, a jedynie równocześnie z kopalinią główną. Kopaliny to nieodnawialne zasoby przyrody. Ich ochrona jest niezbędna nie tylko ze względów środowiskowych, ale również dla zabezpieczenia potrzeb gospodarczych i bytowych oraz dla zachowania zrównoważonego rozwoju, który polega na zapewnieniu dostępu do surowców mineralnych kolejnym pokoleniom. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2025, poz. 647) definiuje ochronę złóż kopalin, która polega na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami

Tabela 7. Wykaz zasobów złóż kopalin

oraz ich kompleksowym wykorzystaniu. Według zapisów ustawy eksploatację złóża powinno prowadzić się w przypadku gospodarczo uzasadnionym, przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i przy zapewnieniu racjonalnego wydobycia i zagospodarowania kopaliny. Wydobywający kopaliny jest zobowiązany m.in. do rekultywacji terenów poeksploatacyjnych.

Zasoby surowców mineralnych na terenie gminy Nowy Korczyn oraz obszarów sąsiednich są bezpośrednio związane z jej budową geologiczną i rzeźbą terenu, które odzwierciedlają procesy geologiczne zachodzące na przestrzeni dziejów. Według danych serwisu MIDAS oraz Państwowego Instytutu Geologicznego, na terenie gminy Nowy Korczyn udokumentowano 2 złóża kopalin oraz 1 eksploatowany obszar górniczy.

Nazwa złoża	Stan zag. kopaliny głównej	Lata wydobycia kopaliny głównej	Kopalina główna
Pawłów	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	1995 - 1996	Piaski i żwiry
Ucisków	[N] złożo o zasobach prognostycznych	b.d.	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
Dobrowoda I	[A] Wody mineralne	2012 - 2024	Wody lecznicze

Źródło: PIG-PIB

Tabela 8. Wykaz obszarów górniczych

Nazwa obszaru górniczego	Status	Złoża
Dobrowoda I	aktualny	Dobrowoda I WL 12287

Źródło: PIG-PIG

Rysunek 7. Tereny górnicze i złoża na terenie gminy Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIG

3.8. Gleby

Na terenie gminy Nowy Korczyn występuje znaczne zróżnicowanie typów gleb, kształtowane przez warunki geologiczne i procesy glebotwórcze. W południowej części gminy, w dolinach rzek, dominują żyzne mady, sprzyjające rolnictwu. Istotny udział mają także gleby murszowo-mineralne i murszowate, gleby bielcowe i pseudobielcowe powstałe z piasków oraz różne odmiany gleb brunatnych (właściwe, deluwialne i wylugowane). Na terenie gminy wyróżniamy m.in.:

- gleby bielcowe – gleby tworzące się na różnego rodzaju piaskach, dochodzi w nich do procesu wymywania niektórych związków chemicznych tworzących minerały co nazywane jest bielcowaniem;
- gleby brunatne - powstające na glinach zwałowych oraz piaskach i piaszczakach, można wśród nich wyróżnić:

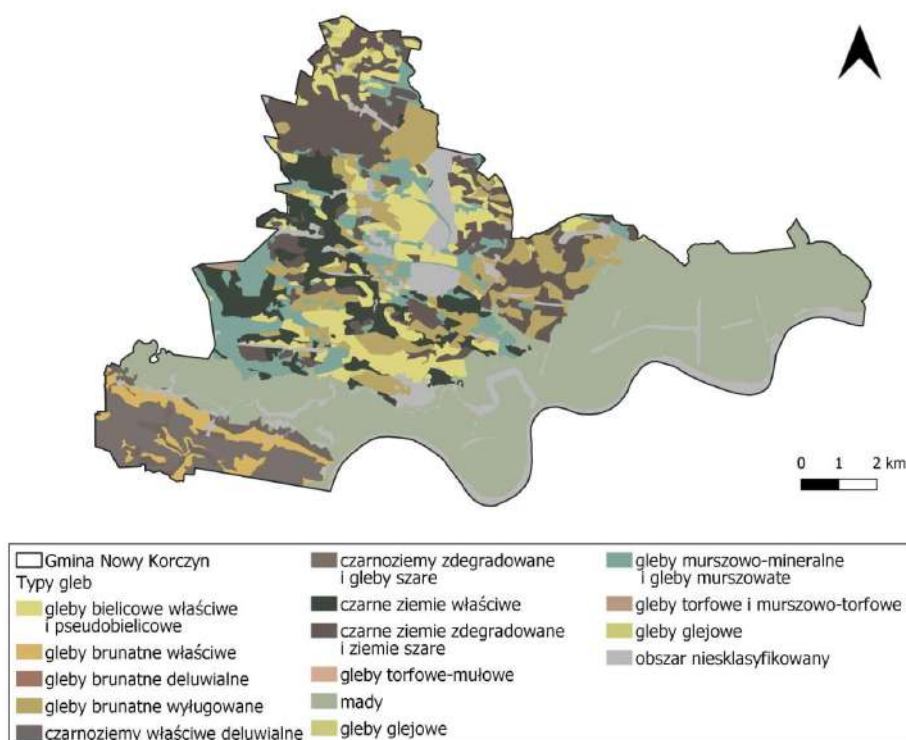
- brunatno – kwaśne, tworzące się na podłożach bogatych w związki fosforu, potasu, wapnia i magnezu,
- brunatno – wylugowane, które cechują się wylugowaniem górnej części profilu z kationów zasadowych oraz brakiem zawartości węglanu wapnia, co ogranicza ich żyzność,
- mady - gleby powstałe w wyniku nagromadzenia się materiału niesionego przez wody i akumulowanego w wyniku wytracania energii wody;
- czarne ziemie - ciemne, żyzne gleby powstałe pod wpływem wód gruntowych. Wilgotne, zasobne w pierwiastki zasadowe (gł. wapń) środowisko sprzyja akumulacji materii organicznej umożliwiając tworzenie się głębokich poziomów próchnicznych;

- gleby glejowe - gleby w których nadrzędną rolę odgrywa, wywołany znaczną wilgotnością, proces glejowy. Objawia się to występowaniem w miejscach bardzo silnego uwilgotnienia sino-niebieskawych barw glejowych;

- Gleby torfowe wraz z glebami mułowo-torfowymi wchodzi w skład gleb bagiennych. Powstają w wyniku gromadzenia się szczątków roślinności bagiennej w warunkach beztlenowych, spowodowanych silnym nawilgoceniem gruntu. Wymagają melioracji i intensywnego nawożenia. Są mało urodzajne. Głównie przeznaczane jako łąki i pastwiska.

W południowej części gminy, szczególnie w dolinach rzek, dominują żyzne mady, które charakteryzują się wysoką przydatnością rolniczą i sprzyjają uprawom wymagającym gleb o dużej zasobności w składniki pokarmowe. Towarzyszą im miejscami gleby glejowe oraz torfowe i murszowo-torfowe, które, mimo wysokiej wilgotności i okresowego podmoknięcia, mogą być wykorzystywane w rolnictwie przy odpowiednim odwodnieniu. W centralnej i północno-zachodniej części gminy znaczny udział mają czarnoziemy – zarówno

właściwe deluwialne, jak i zdegradowane – oraz czarne ziemie, w tym także ich formy zdegradowane. Są to gleby żyzne, często użytkowane rolniczo, jednak w przypadku form zdegradowanych wymagają one poprawy struktury i nawożenia. Na obszarach piaszczystych, głównie w północno-wschodniej części gminy oraz w mniejszych płatach w centrum, występują gleby biellicowe właściwe i pseudobiellicowe, charakteryzujące się niższą żyznością i większym zakwaszeniem, co ogranicza ich przydatność rolniczą bez zabiegów wapnowania i nawożenia organicznego. W wielu częściach gminy, zwłaszcza w środkowej strefie, obecne są gleby brunatne w różnych odmianach – właściwe, deluwialne i wylugowane – powstałe głównie z glin. Gleby te mają umiarkowaną do wysokiej wartości rolniczej i są chętnie wykorzystywane do upraw polowych. Wzdłuż cieków wodnych i w obniżeniach terenu spotyka się także gleby murszowo-mineralne i murszowate, które wskazują na podmokłe warunki siedliskowe i płytkie położenie wód gruntowych. Ze względu na swoje właściwości są mniej przydatne pod zabudowę i wymagają odpowiedniego zagospodarowania przy użytkowaniu rolniczym.

Rysunek 8. Rodzaje gleb na terenie gminy Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy glebowo-rolniczej, www.geoportal.gov.pl

Na ocenę przydatności rolniczej gleb (klasyfikacja bonitacyjna) wpływa głębokość profilu glebowego, uziarnienie, stosunki wodno – powietrzne, głębokość poziomego próchnicznego, zawartość próchnicy wraz ze

składnikami pokarmowymi, ale również możliwości produkcyjne. Wynikają one z warunków geomorfologicznych (wysokość nad poziom morza, nachylenie terenu, zagrożenie erozją, dostępność terenu do uprawy), z warunków klimatycznych (opady, temperatura) i długości okresu wegetacyjnego. Wśród klas bonitacyjnych wyróżnia się:

- gleby klasy I – gleby orne najlepsze. Są to gleby położone w dobrych warunkach fizjograficznych, najbardziej zasobne w składniki pokarmowe, posiadają dobrą naturalną strukturę, są łatwe do uprawy (czynne biologicznie, przepuszczalne, przewiewne, ciepłe, wilgotne).
- gleby klasy II – gleby orne bardzo dobre. Mają skład i właściwości podobne (lub nieco gorsze) jak gleby klasy I, jednak położone są w mniej korzystnych warunkach terenowych lub mają gorsze warunki fizyczne, co powoduje, że plony roślin uprawianych na tej klasie gleb, mogą być niższe niż na glebach klasy I.
- gleby klasy III (IIIa i IIIb) – gleby orne średnio dobre. W porównaniu do gleb klas I i II, posiadają gorsze właściwości fizyczne i chemiczne, występują w mniej korzystnych warunkach fizjograficznych. Odnaczają się dużym wahaniami poziomu wody w zależności od opadów atmosferycznych. Na glebach tej klasy można już zaobserwować procesy ich degradacji.
- gleby klasy IV (IVa i IVb) – gleby orne średnie. Plony roślin uprawianych na tych glebach są wyraźnie niższe niż na glebach klas wyższych, nawet gdy utrzymywane są one w dobrej kulturze rolnej. Są mało przewiewne, zimne, mało czynne biologicznie. Gleby te są bardzo podatne na wahania poziomu wód gruntowych (zbyt podmokłe lub przesuszone).
- gleby klasy V - gleby orne słabe. Są ubogie w substancje organiczne, mało żyzne i nieurodzajne. Do tej klasy zaliczmy również gleby położone na terenach nie zmeliorowanych albo takich, które do melioracji się nie nadają.
- gleby klasy VI - gleby orne najslabsze. W praktyce nadają się tylko do zalesienia. Posiadają bardzo niski poziom próchnicy. Próba uprawy roślin na glebach tej klasy niesie ze sobą duże ryzyko uzyskania bardzo niskich plonów.

W gminie Nowy Korczyn znaczną część powierzchni stanowią gleby bardzo dobre i dobre (klasy I–III), które wyróżniają się wysoką urodzajnością i sprzyjają

intensywnej produkcji rolniczej. Istotny udział mają również gleby klasy IV, o umiarkowanej jakości, nadające się do uprawy wielu gatunków roślin przy właściwej agrotechnice. W gminie występują także grunty słabe i bardzo słabe, których przydatność rolnicza jest ograniczona i które często wymagają dodatkowych zabiegów poprawiających ich żyzność.

Struktura użytkowania przestrzeni w gminie Nowy Korczyn jest silnie skorelowana z warunkami glebowymi oraz ukształtowaniem terenu, co jest typowe dla obszarów o przeważającej funkcji rolniczo-przyrodniczej.

Układ gleb w gminie Nowy Korczyn w dużym stopniu determinuje sposób zagospodarowania terenu i formy użytkowania przestrzeni. W dolinach rzek, zwłaszcza w południowej części gminy, dominują żyzne mady oraz czarnoziemy i czarne ziemie, które sprzyjają intensywnemu rolnictwu. Obszary te są wykorzystywane głównie jako grunty orne oraz w złożonych systemach upraw i działek, co wynika z wysokiej urodzajności gleb i dogodnych warunków wodnych. Na obszarach, gdzie przeważają gleby brunatne w różnych odmianach występuje mozaika pól uprawnych, łąk i pastwisk. Gleby te, o umiarkowanej do wysokiej wartości rolniczej, sprzyjają zróżnicowanemu użytkowaniu rolniczemu, łączącemu produkcję roślinną z hodowlą zwierząt. W północnej i częściowo zachodniej części gminy, gdzie dominują gleby bielcowe i pseudobielcowe o niższej żyzności, przeważają lasy liściaste i mieszane. Słabsze warunki glebowe ograniczają tu opłacalność upraw polowych. W miejscach o glebach podmokłych — torfowych, murszowo-mineralnych i glejowych — użytkowanie rolnicze jest utrudnione. Obszary te, zlokalizowane głównie w obniżeniach terenu oraz w pobliżu cieków, są zajęte przez łąki, pastwiska, roślinność bagienną oraz fragmenty lasów w stanie przekształceń. Płytkie położenie wód gruntowych i ryzyko okresowych podtopień ogranicza możliwości zabudowy, ale sprzyja utrzymaniu bioróżnorodności i ekosystemów wodno-błotnych.

W celu kontroli zanieczyszczenia gleb konieczne jest prowadzenie kontroli jej jakości. Monitoring jakości gleby i ziemi stanowi podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska. Celem badań jest obserwacja zmian gleb użytkowanych rolniczo, a szczególnie właściwości chemicznych, zachodzących w określonych przedziałach czasu, pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka. Monitoring

chemizmu gleb ornych Polski jest realizowany od roku 1995. W 5-letnich odstępach czasowych pobierane są próbki glebowe z 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych charakterystycznych dla pokrywy glebowej kraju. Kolejna, szósta tura Monitoringu przypadła na lata 2020-2022 i była realizowana przez Eurofins OBiKŚ Polska Sp. z o.o., na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Środki na realizację programu Monitoringu pochodzą z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W ramach Monitoringu oznaczane

są parametry glebowe decydujące o ich jakości i zdolności do wypełniania funkcji produkcyjnych i środowiskowych (m.in. odczyn, zawartość materii organicznej, zasolenie, zawartość pierwiastków śladowych i zanieczyszczeń organicznych i wiele innych). Zgromadzone dane pozwalają na ocenę zmian i identyfikację potencjalnych zagrożeń dla jakości i wielofunkcyjności gleb. Na terenie gminy Nowy Korczyn nie są zlokalizowane żadne punkty monitoringu chemizmu gleb ornych.

3.9. Flora

Regionalny podział geobotaniczny Polski opracowany przez J. Matuszkiewicza w opracowaniu „Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski” dostarcza precyzyjnego opisu różnorodności szaty roślinnej w poszczególnych regionach kraju. Gmina Nowy Korczyn, leżąca w Dziale Wyżyn Południowopolskich, Krainie Miechowsko-Sandomierskiej, Okręgu Miechowsko-Pinczowskim w podokręgu Nowokorczyńskim, odzwierciedla charakterystyczne cechy krajobrazu roślinnego tego obszaru.

Dział Wyżyn Południowopolskich obejmuje lasy liściaste klasy *Querco-Fagetea*, głównie związku *Carpinion*, z wyraźnym udziałem związków *Fagion* i *Quercion petraeo-pubes-centis*, oraz kontynentalne lasy szpilkowe klasy *Vaccinio-Piceetea*, przede wszystkim bory i bory mieszane sosnowe ze związku *Dicrano-Pinion*, z pewnym udziałem jodłowych lasów związku *Vaccinio-Piceion*. W ramach Działu Wyżyn Południowopolskich znalazły się te obszary, na których równocześnie występują, choćby wyspowo, niżowe lub podgórskie lasy bukowe związku *Fagion* oraz subkontynentalne grądy (*Tilio-Carpinetum*) w formie wyżynnej odmiany małopolskiej. Specyficzną cechą działu jest znaczny udział jodły w zbiorowiskach leśnych, a charakterystycznym zespołem jest wyżynna jedlina zespołu *Abietetum polonicum*, występująca w kilku regionach należących do działu, a prawie nie spotykana nigdzie poza tym działem. Krajobrazy roślinne na terenie Działu Wyżyn Południowopolskich są wyjątkowo różnorodne i wskazanie typu dominującego nie jest możliwe. W porównaniu z innymi działami wyższy jest udział krajobrazu dąbrów świetlistych i grądów, mamy tu też do czynienia z typami nie występującymi w innych działach, jak: krajobraz grądów i wyżynnych buczyn,

krajobraz borów, borów mieszanych, grądów i buczyn oraz krajobraz borów mieszanych i jedlin. Dla charakterystyki biogeograficznej działu ważne jest też występowanie w wielu regionach niewielkich powierzchniowo stanowisk roślinności stepowej, uwarunkowanej współdziałaniem czynników klimatycznych i specyfiki podłoża.

Kraina Wyżyn Miechowsko-Sandomierskich odznacza się występowaniem subkontynentalnych borów mieszanych zespołu *Querco-Pinetum*, a sporadycznie tylko pojawiają się dąbrowy acidofilne z klasy *Quercetea robori-petraeae*. Do specyfiki krainy należy także występowanie karpackich, a ściślej zachodniokarpackich lasów bukowych, dąbrów świetlistych w dość szczególnej postaci, stosunkowo częste występowanie muraw stepowych, ze sporadycznym tylko pojawianiem się jedlin. Do cech specyficznych omawianej krainy należy też wykształcanie się w kilku punktach szczególnej postaci grądów (*Tilio-Carpinetum* odmiany nidziańskiej).

Istotnym narzędziem wspomagającym interpretację regionalnego podziału Matuszkiewicza są mapy potencjalnej roślinności, które przedstawiają hipotetyczny obraz roślinności danego obszaru w warunkach niezakłóconych działalnością człowieka. Mapy te są kompatybilne z podziałem geobotanicznym i umożliwiają lepsze zrozumienie pierwotnego charakteru szaty roślinnej.

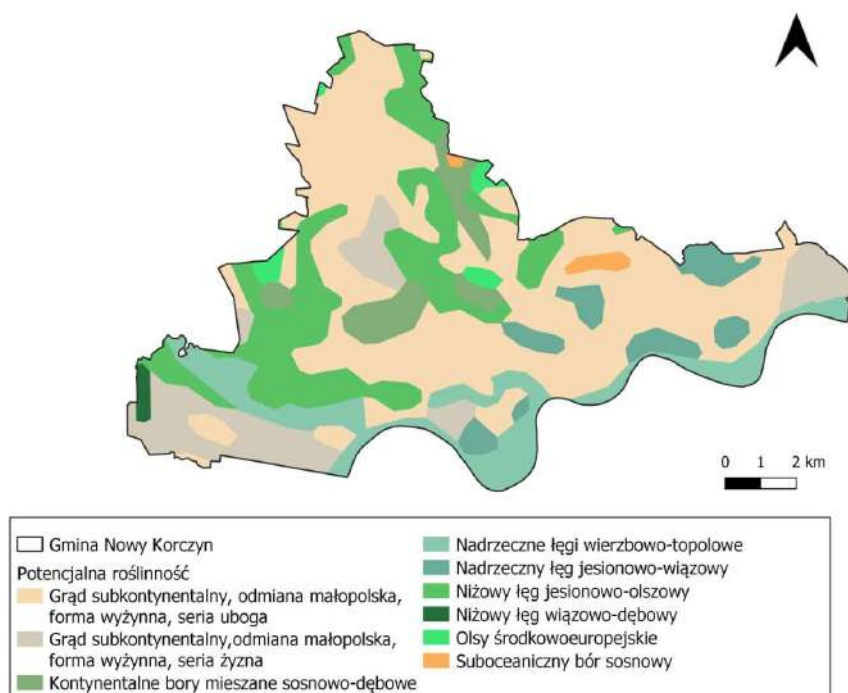
Dla obszaru gminy Nowy Korczyn potencjalna roślinność wykazuje duże zróżnicowanie siedliskowe, które bezpośrednio wynika z warunków hydrologicznych, glebowych oraz ukształtowania terenu, a zwłaszcza obecności dolin dwóch ważnych rzek – Nidy i Wisły. Układ zbiorowisk roślinnych jest silnie związany

z mozaikową strukturą krajobrazu, obejmującego tereny zalewowe, wilgotne łąki, obniżenia terenowe, ale także wyżej położone fragmenty wysoczyzn.

Największy udział w potencjalnej pokrywie roślinnej mają grądy subkontynentalne w odmianie małopolskiej – zarówno w formie ubogiej, jak i żyznej. Występują one głównie w centralnej i północnej części gminy, rozwijając się na glebach gliniastych i piaszczysto-gliniastych. Grądy ubogie budują takie gatunki jak dąb szypułkowy, grab pospolity i sosna zwyczajna, a w runie dominują konwalia majowa, zawilec gajowy i przytulia wonna. W żyzniejszych partiach większy udział mają klon zwyczajny, lipa drobnolistna oraz jesion wyniosły, a warstwa runa jest bardziej rozwinięta i florystycznie bogatsza. Na słabiej urodzajnych, piaszczystych glebach, dominują kontynentalne bory mieszane sosnowo-dębowe, a lokalnie pojawia się także suboceaniczny bór sosnowy. Są to zbiorowiska ubogie florystycznie, zdominowane przez sosnę zwyczajną, z udziałem dębu szypułkowego oraz ubogim runem, w którym występują borówka czarna, wrzos zwyczajny i trawy kępiaste. Szczególnie cenne i charakterystyczne dla gminy są zbiorowiska łąkowe oraz olsy, które

rozwijają się wzdłuż dolin rzecznych, zwłaszcza Nidy i Wisły oraz w rejonach ich starorzeczy i obszarów podmokłych. Nadrzeczne łągi wierzbowe i topolowe zajmują bezpośrednie sąsiedztwo koryt rzecznych, na glebach silnie uwilgotnionych i często zalewanych. Nieco dalej od rzek występują nadrzeczne łągi jesionowo-wiązowe oraz niżowe łągi jesionowo-olszowe i wiązowo-dębowe, które porastają gleby żyzne, wilgotne, ale nie stale podtopione. W olsach środkowoeuropejskich, obecnych w wilgotnych obniżeniach terenowych i starorzeczach, dominuje olsza czarna w towarzystwie brzozy i jesionu wyniosłego, a runo tych lasów jest bogate w gatunki przystosowane do warunków wodno-błotnych.

Potencjalna roślinność gminy Nowy Korczyn ukazuje znaczne bogactwo ekosystemów leśnych i wodno-błotnych, ściśle związanych z dolinami rzecznyymi. Zróżnicowanie to decyduje o wysokiej bioróżnorodności tego obszaru oraz jego znaczeniu w regionalnej i krajowej sieci przyrodniczej, zwłaszcza w kontekście ochrony łągów, olsów oraz borów mieszanych i grądowych.

Rysunek 9. Potencjalna roślinność w gminie Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na opracowania: *Potencjalna roślinność naturalna Polski*, podstawie Jan Marek Matuszkiewicz, Jacek Wolski

Roślinność naturalna i półnaturalna

Roślinność o charakterze naturalnym w gminie Nowy Korczyn koncentruje się przede wszystkim w dolinach

rzek – głównie Nidy i Wisły – gdzie zachowały się kompleksy siedlisk wilgotnych i podmokłych. Dolina Nidy, o łagodnym spadku i licznymi starorzeczami, charakteryzuje się obecnością roślinności szuwarowej i łąkowej. W bezpośrednim sąsiedztwie koryta rzeki występują typowe szuwały trzcinowe, a także zarośla wierzbowe, które tworzą strefy przejściowe między wodami a łąkami. W dolinach Wisły i Nidy widoczna jest wyraźna strefowość zbiorowisk – od pasów roślinności wodnej, przez szuwały i łąki wilgotne, aż po olsy i łęgi liściaste porastające wyższe partie tarasów rzecznych. Tereny te zachowują wysoką wartość przyrodniczą i pełnią istotne funkcje ekologiczne, m.in. jako miejsca lęgowe ptaków i siedliska rzadkich gatunków roślin. Z kolei doliny mniejszych cieków i rowów melioracyjnych, wskutek intensyfikacji rolnictwa, zostały w znacznej mierze przekształcone – dominują tam obecnie zbiorowiska półnaturalne, takie jak świeże i wilgotne łąki użytkowane kośnie lub wypasane oraz zarośla pokrzywowe i roślinność ruderalna.

Gmina Nowy Korczyn charakteryzuje się nieznacznym udziałem gruntów leśnych, które stanowią 8% powierzchni gminy, zajmując powierzchnię 930,68 ha. Lasy na terenie gminy znajdują się głównie w północnej części i tworzą istotny element krajobrazu przyrodniczego i użytkowego tego obszaru. Lasy gminy Nowy Korczyn znajdują się w zasięgu Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych Radom, Nadleśnictwa Chmielnik, leśnictwa Stopnica. Lasy Nadleśnictwa Chmielnik, obejmujące również obszary gminy Nowy Korczyn, charakteryzują się znacznym zróżnicowaniem siedliskowym, jednak z dominacją typów żywnych i mieszanych. Zdecydowaną większość powierzchni zajmują siedliska lasów mieszanych (44,31%) oraz borów mieszanych (28,26%), co świadczy o dużym udziale drzew liściastych towarzyszących gatunkom iglastym,

głównie sośnie. Siedliska typowo borowe stanowią 14,48% powierzchni, a siedliska najbardziej żyzne – lasowe – zajmują 12,95%. W ujęciu fizjograficznym aż 91,12% powierzchni leży w strefie nizinnej, co jest charakterystyczne dla terenu gminy, natomiast siedliska wyżynne stanowią jedynie 8,88%. Pod względem wilgotności przeważają siedliska świeże (74,26%), a niemal co czwarty hektar lasów znajduje się na siedliskach wilgotnych (22,87%). Siedliska bagienne (1,73%) oraz okresowo zalewowe (1,14%) mają niewielki udział, jednak pełnią istotną rolę w utrzymaniu lokalnej retencji wodnej i różnorodności biologicznej. Drzewostany Nadleśnictwa są zdominowane przez sosnę zwyczajną, która zajmuje aż 75,97% powierzchni. Gatunki liściaste stanowią mniejszy udział – najwięcej jest dębu (8,83%), brzozy (4,89%), olszy (4,40%) i jodły (2,99%). Pozostałe gatunki, takie jak buk, grab, jesion, jawor, modrzew czy świerk, występują marginalnie. Tak duży udział sosny odzwierciedla historyczne przekształcenia lasów i powszechne nasadzenia tego gatunku w przeszłości. Struktura wiekowa drzewostanów wskazuje na dominację lasów średniowiekowych – największą powierzchnię zajmują drzewostany w klasie III (33,04%) i IV (37,26%), co odpowiada wiekowi około 40–80 lat. Młodsze drzewostany (klasy I i II) stanowią łącznie niecałe 11%, a starsze (klasa V i wyższe) około 13%, co może świadczyć o umiarkowanym zrównoważonym rozkładzie wiekowym. Udział powierzchni niezalesionych, odnowień i przestojów (łącznie około 6%) wskazuje na trwające procesy odnowień naturalnych i sztucznych.

Lasy Nadleśnictwa Chmielnik odgrywają istotną rolę przyrodniczą i krajobrazową w regionie, będąc miejscem występowania wielu gatunków zwierząt i roślin oraz ważnym elementem systemu przyrodniczego gminy Nowy Korczyn.

Tabela 9. Struktura lasów w gminie Nowy Korczyn

		Jednostka	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lesistość		%	7,9	7,9	7,9	7,9	8,0	8,0
Powierzchnia lasów na 1 mieszkańca [ar]		ar	15,5	16,3	16,6	16,8	17,0	17,3
Powierzchnia	Lasy ogółem	ha	915,93	915,93	921,93	923,87	927,87	928,12
	Lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	269,93	269,93	269,93	269,87	273,87	274,12
	Lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	258,50	258,50	258,50	258,44	258,44	258,43

Lasy publiczne Skarbu Państwa w zasobie Własności Rolnej SP	ha	1,24	1,24	1,24	1,24	1,24	1,50
Lasy prywatne ogółem	ha	646,00	646,00	652,00	654,00	654,00	654,00

Źródło: GUS

Roślinność antropogeniczna

Rozwój zabudowy na terenie gminy Nowy Korczyn prowadzi do systematycznego zanikania użytków rolnych, jednocześnie zwiększając udział roślinności w postaci zieleni urządzonej. W gminie występują również zbiorowiska synantropijne, powstające spontanicznie, choć w warunkach skrajnej antropopresji. Na terenie gminy zbiorowiska synantropijne są rozpowszechnione, z uwagi na udział pól uprawnych oraz terenów zabudowanych i komunikacyjnych. Składa się na nie tzw. roślinność segetalna, obejmująca zbiorowiska chwastów w uprawach, zróżnicowana w zależności od typu upraw: okopowych lub zbożowych oraz tzw. roślinność ruderalna - związana z osadami, gruzowiskami, poboczami dróg, terenami składowisk, podwórz, wydepczyskami i placami, itp.

Roślinność towarzysząca zabudowie, taka jak skwery, zieleńce, zieleń cmentarna, aleje oraz zadrzewienia śródpolne, stają się coraz bardziej istotnym elementem krajobrazu. W latach 2019–2023 w gminie Nowy Korczyn odnotowano systematyczny wzrost powierzchni terenów zieleni. Udział powierzchni terenów zieleni

w stosunku do powierzchni ogółem wzrósł z poziomu 0,09% w latach 2019–2021 do 0,14% w 2023 roku. Szczególnie widoczna zmiana nastąpiła w zakresie terenów zieleni osiedlowej oraz zieleńców – do 2022 roku nie istniały one w ewidencji, natomiast w 2023 roku zarejestrowano już 11 zieleńców o łącznej powierzchni 2,70 ha oraz 0,70 ha terenów zieleni osiedlowej. Łączna powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej zwiększyła się z 0 ha w 2021 roku do 3,40 ha w 2023 roku. Jednocześnie znacząco wzrosła powierzchnia terenów zieleni przypadająca na jednego mieszkańca. Szczególną poprawę widać w zakresie gminnych terenów zieleni przypadających na 1 mieszkańca. Warto podkreślić, że przez wiele lat na terenie gminy brakowało zorganizowanych terenów zieleni miejskiej, co w ostatnim okresie ulega wyraźnej poprawie. Trend ten wskazuje na wzrost świadomości znaczenia zieleni w planowaniu przestrzennym oraz poprawie jakości życia mieszkańców. Pomimo że udział terenów zieleni w powierzchni gminy nadal jest stosunkowo niewielki, dynamiczne zmiany w ostatnich dwóch latach pozwalają zakładać dalszy rozwój tej kategorii zagospodarowania przestrzeni.

Tabela 10. Powierzchnia terenów zielonych w gminie Nowy Korczyn

	Jednostka	2019	2020	2021	2022	2023
Udział powierzchni terenów zieleni w powierzchni ogółem	%	0,09	0,09	0,09	0,10	0,14
Powierzchnia gminnych terenów zieleni na 1 mieszkańca	m ²	0,0	0,0	0,0	0,0	4,2
Powierzchnia terenów zieleni ogółem na 1 mieszkańca	m ²	17,9	18,9	19,1	20,5	29,4
Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej na 1 mieszkańca	m ²	0,0	0,0	0,0	1,3	6,2

Źródło: GUS

Tabela 11. Rodzaje terenów zielonych w gminie Nowy Korczyn

	Jednostka	2019	2020	2021	2022	2023
Zieleńce; obiekty; ogółem	szt.	0	0	0	0	11
Zieleńce; powierzchnia; ogółem	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	2,70

Tereny zieleni osiedlowej; powierzchnia; ogółem	ha	0,00	0,00	0,00	0,70	0,70
Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej; powierzchnia; ogółem	ha	0,00	0,00	0,00	0,70	3,40
Cmentarze; obiekty; ogółem	szt.	10	10	10	10	10
Cmentarze; powierzchnia; ogółem	ha	10,60	10,60	10,60	10,60	10,60

Źródło: GUS

Zieleń towarzysząca funkcji komunikacyjnej

W gminie Nowy Korczyn przy drogach najczęściej spotykane są drzewa odporne na zanieczyszczenia powietrza oraz różne warunki atmosferyczne. Do najbardziej popularnych gatunków należą: klon zwyczajny (*Acer platanoides*), który charakteryzuje się szybkim wzrostem i tolerancją na zanieczyszczenia, lipa drobnolistna (*Tilia cordata*) ceniona za cienisty pokrój i przyjemny zapach kwiatów, brzoza brodawkowata (*Betula pendula*), która dobrze rośnie na ubogich glebach oraz dąb szypułkowy (*Quercus robur*), który z racji swojego imponującego wyglądu jest często sadzony wzdłuż ważniejszych dróg. Zieleń przydrożna pełni funkcje estetyczne i poprawia mikroklimat.

Zieleń towarzysząca zabudowie

Zieleń urządzona w pobliżu zabudowy mieszkaniowej, ale również o charakterze produkcyjnym i usługowym pełni wiele istotnych funkcji – estetyczną, izolacyjną, ale również higieniczną. Szczególnie istotne w tym kontekście są przydomowe ogrody towarzyszące zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej, które ze względu na często znaczne powierzchnie stanowią duży udział terenów zielonych osiedli. Należy również wspomnieć o skwerach i zieleńcach o zróżnicowanej zieleni (od zadbanych trawników przez rabaty i żywopłoty po zieleń wysoką), które towarzyszą głównie obiektom handlowym i usługowym.

Zieleń cmentarna

Zieleń cmentarna, w tym starodrzew cmentarny oraz pozostała zieleń wysoka oraz zakrzewienia, stanowi część systemu przyrodniczego gminy. Część zabytkowych cmentarzy ze względu na bogactwo zieleni pełni funkcje podobne do parków.

Siedliska przyrodnicze

Zgodnie z danymi Banku danych o zasobach przyrodniczych oraz udostępnionych przez GDOŚ, na terenie gminy Nowy Korczyn zidentyfikowano siedliska przyrodnicze:

- 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaea*, *Potamogeton*,
- 3270 Zalewane muliste brzegi rzek,
- 6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe,
- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe,
- 6440 Łąki sełnicowe,
- 6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże,
- 9190 Kwaśne dąbrowy.

Siedliska łąkowe

Obejmują różne typy łąk o dużej wartości przyrodniczej, często użytkowane ekstensywnie, co sprzyja zachowaniu ich różnorodności biologicznej. Są ważne dla owadów zapylających, ptaków lęgowych oraz licznych gatunków roślin związanych z terenami otwartymi.

6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinia*)

Siedlisko ma charakter półnaturalny, rozwinęło się w miejscach po dawnych lasach, które wyróżniają się zmiennym, w czasie sezonu wegetacyjnego, poziomem wody gruntowej. Charakteryzuje się dużą zmiennością geograficzną oraz zróżnicowaniem związanym z formą i intensywnością użytkowania. Na terenie gminy występują w miejscach o zmiennym poziomie wód gruntowych. Typowe gatunki roślin dla siedliska to: Biedrzeniec mniejszy *Pimpinella saxifraga*, Bukwica zwyczajna *Betonica officinalis*, Czarcikęs łąkowy *Succisa pratensis*, Drzazga średnia *Briza media*, Dziewięciomik błotny *Parnassia palustris*, Goryczuszka błotna *Gentianella uliginosa*, Goryczuszka gorzkawa *Gentianella amarella*, Goryczka wąskolistna *Gentiana pneumonanthe*, Goździk pyszny *Dianthus superbus*, Komonica skrzydlastostrąkowa *Tetragonolobus maritimus*, Koniopłoch łąkowy *Silene silaus*, Kosaciec syberyjski *Iris sibirica*, Krwiściąg pospolity *Sanguisorba officinalis*, Len przeczyszczający *Linum catharticum*, Mieczyk dachówkowaty *Gladiolus imbricatus*, Nasięźzał pospolity *Ophioglossum vulgatum*, Okrzyń łąkowy *Laserpitium prutenicum*, Olszewnik kminkolistny *Selinum carvifolia*, Oman wierzbolistny *Inula salicina*, Przytulica

północna *Galium boreale*, Pięciornik kurze ziele *Potentilla erecta*, Sierpik barwierski *Serratula tinctoria*, Trzęslica modra *Molinia caerulea*, Turzyca filcowata *Carex tomentosa*, Turzyca żółta *Carex flava*, Wierzba rokitnik *Salix rosmarinifolia*.

6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe

Siedlisko obejmuje zbiorowiska acidofilnych muraw z dominacją bliźniczki psiej trawki, które rozwijają się, często wtórnie, na glebach ubogich w składniki pokarmowe, o bardzo zróżnicowanej wilgotności. Zajmują zwykle niewielkie powierzchnie na polanach, piaszczystych wzniesieniach, obrzeżach torfowisk, czy też w miejscach intensywnie wydeptywanych. Typowe gatunki roślin dla siedliska to: Arnika górská *Arnica montana*, Bliźniczka psia trawka *Nardus stricta*, Fiołek psi *Viola canina*, Izgrzyca przyziemna *Danthonia decumbens*, Jastrzębiec gronkowy *Hieracium lactucella*, Jastrzębiec kosmaczek *Hieracium pilosella*, Jastrzębiec Lachenala *Hieracium lachenalii*, Kosmatka licznokwiatowa *Luzula multiflora*, Kosmatka polna *Luzula campestris*, Krzyżownica ostroskrzydłkowa *Polygala oxyptera*, Krzyżownica zwyczajna *Polygala vulgaris*, Ozorka zielona *Coeloglossum viride*, Pięciornik kurze ziele *Potentilla erecta*, Podejrzon księżycowy *Botrychium lunaria*, Podejrzon rutolistny *Botrychium multifidum*, Przetacznik leśny *Veronica officinalis*, Turzyca pigułkowata *Carex pilulifera*, Ukwap dwupienny *Antennaria dioica*, Widłak goździsty *Lycopodium clavatum*.

6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże

Siedlisko obejmuje bogate w gatunki mezofilne łąki, występujące od nizu po tereny podgórskie, użytkowane jedno- lub dwukośnie i umiarkowanie nawożone. Charakteryzuje się znaczną zmiennością lokalno-siedliskową, związaną głównie z żyznością i wilgotnością gleby. Jest silnie uzależnione od formy i intensywności gospodarki łąkarskiej. Są to łąki, które mogą być wykorzystywane ekstensywnie do wypasu zwierząt, które mają dużą wartość przyrodniczą. Typowe gatunki roślin dla siedliska to: Barszcz syberyjski *Heracleum sibiricum*, Barszcz zwyczajny *Heracleum sphondylium*, Bodziszek łąkowy *Geranium pratense*, Brodawnik zwyczajny *Leontodon hispidus*, Chaber łąkowy *Centaurea jacea*, Dzwonek rozpierzchły *Campanula patula*, Groszek łąkowy *Lathyrus pratensis*, Jastrun właściwy *Leucanthemum vulgare*, Kminek zwyczajny *Carum carvi*, Komonica zwyczajna *Lotus*

corniculatus, Konieczyna drobnogłówkowa *Trifolium dubium*, Konieczyna łąkowa *Trifolium pratense*, Konietlica łąkowa *Trisetum flavescens*, Kostrzewa czerwona *Festuca rubra*, Kozibród łąkowy *Tragopogon pratensis*, Kozibród wschodni *Tragopogon orientalis*, Krwawnik pospolity *Achillea millefolium*, Kupkówka pospolita *Dactylis glomerata*, Marchew zwyczajna *Daucus carota*, Mniszek pospolity *Taraxacum officinale*, Pasternak zwyczajny *Pastinaca sativa*, Pępawa dwuletnia *Crepis biennis*, Przytulica pospolita *Galium mollugo*, Rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius*, Rogownica pospolita *Cerastium holosteoides*, Skalnica ziarenkowata *Saxifraga granulata*, Stokłosa miękka *Bromus hordaceus*, Szczaw rozpierzchły *Rumex thyrsiflorus*, Świerzbica polna *Knautia arvensis*, Tymotka łąkowa *Phleum pratense*, Wiechlina łąkowa *Poa pratensis*, Wiechlina zwyczajna *Poa trivialis*, Wyczyniec łąkowy *Alopecurus pratensis*.

6440 Łąki selemicowe

Siedlisko wykształca się głównie w miejscach okresowych zalewów w dolinach dużych rzek i ujściowych odcinków dolin ich dopływów, rzadziej w miejscach zalegania kredy jeziornej. Zwykle łąki zalewowe zajmują niewielkie powierzchnie w kompleksie z łąkami trzęslicowymi, świeżymi i turzycowiskami. Są użytkowane jednokośnie. Tego typu łąki występują głównie w północno-wschodniej części gminy. Typowe gatunki roślin dla siedliska to: Czarcikęsik Kluka *Succisella inflexa*, Czosnek kątowaty *Allium angulosum*, Fiołek drobny *Viola pumila*, Fiołek mokradłowy *Viola stagnina*, Fiołek nibypsi *Viola montana*, Fiołek wyniosły *Viola elatior*, Gęsiówka Gerarda *Arabis planisiliqua*, Groszek błotny *Lathyrus palustris*, Konitru błotny *Gratiola officinalis*, Selernica żytkowana *Cnidium dubium*, Sit czarny *Juncus atratus*, Tarczycza oszczepowata *Scutellaria hastifolia*, Turzyca wczesna *Carex praecox*, Wiechlina wąskolistna *Poa angustifolia*.

Siedliska leśne

Obejmują lasy liściaste i mieszane, w tym buczyny, dąbrowy i grądy, które stanowią naturalne środowisko życia dla wielu gatunków zwierząt i roślin. Lasy te pełnią kluczową rolę w ochronie gleb przed erozją oraz w retencji wody.

9110 Kwaśne buczyny

Siedlisko obejmuje lasy bukowe występujące na ubogich, zakwaszonych glebach. Zasięg siedliska na terenie kraju

pokrywa się z obszarem występowania buka. Siedlisko to obejmuje zbiorowiska ubogie pod względem florystycznym. Warstwa drzewostanu jest zwarta i zdominowana przez buk zwyczajny, niekiedy z domieszką jodły lub świerka, a rzadziej innych gatunków. Pod okapem drzewostanu, ze względu na duże ocienienie, warstwa krzewów rozwija się słabo, podobnie warstwa zielna, a na ziemi zalega gruba warstwa liści bukowych. Warstwa mszysta, jest stosunkowo dobrze rozwinięta. W runie dominują gatunki acydofilne. Typowe gatunki roślin dla siedliska to: Borówka czarna *Vaccinium myrtillus*, Buk zwyczajny *Fagus sylvatica*, Fiolek leśny *Viola reichenbachiana*, Gajowiec żółty *Galeobdolon luteum*, Jodła pospolita *Abies alba*, Konwalijka dwulistna *Maianthemum bifolium*, Kosmatka gajowa *Luzula luzuloides*, Kosmatka owłosiona *Luzula pilosa*, Kostrzewa leśna *Festuca altissima*, Marzanka wonna *Galium odoratum*, Nerecznica krótkoostna *Dryopteris carthusiana*, Podbiałek alpejski *Homogyne alpina*, Podrzeń żebrowiec *Blechnum spicant*, Przenęt purpurowy *Prenanthes purpurea*, Siódmaczek leśny *Trientalis europaea*, Szczawik zajęczy *Oxalis acetosella*, Śmialek pogięty *Deschampsia flexuosa*, Świerk pospolity *Picea abies*, Trzcinnik leśny *Calamagrostis arundinacea*, Trzcinnik owłosiony *Calamagrostis villosa*, Widłak jałowcowaty *Lycopodium annotinum*, Widłoząb miotłowy *Dicranum scoparium*, Wroniec widlasty *Huperzia selago*, Złotowłos strojny *Polytrichum formosum*.

Siedliska związane z wodą

Siedliska te obejmują obszary wodne, zarówno stojące, jak i płynące, a także ekosystemy związane z ich naturalnymi procesami. Są one kluczowe dla zachowania bioróżnorodności, stanowią siedlisko dla licznych gatunków roślin wodnych, ryb, płazów oraz ptaków wodnych.

3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne

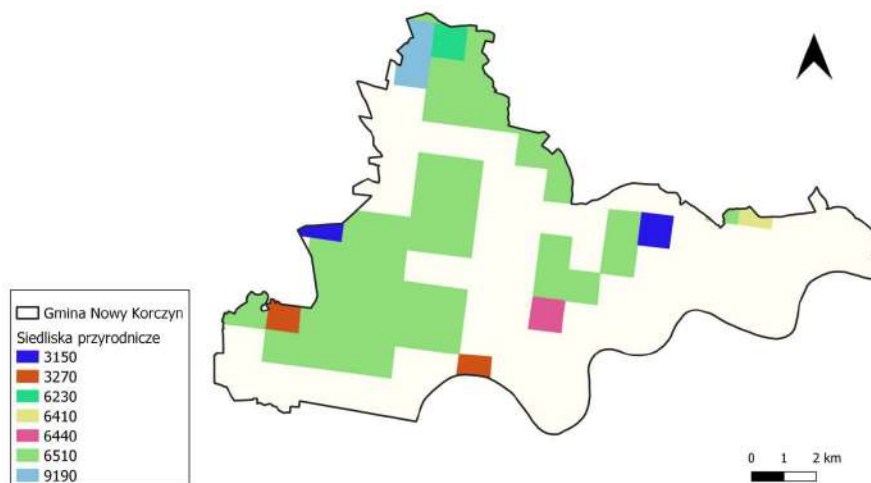
Siedlisko 3150 obejmuje szeroką grupę naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych o różnej genezie, tj. naturalne jeziora i stałe niewielkie zbiorniki wodne oraz odcięte fragmenty koryt rzecznych (starorzeczy). Kryterium wyróżniającym jest obecność zbiorowisk makrofitów naczyniowych zanurzonych w toni wodnej i o liściach pływających ze związków *Potamion* i *Nymphaeion* oraz roślin niezakorzenionych pływających po powierzchni wody z klasy *Lemnetea*. W obrębie siedliska wyróżnia się dwa podtypy: jeziora

eutroficzne oraz eutroficzne starorzecza i naturalne, drobne zbiorniki wodne. Typowe gatunki roślin dla siedliska to: Grażel żółty *Nuphar lutea*, Grzybienie białe *Nymphaea alba*, Grzybieńczyk wodny *Nymphoides peltata*, Jezierza morska *Najas marina*, Kotewka orzech wodny *Trapa natans*, Moczarka kanadyjska *Elodea canadensis*, Okrężnica bagienna *Hottonia palustris*, Osoka aloesowata *Stratiotes aloides*, Przestka pospolita *Hippuris vulgaris* fo. *submersa*, Rdest ziemnowodny *Polygonum amphibium* fo. *natans*, Rdestnica grzebieniasta *Potamogeton pectinatus*, Rdestnica kędzierzawa *Potamogeton crispus*, Rdestnica lśniąca *Potamogeton x nitens*, Rdestnica nitkowata *Potamogeton filiformis*, Rdestnica ostroliśna *Potamogeton acutifolius*, Rdestnica pływająca *Potamogeton natans*, Rdestnica połyskująca *Potamogeton lucens*, Rdestnica przeszyta *Potamogeton perfoliatus*, Rdestnica stępiona *Potamogeton obtusifolius*, Rdestnica ściśniona *Potamogeton compressus*, Rogatek sztywny *Ceratophyllum demersum*, Rzęsa drobna *Lemna minor*, Rzęsa garbata *Lemna gibba*, Rzęsa trójrowkowa *Lemna trisulca*, Salwinia pływająca *Salvinia natans*, Spirodela wielokorzeniowa *Spirodela polyrrhiza*, Wgłębik pływający *Ricciocarpus natans*, Wgłębka wodna *Riccia fluitans*, Włosienicznik krążkolistny *Batrachium circinatum*, Wywłócznik kłosowy *Myriophyllum spicatum*, Wywłócznik okółkowy *Myriophyllum verticillatum*, Zamętnica błotna *Zannichellia palustris*, Żabiściek pływający *Hydrocharis morsus-ranae*, Źródlek pospolity *Fontinalis antipyretica*.

Zalewane muliste brzegi rzek (3270)

Siedlisko 3270 wykształca się na zalewanych, mulistych brzegach nieregulowanych rzek, a także wzdłuż rowów i kanałów oraz w astatycznych zbiornikach wodnych. Obejmuje zbiorowiska wilgociolubnych i azotolubnych gatunków roślin jednorocznych (terofitów). Jest to ważne miejsce dla roślinności brzegowej oraz ptaków wodnych. Typowe gatunki roślin dla siedliska to: Jaskier jadowny *Ranunculus sceleratus*, Komosa czerwona *Chenopodium rubrum*, Komosa jesienna *Chenopodium ficifolium*, Komosa sina *Chenopodium glaucum*, Komosa wielonasienna *Chenopodium polyspermum*, Łoboda oszczepowata *Atriplex prostrata*, Rdest mniejszy *Polygonum minus*, Rdest ostrogorzki *Polygonum hydropiper*, Rdest szczawiolistny *Polygonum lapathifolium* s.l., Rdest ziemnowodny *Polygonum amphibium*, Rzepicha błotna *Rorippa palustris*, Szczaw nadmorski *Rumex maritimus*, Uczep trójlistkowy *Bidens*

tripartita, Uczep zwisły *Bidens cernua*, Wyczyniec czerwonożółty *Alopecurus aequalis*.

Rysunek 10. Siedliska przyrodnicze na terenie gminy Nowy Korczyn

Źródło: Bank Danych o Zasobach Przyrodniczych, GDOŚ

3.10. Fauna

Kula ziemską została podzielona na osiem krain zoogeograficznych: pięć z nich znajduje się na półkuli wschodniej, dwie na półkuli zachodniej a jedna otacza biegun południowy. Największą z nich jest kraina palearktyczna, która w całości leży na półkuli północnej, głównie w strefie klimatów okołobiegunowych, umiarkowanych oraz w części podzwrotnikowych. Obejmuje swym zasięgiem Europę, północną Afrykę i znaczną część Azji. Zwierzęta tej krainy są typowe dla tych stref klimatyczno-roślinnych.

Zróznicowana struktura krajobrazu i siedlisk przyrodniczych obszaru gminy Nowy Korczyn sprawia, że obszar ten charakteryzuje się dużym bogactwem faunistycznym. Obok obszarów o faunie zubożonej wskutek intensywnych form gospodarowania rolniczego i leśnego znajdują się tereny o charakterze naturalnym lub mało przekształcone, z zachowanymi charakterystycznymi zespołami zwierząt.

Teren gminy Nowy Korczyn charakteryzuje się dużą różnorodnością fauny, co wynika z obecności rozległych dolin rzecznych, terenów podmokłych, łąk, zadrzewień śródpolnych oraz fragmentów lasów. Występują tu liczne gatunki ssaków charakterystycznych dla krajobrazu rolniczo-leśnego, w tym: sarny, jelenie, dziki, lisy oraz zajęce. Tereny podmokłe w dolinach Wisły i Nidy stanowią ważne siedliska dla wielu gatunków ptaków,

zarówno lęgowych, jak i migrujących. Do najcenniejszych przedstawicieli awifauny należą bocian czarny, bielik oraz czapla siwa. Występują tu również liczne gatunki kaczek, derkacze, błotniaki i inne ptaki wodno-błotne, które korzystają z naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i terenów zalewowych. Warto również wspomnieć o bogatym świecie owadów, zwłaszcza w rejonach łąkowych, nadrzecznych oraz rolniczych. Na terenie gminy licznie występują pszczoły, trzmiele, motyle oraz chrząszcze, z których część objęta jest ochroną gatunkową. Obecność zapylaczy, takich jak dziko żyjące pszczołowate, ma szczególne znaczenie dla lokalnego rolnictwa i bioróżnorodności. W dolinach rzecznych oraz na terenach z mozaiką środowisk spotkać można również rzadkie i cenne gatunki owadów związanych z siedliskami wilgotnymi.

Na podstawie danych geoprzestrzennych GIOŚ, a także z wykorzystaniem ogólnodostępnych opracowań, opracowano inwentaryzację faunistyczną obejmującą tereny gminy Nowy Korczyn.

Na terenie gminy występują przedstawiciele gatunków fauny reprezentujące prawie wszystkie gromady zwierząt. Wiele z nich należy do gatunków objętych ochroną gatunkową na mocy ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. i Rozporządzenia Ministra

Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

Obszary o zwiększonym potencjale siedliskowym stanowią:

- dolina rzeki Wisły oraz jej starorzecza i tereny zalewowe,
- dolina rzeki Nidy wraz z przyległymi łąkami, pastwiskami i obszarami podmokłymi,
- mniejsze ciek wodne i rowy melioracyjne wraz z ich biologiczną obudową,
- rozproszone zadrzewienia śródpolne, zakrzewienia i remizy,
- łąki wilgotne i mozaiki łąkowo-pastwiskowe w rejonach nadrzecznych,
- oczka wodne, stawy i inne niewielkie zbiorniki wodne,
- niewielkie enklawy leśne i zalesienia,
- obszary przylegające do siedlisk Natura 2000 oraz terenów objętych ochroną przyrody.

Ssaki

Na terenie gminy Nowy Korczyn występuje wiele gatunków ssaków zasiedlających zróżnicowane środowiska – od dolin rzecznych Wisły i Nidy, przez pola i łąki, aż po niewielkie enklawy leśne. Mozaikowy charakter krajobrazu sprzyja wysokiej różnorodności gatunkowej, a liczne siedliska – zarówno naturalne, jak i przekształcone przez człowieka – zapewniają dogodne warunki do bytowania wielu ssakom.

W dolinach rzek Wisły i Nidy, szczególnie w strefach starorzeczy, rozlewisk, trzcinowisk i szuwarów, występują gatunki związane ze środowiskiem wodnym i wilgotnym. Wśród nich na uwagę zasługuje bóbr europejski oraz wydra, oba gatunki objęte ochroną ścisłą. Tereny nadrzeczne i wilgotne łąki stanowią również siedlisko dla ryjówek, smużek i nornic, które pełnią ważną funkcję w łańcuchu pokarmowym.

W środowiskach leśnych, które w gminie występują głównie w formie rozproszonych enklaw i zadrzewień śródpolnych, żyją ssaki takie jak sarna, dzik, lis oraz kuna leśna i kuna domowa. W lasach spotykane są również drobne gryzonie. Obszary te stanowią także miejsca rozrodu i schronienia dla drapieżników, a jednocześnie są ważnymi ogniwami lokalnych korytarzy ekologicznych.

Tereny otwarte – łąki, pastwiska i pola uprawne – zamieszkują zając szarak oraz liczne gatunki drobnych

ssaków, m.in. nornik buri, nornica ruda i mysz polna. Są to zwierzęta szczególnie narażone na presję ze strony rolnictwa intensywnego, lecz jednocześnie odgrywają kluczową rolę jako źródło pokarmu dla drapieżników, w tym lisa, łasicy, gronostaja i ptaków szponiastych.

Wśród ssaków owadożernych powszechnie występuje jeż wschodni, często spotykany w otoczeniu zabudowy wiejskiej, sadów i ogrodów. Istotną rolę w glebie rolniczej i łąkowej odgrywa kret europejski, który poprzez swoją aktywność przyczynia się do napowietrzania gleby oraz ograniczania populacji larw owadów szkodliwych.

Wiele z wymienionych gatunków znajduje się pod ochroną gatunkową, dlatego istotne jest zachowanie terenów leśnych, szuwarów oraz innych terenów otwartych, które umożliwiają migrację zwierząt i utrzymanie stabilnych populacji. Szczególnie ważna jest ochrona korytarzy ekologicznych, takich jak doliny rzeczne i kompleksy leśne, które umożliwiają swobodny przepływ genów i zachowanie bioróżnorodności tego obszaru.

Wydra i bóbr to gatunki monitorowane przez GIOŚ w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Głównym celem prowadzonego monitoringu jest gromadzenie informacji pozwalających na określenie aktualnego stanu gatunków roślin i zwierząt (innych niż ptaki) oraz siedlisk przyrodniczych w kontekście zmian zachodzących na skutek różnego rodzaju antropogenicznych i naturalnych oddziaływań oraz stosowanych sposobów ochrony. Monitoringiem objęte są gatunki i siedliska przyrodnicze uwzględnione w załącznikach do tzw. dyrektywy siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory), a więc stanowiące przedmiot szczególnego zainteresowania Unii Europejskiej. Oprócz tego monitoringiem objęte są również wybrane gatunki roślin, najrzadsze i najbardziej zagrożone na terenie Polski, zamieszczone w czerwonych księgach i na czerwonych listach oraz te siedliska, które ze względu na bogactwo florystyczne i wysokie walory przyrodnicze, a także rosnące zagrożenie, przejawiające się spadkiem liczby gatunków i malejącym arealem, zasługują na uwagę i ochronę.

1355 Wydra *Lutra lutra* to gatunek drapieżnego ssaka z rodziny łasicowatych, o silnie wydłużonym, smukłym ciele. Długość ciała osobników tego gatunku waha się od 60 do 70 cm, a masa wynosi ok. 10 kg. Głowa wydry

osadzona jest na silnie umięśnionej szyi. Charakterystyczną cechą wydry jest długi, owalny i masywny ogon, pełniący funkcję napędu i steru podczas pływania. Ubarwienie zmienia się od jasnobrunatnego do ciemnobrunatnego, przy czym podgardle jest zawsze jasne, a część brzuszna srebrzysta. Wydra zamieszkuje jeziora o naturalnej linii brzegowej, z zadrzewionymi lub zarośniętymi trzcinami brzegami, jak również duże i średnie rzeki o nieuregulowanych brzegach, częściowo zadrzewionych lub zakrzewionych.

Status prawny i zagrożenie gatunku:

- Prawo międzynarodowe:

- Dyrektywa Siedliskowa – załącznik II i IV
- Konwencja Berneńska – załącznik II
- Konwencja Waszyngtońska (CITES)-załącznik I
- Konwencja Helsińska

- Prawo krajowe:

- Ochrona gatunkowa – ochrona częściowa

- Kategoria zagrożenia IUCN:

- Czerwona lista IUCN – NT
- Polska czerwona księga zwierząt. Kręgowce (2001) – nieuwzględniona

1337 Bóbr europejski *Castor fiber* to gatunek gryzonia z rodziny bobrowatych. Długość ciała osobników tego gatunku waha się od 75 do 100 cm, a średnia masa od 18 do 20 kg. Cechą charakterystyczną bobrów są silne siekacze, pozwalające na ścinanie nawet bardzo grubych drzew. Futro bobra jest błyszczące i miękkie, umaszczenie ciała jest różne, z odcieniami od brązu po czerń. Futro jest czyszczone i smarowane wydzieliną gruczołów przyodbytowych, co zapobiega jego przemakaniu. Sierść składa się z 2 rodzajów włosów: przewodnich, tworzących warstwę zewnętrzną oraz włosów wełnistych - bardzo cienkich, tworzących warstwę wewnętrzną. Osobniki tego gatunku zasiedlają różnego typu ciek i zbiorniki wodne.

Status prawny i zagrożenie gatunku:

- Prawo międzynarodowe:

- Dyrektywa Siedliskowa – załącznik II i IV
- Konwencja Berneńska – załącznik III

- Prawo krajowe:

- Ochrona gatunkowa – ochrona częściowa

- Kategoria zagrożenia IUCN:

- Czerwona lista IUCN – LC
- Polska czerwona księga zwierząt. Kręgowce (2001) – nieuwzględniona

Gady i płazy

Na terenie gminy Nowy Korczyn występuje wiele gatunków płazów i gadów, które zasiedlają różnorodne siedliska – od wilgotnych dolin rzecznych i leśnych strumieni, przez podmokłe łąki, aż po nasłonecznione polany i skraje lasów. Obecność tych zwierząt jest wskaźnikiem dobrej kondycji lokalnych ekosystemów, ponieważ są one wrażliwe na zmiany środowiskowe i zanieczyszczenie wód.

W dolinach Wisły i Nidy, a także w rejonach starorzeczy, rowów melioracyjnych, oczek wodnych i stawów występują typowe dla środowisk podmokłych gatunki płazów. Należą do nich m.in. żaba trawna, żaba wodna, żaba moczarowa oraz ropucha szara i ropucha zielona. Spotykane są również traszki – zwłaszcza traszka zwyczajna i traszka grzebieniasta – związane z czystymi zbiornikami wodnymi i ich obrzeżami.

Na terenach otwartych, zwłaszcza w nasłonecznionych fragmentach łąk, ugorów i skrajach pól uprawnych, licznie występują gady, takie jak jaszczurka zwinka i jaszczurka żyworodna. W cieplejszych, suchszych stanowiskach można również spotkać zaskrońca zwyczajnego – niegroźnego węża, często widywanego w pobliżu zbiorników wodnych, gdzie poluje na drobne płazy i ryby.

Obecność mozaikowego krajobrazu, który łączy elementy wodne, leśne i otwarte, sprzyja utrzymaniu stabilnych populacji płazów i gadów, zwłaszcza tych objętych ochroną gatunkową. Dla ich przetrwania szczególnie ważne jest zachowanie ciągłości środowisk wodno-ładowych, niewielkich zbiorników wodnych oraz terenów podmokłych, które pełnią funkcję miejsc rozrodu, żerowania i zimowisk. Ochrona tych siedlisk przekłada się bezpośrednio na stan bioróżnorodności całego obszaru gminy.

Niektóre z występujących na terenie gminy płazów i gadów należą do gatunków monitorowany przez GIOŚ w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

1188 Kumak nizinny *Bombina* to gatunek bezogonowego płaza z rodziny kumakowatych, o wyraźnie spłaszczonym grzbietobrzusznym ciele. Długość ciała osobników tego gatunku rzadko przekracza 5 cm. Kumak nizinny posiada płaską, zaokrągloną głowę, źrenice oczu są kształtu sercowatego. Skóra na grzbiecie jest chropowata, z wyraźnymi brodawkami, które są płaskie. Na całym

grzbiecie dobrze widoczne ujścia gruczołów jadowych, barwa grzbietu w odcieniach od popielatej do ciemnobrązowej, widoczne małe, owalne plamki, ciemniejsze od koloru skóry. Brzuszna strona ciemnognatowa bądź prawie czarna, z nieregularnymi plamami różnej wielkości, najczęściej koloru pomarańczowego bądź czerwonego. Na grzbiecie i brzuchu rozmieszczone białe plamki. Gatunek preferuje zbiorniki umiarkowane lub mocno zarośnięte makrofitami i dobrze nasłonecznione.

Status prawny i zagrożenie gatunku:

- Prawo międzynarodowe:

- Dyrektywa Siedliskowa – załącznik II i IV
- Konwencja Berneńska – załącznik II

- Prawo krajowe:

- Ochrona gatunkowa – ochrona ścisła, czynna

- Kategoria zagrożenia IUCN:

- Czerwona lista IUCN – LC
- Polska czerwona księga zwierząt. Kręgowce (2001) – nieuwzględniony

1166 Traszka grzebieniasta Triturus cristatus to ogoniasty płaz z rodziny salamandrowatych o wysmukłej, lecz silnej budowie ciała, z przewężeniem szyjnym wyraźnie oddzielającym głowę od tułowia. Samce tego gatunku osiągają przeciętnie od 11 do 12 cm długości ciała, samice zaś są większe od samców o ok. 1 cm. Głowa osobników tego gatunku jest zaokrąglona, tułów lekko grzbieto-brzusznie spłaszczony, a ogon zaś spłaszczony bocznie, krótszy od tułowia oraz ostro zakończony. Większość powierzchni ciała traszki pokryta jest licznymi brodawkami, widocznymi jako ziarnistości, sprawiając, że skóra w dotyku jest chropowata. Skóra brzusznej powierzchni ciała jest gładka. Ciało jest koloru ciemnego: oliwkowego, brązowego bądź czarnego, powierzchnia brzuszna tułowia jest jaskrawa - żółta bądź pomarańczowa. Gatunek ten preferuje zbiorniki średniej wielkości lub duże, obficie zarośnięte roślinnością wodną i bezrybne.

Status prawny i zagrożenie gatunku:

- Prawo międzynarodowe:

- Dyrektywa Siedliskowa – załącznik II i IV
- Konwencja Berneńska – załącznik II

- Prawo krajowe:

- Ochrona gatunkowa – ochrona ścisła, czynna

- Kategoria zagrożenia IUCN:

- Czerwona lista IUCN – LC

- Polska czerwona księga zwierząt. Kręgowce (2001) – NT

1213 Żaba trawna Rana temporaria to gatunek bezogonowego płaza z rodziny żabowatych, z grupy żab brunatnych, o krępej budowie ciała. Osobniki tego gatunku osiągają do 10 cm długości. Pysk żaby trawnej jest stosunkowo tępo zakończony, błona bębenkowa oddalona jest od oka, a jej średnica jest mniejsza niż średnica oka. Fałdy grzbietowe są słabo wykształcone. Ubarwienie obejmuje szeroki wachlarz barw zielonych, szarych, brązowych i brunatnych. Barwa tła grzbietu na bokach ciała przechodzi bezpośrednio w barwę brzucha. Powierzchnia brzuszna jest ciemna, zwykle żółta lub kremowa. Żaba trawna preferuje zbiorniki zacienione, stawy, starorzecza oraz przybrzeżne części jezior.

Status prawny i zagrożenie gatunku:

- Prawo międzynarodowe:

- Dyrektywa Siedliskowa – załącznik V
- Konwencja Berneńska – załącznik III

- Prawo krajowe:

- Ochrona gatunkowa – ochrona częściowa

- Kategoria zagrożenia IUCN:

- Czerwona lista IUCN – LC
- Polska czerwona księga zwierząt. Kręgowce (2001) – nieuwzględniona

Bezkęgowce

Na terenie gminy Nowy Korczyn występuje wiele cennych gatunków bezkręgowców, których obecność świadczy o wysokich walorach przyrodniczych lokalnych siedlisk. Zróżnicowany krajobraz gminy – obejmujący doliny rzeczne, łąki, zadrzewienia śródpolne i niewielkie fragmenty lasów – stwarza dogodne warunki bytowania zarówno dla pospolitych, jak i rzadkich, chronionych gatunków owadów oraz mięczaków.

Szczególą wartość przyrodniczą posiada dolina rzeki Nidy, która stanowi ważne miejsce rozrodu i bytowania wielu bezkręgowców związanych z wodami płynącymi i terenami podmokłymi. Jednym z najcenniejszych gatunków wodnych występujących w Nidzie jest skójką gruboskorupowa (*Unio crassus*) – małż objęty ochroną gatunkową, związany z czystymi i dobrze natlenionymi rzekami.

Wzdłuż rzeki Nidy oraz w wilgotnych, kwietnych łąkach gminy stwierdzono obecność rzadkich gatunków motyli, takich jak modraszek telejus (*Maculinea teleius*), modraszek nausitous (*Maculinea nausithous*) oraz czerwonończyk nieparek (*Lycaena dispar*). Gatunki te

związane są z mozaiką podmokłych łąk, w tym z obecnością odpowiednich roślin żywicielskich i mrówek, z którymi wchodzi w specyficzne relacje symbiotyczne. Ich obecność potwierdza dobre warunki siedliskowe i wysoki poziom bioróżnorodności tego obszaru.

Na obszarach zadrzewień, szczególnie w starych, dziuplastych dębach, występuje pachnica dębowa (*Osmoderma eremita*) – rzadki chrząszcz objęty ochroną, który wymaga starych drzew liściastych jako środowiska życia i rozwoju larw. Jego występowanie wiąże się z zachowaniem starych alei, parków i pojedynczych, wiekowych drzew w krajobrazie rolniczym.

Wśród ważnych gatunków związanych ze środowiskiem wodnym należy również wymienić trzeplę zieloną (*Ophiogomphus cecilia*) – rzadką ważkę, dla której rzeka Nida pełni funkcję miejsca rozrodu, a także potencjalnego tarliska i lęgowniska dla innych organizmów wodnych. Obecność tego gatunku wymaga dobrze zachowanych, naturalnych odcinków rzeki o czystej wodzie i urozmaiconej strukturze brzegów.

1060 Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*

Czerwończyk nieparek to gatunek motyla z rodziny modraszkowatych. Rozpiętość skrzydeł osobników tego gatunku waha się od 32 do 40 mm, a długość od 14 do 21 mm. Wierzch skrzydeł jest jaskrawy, o kolorze pomarańczowo-czerwonym, z widoczną czarną plamką na przednim skrzydle. Spód skrzydeł tylnych jest koloru niebieskawego. Gatunek preferuje siedliska podmokłe, jak np. łąki, szczególnie w pobliżu wody: rzek, jezior, kanałów i rowów melioracyjnych.

Status prawny i zagrożenie gatunku:

- Prawo międzynarodowe:
 - Dyrektywa Siedliskowa – załącznik II i IV
 - Konwencja Berneńska – załącznik II
- Prawo krajowe:
 - Ochrona gatunkowa – ochrona ścisła
- Kategoria zagrożenia IUCN:
 - Czerwona lista IUCN – LC
 - Polska czerwona księga zwierząt. Kręgowce (2001) – LR

6966 Pachnica dębowa *Osmoderma eremita* to gatunek chrząszcza z rodziny poświętnikowatych. Jeden z największych chrząszczy występujących w Polsce. Średnia długość ciała osobników tego gatunku waha się

od 28 do 32 mm. Ważną cechą diagnostyczną gatunku jest wydzielanie feromonu o charakterystycznym, śliwkowym zapachu. Ciało z wierzchu pozbawione owłosienia, koloru brunatnego, z oliwkowo-metalicznym połyskiem. Spód i boki pokryte bardzo delikatnymi włoskami. Głowa znacznie wyższa od przedplecza, z wyciągniętym nadustkiem. U nasady czułków, przed oczami widoczne dwa wysokie guziki. Czułki kolankowato załamane, zakończone trójczłonową buławką. Przedplecze wyraźnie węższe od pokrywy, o mocno zaokrąglonych bokach. Tarczka duża, trójkątna, położona w zagłębieniu pokrywy. Gatunek związany jest z próchnowiskami w dziuplach drzew liściastych: dębów, lip, olszy czy wierzb.

Status prawny i zagrożenie gatunku:

- Prawo międzynarodowe:
 - Dyrektywa Siedliskowa – załącznik II i IV
 - Konwencja Berneńska – załącznik II
- Prawo krajowe:
 - Ochrona gatunkowa – ochrona ścisła, czynna
- Kategoria zagrożenia IUCN:
 - Czerwona lista IUCN – NT
 - Polska czerwona księga zwierząt. Kręgowce (2001) – VU

1061 Modraszek nausitous *Maculinea (Phengaris) nausithous* to gatunek motyla z rodziny modraszkowatych. Długość przedniego skrzydła osobników tego gatunku wynosi od 17 do 18 mm, a rozpiętość skrzydeł od 34 do 37 mm. Wyraźnie zaznaczony dymorfizm płciowy. Wierzch skrzydeł samca ciemnoniebieski, samic zaś ciemnobrązowy, spód skrzydeł u obu płci ciemnobrązowy, z pojedynczym rzędem czarnych plamek w jasnych obwódkach. Gatunek zasiedla łąki trzęślicowe, gdzie występuje roślinna żywicielska gąsienic.

Status prawny i zagrożenie gatunku:

- Prawo międzynarodowe:
 - Dyrektywa Siedliskowa – załącznik II i IV
 - Konwencja Berneńska – załącznik II
- Prawo krajowe:
 - Ochrona gatunkowa – ochrona ścisła, czynna
- Kategoria zagrożenia IUCN:
 - Czerwona lista IUCN – NT
 - Polska czerwona księga zwierząt. Kręgowce (2001) – LR

1059 Modraszek telejus *Maculinea (Phengaris) telesiu* to gatunek motyla z rodziny modraszkowatych. Rozpiętość

skrzydeł osobników tego gatunku wynosi od 32 do 36 mm, a długość przedniego skrzydła od 17 do 19 mm. Wierzch skrzydeł koloru niebieskiego, z czarnym rysunkiem, na który składają się szerokie obwódki brzeżne i widoczne plamki. Ważną cechą odróżniającą ten gatunek jest obecność dwóch rzędów wyraźnie zaznaczonych, czarnych plamek. Osobniki tego gatunku preferują łąki trzęślicowe, na których występuje roślinna żywicielska gąsienic.

Status prawny i zagrożenie gatunku:

- Prawo międzynarodowe:

- Dyrektywa Siedliskowa – załącznik II i IV
- Konwencja Berneńska – załącznik II

- Prawo krajowe:

- Ochrona gatunkowa – ochrona ścisła, czynna

- Kategoria zagrożenia IUCN:

- Czerwona lista IUCN – VU
- Polska czerwona księga zwierząt. Kręgowce (2001) – LR

Ichtiofauna

Na terenie gminy Nowy Korczyn ichtiofauna odgrywa istotną rolę w funkcjonowaniu lokalnych ekosystemów wodnych, zwłaszcza w dolinach rzek Wisły i Nidy oraz ich licznych starorzeczach, dopływach i rowach melioracyjnych. Zróżnicowanie siedlisk wodnych – od głównych cieków o wartkim nurcie po spokojne starorzecza i okresowo zalewane rozlewiska – sprzyja występowaniu zarówno pospolitych, jak i chronionych gatunków ryb. W wodach rzeki Nidy, a także w mniejszych ciekach i zbiornikach wodnych, odnotowano obecność kilku gatunków o szczególnej wartości przyrodniczej. Należy do nich m.in. różanka (*Rhodeus amarus*) – niewielka, barwna ryba objęta ochroną, której cykl życiowy powiązany jest z obecnością małży słodkowodnych, w których składa ikrę. Jej obecność świadczy o dobrej kondycji ekologicznej siedlisk. Kolejnym ważnym gatunkiem jest koza (*Cobitis taenia*) – ryba denna związana z czystym i piaszczystym dnem rzek, wrażliwa na zanieczyszczenia i przekształcenia hydrotechniczne. Koza często bytuje w mniejszych dopływach Nidy i starorzeczach, gdzie znajduje odpowiednie warunki do życia. W wodach gminy stwierdzono również występowanie kielbka białopłetwego (*Gobio albipinnatus*) – gatunku o charakterze reliktowym, rzadkiego w skali kraju, zamieszkującego rzeki o naturalnym charakterze i dobrze natlenionych wodach. Gatunek ten jest objęty

ochroną i uznawany za wskaźnik wysokiej jakości siedlisk rzecznych. Oprócz wymienionych rzadkich ryb, w wodach gminy Nowy Korczyn powszechnie występują również inne gatunki, takie jak: kleń, jaź, płoć, ukleja, lin, karaś, okoń, sandacz i sum, a w dolinie Wisły – również brzana czy świnka. Różnorodność gatunkowa jest szczególnie wysoka w obszarach o naturalnym charakterze cieków i bogatej roślinności wodnej.

Ptaki

Teren gminy Nowy Korczyn charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem krajobrazowym, obejmującym dolinę Wisły i Nidy, tereny łąkowe, pola uprawne, niewielkie kompleksy leśne oraz siedliska antropogeniczne. Ta mozaika środowisk sprzyja wysokiemu bogactwu gatunkowemu ptaków – zarówno lęgowych, przelotnych, jak i zimujących.

Wśród ptaków otwartych przestrzeni – takich jak pola uprawne, łąki i nieużytki – często spotyka się czajkę (*Vanellus vanellus*), skowronka (*Alauda arvensis*), kuropatwę (*Perdix perdix*) czy derkacza (*Crex crex*). Na terenach rolnych i w zadrzewieniach śródpolnych można zaobserwować również gąsiorka (*Lanius collurio*) oraz trznadla (*Emberiza citrinella*). Obszary nadrzeczne, rozlewiska i starorzecza stanowią ważne siedliska dla gatunków związanych z wodą. Występują tu m.in. nurogęs (*Mergus merganser*), łabędź niemy (*Cygnus olor*), krzyżówka (*Anas platyrhynchos*), sieweczka rzeczna (*Charadrius dubius*), batalion (*Calidris pugnax*), rycyk (*Limosa limosa*), czapla siwa (*Ardea cinerea*) oraz bocian czarny (*Ciconia nigra*). W okresie migracji obserwuje się również wiele gatunków siewkowców i mew. Wśród rzadziej notowanych wodno-błotnych ptaków warto wymienić zielonkę (*Zapornia parva*), brodzień piskliwego (*Actitis hypoleucos*) czy bekasika (*Limnocyptes minimus*).

W zadrzewieniach, lasach oraz na obrzeżach dolin rzecznych licznie występują ptaki śpiewające i dziuplaki, takie jak dzięcioł duży (*Dendrocopos major*), sójka (*Garrulus glandarius*), kos (*Turdus merula*), rudzik (*Erithacus rubecula*), sikora bogatka (*Parus major*) i kapturka (*Sylvia atricapilla*). W lasach grądowych i lęgowych obecne są także jarzębka (*Curruca nisoria*) oraz wilga (*Oriolus oriolus*).

Na terenach zurbanizowanych i w sąsiedztwie domostw gniazdują typowe gatunki synantropijne: wróbel (*Passer domesticus*), mazurek (*Passer montanus*), kos, sierpówka (*Streptopelia decaocto*), pliszka siwa

(*Motacilla alba*) czy dymówka (*Hirundo rustica*). Często obecna jest również sroka (*Pica pica*) i szpak (*Sturnus vulgaris*). Na dachach i kominach gniazdują bocian biały (*Ciconia ciconia*) oraz jerzyk (*Apus apus*).

W sumie na obszarze gminy stwierdzono występowanie ponad 200 gatunków ptaków, co świadczy o wysokiej różnorodności biologicznej tego obszaru. Wiele z nich znajduje się pod ochroną gatunkową, a część widnieje na Czerwonej Liście ptaków zagrożonych w Polsce (np. derkacz, czajka, batalion, rycyk). Teren gminy ma również istotne znaczenie dla ptaków migrujących i żerujących w dolinie Wisły.

Na podstawie internetowej bazy danych (Ornitho.pl) gromadzącej informacje dotyczące zaobserwowanych gatunków zwierząt, przygotowano spis ptaków obserwowanych na terenie gminy Nowy Korczyn: łabędź niemy (*Cygnus olor*), gęś zbożowa / tundrowa (*Anser fabalis / serrirostris*), gęś zbożowa (*Anser fabalis*), gęś tundrowa (*Anser serrirostris*), gęś krótkodzioba (*Anser brachyrhynchus*), gęś białoczelna (*Anser albifrons*), gęś mała (*Anser erythropus*), gęgawa (*Anser anser*), bernikla białolica (*Branta leucopsis*), bernikla rdzawoszyja (*Branta ruficollis*), gęsiówka egipska (*Alopochen aegyptiaca*), kazarka rdzawa (*Tadorna ferruginea*), ohar (*Tadorna tadorna*), piźmówka (*Cairina moschata*), mandarynka (*Aix galericulata*), świstun (*Mareca penelope*), cyraneczka (*Anas crecca*), krzyżówka (*Anas platyrhynchos*), płaskonos (*Spatula clypeata*), krakwa (*Mareca strepera*), cyranka (*Spatula querquedula*), helmiatka (*Netta rufina*), głowienka (*Aythya ferina*), czernica (*Aythya fuligula*), gagot (*Bucephala clangula*), nurogęś (*Mergus merganser*), kuropatwa (*Perdix perdix*), przepiórka (*Coturnix coturnix*), bażant (*Phasianus colchicus*), perkoz (*Tachybaptus ruficollis*), perkoz dwuczuby (*Podiceps cristatus*), zausznik (*Podiceps nigricollis*), kormoran (*Phalacrocorax carbo*), bąk (*Botaurus stellaris*), ślepowron (*Nycticorax nycticorax*), czapla złotawa (*Ardea ibis*), czapla nadobna (*Egretta garzetta*), czapla biała (*Ardea alba*), czapla siwa (*Ardea cinerea*), czapla purpurowa (*Ardea purpurea*), bocian czarny (*Ciconia nigra*), bocian biały (*Ciconia ciconia*), trzmielojad (*Pernis apivorus*), bielik (*Haliaeetus albicilla*), błotniak stawowy (*Circus aeruginosus*), błotniak zbożowy (*Circus cyaneus*), błotniak łąkowy (*Circus pygargus*), jastrząb (*Astur gentilis*), krogulec (*Accipiter nisus*), myszółw (*Buteo buteo*), kurhannik (*Buteo rufinus*), myszółw włochaty (*Buteo lagopus*), orlik krzykliwy

(*Clanga pomarina*), orzeł cesarski (*Aquila heliaca*), rybołów (*Pandion haliaetus*), pustułka (*Falco tinnunculus*), kobczyk (*Falco vespertinus*), kobuz (*Falco subbuteo*), sokół wędrowny (*Falco peregrinus*), wodnik (*Rallus aquaticus*), zielonka (*Zapornia parva*), derkacz (*Crex crex*), kokoszka (*Gallinula chloropus*), łyska (*Fulica atra*), żuraw (*Grus grus*), ostrzygojad (*Haematopus ostralegus*), sieweczka rzeczna (*Charadrius dubius*), sieweczka obrożna (*Charadrius hiaticula*), siewka złota (*Pluvialis apricaria*), siewnica (*Pluvialis squatarola*), czajka (*Vanellus vanellus*), biegus malutki (*Calidris minuta*), biegus krzywodzioby (*Calidris ferruginea*), biegus zmienny (*Calidris alpina*), batalion (*Calidris pugnax*), bekasik (*Limnocryptes minimus*), kszczyk (*Gallinago gallinago*), dubelt (*Gallinago media*), rycyk (*Limosa limosa*), kulik mniejszy (*Numenius phaeopus*), kulik wielki (*Numenius arquata*), brodziec śniady (*Tringa erythropus*), krwawodziób (*Tringa totanus*), kwokacz (*Tringa nebularia*), samotnik (*Tringa ochropus*), łączak (*Tringa glareola*), brodziec piskliwy (*Actitis hypoleucos*), mewa czarnogłowa (*Ichthyaetus melanocephalus*), śmieszka (*Chroicocephalus ridibundus*), mewa siwa (*Larus canus*), mewa srebrzysta (*Larus argentatus*), mewa białogłowa (*Larus cachinnans*), rybitwa rzeczna (*Sterna hirundo*), rybitwa białoczelna (*Sterna albifrons*), rybitwa czarna (*Chlidonias niger*), gołąb miejski (*Columba livia f. domestica*), siniak (*Columba oenas*), grzywacz (*Columba palumbus*), sierpówka (*Streptopelia decaocto*), turkawka (*Streptopelia turtur*), kukułka (*Cuculus canorus*), pójdzka (*Athene noctua*), puszczyk (*Strix aluco*), uszatka (*Asio otus*), jerzyk (*Apus apus*), zimorodek (*Alcedo atthis*), żółna (*Merops apiaster*), dudek (*Upupa epops*), krętogłów (*Jynx torquilla*), dzięcioł zielony (*Picus viridis*), dzięcioł czarny (*Dryocopus martius*), dzięcioł duży (*Dendrocopos major*), dzięciołek (*Dryobates minor*), skowronek (*Alauda arvensis*), brzegówka (*Riparia riparia*), dymówka (*Hirundo rustica*), oknówka (*Delichon urbicum*), świergotek drzewny (*Anthus trivialis*), świergotek łąkowy (*Anthus pratensis*), świergotek rdzawogardły (*Anthus cervinus*), pliszka żółta (*Motacilla flava*), pliszka żółta (tundrowa, ssp. *thunbergi*) (*Motacilla flava thunbergi*), pliszka siwa (*Motacilla alba*), strzyżyk (*Troglodytes troglodytes*), słowik szary (*Luscinia luscinia*), słowik rdzawy (*Luscinia megarhynchos*), podróżniczek (*Luscinia svecica*), kopciuszek (*Phoenicurus ochruros*), pleszka (*Phoenicurus phoenicurus*), pokląskwa (*Saxicola rubetra*), kłaskawka (*Saxicola rubicola*), białorzytka (*Oenanthe oenanthe*), kos

(*Turdus merula*), kwiczoł (*Turdus pilaris*), śpiewak (*Turdus philomelos*), drożdżik (*Turdus iliacus*), paszkoł (*Turdus viscivorus*), świerszczak (*Locustella naevia*), strumieniówka (*Locustella fluviatilis*), brzęczka (*Locustella luscinioides*), rokitniczka (*Acrocephalus schoenobaenus*), trzcinniczek (*Acrocephalus scirpaceus*), łożówka (*Acrocephalus palustris*), trzciniak (*Acrocephalus arundinaceus*), zaganiacz (*Hippolais icterina*), kapturka (*Sylvia atricapilla*), jarzębka (*Curruca nisoria*), piegża (*Curruca curruca*), cierniówka (*Curruca communis*), świstunka leśna (*Phylloscopus sibilatrix*), pierwiosnek (*Phylloscopus collybita*), piecuszek (*Phylloscopus trochilus*), mysikrólik (*Regulus regulus*), muchołówka szara (*Muscicapa striata*), muchołówka żałobna (*Ficedula hypoleuca*), wąsatka (*Panurus biarmicus*), raniuszek (*Aegithalos caudatus*), sikora uboga (*Poecile palustris*), czarnogłówka (*Poecile montanus*), czubątka (*Lophophanes cristatus*), sosnówka (*Periparus ater*), modraszka (*Cyanistes caeruleus*), bogatka (*Parus major*), kowalik (*Sitta europaea*), pełzacz

leśny (*Certhia familiaris*), pełzacz ogrodowy (*Certhia brachydactyla*), remiz (*Remiz pendulinus*), wilga (*Oriolus oriolus*), gąsiorek (*Lanius collurio*), srokosz (*Lanius excubitor*), sójka (*Garrulus glandarius*), sroka (*Pica pica*), kawka (*Coloeus monedula*), gawron (*Corvus frugilegus*), wrona siwa (*Corvus cornix*), kruk (*Corvus corax*), szpak (*Sturnus vulgaris*), wróbel (*Passer domesticus*), mazurek (*Passer montanus*), zięba (*Fringilla coelebs*), jer (*Fringilla montifringilla*), kulczyk (*Serinus serinus*), dzwoniec (*Chloris chloris*), szczygieł (*Carduelis carduelis*), czyż (*Spinus spinus*), makolągwa (*Linaria cannabina*), czeczotka (*Acanthis flammea flammea*), czeczotka tundrowa (ssp. *hornemanni / exilipes*) (*Acanthis flammea hornemanni / exilipes*), krzyżodziób świerkowy (*Loxia curvirostra*), dziwonia (*Carpodacus erythrinus*), gil (*Pyrrhula pyrrhula*), grubodziób (*Coccothraustes coccothraustes*), trznadel (*Emberiza citrinella*), ortolan (*Emberiza hortulana*), potrzos (*Emberiza schoeniclus*), potrzyszcz (*Emberiza calandra*).

3.11. Formy ochrony przyrody

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody elementami środowiska objętymi ochroną na podstawie ww. ustawy są następujące formy ochrony przyrody:

- parki narodowe,
- rezerваты przyrody,
- parki krajobrazowe,
- obszary chronionego krajobrazu,
- obszary Natura 2000,
- pomniki przyrody,
- stanowiska dokumentacyjne,
- użytki ekologiczne,
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Każda z form spełnia inną rolę w polskim systemie ochrony przyrody i służy innym celom, dlatego charakteryzuje się odmiennym reżimem ochronnym oraz zakresem ograniczeń w użytkowaniu. Formy ochrony przyrody tworzą duży i zróżnicowany zespół środków

pozwalających realizować ochronę przyrody, powstały w efekcie rozwoju naukowych podstaw ochrony przyrody i jej wieloletniej praktyki.

Zgodnie z danymi Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody (CRFOP) na terenie gminy Nowy Korczyn znajduje się Nadnidziański Park Krajobrazowy, Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu, Solecko-Pacanowski Obszar Chronionego Krajobrazu, 3 obszary Natura 2000 i 1 pomnik przyrody.

Nadnidziański Park Krajobrazowy został utworzony w 1986 r. uchwałą Nr XVII/187/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach z dnia 19 grudnia 1986 r. w sprawie ustanowienia Zespołu Parków Krajobrazowych Poniżnia. W późniejszych latach wydano kilkakrotnie akty prawne regulujące Nadnidziański Park Krajobrazowy, ostatnia to Uchwała Nr XIVIII/676/18 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 17 września 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego Nr XLIX/874/14 z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie utworzenia Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego. Park Krajobrazowy ma powierzchnię

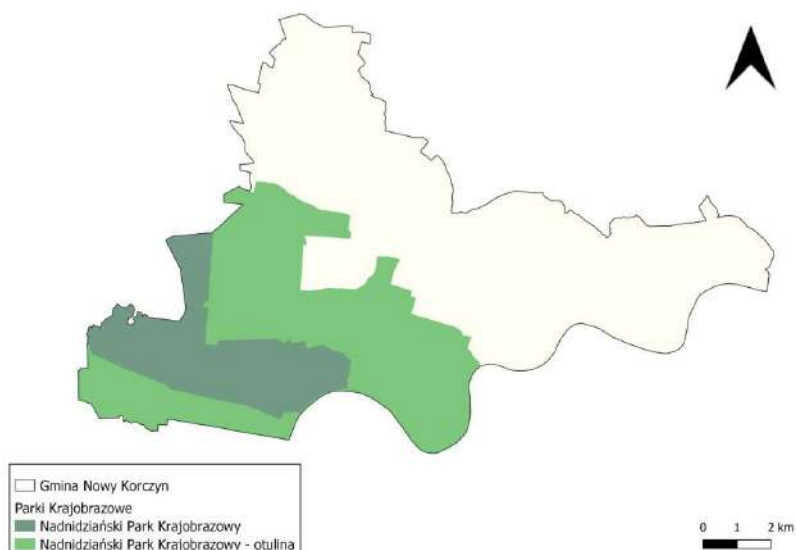
22 888,6 ha i leży w granicach gmin: Kije, Złota, Michałów, Imielno Opatowiec, Wiślica, Busko-Zdrój, Nowy Korczyn, Pińczów. Osią parku jest Nida ze swoją doliną. W dolinie rzeki występują starasowane zbocza, meandry oraz starorzecza. Miejscami rzeka rozdziela się na wiele koryt. Jest to szczególnie częste tam, gdzie przyjęła ona formę rozlewiska. Wśród rozlewisk Nidy spotykane są bagna i tereny podmokłe. Park obejmuje swoim zasięgiem także Garb Pińczowski ze stromymi stokami i płaską wierzchołką. Wznosi się on na wysokość 100 m ponad otaczający go teren. Występują tu ostańce wykształcone w wapieniach litotamniowych. Są one poprzecinane wąwozami, które wytworzyły się w lessach. W obrębie Niecki Soleckiej pospolite są wychodnie gipsu, tworzące skalne urwiska. Przykładami form krasu są liczne jaskinie, ponory, wywierzyśka, jeziora krasowe i bramy skalne. Występują one w okolicach Gacek, Wiślicy i Buska-Zdroju. W Goryslawicach znajdują się żłobki krasowe. Krasowe formy występujące w Nadnidziańskim Parku są unikatowe w skali kraju. Do najcenniejszych należą gipsy wielokryształowe (szklicowe). Kryształ, z których są zbudowane, osiągał długość 3,5 m.

Teren parku charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem siedlisk – począwszy od skrajnie suchych, aż po bagienne i wodne. Dobrze nasłonecznione zbocza gipsowych i wapiennych wzgórz zajmuje jedno z największych w kraju stanowisk roślinności kserotermicznej, której towarzyszy specyficzna entomofauna. Cennymi gatunkami flory mającymi tutaj jedyne lub jedno z niewielu stanowisk w Polsce są m.in. dyptam jesionolistny, szyplin jedwabisty, sierpik różnolistny, dziewięcił popłocholistny, gęsiówka uszkowata, sesleria błotna, groszek szerokolistny, rezedka mała, przetacznik zwodny i wczesny, stulisz miotłowy, ostnica: Jana i włosowata, len włochaty. W dolinie Nidy występują zbiorowiska roślinności wodnej, szuwarowej i torfowiskowej z takimi gatunkami jak: grążel

żółty, grzybień biały, osoka aloesowata, bobrek trójlistkowy, kruszczyk błotny, storczyk kukawka, szerokolistny i krwisty, turzyca Davalla. W okolicy Szczerbakowa na terenie użytku ekologicznego pn. „słone źródło” występują podmokłe solniska śródlądowe ze stanowiskami rzadkich halofitów takich jak: przewiercień wąskolistny, muchotrzew solniskowy i mannica odstająca.

Ww. park krajobrazowy nie jest objęty ochroną na podstawie prawa międzynarodowego oraz nie obowiązuje na jego terenie plan ochronny. Dla Parku ustalono szczególne cele ochrony:

- 1) zachowanie cennych biocenoz z chronionymi i rzadkimi gatunkami flory, fauny i grzybów;
- 2) zachowanie różnorodności geologicznej, w tym obszarów występowania krasu i rzeźby lessowej;
- 3) racjonalne wykorzystanie zasobów złóż kopalin;
- 4) zachowanie naturalnych fragmentów ekosystemów wodnych i wodno - błotnych;
- 5) zachowanie populacji roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową;
- 6) zachowanie siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, w tym w szczególności muraw kserotermicznych, torfowisk i solnisk śródlądowych;
- 7) zachowanie układów i obiektów zabytkowych, a także miejsc pamięci narodowej;
- 8) preferowanie zabudowy nawiązującej do regionalnej tradycji i otaczającego krajobrazu;
- 9) zachowanie wartości historycznych, kulturowych i etnograficznych;
- 10) zachowanie istniejących punktów i ciągów widokowych;
- 11) ograniczanie negatywnego wpływu działalności gospodarczej na krajobraz.

Rysunek 11. Parki krajobrazowe na terenie gminy Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CRFOP

Obszary Chronionego Krajobrazu to tereny, które ze względu na swoje walory przyrodnicze, krajobrazowe lub kulturowe zostały objęte ochroną prawną. Celem ich ustanowienia jest zachowanie i ochrona unikalnych walorów przyrody oraz krajobrazu, a także przeciwdziałanie negatywnym zmianom wynikającym z działalności człowieka. W obszarach tych mogą być ograniczone różne formy działalności, takie jak budowa, przemysł czy rolnictwo, aby nie naruszać naturalnego charakteru terenu. Są one ważnym elementem systemu ochrony środowiska, pomagając zachować różnorodność ekosystemów i piękno krajobrazów dla przyszłych pokoleń.

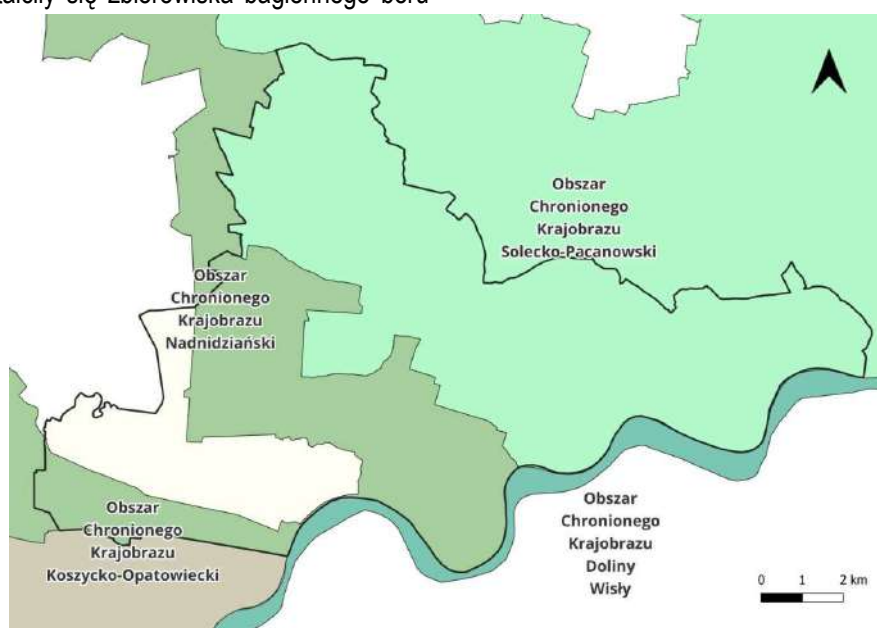
Nadniedziałski Obszar Chronionego Krajobrazu o powierzchni 26 312 ha został powołany w 2001 r. Rozporządzeniem Nr 335/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 17 października 2001 r. w sprawie utworzenia na terenach otulin parków krajobrazowych obszarów chronionego krajobrazu. Obszar pokrywa się z zasięgiem dawnej otuliny Parku i obejmuje tereny o dużych walorach przyrodniczo-krajobrazowych, których ochrona zapewni zachowanie cennych walorów parku krajobrazowego. Otulina Nadniedziałskiego Parku Krajobrazowego obejmuje tereny występowania rzadkich gipsowych formacji geologicznych z licznymi formami krasowymi, a także ciepłolubnych zbiorowisk roślinności kserotermicznej, torfowiskowej i bagiennej. Ostatnim aktem prawnym w sprawie obszaru jest Uchwała Nr XLIX/882/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014

r. w sprawie Nadniedziałskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Na terenie Nadniedziałskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu nie obowiązuje ochrona na podst. prawa międzynarodowego.

Solecko-Pacanowski Obszar Chronionego Krajobrazu utworzony w 1995 r. Rozporządzeniem Nr 12/95 Wojewody Kieleckiego z dnia 29 września 1995 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie kieleckim. Ostatnim aktem prawnym w sprawie obszaru jest Uchwała Nr XXXV/621/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca Solecko-Pacanowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Solecko-Pacanowski Obszar Chronionego Krajobrazu jest położony w granicach Garbu Pińczowskiego, Niecki Soleckiej i Niziny Nadwiślańskiej. W morfologii zaznacza się wyraźnie wydłużony grzbiet zwany Wąłem Pińczowsko-Wójczańskim, zbudowany z mioceńskich wapieni detrytycznych leżących na marglach kredowych. W obrębie Niecki Soleckiej i w okolicach Buska, na powierzchni terenu lub pod niewielkim nakładem piaszczystych osadów czwartorzędowych, odsłaniają się mioceńskie skały gipsowe tworzące kopulaste wzniesienia. W ich obrębie rozwijają się typowe zjawiska krasowe: jaskinie, zapadliska, leje, ślepe doliny itp. Szeroka dolina Wisły wcięta w ily mioceńskie wypełniona jest grubymi seriami plejstocénskich osadów żwirowo-piaszczystych, niekiedy lessów oraz holocénskimi madami. Na tak urozmaiconym podłożu geologicznym wykształciły się zróżnicowane pokrywy glebowe: na

wychodniach skał miocenijskich-rzędziny wapienne i gipsowe, na plejstocenijskich piaskach-lekkie bielcowe, a na Poniżu urodzajne mady. Cały teren jest zagospodarowany intensywnie rolniczo i w krajobrazie dominują zbiorowiska nieleśne. Pod względem przyrodniczym największą wartość mają zbiorowiska torfowiskowe i łąkowe z udziałem halofitów: komonicy skrzydlatostąkowej, muchotrzewu solniskowego, koniczyny rozdętej, rozwijającej się w dolinach Wschodniej i Sanicy, a także w okolicy stopnicy i Solca-Zdroju. Lasy o charakterze zbliżonym do naturalnych rozwijają się na siedliskach borów sosnowych i borów mieszanych. W zależności od panujących stosunków wodnych wykształciły się zbiorowiska bagiennego boru

trzcinnikowego, subkontynentalnego boru świeżego i boru mieszanego. W płd. części OChK, na lessach w okolicach Wójeczki oraz w płn.-zach. na gipsach wykształciły się zbiorowiska muraw kserotermicznych z interesującymi i chronionymi gatunkami roślin, m.in.: wisienką stepową, ostnicą włosowatą, rojnikiem pospolitym, młkiem wiosennym, dziewięciszem bezłodygowym. Ważną rolę w krajobrazie i biocenotyczną odgrywają zarośla krzewiaste z budującymi je tarniną i leszczyną. Na terenie Solecko-Pacanowski Obszar Chronionego Krajobrazu nie obowiązuje ochrona na podst. prawa międzynarodowego.

Rysunek 12. Obszary Chronionego Krajobrazu na terenie gminy Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CRFOP

Obszary Natura 2000 to obszar utworzony w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków lub siedlisk przyrodniczych lub gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty. Sieć obszarów Natura 2000 obejmuje:

- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO),
- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO),
- obszary mające znaczenie dla Wspólnoty.

Obszar Natura 2000 może obejmować część lub całość obszarów i obiektów objętych innymi formami ochrony przyrody (z wyjątkiem ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów). Poniżej scharakteryzowano obszary Natura 2000 znajdujące się na terenie gminy Nowy Korczyn.

Obszar Natura 2000 Ostoja Nidziańska został wyznaczony przez KE w 2008 r., a w Polsce w 2021 r. decyzją Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmującą, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE). Jest to specjalny obszar ochrony siedlisk o powierzchni 26 515,64 ha. Ostoja Nidziańska to szeroka dolina rzeki Nidy wraz z otaczającymi ją terenami. Obejmuje odcinek rzeki od Rębowa do Nowego Korczyna. Teren ostoji w większości pokrywa się z obszarem specjalnej ochrony ptaków Dolina Nidy PLB260001. Występuje tu szereg cennych siedlisk przyrodniczych, w tym murawy kserotermiczne ze

storczykami, murawy napiaskowe, śródładowe słone łąki oraz starorzecza, a także rozległe płaty muraw kserotermicznych z rzadko spotykanym bogactwem gatunkowym roślin i zwierząt. Osobliwością obszaru są osady gipsowe oraz związana z nimi rzeźba krasowa. Najciekawsze odsłonięcia gipsów tzw. jaskółcze ogony oraz największa różnorodność form krasowych (jaskinie, szczeliny skalne, wertoby, ostańce) znajdują się w rezerwatach przyrody Skorocice, Przęślin, Góry Wschodnie. Ostoja Nidziańska to jedyne w Polsce stanowiska występowania rzadkich i zagrożonych wyginięciem roślin: sierpika różnolistnego i gęsiówki uszkowatej i jedno z kilku miejsc występowania dziewięcisiła popłocholistnego, ostnicy Jana, lnu włochatego i dyptama jesionolistnego – zwanego inaczej gorejącym krzewem Mojżeszowym. Jest to także obszar występowania rzadkich i zagrożonych wyginięciem owadów: modraszka gniadego, modraszka lazurka, świerszczyków szarych, piewików (cykad) podolskich. Rzeka Nida jest jedną z nielicznych w Polsce, zachowaną w stanie zbliżonym do naturalnego. Tworzy liczne meandry i starorzecza, otoczone podmokłymi łąkami i bagnami. W rzece występują mięczaki skójką gruboskorupowa, szczeżuja spłaszczona, szczeżuja wielka oraz ryby: boleń, różanka, koza, głowacz białopłetwy, piskorz oraz minóg strumieniowy. Dolina rzeki Nidy jest miejscem lęgowym ok. 150 gatunków ptaków, wiele z nich jest chronionych, m. in. rybitwa białoczelna, rybitwa białowąsa, derkacz, bocian czarny oraz czajka, rycyk i krwawodziób.

Dla obszaru ustanowiono plan ochrony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003, które podlegało zmianą w 2014 r. i 2016 r.

Obszar Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka to specjalny obszar ochrony siedlisk wyznaczony w 2011 przez KE i w 2018 w Polsce na mocy Decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE). Obszar ma powierzchnię 8 072,86 ha. Obszar w ponad połowie pokrywają siedliska rolnicze, w jednej trzeciej łąki. Pozostałą powierzchnię porastają

las (głównie liściaste) oraz powierzchnie wód. Obszar znajduje się w środkowej części Garbu Pińczowskiego oraz południowo - zachodnim fragmencie Niecki Połanieckiej (Płaskowyżu Stanieckim i Kotlinie Borzykowskiej).

Składa się z kilkunastu enklaw z malowniczymi wapiennymi i gipsowymi wzgórzami porośniętymi roślinnością kserotermiczną. Teren poprzecinany jest licznymi ciekami wodnymi, miejscami tworzącymi zabagnione dolinki, w których wykształciły się torfowiska. W północnej części obszaru znajdują się liczne odsłonięcia gipsów, zwłaszcza wielokrystalicznych; ponadto, obserwuje się liczne formy krasu powierzchniowego i podziemnego np.: leje, studnie, zapadliska, jaskinie krasowe. Środkowa i południowa część wyróżnia się występowaniem wód mineralnych z wysiekami, którym towarzyszy roślinność halofilna, jak np. w okolicach wsi Owczary. Jest to obszar występowania najcenniejszych siedlisk muraw kserotermicznych i torfowisk węglanowych, łąk solniskowych oraz ciepłych grądów. Teren występowania aż czterech gatunków roślin z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej (starodub łąkowy, jęczyczka syberyjska, obuwik pospolity, lipiennik Loeseli). Szacunkowo około 1100 gat. roślin naczyniowych, w tym ok. 70 gatunków chronionych, 200 gatunków zagrożonych w skali regionu i kraju. Niepowtarzalne układy krajobrazowe (w tym krasowe). Ostoja zabezpiecza najcenniejsze półnaturalne siedliska związane z występowaniem wapienia i gipsu. Rozległy, zróżnicowany obszar stanowi najważniejszą w regionie ostoję dla dwóch gatunków motyli dziennych – modraszka telejusa i modraszka nausitousa. Istotne populacje tworzą tu również czerwonończyk nieparek i czerwonończyk fioletek. Ostoja stanowi znaczący w skali regionalnej obszar występowania pachnicy dębowej, zasiedlającej tu przydrożne i śródpolne wierzby. Jest to także jedna z najważniejszych w regionie ostoja dla kumaka nizinnego i traszki grzebieniastej, które szczególnie licznie zasiedlają południowe krańce ostoji z zalewanymi corocznie łąkami i kompleksami stawów hodowlanych. Spotkać tam można jeszcze dziewięć innych gatunków płazów oraz znaczące w województwie koncentracje ptaków wodno-błotnych. W tej części obszaru stwierdzono także występowanie piskorza i kozy.

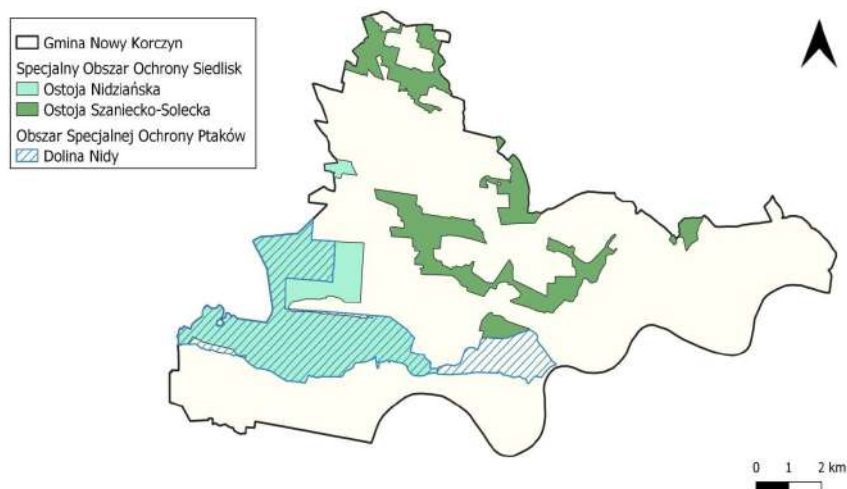
Zagrożenia dla obszaru Natura 2000 obejmują szereg działań, które mogą negatywnie wpływać na stan

przyrody i bioróżnorodność tego terenu. Obniżanie poziomu wód gruntowych, osuszanie łąk, melioracje, regulacja cieków i zapobieganie wylewom wiosennym prowadzą do przekształcania naturalnych siedlisk wodno-błotnych, co skutkuje zanikiem wielu gatunków roślin i zwierząt zależnych od wilgotnych warunków. Zmiana tradycyjnego użytkowania rolniczego, w tym porzucanie wypasu i koszenia, prowadzi do tzw. sukcesji wtórnej, czyli zarastania muraw kserotermicznych i łąk krzewami i drzewami, co zagraża gatunkom związanym z otwartymi siedliskami. Dodatkowo, presja urbanizacyjna i rozwój infrastruktury mogą powodować fragmentację środowiska i utratę naturalnych terenów. Ważnym zagrożeniem jest również zaprzestanie tradycyjnego obcinania gałęzi głowiastych wierzb, w których rozwija się pachnica dębowa – bez tego zabiegu drzewa te przestają tworzyć odpowiednie warunki dla tego chrząszcza. Do innych problemów należą wycinanie drzew zasiedlonych przez owady i ptaki oraz wypalanie dziupli, co niszczy miejsca lęgowe i schronienia dla wielu gatunków. Istotnym zagrożeniem może być także zmiana zasad gospodarki rybackiej na stawach, która może wpłynąć na jakość wody i zaburzyć naturalne cykle biologiczne. Z kolei zalesianie łąk, ich przekształcanie w pola uprawne lub tworzenie nowych stawów hodowlanych prowadzi do zaniku cennych siedlisk otwartych i ograniczenia bioróżnorodności.

W celu ochrony obszaru ustalono plan ochrony w Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla

obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034 wraz ze zm.

Obszar Natura 2000 Dolina Nidy to obszar specjalnej ochrony ptaków wyznaczony w 2004 r. w Polsce Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. Obszar ma powierzchnię 19 956,08 ha. Obszar stanowi Dolina rzeki Nidy (szer. 2-3 km) z licznymi meandrami, starorzeczami i rozlewiskami. Na znacznym obszarze wzdłuż rzeki występują łąki kośne, przechodzące w miejscach bardziej podmokłych w turzowiska. Przy starorzeczach i oczkach wodnych rosną zespoły szuwarowe. Dalej od rzeki można spotkać uprawy warzywne oraz plantacje tytoniu. Strone zbocza wapiennych i gipsowych wzgórz porasta roślinność stepowa z unikalnymi w skali kraju gatunkami kserotomicznymi i słonolubnymi, występują tu również ciekawe gatunki ciepłolubnych owadów. Występuje tu 30 gatunków ptaków chronionych na mocy Dyrektywy Ptasiej, m.in. Trzmielojad, Dzięcioł Zielonosiwy, Lerka (skowronek borowy), Ortolan, Dzięcioł czarny i Derkacz. Potencjalnym zagrożeniem dla obszaru może być eksploatacja gipsu na wielką skalę, wypalanie szuwarów, melioracja, której konsekwencją może być obniżanie się poziomu wód gruntowych oraz zanieczyszczenia wód ściekami komunalnymi. Niebezpieczne bywa też kłusownictwo. Dla obszaru wyznaczono plan ochrony - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001 ze zm.

Rysunek 13. Obszary Natura 2000 na terenie gminy Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CRFOP

Pomniki przyrody to prawnie chronione obiekty naturalne, które wyróżniają się wyjątkowymi walorami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub krajobrazowymi. Są one niezwykle istotne, ponieważ stanowią cenne siedliska dla wielu gatunków roślin, zwierząt i grzybów, w tym gatunków rzadkich i chronionych. Dają schronienie ptakom, owadom i mikroorganizmom, przyczyniając się do ochrony różnorodności biologicznej. Tworzą charakterystyczne elementy krajobrazu, wzbogacając jego estetykę i unikatowość, a także podnosząc atrakcyjność turystyczną regionów. Pomniki przyrody mają również wysoką wartość edukacyjną i naukową, stanowiąc

miejsca badań oraz edukacji ekologicznej. Pozwalają zrozumieć procesy przyrodnicze, geologiczne i historyczne. Wiele z nich posiada znaczenie historyczne lub kulturowe, wiążąc się z lokalnymi legendami, wydarzeniami historycznymi czy tradycjami. Dodatkowo, status pomnika przyrody zapewnia im ochronę prawną, chroniąc je przed zniszczeniem, dewastacją czy nieodpowiednim użytkowaniem przez człowieka. Na terenie gminy ustanowiono 1 pomnik przyrody, które stanowią dwa dęby szypułkowe w wieku około 400 lat. Pomnik przyrody znajduje się koło zabudowań Szkoły Podstawowej, przy drodze do Nowego Korczyna, ok. 5 km na NNE od Nowego Korczyna

3.12. Obszary i obiekty posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego

Archeologia i rys historyczny

Zgodnie z danymi serwisu zabytek.pl, na terenie gminy Nowy Korczyn odnotowano 14 obiektów archeologicznych. Świadczy to o historii regionu. Jednakże brak obecności stanowisk sepulkralnych (czyli grobowych) oraz typowych stanowisk osadniczych, takich jak pozostałości chat, zagrodowych struktur czy warstw kulturowych, może świadczyć o kilku możliwych zjawiskach. Po pierwsze, może to oznaczać, że dotychczasowe badania archeologiczne w regionie były ograniczone lub powierzchowne, i nie doprowadziły do pełnego rozpoznania dziedzictwa archeologicznego gminy. Po drugie, istnieje możliwość, że osadnictwo miało charakter mobilny lub sezonowy, co pozostawiło po sobie mniej trwałych śladów w krajobrazie archeologicznym. Warto również zauważyć, że teren gminy Nowy Korczyn położony jest w dolinie Wisły i Nidy, co sprzyjało osadnictwu, ale jednocześnie – poprzez liczne zmiany hydrologiczne – mogło prowadzić do zniszczenia lub przesunięcia dawnych śladów działalności ludzkiej.

Lepiej poznana część historii Nowego Korczyna sięga średniowiecza, kiedy to funkcjonował jako osada handlowa, usytuowana na ważnym szlaku prowadzącym z Krakowa na Ruś Kijowską. Dzięki bliskości spławnych rzek – Nidy i Wisły – osada szybko zaczęła pełnić istotną rolę w handlu regionalnym. W 1258 roku książę Bolesław Wstydlivy nadał osadzie prawa miejskie, tworząc Nowe Miasto Korczyn, dla odróżnienia od pobliskiego, starszego Korczyna (dziś Stary Korczyn). Lokacja ta, przeprowadzona na tzw. „prawie korczyńskim” (*ius Corcinense*), była wzorem dla wielu innych miast w

Małopolsce. Wkrótce w Nowym Korczynie powstał również klasztor franciszkanów, ufundowany przez Bolesława i jego żonę, św. Kingę. W kolejnych wiekach Nowy Korczyn rozwijał się jako ośrodek handlu i administracji. W XIV wieku Kazimierz Wielki wzniósł w mieście murowany zamek królewski, otoczony murami obronnymi i sztucznym jeziorem Czartoria. Miasto stało się jedną z rezydencji królewskich oraz miejscem częstych zjazdów rycerskich, sejmików ziemskich i spotkań politycznych. W XV wieku Korczyn odegrał ważną rolę w wydarzeniach politycznych Królestwa Polskiego, w tym w czasie walki o koronę czeską i sporów religijnych związanych z ruchem husyckim. Szczyt rozwoju przypadł na XVI wiek, kiedy to miasto było jednym z ważniejszych centrów rzemieślniczo-handlowych w regionie. Funkcjonowały tu warzelnie piwa, młyny, jarmarki zbożowe, spichlerze, a także infrastruktura miejska: wodociągi, łaźnie i ratusz. Nowy Korczyn był też siedzibą starostwa grodowego, a tutejsze sądy obsługiwały okoliczne powiaty. Od XVII wieku miasto zaczęło tracić na znaczeniu. Wojny (m.in. potop szwedzki i najazdy Rakoczego), pożary i epidemie doprowadziły do znacznych zniszczeń. W 1657 r. Korczyn został spalony przez wojska szwedzkie. W XVIII i XIX wieku nie powrócił już do dawnej świetności. Po upadku Rzeczypospolitej i w wyniku represji po powstaniu styczniowym, Nowy Korczyn w 1869 roku utracił prawa miejskie. W XIX i XX wieku miejscowość była znana z obecności dużej społeczności żydowskiej, która w okresie międzywojennym stanowiła ponad 60% mieszkańców. Podczas II wojny światowej Niemcy utworzyli w mieście getto, a w 1942 roku ludność

żydowska została wywieziona do obozu zagłady w Treblince. Nowy Korczyn zapisał się także w historii walk o niepodległość Polski – m.in. w czasie bitwy legionów Piłsudskiego w 1914 roku oraz działań partyzanckich podczas II wojny światowej (w tym w ramach tzw. Republiki Pińczowskiej). Współcześnie, po wieloletnich staraniach społeczności lokalnej, 1 stycznia 2019 roku miejscowość odzyskała prawa miejskie, cofnięte w okresie zaborów. Historyczne znaczenie Nowego Korczyna, jego dziedzictwo kulturowe pozostają istotnymi elementami tożsamości gminy oraz jej walorami rozwojowymi.

Układ urbanistyczny

Historyczny układ urbanistyczny Nowego Korczyna, którego początki sięgają 1257 roku, stanowi jeden z cenniejszych przykładów średniowiecznego planowania przestrzennego w Polsce. Miasto lokowane zostało na prawie magdeburskim z inicjatywy księcia Bolesława Wstydlwego, a jego plan urbanistyczny kształtował się na przestrzeni kilku stuleci – od XIII do XIX wieku. Podstawą założenia był regularny układ szachownicowy, typowy dla miast średniowiecznych. Centrum stanowi prostokątny rynek, z którego w sposób geometryczny rozchodzą się prostopadłe ulice, tworząc czytelny i przejrzysty system komunikacyjny. Wokół rynku koncentrowała się najważniejsza zabudowa miejska – zarówno administracyjna, jak i mieszkalno-handlowa. Przy głównych ulicach i placach zlokalizowane są liczne zabytkowe obiekty architektury sakralnej i świeckiej, m.in. dawny klasztor oo. franciszkanów, budynki mieszkalne oraz relikty wcześniejszej zabudowy. Historyczny układ przestrzenny zachował swój pierwotny zarys mimo przekształceń w zabudowie i zmian funkcji obiektów w ciągu wieków. Układ urbanistyczny Nowego Korczyna, wraz z zachowanymi elementami infrastruktury miejskiej, posiada dużą wartość historyczną i krajobrazową. Jest objęty ochroną konserwatorską jako układ zabytkowy, wpisany do rejestru zabytków. Zachowana struktura przestrzenna świadczy o dawnym znaczeniu miasta jako ośrodka administracyjnego, handlowego i politycznego w regionie.

Architektura sakralna

Na terenie gminy Nowy Korczyn znajduje się wiele zabytków sakralnych o dużym znaczeniu historycznym i artystycznym, w tym m.in. synagoga z 1659 r. w miejscowości Nowy Korczyn. W 1724 r. odbudowano ją po zniszczeniach, jakim uległa podczas najazdu

Szwedów w 1702 r. Zapewne wówczas wymieniono sklepienie kolebkowe na drewniany strop. Być może zmieniono też wystrój budowli likwidując ozdobne szczyty i zamieniając dach dwuspadowy na czterospadowy. 8 października 1855 r. bóżnica ponownie spłonęła. Jej kolejna przebudowa miała miejsce w latach 1894-1895. Wtedy powstało pozorne sklepienie zwierciadlane, ozdobione polichromiami, od zachodu dobudowano przedsionek, na którym ustawiono kolumnadę wspierającą trójkątny szczyt, a budynek nakryto dachem dwuspadowym. Z tego czasu pochodziła też najpewniej ozdobna szafa na rodąły. W 1939 r. wykonano nowy drewniany strop w przedsionku oraz zmieniono pokrycie dachowe. Wykuto także nowy, prostokątny otwór wejściowy w elewacji północnej. W czasie II wojny światowej bóżnica służyła jako spichlerz. W latach powojennych (zapewne do 1952 r.) mieściło się tu kino. Potem znów służyła jako magazyn na zboże. Wtedy też salę modlitw podzielono na dwie kondygnacje oraz dobudowano dwie dobudówki do fasady kolumnowej. W 1970 r. przeprowadzono inwentaryzację obiektu, a w 1975 r. przygotowano ekspertyzę dotyczącą stanu zachowania polichromii. Obecnie jest to budowla nieużytkowana.

Na terenie miejscowości Nowy Korczyn znajduje się również kościół parafialny pw. Świętej Trójcy i św. Wawrzyńca i Elżbiety. Jej architektura stanowi udaną syntezę form o stylistyce późnogotyckiej, manierystycznej i wczesnobarokowej. Na osobną uwagę zasługują dostawione do kościoła dwie kaplice kopułowe: pd. pw. Pana Jezusa z po 1635 r. i pn. ośmioboczna pw. Matki Boskiej Różańcowej sprzed 1663 roku. Wewnątrz świątyni zachowało się bogate i różnorodne wyposażenie z XVI-XX w., w tym późnogotycka płaskorzeźba Oplakiwanie Chrystusa z lat 1500-10, cenny „marmurowy” ołtarz Ukrzyżowania z ok. 1640 r. i wspaniałe barokowe stalle z obrazami ukazującymi sceny alegoryczne i śś. jezuickich z lat 60-80 XVII wieku.

W miejscowości Nowym Korczynie znajduje się również jedna z najstarszych rodzimych świątyń franciszkańskich - kościół klasztorny, ob. filialny pw. św. Stanisława Biskupa. Stanowi on ważne ogniwo w rozwoju wczesnogotyckiej ceglanej architektury w Polsce. W jego wnętrzu znajduje się bogate i różnorodne wyposażenie z XIII-XX w., w tym zespół późnobarokowych ołtarzy i ambona z lat 50-60 XVIII w., a także polichromie z pocz.

lat 60. XVIII w., namalowane przez Mateusza Rejchana i Mikołaja Janowskiego. Na szczególną uwagę zasługują również unikalne trzy wczesnogotyckie rzeźby ukazujące – zapewne - św. Franciszka (najwcześniejszy polski przykład ikonografii minoryckiej), św. Stanisława z franciszkaninem i głowę kobiecą z 4 ćw. XIII wieku.

Również na obszarze wiejskim gminny zlokalizowane są ważne historycznie obiekty sakralne m.in.: zespół kościoła parafialnego pw. św. Mikołaja w Starym Korczynie, kościół parafialny pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Strożyskach czy też kościół parafialny pw. św. Katarzyny w Piasek Wielki.

Na terenie gminy znajdują się również kaplice o znaczeniu kulturowym i religijnym, które stanowią integralny element lokalnego krajobrazu. Pełnią one nie tylko funkcję sakralną, ale także historyczną i społeczną, będąc świadectwem religijności mieszkańców oraz tradycji ludowych.

Dwory i parki

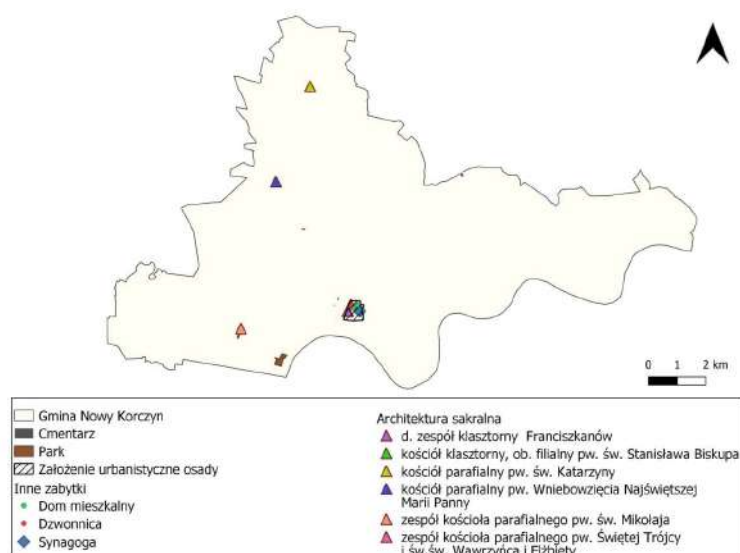
Na terenie gminy Nowy Korczyn zachowało się kilka zespołów dworsko-parkowych, będących świadectwem wielowiekowej historii osadnictwa, gospodarki rolnej i przemian społecznych regionu. Dwory te, niegdyś zarządzające majątkami ziemskimi, często pełniły funkcję lokalnych centrów życia gospodarczego i społecznego. Wraz z towarzyszącymi im parkami tworzyły uporządkowaną strukturę krajobrazu kulturowego. Zespoły te zwykle obejmowały budynek dworu, zabudowania folwarczne oraz otaczający je park krajobrazowy, którego układ przestrzenny i nasadzenia były dostosowane do walorów przyrodniczych i ukształtowania terenu. Współcześnie wiele z tych obiektów znajduje się w stanie przekształconym lub częściowo zachowanym, jednak nadal stanowią istotny element lokalnego dziedzictwa kulturowego i potencjał w zakresie ochrony oraz zagospodarowania przestrzennego. Jednym z przykładów zachowanego założenia dworsko-parkowego w gminie jest dwór w Winiarach Wiślickich, pochodzący z XIX wieku. Miejscowość ta, będąca kolonią wsi Winiary Dolne, ma bogatą historię sięgającą XV wieku, kiedy to była własnością królewską i częścią starostwa korczyńskiego.

W okresie nowożytnym funkcjonował tu folwark, który w XX wieku należał do majątku państwowego, a po II wojnie światowej został rozparcelowany w ramach reformy rolnej. Budynek dworu wzniesiono w północno-wschodnim narożniku parku. Obiekt jest parterowy, z wyższą częścią środkową, obie części nakryte dachami dwuspadowymi. Dwór nie posiada cech stylowych – ma prostą, użytkową formę typową dla założen wiejskich z przełomu

XVIII i XIX wieku. Park dworski o powierzchni około 2,45 ha został założony na początku XIX wieku i zachował się częściowo w dawnych granicach. Jego układ przestrzenny opierał się na sieci dróg dojazdowych, zbiegających się w północnym narożniku założenia, co nadawało mu wyraźnie geometryczny kształt. Park rozciąga się obecnie na południe, tworząc nieregularny trapez. Obecny drzewostan skupia się głównie na obrzeżach, natomiast środkowa część, o powierzchni około 1,25 ha, użytkowana jest jako łąka lub teren otwarty.

Cmentarze

Cmentarze na terenie gminy Nowy Korczyn, podobnie jak w wielu innych regionach Polski, pełnią nie tylko funkcję pochówku, lecz stanowią także istotne pomniki kulturowe i historyczne. Są świadectwem dawnych tradycji pogrzebowych, lokalnej tożsamości oraz burzliwej historii tych ziem. Duże znaczenie w rejonie mają mogiły żołnierzy i cmentarze wojenne, jak również zabytkowe cmentarze wyznaniowe, stanowiące ważny element krajobrazu kulturowego gminy. W Nowym Korczynie znajduje się cmentarz żydowski z 1659 r., będący świadectwem obecności społeczności żydowskiej w tym regionie. Cmentarze i miejsca pamięci w gminie Nowy Korczyn są nie tylko świadectwem historii, ale także przestrzenią edukacji i refleksji. Ich architektura, układ oraz symbolika nagrobków pozwalają lepiej zrozumieć zmieniające się tradycje, wierzenia i doświadczenia lokalnych społeczności. Stanowią cenne dziedzictwo kulturowe, które łączy przeszłość z teraźniejszością, przypominając o wielokulturowym charakterze tych ziem oraz o losach ludzi, którzy je zamieszkiwali.

Rysunek 14. Główne zabytki w gminie Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie zabytek.pl

Tabela 12. Zabytki na terenie gminy Nowy Korczyn wpisane do rejestru zabytków

Nazwa	Chronologia	Funkcja	Materiał budowlany	Miejscowość
d. zespół klasztorny Franciszkanów	XIII w.	zespół - klasztor		Nowy Korczyn
kościół klasztorny, ob. filialny pw. św. Stanisława Biskupa	2. poł. XIII w.	kościół	ceglane	Nowy Korczyn
klasztor, ob. plebania	2. poł. XIII w.	klasztor	ceglane	Nowy Korczyn
zespół kościoła parafialnego pw. Świętej Trójcy i św. św. Wawrzyńca i Elżbiety	przełom XVI/XVII w.	zespół - kościół		Nowy Korczyn
kościół parafialny pw. Świętej Trójcy i św. św. Wawrzyńca i Elżbiety	1608 - 1609	kościół	ceglane	Nowy Korczyn
dzwonnica	1889 r.	dzwonnica	kamienne	Nowy Korczyn
cmentarz przykościelny	poł. XIII w.	cmentarz rzymskokatolicki		Nowy Korczyn
założenie urbanistyczne osady	data nieznana	miasto		Nowy Korczyn
dom	XVI w.	budynek mieszkalny	ceglane	Nowy Korczyn
synagoga	1659 r.	synagoga	ceglane	Nowy Korczyn
stary cmentarz parafialny, tzw. ruski	1. poł. XIX w.	cmentarz rzymskokatolicki		Nowy Korczyn
cmentarz parafialny	2. poł. XIX w.	cmentarz rzymskokatolicki		Nowy Korczyn
cmentarz wojenny	1914 - 1915	cmentarz I wojna światowa		Czarkowy
cmentarz parafialny	1. poł. XIX w.	cmentarz rzymskokatolicki		Ostrowce
kościół parafialny pw. św. Katarzyny	1340 r.	kościół	ceglane	Piasek Wielki

Nazwa	Chronologia	Funkcja	Materiał budowlany	Miejscowość
cmentarz parafialny	1. poł. XIX w.	cmentarz rzymskokatolicki		Piasek Wielki
zespół kościoła parafialnego pw. św. Mikołaja	poł. XIV w.	zespół - kościół		Stary Korczyn
kościół parafialny pw. św. Mikołaja	poł. XIV w.	kościół	kamienne	Stary Korczyn
dzwonnica	1920 r.	dzwonnica	ceglane	Stary Korczyn
cmentarz parafialny	poł. XIX w.	cmentarz rzymskokatolicki		Stary Korczyn
kościół parafialny pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny	1378 r.	kościół	ceglane	Strożyska
cmentarz wojenny z I wojny światowej	1914 - 1915	cmentarz I wojna światowa		Ucisków
zespół parkowo-dworski	XVIII w.	zespół - dwór		Winiary Wiślickie
dwór wraz z piwnicami	3. ćw. XVIII w.	dwór	ceglane	Winiary Wiślickie
park	koniec XVIII w.	park		Winiary Wiślickie

Źródło: Rejestr zabytków nieruchomych, NID

4. Istotne problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Problemy środowiskowe w gminie Nowy Korczyn wynikają z różnych czynników związanych zarówno z działalnością człowieka, jak i warunkami naturalnymi. Poniżej znajduje się ocena i charakterystyka głównych problemów środowiskowych tego obszaru:

- 1) Znaczącym problemem jest tzw. niska emisja, wynikająca głównie z domowych pieców grzewczych oraz ruchu drogowego, zwłaszcza w okolicy głównych arterii komunikacyjnych. Starsze piece na paliwa stałe oraz emisje z pojazdów, które często są wyposażone w przestarzałe systemy filtracyjne, są źródłem zanieczyszczeń, w tym cząstek stałych PM10 i PM2,5. W odniesieniu do województwa świętokrzyskiego, w którym leży gmina Nowy Korczyn, pomimo ogólnej poprawy jakości powietrza, nadal występują przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu – szczególnie w sezonach zimowych. Dodatkowo, w strefie świętokrzyskiej odnotowuje się przekroczenie poziomu celu długoterminowego dla ozonu.
- Benzo(a)piren jest szkodliwym związkiem chemicznym, który powstaje m.in. podczas spalania paliw kopalnych. Przekroczenie jego poziomu w gminie stanowi zagrożenie dla zdrowia mieszkańców, ponieważ jest uznawany za substancję rakotwórczą. Konieczne są działania zmierzające do redukcji emisji tego związku, na przykład poprzez promowanie odnawialnych źródeł energii i zwiększenie efektywności energetycznej.
- Pył zawieszony PM10 to mieszanina drobnych cząstek stałych unoszących się w powietrzu, które powstają m.in. w wyniku spalania paliw w transporcie i energetyce. Przekroczenie dopuszczalnego poziomu PM10 w gminie stanowi zagrożenie dla zdrowia mieszkańców, ponieważ może powodować choroby układu oddechowego i sercowo-naczyniowego. Konieczne są działania ograniczające emisję pyłu, takie jak modernizacja systemów grzewczych, rozwój transportu

- niskoemisyjnego oraz zwiększenie terenów zielonych.
- Ozon troposferyczny jest szkodliwym gazem, który może wpływać negatywnie na zdrowie ludzi oraz na roślinność. Przekroczenie poziomu celu długoterminowego dla ozonu wskazuje na potrzebę monitorowania i podejmowania działań zmierzających do redukcji emisji prekursorów ozonu, takich jak tlenki azotu i lotne związki organiczne.
- 2) Na terenie gminy Nowy Korczyn intensywne rolnictwo, użycie nawozów i pestycydów oraz potencjalne wycieki ze stacji paliw stanowią ryzyko dla jakości wód podziemnych. Ponadto, działalność rolnicza może prowadzić do przenikania szkodliwych substancji do gleby i dalej do zasobów wodnych, co zagraża lokalnym zasobom wodnym wykorzystywanym na cele konsumpcyjne.
 - 3) W gminie Nowy Korczyn występują ograniczenia budowlane, zwłaszcza na obszarach dolinnych w rejonie tarasów holocenijskich rzek Wisły i Nidy. Tereny te charakteryzują się bardzo płytkim poziomem wód gruntowych oraz obecnością niejednorodnych gruntów słabonośnych – głównie piasków, piasków ze żwirem i miedzi rzecznych (mułków, ilów). W takich warunkach posadowienie budynków może być utrudnione ze względu na niską nośność gruntu oraz ryzyko podtopień i okresowego nawodnienia. Dodatkowo, w części gminy, na terenach pokrytych lessami, istnieje ryzyko sufozji, osiadań zapadowych i erozji wodnej, szczególnie w przypadku długotrwałego nawodnienia. Wymaga to stosowania zaawansowanych rozwiązań geotechnicznych oraz dokładnych badań podłoża przed rozpoczęciem inwestycji budowlanych.
 - 4) Na terenie gminy Nowy Korczyn zidentyfikowano występowanie osuwiska, które stanowi istotne zagrożenie geotechniczne. Osuwisko może prowadzić do uszkodzeń infrastruktury, ograniczeń w zagospodarowaniu terenu oraz konieczności stosowania specjalistycznych rozwiązań inżynierskich przy realizacji inwestycji.
 - 5) Gmina Nowy Korczyn jest narażona na ryzyko powodzi, głównie ze względu na swoje położenie w dolinach rzek Wisły i Nidy. Obszary przylegające do koryt tych rzek to tereny zalewowe, gdzie w czasie intensywnych opadów lub roztopów może dochodzić do wylewów wód. Zagrożenie powodziowe dotyczy zwłaszcza terenów rolnych, infrastruktury oraz zabudowy zlokalizowanej w pobliżu rzek. Skuteczne planowanie przestrzenne oraz działania w zakresie ochrony przeciwpowodziowej są kluczowe dla ograniczenia potencjalnych strat.
 - 6) Zły stan wód powierzchniowych w gminie wskazuje na problemy z jakością wody, które mogą wynikać z zanieczyszczeń chemicznych, biologicznych lub fizycznych. Konieczne są działania mające na celu poprawę jakości wód, takie jak oczyszczanie ścieków i ograniczenie zanieczyszczeń z rolnictwa.
 - 7) Stosowanie przez mieszkańców zbiorników bezodpływowych stanowi ryzyko dla środowiska, ponieważ niewłaściwie utrzymane lub nieszczelne zbiorniki mogą prowadzić do zanieczyszczenia wód gruntowych i powierzchniowych, a także pogarszać jakość gleby i powietrza.
 - 8) Klimat gminy jest umiarkowany, lecz ocieplenie klimatu oraz ekstremalne zjawiska pogodowe, jak np. nawałne deszcze, mogą negatywnie wpływać na środowisko oraz pogłębiać problemy związane z retencją wód i zagrożeniem pożarowym, szczególnie na terenach rolniczych i leśnych.
 - 9) Droga krajowa nr 79, droga wojewódzka nr 973 oraz inne główne drogi w gminie, mogą stanowić przeszkodę dla migracji zwierząt oraz przyczyniać się do niszczenia korytarzy ekologicznych. Ruch drogowy jest źródłem zanieczyszczeń powietrza, a wypadki mogą prowadzić do zanieczyszczenia gleby i wód ropopochodnymi substancjami.
 - 10) W gminie Nowy Korczyn potencjalnym źródłem hałasu są droga krajowa nr 79 oraz droga wojewódzka nr 973, które przebiegają przez tereny zabudowane, w tym miejscowość Nowy Korczyn. Choć brak jest regularnych i dokładnych pomiarów poziomu hałasu, lokalizacja tych tras w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej może powodować uciążliwości akustyczne, zwłaszcza przy wzmożonym natężeniu ruchu drogowego. Skala problemu nie została dotychczas jednoznacznie określona, jednak ze względu na możliwy negatywny wpływ hałasu na komfort życia mieszkańców, zjawisko to powinno być monitorowane i uwzględniane w planowaniu przestrzennym.
 - 11) Rozbudowa infrastruktury drogowej oraz zabudowa mieszkalna mogą prowadzić do fragmentacji

siedlisk, co ogranicza możliwości migracji i bytowania dzikich zwierząt. Problem ten dotyczy zwłaszcza terenów leśnych oraz korytarzy ekologicznych.

- 12) W gminie Nowy Korczyn coraz większym problemem stają się okresowe susze, spowodowane zmianami klimatycznymi oraz ograniczoną retencją wody. Niska lesistość i przekształcenia krajobrazu rolniczego sprzyjają szybkiemu odpływowi wód opadowych, co prowadzi do niedoborów wilgoci w glebie, szczególnie w miesiącach letnich. Zjawisko to negatywnie wpływa na produkcję rolną, stan ekosystemów oraz pogarsza warunki bytowe roślin i zwierząt zależnych od wilgotnych siedlisk.
- 13) Na skutek intensyfikacji rolnictwa, melioracji oraz zmian w sposobie użytkowania gruntów (np. przekształcanie łąk w grunty orne lub tereny zabudowy), dochodzi do osuszania naturalnych

obszarów podmokłych. Proces ten prowadzi do utraty siedlisk dla wielu gatunków ptaków, płazów i owadów, a także do zmniejszenia zdolności retencyjnej terenu, co z kolei nasila skutki zarówno suszy, jak i powodzi. Zanik takich obszarów zmniejsza także lokalną bioróżnorodność i zaburza naturalne procesy oczyszczania wód. Problem ten może być ograniczony przez działania ochronne, takie jak renaturyzacja cieków, przywracanie funkcji retencyjnych dolin rzecznych oraz promowanie ekstensywnego użytkowania łąk i pastwisk.

Podsumowując, gmina Nowy Korczyn stoi przed wyzwaniami związanymi z ochroną powietrza, zabezpieczeniem jakości wód podziemnych oraz adaptacją do zmian klimatycznych. Konieczne są działania edukacyjne i inwestycje w ekologiczną infrastrukturę, które pomogą zminimalizować negatywne skutki dla zdrowia mieszkańców i lokalnych zasobów naturalnych.

5. Adaptacja do zmian klimatu oraz ekstremalnych zjawisk pogodowych

Zmiany klimatu to jedno z kluczowych wyzwań, przed którymi stoi gmina Nowy Korczyn. Coraz częściej występujące ekstremalne zjawiska pogodowe, takie jak intensywne opady deszczu prowadzące do powodzi i podtopień, długotrwałe susze, fale upałów oraz gwałtowne burze, mogą negatywnie wpływać na lokalną gospodarkę, infrastrukturę oraz jakość życia mieszkańców.

Aby skutecznie przeciwdziałać tym wyzwaniom, niezbędne jest wdrożenie kompleksowej strategii adaptacyjnej, uwzględniającej zarówno aspekty ochrony środowiska, jak i zrównoważonego rozwoju gospodarczego i infrastrukturalnego. W Polsce adaptacja do zmian klimatu jest priorytetem polityki państwowej, co znalazło odzwierciedlenie w dokumentach takich jak "Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030" (SPA2020). W przypadku gminy Nowy Korczyn kluczowe działania powinny koncentrować się na poprawie gospodarki wodnej, ochronie terenów leśnych i zielonych, zabezpieczeniu infrastruktury oraz zwiększeniu odporności ekosystemów.

Kluczowe działania adaptacyjne dla gminy Nowy Korczyn:

- Budowa i modernizacja rowów melioracyjnych oraz zbiorników retencyjnych – mających na celu ochronę przed podtopieniami na terenach zabudowanych oraz zatrzymywanie wody w krajobrazie rolniczym i dolinnych obniżeniach.
- Rozwój małej retencji – poprzez tworzenie oczek wodnych, stawów śródpolnych i systemów rozsączających, szczególnie na terenach rolniczych zagrożonych suszą oraz w obszarach poosuszyskowych.
- Ochrona i odbudowa terenów podmokłych dolin rzecznych – w celu przywrócenia naturalnej retencji wodnej, zmniejszenia skutków suszy i wsparcia lokalnych ekosystemów.
- Wprowadzenie praktyk rolniczych przeciwdziałających degradacji gleb – takich jak uprawa poplonów, ograniczenie orki, stosowanie międzyplonów i nawozów organicznych oraz utrzymywanie okrywy roślinnej.
- Promowanie rolnictwa przyjaznego środowisku – m.in. upraw odpornych na suszę, zalesiania nieużytków oraz rozwijania agroleśnictwa na terenach marginalnych.
- Zwiększenie zadrzewień śródpolnych i pasów zieleni izolacyjnej – w celu ochrony przed wiatroerozją, poprawy mikroklimatu i retencji wody w glebie.

- Utrzymanie korytarzy ekologicznych wzdłuż rzek i cieków, jako naturalnych szlaków migracji zwierząt i przestrzeni chłonnych dla nadmiaru wód.
- Tworzenie stref buforowych wokół terenów chronionych i mokradeł – aby ograniczyć presję zabudowy i rolnictwa na cenne siedliska.
- Zwiększanie powierzchni terenów zielonych w obrębie wsi i miejscowości – z uwzględnieniem lokalnych warunków wodnych i krajobrazowych.
- Rozwój kanalizacji sanitarnej i deszczowej – w celu poprawy jakości środowiska wodnego i ochrony wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami.
- Modernizacja sieci drogowej i energetycznej – z uwzględnieniem odporności na lokalne podtopienia, intensywne opady, a także zapewnienia dostępności do bardziej oddalonych domów.
- Wdrażanie energooszczędnych i ekologicznych rozwiązań budowlanych – np. wykorzystanie OZE (panele fotowoltaiczne, pompy ciepła), odzysku wody deszczowej i materiałów naturalnych.
- Zahamowanie zabudowy na terenach narażonych na powódzie i zalania – szczególnie w dolinach rzecznych i obniżeniach terenu.
- Wprowadzenie lokalnych planów adaptacyjnych do zmian klimatu – z uwzględnieniem monitoringu zagrożeń (susza, podtopienia, degradacja gleb).
- Prowadzenie edukacji ekologicznej i informacyjnej – poprzez warsztaty, kampanie i konsultacje lokalne nt.

ochrony przyrody, oszczędzania wody i energii, adaptacji do zmian klimatu.

- Prowadzenie lokalnego monitoringu hydrologicznego i glebowego – w celu oceny skutków zmian klimatu i efektywności wdrażanych działań adaptacyjnych.
- Rozwój terenów rekreacyjnych z zachowaniem naturalnego krajobrazu i bioróżnorodności, co przyczynia się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz zwiększenia atrakcyjności turystycznej regionu.
- Wspieranie lokalnych inicjatyw proekologicznych, np. programów nasadzeń drzew, akcji sprzątania lasów i rzek, czy działań na rzecz ochrony bioróżnorodności.

Dzięki konsekwentnemu wdrażaniu działań adaptacyjnych, gmina Nowy Korczyn może skutecznie przeciwdziałać negatywnym skutkom zmian klimatu i jednocześnie rozwijać się w sposób zrównoważony. Priorytetem powinno być tworzenie warunków do harmonijnego współistnienia człowieka z naturą – poprzez rozwój zielonej infrastruktury, efektywne zarządzanie wodą oraz wspieranie lokalnych inicjatyw ekologicznych. W przyszłości gmina może także skupić się na dalszym rozwijaniu odnawialnych źródeł energii, zwiększaniu efektywności energetycznej budynków oraz wdrażaniu nowoczesnych technologii ograniczających emisję gazów cieplarnianych. Dzięki przemyślanym działaniom adaptacyjnym, gmina Nowy Korczyn może nie tylko skutecznie przeciwdziałać skutkom zmian klimatu, ale także zwiększyć swoją atrakcyjność jako miejsce do życia, pracy i rekreacji, zachowując jednocześnie unikalny charakter przyrodniczy i krajobrazowy regionu.

6. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji Planu Ogólnego

Plan ogólny jest nowym dokumentem planistycznym, który zajmie miejsce dotychczas obowiązujących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Plan ogólny jest aktem prawa miejscowego wobec czego będzie wiążącą moc prawną przy uchwalaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co podkreśla jego kluczową rolę w kształtowaniu polityki przestrzennej gminy. Ustawodawca wyznaczył termin na uchwalenie planów ogólnych do 31 grudnia 2025 r. Po tej dacie studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego stracą swoją moc prawną. Brak przyjęcia

planu ogólnego w wymaganym terminie skutkować będzie niemożliwością prowadzenia jakichkolwiek prac o charakterze planistycznym na terenie gminy, w tym uchwalania nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Nieuchwalenie planu ogólnego nie spowoduje likwidacji istniejącego zagospodarowania przestrzennego gminy, jednak może prowadzić do nieprawidłowego, chaotycznego i ograniczonego rozwoju. Nie opracowanie „Planu Ogólnego Gminy Nowy Korczyn” może utrudnić realizację strategicznych celów gminy, wpływając

negatywnie na rozwój inwestycji oraz osłabić ochronę środowiska i ładu przestrzennego.

7. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne i skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także środowisko

7.1. Oddziaływanie na obszar Natura 2000 Ostoja Nidziańska

7.1.1. Podstawy prawne i dokumenty źródłowe

Ocena wpływu ustaleń projektu planu ogólnego na obszar Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 została przeprowadzona z uwzględnieniem przepisów prawa oraz dokumentów określających cele ochrony, przedmioty ochrony, działania ochronne i uwarunkowania przestrzenne tego obszaru.

Podstawę prawną analizy stanowią w szczególności: ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Uwzględniono również rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 września 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Nidziańska (PLH260003) oraz rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Nidziańska (PLH260003), określające formalny status i przedmioty ochrony obszaru, a także zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003, wraz ze zmianami.

W analizie wykorzystano także dokumentację sporządzoną na potrzeby planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003, udostępnioną przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska. Dokumentacja ta obejmuje dane dotyczące rozmieszczenia zinwentaryzowanych siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk gatunków roślin i zwierząt stanowiących przedmioty ochrony obszaru. Dane te

potraktowano jako podstawowe źródło informacji przy ocenie możliwych kolizji przestrzennych pomiędzy przedmiotami ochrony a strefami planistycznymi wyznaczonymi w projekcie planu ogólnego.

Ze względu na wrażliwy charakter danych dotyczących dokładnej lokalizacji stanowisk gatunków chronionych i siedlisk przyrodniczych, w prognozie nie przedstawia się szczegółowych map lokalizacyjnych ujawniających te dane. Informacje przestrzenne zostały jednak wykorzystane analitycznie, poprzez zestawienie przedmiotów ochrony z granicami stref planistycznych oraz ich profilami podstawowymi i dodatkowymi. Wyniki tej analizy przedstawiono w formie tabelarycznej, wskazując, czy dana strefa planistyczna pozostaje w kolizji z przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000, czy też oddziaływanie może mieć charakter pośredni lub potencjalny.

Źródłem danych do oceny był również projekt planu ogólnego gminy Nowy Korczyn, w szczególności rysunek planu przedstawiający rozmieszczenie stref planistycznych oraz ustalenia dotyczące profili podstawowych i dodatkowych poszczególnych stref. Analizie poddano wszystkie strefy położone w granicach obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003, a także strefy znajdujące się w jego sąsiedztwie, jeżeli ze względu na dopuszczone funkcje mogłyby oddziaływać na przedmioty ochrony, integralność obszaru lub jego powiązania ekologiczne.

Ocena została przeprowadzona na poziomie strategicznym, właściwym dla prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego. Oznacza to, że uwzględniono zakres możliwego przyszłego

zagospodarowania wynikający z ustaleń planu, bez ograniczania analizy wyłącznie do istniejącego stanu użytkowania terenu. W szczególności oceniono, czy dopuszczone w strefach funkcje mogą powodować

bezpośrednie lub pośrednie oddziaływania na siedliska przyrodnicze i gatunki będące przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000, a także czy mogą wpływać na integralność i spójność tego obszaru.

7.1.2. Charakterystyka obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003

Ostoję Nidziańską PLH260003 jest specjalnym obszarem ochrony siedlisk Natura 2000 o powierzchni 26 515,64 ha, położonym w województwie świętokrzyskim. Obejmuje tereny znajdujące się w powiatach jędrzejowskim, pińczowskim, buskim i kazimierskim, w granicach gmin Pińczów, Busko-Zdrój, Imielno, Kije, Michałów, Złota, Wiślica, Nowy Korczyn i Opatowiec. Obszar znajduje się w kontynentalnym regionie biogeograficznym.

Ostoję obejmuje naturalną dolinę Nidy oraz fragmenty przylegających do niej płaskowyżów Ponidzia. Według podziału fizycznogeograficznego położona jest głównie w obrębie Niecki Nidziańskiej i obejmuje fragmenty Doliny Nidy, Niecki Soleckiej oraz Garbu Pińczowskiego. Krajobraz obszaru jest silnie zróżnicowany. Tworzą go szeroka dolina rzeczna, rozlewiska, starorzecza, wilgotne i świeże łąki, szuwały, torfowiska, pola uprawne, stawy rybne, murawy kserotermiczne, ciepłolubne zarośla oraz niewielkie kompleksy leśne.

Rzeka Nida na wielu odcinkach zachowała naturalny, silnie meandrujący charakter. W środkowej części jej doliny występują rozległe kompleksy wilgotnych i podmokłych łąk, bagien oraz starorzeczy. Przy niewielkim spadku koryta regularnie tworzą się rozlewiska, sprzyjające rozwojowi roślinności szuwarowej i wodno-błotnej. Najlepiej zachowane fragmenty tej roślinności znajdują się w północnej części obszaru oraz w obrębie śródlądowej delty Nidy. Dolina pełni również funkcję ważnego korytarza ekologicznego i szlaku migracyjnego ptaków wodno-błotnych.

Istotnym elementem środowiska ostoi jest kras gipsowy. W jego obrębie występują jaskinie, leje krasowe, wywierzska i ślepe dolinki. Wapienne i gipsowe wzgórza, zbocza wąwozów oraz suche doliny porastają murawy kserotermiczne. Są one jednym z najcenniejszych składników przyrodniczych obszaru i miejscem występowania wielu rzadkich oraz chronionych gatunków roślin. Szata roślinna Ponidzia ma w dużej części charakter półnaturalny, a jej zachowanie jest związane z prowadzonym od wieków ekstensywnym użytkowaniem rolniczym i pasterskim.

W granicach ostoi występuje szeroki zakres siedlisk przyrodniczych chronionych na podstawie dyrektywy siedliskowej. Należą do nich między innymi naturalne zbiorniki wodne, siedliska rzeczne i nadrzeczne, murawy kserotermiczne, ciepłolubne murawy napiaskowe, łąki trzęślicowe i selernicowe, świeże łąki użytkowane ekstensywnie, torfowiska alkaliczne, jaskinie, grądy, łęgi oraz ciepłolubne dąbrowy. Największe powierzchnie zajmują świeże łąki użytkowane ekstensywnie, łąki selernicowe, torfowiska alkaliczne i murawy kserotermiczne.

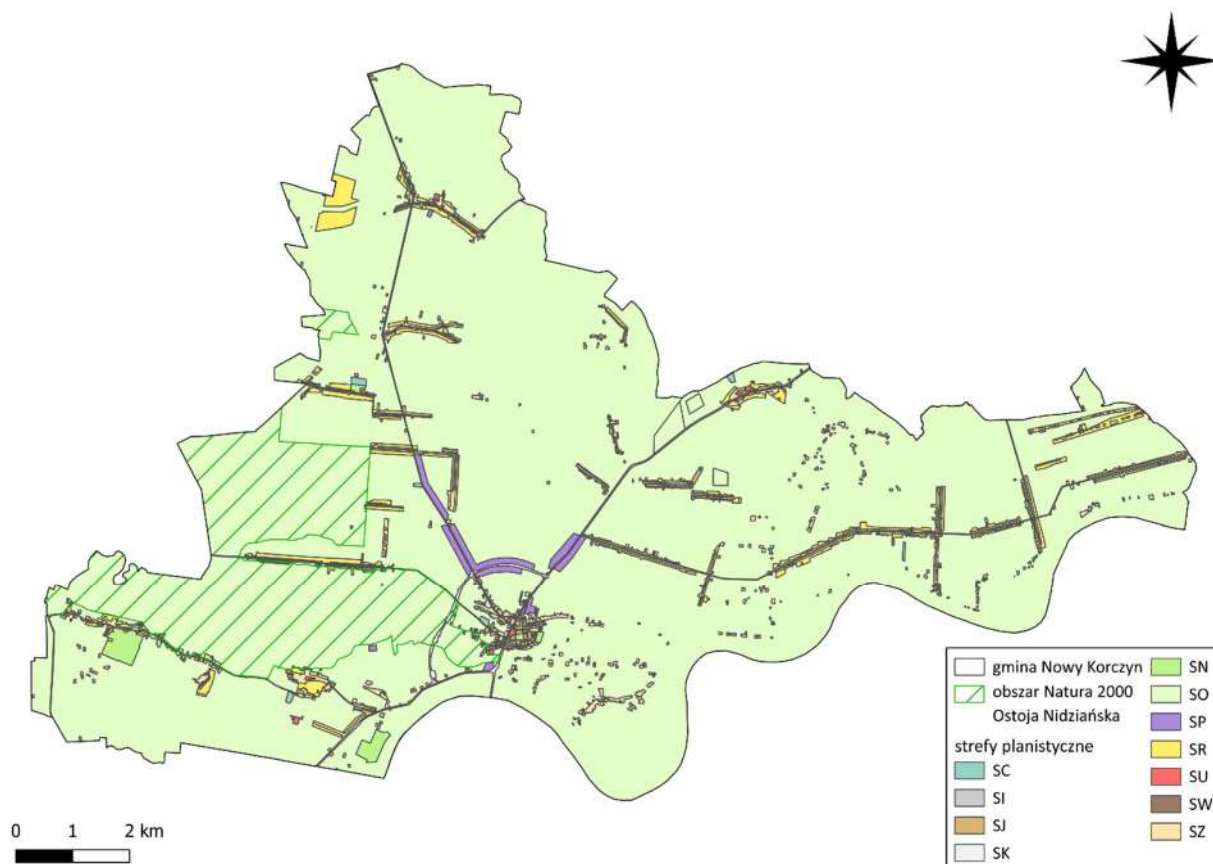
Ostoję ma szczególne znaczenie dla ochrony rzadkich gatunków roślin. Występują tu między innymi starodub łąkowy, dziewięciśń popłocholistny, obuwik pospolity, sierpek różnolistny i lipiennik Loesela. Szczególnie cenne jest stanowisko sierpika różnolistnego, wskazywane jako jedyne w Polsce, oraz liczna populacja dziewięciśnia popłocholistnego.

Obszar jest również ważnym miejscem występowania wielu gatunków zwierząt. Z rzeką Nidą, jej dopływami i starorzeczami związane są między innymi bóbr europejski i wydra. Starorzecza, stawy i okresowe rozlewiska stanowią siedlisko kumaka nizinnego, natomiast zbiorniki położone w sąsiedztwie kompleksów leśnych są miejscem występowania traszki grzebieniastej. Ekstensywnie użytkowane łąki i pastwiska są siedliskiem chronionych motyli, w tym modraszka telejusa, modraszka nausitousa, czerwoczyka nieparka i czerwoczyka fioletka. W starych zadrzewieniach spotykana jest również pachnica dębowa.

Znaczenie Ostoi Nidziańskiej wynika z zachowania naturalnego układu doliny rzecznej, rozległego systemu starorzeczy i rozlewisk, obecności siedlisk kserotermicznych i krasowych oraz dużej różnorodności gatunkowej. Na stosunkowo niewielkim obszarze występują siedliska wodne, bagienne, łąkowe, murawowe i leśne, tworzące powiązany przestrzennie układ ekologiczny.

Do głównych zagrożeń dla obszaru należą zmiany stosunków wodnych, osuszanie terenów podmokłych, regulacja cieków, pogorszenie jakości wód, intensyfikacja rolnictwa, przekształcanie łąk i pastwisk, a także zaniechanie ich użytkowania. Brak koszenia i wypasu

może prowadzić do zarastania muraw kserotermicznych i łąk przez krzewy oraz drzewa. Zagrożenie mogą stanowić również usuwanie starych drzew, fragmentacja siedlisk, wydobycie surowców, składowanie odpadów oraz nadmierna presja rekreacyjna.

Rysunek 15. Obszar Natura 2000 Ostoja Nidziańska na tle stref planistycznych gminy Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu Ogólnego Gminy Nowy Korczyn oraz CRFOP

7.1.3. Przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska i ich wymagania ochronne

Na potrzeby oceny wpływu ustaleń projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn na obszar Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 przeanalizowano przedmioty ochrony tego obszaru, których występowanie zostało zidentyfikowane w granicach gminy. Analizę oparto na dokumentacji sporządzonej na potrzeby planu zadań ochronnych, późniejszych opracowaniach weryfikacyjnych i inwentaryzacyjnych, danych przestrzennych odnoszących się do rozmieszczenia siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków i stanowisk gatunków oraz na ustaleniach projektu Planu ogólnego, w szczególności rozmieszczeniu stref planistycznych i przypisanych im profilach funkcjonalnych.

Pełny katalog przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska obejmuje siedliska przyrodnicze oraz

gatunki zwierząt inne niż ptaki, których rozmieszczenie w obrębie obszaru nie jest równomierne. Nie wszystkie przedmioty ochrony zostały stwierdzone w części obszaru położonej w granicach gminy Nowy Korczyn. Szczegółowej analizie poddano zatem te przedmioty ochrony, których stanowiska, siedliska gatunków lub płyty siedlisk przyrodniczych zostały zidentyfikowane w granicach gminy i pozostają w relacji przestrzennej ze strefami planistycznymi wyznaczonymi w projekcie Planu ogólnego.

Ze względu na wrażliwy charakter danych dotyczących dokładnej lokalizacji stanowisk gatunków i siedlisk przyrodniczych, w niniejszej części prognozy nie przedstawiono map ani współrzędnych umożliwiających identyfikację terenową tych miejsc. Dane przestrzenne

wykorzystano analitycznie poprzez zestawienie rozmieszczenia przedmiotów ochrony z granicami stref planistycznych. Wyniki przedstawiono w formie tabelarycznej, wskazując dla każdego przedmiotu ochrony jego kod Natura 2000, typ i formę występowania w granicach gminy, strefę planistyczną, główne wymagania ochronne, wrażliwość na ustalenia Planu ogólnego oraz wnioski dla oceny jego ustaleń.

Takie ujęcie pozwala ocenić nie tylko sam fakt przestrzennego występowania przedmiotów ochrony w granicach określonych stref, lecz także mechanizm potencjalnego oddziaływania wynikający z funkcji dopuszczonych w ich profilach. Szczególne znaczenie przypisano wymaganiom związanym z zachowaniem właściwych stosunków wodnych i naturalnej dynamiki doliny Nidy, utrzymaniem jakości wód i drożności koryta, ochroną starorzeczy i stref brzegowych, ekstensywnym użytkowaniem łąk, zachowaniem roślin żywicielskich

motyli oraz ciągłości roślinności nadrzecznej i lasów łęgowych.

W analizowanej części obszaru Natura 2000 przedmioty ochrony zidentyfikowano przede wszystkim w strefach SO, a lokalnie także w strefach SK i SJ. Strefy SO, obejmujące m.in. tereny rolnictwa z zakazem zabudowy, lasy, zieleń naturalną i wody, co do zasady sprzyjają zachowaniu funkcji przyrodniczej obszaru, jednak nie stanowią samoistnej formy ochrony i wymagają oceny w zakresie wszystkich funkcji dopuszczonych w ich profilach.

W odniesieniu do stref komunikacyjnych w tabeli wskazano podstawowe wymagania ochronne i ogólną wrażliwość przedmiotów ochrony. Szczegółową ocenę wpływu stref 11SK i 12SK, wyznaczonych w związku z istniejącym i planowanym układem komunikacyjnym, przedstawiono w dalszej części prognozy. Strefy te mają ustalony przebieg i zasięg, a projekt Planu ogólnego nie zakłada ich poszerzania ani zmiany lokalizacji.

Tabela 13. Przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska zidentyfikowane w granicach gminy Nowy Korczyn

Przedmiot ochrony	Typ / forma występowania	Strefa w gminie Nowy Korczyn	Główne wymagania ochronne	Wrażliwość na ustalenia Planu ogólnego	Wniosek dla oceny Planu ogólnego
1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	siedlisko gatunku	SO - strefa otwarta	Zachowanie otwartych, ekstensywnie użytkowanych łąk wilgotnych i świeżych z roślinami żywicielskimi z rodzaju szczaw (<i>Rumex</i>). Utrzymanie właściwych stosunków wodnych, mozaikowej struktury roślinności i ciągłości siedliska. Niedopuszczenie do zaorywania, intensywnego nawożenia, osuszania, zalesiania, zabudowy i sukcesji krzewów.	Wysoka. Gatunek reaguje na utratę lub fragmentację łąk, zmianę gospodarki rolnej i stosunków wodnych. Profil SO jest zasadniczo korzystny, lecz dopuszcza także komunikację i infrastrukturę techniczną.	Ocena warunkowa. SO jest zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli siedlisko pozostanie terenem otwartym, bez zabudowy, nowych dróg i infrastruktury oraz bez zmiany warunków wodnych. Należy utrzymać ekstensywne użytkowanie łąk i wykluczyć ich zalesianie.
6179 Modraszek nausitous <i>Phengaris nausithous</i>	siedlisko gatunku	SO - strefa otwarta	Zachowanie wilgotnych łąk z krwiściągiem lekarskim i odpowiednimi koloniami mrówek gospodarzy. Ekstensywne, mozaikowe użytkowanie kośne lub kośno-pastwiskowe, utrzymanie właściwej wilgotności oraz ograniczanie sukcesji. Niedopuszczenie do osuszania, zaorywania, intensywnego nawożenia, zalesiania i zabudowy.	Bardzo wysoka. Gatunek jest zależny od wąsko określonego układu siedliskowego, rośliny żywicielskiej i mrówek gospodarzy. Nawet niewielkie przekształcenie lub fragmentacja łąki może pogorszyć warunki jego występowania.	Ocena warunkowa. SO może zachować siedlisko, jeżeli płyty łąk zostaną utrzymane w całości jako tereny otwarte i ekstensywnie użytkowane. W ich granicach należy wykluczyć komunikację, infrastrukturę techniczną, zalesienia i działania odwadniające.
1037 Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>	siedlisko gatunku	SO - strefa otwarta	Zachowanie naturalnego lub bliskiego naturalnemu koryta Nidy, zróżnicowanego przepływu, piaszczysto-żwirowego dna, naturalnych brzegów i roślinności nadrzecznej. Utrzymanie jakości wody i ciągłości korytarza rzecznoego. Unikanie regulacji, umacniania brzegów, pogłębiania, zanieczyszczeń i nadmiernej ingerencji w strefę brzegową.	Wysoka. Wrażliwość dotyczy przede wszystkim zmian hydromorfologicznych i jakości wody. Funkcje wód i zieleni naturalnej są zgodne z wymaganiami gatunku, natomiast komunikacja i infrastruktura mogą powodować lokalne przekształcenia brzegów i koryta.	Ocena warunkowa. W obrębie SO należy zachować naturalny charakter rzeki i strefy brzegowej. Nowe elementy komunikacji i infrastruktury nie powinny być lokalizowane w korycie ani na siedlisku gatunku, a odpływ wód nie może pogarszać jakości wód Nidy.
1037 Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>	siedlisko gatunku	SK - strefa komunikacyjna	Jak wyżej: zachowanie naturalności koryta, jakości wody, zróżnicowanego przepływu, właściwego substratu dna i ciągłości strefy nadrzecznej. Szczególne znaczenie ma ograniczenie zajęcia brzegów i ingerencji w koryto oraz zabezpieczenie wód przed zanieczyszczeniami komunikacyjnymi.	Bardzo wysoka ze względu na zależność gatunku od naturalnego koryta, jakości wody, właściwego substratu dna i ciągłości strefy nadrzecznej. Szczegółową ocenę możliwych oddziaływań strefy komunikacyjnej przedstawiono w dalszej części prognozy.	W niniejszym zestawieniu wskazuje się konieczność zachowania naturalności koryta i brzegów, ciągłości korytarza rzecznoego oraz jakości wód. Ocena kolizji i wpływu strefy SK na siedlisko trzepli zielonej została przedstawiona w odrębnym rozdziale prognozy.

Przedmiot ochrony	Typ / forma występowania	Strefa w gminie Nowy Korczyn	Główne wymagania ochronne	Wrażliwość na ustalenia Planu ogólnego	Wniosek dla oceny Planu ogólnego
1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	siedlisko gatunku	SO - strefa otwarta	Zachowanie cieków, starorzeczy i zbiorników wodnych wraz z pasem roślinności przybrzeżnej, odpowiednim poziomem wód i ciągłością siedlisk nadrzecznych. Ograniczenie regulacji koryt, melioracji, zasypywania obniżeń, usuwania zakrzewień nadrzecznych i trwałego zajmowania brzegów.	Umiarkowana do wysokiej. Gatunek jest stosunkowo plastyczny, lecz przekształcenie brzegów, obniżenie poziomu wód i przerwanie ciągłości strefy nadrzecznej może powodować utratę funkcjonalnego siedliska.	Zasadniczo zgodne. SO sprzyja zachowaniu siedliska, jeżeli utrzymane zostaną wody i naturalna roślinność nadrzeczna. Należy wykluczyć działania prowadzące do osuszania, regulacji cieków i usuwania zakrzewień w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk.
1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	siedlisko gatunku	SK - strefa komunikacyjna	Zachowanie ciągłości cieków i stref brzegowych, możliwości migracji oraz dostępu do roślinności żerowej. Ograniczenie zajęcia terenu nadrzecznego, usuwania zakrzewień, zmian stosunków wodnych i barier utrudniających przemieszczanie się zwierząt.	Wysoka ze względu na możliwość fragmentacji strefy nadrzecznej, ograniczenia dostępu do brzegów i zmian warunków wodnych. Szczegółową ocenę możliwych oddziaływań strefy komunikacyjnej przedstawiono w dalszej części prognozy.	Wymagane jest zachowanie ciągłości cieków i roślinności brzegowej oraz możliwości migracji gatunku. Ocena kolizji i wpływu strefy SK na siedlisko bobra europejskiego została przedstawiona w odrębnym rozdziale prognozy.
1355 Wydra <i>Lutra lutra</i>	siedlisko gatunku	SO - strefa otwarta	Zachowanie czystych, zasobnych w pokarm wód, naturalnych linii brzegowych, roślinności osłonowej i miejsc schronienia oraz ciągłości korytarza rzeczno. Unikanie regulacji brzegów, usuwania roślinności, zanieczyszczania wód, zasypywania starorzeczy i tworzenia barier.	Wysoka. Wydra jest szczególnie wrażliwa na pogorszenie jakości wód, przekształcenie brzegów i przerwanie ciągłości doliny rzecznej. Funkcje wód i zieleni są zgodne z wymaganiami, natomiast komunikacja i infrastruktura mogą zwiększać presję.	Ocena warunkowa. SO jest możliwa do pogodzenia z ochroną gatunku przy zachowaniu nieprzerwanej strefy nadrzecznej i naturalnych brzegów. Należy unikać lokalizacji nowych dróg i infrastruktury w miejscach schronienia i migracji.
1355 Wydra <i>Lutra lutra</i>	siedlisko gatunku	SK - strefa komunikacyjna	Zachowanie drożności korytarza rzeczno i bezpiecznych tras przemieszczania się pod obiektami komunikacyjnymi, naturalnych brzegów oraz jakości wód. Ograniczenie oświetlenia, hałasu, zajęcia roślinności nadrzecznej i ryzyka zanieczyszczeń.	Bardzo wysoka ze względu na zależność gatunku od drożności korytarza rzeczno, jakości wód, naturalnych brzegów i miejsc schronienia. Szczegółową ocenę możliwych oddziaływań strefy komunikacyjnej przedstawiono w dalszej części prognozy.	Wymagane jest zachowanie nieprzerwanej trasy migracji wzdłuż Nidy i cieków, osłony roślinnej oraz jakości wód. Ocena kolizji i wpływu strefy SK na siedlisko wydry została przedstawiona w odrębnym rozdziale prognozy.

Przedmiot ochrony	Typ / forma występowania	Strefa w gminie Nowy Korczyn	Główne wymagania ochronne	Wrażliwość na ustalenia Planu ogólnego	Wniosek dla oceny Planu ogólnego
5339 Różanka <i>Rhodeus amarus</i>	stanowisko w korycie Nidy	SO - strefa otwarta	Utrzymanie dobrej jakości wody, naturalnej hydromorfologii i roślinności brzegowej oraz licznych małży z rodziny skójkowatych, niezbędnych do rozrodu. Zachowanie połączeń między odcinkami rzeki i starorzeczami. Ograniczenie zanieczyszczeń, regulacji, pogłębiania, usuwania roślinności i barier poprzecznych.	Bardzo wysoka. Gatunek zależy równocześnie od jakości wód, struktury koryta i obecności małży. Nawet pośrednie zmiany warunków wodnych mogą obniżyć jakość stanowiska.	Ocena warunkowa. SO jest zgodna z ochroną stanowiska, jeżeli koryto i strefa brzegowa pozostaną bez trwałych przekształceń. Dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie powinny prowadzić do regulacji rzeki, pogorszenia jakości wody ani utraty małży.
1149 Koza <i>Cobitis taenia</i>	stanowisko w korycie Nidy	SO - strefa otwarta	Zachowanie naturalnego, zróżnicowanego koryta z odcinkami piaszczystymi i piaszczysto-mulistymi, dobrej jakości wody, zmienności przepływu i ciągłości cieku. Unikanie regulacji i prostowania koryta, pogłębiania, usuwania osadów, zanieczyszczeń oraz zabudowy brzegów.	Wysoka. Gatunek jest wrażliwy na uproszczenie morfologii koryta, zmianę substratu dna, eutrofizację i zanieczyszczenia.	Ocena warunkowa. SO może zachować stanowisko pod warunkiem utrzymania naturalnej hydromorfologii i jakości wód. Nowe elementy komunikacji i infrastruktury nie mogą powodować regulacji, zasypywania ani zmian przepływu w korycie Nidy.
1130 Boleń <i>Aspius aspius</i>	stanowisko w korycie Nidy	SO - strefa otwarta	Zachowanie drożnej, swobodnie płynącej rzeki o dobrej jakości wody, zróżnicowanej hydromorfologii i dostępnych odcinkach tarłowych. Niedopuszczenie do tworzenia barier migracyjnych, regulacji koryta, degradacji dna, nadmiernego poboru wód i dopływu zanieczyszczeń.	Wysoka. Boleń wymaga ciągłości cieku i odpowiedniej dynamiki przepływu; presje hydrotechniczne i zanieczyszczenia mogą pogorszyć warunki rozrodu i żerowania.	Ocena warunkowa. SO jest możliwa do pogodzenia z ochroną gatunku, jeżeli zostanie utrzymana ciągłość Nidy i nie będą realizowane przekształcenia koryta ani bariery. Szczególnej ochrony wymaga jakość wód i naturalna struktura dna.
3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością <i>Chenopodium rubri p.p. i Bidenton p.p.</i>	płat siedliska przyrodniczego	SO - strefa otwarta	Zachowanie naturalnej dynamiki wezbrań, erozji i akumulacji osadów oraz okresowego odsłaniania mulistych brzegów. Utrzymanie nieuregulowanego koryta, jakości wód i ciągłości strefy brzegowej. Ograniczenie umacniania brzegów, zabudowy, eutrofizacji, zaśmiecania, nadmiernej penetracji i ekspansji gatunków inwazyjnych.	Bardzo wysoka. Siedlisko powstaje dzięki naturalnym procesom rzeczny i łatwo zanika po stabilizacji, regulacji lub trwałym zajęciu brzegów.	Ocena warunkowa. SO jest zgodna z ochroną siedliska wyłącznie przy pozostawieniu brzegów procesom naturalnym. W płatach siedliska i ich bezpośrednim zapleczu należy wykluczyć budowę dróg, urządzeń hydrotechnicznych, umocnień, nasypów i infrastruktury.
3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion, Potamion</i>	płat siedliska przyrodniczego	SO - strefa otwarta	Zachowanie powierzchni zbiorników, właściwego poziomu i jakości wody, połączeń hydrologicznych oraz typowej roślinności wodnej. Niedopuszczenie do zasypywania, odwadniania, zrztu ścieków i odpadów, nadmiernego zamulania, eutrofizacji i przyspieszonego zarastania.	Bardzo wysoka. Siedlisko jest bezpośrednio zależne od bilansu wodnego i jakości wód; niewielkie zmiany odwodnienia lub dopływu biogenów mogą powodować szybkie pogorszenie stanu.	Ocena warunkowa. SO może zachować siedlisko, jeżeli zbiorniki zostaną pozostawione jako tereny wód wraz z naturalną strefą buforową. W ich granicach należy wykluczyć nasypy, odwodnienia, komunikację, infrastrukturę i zagospodarowanie rekreacyjne zwiększające presję.

PROGNOZA OŚ DO PLANU OGÓLNEGO GMINY NOWY KORCZYN

Przedmiot ochrony	Typ / forma występowania	Strefa w gminie Nowy Korczyn	Główne wymagania ochronne	Wrażliwość na ustalenia Planu ogólnego	Wniosek dla oceny Planu ogólnego
1032 Skójka gruboskorupowa <i>Unio crassus</i>	stanowisko w korycie Nidy	SO - strefa otwarta	Zachowanie czystej, dobrze natlenionej wody, naturalnego koryta i zróżnicowanego dna, bez punktowych i rozproszonych źródeł zanieczyszczeń. Utrzymanie populacji ryb żywielskich i drożności cieku. Unikanie regulacji, pogłębiania, usuwania osadów, umacniania brzegów i gwałtownych zmian przepływu.	Bardzo wysoka. Małż jest długowieczny, ma ograniczoną zdolność przemieszczania się i zależy od ryb żywielskich. Zmiany dna, jakości wody i ciągłości rzeki mogą bezpośrednio niszczyć stanowisko.	Ocena warunkowa. SO jest zgodna z ochroną stanowiska tylko przy zachowaniu naturalnego koryta i dobrej jakości wód. Należy wykluczyć prace ingerujące w dno oraz takie przeznaczenia komunikacyjne i infrastrukturalne, które zwiększałyby ryzyko zanieczyszczeń.
1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	siedlisko gatunku	SO - strefa otwarta	Zachowanie płytkich, dobrze nasłonecznionych zbiorników i okresowych rozlewisk, odpowiedniego poziomu wód, stref buforowych oraz połączeń z siedliskami lądowymi. Niedopuszczenie do zasypywania i osuszania zbiorników, zanieczyszczania wód, wprowadzania ryb oraz tworzenia barier migracyjnych.	Bardzo wysoka. Gatunek jest wrażliwy na zanik małych zbiorników, meliorację, eutrofizację i ruch drogowy przecinający trasy migracji.	Ocena warunkowa. SO sprzyja zachowaniu siedliska, pod warunkiem pozostawienia zbiorników i ich otoczenia bez zabudowy oraz odwodnienia. Elementy komunikacji i infrastruktury należy omijać lub wyposażać w rozwiązania utrzymujące migrację płazów.
6410 Zmienne wilgotne łąki trzęślicowe <i>Molinion</i>	płat siedliska przyrodniczego	SO - strefa otwarta	Utrzymanie ekstensywnego użytkowania kośnego lub kośno-pastwiskowego, odpowiedniego uwilgotnienia i otwartego charakteru łąk. Okresowe usuwanie nalotu drzew i krzewów. Niedopuszczenie do intensywnego nawożenia, zaorywania, podsiewu, osuszania, zalesiania, zabudowy i trwałego zajęcia terenu.	Bardzo wysoka. Siedlisko jest zależne od specyficznych warunków wodnych i regularnego, ekstensywnego użytkowania. Zarówno intensyfikacja, jak i zaniechanie koszenia prowadzą do jego degradacji.	Ocena warunkowa. SO jest właściwą strefą, o ile płat zostanie utrzymany jako ekstensywnie użytkowana łąka. W jego granicach należy wykluczyć zalesienie, zabudowę, drogi, infrastrukturę techniczną i działania zmieniające stosunki wodne.
6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie <i>Arrhenatherion elatioris</i>	płat siedliska przyrodniczego	SO - strefa otwarta	Zachowanie regularnego, ekstensywnego koszenia lub użytkowania kośno-pastwiskowego, bogatego składu gatunkowego i otwartego charakteru łąk. Ograniczenie nawożenia, podsiewu gatunków uprawowych i sukcesji. Niedopuszczenie do zaorywania, zalesiania, zabudowy i trwałego zajęcia pod komunikację lub infrastrukturę.	Wysoka. Siedlisko jest wrażliwe na zmianę użytkowania, intensyfikację, zaniechanie koszenia i zajęcie terenu. Profil SO jest na ogół zgodny, ale dopuszcza funkcje mogące przekształcić łąkę.	Ocena warunkowa. SO może utrzymać siedlisko, jeżeli płaty pozostaną łąkami użytkowymi ekstensywnie. W ich granicach należy wykluczyć nowe drogi, infrastrukturę, ogrody działkowe, zalesienie i zmianę na grunty orne.

Przedmiot ochrony	Typ / forma występowania	Strefa w gminie Nowy Korczyn	Główne wymagania ochronne	Wrażliwość na ustalenia Planu ogólnego	Wniosek dla oceny Planu ogólnego
6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie <i>Arrhenatherion elatioris</i>	płat siedliska przyrodniczego	SJ - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną; powierzchnia nakładania się strefy na warstwę siedliska ok. 1047 m². W granicach strefy znajduje się istniejący budynek mieszkalny jednorodzinny.	Zachowanie faktycznie wykształconych i zachowanych fragmentów siedliska jako ekstensywnie użytkowanych łąk, z regularnym koszeniem, bez intensywnego nawożenia, zaorywania, zalesiania i dalszego trwałego zajmowania terenu. Wymagania ochronne odnoszą się do rzeczywiście zachowanych powierzchni siedliska; teren istniejącej zabudowy nie stanowi funkcjonalnej powierzchni łąki 6510.	Ograniczona w odniesieniu do samego wyznaczenia strefy. Strefa SJ odzwierciedla istniejący stan zagospodarowania, potwierdzony na ortofotomapie. Nakładanie się strefy o powierzchni 1047 m² z rozległym poligonem siedliska nie oznacza planowanego zajęcia takiej powierzchni zachowanej łąki ani realizacji nowej zabudowy.	Brak podstaw do prognozowania nowej bezpośredniej utraty siedliska w wyniku samego wyznaczenia strefy SJ, ponieważ obejmuje ona teren już zabudowany. Powierzchni 1047 m² nie należy utożsamiać z powierzchnią planowanego zniszczenia siedliska. Ewentualne przyszłe przekształcenia powinny ograniczać się do terenu istniejącego zagospodarowania i nie obejmować faktycznie zachowanych fragmentów łąki 6510.
*91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe <i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnion glutinoso-incanae</i> i olsy źródłiskowe	płat siedliska przyrodniczego	SO - strefa otwarta	Zachowanie naturalnych stosunków wodnych i rytmu zalewów, naturalnego koryta, ciągłości drzewostanu oraz udziału starych drzew i martwego drewna. Ochrona rodzimych gatunków i roślinności runa. Niedopuszczenie do odwodnienia, regulacji cieków, makroniwelacji, rębni zupełnych, usuwania roślinności nadszalej, wprowadzania gatunków obcych i zabudowy.	Bardzo wysoka. Siedlisko jest zależne od reżimu wodnego i ciągłości lasu nadszalej. Drogi, infrastruktura, melioracje i regulacja koryta mogą powodować trwałą utratę powierzchni oraz zmianę struktury i funkcji.	Ocena warunkowa. SO jest zgodna z ochroną siedliska, jeżeli płat pozostanie terenem lasu lub zieleni naturalnej, bez nowej komunikacji i infrastruktury. Należy zachować naturalne zalewy, pas nadszalej, rodzime drzewostany oraz wykluczyć niwelację i odwodnienie.

Znaczenie profili stref planistycznych dla oceny przedmiotów ochrony

Strefa	Profil podstawowy i dodatkowy istotny dla analizy	Znaczenie dla oceny przedmiotów ochrony
SO	Profil podstawowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Profil dodatkowy: brak.	Strefa w największym stopniu odpowiada ochronie siedlisk otwartych, leśnych i wodnych. Nie jest jednak strefą ochronną: dopuszczenie komunikacji, infrastruktury technicznej, ogrodów działkowych lub zalesienia może kolidować z niektórymi przedmiotami ochrony. W miejscach ich występowania należy utrzymać faktyczny sposób użytkowania odpowiadający wymaganiom siedliska i wykluczyć przeznaczenia prowadzące do jego przekształcenia.
SK	Profil podstawowy: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji. Profil dodatkowy: teren drogi zbiorczej, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni urządzonej, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód.	W tabeli wskazano jedynie podstawowe wymagania ochronne przedmiotów ochrony występujących w zasięgu stref komunikacyjnych. Szczegółową ocenę przebiegu stref 11SK i 12SK, ich kolizji z obszarem Natura 2000 oraz możliwego wpływu na siedliska i gatunki przedstawiono w dalszej części prognozy.

Strefa	Profil podstawowy i dodatkowy istotny dla analizy	Znaczenie dla oceny przedmiotów ochrony
SJ	Profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Profil dodatkowy: teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 30%.	W analizowanym przypadku strefa SJ ma powierzchnię około 1047 m² i obejmuje teren istniejącego domu jednorodzinnego. Nakładanie się strefy na rozległy poligon siedliska 6510 należy interpretować z uwzględnieniem ortofotomapy i rzeczywistego użytkowania terenu. Wyznaczenie strefy odzwierciedla stan istniejący i nie oznacza planowania nowej zabudowy ani zajęcia 1047 m² zachowanego siedliska. Ochrony wymagają faktycznie zachowane fragmenty łąki poza terenem istniejącego zagospodarowania.

Analiza relacji pomiędzy przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003, zidentyfikowanymi w granicach gminy Nowy Korczyn, a strefami planistycznymi wykazała, że zdecydowana większość stanowisk gatunków, siedlisk gatunków i płatów siedlisk przyrodniczych znajduje się w obrębie stref SO. Taki układ przestrzenny ogranicza ryzyko presji inwestycyjnej, ponieważ profil tej strefy obejmuje przede wszystkim tereny rolnictwa z zakazem zabudowy, lasy, zieleń naturalną i wody. Funkcje te są zasadniczo zgodne z potrzebą zachowania terenów otwartych, łąkowych, wodnych i nadrzecznych. Strefa SO nie ma jednak charakteru strefy ochronnej, gdyż jej profil dopuszcza również tereny komunikacji, infrastruktury technicznej i ogrodów działkowych. Z tego względu sama kwalifikacja terenu do strefy SO nie przesądza jeszcze o braku oddziaływania, a ocena wymaga odniesienia dopuszczonych funkcji do wymagań konkretnego przedmiotu ochrony.

Tabela nie powiela pełnego katalogu formalnych przedmiotów ochrony wskazanych dla całego obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003. Obejmuje wyłącznie te przedmioty ochrony, których stanowiska, siedliska gatunków lub płaty siedlisk przyrodniczych zostały zidentyfikowane w granicach gminy Nowy Korczyn w materiałach wykorzystanych do analizy. Pozostałe przedmioty ochrony uwzględnia się w ogólnej charakterystyce obszaru Natura 2000, natomiast nie podlegają one szczegółowej analizie przestrzennej w odniesieniu do stref planistycznych gminy, jeżeli nie wykazano ich występowania w analizowanej części obszaru.

Największą wrażliwością na ustalenia Planu ogólnego charakteryzują się przedmioty ochrony zależne od zachowania naturalnych lub zbliżonych do naturalnych warunków wodnych i hydromorfologicznych. Dotyczy to w szczególności siedlisk 3150, 3270 i *91E0, a także trzepli zielonej, skójki gruboskorupowej, różanki, kozy, bolenia, wydry i bobra europejskiego. Warunkiem ich ochrony jest utrzymanie jakości wód, naturalnej dynamiki przepływów i zalewów, zróżnicowanej struktury koryta i dna, ciągłości stref brzegowych oraz drożności korytarza rzecznego. Należy unikać regulacji i umacniania brzegów, pogłębiania i prostowania koryta, usuwania osadów, zasypywania starorzeczy i obniżenia terenowych, tworzenia barier migracyjnych, pogarszania jakości wód

oraz lokalizowania funkcji mogących zwiększać dopływ zanieczyszczeń do Nidy i związanych z nią siedlisk.

Siedliska łąkowe 6410 i 6510 oraz siedliska czerwończyka nieparka i modraszka nausitousa wymagają zachowania otwartego charakteru terenów, właściwego uwilgotnienia i ekstensywnego użytkowania kośnego albo kośno-pastwiskowego. Za niezgodne z ich wymaganiami należy uznać przede wszystkim zaorywanie, intensywne nawożenie i podsiew, osuszanie, zalesianie, trwałe zajęcie powierzchni oraz zaniechanie użytkowania prowadzące do sukcesji drzew i krzewów. W przypadku modraszka nausitousa szczególne znaczenie ma zachowanie płatów łąk z krwiściągiem lekarskim i odpowiednimi koloniami mrówek gospodarzy, natomiast dla czerwończyka nieparka istotne jest utrzymanie mozaiki wilgotnych i świeżych łąk z roślinami żywicielskimi z rodzaju szczaw. Dominacja stref SO sprzyja zachowaniu tych funkcji, o ile w granicach faktycznych siedlisk nie zostaną wykorzystane dopuszczenia prowadzące do ich trwałego przekształcenia.

Odrębnej interpretacji wymaga relacja siedliska 6510 ze strefą SJ o powierzchni około 1047 m². Strefa ta obejmuje teren istniejącego domu jednorodzinnego, co potwierdza ortofotomapa, a jej wyznaczenie odzwierciedla istniejący sposób zagospodarowania. Nakładanie się strefy na rozległy poligon siedliska nie oznacza zatem planowanego zajęcia 1047 m² zachowanej łąki ani lokalizacji nowej zabudowy na siedlisku. Teren istniejącego budynku i jego zagospodarowanego otoczenia nie stanowi funkcjonalnej powierzchni siedliska 6510. Nie ma więc podstaw do prognozowania nowej bezpośredniej utraty siedliska wskutek samego wyznaczenia strefy SJ, przy czym ewentualne przyszłe przekształcenia powinny ograniczać się do obszaru istniejącego zagospodarowania i nie obejmować faktycznie zachowanych fragmentów łąki.

Kumak nizinny wymaga zachowania zespołu płytkich, nasłonecznionych zbiorników i okresowych rozlewisk wraz z otaczającymi siedliskami łąkowymi oraz trasami migracji. Dla tego gatunku znaczenie ma nie tylko ochrona samych miejsc rozrodu, lecz także niedopuszczenie do osuszania i zasypywania małych zbiorników, pogorszenia jakości wód oraz tworzenia barier komunikacyjnych pomiędzy siedliskami wodnymi i łąkowymi. W obrębie stref SO warunki te mogą zostać

zachowane, o ile nie będą realizowane funkcje prowadzące do odwodnienia, trwałego zajęcia terenu lub przzerwania lokalnych powiązań ekologicznych.

W odniesieniu do stref SK tabela wskazuje podstawowe wymagania ochronne oraz wysoką lub bardzo wysoką wrażliwość przedmiotów ochrony związanych z doliną i korytem Nidy. Szczegółowa analiza przestrzenna stref 11SK i 12SK, w tym zakres ich nakładania się na obszar Natura 2000, siedliska gatunków i stanowiska przedmiotów ochrony, została przedstawiona w dalszej części prognozy. W niniejszym rozdziale nie powiela się tej oceny, lecz wskazuje kryteria, które należy uwzględnić przy ocenie funkcji komunikacyjnej: zachowanie drożności korytarza rzecznego, ciągłości roślinności brzegowej, naturalności koryta, jakości wód, warunków migracji zwierząt oraz ograniczenie zajęcia siedlisk i ryzyka zanieczyszczeń.

Na podstawie przeprowadzonego zestawienia można przyjąć, że układ stref planistycznych w większości przypadków nie powoduje sam w sobie bezpośredniej kolizji z przedmiotami ochrony zidentyfikowanymi w granicach gminy Nowy Korczyn. Wynika to przede wszystkim z dominacji stref SO oraz z faktu, że lokalna strefa SJ związana z siedliskiem 6510 obejmuje teren już zabudowany. Nie oznacza to jednak całkowitego braku ryzyka. Potencjalne oddziaływania koncentrują się w miejscach, w których profile stref dopuszczają komunikację, infrastrukturę techniczną, przekształcenia hydrologiczne lub trwałe zajęcie powierzchni, a także w obrębie stref SK przecinających dolinę rzeczną. Elementy te wymagają dalszego odniesienia do celów ochrony obszaru Natura 2000, jego integralności i powiązań ekologicznych, z uwzględnieniem oddziaływań bezpośrednich, pośrednich i skumulowanych oraz działań ograniczających możliwe skutki ustaleń Planu ogólnego.

7.1.4. Cele ochrony oraz działania ochronne wynikające z planu zadań ochronnych

Dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 ustanowiono plan zadań ochronnych, który określa cele działań ochronnych, identyfikuje istniejące i potencjalne zagrożenia dla przedmiotów ochrony oraz wskazuje działania służące utrzymaniu lub odtworzeniu właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków. W niniejszej prognozie cele, zagrożenia i kierunki działań wynikające z PZO przyjęto jako jedno z podstawowych kryteriów oceny wpływu ustaleń projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn na obszar Natura 2000.

Analizę przeprowadzono w odniesieniu do przedmiotów ochrony, których stanowiska, siedliska gatunków lub płaty siedlisk przyrodniczych zostały zidentyfikowane w granicach gminy Nowy Korczyn. Pozostałe przedmioty ochrony wskazane dla całego obszaru Natura 2000 uwzględniono w jego ogólnej charakterystyce, natomiast nie podlegają one szczegółowej analizie relacji ze strefami planistycznymi, ponieważ nie zostały wykazane

w analizowanej części obszaru. Wartości powierzchni i liczby stanowisk podane w celach PZO odnoszą się do całego obszaru Ostoja Nidziańska PLH260003, natomiast ocena w ostatniej kolumnie dotyczy ustaleń Planu ogólnego w granicach gminy Nowy Korczyn.

Poniższe zestawienie przedstawia cele działań ochronnych, najważniejsze kierunki działań oraz zagrożenia odnoszące się do przedmiotów ochrony stwierdzonych w granicach gminy. Ostatnia kolumna zawiera syntetyczną ocenę, czy układ stref planistycznych i przypisane im profile mogą utrzymywać warunki sprzyjające realizacji celów PZO, czy też wymagają warunków ograniczających możliwość pogorszenia stanu siedlisk i gatunków. W odniesieniu do przedmiotów ochrony pozostających w relacji ze strefą 11SK wskazano, że szczegółową ocenę funkcji komunikacyjnej przedstawiono w dalszej części prognozy.

Tabela 14. Cele działań ochronnych wynikające z PZO oraz ocena wpływu ustaleń Planu ogólnego na cele ochrony i zidentyfikowane zagrożenia

Przedmiot ochrony zidentyfikowany w granicach gminy Nowy Korczyn	Cel działań ochronnych / oczekiwany stan i kierunek działań wynikający z PZO	Zagrożenia wskazane w PZO	Ocena wpływu ustaleń Planu ogólnego na cele ochrony i zidentyfikowane zagrożenia
1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	Utrzymanie siedliska gatunku w obszarze na powierzchni 3711 ha oraz utrzymanie jego obecności na 47 znanych stanowiskach. Kierunek działań określonych w PZO obejmuje zachowanie ekstensywnego użytkowania łąk, ograniczanie sukcesji drzew, krzewów i trzciny oraz monitoring stanu ochrony.	Zarzucenie wypasu i koszenia, intensyfikacja lub zmiana sposobu użytkowania łąk, nawożenie, sukcesja, nagromadzenie wółku i eutrofizacja, zasypywanie i osuszanie terenu, zalesianie, zabudowa rozproszona, wypalanie oraz wysychanie lub zalewanie siedlisk.	Wpływ oceniono jako warunkowo neutralny. Siedliska gatunku zidentyfikowano w strefie SO, której profil co do zasady pozwala zachować tereny otwarte. Zgodność z celem PZO wymaga jednak utrzymania łąkowego, ekstensywnego sposobu użytkowania oraz wykluczenia w obrębie siedliska zabudowy, komunikacji, infrastruktury, zalesienia i zmian stosunków wodnych.
6179 Modraszek nausitous <i>Phengaris nausithous</i>	Utrzymanie siedliska gatunku w obszarze na powierzchni 30 ha oraz utrzymanie ocen parametrów populacji i siedliska na poziomie U1 na czterech stanowiskach. PZO przewiduje ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe, usuwanie nadmiernego zakrzewienia oraz koszenie z wywozem biomasy.	Zaniechanie użytkowania lub jego nadmierna intensyfikacja, nawożenie, sukcesja, nagromadzenie materii organicznej, eutrofizacja, zasypywanie i osuszanie, zamiana łąk na grunty orne, zalesianie, zabudowa rozproszona, wypalanie oraz przesuszenie lub zalanie siedliska.	Wpływ oceniono jako warunkowo neutralny. Występowanie gatunku w strefie SO jest możliwe do pogodzenia z celami PZO pod warunkiem zachowania wilgotnych łąk z krwiściągiem lekarskim, ciągłości siedliska i właściwego uwilgotnienia. Dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie powinny być realizowane w obrębie siedliska gatunku.
1037 Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>	Utrzymanie siedliska gatunku w obszarze na powierzchni 458 ha, na pięciu stanowiskach, wraz z zachowaniem zasiedlenia i potencjalnego siedliska, odpowiedniej jakości wody oraz naturalności koryta. PZO nie wskazuje potrzeby ochrony czynnej na znanych stanowiskach, przewiduje natomiast okresowy monitoring.	Zabudowa terasy zalewowej, odpady, usuwanie osadów, modyfikowanie funkcjonowania wód, wycinanie roślinności nadrzecznej, stosowanie biocydów i nawozów, zanieczyszczenie wód, melioracje, regulacja i prostowanie koryt oraz eutrofizacja.	Ocena ma charakter warunkowy. W strefie SO cele PZO mogą zostać zachowane przy utrzymaniu naturalnego koryta, brzegów, przepływu i jakości wód. Część siedliska pozostaje w relacji ze strefą 11SK; wpływ tej strefy komunikacyjnej na trzeplę zieloną oceniono szczegółowo w dalszej części prognozy.
1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Utrzymanie obecnej, właściwej oceny parametru populacji FV oraz zachowanie właściwej struktury i funkcji siedliska gatunku. PZO nie wskazuje potrzeby działań z zakresu ochrony czynnej ani modyfikacji gospodarowania na znanych stanowiskach; przewidziano monitoring stanu ochrony.	Jako zagrożenia potencjalne wskazano tereny zurbanizowane, drogi, zasypywanie, melioracje i osuszanie, usuwanie zakrzewień nadrzecznych oraz regulowanie i prostowanie koryt rzecznych.	Wpływ oceniono jako warunkowo neutralny. Strefa SO sprzyja zachowaniu wód i roślinności nadrzecznej, lecz wymaga wykluczenia działań ograniczających ciągłość brzegów i zmieniających stosunki wodne. Siedlisko gatunku pozostaje także w relacji ze strefą 11SK, której wpływ omówiono odrębnie w dalszej części prognozy.
1355 Wydra <i>Lutra lutra</i>	Utrzymanie obecnej oceny parametru populacji na poziomie U1. PZO nie wskazuje potrzeby ochrony czynnej ani modyfikacji metod gospodarowania na znanych stanowiskach; przewidziano monitoring stanu ochrony.	Urbanizacja, odpady, usuwanie osadów, regulowanie koryt i inne modyfikacje wód, stosowanie biocydów i nawozów, ścieki i zanieczyszczenia wód, drogi, melioracje i osuszanie, małe budowle hydrotechniczne oraz eutrofizacja. Główny mechanizm zagrożenia stanowi przekształcanie linii brzegowej cieków i zbiorników.	Ocena ma charakter warunkowy. Ustalenia SO są zgodne z celem PZO przy zachowaniu jakości wód, naturalnych brzegów, osłony roślinnej i drożności korytarza rzecznego. Relacja siedliska wydry ze strefą 11SK wymaga szczegółowej oceny, przedstawionej w dalszej części prognozy.

Przedmiot ochrony zidentyfikowany w granicach gminy Nowy Korczyn	Cel działań ochronnych / oczekiwany stan i kierunek działań wynikający z PZO	Zagrożenia wskazane w PZO	Ocena wpływu ustaleń Planu ogólnego na cele ochrony i zidentyfikowane zagrożenia
5339 Różanka <i>Rhodeus amarus</i>	Utrzymanie właściwej względnej liczebności na 14 stanowiskach, odpowiedniej struktury wiekowej i udziału gatunku w zespole ryb, właściwej jakości hydromorfologicznej, roślinności linii brzegowej oraz zasobów małży skójkowatych niezbędnych do rozrodu. Działanie PZO polega na dążeniu do nie pogorszenia hydromorfologii i parametrów fizykochemicznych rzek oraz monitoringu.	Rozproszone zanieczyszczenia z rolnictwa i leśnictwa, ścieki z gospodarstw domowych, eutrofizacja, regulacja i zmiana przebiegu koryt oraz niewłaściwie prowadzone prace utrzymaniowe i inne ingerencje człowieka.	Wpływ SO oceniono jako warunkowo neutralny przy zachowaniu naturalnej hydromorfologii, jakości wód, roślinności brzegowej i populacji małży. Stanowisko w Nidzie pozostaje w relacji ze strefą 11SK; ocena wpływu funkcji komunikacyjnej na gatunek została przedstawiona w odrębnym rozdziale prognozy.
1149 Koza <i>Cobitis taenia</i>	Utrzymanie liczebności, struktury wiekowej i udziału gatunku w zespole ryb oraz właściwej jakości hydromorfologicznej na stanowiskach objętych oceną. PZO wskazuje dążenie do nie pogorszenia stanu hydromorfologii i parametrów fizykochemicznych rzeki oraz prowadzenie monitoringu.	Rozproszone zanieczyszczenia wód związane z rolnictwem i leśnictwem, ścieki z gospodarstw domowych, eutrofizacja, regulowanie i prostowanie koryt oraz niewłaściwie realizowane działania utrzymaniowe lub ich brak.	Wpływ SO oceniono jako warunkowo neutralny, o ile nie nastąpi regulacja koryta, zmiana substratu dna, pogorszenie jakości wody ani ograniczenie ciągłości cieku. Stanowisko w Nidzie pozostaje w relacji ze strefą 11SK; szczegółowa ocena została przedstawiona w dalszej części prognozy.
1130 Boleń <i>Aspius aspius</i>	Utrzymanie siedliska gatunku w obszarze na powierzchni 40 ha, a także utrzymanie liczebności, struktury wiekowej, udziału gatunku w zespole ryb oraz właściwej jakości hydromorfologicznej. PZO wskazuje dążenie do nie pogorszenia hydromorfologii i parametrów fizykochemicznych rzeki oraz monitoring.	Rozproszone zanieczyszczenia wód pochodzące z rolnictwa, leśnictwa i gospodarstw domowych, eutrofizacja, regulowanie i zmiana przebiegu koryt oraz niewłaściwie realizowane prace utrzymaniowe i inne ingerencje w rzekę.	Wpływ SO oceniono jako warunkowo neutralny przy zachowaniu ciągłości Nidy, naturalnej hydromorfologii, charakterystyki przepływu i jakości wód. Gatunek występuje w odcinku rzeki pozostającym w relacji ze strefą 11SK, dlatego wpływ tej strefy oceniono odrębnie w dalszej części prognozy.
3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością <i>Chenopodium rubri p.p.</i> i <i>Bidentation p.p.</i>	Utrzymanie siedliska w obszarze na powierzchni 0,6 ha, zachowanie ciągłości płatów, udziału gatunków charakterystycznych i właściwej struktury dominacji oraz ograniczenie gatunków inwazyjnych i ekspansywnych. Na znanych stanowiskach PZO nie przewiduje działań czynnej ochrony ani modyfikacji gospodarowania, poza monitoringiem.	Odpady i ścieki, presja rekreacyjna, gatunki inwazyjne i ekspansywne, zasypywanie, melioracje i osuszanie, utrata cech i spójności siedliska, sukcesja, biocydy i nawożenie, zanieczyszczenia wód, regulacja koryt oraz susze.	Wpływ oceniono jako warunkowo neutralny. Siedlisko występuje w SO, lecz jego zachowanie zależy od utrzymania naturalnej dynamiki zalewów, erozji i akumulacji osadów. W obrębie płatów i ich bezpośredniego zaplecza nie powinny być realizowane umocnienia, nasypy, zabudowa, komunikacja ani infrastruktura stabilizująca brzegi.
3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i> , <i>Potamion</i>	Utrzymanie siedliska w obszarze na powierzchni 30,30 ha, zachowanie różnicowania fitocenotycznego, braku gatunków obcych i inwazyjnych oraz odpowiednich parametrów jakości i przejrzystości wody. PZO wskazuje zachowanie powierzchni zbiorników, a fakultatywnie także częściowe odmulanie i prześwietlanie drzew oraz krzewów przy brzegach.	Odpady i ścieki, zmniejszenie lub utrata cech siedliska, zamulanie, sukcesja i zarastanie roślinnością szuwarową, wypływanie zbiorników oraz susze i zmniejszenie opadów.	Wpływ oceniono jako warunkowo neutralny. SO może zapewniać zachowanie zbiorników, jeżeli pozostaną one terenami wód wraz z naturalnym otoczeniem i połączeniami hydrologicznymi. Należy wykluczyć ich zasypywanie, odwadnianie, zabudowę, komunikację, infrastrukturę oraz zagospodarowanie zwiększające dopływ biogenów i odpadów.
1032 Skójka gruboskorupowa <i>Unio crassus</i>	Utrzymanie siedliska gatunku na co najmniej pięciu stanowiskach, właściwej liczebności i struktury wiekowej,	Biocydy i nawożenie, odpady, ścieki i zanieczyszczenia wód, zasypywanie, melioracje i	Wpływ SO oceniono jako warunkowo neutralny przy zachowaniu naturalnego koryta, dna, przepływu, ryb żywicielskich i dobrej jakości wód. Stanowisko w

Przedmiot ochrony zidentyfikowany w granicach gminy Nowy Korczyn	Cel działań ochronnych / oczekiwany stan i kierunek działań wynikający z PZO	Zagrożenia wskazane w PZO	Ocena wpływu ustaleń Planu ogólnego na cele ochrony i zidentyfikowane zagrożenia
	zasiedlenia odcinków rzeki, naturalnej budowy koryta oraz braku punktowych źródeł zanieczyszczeń. PZO wskazuje dążenie do nie pogorszenia hydromorfologii i parametrów fizykochemicznych Nidy oraz częsty monitoring stanowisk.	osuszanie, zmniejszenie spójności siedlisk, małe elektrownie wodne i jazy, regulacja koryta, usuwanie roślinności wodnej i brzegowej, zbiorniki zaporowe, wzrost temperatury i susze.	Nidzie pozostaje w relacji ze strefą 11SK; szczegółową ocenę ryzyka dla skójki gruboskorupowej przedstawiono w dalszej części prognozy.
1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Utrzymanie oceny populacji FV na znanych stanowiskach oraz zachowanie właściwej struktury i funkcji siedliska. PZO przewiduje obowiązkowe zachowanie powierzchni zbiorników, a na wybranych stanowiskach działania ograniczające nadmierne zacienienie i ekspansję trzciny oraz monitoring.	Urbanizacja, odpady, zasypywanie, melioracje i osuszanie, eutrofizacja, stosowanie biocydów i nawozów, drogi, ścieki i zanieczyszczenia wód oraz wypełnianie rowów, stawów, sadzawek, bagien i torfianek. Szczególnie istotne są prace ograniczające zasięg i częstotliwość wylewów oraz przyspieszające zanik starorzeczy.	Wpływ oceniono jako warunkowo neutralny. Występowanie w SO jest zgodne z celem PZO przy zachowaniu zbiorników i okresowych rozlewisk, ich właściwego uwilgotnienia i powiązań z siedliskami lądowymi. Należy wykluczyć zasypywanie, odwodnienie i nowe bariery komunikacyjne na trasach migracji płazów.
6410 Zmienne wilgotne łąki trzęślicowe <i>Molinion</i>	Utrzymanie siedliska w obszarze na powierzchni 152 ha, zachowanie typowego składu gatunkowego, braku gatunków obcych oraz ograniczenie ekspansji krzewów i podrośtu drzew. PZO przewiduje ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe, późne koszenie z wywozem biomasy i fakultatywny wypas.	Nawożenie, zaniechanie koszenia, antropogeniczne zmiany stosunków wodnych, sukcesja i eutrofizacja, intensyfikacja rolnictwa, zalesianie, modyfikacja funkcjonowania wód, wysychanie i zatapianie siedliska.	Wpływ oceniono jako warunkowo neutralny. SO jest zgodna z kierunkiem działań PZO, jeżeli płyty pozostaną ekstensywnie użytkowanymi łąkami, bez zalesienia, zabudowy, komunikacji, infrastruktury i zmian hydrologicznych. Samo ograniczenie zabudowy nie zastępuje czynnego użytkowania koniecznego do powstrzymania sukcesji.
6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie <i>Arrhenatherion elatioris</i>	Utrzymanie siedliska w obszarze na powierzchni 2696 ha, nieznacznej lub zerowej fragmentacji, typowego składu gatunkowego, braku gatunków inwazyjnych oraz ograniczenie ekspansji roślin zielnych, krzewów i wojłoku. PZO przewiduje ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe.	Zmiana sposobu uprawy, zaniechanie koszenia i wypasu, nawożenie, sukcesja i eutrofizacja, intensyfikacja rolnictwa, zalesianie terenów otwartych, zabudowa rozproszona, zmiany funkcjonowania wód oraz wysychanie lub zatapianie siedliska.	Wpływ SO oceniono jako warunkowo neutralny przy utrzymaniu ekstensywnego użytkowania i braku trwałego zajęcia pól. Lokalna strefa SJ o powierzchni ok. 1047 m ² obejmuje istniejący dom jednorodzinny i odzwierciedla stan zagospodarowania; jej wyznaczenie nie oznacza planowania nowej zabudowy ani utraty 1047 m ² zachowanej łąki. Ochrony wymagają faktycznie zachowane fragmenty siedliska poza terenem istniejącej zabudowy.
*91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe oraz olsy źródłiskowe <i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>	Utrzymanie siedliska w obszarze na powierzchni 112 ha, typowej kombinacji florystycznej, naturalnego koryta i reżimu wodnego, ograniczenie gatunków inwazyjnych oraz zachowanie naturalnego odnowienia i udziału starych drzew. PZO przewiduje odstępianie od rębni zupełnych, niewprowadzanie gatunków obcych, brak makroniwelacji, utrzymanie wysokiego zwarcia koron i ochronę pasów wzdłuż cieków.	Zmiany stosunków wodnych, zasypywanie, melioracje i osuszanie, regulacja koryt, zanieczyszczenia wód, wycinanie roślinności nadrzecznej, gatunki inwazyjne, nadmierne prześwietlanie i niewłaściwa gospodarka leśna, kempingi, zaśmiecanie oraz wysychanie.	Wpływ oceniono jako warunkowo neutralny. Strefa SO jest zgodna z celami PZO, jeżeli płyty pozostaną lasem lub zielenią naturalną, bez komunikacji, infrastruktury, niwelacji i odwodnienia. Niezbędne jest zachowanie naturalnego reżimu zalewów, ciągłości drzewostanu, roślinności nadrzecznej i naturalności koryta.

Źródło: opracowanie własne na podstawie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 oraz materiałów wykorzystanych do prognozy oddziaływania na środowisko projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn

Cele działań ochronnych oraz zagrożenia określone w PZO stanowią bezpośredni punkt odniesienia dla oceny wpływu projektu Planu ogólnego na Ostoję Nidziańską PLH260003. Zestawienie nie jest powtórzeniem pełnego katalogu przedmiotów ochrony obszaru, lecz obejmuje te siedliska i gatunki, których występowanie zostało zidentyfikowane w granicach gminy Nowy Korczyn. Takie ujęcie pozwala odnieść cele PZO do konkretnych mechanizmów potencjalnego oddziaływania stref planistycznych, w szczególności do zajęcia i fragmentacji siedlisk, zmian stosunków wodnych, pogorszenia jakości wód, intensyfikacji użytkowania rolniczego oraz presji komunikacyjnej i infrastrukturalnej.

Większość przedmiotów ochrony wykazanych w granicach gminy występuje w strefach SO. Układ ten ogranicza ryzyko bezpośredniej presji inwestycyjnej, ponieważ podstawowymi elementami profilu SO są m.in. rolnictwo z zakazem zabudowy, lasy, zieleń naturalna i wody. Strefa SO nie jest jednak równoznaczna ze strefą ochronną: jej profil dopuszcza także tereny komunikacji, infrastruktury technicznej i ogrodów działkowych. Z tego względu oceny w tabeli mają najczęściej charakter warunkowo neutralny. Brak pogorszenia stanu przedmiotów ochrony wymaga, aby w miejscach ich występowania realizowane były funkcje odpowiadające faktycznym wymaganiom siedliskowym, a nie wszystkie przeznaczenia formalnie mieszczące się w profilu strefy.

Największą wrażliwością charakteryzują się przedmioty ochrony związane z Nidą, starorzeczami i strefą zalewową: siedliska 3150, 3270 i *91E0, trzepla zielona, bóbr europejski, wydra, kumak nizinny, boleń, koza, różanka oraz skójka gruboskorupowa. Cele PZO dla tej grupy koncentrują się na zachowaniu naturalnej hydromorfologii i ciągłości cieków, jakości wód, reżimu zalewów, roślinności brzegowej, połączeń hydrologicznych oraz braku punktowych i rozproszonych źródeł zanieczyszczeń. Plan nie powinien tworzyć podstaw do regulacji i prostowania koryt, stabilizacji brzegów, usuwania osadów i roślinności nadrzecznej, zasypywania starorzeczy, odwadniania doliny ani budowy barier ograniczających migrację organizmów wodnych.

W odniesieniu do gatunków i siedlisk związanych z korytem Nidy szczególne znaczenie ma strefa 11SK, obejmująca przebieg układu komunikacyjnego

i przeprawę przez rzekę. W tabeli nie przesądzono oceny tego przypadku wyłącznie na podstawie profilu strefy. Szczegółową analizę powierzchni kolizji, mechanizmów oddziaływania, warunków zachowania drożności ekologicznej i jakości wód oraz rozwiązań ograniczających przedstawiono w dalszej części prognozy, łącznie z oceną stref 11SK i 12SK. Rozdzielenie tych poziomów analizy pozwala uniknąć utożsamiania celów PZO z oceną konkretnego przedsięwzięcia, a jednocześnie uwzględnia rzeczywisty sposób zagospodarowania przewidziany w strefach komunikacyjnych.

Drugą grupę o wysokiej wrażliwości stanowią siedliska łąkowe 6410 i 6510 oraz siedliska czerwńczyka nieparka i modraszka *nausitosa*. W ich przypadku realizacja celów PZO zależy nie tylko od braku zabudowy, lecz również od utrzymania ekstensywnego użytkowania kośnego, kośno-pastwiskowego lub pastwiskowego, właściwego uwilgotnienia, ograniczenia nawożenia i chemizacji oraz powstrzymywania sukcesji drzew, krzewów i trzciny. Zarówno intensyfikacja użytkowania, jak i całkowite zaniechanie gospodarowania mogą prowadzić do pogorszenia stanu siedlisk. Strefa SO jest zatem zgodna z celami ochrony tylko wtedy, gdy zachowuje się łąkowy charakter płatów i nie wprowadza funkcji prowadzących do trwałego zajęcia lub odwodnienia terenu.

Lokalna relacja siedliska 6510 ze strefą SJ wymaga interpretacji uwzględniającej rzeczywisty stan zagospodarowania. Strefa o powierzchni około 1047 m² obejmuje teren istniejącego domu jednorodzinnego, widocznego na ortofotomapie, a jej granice nakładają się na rozległy poligon siedliska. Nie oznacza to planowania nowej zabudowy ani prognozowanej utraty 1047 m² zachowanej łąki. Z punktu widzenia celu PZO istotne jest niedopuszczenie do rozszerzania zainwestowania na faktycznie zachowane fragmenty siedliska oraz utrzymanie ich ekstensywnego użytkowania.

Na podstawie zestawienia można stwierdzić, że projekt Planu ogólnego w dominującej części nie wzmacnia zagrożeń wskazanych w PZO, pod warunkiem zachowania przyrodniczego i rolniczego charakteru stref SO, istniejącego zakresu zagospodarowania w lokalnej strefie SJ oraz zastosowania warunków ochronnych w strefach komunikacyjnych.

7.1.5. Analiza stref planistycznych w granicach obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska

W celu określenia wpływu ustaleń projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn na obszar Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 przeanalizowano wszystkie strefy planistyczne występujące w granicach tego obszaru w części położonej w gminie. Analiza obejmuje zarówno profil podstawowy, jak i profil dodatkowy poszczególnych stref, ponieważ elementy te wyznaczają możliwy zakres zagospodarowania i użytkowania terenów w kolejnych etapach planowania przestrzennego.

W tabeli zestawiono strefy planistyczne z przedmiotami ochrony zidentyfikowanymi w ich granicach, a następnie wskazano możliwe mechanizmy oddziaływania oraz ocenę wpływu ustaleń Planu ogólnego. Uwzględniono nie tylko samą relację przestrzenną strefy z siedliskiem przyrodniczym, stanowiskiem lub siedliskiem gatunku, lecz także istniejący sposób zagospodarowania, charakter funkcji dopuszczonych w profilu strefy oraz wymagania ochronne poszczególnych przedmiotów ochrony. Pozwala to odróżnić strefy utrzymujące funkcję przyrodniczą od stref wymagających oceny warunkowej ze względu na możliwość przekształcenia siedlisk,

zmiany stosunków wodnych, pogorszenia jakości wód, fragmentacji lub zwiększenia presji antropogenicznej.

Szczególne znaczenie w analizie mają strefy SO, SJ i SK. Strefa SO obejmuje zdecydowaną większość przedmiotów ochrony rozpoznanych w granicach gminy Nowy Korczyn i zasadniczo odpowiada istniejącej strukturze terenów otwartych, łąkowych, nadrzecznych, leśnych i wodnych. W granicach analizowanej części obszaru występuje kilka stref SJ. Relacja przestrzenna z siedliskiem 6510 dotyczy jednej z nich – strefy o powierzchni około 1047 m², obejmującej teren istniejącego domu jednorodzinnego. Również symbol SK odnosi się do kilku odrębnych stref komunikacyjnych. Spośród nich strefy 11SK i 12SK są związane z konkretnym układem komunikacyjnym i ze względu na relację z obszarami Natura 2000 zostały poddane odrębnej, szczegółowej analizie w dalszej części prognozy. Pozostałe strefy SK oceniono w niniejszym zestawieniu stosownie do ich położenia, istniejącego zagospodarowania oraz możliwości oddziaływania pośredniego.

Tabela 15. Analiza stref planistycznych w zasięgu obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 w granicach gminy Nowy Korczyn

Strefa planistyczna	Profil strefy	Stan zagospodarowania względem funkcji strefy	Przedmioty ochrony w strefie	Możliwe oddziaływanie	Ocena wpływu
SC – strefa cmentarzy	Profil podstawowy: teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Profil dodatkowy: teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 30%.	Strefa została wyznaczona dla funkcji cmentarnej i funkcji towarzyszących. W materiałach dotyczących rozmieszczenia przedmiotów ochrony nie wykazano w jej granicach stanowisk gatunków, siedlisk gatunków ani płatów siedlisk przyrodniczych.	Brak zidentyfikowanych przedmiotów ochrony w granicach strefy.	Brak bezpośredniej kolizji. Potencjalne oddziaływania pośrednie mogą wiązać się z lokalnym uszczelnieniem powierzchni, zmianą odpływu wód opadowych, oświetleniem, ruchem pojazdów oraz możliwością pogorszenia jakości wód gruntowych i powierzchniowych w przypadku nieprawidłowej gospodarki wodno-ściekowej.	Wpływ neutralny lub warunkowo neutralny. Brak rozpoznanych przedmiotów ochrony ogranicza ryzyko bezpośrednie, pod warunkiem zachowania zieleni naturalnej i zadrzewień, niepogarszania stosunków wodnych oraz zabezpieczenia wód przed zanieczyszczeniem.
SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną	Profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Profil dodatkowy: teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 30%.	W granicach analizowanej części obszaru występuje kilka stref SJ o zróżnicowanym stanie zagospodarowania. Jedna z nich, o powierzchni około 1047 m ² , obejmuje teren istniejącego domu jednorodzinnego widocznego na ortofotomapie. Jest to strefa pozostająca w relacji przestrzennej z siedliskiem 6510. Jej wyznaczenie odzwierciedla istniejący sposób zagospodarowania, a nie przeznaczenie nowego, niezabudowanego terenu pod zabudowę. W pozostałych strefach SJ nie zidentyfikowano w analizowanych danych bezpośredniej relacji z przedmiotami ochrony.	6510 – niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie. Relacja dotyczy jednej ze stref SJ: jej granica nakłada się na rozległy poligon siedliska, obejmujący również teren istniejącej zabudowy. W pozostałych strefach SJ nie zidentyfikowano przedmiotów ochrony.	W strefach SJ, w których nie zidentyfikowano przedmiotów ochrony, możliwe oddziaływania mają głównie charakter pośredni i mogą wynikać z uszczelnienia powierzchni, wzrostu presji antropogenicznej, zmian odpływu wód lub usuwania zieleni. W odniesieniu do strefy nakładającej się na poligon siedliska 6510 przy utrzymaniu obecnego sposobu użytkowania nie przewiduje się nowego zajęcia zachowanej powierzchni łąki. Ryzyko mogłoby pojawić się w przypadku rozszerzenia zabudowy poza istniejący ślad, niwelacji, odwodnienia lub lokalizacji dodatkowej infrastruktury na sąsiednich zachowanych fragmentach siedliska.	Ocena zróżnicowana, zasadniczo neutralna lub warunkowo neutralna. Dla stref SJ bez rozpoznanych przedmiotów ochrony nie stwierdza się bezpośredniej kolizji. W przypadku jednej strefy o powierzchni około 1047 m ² wpływ oceniono jako neutralny względem stanu istniejącego. Powierzchni tej nie należy utożsamiać z utratą siedliska 6510, ponieważ obejmuje teren już zabudowany. Warunkiem utrzymania oceny jest nieposzerzanie zagospodarowania na przyległe zachowane płaty łąki oraz brak zmian stosunków wodnych.
SK – strefa komunikacyjna	Profil podstawowy: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren	W granicach analizowanej części obszaru występuje kilka odrębnych stref SK, obejmujących różne elementy istniejącego lub planowanego układu komunikacyjnego. Strefy 11SK i	W analizowanych danych bezpośrednią relację z przedmiotami ochrony zidentyfikowano dla 11SK: siedliska trzepli zielonej, bobra europejskiego i wydry oraz koryto Nidy, w którym stwierdzono	Możliwe oddziaływania stref SK zależą od ich położenia i istniejącego zagospodarowania. Mogą obejmować fragmentację, barierowość, hałas i światło, płoszenie, ryzyko kolizji zwierząt, usuwanie roślinności, uszczelnienie powierzchni oraz spływ zanieczyszczeń. W sąsiedztwie Nidy i	Ocena zróżnicowana i warunkowa, zależna od konkretnej strefy SK. Dla stref bez rozpoznanej bezpośredniej kolizji wpływ może być neutralny lub warunkowo neutralny, pod warunkiem zachowania drożności cieków, zieleni i zadrzewień oraz

Strefa planistyczna	Profil strefy	Stan zagospodarowania względem funkcji strefy	Przedmioty ochrony w strefie	Możliwe oddziaływanie	Ocena wpływu
	komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji. Profil dodatkowy: teren drogi zbiorczej, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni urządzonej, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód.	12SK stanowią jedynie część tego zbioru i są związane z konkretną inwestycją drogową. Pozostałe strefy SK odnoszą się do innych terenów komunikacji i nie należy ich utożsamiać z przebiegiem ani zakresem tej inwestycji.	stanowiska skójkki gruboskorupowej, bolenia, kozy i różanki. Strefa 12SK przecina granicę obszaru, lecz nie stwierdzono jej bezpośredniego nakładania się na rozmieszczenie przedmiotów ochrony. W pozostałych strefach SK nie zidentyfikowano bezpośredniej kolizji z przedmiotami ochrony w wykorzystanych danych.	jej dopływów szczególne znaczenie mają wpływ na koryto, ciągłość ekologiczną, hydromorfologię i jakość wód. Dla stref bez rozpoznanych przedmiotów ochrony oddziaływania mają przede wszystkim charakter pośredni i lokalny. Charakter oraz skala oddziaływań 11SK i 12SK zostały omówione odrębnie.	zabezpieczenia przed splywem zanieczyszczeń. Dla 12SK nie stwierdzono bezpośredniej kolizji z rozmieszczeniem przedmiotów ochrony, natomiast 11SK wymaga zachowania hydromorfologii i drożności Nidy, jakości wód, funkcji migracyjnych oraz siedlisk gatunków. Szczegółową ocenę 11SK i 12SK przedstawiono w odrębnym rozdziale prognozy.
SO – strefa otwarta	Profil podstawowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Profil dodatkowy: brak.	Strefa dominująca w analizowanej części obszaru Natura 2000. Obejmuje przede wszystkim dolinę Nidy, tereny otwarte i łąkowe, wody, starorzecza, zieleń naturalną oraz lokalne zadrzewienia i lasy. W największym stopniu odpowiada istniejącym funkcjom przyrodniczym i rolniczym.	Czerwończyk nieparek, modraszek nausitous, trzepla zielona, bóbr europejski, wydra, różanka, koza, boleń, skójkka gruboskorupowa, kumak nizinny; siedliska 3150, 3270, 6410, 6510 i *91E0.	Profil strefy zasadniczo utrzymuje otwarty, wodny, leśny i przyrodniczy charakter terenów. Ryzyka mają głównie charakter lokalny i mogą wynikać z dopuszczonych terenów komunikacji i infrastruktury technicznej, nieprawidłowej gospodarki rolnej, zaorywania lub intensyfikacji użytkowania łąk, zaniechania koszenia, zmian stosunków wodnych, regulacji cieków i pogorszenia jakości wód.	Wpływ zasadniczo neutralny lub korzystny, pod warunkiem utrzymania terenów otwartych i ekstensywnie użytkowanych łąk, naturalnej hydrologii doliny, ciągłości koryta i strefy brzegowej Nidy, jakości wód oraz braku przekształceń płatów siedlisk i siedlisk gatunków. Strefa SO ogranicza presję zabudowy, lecz sama nie zastępuje działań ochronnych przewidzianych w PZO.
SR – strefa produkcji rolniczej	Profil podstawowy: teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Profil dodatkowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 30%.	Strefa związana z działalnością rolniczą i funkcjami obsługi produkcji. W analizowanych danych nie wykazano w jej granicach stanowisk gatunków, siedlisk gatunków ani płatów siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony.	Brak zidentyfikowanych przedmiotów ochrony w granicach strefy.	Brak bezpośredniej kolizji. Możliwe oddziaływania pośrednie mogą wynikać z intensyfikacji produkcji, nawożenia i chemizacji, zwiększenia splywu biogenów do wód, melioracji lub odwodnienia, rozbudowy obiektów gospodarczych oraz wzrostu ruchu i powierzchni utwardzonych.	Wpływ neutralny lub warunkowo neutralny. Warunkiem jest niedopuszczenie do pogorszenia jakości wód i warunków hydrologicznych obszaru, zachowanie buforów przy ciekach i terenach podmokłych oraz ograniczenie odpływu biogenów i środków ochrony roślin do Nidy i jej starorzeczy.
SU – strefa usługowa	Profil podstawowy: teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej.	Strefa przeznaczona dla funkcji usługowych i towarzyszących. W materiałach dotyczących rozmieszczenia przedmiotów ochrony nie zidentyfikowano w jej	Brak zidentyfikowanych przedmiotów ochrony w granicach strefy.	Brak bezpośredniego zajęcia przedmiotów ochrony. Potencjalne oddziaływania pośrednie mogą obejmować uszczelnienie powierzchni, wzrost ruchu, hałasu i oświetlenia, rozbudowę infrastruktury, wytwarzanie ścieków i odpadów	Wpływ neutralny lub warunkowo neutralny. Realizacja funkcji usługowych nie powinna prowadzić do pogorszenia stosunków wodnych, jakości wód, likwidacji zieleni naturalnej ani zwiększenia presji na sąsiednie

Strefa planistyczna	Profil strefy	Stan zagospodarowania względem funkcji strefy	Przedmioty ochrony w strefie	Możliwe oddziaływanie	Ocena wpływu
	Profil dodatkowy: teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 30%.	granicach stanowisk, siedlisk gatunków ani płatów siedlisk przyrodniczych.		oraz spływ zanieczyszczeń do wód lub na tereny sąsiednie.	siedliska. Profil dodatkowy powinien być wykorzystywany do zachowania naturalnej zieleni i wód.
SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	Profil podstawowy: teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Profil dodatkowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 30%.	Strefa związana z zabudową zagrodową i rolniczym sposobem użytkowania terenu. W analizowanych danych nie wykazano w jej granicach przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.	Brak zidentyfikowanych przedmiotów ochrony w granicach strefy.	Brak bezpośredniej kolizji. Potencjalne oddziaływania pośrednie mogą wiązać się z rozwojem zabudowy i infrastruktury, gospodarką ściekową i odpadami, spływem biogenów, zwiększeniem powierzchni utwardzonych, usuwaniem zadrzewień oraz lokalną zmianą odpływu wód.	Wpływ neutralny lub warunkowo neutralny. Utrzymanie tej oceny wymaga prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej i nawozowej, zachowania zadrzewień i zieleni naturalnej oraz niedopuszczenia do oddziaływań pośrednich na wody, starorzecza, łąki i inne siedliska w sąsiedztwie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003, materiałów dotyczących rozmieszczenia przedmiotów ochrony oraz ustaleń projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn

Przeprowadzona analiza wskazuje, że zasadniczą część układu stref planistycznych w granicach obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 w gminie Nowy Korczyn zachowuje przyrodniczą i rolniczą funkcję doliny Nidy. Wynika to przede wszystkim z dominacji stref SO, w których zidentyfikowano większość stanowisk i siedlisk gatunków oraz płatów siedlisk przyrodniczych. Profil tej strefy, obejmujący rolnictwo z zakazem zabudowy, lasy, zieleń naturalną i wody, ogranicza możliwość bezpośredniego zajęcia terenów przez zabudowę i jest zasadniczo zgodny z wymaganiami ochronnymi siedlisk łąkowych, wodnych i nadrzecznych oraz gatunków związanych z korytem Nidy, starorzeczami i terenami podmokłymi.

Strefy SO nie należy jednak utożsamiać ze strefą ochronną ani z gwarancją utrzymania właściwego stanu przedmiotów ochrony. W jej profilu dopuszczono również tereny komunikacji, ogrodów działkowych i infrastruktury technicznej, a zachowanie wielu siedlisk zależy od sposobu prowadzenia gospodarki rolnej, łąkarskiej i wodnej. Ryzyko może wynikać z zaorywania lub intensyfikacji użytkowania łąk, nadmiernego nawożenia, chemizacji, zaniechania koszenia, zalesiania terenów otwartych, regulacji cieków, zmian stosunków wodnych, pogorszenia jakości wód i fragmentacji roślinności nadrzecznej. Zgodność stref SO z celami ochrony wymaga zatem utrzymania ekstensywnego charakteru siedlisk łąkowych, naturalnej hydrologii doliny oraz drożności i jakości wód Nidy.

Dla stref SC, SR, SU i SZ nie stwierdzono bezpośredniej relacji przestrzennej z rozpoznanymi przedmiotami ochrony. Przy obecnym rozmieszczeniu nie stanowią one głównego źródła ryzyka dla siedlisk i gatunków zidentyfikowanych w gminie. Ich oddziaływanie może mieć jednak charakter pośredni, szczególnie w przypadku zwiększenia powierzchni utwardzonych, pogorszenia gospodarki wodno-ściekowej, spływu biogenów i środków ochrony roślin, zmian odpływu wód, usuwania zadrzewień lub rozbudowy infrastruktury w sąsiedztwie cieków, starorzeczy i terenów łąkowych. Z tego względu rozwój funkcji cmentarnych, rolniczych, usługowych i zagrodowych powinien być prowadzony w sposób nie pogarszający jakości wód ani warunków hydrologicznych obszaru Natura 2000.

Wśród kilku stref SJ występujących w analizowanej części obszaru szczególnego wyjaśnienia wymaga jedna strefa pozostająca w relacji przestrzennej z siedliskiem

6510. Strefa ta ma powierzchnię około 1047 m², a w jej granicach znajduje się istniejący dom jednorodzinny. Granica strefy nakłada się na rozległy poligon siedliska 6510, jednak nie oznacza to przeznaczenia całej powierzchni 1047 m² zachowanej łąki pod nową zabudowę. Teren zajęty przez budynek i jego bezpośrednie zagospodarowanie nie funkcjonuje obecnie jako zachowany płat niżowej łąki użytkowanej ekstensywnie. Wyznaczenie tej konkretnej strefy SJ odzwierciedla więc stan istniejący, a nie nowy kierunek ekspansji zabudowy na siedlisko. W pozostałych strefach SJ nie zidentyfikowano w analizowanych danych bezpośredniej relacji z przedmiotami ochrony.

Wpływ tej konkretnej strefy SJ oceniono jako neutralny względem stanu istniejącego, pod warunkiem że dalsze zagospodarowanie nie doprowadzi do poszerzenia zabudowy na sąsiednie, zachowane fragmenty siedliska 6510. Należy unikać niwelacji i odwodnienia terenu, usuwania roślinności łąkowej poza istniejącym zagospodarowaniem oraz lokalizacji dodatkowych dróg, parkingów, obiektów i sieci infrastruktury na przyległych płatach łąki. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 30% nie jest sam w sobie środkiem ochrony siedliska, dlatego rozstrzygające znaczenie ma zachowanie rzeczywistej granicy istniejącego użytkowania. Pozostałe strefy SJ oceniono na poziomie ogólnym jako neutralne lub warunkowo neutralne, z uwzględnieniem możliwości oddziaływań pośrednich.

W granicach analizowanej części obszaru występują również strefy SK związane z różnymi elementami układu komunikacyjnego. Ze względu na ich odmienny charakter, lokalizację i zakres możliwych oddziaływań nie zostały one szczegółowo omówione w niniejszym podsumowaniu. Relacje przestrzenne stref SK z przedmiotami ochrony, potencjalne oddziaływania bezpośrednie, pośrednie i skumulowane oraz warunki ograniczania ich wpływu przedstawiono w dalszej części prognozy.

W odniesieniu do siedlisk i gatunków zależnych od wód, w szczególności siedlisk 3150, 3270 i *91E0, trzepli zielonej, skójki gruboskorupowej, ryb, bobra, wydry i kumaka nizinnego, podstawowym kryterium oceny pozostaje zachowanie naturalnych lub zbliżonych do naturalnych stosunków wodnych. Ustalenia Planu ogólnego nie powinny prowadzić do regulacji i prostowania koryta, zasypywania obniżeni i starorzeczy, ograniczenia zalewów, likwidacji roślinności

przybrzeżnej, wzrostu zamulenia ani pogorszenia jakości wód. Dopuszczalne funkcje komunikacyjne, infrastrukturalne, rolnicze i usługowe wymagają rozwiązań zabezpieczających przed odwodnieniem, eutrofizacją i wpływem zanieczyszczeń.

Dla siedlisk 6410 i 6510 oraz siedlisk czerwończyka nieparka i modraszka nausitousa zasadnicze znaczenie ma zachowanie otwartego charakteru terenów, odpowiedniego uwilgotnienia oraz ekstensywnego użytkowania kośnego lub kośno-pastwiskowego. Sama kwalifikacja do strefy SO ogranicza presję zabudowy, lecz nie zapobiega sukcesji, zaniechaniu użytkowania, intensyfikacji produkcji rolnej ani zmianom składu roślinności. W dalszych ustaleniach i sposobie użytkowania terenów należy więc wykluczać zaorywanie trwałych użytków zielonych, intensywne nawożenie i chemizację, osuszanie, zalesianie oraz fragmentację siedlisk i roślinności żywicielskiej motyli.

7.1.6. Ocena wpływu ustaleń planu na integralność obszaru Natura 2000

Integralność Ostoi Nidziańskiej PLH260003 jest związana przede wszystkim z zachowaniem ciągłości doliny Nidy, jej funkcji hydrologicznych i ekologicznych, jakości wód oraz trwałości siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków stanowiących przedmioty ochrony obszaru.

Na podstawie przeprowadzonej analizy stwierdzono, że ustalenia Planu ogólnego nie prowadzą do istotnego naruszenia struktury przestrzennej obszaru Natura 2000. Nie przewiduje się rozległego zajęcia ani fragmentacji siedlisk, przerwania ciągłości ekologicznej doliny Nidy, izolacji stanowisk gatunków ani ograniczenia powiązań pomiędzy siedliskami wodnymi, nadrzecznymi, łąkowymi i podmokłymi. Układ przyjętych stref planistycznych w przeważającej części zachowuje dotychczasowe funkcje przyrodnicze i rolnicze terenów położonych w granicach Ostoi.

7.1.7. Ocena wpływu ustaleń planu na powiązania ekologiczne

Obszar Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 w granicach gminy Nowy Korczyn jest funkcjonalnie powiązany z szerszym systemem przyrodniczym doliny Nidy. Jego podstawowe elementy tworzą koryto Nidy wraz z dopływami, starorzeczami, terenami zalewowymi, łąkami, zadrzewieniami nadrzecznymi i innymi terenami podmokłymi. Układ ten zapewnia ciągłość siedlisk oraz możliwość przemieszczania się organizmów pomiędzy

Podsumowując, w odniesieniu do stref SO, SC, SR, SU, SZ i SJ ustalenia projektu Planu ogólnego w granicach Ostoi Nidziańskiej PLH260003 w gminie Nowy Korczyn nie wskazują na mechanizm bezpośredniego pogorszenia stanu rozpoznanych przedmiotów ochrony. Ocena ta wynika z przewagi stref SO, braku bezpośredniej relacji przestrzennej przedmiotów ochrony ze strefami SC, SR, SU i SZ oraz z faktu, że relacja siedliska 6510 dotyczy jednej ze stref SJ obejmującej istniejące zagospodarowanie. Warunkiem utrzymania tej oceny jest zachowanie naturalnych lub zbliżonych do naturalnych stosunków wodnych, ochrona jakości wód i roślinności nadrzecznej, utrzymanie ciągłości siedlisk oraz ekstensywnego użytkowania łąk, a także niedopuszczenie do rozszerzenia istniejącego zagospodarowania na zachowane fragmenty siedliska 6510.

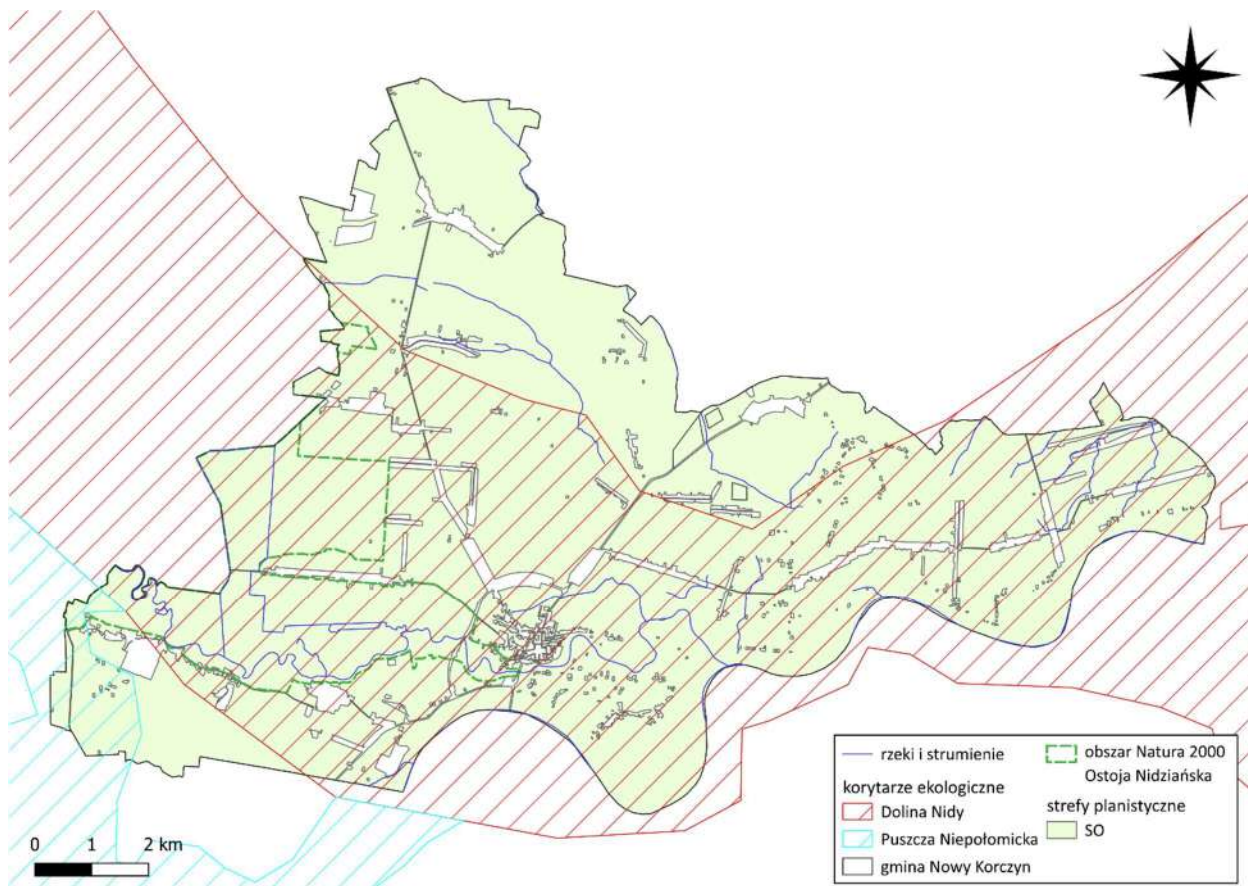
Ustalenia Planu nie powodują również zmian, które w skali obszaru mogłyby doprowadzić do trwałego pogorszenia stosunków wodnych, jakości wód lub funkcjonowania koryta Nidy i związanych z nim siedlisk. Nie stwierdzono mechanizmu oddziaływania mogącego prowadzić do utraty zdolności obszaru do podtrzymywania populacji chronionych gatunków ani do trwałego pogorszenia stanu zachowania siedlisk będących przedmiotami ochrony.

W konsekwencji ocenia się, że realizacja ustaleń Planu ogólnego nie spowoduje znacząco negatywnego oddziaływania na integralność obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003. Zachowana zostanie jego spójność przestrzenna, ciągłość funkcjonalna oraz zdolność do realizacji celów ochrony właściwych dla tego obszaru.

poszczególnymi fragmentami obszaru Natura 2000 i jego otoczeniem.

Znaczenie tych powiązań potwierdza przebieg korytarza ekologicznego Dolina Nidy, obejmującego znaczną część gminy. W południowo-zachodniej części gminy zaznacza się również zasięg korytarza Puszcza Niepołomska, uzupełniającego regionalny układ powiązań przyrodniczych. Poniższa mapa przedstawia położenie Ostoi Nidziańskiej na tle korytarza ekologicznego, sieci

rzek i strumieni oraz stref SO wyznaczonych w projekcie Planu ogólnego.

Rysunek 16. Powiązania obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 z systemem korytarzy ekologicznych, siecią rzeczną oraz strefami SO w gminie Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CRFOP, danych przestrzennych dotyczących korytarzy ekologicznych oraz projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn

Ustalenia projektu Planu ogólnego w przeważającej części zachowują istniejące powiązania ekologiczne. Główne elementy systemu przyrodniczego doliny Nidy zostały objęte przede wszystkim strefami SO, których profil obejmuje rolnictwo z zakazem zabudowy, lasy, zieleń naturalną i wody. Taki układ ogranicza możliwość tworzenia nowych, zwartych barier zabudowy w obrębie doliny oraz sprzyja zachowaniu ciągłości terenów otwartych, nadrzecznych i podmokłych.

Analiza układu stref planistycznych nie wskazuje na przerwanie ciągłości korytarza Dolina Nidy ani na izolację części Ostoi Nidziańskiej od otaczającego systemu

przyrodniczego. Funkcje inne niż otwarte występują lokalnie i nie tworzą w skali gminy ciągłego pasa przekształceń przecinającego główne kierunki migracji.

Na podstawie przeprowadzonej analizy ocenia się, że realizacja ustaleń Planu ogólnego nie spowoduje istotnego osłabienia powiązań ekologicznych Ostoi Nidziańskiej PLH260003 z doliną Nidy ani z pozostałymi elementami systemu przyrodniczego gminy. Zachowana zostanie ciągłość przestrzenna i funkcjonalna doliny, możliwość migracji gatunków oraz wymiana biologiczna pomiędzy siedliskami wodnymi, nadrzeczными, łąkowymi i podmokłymi.

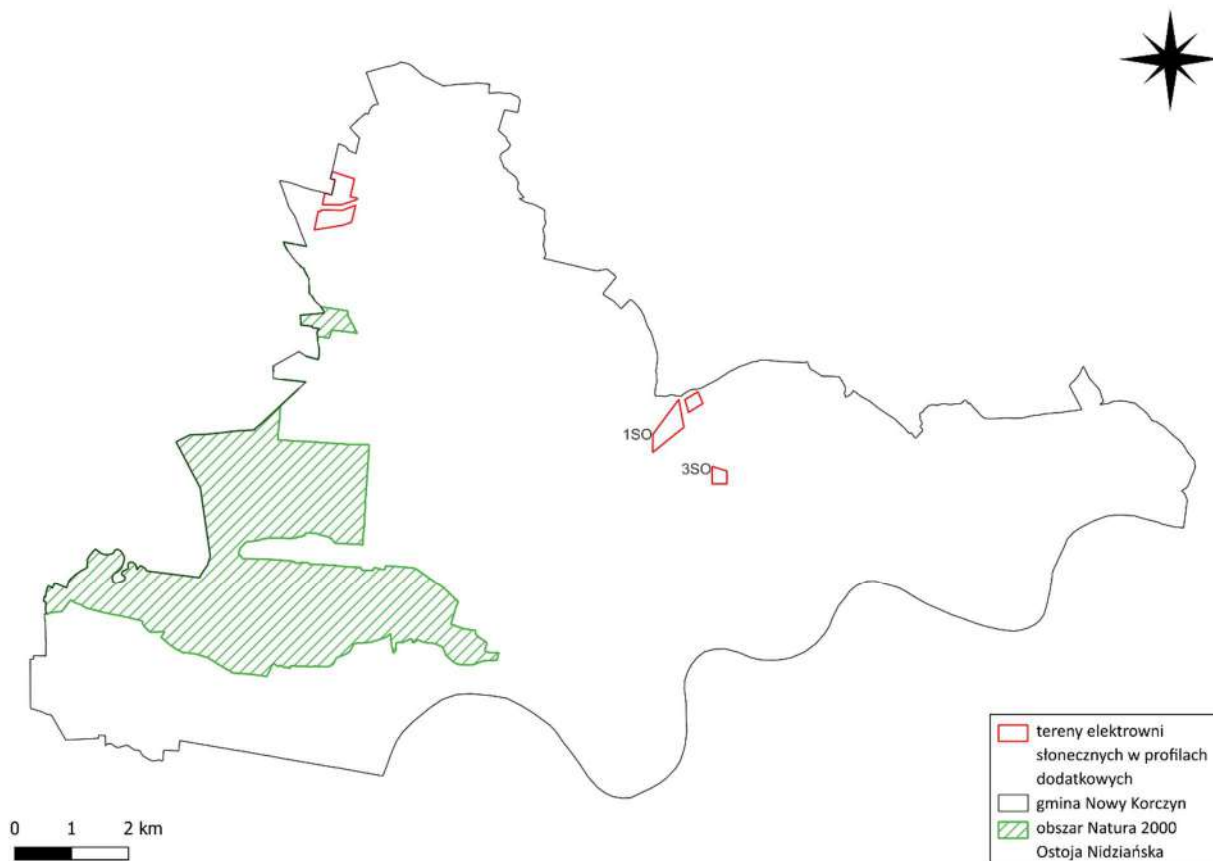
7.1.8. Ustalenia dotyczące odnawialnych źródeł energii w granicach obszaru Natura 2000

Na potrzeby oceny wpływu projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn na obszar Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 przeanalizowano rozmieszczenie stref planistycznych, w których profilach

dodatkowych dopuszczono tereny elektrowni słonecznych. Ocenę przeprowadzono w odniesieniu do granic obszaru Natura 2000 oraz jego najbliższego otoczenia. Uwzględniono przy tym, że wskazanie terenu

elektrowni słonecznej w profilu dodatkowym określa dopuszczalny kierunek zagospodarowania, lecz nie przesądza jeszcze o realizacji konkretnej instalacji. Analizie poddano możliwość bezpośredniego zajęcia siedlisk, a także potencjalne oddziaływania pośrednie

związane ze zmianą użytkowania gruntów, ingerencją w powierzchnię ziemi, odpływem wód opadowych, ogrodzeniami, oddziaływaniem na faunę, lokalne powiązania ekologiczne i krajobraz.

Rysunek 17. Tereny elektrowni słonecznych dopuszczone w profilach dodatkowych stref planistycznych na tle obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 w gminie Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CRFOP oraz projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn

Z analizy przestrzennej wynika, że tereny elektrowni słonecznych wskazane w profilach dodatkowych stref planistycznych nie znajdują się w granicach obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003. Nie występuje zatem bezpośrednie nakładanie się tych terenów na obszar Natura 2000 ani na zidentyfikowane w jego granicach płaty siedlisk przyrodniczych i siedliska gatunków. Najbliżej granicy Ostoi Nidziańskiej położony jest teren elektrowni słonecznej dopuszczony w profilu dodatkowym strefy 1SR, zlokalizowany w odległości około 1,6 km od obszaru Natura 2000. Pozostałe tereny, w których dopuszczono funkcję elektrowni słonecznych, znajdują się w większej odległości od granic Ostoi.

Brak lokalizacji terenów elektrowni słonecznych w granicach obszaru Natura 2000 oznacza, że ustalenia Planu nie powodują bezpośredniego przeznaczenia

siedlisk łąkowych, wodnych, nadrzecznych ani siedlisk gatunków na potrzeby instalacji fotowoltaicznych. Nie przewiduje się bezpośredniego usunięcia roślinności siedliskowej, zajęcia płatów siedlisk, przekształcenia starorzeczy lub terenów podmokłych ani fragmentacji samego obszaru Natura 2000 wskutek realizacji funkcji OZE.

Potencjalne oddziaływania pośrednie mogą dotyczyć przede wszystkim terenu elektrowni słonecznej dopuszczonego w profilu dodatkowym strefy 1SR, jako położonego najbliżej Ostoi Nidziańskiej, w odległości około 1,6 km od jej granicy. Na etapie realizacji i użytkowania instalacji mogą wystąpić lokalne przekształcenia pokrywy roślinnej i gleby, czasowe zakłócenia związane z prowadzeniem robót, zmiana sposobu zagospodarowania wód

opadowych, ogrodzenie terenu, ograniczenie przemieszczania się drobnych zwierząt, a także oddziaływania krajobrazowe. Ze względu na zachowaną odległość, brak bezpośredniej kolizji oraz rozproszony charakter wskazanych terenów oddziaływania te nie powinny prowadzić do utraty spójności przestrzennej Ostoi ani do odcięcia jej od otaczających terenów otwartych.

W przypadku realizacji instalacji istotne będzie zachowanie naturalnego odpływu i retencji wód, bez wykonywania odwodnień, zasypywania obniżen terenu, przekształcania rowów i cieków oraz koncentracji spływu w kierunku doliny Nidy i terenów zależnych od wód. Powierzchnia pod panelami i pomiędzy ich rzędami powinna pozostać biologicznie czynna i pokryta roślinnością niską, najlepiej o charakterze łąkowym. Należy również unikać likwidacji zadrzewień, zakrzewień, miedz, pasów roślinności przywodnej i pojedynczych starych drzew, które mogą pełnić funkcję siedliskową i korytarzową.

Ogrodzenia instalacji powinny umożliwiać przemieszczanie się małych zwierząt, a większe kompleksy nie powinny tworzyć jednolitej, nieprzepuszczalnej bariery. Ograniczeniu oddziaływań na faunę i krajobraz sprzyja stosowanie paneli o powłokach antyrefleksyjnych, rezygnacja

z intensywnego oświetlenia, zachowanie roślinności okrywowej oraz wykorzystywanie gatunków rodzimych w ewentualnych nasadzeniach osłonowych. Rozwiązania te powinny być doprecyzowane na etapie projektowania poszczególnych przedsięwzięć, stosownie do lokalnych warunków przyrodniczych.

Rozmieszczenie terenów elektrowni słonecznych nie tworzy zwartego pasa inwestycyjnego wokół Ostoi Nidziańskiej ani nie prowadzi do otoczenia jej enklaw zabudową techniczną. Tereny te są rozproszone i pozostają poza granicami obszaru Natura 2000, dlatego nie stwierdza się mechanizmu kumulacji oddziaływań, który mógłby prowadzić do trwałego ograniczenia powiązań ekologicznych lub funkcjonowania chronionych siedlisk i gatunków.

Podsumowując, ustalenia projektu Planu ogólnego dotyczące terenów elektrowni słonecznych nie powodują bezpośredniej kolizji z obszarem Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003. Potencjalne oddziaływania pośrednie będą miały charakter lokalny i nie powinny prowadzić do pogorszenia stanu przedmiotów ochrony, naruszenia integralności obszaru ani przerwania jego powiązań ekologicznych. Nie przewiduje się zatem znacząco negatywnego oddziaływania ustaleń dotyczących elektrowni słonecznych na cele i przedmioty ochrony Ostoi Nidziańskiej.

7.1.9. Ocena wpływu wprowadzenia OUZ na obszar Natura 2000

W ramach oceny wpływu projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn na obszar Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 przeanalizowano relację pomiędzy granicą obszaru Natura 2000 a obszarami uzupełnienia zabudowy (OUZ). Analiza obejmowała skalę i rozmieszczenie kolizji, rodzaj stref planistycznych, w których wyznaczono OUZ, oraz rzeczywisty stan zagospodarowania terenów ustalony na podstawie ortofotomapy. Pozwoliło to ocenić, czy wyznaczenie OUZ prowadzi do otwarcia nowych terenów inwestycyjnych w obrębie Ostoi, czy też przede wszystkim porządkuje istniejącą strukturę osadniczą.

Analiza przestrzenna wykazała cztery miejsca, w których obszary uzupełnienia zabudowy częściowo pokrywają się z obszarem Natura 2000. Są to: 88OUZ, z kolizją o powierzchni około 0,004 km²; 93OUZ, z kolizją około 0,003 km²; 94OUZ, z kolizją około 0,002 km²; oraz 84OUZ, z kolizją około 0,001 km². Łączna powierzchnia przecięcia wynosi około 0,010 km², czyli około 1,0 ha.

Fragmenty 88OUZ i 84OUZ położone w granicach Ostoi obejmują tereny istniejącej zabudowy zagrodowej i zostały ujęte w strefach wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową (SZ). Kolizje dotyczące 93OUZ i 94OUZ obejmują natomiast istniejącą zabudowę zagrodową oraz mieszkaniową jednorodzinną, znajdującą się w strefach SZ i SJ. Oznacza to, że wszystkie rozpoznane przecięcia OUZ z granicą obszaru Natura 2000 są związane z już ukształtowanymi fragmentami osadniczymi, a nie z niezabudowanymi, rozległymi terenami przyrodniczymi.

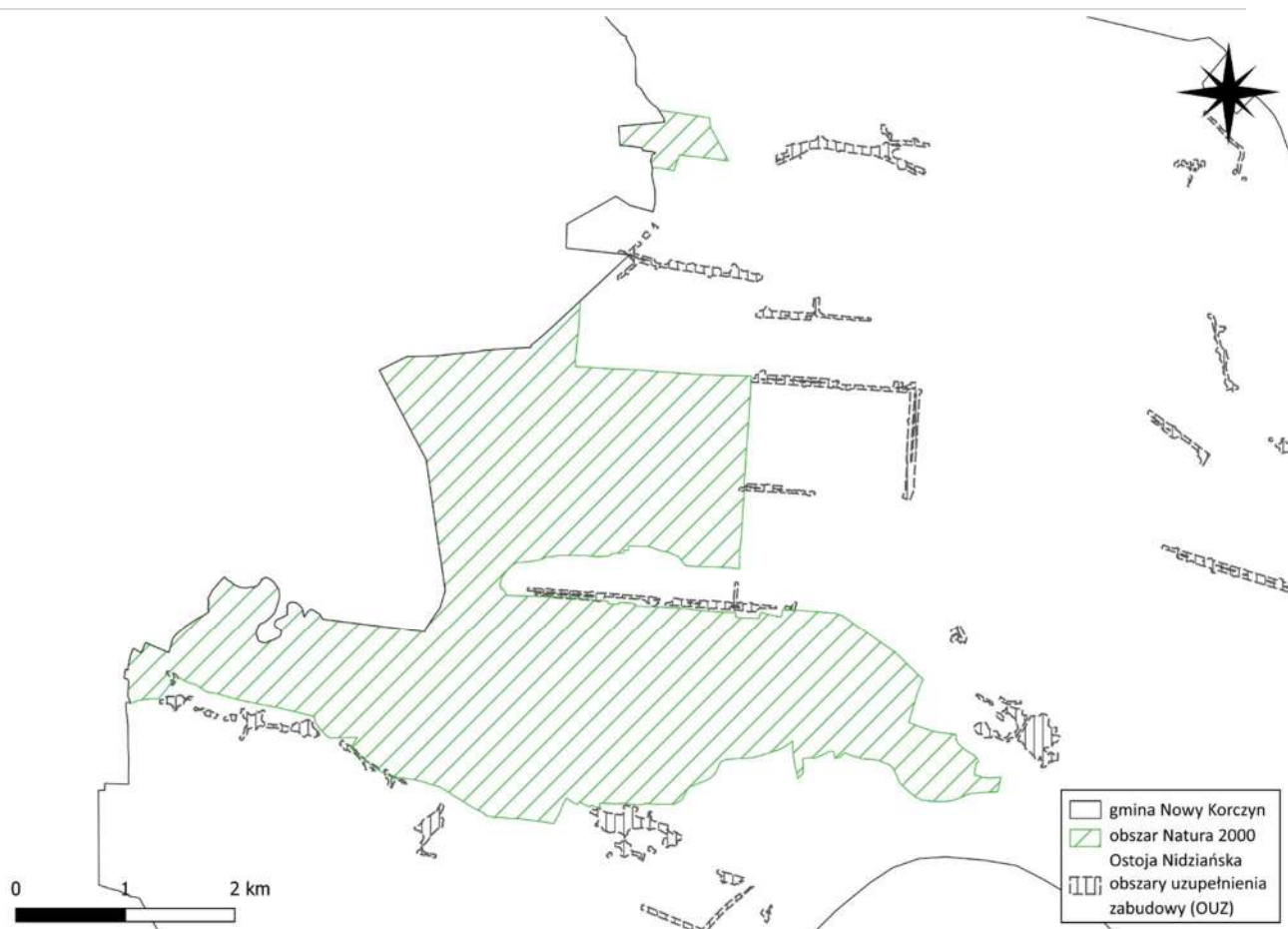
Kluczowe znaczenie dla oceny ma zatem rzeczywisty charakter tych terenów. Wyznaczenie OUZ w analizowanych miejscach należy interpretować przede wszystkim jako możliwość uzupełnienia i uporządkowania istniejącej zabudowy, a nie jako wyznaczenie nowych, izolowanych enklaw inwestycyjnych w obrębie doliny Nidy. Niewielka skala kolizji oraz ich powiązanie z istniejącymi siedliskami osadniczymi istotnie ograniczają ryzyko nowego zajęcia nieprzekształconych powierzchni Ostoi.

Potencjalne oddziaływania mogą mieć charakter lokalny i wynikać z ewentualnego dogęszczenia zabudowy w granicach OUZ. Mogą one obejmować zwiększenie powierzchni utwardzonych, lokalizację dojazdów, rozbudowę infrastruktury technicznej, usuwanie zieleni towarzyszącej, zmianę odpływu wód opadowych, wzrost emisji światła i hałasu oraz wprowadzanie ogrodzeń. Ze względu na punktowy i rozproszony charakter OUZ oddziaływania te nie tworzą jednak mechanizmu prowadzącego do przerwania ciągłości obszaru Natura 2000 lub przekształcenia jego podstawowych struktur przyrodniczych.

Rozmieszczenie analizowanych OUZ nie tworzy zwartej pasa zabudowy przecinającego Ostoję Nidziańską, nie izoluje jej fragmentów i nie ogranicza funkcjonalnego powiązania doliny Nidy z otaczającymi terenami otwartymi. Kolizje mają charakter miejscowy i odnoszą się do terenów od dawna pozostających pod wpływem użytkowania osadniczego. W konsekwencji nie stwierdzono, aby samo wyznaczenie OUZ mogło spowodować znaczące pogorszenie spójności przestrzennej lub integralności obszaru.

Ewentualne uzupełnianie zabudowy powinno koncentrować się w obrębie już przekształconych części działek i nie prowadzić do rozszerzania zagospodarowania na sąsiednie tereny łąkowe, podmokłe, zadrzewione albo inne powierzchnie biologicznie czynne. Istotne pozostaje zachowanie zieleni towarzyszącej, przepuszczalności powierzchni i naturalnego odpływu wód opadowych, a także ograniczenie rozwiązań mogących utrudniać lokalne przemieszczanie się zwierząt. Parametry te powinny być uwzględniane przy konkretyzacji przyszłego zagospodarowania w granicach poszczególnych OUZ.

Podsumowując, wyznaczenie obszarów uzupełnienia zabudowy w granicach Ostoi Nidziańskiej PLH260003 ma charakter lokalny i obejmuje łącznie około 1,0 ha. Wszystkie cztery kolizje dotyczą terenów już zabudowanych zabudową zagrodową lub mieszkaniową jednorodzinną, ujętych w strefach SZ i SJ. Przyjęte rozwiązanie nie otwiera nowych rozległych terenów zabudowy w obrębie obszaru Natura 2000 i nie prowadzi do fragmentacji jego głównych struktur przyrodniczych. Nie przewiduje się zatem znacząco negatywnego oddziaływania wyznaczonych OUZ na cele i przedmioty ochrony, integralność ani powiązania ekologiczne Ostoi Nidziańskiej.

Rysunek 18. Obszary uzupełnienia zabudowy na tle obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 w gminie Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CRFOP oraz projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn

7.1.10. Oddziaływania skumulowane na obszar Natura 2000

Ocena oddziaływań skumulowanych obejmuje łączne skutki wszystkich ustaleń projektu Planu ogólnego, które mogą oddziaływać na Ostoję Nidziańską PLH260003 bezpośrednio albo pośrednio, a także ich nakładanie się na presje już występujące w dolinie Nidy. W analizie uwzględniono rozmieszczenie stref planistycznych, obszarów uzupełnienia zabudowy, terenów elektrowni słonecznych, funkcji komunikacyjnych i infrastrukturalnych oraz istniejące użytkowanie rolnicze i osadnicze. Szczególne znaczenie przypisano możliwości kumulacji zmian hydrologicznych, pogorszenia jakości wód, fragmentacji siedlisk, wzrostu presji komunikacyjnej i stopniowego ograniczania powierzchni biologicznie czynnych.

Podstawową cechą układu przestrzennego przyjętego w Planie jest dominacja stref SO w granicach Ostoi. Ogranicza to możliwość powstania rozległego i ciągłego pasa nowego zainwestowania, ponieważ większość

siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków i stanowisk przedmiotów ochrony pozostaje w terenach otwartych, wodnych, leśnych lub rolniczych bez zabudowy. Dopuszczone w innych strefach funkcje mają w przeważającej części charakter punktowy, liniowy albo związany z istniejącym zagospodarowaniem, dlatego ich łączne rozmieszczenie nie powoduje otoczenia enklaw Ostoi zabudową ani przerwania ciągłości doliny Nidy.

Wyznaczone obszary uzupełnienia zabudowy przecinają granicę Ostoi w czterech lokalizacjach i obejmują łącznie około 1,0 ha. Wszystkie kolizje dotyczą terenów już zabudowanych zabudową zagrodową lub mieszkaniową jednorodzinną, a zatem nie tworzą nowej, odrębnej osi ekspansji osadniczej w obrębie nieprzekształconych siedlisk. Również lokalna relacja jednej ze stref SJ z warstwą siedliska 6510 dotyczy terenu istniejącego domu i nie oznacza planowanego zajęcia całej powierzchni strefy przez nową zabudowę. Skumulowana

presja osadnicza ma zatem charakter miejscowy i nie prowadzi do rozległej utraty ani izolacji siedlisk.

Tereny elektrowni słonecznych wskazane w profilach dodatkowych stref pozostają poza granicami Ostoi Nidziańskiej. Najbliżej położony teren, dopuszczony w strefie 1SR, znajduje się w odległości około 1,6 km od obszaru Natura 2000. Rozmieszczenie terenów OZE jest rozproszone i nie tworzy zwartego pasa inwestycyjnego wokół Ostoi. W połączeniu z OUZ i pozostałymi funkcjami Planu nie powstaje więc układ mogący ograniczyć wymianę biologiczną pomiędzy doliną Nidy a otaczającymi terenami otwartymi.

Największe znaczenie dla oceny skumulowanej ma nakładanie się funkcji komunikacyjnych na istniejące presje w dolinie rzecznej. W granicach analizowanego obszaru występuje kilka stref SK, przy czym szczegółowej ocenie podlegają strefy 11SK i 12SK związane z określonym przebiegiem inwestycji drogowej. Potencjalne skutki komunikacyjne, takie jak zajęcie terenu, barierowość, hałas, światło, spływ zanieczyszczeń i ingerencja w strefę brzegową, mogą kumulować się z istniejącym układem dróg, użytkowaniem rolniczym i presją osadniczą. W przypadku przeprawy przez Nidę szczególnie istotna jest możliwość łącznego oddziaływania na hydromorfologię koryta, jakość wód i funkcje migracyjne doliny. Zakres i znaczenie tych oddziaływań zostały ocenione w odrębnej części prognozy poświęconej strefom 11SK i 12SK.

Tłem dla oddziaływań wynikających z Planu są presje istniejące, wskazane również w dokumentacji planu zadań ochronnych: dopływ biogenów i zanieczyszczeń z terenów rolniczych i osadniczych, przekształcenia cieków i urządzeń melioracyjnych, okresowe susze, a także intensyfikacja albo zaniechanie użytkowania łąk. Dodatkowe uszczelnienie powierzchni, nieprawidłowe odprowadzanie wód opadowych lub dalsza fragmentacja

7.1.11. Działania minimalizujące i rekomendacje dla obszaru Natura 2000

Działania minimalizujące powinny być dostosowane do strategicznego charakteru Planu ogólnego. Na tym poziomie podstawowe znaczenie ma zachowanie przestrzennego zasięgu terenów przyrodniczych oraz sformułowanie zasad, które będą respektowane przy sporządzaniu dokumentów planistycznych o większym stopniu szczegółowości, wydawaniu decyzji administracyjnych i projektowaniu konkretnych przedsięwzięć. Rekomendacje odnoszą się do

roślinności nadrzecznej mogłyby wzmacniać te procesy. Projekt Planu nie przewiduje jednak koncentracji nowych funkcji w skali, która prowadziłaby do istotnego zwiększenia ładunku zanieczyszczeń, rozległej zmiany odpływu lub systemowego przekształcenia terenów zalewowych.

Oddziaływania na siedliska łąkowe i związane z nimi gatunki mogą kumulować się przede wszystkim poprzez stopniowe ograniczanie powierzchni łąk, zmianę sposobu użytkowania, osuszanie, intensywne nawożenie albo sukcesję. Układ stref nie wskazuje na rozległe przeznaczenie tych siedlisk pod zabudowę. Ryzyko ma charakter lokalny i dotyczy głównie wykorzystania dopuszczonych komunikacyjnych lub infrastrukturalnych oraz ewentualnego rozszerzania istniejącego zagospodarowania na zachowane fragmenty łąk. Nie stwierdzono natomiast ciągu odrębnych ustaleń, których łącznym skutkiem byłaby utrata funkcjonalnej ciągłości siedlisk 6410 i 6510 lub siedlisk czerwńczyka nieparka i modraszka nausitousa.

Biorąc pod uwagę skalę, rozmieszczenie i charakter poszczególnych ustaleń, nie stwierdzono mechanizmu ich kumulacji, który na poziomie strategicznym prowadziłby do znacząco negatywnego oddziaływania na cele i przedmioty ochrony Ostoi Nidziańskiej. Nie przewiduje się rozległej fragmentacji obszaru, przerwania ciągłości doliny Nidy, izolacji stanowisk gatunków ani trwałego pogorszenia zdolności obszaru do podtrzymywania chronionych siedlisk i populacji. Największej uwagi wymagają łączne oddziaływania na system wodny i korytarz rzeczny, zwłaszcza w związku z funkcjami komunikacyjnymi, gospodarką wodno-ściekową i rolniczym użytkowaniem zlewni. Przy zastosowaniu działań ograniczających wskazanych w prognozie oddziaływania skumulowane pozostaną lokalne i nie naruszają integralności obszaru Natura 2000.

wszystkich funkcji dopuszczonych w granicach Ostoi i jej bezpośrednim sąsiedztwie, z uwzględnieniem celów i działań ochronnych określonych w PZO.

1. W miejscach występowania siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków i stanowisk przedmiotów ochrony należy utrzymywać rzeczywisty sposób użytkowania zgodny z ich wymaganiami ochronnymi. Dopuszczenie komunikacji, infrastruktury

- technicznej lub ogrodów działkowych w profilu strefy nie powinno być wykorzystywane do trwałego zajmowania rozpoznanych siedlisk.
2. Należy zachować naturalny lub zbliżony do naturalnego charakter koryta Nidy i jej dopływów, ciągłość stref brzegowych, starorzecza, okresowe rozlewiska i roślinność nadrzeczną. Nie należy dopuszczać do regulacji i prostowania cieków, trwałego umacniania brzegów, pogłębiania koryta, zasypywania obniżień, ograniczania zalewów ani działań powodujących odwodnienie doliny.
 3. Wody opadowe i roztopowe z terenów komunikacyjnych, usługowych, zabudowy oraz instalacji OZE powinny być zagospodarowywane w sposób ograniczający przyspieszony odpływ i dopływ zanieczyszczeń do Nidy. Należy preferować retencję i rozsączanie powierzchniowe, zachowanie powierzchni przepuszczalnych oraz rozwiązania podczyszczające odpływy z dróg, parkingów i placów.
 4. Realizacja funkcji komunikacyjnych powinna zachowywać drożność korytarza rzeczno i lokalnych tras migracji zwierząt. Obiekty przekraczające ciek powinny umożliwiać przemieszczanie się organizmów wodnych i zwierząt wzdłuż brzegów, a rozwiązania odwodnieniowe nie mogą zmieniać przepływu ani powodować erozji i zamulania. W rejonach migracji płazów należy przewidywać odpowiednie przepusty, ogrodzenia naprowadzające i rozwiązania ograniczające śmiertelność.
 5. Przy przygotowaniu i realizacji inwestycji w sąsiedztwie Nidy należy prowadzić weryfikację terenową aktualnego występowania przedmiotów ochrony oraz zapewnić nadzór przyrodniczy o zakresie odpowiadającym rozpoznany wartościom. Roboty w korycie, strefie brzegowej i na terenach podmokłych powinny być ograniczane do niezbędnego minimum, prowadzone w terminach ograniczających ryzyko dla fauny i zabezpieczone przed sływem zawiesin, paliw i innych substancji.
 6. Siedliska łąkowe 6410 i 6510 oraz siedliska czerwńczyka nieparka i modraszka nausitosa należy utrzymywać jako tereny otwarte, użytkowane ekstensywnie. Należy unikać zaorywania, podsiewu gatunków uprawowych, intensywnego nawożenia i chemizacji, osuszania, zalesiania oraz trwałego zajęcia pod zabudowę lub infrastrukturę. Koszenie i inne zabiegi powinny być prowadzone zgodnie z wymaganiami PZO i z zachowaniem roślin żywicielskich oraz mozaikowej struktury roślinności.
 7. W granicach OUZ położonych w Ostoi ewentualne uzupełnianie zabudowy powinno koncentrować się na częściach działek już przekształconych. Nie należy rozszerzać zagospodarowania na przyległe łąki, tereny podmokłe, zadrzewienia, starorzecza i inne powierzchnie pełniące funkcje siedliskowe. Należy utrzymywać zieleń towarzyszącą, przepuszczalność powierzchni oraz naturalne kierunki odpływu wód.
 8. Tereny elektrowni słonecznych pozostające poza granicami Ostoi należy realizować bez ingerencji w ciek, rowy, obniżenia terenowe, zadrzewienia i miedze pełniące funkcje korytarzowe. Powierzchnia pod panelami powinna pozostać biologicznie czynna i pokryta roślinnością, ogrodzenia powinny być przepuszczalne dla małych zwierząt, a oświetlenie i efekt odbłaskowy ograniczone do minimum.
 9. Należy zachować istniejące zadrzewienia i zakrzewienia nadrzeczne, stare drzewa, łęgi oraz pasy roślinności stanowiące osłonę, miejsca rozrodu i szlaki przemieszczania się zwierząt. Ewentualne nasadzenia powinny wykorzystywać gatunki rodzime, a działania związane z utrzymaniem zieleni powinny ograniczać rozprzestrzenianie gatunków obcych i inwazyjnych.
 10. Przy konkretyzacji ustaleń Planu należy każdorazowo uwzględniać możliwość kumulacji oddziaływań z istniejącą zabudową, drogami, gospodarką rolną, urządzeniami melioracyjnymi oraz innymi planowanymi przedsięwzięciami w dolinie Nidy. Projekty mogące oddziaływać na koryto, jakość wód, tereny zalewowe lub siedliska przedmiotów ochrony powinny być poddawane ocenie właściwej dla ich skali i zakresu, z uwzględnieniem aktualnych danych przyrodniczych.
 11. Wskazane jest prowadzenie monitoringu stanu najwrażliwszych elementów obszaru, w szczególności jakości i hydromorfologii wód, drożności korytarza rzeczno, stanu siedlisk łąkowych oraz skuteczności rozwiązań migracyjnych przy obiektach komunikacyjnych. Wyniki monitoringu powinny służyć do korygowania sposobu użytkowania i rozwiązań technicznych, jeżeli zostaną stwierdzone niekorzystne zmiany.

Zastosowanie powyższych zasad ograniczy możliwość wystąpienia bezpośredniej utraty siedlisk, pogorszenia jakości wód, fragmentacji doliny Nidy i osłabienia powiązań ekologicznych. Przy ich uwzględnieniu realizacja ustaleń Planu ogólnego nie powinna prowadzić

do znacząco negatywnego oddziaływania na cele i przedmioty ochrony, integralność ani spójność funkcjonalną obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003.

7.2. Oddziaływanie na obszar Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka

7.2.1. Podstawy prawne i dokumenty źródłowe

Ocena wpływu ustaleń projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn na obszar Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034 została przeprowadzona z uwzględnieniem przepisów prawa oraz dokumentów określających status prawny obszaru, jego przedmioty i cele ochrony, istniejące oraz potencjalne zagrożenia, a także działania niezbędne do utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt.

Podstawę prawną analizy stanowią w szczególności ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Przepisy te określają zasady ochrony obszarów Natura 2000, obowiązek oceny dokumentów planistycznych mogących znacząco oddziaływać na cele ochrony tych obszarów oraz zakres prognozy oddziaływania na środowisko.

Uwzględniono rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 czerwca 2018 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Szaniecko-Solecka (PLH260034). Rozporządzeniem tym wyznaczono obszar o powierzchni 8072,86 ha, składający się z 26 powiązanych funkcjonalnie enklaw, oraz określono jego granice, cele ochrony i katalog siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin oraz gatunków zwierząt innych niż ptaki, stanowiących przedmioty ochrony.

Uwzględniono również rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 22 września 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Szaniecko-Solecka (PLH260034). Zmiana dotyczyła wykazu gatunków roślin będących przedmiotami ochrony obszaru. W aktualnym brzmieniu obejmuje on jęczmkę syberyjską, lipiennika *Loesela*, obuwika pospolitego, sasankę otwartą oraz starodubą łąkowego.

Podstawowym dokumentem określającym uwarunkowania ochronne obszaru jest zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034. Plan zadań ochronnych określa granice obszaru objętego planem, identyfikuje istniejące i potencjalne zagrożenia dla przedmiotów ochrony, wyznacza cele działań ochronnych oraz wskazuje działania ochronne, miejsca ich realizacji, terminy wykonania i podmioty odpowiedzialne. Z zakresu planu zadań ochronnych wyłączono pokrywający się z obszarem rezerwat przyrody Owczary, dla którego ustanowiono plan ochrony obejmujący zakres właściwy dla planu zadań ochronnych.

Uwzględniono aktualne brzmienie planu zadań ochronnych, wynikające ze zmian wprowadzonych zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 5 listopada 2014 r. oraz zarządzeniem z dnia 29 listopada 2023 r. Zmiana z 2023 r. objęła załączniki dotyczące zagrożeń, celów działań ochronnych i działań ochronnych, dlatego dokument ten stanowi podstawowe źródło aktualnych informacji o wymaganiach ochronnych poszczególnych siedlisk i gatunków.

W analizie wykorzystano ponadto dokumentację projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034, sporządzoną w 2013 r. Dokumentacja ta zawiera charakterystykę obszaru, dane dotyczące struktury użytkowania gruntów i istniejącego zagospodarowania, wyniki rozpoznania terenowego, informacje o rozmieszczeniu i stanie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, analizę zagrożeń, cele i działania ochronne, a także wskazania odnoszące się do dokumentów planistycznych. Obszar obejmuje zróżnicowany układ siedlisk, w tym murawy kserotermiczne i napiaskowe, łąki, torfowiska, zbiorniki

wodne, siedliska leśne oraz siedliska związane z wodami mineralnymi i roślinnością halofilną.

Dane zawarte w dokumentacji planu zadań ochronnych i jego aktualnych załącznikach potraktowano jako podstawowe źródło informacji przy identyfikowaniu relacji przestrzennych pomiędzy przedmiotami ochrony a strefami planistycznymi projektu Planu ogólnego. Uwzględniono nie tylko zinwentaryzowane płyty siedlisk i stanowiska gatunków, lecz również potencjalne siedliska, wymagania ekologiczne przedmiotów ochrony oraz wskazane w planie zadań ochronnych zagrożenia, takie jak zabudowa i zajmowanie terenu, zasypywanie obniżeń, melioracje i osuszanie, zmiany funkcjonowania wód, nawożenie, zalesianie terenów otwartych, sukcesja, usuwanie zadrzewień, intensyfikacja użytkowania oraz zaniechanie ekstensywnej gospodarki łkowej.

Ze względu na wrażliwy charakter danych dotyczących dokładnej lokalizacji stanowisk chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz płatów siedlisk przyrodniczych, w prognozie nie przedstawia się map ani współrzędnych umożliwiających ich bezpośrednią identyfikację terenową. Dane przestrzenne wykorzystano jednak analitycznie, poprzez zestawienie rozmieszczenia przedmiotów ochrony i ich siedlisk z granicami stref planistycznych oraz z funkcjami dopuszczonymi w ich profilach podstawowych i dodatkowych.

Źródłem danych do oceny jest również projekt Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn, w szczególności dane przestrzenne przedstawiające granice i rozmieszczenie stref planistycznych, ustalenia dotyczące ich profili podstawowych i dodatkowych oraz wskaźniki zagospodarowania. Analizie poddano wszystkie strefy

7.2.2. Charakterystyka obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka

Ostoj Szaniecko-Solecka PLH260034 jest specjalnym obszarem ochrony siedlisk Natura 2000 o powierzchni 8 072,86 ha, położonym w województwie świętokrzyskim, w powiatach buskim i kieleckim. Obejmuje tereny znajdujące się w granicach gmin Busko-Zdrój, Chmielnik, Gnojno, Nowy Korczyn, Pacanów, Solec-Zdrój, Stopnica i Wiślica. Obszar znajduje się w kontynentalnym regionie biogeograficznym i składa się z 26 powiązanych funkcjonalnie enklaw. Taki układ przestrzenny powoduje, że dla zachowania integralności ostoi istotna jest nie tylko ochrona poszczególnych enklaw, lecz także utrzymanie istniejących między nimi powiązań ekologicznych.

położone w granicach tej części Ostoi Szaniecko-Soleckiej, która znajduje się w gminie Nowy Korczyn, a także strefy położone w jej bezpośrednim sąsiedztwie, jeżeli ze względu na dopuszczane funkcje, skalę zagospodarowania lub możliwe mechanizmy oddziaływania mogłyby wpływać na przedmioty ochrony, integralność obszaru albo jego powiązania ekologiczne.

Ocena została przeprowadzona na poziomie strategicznym, właściwym dla prognozy oddziaływania na środowisko projektu Planu ogólnego. Uwzględniono zatem zakres możliwego przyszłego zagospodarowania wynikający z ustaleń Planu, bez ograniczania analizy wyłącznie do obecnego sposobu użytkowania terenów. Oceniono możliwość wystąpienia oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych i skumulowanych, w szczególności związanych z zajęciem lub fragmentacją siedlisk, zmianami stosunków wodnych, pogorszeniem jakości wód, intensyfikacją użytkowania rolniczego, usuwaniem zadrzewień, wzrostem presji komunikacyjnej i rekreacyjnej oraz zmianą warunków funkcjonowania siedlisk gatunków.

Przyjęte podejście pozwala ocenić zarówno przestrzenne nakładanie się stref planistycznych na rozpoznane przedmioty ochrony, jak i możliwość oddziaływania na elementy położone poza granicą konkretnej strefy, jeżeli są one zależne od ciągłości siedlisk, stosunków wodnych, jakości środowiska lub powiązań ekologicznych. Wyniki szczegółowej analizy zostaną przedstawione w kolejnych częściach prognozy w odniesieniu do przedmiotów ochrony, celów i działań ochronnych oraz integralności obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034.

Według podziału fizycznogeograficznego obszar położony jest w środkowej części Garbu Pińczowskiego oraz w południowo-zachodniej części Niecki Połanieckiej, obejmującej Płaskowyż Szaniecki i Kotlinę Borzykowską. Krajobraz ostoi ma charakter mozaikowy. Tworzą go tereny rolnicze, rozległe kompleksy łąkowe, torfowiska, zabagnione obniżenia dolinne, stawy i inne zbiorniki wodne, niewielkie kompleksy leśne oraz wapienne i gipsowe wzgórza porośnięte roślinnością murawową. Ponad połowę powierzchni obszaru zajmują tereny rolnicze, znaczący udział mają również łąki, natomiast pozostałą część stanowią przede wszystkim lasy, zadrzewienia i wody.

Jednym z najbardziej charakterystycznych elementów środowiska ostoi są liczne ciek wodne, miejscami tworzące zabagnione dolinki, w których wykształciły się torfowiska, młaki i wilgotne łąki. W części południowej występują także kompleksy stawów hodowlanych oraz tereny okresowo zalewane. Układ cieków, rowów, zbiorników, łąk i terenów podmokłych tworzy rozbudowany system siedlisk zależnych od wód, ważny dla roślinności torfowiskowej i łąkowej, płazów, ryb oraz bezkręgowców. Zachowanie tych siedlisk jest uzależnione od utrzymania właściwego poziomu wód gruntowych, ciągłości zasilania wodnego i odpowiedniej jakości wód.

Północna część ostoi wyróżnia się obecnością licznych wychodni gipsów, w tym gipsów wielokrystalicznych, oraz form krasu powierzchniowego i podziemnego. Występują tu między innymi leje, studnie i zapadliska krasowe oraz jaskinie. Wapienne i gipsowe wzgórza, nasłonecznione zbocza oraz suche wyniesienia porastają murawy kserotermiczne, murawy napiaskowe, formacje z jałowcem i ciepłolubne zbiorowiska leśne. W środkowej i południowej części obszaru występują natomiast wody mineralne i słone wysięki, którym towarzyszy specyficzna roślinność halofilna. Szczególnie charakterystycznym miejscem występowania takich zbiorowisk są okolice miejscowości Owczary.

W granicach Ostoi Szaniecko-Soleckiej przedmiotami ochrony jest 19 typów siedlisk przyrodniczych. Obejmują one siedliska wodne i zależne od wód, w tym śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwały, brzegi i osuszane dna zbiorników wodnych, starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne oraz torfowiska zasadowe. Drugą istotną grupę tworzą siedliska terenów otwartych: wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi, suche wrzosowiska, formacje z jałowcem, ciepłolubne murawy napiaskowe, murawy kserotermiczne, murawy bliźniczkowe, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, łąki selernicowe i świeże łąki użytkowane ekstensywnie. Uzupełniają je wapienne ściany skalne oraz siedliska leśne: grądy, kwaśne i ciepłolubne dąbrowy, łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe oraz łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe.

Do siedlisk zajmujących największe powierzchnie należą niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe oraz grądy środkowoeuropejskie i subkontynentalne. Szczególne znaczenie przyrodnicze mają również murawy

kserotermiczne, torfowiska zasadowe, łąki selernicowe i siedliska solniskowe. Wiele z tych zbiorowisk ma charakter półnaturalny, a ich zachowanie zależy od kontynuowania tradycyjnego, ekstensywnego koszenia lub wypasu. Zaprzestanie użytkowania prowadzi do odkładania wołoku, ekspansji wysokich traw, trzciny, krzewów i drzew, a następnie do stopniowego zaniku właściwego składu gatunkowego siedlisk.

Ostoja ma szczególne znaczenie dla ochrony rzadkich gatunków roślin. Przedmiotami ochrony są jęczyczka syberyjska, lipiennik Loesela, obuwik pospolity, sasanka otwarta oraz starodub łąkowy. Gatunki te reprezentują zróżnicowane wymagania siedliskowe. Jęczyczka syberyjska, lipiennik Loesela i starodub łąkowy są związane przede wszystkim z wilgotnymi łąkami, torfowiskami, młakami oraz siedliskami o stabilnych warunkach wodnych. Sasanka otwarta występuje na nasłonecznionych murawach i siedliskach o otwartym charakterze, natomiast obuwik pospolity związany jest z widnymi lasami, zaroślami, ciepłymi okrajkami i strefami przejściowymi między łąkami a murawami.

Przeprowadzona w 2024 r. inwentaryzacja obuwika pospolitego potwierdziła występowanie gatunku w różnych typach siedlisk, w tym w strefach ekotonowych pomiędzy łąką a murawą kserotermiczną, w młodych łąkach oraz w zaroślach leszczynowych. Stwierdzono również stanowiska niewykazywane wcześniej w dokumentacji planu zadań ochronnych. Wyniki badań wskazują na zróżnicowany stan poszczególnych populacji: od stanowisk o właściwym stanie ochrony i dobrych perspektywach zachowania po niewielkie populacje zagrożone nadmiernym ocienieniem i brakiem osobników generatywnych.

Wśród zwierząt przedmiotami ochrony ostoi są kumak nizinny i traszka grzebieniasta, ryby – koza i piskorz, motyle – czerwoczyk nieparek, modraszek telejus i modraszek nausitous oraz pachnica dębowa. Kumak nizinny i traszka grzebieniasta wykorzystują niewielkie zbiorniki wodne, stawy, zalewane łąki i tereny podmokłe, przy czym dla traszki istotna jest także bliskość siedlisk łąkowych i zadrzewień. Koza i piskorz związane są z wodami o spokojnym przepływie, zamulonym dnie i dobrze rozwiniętej roślinności wodnej.

Ostoja stanowi jeden z najważniejszych w regionie obszarów występowania modraszka telejusa i modraszka nausitousa. Motyle te związane są z ekstensywnie użytkowanymi wilgotnymi łąkami, na których występuje

krwiściąg lekarski oraz odpowiednie gatunki mrówek. Czerwończyk nieparek wykorzystuje wilgotne łąki, obrzeża rowów i cieków oraz zbiorowiska z roślinami żywicielskimi z rodzaju szczaw. Pachnica dębowa związana jest natomiast ze starymi, dziuplastymi drzewami, w szczególności z wierzbami rosnącymi przy drogach, na miedzach i wśród pól. Utrzymanie tych gatunków wymaga zachowania mozaiki łąk, zadrzewień, rowów, zbiorników i terenów ekotonowych.

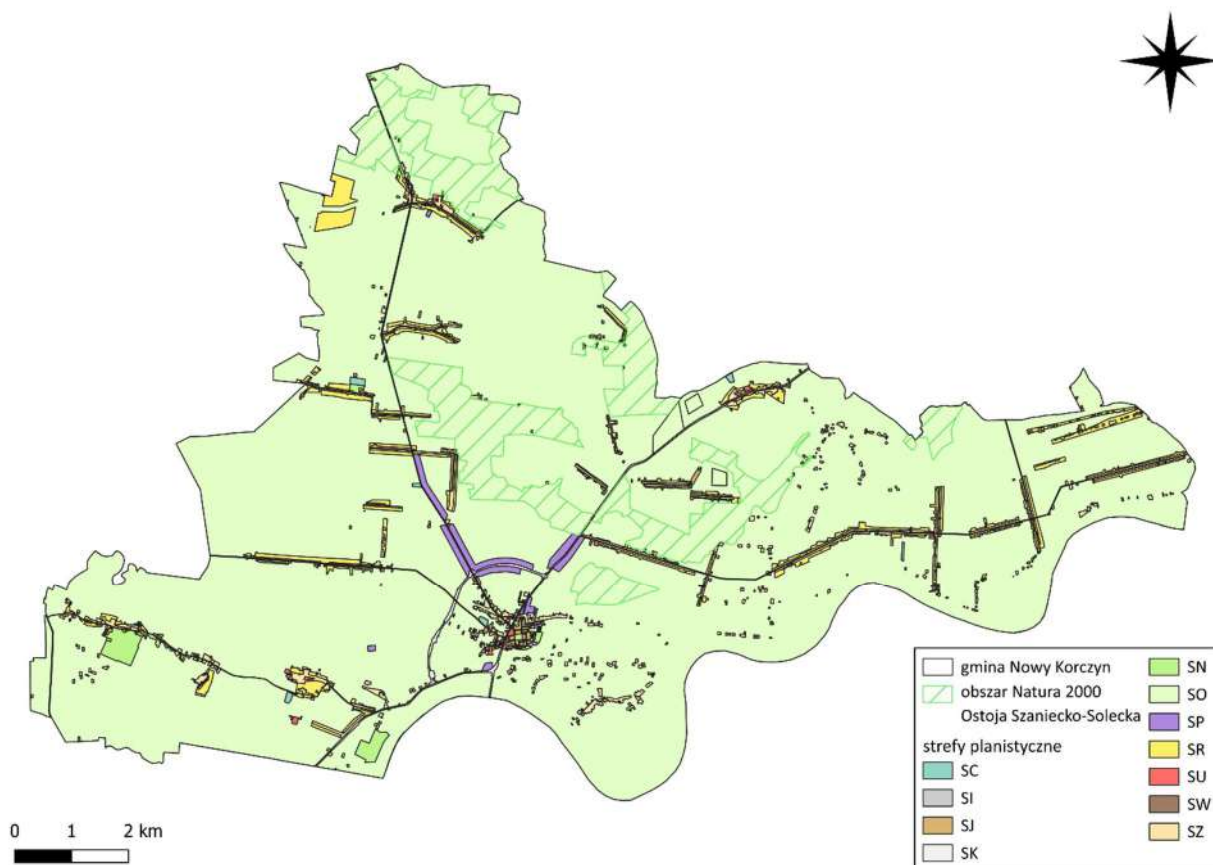
Znaczenie Ostoi Szaniecko-Soleckiej wynika z wyjątkowego połączenia siedlisk kserotermicznych, solniskowych, torfowiskowych, łąkowych, wodnych i leśnych. Według Standardowego Formularza Danych na jej terenie występuje około 1100 gatunków roślin naczyniowych, w tym około 70 gatunków chronionych oraz około 200 gatunków zagrożonych w skali regionalnej lub krajowej. Zestawienie muraw kserotermicznych, torfowisk węglanowych, łąk solniskowych, ciepłych grądów, ekstensywnych łąk i kompleksów stawowych uznano za unikatowe w skali kraju i Europy. Ostoja chroni zarazem charakterystyczne układy krajobrazowe Ponidzia, w tym formy krasu gipsowego oraz półnaturalne siedliska związane z wychodniami wapieni i gipsów.

Do najważniejszych zagrożeń dla przedmiotów ochrony należą zmiany stosunków wodnych, melioracje i osuszanie, zasypywanie obniżeń i zbiorników, modyfikowanie funkcjonowania cieków, obniżanie

poziomu wód gruntowych oraz eutrofizacja i zamulanie wód. Oddziaływania te są szczególnie istotne dla siedlisk solniskowych, starorzeczy, torfowisk, łąk trzęślicowych i selemicowych oraz dla języczki syberyjskiej, lipiennika Loesela, staroduba łąkowego, płazów i ryb.

Dla siedlisk łąkowych, murawowych i wrzosowiskowych istotne zagrożenia stanowią zarówno intensyfikacja gospodarki rolnej, nawożenie, zaorywanie, zalesianie i przekształcanie terenów otwartych, jak i zaniechanie użytkowania. Brak koszenia lub wypasu prowadzi do sukcesji, ekspansji traw, krzewów i drzew oraz zaniku roślinności światłolubnej. Lokalnie zagrożeniem może być także wydobycie kruszyw i surowców skalnych, ruch pojazdów terenowych, wydeptywanie, składowanie odpadów i nadmierna presja rekreacyjna.

W przypadku siedlisk leśnych i gatunków związanych z drzewami zagrożenia mogą wynikać z upraszczania struktury drzewostanów, usuwania starych i dziuplastych drzew, niedoboru martwego drewna, nadmiernego zacienienia stanowisk roślin światłolubnych oraz fragmentacji kompleksów leśnych i zadrzewień. Dla zachowania integralności ostoi istotne jest również niedopuszczenie do powstawania barier pomiędzy jej poszczególnymi enklawami, zwłaszcza w obrębie dolin cieków, kompleksów łąkowych, terenów leśnych i stref ekotonowych.

Rysunek 19. Obszar Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka na tle stref planistycznych gminy Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu Ogólnego Gminy Nowy Korczyn oraz CRFOP

7.2.3. Przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka i ich wymagania ochronne

Na potrzeby oceny wpływu ustaleń projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn na obszar Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034 przeanalizowano przedmioty ochrony tego obszaru, których występowanie zostało zidentyfikowane w granicach gminy. Analizę oparto na dokumentacji sporządzonej na potrzeby planu zadań ochronnych, aktualnym brzmieniu planu zadań ochronnych, późniejszych opracowaniach inwentaryzacyjnych i weryfikacyjnych dotyczących wybranych siedlisk przyrodniczych i gatunków, danych przestrzennych odnoszących się do rozmieszczenia siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków oraz na ustaleniach projektu Planu ogólnego, w szczególności rozmieszczeniu stref planistycznych i przypisanych im profilach funkcjonalnych.

Pełny katalog przedmiotów ochrony Ostoi Szaniecko-Soleckiej obejmuje siedliska wodne, łąkowe, murawowe i leśne, a także gatunki roślin i zwierząt. Ich rozmieszczenie w obrębie wieloczęściowego obszaru nie

jest równomierne. Nie wszystkie formalne przedmioty ochrony zostały stwierdzone w części ostoi położonej w granicach gminy Nowy Korczyn. Szczegółowej analizie poddano zatem wyłącznie te przedmioty ochrony, których stanowiska, siedliska gatunków lub płyty siedlisk przyrodniczych zostały zidentyfikowane w analizowanej części gminy.

W granicach gminy Nowy Korczyn zidentyfikowano siedliska czterech gatunków zwierząt: modraszka nausitousa, czerwończyka nieparka, pachnicy dębowej i modraszka telejusa, a także płyty sześciu siedlisk przyrodniczych: 3150, 6230, 6410, 6440, 6510 i 9190. Zgodnie z przeprowadzonym zestawieniem przestrzennym wszystkie te przedmioty ochrony występują w strefach SO. W analizowanych danych nie wykazano ich bezpośredniego nakładania się na pozostałe typy stref planistycznych.

Ze względu na wrażliwy charakter danych dotyczących dokładnej lokalizacji stanowisk gatunków i siedlisk przyrodniczych, w niniejszej części prognozy nie przedstawiono map ani współrzędnych umożliwiających identyfikację terenową tych miejsc. Dane przestrzenne wykorzystano analitycznie poprzez zestawienie rozmieszczenia przedmiotów ochrony z granicami stref planistycznych. Wyniki przedstawiono w formie tabelarycznej, wskazując dla każdego przedmiotu ochrony jego kod Natura 2000, typ i formę występowania, strefę planistyczną, główne wymagania ochronne, wrażliwość na ustalenia Planu ogólnego oraz wnioski dla oceny jego ustaleń.

Takie ujęcie pozwala ocenić nie tylko sam fakt przestrzennego występowania przedmiotów ochrony w granicach strefy SO, lecz także mechanizmy potencjalnego oddziaływania wynikające ze wszystkich funkcji dopuszczonych w jej profilu. Szczególne znaczenie przypisano utrzymaniu właściwych stosunków wodnych i jakości wód, zachowaniu naturalnych

zbiorników i terenów podmokłych, ekstensywnemu użytkowaniu łąk, zachowaniu krwiściagu lekarskiego i roślin żywicielskich motyli, przeciwdziałaniu sukcesji na murawach oraz ochronie starych drzew, drzew dziuplastych, martwego drewna i naturalnej struktury drzewostanów.

Strefa SO, obejmująca przede wszystkim rolnictwo z zakazem zabudowy, lasy, zieleń naturalną i wody, zasadniczo ogranicza presję inwestycyjną i sprzyja utrzymaniu funkcji przyrodniczych ostoi. Nie jest jednak samoistną strefą ochronną, ponieważ jej profil dopuszcza także komunikację, ogrody działkowe i infrastrukturę techniczną. Z tego względu ocena ma charakter warunkowy: zgodność ustaleń Planu z wymaganiami przedmiotów ochrony zależy od zachowania faktycznego sposobu użytkowania ich siedlisk oraz niewykorzystywania dopuszczeń prowadzących do trwałego zajęcia, odwodnienia, fragmentacji lub degradacji rozpoznanych płatów i siedlisk gatunków.

Tabela 16. Przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034 zidentyfikowane w granicach gminy Nowy Korczyn

Przedmiot ochrony	Typ / forma występowania	Strefa w gminie Nowy Korczyn	Główne wymagania ochronne	Wrażliwość na ustalenia Planu ogólnego	Wniosek dla oceny Planu ogólnego
6179 Modraszek nausitous <i>Phengaris nausithous</i>	siedlisko gatunku	SO - strefa otwarta	Zachowanie wilgotnych, ekstensywnie użytkowanych łąk z krwiściągami lekarskim oraz odpowiednimi koloniami mrówek gospodarzy z rodzaju <i>Myrmica</i> . Utrzymanie mozaikowego koszenia lub użytkowania kośno-pastwiskowego, właściwego uwilgotnienia i ciągłości siedliska. Niedopuszczenie do zaorywania, wypalania, osuszania, zalesiania, intensywnego nawożenia oraz sukcesji drzew, krzewów i ekspansywnych bylin.	Bardzo wysoka. Gatunek zależy równocześnie od rośliny żywicielskiej, mrówek gospodarzy i właściwego sposobu użytkowania łąki. Utrata nawet niewielkiego płatu, zmiana terminu koszenia, przesuszenie lub fragmentacja mogą pogorszyć warunki jego występowania. Profil SO jest zasadniczo korzystny, lecz dopuszcza także funkcje mogące trwale zająć siedlisko.	Ocena warunkowa. SO może zachować siedlisko, jeżeli pozostanie ono otwartą, ekstensywnie użytkowaną łąką. W granicach rozpoznanego siedliska należy wykluczyć nowe drogi, infrastrukturę techniczną, ogrody działkowe, zalesienia i działania odwadniające oraz utrzymać krwiściąg lekarski i ciągłość mozaiki łąkowej.
1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	siedlisko gatunku	SO - strefa otwarta	Zachowanie wilgotnych i świeżych łąk, obrzeży rowów i cieków oraz mozaiki roślinności z roślinami żywicielskimi z rodzaju szczaw (<i>Rumex</i>). Utrzymanie ekstensywnego koszenia lub wypasu i odpowiednich warunków wodnych. Niedopuszczenie do zaorywania, wypalania, intensywnego nawożenia, osuszania, zalesiania, zabudowy i sukcesji.	Wysoka. Gatunek jest bardziej plastyczny niż modraszki, lecz reaguje na utratę łąk, zanik roślin żywicielskich, zmianę stosunków wodnych i intensyfikację użytkowania. Komunikacja i infrastruktura dopuszczone w SO mogą lokalnie fragmentować siedlisko.	Ocena warunkowa. Profil SO jest zgodny z wymaganiami gatunku, jeżeli siedlisko pozostanie terenem otwartym i będzie użytkowane ekstensywnie. Należy zachować rośliny żywicielskie, rowy i wilgotne obniżenia oraz wykluczyć trwałe zajęcie siedliska, odwodnienie i zalesienie.
1084 Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i> (<i>O. barnabita</i>)	siedlisko gatunku	SO - strefa otwarta	Zachowanie starych, grubych i dziuplastych drzew, zwłaszcza wierzb, dębów i lip, wraz z próchnowiskami stanowiącymi miejsca rozwoju larw. Utrzymanie ciągłości pokoleniowej drzew siedliskowych, zadrzewień przydrożnych, śródpolnych i nadwodnych oraz młodszych drzew mogących w przyszłości wytworzyć dziuple. Niedopuszczenie do usuwania i nadmiernej chirurgii drzew, wypalania próchna oraz izolowania stanowisk.	Bardzo wysoka. Usunięcie pojedynczego drzewa siedliskowego może oznaczać bezpośrednią utratę stanowiska. Gatunek ma ograniczone zdolności dyspersji i wymaga przestrzennej ciągłości zasobu starych drzew. Funkcje komunikacyjne i infrastrukturalne mogą zwiększać presję na drzewa przydrożne i śródpolne.	Ocena warunkowa. SO sprzyja ochronie gatunku pod warunkiem zachowania wszystkich rozpoznanych drzew siedliskowych i drzew zastępczych. Nowe drogi, sieci i urządzenia należy lokalizować poza zadrzewieniami pełniącymi funkcję siedliskową. Zabiegi przy drzewach mogą być prowadzone wyłącznie w niezbędnym zakresie, z uwzględnieniem ochrony gatunkowej.

Przedmiot ochrony	Typ / forma występowania	Strefa w gminie Nowy Korczyn	Główne wymagania ochronne	Wrażliwość na ustalenia Planu ogólnego	Wniosek dla oceny Planu ogólnego
6177 Modraszek telejus <i>Phengaris teleius</i>	siedlisko gatunku	SO - strefa otwarta	Zachowanie wilgotnych łąk trzęślicowych, selernicowych i innych łąk z liczным krwiściągami lekarskim oraz koloniami mrówek gospodarzy. Utrzymanie ekstensywnego, mozaikowego koszenia, odpowiedniej wysokości i zróżnicowania runi oraz właściwego uwilgotnienia. Niedopuszczenie do zaorywania, intensywnego lub zbyt wczesnego koszenia, zaniechania użytkowania, wypalania, melioracji, osuszania, ekspansji nawłoci i fragmentacji.	Bardzo wysoka. Złożony cykl rozwojowy powoduje silną zależność od rośliny żywicielskiej, mrówek i właściwego reżimu koszenia. Intensyfikacja albo zaniechanie użytkowania, zmiana stosunków wodnych lub niewielkie trwałe zajęcie powierzchni mogą obniżyć jakość siedliska.	Ocena warunkowa. SO może utrzymać siedlisko, jeżeli zachowane zostaną krwiściąg lekarski, kolonie mrówek i ekstensywny sposób użytkowania. W płatach siedliska należy wykluczyć komunikację, infrastrukturę, ogrody działkowe, zalesianie, odwodnienie oraz sposób koszenia uniemożliwiający pełny cykl rozwojowy gatunku.
3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	płat siedliska przyrodniczego	SO - strefa otwarta	Zachowanie powierzchni zbiorników, właściwego poziomu i jakości wody, naturalnych połączeń hydrologicznych oraz typowej roślinności zanurzonej, pływającej i szuwarowej. Ograniczenie dopływu biogenów i zamulania oraz, w razie potrzeby, kontrolowanie nadmiernej ekspansji szuwaru. Niedopuszczenie do zasypywania, odwadniania, melioracji, modyfikowania funkcjonowania wód, zrzutu ścieków i odpadów oraz trwałego zagospodarowania stref brzegowych.	Bardzo wysoka. Siedlisko jest bezpośrednio zależne od bilansu wodnego, jakości wód i zachowania misy zbiornika. Nawet lokalne odwodnienie, nasyp, dopływ biogenów albo zmiana zasilania mogą prowadzić do szybkiego pogorszenia jego struktury i funkcji.	Ocena warunkowa. SO jest właściwą strefą, jeżeli zbiornik i jego strefa buforowa pozostaną terenami wód i zieleni naturalnej. W granicach siedliska i jego bezpośrednim otoczeniu należy wykluczyć komunikację, infrastrukturę techniczną, ogrody działkowe, nasypy, odwodnienia oraz funkcje zwiększające eutrofizację i presję rekreacyjną.
*6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> - płaty bogate florystycznie)	płat siedliska przyrodniczego	SO - strefa otwarta	Zachowanie otwartego, niskoproduktywnego i ubogiego w biogeny charakteru murawy poprzez ekstensywne koszenie lub wypas. Ograniczanie sukcesji drzew i krzewów oraz ekspansji obcych gatunków inwazyjnych. Niedopuszczenie do nawożenia, zaorywania, podsiewu, zalesiania, zabudowy, składowania materiałów i trwałego zajęcia powierzchni.	Bardzo wysoka. Płaty siedliska są niewielkie i łatwo przekształcają się w zbiorowiska łąkowe lub zarośla wskutek eutrofizacji i braku użytkowania. Trwałe zajęcie nawet małej powierzchni albo dopływ biogenów może istotnie obniżyć wartość płatu.	Ocena warunkowa. SO może zachować siedlisko tylko przy utrzymaniu murawy jako terenu otwartego i ekstensywnie użytkowanego. W jej granicach należy wykluczyć drogi, infrastrukturę, ogrody działkowe, zalesienia, nawożenie i zmianę na grunt orny oraz prowadzić działania ograniczające sukcesję i gatunki inwazyjne.
6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	płat siedliska przyrodniczego	SO - strefa otwarta	Utrzymanie okresowo zmiennego, lecz nieodwodnionego reżimu wodnego oraz ekstensywnego, zwykle późnego i mozaikowego koszenia. Zachowanie otwartego charakteru łąk i różnorodnego składu gatunkowego. Niedopuszczenie do zasypywania, melioracji, osuszania, nawożenia, zaorywania, zalesiania, zabudowy i sukcesji trzciny, krzewów oraz drzew.	Bardzo wysoka. Siedlisko zależy jednocześnie od specyficznych warunków wodnych i regularnego użytkowania. Zarówno intensyfikacja, jak i zaniechanie koszenia prowadzą do degradacji, a zmiana odpływu lub poziomu wód może trwale przekształcić zbiorowisko.	Ocena warunkowa. Profil SO jest zasadniczo zgodny, jeżeli płat pozostanie ekstensywnie użytkowaną łąką o niezmiennych warunkach wodnych. W jego granicach należy wykluczyć komunikację, infrastrukturę techniczną, ogrody działkowe, zalesienie, nawożenie oraz wszelkie działania odwadniające.

Przedmiot ochrony	Typ / forma występowania	Strefa w gminie Nowy Korczyn	Główne wymagania ochronne	Wrażliwość na ustalenia Planu ogólnego	Wniosek dla oceny Planu ogólnego
6440 Łąki selernicowe (<i>Cnidion dubii</i>)	płat siedliska przyrodniczego	SO - strefa otwarta	Zachowanie okresowych zalewów i właściwego uwilgotnienia siedliska oraz ekstensywnego użytkowania kośnego. Utrzymanie otwartego charakteru łąki i ograniczanie ekspansji wysokich traw i ziółorośli. Niedopuszczenie do odcinania zalewów, osuszania, zaorywania, zbyt intensywnego koszenia, zaniechania użytkowania, zabudowy, zalesiania i trwałego zajęcia terenu.	Bardzo wysoka. Siedlisko jest zależne od naturalnego lub zbliżonego do naturalnego reżimu zalewowego. Brak zalewania powoduje przesuszenie i przekształcanie w łąki świeże, natomiast niewłaściwa gospodarka prowadzi do sukcesji lub zubożenia składu gatunkowego.	Ocena warunkowa. SO może zachować siedlisko przy utrzymaniu okresowego zalewania i ekstensywnego koszenia. W płacie i jego zapleczu hydrologicznym należy wykluczyć nasypy, odwodnienia, drogi, infrastrukturę, zalesienia i działania ograniczające dopływ wód lub naturalną retencję.
6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	płat siedliska przyrodniczego	SO - strefa otwarta	Zachowanie regularnego, ekstensywnego koszenia albo użytkowania kośno-pastwiskowego, bogatego składu gatunkowego i otwartego charakteru łąki. Ograniczenie nawożenia, podsiewu gatunków uprawowych i sukcesji. Niedopuszczenie do zaorywania, zalesiania, zasypywania, melioracji, osuszania, zabudowy i trwałego zajęcia pod komunikację lub infrastrukturę.	Wysoka. Siedlisko jest wrażliwe na zmianę sposobu użytkowania, intensyfikację, zaniechanie koszenia i bezpośrednie zajęcie powierzchni. Profil SO ogranicza presję zabudowy, lecz dopuszcza funkcje mogące przekształcić łąkę.	Ocena warunkowa. SO jest zgodna z ochroną siedliska, jeżeli rozpoznane płaty pozostaną łąkami użytkowymi ekstensywnie. W ich granicach należy wykluczyć nowe drogi, infrastrukturę techniczną, ogrody działkowe, zalesienie, zmianę na grunty orne i działania zmieniające warunki wodne.
9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	płat siedliska przyrodniczego	SO - strefa otwarta	Zachowanie ciągłości powierzchni leśnej, rodzimego drzewostanu z dominacją dębów, zróżnicowanej struktury wiekowej, starych drzew oraz zasobów stojącego i leżącego martwego drewna. Wspieranie naturalnego odnowienia dębu, ograniczanie nadmiernego udziału sosny i buka oraz usuwanie inwazyjnych gatunków drzew. Niedopuszczenie do zrębów zupełnych, fragmentacji, zabudowy, nowych dróg i przekształcania siedliska w inne zbiorowiska.	Wysoka do bardzo wysokiej. Drogi i infrastruktura mogą powodować bezpośrednią utratę i fragmentację płatu, natomiast niewłaściwa gospodarka leśna może upraszczać strukturę, usuwać stare drzewa i martwe drewno oraz zmieniać skład gatunkowy.	Ocena warunkowa. SO jest odpowiednia, jeżeli płat pozostanie terenem lasu i będzie użytkowany zgodnie z wymaganiami ochronnymi oraz PZO. W granicach siedliska należy wykluczyć komunikację, infrastrukturę techniczną, ogrody działkowe i zmianę funkcji, zachować stare drzewa i martwe drewno oraz utrzymać ciągłość kompleksu.

Znaczenie profilu strefy planistycznej dla oceny przedmiotów ochrony

Strefa	Profil podstawowy i dodatkowy istotny dla analizy	Znaczenie dla oceny przedmiotów ochrony
SO	Profil podstawowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Profil dodatkowy: brak.	Strefa w największym stopniu odpowiada ochronie zidentyfikowanych siedlisk otwartych, wodnych i leśnych, ponieważ ogranicza możliwość zabudowy i zachowuje podstawowe funkcje przyrodnicze. Nie jest jednak strefą ochronną. Dopuszczenie komunikacji, infrastruktury technicznej, ogrodów działkowych albo zmiany faktycznego sposobu użytkowania może kolidować z przedmiotami ochrony. W miejscach ich występowania należy utrzymać rzeczywisty sposób użytkowania odpowiadający wymaganiom siedliska i nie realizować funkcji prowadzących do jego trwałego przekształcenia.

Analiza relacji pomiędzy przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034 zidentyfikowanymi w granicach gminy Nowy Korczyn a strefami planistycznymi wykazała, że wszystkie rozpoznane siedliska gatunków i płaty siedlisk przyrodniczych znajdują się w obrębie stref SO. Taki układ przestrzenny ogranicza ryzyko bezpośredniej presji zabudowy, ponieważ profil strefy obejmuje przede wszystkim rolnictwo z zakazem zabudowy, lasy, zieleń naturalną i wody. Funkcje te odpowiadają podstawowym wymaganiom siedlisk łąkowych, murawowych, wodnych i leśnych oraz gatunków związanych z łąkami i starymi drzewami.

Tabela nie powiela pełnego katalogu formalnych przedmiotów ochrony wskazanych dla całego obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034. Obejmuje wyłącznie przedmioty, których stanowiska, siedliska gatunków lub płaty siedlisk przyrodniczych zostały zidentyfikowane w granicach gminy Nowy Korczyn w danych wykorzystanych do analizy. Pozostałe przedmioty ochrony uwzględnia się w charakterystyce całej ostoi, natomiast nie podlegają one szczegółowej analizie przestrzennej względem stref planistycznych gminy, jeżeli ich występowania w analizowanej części obszaru nie wykazano.

Sama kwalifikacja terenu do strefy SO nie przesądza o braku oddziaływania. Profil tej strefy dopuszcza również komunikację, ogrody działkowe i infrastrukturę techniczną, a utrzymanie wielu przedmiotów ochrony zależy ponadto od sposobu prowadzenia gospodarki rolnej lub leśnej. Dla oceny rozstrzygające znaczenie ma więc zachowanie faktycznego sposobu użytkowania rozpoznanych siedlisk oraz niedopuszczenie do wykorzystania profilu SO w sposób prowadzący do ich trwałego zajęcia, fragmentacji, odwodnienia, eutrofizacji lub zmiany składu gatunkowego.

Największą wrażliwością na zmiany hydrologiczne charakteryzują się siedlisko 3150, łąki trzęślicowe 6410 i łąki selernicowe 6440, a także siedliska modraszka telejusa, modraszka nausitousa i czerwńczyka nieparka. Siedlisko 3150 wymaga zachowania misy zbiornika, jakości i poziomu wód, połączeń hydrologicznych oraz typowej roślinności wodnej. Zagrożenia wskazane w aktualnym planie zadań ochronnych obejmują zamulanie, eutrofizację, zasypywanie, meliorację, osuszanie i modyfikowanie funkcjonowania wód. Dlatego w granicach rozpoznanych zbiorników i ich stref zasilania

nie powinny być realizowane funkcje zwiększające spływ biogenów, ograniczające retencję lub zmieniające poziom i kierunek przepływu wód.

Łąki trzęślicowe 6410 i selernicowe 6440 są uzależnione zarówno od właściwego reżimu wodnego, jak i od kontynuowania ekstensywnego użytkowania. Dla 6410 niekorzystne są melioracje, osuszanie, zasypywanie, nawożenie, zalesianie i sukcesja. W przypadku 6440 dodatkowym czynnikiem jest zachowanie okresowego zalewania; ograniczenie zalewów i przesuszenie prowadzą do stopniowego przekształcania siedliska w zbiorowiska łąk świeżych. Ustalenia Planu pozostają zgodne z ochroną tych siedlisk tylko wtedy, gdy płaty łąk i ich zaplecze hydrologiczne pozostaną wolne od dróg, urządzeń technicznych, nasypów i innych elementów zmieniających retencję.

Modraszek telejus i modraszek nausitous wymagają zachowania wilgotnych łąk z krwiściągiem lekarskim i odpowiednimi koloniami mrówek gospodarzy. Ich złożony cykl rozwojowy sprawia, że niekorzystne może być zarówno intensywne lub zbyt wczesne koszenie, jak i całkowite zaniechanie użytkowania. Późniejsze opracowanie inwentaryzacyjne dotyczące modraszka telejusa potwierdziło znaczenie sukcesji, intensyfikacji koszenia, melioracji, osuszania i ekspansji gatunków inwazyjnych jako zagrożeń dla siedlisk gatunku. Wymagane jest zatem ekstensywne i mozaikowe użytkowanie, zachowanie rośliny żywicielskiej i właściwego uwilgotnienia oraz niedopuszczenie do fragmentacji łąk.

Czerwńczyk nieparek jest związany z wilgotnymi i świeżymi łąkami, obrzeżami rowów oraz roślinnością z gatunkami szczawiu. Aktualny plan zadań ochronnych wskazuje potrzebę utrzymania jego siedliska i ekstensywnego użytkowania kośno-pastwiskowego lub pastwiskowego. Profil SO jest w tym zakresie korzystny, o ile nie nastąpi zaorywanie, wypalanie, przesuszenie, zalesienie lub trwałe zajęcie łąk.

Siedlisko 6510 wymaga regularnego, ekstensywnego koszenia albo użytkowania kośno-pastwiskowego oraz zachowania otwartego charakteru i bogatego składu gatunkowego. Intensyfikacja koszenia, nawożenie, zaorywanie, zalesianie i zabudowa prowadzą do bezpośredniej utraty albo degeneracji płatów. Ponieważ wszystkie rozpoznane płaty 6510 znajdują się w SO, nie stwierdzono ich bezpośredniej relacji ze strefami

zabudowy. Nie eliminuje to jednak ryzyka wynikającego z komunikacji, infrastruktury lub zmiany sposobu użytkowania dopuszczonych w profilu SO.

Odrębne wymagania ma siedlisko 6230. Jest ono związane z ubogimi, mało produktywnymi murawami, których utrzymanie wymaga koszenia lub wypasu i ograniczania sukcesji. Plan zadań ochronnych wskazuje zaniechanie koszenia i wypasu, eutrofizację, gatunki inwazyjne oraz brak właściwych działań ochronnych jako podstawowe zagrożenia. Nawet niewielka powierzchnia zajęta pod drogę, urządzenie techniczne, ogród działkowy, nasyp lub zalesienie może istotnie pogorszyć stan niewielkiego płatu. W granicach siedliska konieczne jest zachowanie funkcji murawowej i niskiego poziomu żyzności podłoża.

Kwaśne dąbrowy 9190 wymagają zachowania ciągłości lasu, odpowiedniego udziału dębów, naturalnego odnowienia, starych drzew i martwego drewna. Inwentaryzacja z 2019 r. wskazała na niekorzystny wpływ odnawiania lasu gatunkami niedostosowanymi do siedliska, przersedzania warstwy drzew, usuwania martwego i zamierającego drewna oraz ekspansji gatunków obcych. Aktualny plan zadań ochronnych przewiduje ograniczenie nadmiernego udziału sosny i buka, pozostawianie starych drzew do naturalnego rozkładu, zwiększanie zasobów martwego drewna i usuwanie inwazyjnych gatunków drzew. Z tego względu płaty 9190 powinny pozostać terenami lasu, bez nowych dróg, infrastruktury i fragmentacji.

Pachnica dębowa wymaga ochrony nie tylko drzew aktualnie zasiedlonych, lecz także całego zasobu starych drzew dziuplastych i młodszych drzew zastępczych. Plan

zadań ochronnych wskazuje jako zagrożenia usuwanie drzew przydrożnych, zabiegi chirurgiczne niszczące próchnowiska oraz wypalanie próchna. W gminie Nowy Korczyn siedlisko gatunku znajduje się w SO, co ogranicza presję zabudowy, jednak dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne mogą lokalnie kolidować z alejami i zadrzewieniami. Ocena powinna więc obejmować każde drzewo siedliskowe, a nie wyłącznie powierzchnię strefy.

Na podstawie przeprowadzonego zestawienia można przyjąć, że układ stref planistycznych nie powoduje sam w sobie bezpośredniej kolizji rozpoznanych przedmiotów ochrony z funkcjami zabudowy, usług, produkcji lub komunikacji wyznaczonymi w odrębnych strefach. Wszystkie zidentyfikowane przedmioty ochrony znajdują się w strefach SO. Potencjalne ryzyko ma przede wszystkim charakter warunkowy i wynika z szerokości profilu SO oraz możliwych oddziaływań pośrednich z terenów sąsiednich, w szczególności zmian stosunków wodnych, spływu biogenów, fragmentacji łąk i lasów, lokalizacji infrastruktury, usuwania starych drzew albo zaniechania właściwego użytkowania.

Przy zachowaniu faktycznych płatów siedlisk jako terenów wód, łąk, muraw lub lasów odpowiadających ich wymaganiom, utrzymaniu ekstensywnego użytkowania łąk, ochronie stosunków wodnych, krwiściagu lekarskiego, drzew dziuplastych i martwego drewna oraz niewykorzystywaniu dopuszczeń komunikacyjnych i infrastrukturalnych w granicach rozpoznanych przedmiotów ochrony nie przewiduje się, aby sam układ stref planistycznych powodował znacząco negatywne oddziaływanie na ich stan ochrony.

7.2.4. Cele ochrony oraz działania ochronne wynikające z planu zadań ochronnych

Dla obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034 ustanowiono plan zadań ochronnych, który identyfikuje istniejące i potencjalne zagrożenia dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotami ochrony, określa cele działań ochronnych, a także wskazuje działania służące utrzymaniu lub poprawie ich stanu ochrony. W niniejszej prognozie cele, zagrożenia i kierunki działań wynikające z PZO przyjęto jako jedno z podstawowych kryteriów oceny wpływu ustaleń projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn na obszar Natura 2000.

Analizę przeprowadzono w odniesieniu do przedmiotów ochrony, których siedliska gatunków lub płaty siedlisk przyrodniczych zostały zidentyfikowane w części Ostoi Szaniecko-Soleckiej położonej w granicach gminy Nowy Korczyn. Pozostałe przedmioty ochrony wskazane dla całego obszaru Natura 2000 uwzględniono w jego ogólnej charakterystyce, natomiast nie podlegają one szczegółowej analizie relacji ze strefami planistycznymi, ponieważ nie zostały wykazane w analizowanej części ostoi.

Wartości powierzchni, liczby stanowisk oraz docelowe wartości wskaźników przywołane w celach PZO odnoszą

się do całego obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034. Ocena przedstawiona w ostatniej kolumnie tabeli dotyczy natomiast ustaleń Planu ogólnego w granicach gminy Nowy Korczyn i uwzględnia fakt, że wszystkie rozpoznane tu przedmioty ochrony znajdują się w strefach SO.

Poniższe zestawienie przedstawia syntetycznie cele działań ochronnych, oczekiwany stan i najważniejsze kierunki działań wynikające z aktualnego PZO, a także zagrożenia odnoszące się do przedmiotów ochrony występujących w gminie. Ostatnia kolumna wskazuje, czy układ stref planistycznych i ich profile sprzyjają realizacji celów PZO, czy też wymagają zachowania określonych warunków ograniczających możliwość pogorszenia stanu siedlisk i gatunków.

Plan ogólny nie reguluje szczegółowych terminów koszenia, obsady zwierząt, zabiegów ochrony czynnej ani zasad prowadzenia gospodarki leśnej. Może jednak utrzymać przestrzenne warunki realizacji PZO albo je ograniczyć przez dopuszczenie trwałego zajęcia siedlisk, komunikacji, infrastruktury technicznej, zalesienia, zmiany sposobu użytkowania lub przekształceń stosunków wodnych. Z tego względu ocenę przeprowadzono w sposób warunkowy, odnosząc profile stref do rzeczywistych wymagań ekologicznych przedmiotów ochrony.

Tabela 17. Cele działań ochronnych wynikające z PZO oraz ocena wpływu ustaleń Planu ogólnego na cele ochrony i zidentyfikowane zagrożenia

Przedmiot ochrony zidentyfikowany w granicach gminy Nowy Korczyn	Cel działań ochronnych / oczekiwany stan i kierunek działań wynikający z PZO	Zagrożenia wskazane w PZO	Ocena wpływu ustaleń Planu ogólnego na cele ochrony i zidentyfikowane zagrożenia
6179 Modraszek nausitous <i>Phengaris nausithous</i>	Utrzymanie powierzchni i ciągłości siedlisk gatunku, dostępności krwiściagu lekarskiego oraz warunków umożliwiających funkcjonowanie populacji. PZO zakłada utrzymanie lub poprawę ocen wskaźników dotyczących powierzchni siedliska, dostępności roślin żywicielskich i stopnia zarastania, a także uzupełnienie wiedzy dla części stanowisk. Kierunek działań obejmuje ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe, ograniczanie sukcesji i ekspansji wysokich bylin oraz monitoring stanu ochrony.	Zaorywanie łąk pod grunty orne; zaniechanie koszenia; zarzucenie wypasu; sukcesja i zmiana składu gatunkowego; wypalanie traw. Skutkiem jest utrata otwartego charakteru siedliska, ograniczenie rośliny żywicielskiej i pogorszenie łączności pomiędzy płatami.	Wpływ oceniono jako warunkowo neutralny. Siedliska gatunku znajdują się w strefach SO, których profil ogranicza zabudowę i może utrzymać tereny otwarte. Cel PZO zostanie zachowany, jeżeli faktyczny sposób użytkowania pozostanie łąkowy i ekstensywny, a w granicach siedlisk nie zostaną zrealizowane drogi, infrastruktura techniczna, ogrody działkowe, zalesienia ani inne funkcje prowadzące do trwałego zajęcia lub fragmentacji. Należy zachować krwiściąg lekarski, właściwe uwilgotnienie oraz możliwość prowadzenia działań kośnych i pastwiskowych.
1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	Utrzymanie populacji i siedliska gatunku na czterech stanowiskach w obszarze. Kierunek działań PZO obejmuje zachowanie ekstensywnego użytkowania kośnego, kośno-pastwiskowego lub pastwiskowego, utrzymanie roślin żywicielskich z rodzaju szczaw, ograniczanie sukcesji oraz monitoring stanu ochrony.	Zaorywanie łąk pod grunty orne; zaniechanie koszenia; zarzucenie wypasu; sukcesja drzew, krzewów i wysokich bylin; wypalanie traw. Zagrożenia prowadzą do zaniku roślin żywicielskich oraz przekształcenia wilgotnych i świeżych łąk.	Wpływ oceniono jako warunkowo neutralny. Profil SO zasadniczo odpowiada wymaganiom gatunku, pod warunkiem utrzymania ekstensywnie użytkowanych łąk, obrzeży rowów i cieków oraz roślin żywicielskich. Należy wykluczyć zaorywanie, zalesienie, trwałe zajęcie przez komunikację lub infrastrukturę oraz działania prowadzące do odwodnienia albo zasypywania wilgotnych obniżzeń.
1084 Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i> (<i>O. barnabita</i>)	Utrzymanie istniejących wskaźników populacji i siedliska, w tym udziału drzew zasiedlonych i dziuplastych, liczby grubych drzew, zasobu potencjalnych drzew siedliskowych oraz możliwie małej izolacji pomiędzy stanowiskami. PZO wskazuje odstępianie od wycinania grubych drzew i drzew posiadających próchnowiska, zachowanie również młodszych drzew mogących w przyszłości wytworzyć dziuple, informowanie właścicieli i organów o potrzebie ochrony oraz monitoring.	Chirurgia drzewna powodująca usuwanie próchnowisk; ścinanie drzew ze względów bezpieczeństwa; usuwanie starych drzew przydrożnych; wypalanie próchna w starych wierzbach. Skutkiem może być bezpośrednia utrata miejsc rozwoju larw i zwiększenie izolacji stanowisk.	Wpływ oceniono jako warunkowo neutralny. Strefa SO sprzyja zachowaniu zadrzewień, lecz dopuszczone funkcje komunikacyjne i infrastrukturalne mogą lokalnie powodować presję na drzewa przydrożne, śródpolne i nadwodne. Zgodność z PZO wymaga zachowania wszystkich rozpoznanych drzew siedliskowych, drzew dziuplastych i drzew zastępczych oraz utrzymania ciągłości szpalerów. Nowe drogi, sieci i urządzenia należy lokalizować poza zadrzewieniami pełniącymi funkcję siedliskową.
6177 Modraszek telejus <i>Phengaris telejus</i>	Utrzymanie lub poprawa liczebności populacji, powierzchni i łączności siedlisk, dostępności krwiściagu lekarskiego oraz mrówek gospodarzy. PZO zakłada ograniczenie zarastania ekspansywnymi bylinami, drzewami i krzewami oraz poprawę części wskaźników ocenionych niewłaściwie. Kierunek działań obejmuje ekstensywne i mozaikowe użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe, wywóz biomasy i monitoring.	Zaorywanie łąk; intensywne koszenie uniemożliwiające pełny cykl rozwojowy; zaniechanie koszenia i wypasu; sukcesja; wypalanie; zasypywanie, melioracje i osuszanie; obce gatunki inwazyjne, w tym nawłocie; potencjalnie kolekcjonowanie. Zagrożenia prowadzą do zaniku krwiściagu lekarskiego, pogorszenia warunków dla mrówek i przesuszenia siedliska.	Wpływ oceniono jako warunkowo neutralny. SO ogranicza presję zabudowy, ale cel PZO wymaga zachowania ciągłości wilgotnych łąk, krwiściagu lekarskiego, kolonii mrówek i właściwego reżimu wodnego. W siedliskach gatunku należy wykluczyć komunikację, infrastrukturę techniczną, ogrody działkowe, zaorywanie, zalesianie oraz przekształcenia rowów i urządzeń melioracyjnych prowadzące do przesuszenia. Ustalenia Planu nie mogą utrudniać ekstensywnego, mozaikowego koszenia.

Przedmiot ochrony zidentyfikowany w granicach gminy Nowy Korczyn	Cel działań ochronnych / oczekiwany stan i kierunek działań wynikający z PZO	Zagrożenia wskazane w PZO	Ocena wpływu ustaleń Planu ogólnego na cele ochrony i zidentyfikowane zagrożenia
3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	Utrzymanie siedliska w obszarze na powierzchni 1,28 ha, z zachowaniem dużej różnorodności fitocenotycznej, braku gatunków obcych i inwazyjnych oraz odpowiednich parametrów fizykochemicznych i biologicznych wody. PZO przewiduje zachowanie powierzchni zbiorników, ograniczanie nadmiernej ekspansji trzciny z wywozem biomasy oraz okresowy monitoring stanu ochrony.	Zamulanie i wypływanie; sukcesja i rozrost szuwaru; naturalna eutrofizacja; dopływ biogenów z nawożenia; zasypywanie; melioracje i osuszanie; modyfikowanie funkcjonowania wód; obniżenie poziomu wód gruntowych prowadzące do przesuszenia lub wyschnięcia siedliska.	Wpływ oceniono jako warunkowo neutralny. Profil SO może zapewnić zachowanie zbiorników jako terenów wód i zieleni naturalnej, ale nie stanowi automatycznej gwarancji ochrony. W granicach siedliska i jego strefy zasilania należy wykluczyć zasypywanie, odwodnienie, nasypy, drogi, infrastrukturę techniczną, ogrody działkowe oraz zagospodarowanie zwiększające dopływ biogenów. Konieczne jest zachowanie misy zbiornika, połączeń hydrologicznych, strefy brzegowej i możliwości realizacji działań ograniczających ekspansję szuwaru.
*6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> - płaty bogate florystycznie)	Utrzymanie siedliska w obszarze na powierzchni 0,48 ha, zwartej struktury płatu, małego udziału krzewów i podrostu drzew, ograniczonego udziału gatunków ekspansyjnych oraz zachowanie możliwego do utrzymania bogactwa florystycznego. PZO przewiduje ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe, koszenie z wywozem biomasy, przeciwdziałanie sukcesji i monitoring.	Zaniechanie koszenia; zarzucenie wypasu; obce gatunki inwazyjne; eutrofizacja; niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; sukcesja i przekształcanie murawy w zbiorowiska łąkowe albo zarośla.	Wpływ oceniono jako warunkowo neutralny. SO sprzyja zachowaniu terenu otwartego, jednak siedlisko jest drobnopowierzchniowe i bardzo podatne na trwałe zajęcie oraz eutrofizację. W granicach płatu należy wykluczyć drogi, infrastrukturę techniczną, ogrody działkowe, zalesienie, zaorywanie, nawożenie i składowanie materiałów. Plan powinien pozostawiać możliwość prowadzenia koszenia lub wypasu i usuwania nalotu drzew i krzewów.
6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Utrzymanie siedliska w obszarze na powierzchni 490,14 ha, zachowanie gatunków charakterystycznych, małego udziału krzewów i podrostu drzew, ograniczenie ekspansyjnych roślin zielnych i brak gatunków inwazyjnych, utrzymanie przestrzennej ciągłości płatów i niewielkiej warstwy wojłoku. Dla części płatów celem jest uzupełnienie oceny stanu ochrony. Kierunek działań obejmuje ekstensywne użytkowanie, koszenie z wywozem biomasy i monitoring.	Zaniechanie użytkowania i koszenia; sukcesja; dopływ nawozów z otaczających pól; ekspansja trzciny i innych gatunków rodzimych; zalesianie terenów otwartych; zasypywanie; melioracje i osuszanie.	Wpływ oceniono jako warunkowo neutralny. Strefa SO jest zasadniczo zgodna z ochroną łąk, o ile zachowane zostaną ich otwarty charakter, ekstensywne użytkowanie i zmienny reżim wilgotnościowy. W płatach siedliska i ich zapleczu hydrologicznym należy wykluczyć komunikację, infrastrukturę techniczną, ogrody działkowe, zalesianie, zaorywanie, nawożenie, zasypywanie i działania odwadniające.
6440 Łąki selernicowe (<i>Cnidion dubii</i>)	Utrzymanie siedliska w obszarze na powierzchni 8,84 ha, zachowanie udziału powierzchni zajętej przez siedlisko, jego małej fragmentacji, gatunków charakterystycznych i cennych składników flory, braku gatunków inwazyjnych, ograniczonego udziału gatunków ekspansyjnych, krzewów i wojłoku. Kierunek działań obejmuje utrzymanie ekstensywnego użytkowania oraz warunków okresowego zalewania, ograniczanie sukcesji i monitoring.	Konkurencja ekspansyjnych rodzimych gatunków zielnych; sukcesja; brak okresowego zalewania i przesuszenie; zaniechanie koszenia; intensywne koszenie lub intensyfikacja; przekształcanie łąk w grunty orne. Brak zalewów prowadzi do zmiany składu gatunkowego w kierunku łąk świeżych.	Wpływ oceniono jako warunkowo neutralny. SO ogranicza presję zabudowy, lecz ochrona siedliska wymaga zachowania okresowych zalewów i ciągłości hydrologicznej doliny. W płatach siedliska i ich otoczeniu należy wykluczyć nasypy, odwodnienia, wały lub inne rozwiązania odcinające dopływ wód, komunikację, infrastrukturę techniczną, zalesienie i zmianę na grunty orne. Należy utrzymać możliwość ekstensywnego koszenia.

Przedmiot ochrony zidentyfikowany w granicach gminy Nowy Korczyn	Cel działań ochronnych / oczekiwany stan i kierunek działań wynikający z PZO	Zagrożenia wskazane w PZO	Ocena wpływu ustaleń Planu ogólnego na cele ochrony i zidentyfikowane zagrożenia
6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Utrzymanie siedliska w obszarze na powierzchni 672,35 ha, gatunków charakterystycznych, braku gatunków dominujących i inwazyjnych, ograniczonego udziału roślin ekspansywnych, krzewów i podrostu drzew, wysokiego udziału dobrze zachowanych płatów oraz małej warstwy wojłoku. PZO wskazuje ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe, koszenie z wywozem biomasy, pozostawianie nieskoszonych pasów oraz monitoring.	Intensywne koszenie lub intensyfikacja; zaniechanie koszenia; zarzucenie wypasu; sukcesja; nawożenie nawozami sztucznymi. Potencjalnie: uprawa i zaorywanie łąk, zalesianie, zasypywanie, melioracje i osuszanie.	Wpływ oceniono jako warunkowo neutralny. Wszystkie rozpoznane płaty znajdują się w SO, co ogranicza presję zabudowy, lecz profil tej strefy dopuszcza funkcje mogące trwale przekształcić łąkę. Zgodność z PZO wymaga utrzymania ekstensywnego użytkowania i zakazu przeznaczania płatów pod nowe drogi, infrastrukturę, ogrody działkowe, zalesienia albo grunty orne. Nie należy również zmieniać warunków wodnych ani zwiększać dopływu biogenów.
9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	Utrzymanie siedliska w obszarze na powierzchni 42,87 ha oraz poprawa jego struktury i funkcji. PZO zakłada zwiększenie udziału dębu, ograniczenie nadmiernego udziału sosny i innych gatunków niezgodnych z siedliskiem, zachowanie naturalnego odnowienia, poprawę struktury pionowej i przestrzennej, zwiększenie zasobów martwego drewna i udziału starodrzewu, ograniczenie gatunków inwazyjnych i ekspansywnych oraz monitoring. Kierunek działań obejmuje odpowiednie prowadzenie gospodarki leśnej i pozostawianie starych drzew do naturalnego rozkładu.	Odnawianie lasu gatunkami niezgodnymi z siedliskiem, w tym sosną i bukiem; usuwanie martwych i umierających drzew; nadmierne przeredzanie drzewostanu; niewłaściwe praktyki leśne; gatunki inwazyjne i ekspansywne; drogi, ścieżki i szlaki zrywkowe przecinające lub niszczące płat; zaśmiecanie.	Wpływ oceniono jako warunkowo neutralny. Profil SO obejmuje teren lasu i jest zgodny z podstawową funkcją siedliska, ale dopuszczenie komunikacji i infrastruktury technicznej może powodować utratę albo fragmentację płatu. Siedlisko powinno pozostać zwartym terenem leśnym, bez nowych dróg, sieci, urządzeń i ogrodów działkowych. Ustalenia Planu nie mogą utrudniać zwiększania udziału dębu, zachowania starodrzewu, martwego drewna i naturalnego odnowienia ani prowadzić do zmiany funkcji lasu.

Źródło: opracowanie własne na podstawie aktualnego planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034, dokumentacji PZO oraz opracowań inwentaryzacyjnych wykorzystanych w prognozie

Cele działań ochronnych i zagrożenia określone w PZO stanowią bezpośredni punkt odniesienia dla oceny ustaleń Planu ogólnego. Zestawienie nie powiela pełnego katalogu przedmiotów ochrony całej Ostoi Szaniecko-Soleckiej, lecz obejmuje te siedliska i gatunki, których występowanie zostało zidentyfikowane w granicach gminy Nowy Korczyn. Cele powierzchniowe i wartości wskaźników odnoszą się do całego obszaru Natura 2000, dlatego nie należy ich interpretować jako wielkości przypisanych wyłącznie części położonej w gminie.

Wszystkie analizowane przedmioty ochrony występują w strefach SO. Układ ten jest zasadniczo korzystny, ponieważ ogranicza bezpośrednią presję zabudowy oraz zachowuje możliwość utrzymania terenów wód, łąk, muraw, lasów i zieleni naturalnej. Jednocześnie profil SO obejmuje również komunikację, ogrody działkowe i infrastrukturę techniczną. Strefa ta nie jest zatem tożsama ze strefą ochronną i nie eliminuje potrzeby szczegółowego uwzględniania rozmieszczenia przedmiotów ochrony na dalszych etapach planowania i przygotowania inwestycji.

W odniesieniu do siedlisk 3150, 6410 i 6440 oraz siedlisk modraszków podstawowe znaczenie ma zachowanie stosunków wodnych. Zasypywanie obniżeń, odwadnianie, przebudowa rowów, nasypy, przyspieszenie odpływu lub ograniczenie okresowych zalewów mogłyby bezpośrednio uruchamiać zagrożenia wskazane w PZO. Ustalenia Planu mogą zostać uznane za zgodne z celami ochrony wyłącznie przy zachowaniu zbiorników, mokradł, łąk i ich zaplecza hydrologicznego bez trwałego zajęcia oraz bez zmian prowadzących do przesuszenia.

Dla siedlisk łąkowych i gatunków motyli równie istotny jest sposób użytkowania. Plan ogólny nie zapewnia samodzielnie realizacji koszenia, wypasu ani usuwania biomasy, ale nie powinien blokować prowadzenia tych działań ani tworzyć presji na zaorywanie, zalesienie, nawożenie lub fragmentację łąk. Zachowanie celów PZO wymaga utrzymania ekstensywnej gospodarki oraz mozaiki przestrzennej obejmującej rośliny żywicielskie, rowy, wilgotne obniżenia i strefy ekotonowe.

7.2.5. Analiza stref planistycznych w granicach obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka

W celu określenia wpływu ustaleń projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn na obszar Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034 przeanalizowano wszystkie typy stref planistycznych występujące w części

Siedlisko *6230 wymaga zachowania otwartego i ubogiego w biogeny charakteru murawy. Ze względu na niewielką powierzchnię całkowitą siedliska w ostoi nawet lokalna ingerencja może mieć znaczenie dla realizacji celu ochrony. Dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie powinny być wykorzystywane w obrębie rozpoznanego płatu, a sposób użytkowania powinien umożliwiać koszenie, wypas i ograniczanie sukcesji.

Dla kwaśnych dąbrów 9190 i pachnicy dębowej kluczowe jest zachowanie ciągłości siedlisk leśnych i zadrzewień, starych drzew, drzew dziuplastych i zasobów martwego drewna. Plan ogólny nie reguluje szczegółowej gospodarki leśnej ani zabiegów pielęgnacyjnych przy drzewach, może jednak zapobiegać trwałemu przeznaczeniu płatów pod komunikację, infrastrukturę i inne funkcje nieleśne. Szczególnej ochrony wymagają drzewa przydrożne, śródpolne i nadwodne mogące stanowić siedlisko pachnicy lub zapewniać ciągłość pomiędzy stanowiskami.

Ocena wszystkich przedmiotów ochrony ma charakter warunkowo neutralny. Sam układ stref planistycznych nie powoduje bezpośredniego przeznaczenia rozpoznanych siedlisk i siedlisk gatunków pod zabudowę, usługi lub produkcję. Potencjalne ryzyko wynika natomiast z szerokości profilu SO, możliwości lokalizacji komunikacji i infrastruktury, a także z oddziaływań pośrednich pochodzących z terenów sąsiednich, w szczególności zmian stosunków wodnych, spływu biogenów i fragmentacji.

Przy zachowaniu rozpoznanych płatów jako terenów wód, łąk, muraw lub lasów odpowiadających ich wymaganiom, utrzymaniu ekstensywnego użytkowania łąk, ochronie krwiściagu lekarskiego, starych drzew i martwego drewna oraz niewykorzystywaniu dopuszczeń komunikacyjnych i infrastrukturalnych w granicach przedmiotów ochrony nie przewiduje się, aby ustalenia Planu ogólnego uniemożliwiały realizację celów i działań ochronnych określonych w PZO.

obszaru położonej w granicach gminy. Analiza obejmuje zarówno profile podstawowe, jak i profile dodatkowe poszczególnych stref, ponieważ wyznaczają one możliwy zakres przyszłego zagospodarowania i użytkowania

terenów na kolejnych etapach planowania przestrzennego.

W tabeli zestawiono profile stref, istniejący stan zagospodarowania, przedmioty ochrony zidentyfikowane w ich granicach, możliwe mechanizmy oddziaływania oraz ocenę wpływu. Uwzględniono nie tylko bezpośrednie nakładanie się stref na płaty siedlisk przyrodniczych i siedliska gatunków, lecz również możliwość oddziaływań pośrednich wynikających ze zmian stosunków wodnych, spływu biogenów i zanieczyszczeń, fragmentacji terenów otwartych i leśnych, usuwania zadrzewień, wzrostu presji komunikacyjnej oraz zmiany sposobu użytkowania gruntów.

W analizowanej części Ostoi Szaniecko-Soleckiej występują strefy SJ, SK, SO, SR i SZ. Dwie strefy SJ obejmują istniejące domy jednorodzinne, cztery strefy SK odnoszą się do istniejących odcinków dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych, natomiast strefy SZ obejmują tereny istniejącej zabudowy zagrodowej. W granicach ostoi znajdują się również niewielkie fragmenty dwunastu stref SR. Dominującą strefą jest SO, obejmująca zasadniczą część terenów otwartych, łąk, muraw, lasów, wód i zieleni naturalnej.

Zgodnie z analizą danych przestrzennych wszystkie przedmioty ochrony zidentyfikowane w granicach gminy Nowy Korczyn występują w strefach SO. Są to siedliska modraszka nausitousa, czerwonończyka nieparka, pachnicy dębowej i modraszka telejusa oraz płaty siedlisk przyrodniczych 3150, *6230, 6410, 6440, 6510 i 9190. W strefach SJ, SK, SR i SZ nie stwierdzono bezpośredniego nakładania się na rozpoznane przedmioty ochrony. Nie wyklucza to jednak możliwości oddziaływań pośrednich, zwłaszcza w sąsiedztwie łąk, cieków, zbiorników, mokradeł, lasów i zadrzewień.

Szczególne znaczenie w ocenie ma strefa SO. Jej profil, obejmujący rolnictwo z zakazem zabudowy, lasy, zieleni naturalną i wody, zasadniczo odpowiada wymaganiom rozpoznanych przedmiotów ochrony i ogranicza bezpośrednią presję inwestycyjną. Strefa SO nie jest jednak samoistną strefą ochronną, ponieważ dopuszcza również komunikację, ogrody działkowe i infrastrukturę techniczną. Ocena wpływu tej strefy ma zatem charakter warunkowy i zależy od zachowania rzeczywistego sposobu użytkowania płatów oraz niewykorzystywania dopuszczonych prowadzących do ich trwałego zajęcia, odwodnienia, fragmentacji lub degradacji.

Tabela 18. Analiza stref planistycznych w zasięgu obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034 w granicach gminy Nowy Korczyn

Strefa planistyczna	Profil strefy	Stan zagospodarowania względem funkcji strefy	Przedmioty ochrony w strefie	Możliwe oddziaływanie	Ocena wpływu
SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną	Profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Profil dodatkowy: teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 30%. Dwie strefy obejmujące istniejące domy jednorodzinne.	W granicach analizowanej części ostoi występują dwie niewielkie strefy SJ, obejmujące istniejące domy jednorodzinne wraz z ich bezpośrednim otoczeniem i zagospodarowaniem. Wyznaczenie tych stref odzwierciedla istniejącą funkcję mieszkaniową, a nie tworzy nowego, rozległego kierunku urbanizacji wewnątrz ostoi.	Brak zidentyfikowanych przedmiotów ochrony w granicach stref SJ.	Nie stwierdzono bezpośredniej kolizji z rozpoznanymi siedliskami przyrodniczymi ani siedliskami gatunków. Potencjalne oddziaływania pośrednie mogą wynikać z rozbudowy istniejącej zabudowy, wzrostu powierzchni utwardzonych, zmiany odpływu wód opadowych, wytwarzania ścieków, oświetlenia, hałasu oraz usuwania zieleni. Realizacja usług lub zabudowy rekreacyjnej dopuszczonych w profilu może zwiększać presję na sąsiednie łąki, zadrzewienia i siedliska strefy SO.	Wpływ neutralny względem stanu istniejącego i warunkowo neutralny w odniesieniu do ewentualnych dalszych przekształceń. Brak rozpoznanych przedmiotów ochrony ogranicza ryzyko bezpośrednie. Dalsze zagospodarowanie powinno pozostawać w obrębie terenów już przekształconych, nie powodować zajęcia sąsiednich siedlisk w strefie SO, pogorszenia stosunków wodnych ani likwidacji zadrzewień. Niezbędna jest prawidłowa gospodarka wodno-ściekowa i retencja wód opadowych w granicach terenu.
SK – strefa komunikacyjna	Profil podstawowy: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji. Profil dodatkowy: teren drogi zbiorczej, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni urządzonej, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód. Cztery strefy obejmujące istniejące odcinki dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych.	Cztery strefy SK obejmują istniejące odcinki dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych. Plan ogólny nie wyznacza w granicach analizowanej części ostoi nowego korytarza komunikacyjnego.	Brak zidentyfikowanych przedmiotów ochrony w granicach stref SK.	Brak bezpośredniej kolizji z rozpoznanymi przedmiotami ochrony. Funkcjonowanie i ewentualna modernizacja dróg mogą jednak powodować oddziaływania pośrednie: hałas, oświetlenie, płoszenie i śmiertelność zwierząt, spływ zanieczyszczeń, lokalne usuwanie drzew przydrożnych, zmianę funkcjonowania rowów i przepustów oraz utrwalanie efektu barierowego. Szczególne znaczenie mają odcinki położone w sąsiedztwie łąk, zbiorników, mokradeł, lasów i zadrzewień.	Wpływ zasadniczo neutralny w odniesieniu do utrzymania istniejących dróg oraz warunkowo neutralny w przypadku ich modernizacji. Prace nie powinny prowadzić do poszerzenia pasa drogowego na rozpoznane siedliska, pogorszenia drożności cieków i przepustów, zmian stosunków wodnych ani usuwania starych i dziuplastych drzew. Wody opadowe z jezdní powinny być odprowadzane i, w razie potrzeby, podczyszczane w sposób nie pogarszający jakości wód i siedlisk sąsiednich.
SO – strefa otwarta	Profil podstawowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Profil dodatkowy: brak.	Strefa dominująca w analizowanej części obszaru Natura 2000. Obejmuje zasadniczą część terenów otwartych i rolniczych, łąk, muraw, lasów, zadrzewień, cieków, zbiorników wodnych oraz zieleni naturalnej. W jej granicach występują wszystkie przedmioty	6179 modraszek nausitous, 1060 czerwończyk nieparek, 1084 pachnica dębowa, 6177 modraszek telejus; siedliska przyrodnicze: 3150 starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne, *6230 górskie i niżowe murawy bliźniczkowe, 6410	Profil strefy w największym stopniu zachowuje funkcję przyrodniczą, wodną, leśną i rolniczą terenów. Potencjalne zagrożenia wynikają jednak z dopuszczenia komunikacji, ogrodów działkowych i infrastruktury technicznej, a także ze sposobu prowadzenia gospodarki rolnej i leśnej. Mogą obejmować trwałe zajęcia lub	Wpływ zasadniczo neutralny i funkcjonalnie korzystny, lecz warunkowy. Rozpoznane płaty i siedliska gatunków powinny zachować rzeczywistą funkcję wód, łąk, muraw, lasów lub zadrzewień zgodną z ich wymaganiami i celami PZO. W ich granicach nie powinny być lokalizowane nowe drogi, infrastruktura techniczna ani ogrody działkowe prowadzące

Strefa planistyczna	Profil strefy	Stan zagospodarowania względem funkcji strefy	Przedmioty ochrony w strefie	Możliwe oddziaływanie	Ocena wpływu
		ochrony zidentyfikowane w części ostoji położonej w gminie Nowy Korczyn.	zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, 6440 łąki selernicowe, 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie oraz 9190 kwaśne dąbrowy.	fragmentację płatów, zmianę stosunków wodnych i okresowych zalewów, pogorszenie jakości wód, eutrofizację, intensyfikację albo zaniechanie użytkowania łąk, zaorywanie, zalesianie, sukcesję, usuwanie starych drzew i martwego drewna oraz ograniczenie ciągłości siedlisk i powiązań między enklawami ostoji.	do trwałego zajęcia, odwodnienia lub fragmentacji. Konieczne jest utrzymanie jakości i stosunków wodnych, okresowych zalewów, ekstensywnego użytkowania łąk, krwiściagu lekarskiego, starych drzew, próchnowisk, martwego drewna oraz możliwości realizacji działań ochronnych.
SR – strefa produkcji rolniczej	Profil podstawowy: teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Profil dodatkowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 30%. Małe fragmenty 12 stref produkcji rolniczej.	W granicach obszaru Natura 2000 znajdują się niewielkie fragmenty dwunastu odrębnych stref SR. Obejmują one tereny związane z rolniczym sposobem użytkowania i zapleczem produkcji rolnej; ich udział w powierzchni analizowanej części ostoji jest ograniczony.	Brak zidentyfikowanych przedmiotów ochrony w granicach fragmentów stref SR.	Nie stwierdzono bezpośredniej kolizji. Możliwe oddziaływania pośrednie mogą wynikać z intensyfikacji produkcji, nawożenia i stosowania środków ochrony roślin, rozbudowy obiektów gospodarczych, wzrostu powierzchni utwardzonych, emisji hałasu i światła, usuwania zadrzewień oraz spływu biogenów do łąk, cieków i zbiorników. Akwakultura, melioracje, pobór lub odprowadzanie wód mogą wpływać na siedliska 3150, 6410 i 6440 oraz siedliska motyli zależne od właściwego uwilgotnienia.	Wpływ neutralny lub warunkowo neutralny. Niewielki zasięg fragmentów stref oraz brak rozpoznanych przedmiotów ochrony ograniczają ryzyko bezpośrednie. Konieczne jest niedopuszczenie do rozszerzania intensywnego zagospodarowania na strefę SO i rozpoznane siedliska, zachowanie buforów roślinnych przy ciekach, zbiornikach i łąkach, ograniczenie spływu nawozów i środków ochrony roślin, prawidłowa gospodarka nawozowa oraz brak odwodnienia terenów wilgotnych i podmokłych.
SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	Profil podstawowy: teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Profil dodatkowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 30%. Tereny istniejącej zabudowy zagrodowej.	Strefy SZ obejmują tereny istniejącej zabudowy zagrodowej i związanej z nią działalności rolniczej. Ich wyznaczenie w przeważającej części porządkuje istniejący sposób użytkowania terenu.	Brak zidentyfikowanych przedmiotów ochrony w granicach stref SZ.	Nie stwierdzono bezpośredniej kolizji. Potencjalne oddziaływania pośrednie mogą wiązać się z rozbudową zabudowy i obiektów gospodarczych, gospodarką ściekową i nawozową, wzrostem powierzchni utwardzonych, spływem biogenów, usuwaniem zadrzewień, oświetleniem oraz lokalnymi zmianami odpływu wód. Funkcje akwakultury i obsługi rybactwa mogą wpływać na bilans i jakość wód, jeżeli byłyby realizowane bez uwzględnienia warunków hydrologicznych ostoji.	Wpływ neutralny względem istniejącego zagospodarowania i warunkowo neutralny w odniesieniu do ewentualnej rozbudowy. Należy zapewnić prawidłową gospodarkę wodno-ściekową i nawozową, ograniczyć zajmowanie terenów otwartych, zachować zadrzewienia i naturalne obniżenia oraz nie dopuszczać do zmian stosunków wodnych, spływu biogenów ani rozszerzania zabudowy na rozpoznane siedliska w strefie SO. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej nie zastępuje ochrony konkretnych płatów i siedlisk.

Źródło: opracowanie własne na podstawie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034, danych dotyczących rozmieszczenia przedmiotów ochrony oraz ustaleń projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn

Przeprowadzona analiza wskazuje, że układ stref planistycznych w granicach części obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034 położonej w gminie Nowy Korczyn w przeważającej części zachowuje istniejącą funkcję przyrodniczą, rolniczą i leśną. Wynika to przede wszystkim z dominacji stref SO, w których zidentyfikowano wszystkie rozpoznane w gminie siedliska gatunków i płaty siedlisk przyrodniczych. Profil tej strefy ogranicza możliwość zabudowy i obejmuje funkcje odpowiadające podstawowym wymaganiom siedlisk wodnych, łąkowych, murawowych i leśnych.

Strefy SO nie należy jednak utożsamiać ze strefą ochronną ani z gwarancją utrzymania właściwego stanu przedmiotów ochrony. Dopuszczono w niej również komunikację, ogrody działkowe i infrastrukturę techniczną, a stan części siedlisk zależy od sposobu prowadzenia gospodarki rolnej lub leśnej. Ryzyko może wynikać z trwałego zajęcia albo fragmentacji płatów, zmian stosunków wodnych, pogorszenia jakości wód, intensyfikacji lub zaniechania użytkowania łąk, zalesiania muraw i łąk, usuwania starych drzew i martwego drewna oraz rozwoju gatunków ekspansywnych i inwazyjnych.

W odniesieniu do siedliska 3150 podstawowym kryterium oceny jest zachowanie zbiorników, ich stref brzegowych, jakości wody oraz połączeń hydrologicznych. Siedliska 6410 i 6440, a także siedliska modraszka telejusa, modraszka nausitosa i czerwończyk nieparka wymagają utrzymania właściwego uwilgotnienia oraz ekstensywnego użytkowania łąk. Ustalenia Planu nie powinny prowadzić do odwodnienia, zasypywania obniżień, odcinania okresowych zalewów, przebudowy rowów zmieniającej odpływ ani zwiększenia dopływu biogenów z terenów rolniczych i zabudowanych.

Dla modraszka telejusa i modraszka nausitosa szczególne znaczenie ma zachowanie krwiściagu lekarskiego, odpowiednich kolonii mrówek gospodarzy i mozaikowego sposobu użytkowania łąk. Czerwończyk nieparek wymaga zachowania wilgotnych i świeżych łąk, obrzeży rowów i cieków oraz roślin żywicielskich z rodzaju szczaw. Sama kwalifikacja do strefy SO nie zabezpiecza tych elementów przed zanikiem w wyniku intensywnego koszenia, zaorywania, zaniechania użytkowania albo sukcesji.

Siedliska *6230 i 6510 wymagają zachowania otwartego charakteru terenów oraz prowadzenia ekstensywnego użytkowania. Murawy bliźniczkowe są szczególnie podatne na eutrofizację, zalesianie i sukcesję, natomiast świeże łąki 6510 mogą ulegać degradacji wskutek intensyfikacji, nawożenia, podsiewu, zaorywania albo trwałego zajęcia powierzchni. W granicach rozpoznanych płatów nie powinny być realizowane drogi, urządzenia infrastruktury technicznej, ogrody działkowe ani inne funkcje powodujące ich przekształcenie.

Kwaśne dąbrowy 9190 wymagają utrzymania ciągłości powierzchni leśnej, udziału dębów, zróżnicowanej struktury wiekowej, starodrzewu oraz martwego drewna. Pachnica dębowa jest zależna od zachowania starych, grubych i dziuplastych drzew oraz ciągłości zadrzewień. Dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne w SO oraz modernizacja istniejących dróg SK nie powinny prowadzić do fragmentacji płatów leśnych, usuwania drzew siedliskowych ani izolowania stanowisk gatunku.

Dla stref SJ, SK, SR i SZ nie stwierdzono bezpośredniej relacji przestrzennej z przedmiotami ochrony. Strefy SJ obejmują istniejące domy jednorodzinne, strefy SZ tereny istniejącej zabudowy zagrodowej, a strefy SK istniejące odcinki dróg. W granicach ostoi znajdują się ponadto jedynie niewielkie fragmenty dwunastu stref SR. Taki układ ogranicza skalę bezpośredniej presji, lecz nie eliminuje możliwości oddziaływań pośrednich pochodzących z rozbudowy, gospodarki ściekowej i nawozowej, spływu biogenów, usuwania zadrzewień oraz zmian lokalnego odpływu.

Największej ostrożności wymagają fragmenty stref SR i SZ położone w sąsiedztwie wilgotnych łąk, zbiorników i cieków. Intensyfikacja produkcji rolnej, akwakultura albo rozbudowa infrastruktury mogą oddziaływać na jakość i bilans wód. Zgodność z wymaganiami ochronnymi ostoi wymaga zachowania buforów roślinnych, ograniczania spływu nawozów i środków ochrony roślin, utrzymania rowów i naturalnych obniżień oraz niedopuszczenia do odwodnienia siedlisk zależnych od wód.

Istniejące strefy SK nie tworzą nowego korytarza komunikacyjnego. Ich wpływ wiąże się przede wszystkim z funkcjonowaniem i ewentualną modernizacją istniejących dróg. Prace powinny zachowywać drożność przepustów i cieków, ograniczać usuwanie zadrzewień, zapobiegać spływowi zanieczyszczeń i nie prowadzić do

poszerzania pasa drogowego na rozpoznane siedliska. Szczególnej ochrony wymagają drzewa mogące stanowić siedlisko pachnicy dębowej oraz ciągłość zadrzewień pełniących funkcję powiązań ekologicznych.

Podsumowując, sam układ stref planistycznych nie wskazuje na mechanizm bezpośredniego przeznaczenia rozpoznanych przedmiotów ochrony pod zabudowę mieszkaniową, zagrodową, produkcję rolniczą lub nową komunikację. Wszystkie zidentyfikowane przedmioty ochrony znajdują się w strefach SO, a pozostałe strefy obejmują głównie istniejące zagospodarowanie lub niewielkie fragmenty terenów rolniczych. Ocena wpływu

ma jednak charakter warunkowy. Jej utrzymanie wymaga zachowania faktycznej funkcji rozpoznanych płatów, niewykorzystywania dopuszczeń komunikacyjnych i infrastrukturalnych w ich granicach, ochrony stosunków wodnych i jakości wód, utrzymania ekstensywnego użytkowania łąk oraz zachowania starych drzew, zadrzewień i ciągłości siedlisk.

Przy spełnieniu tych wymagań nie przewiduje się, aby ustalenia Planu ogólnego w zakresie stref SJ, SK, SO, SR i SZ powodowały znacząco negatywne oddziaływanie na stan ochrony przedmiotów ochrony Ostoi Szaniecko-Soleckiej PLH260034.

7.2.6. Ocena wpływu ustaleń planu na integralność obszaru Natura 2000

Integralność obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034 zależy od zachowania właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, ciągłości terenów łąkowych, leśnych i wodnych oraz powiązań ekologicznych pomiędzy poszczególnymi enklawami ostoi.

W części obszaru położonej w gminie Nowy Korczyn wszystkie zidentyfikowane przedmioty ochrony występują w strefach SO. Dominacja tej strefy sprzyja zachowaniu dotychczasowej funkcji przyrodniczej, rolniczej, leśnej i wodnej terenów. Pozostałe strefy (SJ, SK, SR i SZ) nie nakładają się bezpośrednio na rozpoznane siedliska przyrodnicze ani siedliska gatunków i obejmują przede wszystkim istniejącą zabudowę, funkcjonujące drogi lub niewielkie fragmenty terenów produkcji rolniczej. Plan nie wyznacza w granicach analizowanej części ostoi nowego korytarza komunikacyjnego.

Ustalenia Planu nie prowadzą zatem do rozległego zajęcia lub podziału siedlisk, odizolowania ich płatów ani powstania nowych barier mogących przerwać powiązania

między enklawami obszaru. Nie przewiduje się również istotnego ograniczenia powierzchni siedlisk łąkowych, murawowych, wodnych i leśnych ani utraty miejsc występowania gatunków stanowiących przedmioty ochrony.

Możliwe oddziaływania będą miały przede wszystkim charakter lokalny i pośredni. Mogą być związane ze zmianami odpływu wód, spływem biogenów, rozbudową istniejącej zabudowy, modernizacją dróg, usuwaniem zadrzewień albo zmianą sposobu użytkowania łąk. Nie mają one jednak skali ani rozmieszczenia, które mogłyby naruszyć strukturę i funkcjonowanie obszaru jako całości.

Na podstawie przeprowadzonej analizy ocenia się, że realizacja ustaleń Planu ogólnego nie spowoduje utraty spójności przestrzennej i funkcjonalnej Ostoi Szaniecko-Soleckiej, nie zakłóci powiązań ekologicznych pomiędzy jej enklawami oraz nie ograniczy możliwości osiągnięcia celów ochrony. Integralność obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034 zostanie zachowana.

7.2.7. Ocena wpływu ustaleń planu na powiązania ekologiczne

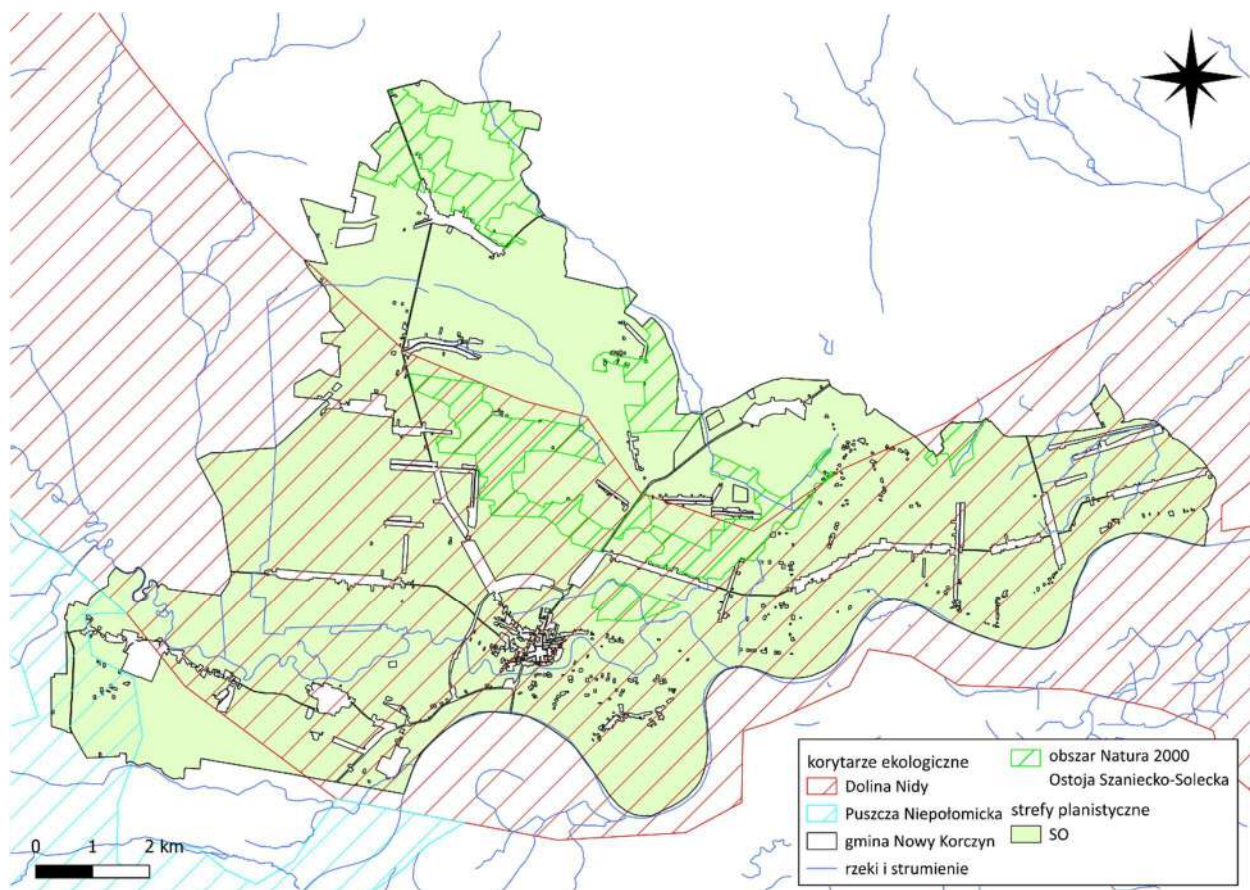
Obszar Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034 w granicach gminy Nowy Korczyn jest funkcjonalnie powiązany z systemem dolin rzecznych, cieków, rowów, zbiorników wodnych, terenów podmokłych, łąk, lasów oraz zadrzewień śródpolnych i przydrożnych. Elementy te zapewniają ciągłość siedlisk oraz możliwość przemieszczania się organizmów pomiędzy poszczególnymi enklawami ostoi i terenami położonymi poza jej granicami.

Znaczenie tych powiązań potwierdza położenie znacznej części obszaru w zasięgu korytarza ekologicznego Dolina Nidy. Korytarz ten obejmuje przede wszystkim środkową, południową i wschodnią część gminy, w tym część enklaw Ostoi Szaniecko-Soleckiej. W południowo-zachodniej części gminy zaznacza się również zasięg korytarza Puszcza Niepołomska, uzupełniającego ponadlokalny układ powiązań przyrodniczych. Istotną rolę w utrzymaniu łączności pełni także sieć rzek i strumieni, która łączy tereny otwarte, wilgotne łąki,

zbiorniki wodne, zadrzewienia oraz niewielkie kompleksy leśne.

Ze względu na enklawowy charakter Ostoi Szaniecko-Soleckiej szczególne znaczenie ma zachowanie terenów pośrednich pomiędzy poszczególnymi jej częściami.

Funkcję łączników ekologicznych pełnią przede wszystkim niezabudowane tereny rolnicze, trwale użytki zielone, doliny cieków, rowy, zadrzewienia oraz strefy ekotonowe. Ich ciągłość warunkuje możliwość migracji gatunków związanych z łąkami, wodami, mokradłami, lasami i starymi drzewami.

Rysunek 20. Powiązania obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034 z systemem korytarzy ekologicznych, siecią rzeczną oraz strefami SO w gminie Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CRFOP, danych przestrzennych dotyczących korytarzy ekologicznych oraz projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn

Ustalenia projektu Planu ogólnego w przeważającej części zachowują istniejące powiązania ekologiczne. Enklawy Ostoi Szaniecko-Soleckiej oraz zasadnicza część terenów umożliwiających ich funkcjonalne połączenie zostały objęte strefami SO. Profil tej strefy obejmuje przede wszystkim rolnictwo z zakazem zabudowy, lasy, zieleń naturalną i wody, co ogranicza możliwość powstawania nowych, zwartych barier zabudowy i sprzyja zachowaniu ciągłości terenów otwartych, łąkowych, wodnych i leśnych.

Pozostałe strefy planistyczne występują lokalnie i obejmują przede wszystkim istniejące domy jednorodzinne, zabudowę zagrodową, fragmenty terenów

produkcji rolniczej oraz istniejące odcinki dróg. Nie tworzą one ciągłego pasa zagospodarowania przecinającego główne kierunki migracji ani nie powodują izolacji poszczególnych enklaw obszaru Natura 2000. Plan nie wyznacza również w granicach analizowanej części ostoi nowego korytarza komunikacyjnego.

Potencjalne oddziaływania na powiązania ekologiczne mogą mieć charakter lokalny i pośredni. Mogą wynikać z rozbudowy istniejącego zagospodarowania, modernizacji dróg, usuwania zadrzewień, zmian funkcjonowania rowów i cieków, pogorszenia jakości wód, osuszania terenów wilgotnych lub intensyfikacji użytkowania rolniczego. Szczególnej ochrony wymagają

zatem doliny cieków, wilgotne i świeże łąki, zadrzewienia śródpolne i przydrożne, stare drzewa, kompleksy leśne oraz niezabudowane tereny pośrednie między enklawami ostoi.

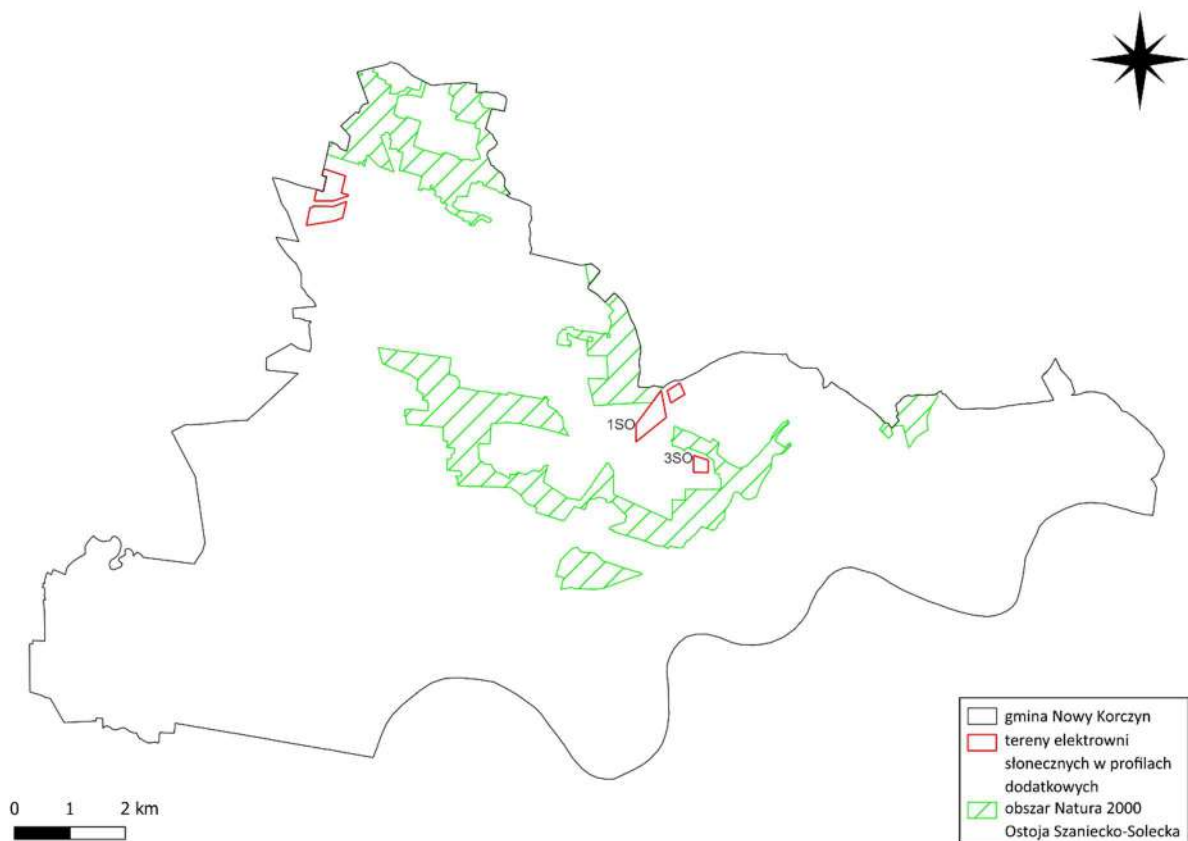
Na podstawie przeprowadzonej analizy ocenia się, że realizacja ustaleń Planu ogólnego nie spowoduje istotnego osłabienia powiązań ekologicznych Ostoi

Szaniecko-Soleckiej PLH260034 z korytarzem Dolina Nidy ani z pozostałymi elementami systemu przyrodniczego gminy. Nie przewiduje się przerwania ciągłości siedlisk, izolacji enklaw obszaru ani powstania nowych barier o znaczeniu ponadlokalnym. Zachowana zostanie możliwość migracji gatunków oraz wymiany biologicznej pomiędzy siedliskami łąkowymi, wodnymi, podmokłymi, leśnymi i zadrzewieniami.

7.2.8. Ustalenia dotyczące odnawialnych źródeł energii w granicach obszaru Natura 2000

Na potrzeby oceny wpływu projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn na obszar Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034 przeanalizowano rozmieszczenie stref planistycznych, w których profilach dopuszczono tereny elektrowni słonecznych. Ocenę przeprowadzono w odniesieniu do granic obszaru Natura 2000, rozmieszczenia jego enklaw oraz charakteru terenów znajdujących się pomiędzy nimi a strefami, w których możliwa jest realizacja instalacji fotowoltaicznych.

Uwzględniono, że wskazanie terenu elektrowni słonecznej w profilu strefy planistycznej określa dopuszczalny kierunek zagospodarowania, lecz nie przesądza o realizacji konkretnej instalacji, jej powierzchni, parametrach technicznych ani sposobie zagospodarowania terenu. Analizie poddano możliwość bezpośredniego zajęcia obszaru Natura 2000, a także potencjalne oddziaływania pośrednie związane ze zmianą sposobu użytkowania gruntów, ingerencją w powierzchnię ziemi, zmianą odpływu i retencji wód, ogrodzeniami, oświetleniem, oddziaływaniem na faunę, lokalnymi powiązaniami ekologicznymi oraz krajobrazem.

Rysunek 21. Tereny elektrowni słonecznych dopuszczone w profilach dodatkowych stref planistycznych na tle obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034 w gminie Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CRFOP oraz projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn

Z analizy przestrzennej wynika, że tereny elektrowni słonecznych wskazane w projekcie Planu ogólnego nie znajdują się w granicach obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034. Nie występuje zatem bezpośrednie nakładanie się terenów OZE na obszar Natura 2000 ani bezpośrednie przeznaczenie znajdujących się w jego granicach płatów siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków pod instalacje fotowoltaiczne.

Najbliżej granicy obszaru Natura 2000 znajduje się teren elektrowni słonecznej dopuszczony w strefie 1SO. Jego granica przebiega w odległości około 10 m od granicy jednej z enklaw Ostoi Szaniecko-Soleckiej. Pomiędzy strefą a obszarem Natura 2000 zachowany jest pas terenu użytkowanego jako łąki i pastwiska. Pas ten pełni funkcję buforową, ograniczając bezpośrednią presję na ostoję, a jednocześnie może uczestniczyć w utrzymaniu lokalnych powiązań ekologicznych i warunków siedliskowych terenów otwartych.

Ze względu na niewielką odległość strefy 1SO od obszaru Natura 2000 jej ewentualne zagospodarowanie wymaga szczególnego uwzględnienia oddziaływań pośrednich. Należy zachować istniejący pas łąkowo-pastwiskowy bez zajmowania go pod panele, drogi wewnętrzne, place montażowe, urządzenia techniczne, magazyny energii ani infrastrukturę towarzyszącą. Niedopuszczalne powinno być także prowadzenie prac ziemnych powodujących zmianę kierunku odpływu wód, osuszenie gruntów, zasypywanie naturalnych obniżzeń albo koncentrację spływu powierzchniowego w kierunku obszaru Natura 2000.

W odległości około 110 m od strefy 1SO położona jest strefa 2SO, znajdująca się jednocześnie w odległości około 100 m od granicy Ostoi Szaniecko-Soleckiej. Pomiędzy strefami 1SO i 2SO występują pola uprawne oraz koryto niewielkiego cieku. Ciek ten stanowi istotny element lokalnego systemu hydrologicznego i może być drogą przemieszczania się organizmów, a zarazem potencjalną drogą transportu zawiesin, biogenów lub innych zanieczyszczeń do terenów położonych niżej.

Realizacja zagospodarowania w strefach 1SO i 2SO nie powinna prowadzić do regulacji, prostowania, pogłębiania, przekładania lub zarurowania cieku ani do usuwania jego roślinności brzegowej. Należy zachować ciągłość koryta i naturalną strefę przybrzeżną, a wody opadowe z terenów instalacji powinny być zagospodarowywane w sposób rozproszony, bez

punktowego odprowadzania do cieku i bez zwiększania tempa odpływu. Niewskazane jest również wykonywanie systemów drenarskich mogących obniżać poziom wód gruntowych na terenach przyległych.

Teren elektrowni słonecznej w strefie 3SO znajduje się w odległości około 50 m od granicy obszaru Natura 2000. Bufor pomiędzy strefą a ostoją tworzą pastwiska. Zachowanie tego pasa jako terenu otwartego i biologicznie czynnego ogranicza możliwość bezpośredniego oddziaływania na enklawę Natura 2000 oraz sprzyja utrzymaniu ciągłości terenów wykorzystywanych przez gatunki związane z siedliskami łąkowymi.

W przypadku zagospodarowania strefy 3SO należy zachować istniejące pastwiska pomiędzy terenem instalacji a granicą ostoi. Infrastruktura techniczna, drogi dojazdowe i ogrodzenia nie powinny być lokalizowane w sposób prowadzący do zwężenia lub przecięcia tego pasa. Należy również unikać intensywnego oświetlenia, likwidacji miedz, zakrzewień, pojedynczych drzew i innych elementów zwiększających różnorodność strukturalną terenów otwartych.

Strefa 1SR, w której dopuszczono teren elektrowni słonecznej, położona jest w odległości około 270 m od granicy Ostoi Szaniecko-Soleckiej. Przestrzeń pomiędzy strefą a obszarem Natura 2000 zajmują pola uprawne i łąki. Ze względu na większą odległość oraz brak bezpośredniej łączności przestrzennej potencjalne oddziaływanie tej strefy na przedmioty ochrony ostoi będą miały przede wszystkim charakter pośredni i lokalny.

W odniesieniu do strefy 1SR istotne jest ograniczenie zmian odpływu wód i spływu zanieczyszczeń z terenów rolniczych oraz instalacji. Należy zachować istniejące łąki, miedze i zadrzewienia pełniące funkcję buforową, a zagospodarowanie terenu nie powinno powodować powstawania zwartej pasa infrastruktury technicznej pomiędzy terenem OZE a obszarem Natura 2000.

Brak lokalizacji terenów elektrowni słonecznych w granicach Ostoi Szaniecko-Soleckiej oznacza, że ustalenia Planu nie powodują bezpośredniego przeznaczenia siedlisk 3150, *6230, 6410, 6440, 6510 i 9190 ani siedlisk modraszka nausitousa, czerwńczyka nieparka, pachnicy dębowej i modraszka telejusa na potrzeby instalacji fotowoltaicznych. Nie przewiduje się zatem bezpośredniego usunięcia roślinności siedliskowej, zajęcia płatów siedlisk, przekształcenia

zbiorników wodnych, łąk lub lasów ani bezpośredniej fragmentacji obszaru Natura 2000.

Potencjalne oddziaływania pośrednie mogą jednak wynikać z bliskości terenów OZE, zwłaszcza stref 1SO i 3SO, oraz z obecności cieków pomiędzy strefami 1SO i 2SO. Najistotniejsze mechanizmy obejmują możliwość zmiany odpływu i infiltracji wód opadowych, czasowe przekształcenie gleby podczas budowy, zwiększenie spływu zawieszin, usuwanie roślinności, tworzenie barier w postaci ogrodzeń, wzrost natężenia ruchu w okresie budowy oraz oddziaływanie oświetlenia.

Dla siedlisk i gatunków zależnych od właściwych stosunków wodnych szczególne znaczenie ma zachowanie naturalnego bilansu wodnego. Realizacja instalacji nie powinna wymagać trwałego odwadniania terenu, wykonywania głębokich wykopów przecinających warstwy wodonośne ani przekształcania cieków i rowów. Powierzchnia pod panelami i pomiędzy ich rzędami powinna pozostać biologicznie czynna, pokryta trwałą roślinnością niską, najlepiej o charakterze łąkowym, utrzymywaną przez ekstensywne koszenie lub wypas. Nie należy stosować chemicznych środków do trwałego usuwania roślinności.

Należy zachować istniejące łąki, pastwiska, zadrzewienia, zakrzewienia, miedze, roślinność przywodną oraz pojedyncze stare drzewa, ponieważ mogą one pełnić funkcję siedliskową, osłonową i korytarzową. Ma to szczególne znaczenie dla utrzymania lokalnych powiązań między enklawami Ostoi Szaniecko-Soleckiej oraz dla ochrony gatunków związanych z terenami łąkowymi i starymi drzewami.

Ogrodzenia instalacji powinny umożliwiać przemieszczanie się małych zwierząt i nie tworzyć ciągłych, nieprzepuszczalnych barier pomiędzy terenami otwartymi. Wskazane jest stosowanie paneli o powłokach antyrefleksyjnych, ograniczenie oświetlenia do niezbędnego minimum oraz rezygnacja ze stałego

oświetlenia skierowanego w stronę obszaru Natura 2000. Ewentualne nasadzenia osłonowe powinny być wykonywane z wykorzystaniem rodzimych gatunków i nie mogą prowadzić do zalesienia lub zacienienia cennych terenów łąkowych.

Rozmieszczenie terenów elektrowni słonecznych nie tworzy zwartego pasa inwestycyjnego otaczającego enklawy Ostoi Szaniecko-Soleckiej. Strefy mają charakter rozproszony i są rozdzielone terenami rolniczymi, łąkami, pastwiskami oraz ciekami. Nie przewiduje się zatem całkowitego odcięcia ostoi od otaczających terenów otwartych ani powstania ciągłej bariery technicznej. Możliwość kumulacji oddziaływań dotyczy przede wszystkim stref 1SO i 2SO, dlatego pomiędzy nimi należy zachować tereny biologicznie czynne, drożność cieków oraz roślinność brzegową i śródpolną.

Podsumowując, ustalenia projektu Planu ogólnego dotyczące terenów elektrowni słonecznych nie powodują bezpośredniej kolizji z obszarem Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034. Ze względu na niewielką odległość strefy 1SO od granicy ostoi oraz położenie stref 2SO i 3SO w jej bliskim otoczeniu konieczne jest jednak zachowanie istniejących pasów łąkowo-pastwiskowych, cieków i ich roślinności, naturalnego odpływu wód oraz drożności lokalnych powiązań ekologicznych.

Przy zachowaniu wskazanych warunków potencjalne oddziaływania będą miały charakter lokalny, ograniczony i odwracalny oraz nie powinny prowadzić do pogorszenia stanu przedmiotów ochrony, naruszenia integralności obszaru Natura 2000 ani przerywania powiązań pomiędzy jego enklawami. Nie przewiduje się zatem znacząco negatywnego oddziaływania ustaleń dotyczących elektrowni słonecznych na cele i przedmioty ochrony Ostoi Szaniecko-Soleckiej PLH260034.

7.2.9. Ocena wpływu wprowadzenia OUZ na obszar Natura 2000

W ramach oceny wpływu projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn na obszar Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034 przeanalizowano relację pomiędzy granicami obszaru Natura 2000 a obszarami uzupełnienia zabudowy (OUZ). Analiza obejmowała rozmieszczenie i powierzchnię przecięć, rodzaj stref planistycznych, w których wyznaczono OUZ, oraz rzeczywisty sposób zagospodarowania terenów.

Pozwoliło to ocenić, czy wyznaczenie OUZ prowadzi do otwarcia nowych terenów inwestycyjnych w obrębie ostoi, czy przede wszystkim porządkuje istniejącą strukturę osadniczą.

Wyznaczenie OUZ nie jest równoznaczne z realizacją zabudowy na całej jego powierzchni. Określa ono obszar, w którym możliwe może być uzupełnianie istniejącego układu osadniczego na kolejnych etapach planowania,

z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych, w tym zasad ochrony obszaru Natura 2000.

Analiza przestrzenna wykazała trzy miejsca, w których obszary uzupełnienia zabudowy częściowo pokrywają się z obszarem Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034:

- 74OUZ – na powierzchni około 5306 m², w strefie wielofunkcyjnej z zabudową zagrodową SZ;
- 70OUZ – na powierzchni około 1575 m², w strefie wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną SJ, obejmującej istniejącą zabudowę;
- 63OUZ – na powierzchni około 421 m², w strefie wielofunkcyjnej z zabudową zagrodową SZ, obejmującej istniejącą zabudowę.

Łączna powierzchnia przecięcia OUZ z obszarem Natura 2000 wynosi około 7302 m², czyli około 0,73 ha.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą rozmieszczenia przedmiotów ochrony w granicach stref SJ i SZ objętych OUZ nie zidentyfikowano płatów siedlisk przyrodniczych ani siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony Ostoi Szaniecko-Soleckiej. Wszystkie przedmioty ochrony rozpoznane w części ostoi położonej w gminie Nowy Korczyn występują w strefach SO. Nie stwierdza się zatem bezpośredniego nakładania analizowanych OUZ na rozpoznane siedliska 3150, *6230, 6410, 6440, 6510 i 9190 ani na siedliska modraszka nausitosa, czerwńczyka nieparka, pachnicy dębowej i modraszka telejusa.

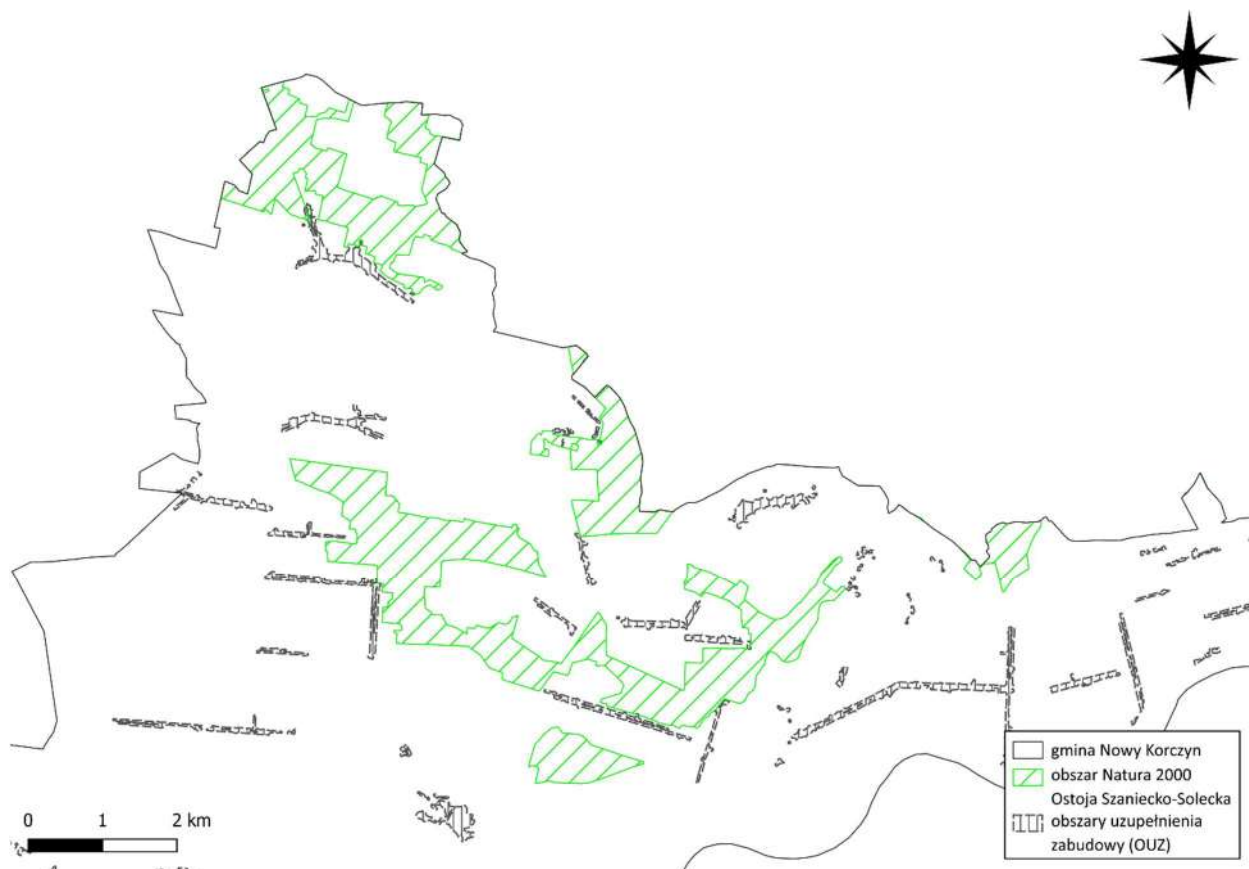
Brak bezpośredniej kolizji z rozpoznanymi przedmiotami ochrony nie oznacza całkowitego braku możliwości oddziaływania. Ewentualne uzupełnianie zabudowy może powodować lokalne zwiększenie powierzchni utwardzonych, zmianę odpływu wód opadowych, rozbudowę dróg dojazdowych i infrastruktury technicznej, usuwanie zieleni, zwiększenie emisji światła i hałasu, wprowadzanie ogrodzeń oraz wzrost presji na sąsiednie tereny otwarte.

Potencjalne oddziaływania mogą mieć szczególne znaczenie w przypadku terenów położonych w sąsiedztwie wilgotnych łąk, cieków, rowów, obniżeń terenowych, zadrzewień i innych elementów zapewniających lokalną ciągłość ekologiczną. Zabudowa nie powinna powodować zasypywania obniżeń, odwadniania gruntów, przebudowy rowów przyspieszającej odpływ ani koncentracji wód opadowych w kierunku siedlisk zależnych od wód.

Rozmieszczenie analizowanych OUZ ma charakter miejscowy i rozproszony. Nie tworzą one zwartej pasa zabudowy przecinającego enklawy Ostoi Szaniecko-Soleckiej ani ciągłej bariery odgradzającej obszar Natura 2000 od otaczających terenów otwartych. Nie przewiduje się zatem, aby samo wyznaczenie OUZ powodowało izolację części ostoi, przerwanie głównych powiązań ekologicznych albo trwałą fragmentację jej podstawowych struktur przyrodniczych.

Ewentualne uzupełnianie zabudowy powinno koncentrować się w obrębie już przekształconych części działek i w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących budynków. Nie powinno ono prowadzić do rozszerzania zagospodarowania na sąsiednie łąki, pastwiska, tereny podmokłe, zadrzewienia ani inne powierzchnie pełniące funkcję siedliskową lub korytarzową. W szczególności należy zachować istniejącą zielen, stare drzewa, miedze, zakrzewienia oraz naturalne obniżenia terenowe.

Warunkiem ograniczenia oddziaływań jest również zapewnienie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej, zachowanie możliwie dużego udziału powierzchni biologicznie czynnej i stosowanie nawierzchni przepuszczalnych. Wody opadowe powinny być retencjonowane i zagospodarowywane na terenie nieruchomości bez przyspieszania odpływu w kierunku obszaru Natura 2000. Ogrodzenia nie powinny tworzyć nieprzepuszczalnych barier dla drobnych zwierząt, a oświetlenie należy ograniczyć do niezbędnego minimum.

Rysunek 22. Obszary uzupełnienia zabudowy na tle obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034 w gminie Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CRFOP oraz projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn

Analizowane OUZ nie nakładają się na zidentyfikowane przedmioty ochrony i nie tworzą zwartego układu zabudowy mogącego przeciąć lub izolować enklawy obszaru Natura 2000. Przy zachowaniu istniejącej zieleni, stosunków wodnych, powierzchni biologicznie czynnej i lokalnych powiązań ekologicznych oraz przy

niedopuszczeniu do ekspansji zabudowy na nieprzekształcone tereny ostoi nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania wyznaczonych OUZ na cele i przedmioty ochrony, integralność ani powiązania ekologiczne Ostoi Szaniecko-Soleckiej PLH260034.

7.2.10. Oddziaływania skumulowane na obszar Natura 2000

Ocena oddziaływań skumulowanych obejmuje łączne skutki wynikające z realizacji różnych ustaleń projektu Planu ogólnego, które rozpatrywane oddzielnie mogą powodować jedynie lokalne i ograniczone zmiany, lecz przy jednoczesnym lub następującym po sobie wdrażaniu mogłyby zwiększać presję na przedmioty ochrony, integralność oraz powiązania ekologiczne obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034.

W analizie uwzględniono w szczególności możliwe skutki funkcjonowania i rozwoju zabudowy mieszkaniowej oraz zagrodowej w strefach SJ i SZ, produkcji rolniczej w strefach SR, istniejących terenów komunikacyjnych SK, funkcji dopuszczonych w strefach SO, obszarów

uzupełnienia zabudowy, a także terenów, na których profile stref planistycznych dopuszczają elektrownie słoneczne. Uwzględniono również możliwość nakładania się oddziaływań związanych ze zmianami stosunków wodnych, wpływem biogenów, fragmentacją siedlisk, usuwaniem zadrzewień, wzrostem oświetlenia, ruchem pojazdów oraz ograniczeniem drożności lokalnych powiązań ekologicznych.

Podstawowym czynnikiem ograniczającym możliwość znaczącej kumulacji oddziaływań jest rozmieszczenie przedmiotów ochrony. Wszystkie siedliska przyrodnicze i siedliska gatunków zidentyfikowane w części Ostoi Szaniecko-Soleckiej położonej w gminie Nowy Korczyn

znajdują się w strefach SO. W strefach SJ, SK, SR i SZ nie stwierdzono bezpośredniego nakładania się na rozpoznane przedmioty ochrony. Strefy te obejmują przede wszystkim istniejącą zabudowę, funkcjonujące odcinki dróg oraz niewielkie fragmenty terenów związanych z produkcją rolniczą. Ogranicza to możliwość jednoczesnego bezpośredniego zajęcia większych powierzchni siedlisk.

Również obszary uzupełnienia zabudowy mają charakter lokalny i rozproszony. Trzy kolizje OUZ z granicami obszaru Natura 2000 obejmują łącznie około 0,73 ha. Obszary 70OUZ i 63OUZ dotyczą terenów istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zagrodowej, natomiast 74OUZ znajduje się w strefie SZ i wymaga ograniczenia przyszłego zagospodarowania do rzeczywistego uzupełniania istniejącej struktury osadniczej. OUZ nie nakładają się na zidentyfikowane przedmioty ochrony i nie tworzą zwartego pasa zabudowy przecinającego enklawy ostoi.

Tereny, na których dopuszczono elektrownie słoneczne, znajdują się poza granicami obszaru Natura 2000. Potencjalna kumulacja może dotyczyć przede wszystkim stref 1SO i 2SO, położonych w stosunkowo niewielkiej odległości od ostoi i rozdzielonych polami uprawnymi oraz korytem niewielkiego cieku.

Najbardziej prawdopodobny mechanizm kumulacji dotyczy stosunków wodnych. Łączne oddziaływanie utwardzania powierzchni w obrębie zabudowy, zmian zagospodarowania wód opadowych, modernizacji dróg, przekształceń rowów, intensyfikacji rolnictwa oraz ewentualnej realizacji instalacji fotowoltaicznych mogłoby lokalnie przyspieszać odpływ, ograniczać infiltrację, zwiększać spływ zawiesin i biogenów albo obniżać poziom wód gruntowych. Szczególnie wrażliwe na takie zmiany są siedlisko 3150, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe 6410, łąki selernicowe 6440 oraz siedliska modraszka telejusa, modraszka nausitousa i czerwoczyka nieparka.

Potencjalna kumulacja oddziaływań na siedliska łąkowe może także wynikać z jednoczesnego zwiększenia presji inwestycyjnej i zmian gospodarki rolnej. Stopniowe zajmowanie niewielkich powierzchni pod drogi, sieci, urządzenia techniczne, zabudowę towarzyszącą lub ogrodzenia, połączone z zaorywaniem, nawożeniem, przesuszeniem albo zaniechaniem koszenia, mogłoby prowadzić do fragmentacji kompleksów łąkowych i pogorszenia ich jakości. Szczególne znaczenie ma

utrzymanie ciągłości siedlisk z krwiściągiem lekarskim, wykorzystywanych przez modraszki, oraz łąk z roślinami żywicielskimi czerwoczyka nieparka.

Dla muraw bliźniczkowych *6230 ryzyko kumulacji wiąże się przede wszystkim z sumą drobnych przekształceń, eutrofizacją, zmianą sposobu użytkowania i postępującą sukcesją. Ze względu na niewielką powierzchnię siedliska nawet miejscowe zajęcie terenu, nawożenie, zalesienie lub brak użytkowania mogą mieć relatywnie duże znaczenie. Plan nie przewiduje jednak koncentracji funkcji inwestycyjnych w obrębie rozpoznanych płatów tego siedliska.

W odniesieniu do kwaśnych dąbrów 9190 i pachnicy dębowej możliwe oddziaływania skumulowane mogą wynikać z kolejnych przypadków usuwania starych drzew, modernizacji dróg, rozwoju infrastruktury technicznej, prowadzenia zabiegów sanitarnych oraz ograniczania zasobów martwego drewna. Pojedyncze ingerencje mogą mieć niewielką skalę przestrzenną, lecz ich powtarzanie mogłoby prowadzić do stopniowego zmniejszenia liczby drzew siedliskowych i wzrostu izolacji stanowisk pachnicy.

Oddziaływania związane z oświetleniem, hałasem, ruchem pojazdów i ogrodzeniami mogą się kumulować przede wszystkim w sąsiedztwie istniejącej zabudowy, dróg, OUZ i terenów potencjalnych instalacji fotowoltaicznych. Ze względu na rozproszony charakter tych funkcji nie przewiduje się jednak utworzenia ciągłego pasa przekształceń oddzielającego enklawy Ostoi Szaniecko-Soleckiej od otaczających terenów otwartych. Najważniejsze ciągi łączności, tworzone przez łąki, pastwiska, ciek, rowy, lasy i zadrzewienia, pozostają w przeważającej części w strefach SO.

Możliwość kumulacji w czasie dotyczy przede wszystkim stopniowego narastania drobnych zmian, których skutki mogłyby ujawnić się dopiero po kilku lub kilkunastu latach. Dotyczy to zwłaszcza sukcesywnej utraty terenów biologicznie czynnych, zwiększania odpływu powierzchniowego, usuwania pojedynczych drzew, fragmentacji łąk oraz zaniku ekstensywnego użytkowania. Skutki te nie wynikają jednak automatycznie z samego wyznaczenia stref planistycznych i mogą zostać ograniczone na etapie sporządzania planów miejscowych, wydawania decyzji administracyjnych oraz projektowania konkretnych przedsięwzięć.

Podsumowując, analizowane ustalenia nie tworzą mechanizmu kumulacji prowadzącego do rozległego zajęcia siedlisk, izolacji enklaw, przerwania głównych powiązań ekologicznych ani trwałego pogorszenia warunków funkcjonowania przedmiotów ochrony. Ryzyko skumulowane ma charakter lokalny i dotyczy głównie zmian hydrologicznych, spływu biogenów, stopniowej

fragmentacji terenów łąkowych oraz utraty starych drzew i zadrzewień. Przy zachowaniu warunków wskazanych w prognozie nie przewiduje się, aby suma oddziaływań wynikających z realizacji ustaleń Planu ogólnego powodowała znacząco negatywne oddziaływanie na cele i przedmioty ochrony, integralność lub powiązania ekologiczne Ostoi Szaniecko-Soleckiej PLH260034.

7.2.11. Działania minimalizujące i rekomendacje dla obszaru Natura 2000

Działania minimalizujące powinny być stosowane na kolejnych etapach planowania i realizacji zagospodarowania, odpowiednio do rodzaju funkcji, lokalnych uwarunkowań przyrodniczych oraz położenia względem siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków. Ich podstawowym celem jest niedopuszczenie do bezpośredniego zajęcia przedmiotów ochrony, pogorszenia stosunków wodnych, fragmentacji siedlisk oraz ograniczenia powiązań ekologicznych pomiędzy enklawami Ostoi Szaniecko-Soleckiej.

1. Ochrona zidentyfikowanych przedmiotów ochrony. W granicach rozpoznanych płatów siedlisk 3150, *6230, 6410, 6440, 6510 i 9190 oraz siedlisk modraszka nausitosa, czerwńczyka nieparka, modraszka telejusa i pachnicy dębowej nie należy lokalizować nowych dróg, zabudowy, ogrodów działkowych, urządzeń infrastruktury technicznej ani innych elementów prowadzących do trwałego zajęcia lub fragmentacji siedliska. Dane dotyczące ich lokalizacji powinny być każdorazowo wykorzystywane na etapie konkretyzacji zagospodarowania, bez publicznego ujawniania informacji wrażliwych.
2. Zachowanie stosunków wodnych. Należy wykluczyć zasypywanie zbiorników, starorzeczy, rowów i naturalnych obniżień, wykonywanie odwodnień, przyspieszanie odpływu, obniżanie poziomu wód gruntowych oraz przekształcanie okresowych zalewów. Szczególnej ochrony wymagają zaplecza hydrologiczne siedlisk 3150, 6410 i 6440 oraz wilgotnych łąk stanowiących siedliska motyli.
3. Ochrona jakości wód. Wody opadowe i roztopowe powinny być zagospodarowywane w sposób rozproszony i możliwie blisko miejsca powstania. Należy ograniczać dopływ zawiesin, nawozów, środków ochrony roślin, ścieków i innych zanieczyszczeń do cieków, rowów, zbiorników oraz terenów podmokłych. Przy terenach produkcji

rolniczej wskazane jest zachowanie pasów roślinności buforowej.

4. Zachowanie ekstensywnego użytkowania łąk. Płaty siedlisk 6410, 6440 i 6510 oraz siedliska motyli powinny pozostać terenami użytkowymi ekstensywnie, zgodnie z wymaganiami PZO. Należy przeciwdziałać zarówno intensyfikacji i zbyt częstemu koszeniu, jak i całkowitemu zaniechaniu użytkowania. Nie należy dopuszczać do zaorywania, podsiewu mieszanek produkcyjnych, intensywnego nawożenia, zalesiania ani przekształcania trwałych użytków zielonych w tereny inwestycyjne.
5. Ochrona roślin żywicielskich motyli. W siedliskach modraszka telejusa i modraszka nausitosa należy zachować krwiściąg lekarski oraz warunki umożliwiające występowanie mrówek gospodarzy. W siedliskach czerwńczyka nieparka należy utrzymać rośliny z rodzaju szczaw, obrzeża rowów, wilgotne obniżenia i mozaikę roślinności. Koszenie powinno mieć charakter mozaikowy i nie może obejmować jednocześnie całej powierzchni siedliska w sposób uniemożliwiający zakończenie cyklu rozwojowego gatunków.
6. *Ochrona muraw 6230. Należy zachować otwarty i ubogi w biogeny charakter siedliska, prowadzić ekstensywne koszenie lub wypas oraz usuwać nalot drzew i krzewów, jeżeli jest to zgodne z działaniami PZO. Należy wykluczyć nawożenie, zaorywanie, zalesianie, składowanie materiałów, przejazdy pojazdów i trwałe zajmowanie powierzchni.
7. Ochrona kwaśnych dąbrów 9190. Płaty siedliska powinny pozostać zwartymi terenami leśnymi. Należy zachować udział dębów, naturalne odnowienie, zróżnicowaną strukturę wiekową, starodrzew oraz stojące i leżące martwe drewno. Niewskazane jest prowadzenie nowych dróg i sieci przecinających płaty siedliska, zrębów zupełnych ani wprowadzanie gatunków niezgodnych z siedliskiem.

8. Ochrona pachnicy dębowej. Należy zachować wszystkie rozpoznane drzewa siedliskowe, drzewa dziuplaste, drzewa z próchnowiskami oraz młodsze drzewa mogące pełnić funkcję zastępczą w przyszłości. Przed usunięciem starych drzew przydrożnych, śródpolnych lub nadwodnych należy przeprowadzić ocenę przyrodniczą. Modernizacja dróg i sieci infrastruktury nie powinna prowadzić do przerwania ciągłości alej i zadrzewień.
9. Zachowanie powiązań ekologicznych. Należy chronić doliny cieków, rowy, łąki, pastwiska, miedze, zakrzewienia, zadrzewienia śródpolne i przydrożne oraz strefy ekotonowe pomiędzy lasami i terenami otwartymi. Nowe ogrodzenia nie powinny tworzyć ciągłych, nieprzepuszczalnych barier. Należy przeciwdziałać powstawaniu zwartego pasa zabudowy lub infrastruktury pomiędzy enklawami ostoi.
10. Realizacja elektrowni słonecznych. W przypadku terenów OZE należy zachować istniejące pasy łąkowo-pastwiskowe oddzielające instalacje od obszaru Natura 2000. W szczególności należy zachować bufor pomiędzy strefą 1SO a ostoją oraz pastwiska pomiędzy strefą 3SO a jej granicą. Pomiędzy strefami 1SO i 2SO należy utrzymać drożność niewielkiego cieku, jego roślinność brzegową oraz sąsiednie tereny biologicznie czynne. Nie należy regulować, pogłębiać, przekładać ani rurować cieku.
11. Zagospodarowanie terenów pod panelami. Powierzchnie pomiędzy panelami powinny pozostać biologicznie czynne i być pokryte trwałą roślinnością niską, utrzymywaną poprzez ekstensywne koszenie lub wypas. Nie należy stosować chemicznych środków do trwałego usuwania roślinności. Należy unikać wykonywania systemów drenarskich oraz koncentracji odpływu wód poza teren instalacji.
12. Ograniczenie wpływu instalacji OZE na faunę. Ogrodzenia powinny umożliwiać przemieszczanie się małych zwierząt. Należy stosować panele o powłokach antyrefleksyjnych, ograniczać oświetlenie do niezbędnego minimum i kierować je poza obszar Natura 2000. Nie należy usuwać miedz, zadrzewień, zakrzewień i pojedynczych starych drzew.
13. Obszary uzupełnienia zabudowy. Zabudowę w granicach 70OUZ i 63OUZ należy koncentrować w obrębie istniejących, przekształconych części działek. W przypadku 74OUZ szczególnie istotne jest niedopuszczenie do rozwoju rozproszonej zabudowy w głąb niezagospodarowanych terenów ostoi. Nowe zagospodarowanie nie powinno obejmować sąsiednich łąk, pastwisk, terenów podmokłych, zadrzewień ani naturalnych obniżień.
14. Ograniczenie uszczelnienia powierzchni. Przy zabudowie mieszkaniowej, zagrodowej i gospodarczej należy ograniczać powierzchnię dróg, parkingów i placów utwardzonych, stosować nawierzchnie przepuszczalne oraz retencjonować wody opadowe na terenie nieruchomości. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej nie powinien być traktowany jako wystarczający środek ochrony, jeżeli zagospodarowanie mogłoby objąć konkretny płat siedliska.
15. Modernizacja istniejących dróg. Prace w strefach SK powinny być prowadzone bez poszerzania pasa drogowego na rozpoznane siedliska, z zachowaniem drożności cieków, rowów i przepustów. Należy ograniczyć wycinkę drzew, zapewnić ochronę przed wpływem zanieczyszczeń oraz stosować rozwiązania umożliwiające przemieszczanie się zwierząt.
16. Gospodarka rolna w strefach SR i SZ. Należy prowadzić ją w sposób ograniczający wpływ nawozów i środków ochrony roślin do wód i siedlisk łąkowych. Niewskazane jest wykonywanie nowych melioracji odwadniających, zasypywanie rowów, likwidowanie miedz oraz usuwanie zadrzewień i roślinności nadwodnej.
17. Ograniczenie oświetlenia i hałasu. Oświetlenie zewnętrzne powinno być ograniczone do miejsc niezbędnych, skierowane ku powierzchni terenu i niewprowadzające światła do siedlisk, zadrzewień, cieków oraz terenów podmokłych. Uciążliwe prace budowlane należy prowadzić w możliwie krótkim czasie, z uwzględnieniem okresów wrażliwych dla lokalnej fauny.
18. Weryfikacja na etapie konkretnych przedsięwzięć. Przed realizacją inwestycji w sąsiedztwie obszaru Natura 2000 należy zweryfikować aktualne rozmieszczenie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków oraz ocenić lokalne warunki hydrologiczne. Przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na ostoję powinny zostać poddane procedurze oceny wymaganej przepisami o ochronie przyrody i ocenach oddziaływania na środowisko.

19. Monitoring skutków realizacji Planu. Wskazane jest monitorowanie zmian sposobu użytkowania trwałych użytków zielonych, powierzchni terenów podmokłych, stanu cieków i rowów, liczby usuwanych starych drzew oraz rozwoju zabudowy w OUZ i w sąsiedztwie enklaw ostoi. Monitoring powinien być spójny z działaniami przewidzianymi w PZO.

Zastosowanie powyższych działań pozwoli utrzymać potencjalne oddziaływania na poziomie lokalnym

i nieznaczającym. Przy zachowaniu przedmiotów ochrony, warunków hydrologicznych, ekstensywnego użytkowania łąk, starych drzew i zadrzewień oraz drożności powiązań ekologicznych realizacja ustaleń Planu ogólnego nie powinna prowadzić do pogorszenia stanu ochrony siedlisk i gatunków, naruszenia integralności Ostoi Szaniecko-Soleckiej PLH260034 ani ograniczenia możliwości realizacji celów i działań określonych w planie zadań ochronnych.

7.3. Oddziaływanie na obszar Natura 2000 Dolina Nidy

7.3.1. Podstawy prawne i dokumenty źródłowe

Ocena wpływu ustaleń projektu planu ogólnego na obszar Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001 została przeprowadzona z uwzględnieniem przepisów prawa oraz dokumentów określających cele ochrony, przedmioty ochrony, działania ochronne i uwarunkowania przestrzenne tego obszaru.

Podstawę prawną analizy stanowią w szczególności: ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Uwzględniono również rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków, zmieniające rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, określające formalny status i przedmioty ochrony obszaru, a także zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001, wraz ze zmianami.

W analizie wykorzystano także dokumentację sporządzoną na potrzeby planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001, udostępnioną przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska. Dokumentacja ta obejmuje dane dotyczące rozmieszczenia zinwentaryzowanych siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk gatunków roślin i zwierząt stanowiących przedmioty ochrony obszaru. Dane te potraktowano jako podstawowe źródło informacji przy

ocenie możliwych kolizji przestrzennych pomiędzy przedmiotami ochrony a strefami planistycznymi wyznaczonymi w projekcie planu ogólnego.

Ze względu na wrażliwy charakter danych dotyczących dokładnej lokalizacji stanowisk gatunków chronionych i siedlisk przyrodniczych, w prognozie nie przedstawia się szczegółowych map lokalizacyjnych ujawniających te dane. Informacje przestrzenne zostały jednak wykorzystane analitycznie, poprzez zestawienie przedmiotów ochrony z granicami stref planistycznych oraz ich profilami podstawowymi i dodatkowymi. Wyniki tej analizy przedstawiono w formie tabelarycznej, wskazując, czy dana strefa planistyczna pozostaje w kolizji z przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000, czy też oddziaływanie może mieć charakter pośredni lub potencjalny.

Źródłem danych do oceny był również projekt planu ogólnego gminy Nowy Korczyn, w szczególności rysunek planu przedstawiający rozmieszczenie stref planistycznych oraz ustalenia dotyczące profili podstawowych i dodatkowych poszczególnych stref. Analizie poddano wszystkie strefy położone w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001, a także strefy znajdujące się w jego sąsiedztwie, jeżeli ze względu na dopuszczone funkcje mogłyby oddziaływać na przedmioty ochrony, integralność obszaru lub jego powiązania ekologiczne.

Ocena została przeprowadzona na poziomie strategicznym, właściwym dla prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego. Oznacza to, że uwzględniono zakres możliwego przyszłego

zagospodarowania wynikający z ustaleń planu, bez ograniczania analizy wyłącznie do istniejącego stanu użytkowania terenu. W szczególności oceniono, czy dopuszczone w strefach funkcje mogą powodować

bezpośrednie lub pośrednie oddziaływania na siedliska przyrodnicze i gatunki będące przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000, a także czy mogą wpływać na integralność i spójność tego obszaru.

7.3.2. Charakterystyka obszaru Natura 2000 Dolina Nidy

Dolina Nidy PLB260001 jest obszarem specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 o powierzchni 19 956,08 ha, położonym w całości w województwie świętokrzyskim, w kontynentalnym regionie biogeograficznym. Obejmuje tereny znajdujące się w granicach gmin Busko-Zdrój, Chęciny, Nowy Korczyn, Sobków, Wiślica, Imielno, Opatowiec, Kije, Michałów, Pińczów i Złota. Obszar został zaklasyfikowany jako obszar specjalnej ochrony ptaków w listopadzie 2004 r.

Obszar obejmuje rozległy odcinek doliny Nidy wraz z terasą zalewową, starorzeczami, kompleksami łąk, terenami podmokłymi i stawami rybnymi. Dolina ma przeważnie od 2 do 3 km szerokości, natomiast w rejonie Umianowic rozszerza się miejscami do około 6 km. W tym miejscu powstała charakterystyczna delta wsteczna, stanowiąca jeden z najcenniejszych przyrodniczo fragmentów obszaru. Krajobraz doliny jest silnie zróżnicowany i tworzą go meandrujące koryto rzeki, starorzecza, oczka wodne, rozlewiska, wilgotne łąki, turzycowiska, szuwały, zarośla wierzbowe, olsy, niewielkie fragmenty lasów łęgowych, pola uprawne oraz kompleksy stawów rybnych.

Nida na wielu odcinkach zachowała naturalny, silnie meandrujący charakter. W dolinie licznie występują dawne zakola rzeki, starorzecza i lokalne obniżenia terenu wypełniane się wodą podczas wezbrań. Wiosną, a niekiedy także latem, rzeka tworzy rozległe rozlewiska, które są jednym z najważniejszych elementów środowiska przyrodniczego obszaru. Okresowe zalewy kształtują wilgotność łąk i turzycowisk, podtrzymują funkcjonowanie starorzeczy oraz sprzyjają rozwojowi roślinności wodnej i szuwarowej. Naturalna dynamika hydrologiczna decyduje także o dostępności miejsc rozrodu i żerowania ptaków wodno-błotnych.

Największe powierzchnie w granicach obszaru zajmują łąki kośne, które w miejscach bardziej podmokłych przechodzą w turzycowiska i inne zbiorowiska roślinności bagiennej. Przy starorzeczach, oczkach wodnych i stawach występują zespoły szuwarowe, natomiast w bezpośrednim sąsiedztwie Nidy rozwijają się między innymi szuwały mannowe. Uzupełnieniem mozaiki

siedlisk są nadrzeczne zarośla wierzbowe, fragmenty olsów i sporadycznie występujące lasy łęgowe. Ważną część krajobrazu stanowią również tereny rolnicze, w tym pola uprawne, łąki i pastwiska użytkowane w sposób ekstensywny.

Znaczna część Doliny Nidy znajduje się jednocześnie w granicach innych form ochrony przyrody. Około 67% powierzchni obszaru leży w Nadnidziańskim Parku Krajobrazowym. Pozostałe fragmenty są powiązane między innymi z Nadnidziańskim, Włoszczowsko-Jędrzejowskim i Chęcińsko-Kieleckim Obszarem Chronionego Krajobrazu oraz z Chęcińsko-Kieleckim Parkiem Krajobrazowym. Nakładanie się różnych form ochrony podkreśla znaczenie doliny jako jednego z najważniejszych układów przyrodniczych Ponidzia.

Dolina Nidy jest ostoją ptasią o randze europejskiej, oznaczoną symbolem E62. Występuje tu co najmniej 30 gatunków ptaków wymienionych w załączniku I Dyrektywy Ptasiej oraz 10 gatunków uwzględnionych w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt. Dla wielu gatunków obszar stanowi miejsce występowania co najmniej 1% populacji krajowej, co świadczy o jego szczególnym znaczeniu dla ochrony awifauny w Polsce.

Z rozległymi trzcinowiskami, starorzeczami i stawami związane są między innymi bąk, bączek, zielonka, kropiatka, wodnik, podgorzałka, błotniak stawowy i podróżniczek. Płytkie zbiorniki wodne, wyspy oraz roślinność wynurzona tworzą miejsca rozrodu rybitwy białowąsej, rybitwy czarnej, perkozów i innych ptaków wodnych. Ważnym elementem obszaru są kompleksy stawowe, zwłaszcza w rejonie Górek, Korytnicy, Młodzaw i Chotla Czerwonego. Przy zachowaniu ekstensywnej gospodarki rybackiej, stabilnego poziomu wody, wysp i pasów szuwarów stawy mogą pełnić funkcję zastępczych siedlisk mokradłowych.

Rozległe łąki i pastwiska terasy zalewowej są miejscem występowania ptaków związanych z otwartym krajobrazem rolniczym. Należą do nich między innymi derkacz, błotniak łąkowy, czajka, kszczyk, rycyk, krwawodziób i kulik wielki. Obecność tych gatunków jest uzależniona od utrzymania odpowiedniego uwilgotnienia

terenu oraz kontynuowania ekstensywnego koszenia i wypasu. Istotne jest przy tym dostosowanie terminów prac rolniczych do okresu lęgowego ptaków oraz pozostawianie fragmentów nieskoszonej roślinności, zapewniających schronienie pisklątom i osobnikom dorosłym. Plan zadań ochronnych przewiduje między innymi koszenie wykonywane po 31 lipca, prowadzone od środka powierzchni ku jej obrzeżom, a także możliwość ekstensywnego wypasu.

Dolina ma znaczenie nie tylko jako miejsce rozrodu, ale również jako ważny korytarz ekologiczny i szlak przemieszczania się ptaków. Ciągłość koryta Nidy, obecność rozlewisk, mokradeł i stawów umożliwia ptakom przemieszczanie się pomiędzy miejscami odpoczynku i żerowania. Zróżnicowanie siedlisk sprawia, że na niewielkiej przestrzeni występują gatunki związane z otwartym lustrem wody, roślinnością szuwarową, podmokłymi łąkami, polami, nadrzecznymi zaroślami i zadrzewieniami.

Znaczenie przyrodnicze obszaru wynika przede wszystkim z zachowania rozległego i funkcjonalnie powiązanego systemu doliny rzecznej. Koryto Nidy, starorzecza, okresowe rozlewiska, stawy rybne, trzcinowiska, turzycowiska i wilgotne łąki tworzą mozaikę siedlisk wykorzystywanych przez ptaki na różnych etapach ich cyklu życiowego. Szuwary zapewniają miejsca gniazdowania ptakom wodnym i błotnym, łąki są siedliskiem ptaków siewkowych i derkacza, natomiast płytkie rozlewiska oraz muliste brzegi stanowią ważne żerowiska. Zachowanie wartości obszaru wymaga utrzymania powiązań pomiędzy rzeką, terasą zalewową, starorzeczami, stawami i terenami łąkowymi.

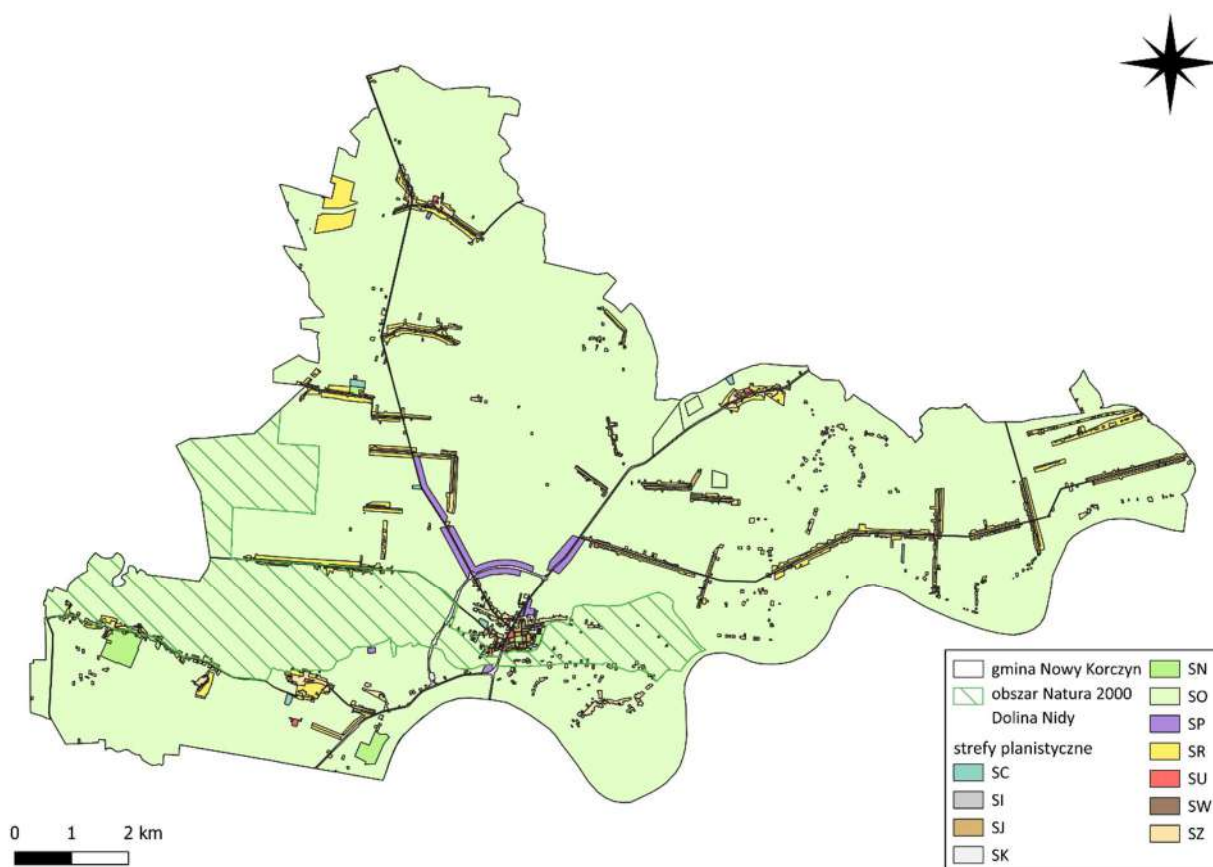
Do głównych zagrożeń dla Doliny Nidy należą zmiany stosunków wodnych, w szczególności melioracje i osuszanie terenów podmokłych, regulacja oraz prostowanie koryt rzecznych, zasypywanie starorzeczy, rowów i lokalnych obniżen, a także budowa urządzeń hydrotechnicznych zmieniających naturalny zasięg

i częstotliwość zalewów. Obniżanie poziomu wód prowadzi do wysychania mokradeł, zaniku lokalnych zabagnień oraz zmniejszenia powierzchni siedlisk lęgowych i żerowiskowych ptaków.

Istotne zagrożenie stanowi także usuwanie, wykaszanie lub wypalanie trzcinowisk i nadbrzeżnych zakrzaczeń. Działania te powodują utratę siedlisk bąka, bączka, błotniaka stawowego, zielonki i podgorzałki. W obrębie stawów niekorzystna może być intensyfikacja hodowli ryb, usuwanie roślinności wynurzonej, likwidacja wysp oraz gwałtowne zmiany poziomu wody w okresie lęgowym. Z tego względu działania ochronne zakładają między innymi pozostawianie istniejących wysp, utrzymywanie powierzchni zbiorników oraz zachowanie szuwarów zajmujących co najmniej 15% powierzchni stawów ważnych dla ptaków.

Zagrożeniem jest zarówno nadmierna intensyfikacja użytkowania rolniczego, jak i całkowite porzucenie tradycyjnej gospodarki łąkarskiej i pasterskiej. Brak koszenia i wypasu prowadzi do zarastania łąk przez wysoką roślinność zielną, krzewy i drzewa, a w konsekwencji do zaniku otwartych siedlisk błotniaka łąkowego, derkacza, rycyka, czajki i krwawodzioba. Do pozostałych presji należą zabudowa terasy zalewowej, zalesianie terenów otwartych, składowanie odpadów, kłusownictwo, rozwój energetyki wiatrowej oraz presja ssaków drapieżnych.

Zachowanie walorów Doliny Nidy wymaga przede wszystkim utrzymania naturalnych stosunków wodnych, okresowych zalewów i ciągłości systemu starorzeczy. Konieczna jest również kontynuacja ekstensywnego użytkowania łąk i pastwisk, prowadzenie przyjaznej ptakom gospodarki stawowej oraz ochrona trzcinowisk, wysp i roślinności nadbrzeżnej. Połączenie naturalnej dynamiki rzeki z tradycyjnym sposobem gospodarowania jest podstawowym warunkiem zachowania różnorodności siedlisk oraz licznych populacji ptaków wodnych, błotnych i łąkowych.

Rysunek 23. Obszar Natura 2000 Dolina Nidy na tle stref planistycznych gminy Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CRFOP i Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn

7.3.3. Przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Nidy i ich wymagania ochronne

Na potrzeby oceny wpływu ustaleń projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn na obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001 przeanalizowano gatunki ptaków będące przedmiotami ochrony, których siedliska, stanowiska albo populacje zostały zidentyfikowane w granicach gminy i pozostają w relacji przestrzennej ze strefami planistycznymi. Analizę oparto na obowiązującym planie zadań ochronnych, dokumentacji sporządzonej na potrzeby PZO, Standardowym Formularzu Danych zaktualizowanym w maju 2025 r., przekazanych danych przestrzennych oraz ustaleniach projektu Planu ogólnego.

Dolina Nidy jest obszarem ptasim, dlatego przedmiotami ochrony są populacje ptaków oraz siedliska niezbędne do ich rozrodu, żerowania, odpoczynku, zimowania i migracji. Rozmieszczenie gatunków nie jest równomierne, a część danych ma postać rozległych warstw siedliskowych, populacyjnych lub żerowiskowych. Szczegółowej ocenie poddano wyłącznie gatunki

formalnie wskazane jako przedmioty ochrony, których występowanie wykazano w analizowanej części obszaru.

W materiałach inwentaryzacyjnych wskazano ponadto stanowiska brzęczki i trzciniaaka. Gatunki te stanowią istotny element awifauny trzcinowisk Doliny Nidy, jednak nie są obecnie wymienione jako przedmioty ochrony w obowiązującym PZO ani w Standardowym Formularzu Danych zaktualizowanym w 2025 r. Z tego względu nie włączono ich do głównej tabeli przedmiotów ochrony. Wymagania tych gatunków zostały jednak pośrednio uwzględnione poprzez ochronę szuwarów, roślinności brzegowej i właściwych stosunków wodnych.

Ze względu na wrażliwy charakter danych dotyczących dokładnej lokalizacji miejsc lęgowych, stanowisk i żerowisk w prognozie nie przedstawia się współrzędnych ani map umożliwiających identyfikację terenową tych miejsc. Dane przestrzenne wykorzystano analitycznie poprzez zestawienie z granicami stref planistycznych i ich profilami funkcjonalnymi.

Szczególne znaczenie w ocenie przypisano utrzymaniu naturalnej hydrologii doliny, rozlewisk, starorzeczy i stawów, zachowaniu szuwarów i wysp, ekstensywnemu użytkowaniu łąk, ochronie piaszczystych i żwirowych brzegów Nidy, starych drzew i zadrzewień oraz ograniczeniu płoszenia w okresach lęgowych i migracyjnych. PZO przewiduje między innymi utrzymanie co najmniej 15% pokrycia szuwarami na kompleksach stawowych, stabilnego poziomu wody w sezonie lęgowym, ekstensywnej gospodarki łąkarskiej i rybackiej, późnego koszenia oraz zachowanie starych drzew i kluczowych żerowisk.

Strefa SO co do zasady sprzyja zachowaniu funkcji przyrodniczej doliny, lecz nie jest samoistną strefą ochronną, ponieważ dopuszcza także komunikację, ogrody działkowe i infrastrukturę techniczną. Strefy SK wymagają podwyższonej ostrożności z uwagi na możliwość zajęcia siedlisk, fragmentacji, płoszenia i kolizji ptaków. Strefy SR mogą natomiast zwiększać ryzyko intensyfikacji rolnictwa, zmian stosunków wodnych i usuwania zadrzewień. Ocena ma zatem charakter warunkowy i odnosi się zarówno do profilu stref, jak i do rzeczywistego sposobu użytkowania siedlisk.

Tabela 19. Przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001 zidentyfikowane w granicach gminy Nowy Korczyn

Przedmiot ochrony	Typ / forma występowania	Strefa w gminie Nowy Korczyn	Główne wymagania ochronne	Wrażliwość na ustalenia Planu ogólnego	Wniosek dla oceny Planu ogólnego
A056 Płaskonos <i>Anas clypeata</i>	siedlisko; stanowisko	SO – strefa otwarta	Zachowanie płytkich zbiorników, starorzeczy, rozlewisk i stawów z mozaiką otwartego lustra wody, roślinności wynurzonej i stref brzegowych. Utrzymanie właściwego poziomu i jakości wód, wysp oraz co najmniej 15% pokrycia szuwarami na kompleksach stawowych. Niedopuszczenie do osuszania, zasypywania, gwałtownych zmian poziomu wody, wypalania trzcinowisk i intensyfikacji gospodarki rybackiej. Wymaga zwłaszcza płytkich, roślinnych stawów i rozlewisk oraz dostępnych bezkręgowców.	Bardzo wysoka. Gatunek reaguje na utratę zbiorników, szuwarów i wysp, wahaniami poziomu wody, intensyfikację gospodarki rybackiej, eutrofizację i płoszenie.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji.
A070 Nurogęś <i>Mergus merganser</i>	siedlisko, populacja łęgowa; stanowisko	SO – strefa otwarta SK – strefa komunikacyjna m.in. 11SK SR – strefa produkcji rolniczej	Zachowanie naturalnych, zasobnych w ryby cieków i starorzeczy oraz starych drzew z dziuplami w strefie nadrzecznej. PZO wskazuje pozostawianie drzew o obwodzie w pierśnicy powyżej 50 cm i utrzymywanie odpowiedniego zwarcia podszytu. Należy chronić jakość wód, ciągłość korytarza rzeczno, drzewa łęgowe i spokojne odcinki brzegów. Kluczowe są duże dziuplaste drzewa w sąsiedztwie rzeki oraz swobodny dostęp do wody.	Bardzo wysoka. Wrażliwość wynika z równoczesnej zależności od czystej rzeki, ciągłości brzegów i starych dziuplastych drzew. W strefie SK dodatkowe ryzyko wynika z bezpośredniego zajęcia, hałasu, oświetlenia, kolizji, efektu barierowego i zmian odpływu. W strefie SR ryzyko wiąże się z intensyfikacją produkcji, odwodnieniem, chemizacją oraz usuwaniem drzew lub roślinności brzegowej.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji. W SK ocena jest warunkowa i wymaga zachowania drożności doliny i cieków, naturalnych brzegów, zadrzewień, jakości wód oraz ograniczenia hałasu, światła i ryzyka kolizji. Szczegółowa ocena strefy 11SK została przedstawiona w dalszej części prognozy. W SR profil nie przesądza o negatywnym wpływie, lecz zgodność z ochroną wymaga pozostawienia starych dziuplastych drzew, zadrzewień nadrzecznych i niepogarszania jakości wód.
A153 Kszyk <i>Gallinago gallinago</i>	siedlisko; populacja łęgowa; stanowisko	SO – strefa otwarta SK – strefa komunikacyjna m.in. 11SK	Zachowanie rozległych, otwartych i ekstensywnie użytkowanych wilgotnych łąk oraz pastwisk z płytkimi rozlewiskami i podmokłymi obniżeniami. Niedopuszczenie do zaorywania, zalesiania, osuszania, makroniwelacji i zabudowy. Koszenie powinno być późne, prowadzone od środka na zewnątrz, z pozostawieniem nieskoszonych pasów; dopuszczalny jest ekstensywny wypas. Wymaga miękkiego, wilgotnego podłoża i turzycowisk; korzysta także z mulistych żerowisk stawowych.	Bardzo wysoka. Gatunek jest zależny od ciągłości wilgotnych łąk, późnego koszenia i właściwego uwilgotnienia; drogi, odwodnienia i intensyfikacja rolnictwa mogą powodować utratę łąk i fragmentację. W strefie SK dodatkowe ryzyko wynika z bezpośredniego zajęcia, hałasu, oświetlenia, kolizji, efektu barierowego i zmian odpływu.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji. W SK ocena jest warunkowa i wymaga zachowania ciągłości łąk i żerowisk, warunków wodnych, ograniczenia pasa zajęcia oraz prowadzenia prac poza okresem łęgowym i głównymi koncentracjami ptaków. Szczegółowa ocena strefy 11SK została przedstawiona w dalszej części prognozy.

Przedmiot ochrony	Typ / forma występowania	Strefa w gminie Nowy Korczyn	Główne wymagania ochronne	Wrażliwość na ustalenia Planu ogólnego	Wniosek dla oceny Planu ogólnego
A162 Krwawodziób <i>Tringa totanus</i>	siedlisko; stanowisko	SO – strefa otwarta	Zachowanie rozległych, otwartych i ekstensywnie użytkowanych wilgotnych łąk oraz pastwisk z płytkimi rozlewiskami i podmokłymi obniżeniami. Niedopuszczenie do zaorywania, zalesiania, osuszania, makroniwelacji i zabudowy. Koszenie powinno być późne, prowadzone od środka na zewnątrz, z pozostawieniem nieskoszonych pasów; dopuszczalny jest ekstensywny wypas. Wymaga otwartej, niskiej runi i płytkich zastoisk wody.	Bardzo wysoka. Gatunek jest zależny od ciągłości wilgotnych łąk, późnego koszenia i właściwego uwilgotnienia; drogi, odwodnienia i intensyfikacja rolnictwa mogą powodować utratę łągów i fragmentację.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji.
A429 Dzięcioł białoszyi <i>Dendrocopos syriacus</i>	siedlisko	SO – strefa otwarta SK – strefa komunikacyjna SR – strefa produkcji rolniczej	Zachowanie mozaiki ekstensywnie użytkowanych terenów rolniczych, starych sadów, wierzb, alei, zadrzewień śródpolnych i nadrzecznych, drzew dziuplastych oraz martwego drewna. Niedopuszczenie do usuwania starych drzew, wypalania, likwidacji zadrzewień i intensyfikacji zagospodarowania wzdłuż rzek i starorzeczy. PZO wskazuje ekstensywnie użytkowanie działek i ochronę zadrzewień związanych z krajobrazem rolniczym.	Bardzo wysoka. Usunięcie pojedynczych starych drzew lub ciągu zadrzewień może prowadzić do utraty miejsc lęgowych i przerwania ciągłości siedliska. W strefie SK dodatkowe ryzyko wynika z bezpośredniego zajęcia, hałasu, oświetlenia, kolizji, efektu barierowego i zmian odpływu. W strefie SR ryzyko wiąże się z intensyfikacją produkcji, odwodnieniem, chemizacją oraz usuwaniem drzew lub roślinności brzegowej.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji. W SK ocena jest warunkowa i wymaga zachowania zbiorników, szuwarów, wysp, warunków wodnych i bezpiecznych tras przemieszczania się. Szczegółowa ocena strefy 11SK została przedstawiona w dalszej części prognozy. W SR profil nie przesądza o negatywnym wpływie, lecz zgodność z ochroną wymaga zachowania wszystkich starych drzew, alei, sadów i zadrzewień oraz niewprowadzania intensywnego zagospodarowania w ich obrębie.
A122 Derkacz <i>Crex crex</i>	siedlisko; populacja lęgowa; stanowisko	SO – strefa otwarta SK – strefa komunikacyjna m.in. 11SK	Zachowanie rozległych, otwartych i ekstensywnie użytkowanych wilgotnych łąk oraz pastwisk z płytkimi rozlewiskami i podmokłymi obniżeniami. Niedopuszczenie do zaorywania, zalesiania, osuszania, makroniwelacji i zabudowy. Koszenie powinno być późne, prowadzone od środka na zewnątrz, z pozostawieniem nieskoszonych pasów; dopuszczalny jest ekstensywny wypas. Najważniejsze jest opóźnienie koszenia i sposób jego prowadzenia umożliwiający ptakom ucieczkę.	Bardzo wysoka. Gatunek jest zależny od ciągłości wilgotnych łąk, późnego koszenia i właściwego uwilgotnienia; drogi, odwodnienia i intensyfikacja rolnictwa mogą powodować utratę łągów i fragmentację. W strefie SK dodatkowe ryzyko wynika z bezpośredniego zajęcia, hałasu, oświetlenia, kolizji, efektu barierowego i zmian odpływu.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji. W SK ocena jest warunkowa i wymaga zachowania ciągłości łąk i żerowisk, warunków wodnych, ograniczenia pasa zajęcia oraz prowadzenia prac poza okresem lęgowym i głównymi koncentracjami ptaków. Szczegółowa ocena strefy 11SK została przedstawiona w dalszej części prognozy.

Przedmiot ochrony	Typ / forma występowania	Strefa w gminie Nowy Korczyn	Główne wymagania ochronne	Wrażliwość na ustalenia Planu ogólnego	Wniosek dla oceny Planu ogólnego
A028 Czapla siwa <i>Ardea cinerea</i>	siedlisko; populacja przelotna	SO – strefa otwarta SK – strefa komunikacyjna m.in. 11SK	Zachowanie płytkich, zasobnych w pokarm wód, starorzeczy, stawów, rozlewisk i wilgotnych łąk oraz spokojnych miejsc odpoczynku i żerowania. Dla kolonii i noclegowisk istotne jest zachowanie starych drzew. Należy ograniczyć płoszenie, zanieczyszczenie wód, osuszanie i trwałe zajęcie stref brzegowych. Dla populacji przelotnej szczególnie ważne są spokojne miejsca żerowania i odpoczynku.	Wysoka. Najistotniejsze są zachowanie płytkich żerowisk, jakości wód i ograniczenie płoszenia; lokalnie ważna jest ochrona drzew kolonijnych i noclegowych. W strefie SK dodatkowe ryzyko wynika z bezpośredniego zajęcia, hałasu, oświetlenia, kolizji, efektu barierowego i zmian odpływu.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji. W SK ocena jest warunkowa i wymaga zachowania drożności doliny i cieków, naturalnych brzegów, zadrzewień, jakości wód oraz ograniczenia hałasu, światła i ryzyka kolizji. Szczegółowa ocena strefy 11SK została przedstawiona w dalszej części prognozy.
A142 Czajka <i>Vanellus vanellus</i>	siedlisko; populacja lęgowa; stanowisko	SO – strefa otwarta SK – strefa komunikacyjna 11SK	Zachowanie rozległych, otwartych i ekstensywnie użytkowanych wilgotnych łąk oraz pastwisk z płytkimi rozlewiskami i podmokłymi obniżeniami. Niedopuszczenie do zaorywania, zalesiania, osuszania, makroniwelacji i zabudowy. Koszenie powinno być późne, prowadzone od środka na zewnątrz, z pozostawieniem nieskoszonych pasów; dopuszczalny jest ekstensywny wypas. Preferuje krótką, otwartą roślinność i podmokłe obniżenia bez drzew i wysokich zakrzaczeń.	Bardzo wysoka. Gatunek jest zależny od ciągłości wilgotnych łąk, późnego koszenia i właściwego uwilgotnienia; drogi, odwodnienia i intensyfikacja rolnictwa mogą powodować utratę łąk i fragmentację. W strefie SK dodatkowe ryzyko wynika z bezpośredniego zajęcia, hałasu, oświetlenia, kolizji, efektu barierowego i zmian odpływu.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji. W SK ocena jest warunkowa i wymaga zachowania ciągłości łąk i żerowisk, warunków wodnych, ograniczenia pasa zajęcia oraz prowadzenia prac poza okresem lęgowym i głównymi koncentracjami ptaków. Szczegółowa ocena strefy 11SK została przedstawiona w dalszej części prognozy.
A055 Cyranka <i>Anas querquedula</i>	siedlisko; stanowisko	SO – strefa otwarta	Zachowanie płytkich zbiorników, starorzeczy, rozlewisk i stawów z mozaiką otwartego lustra wody, roślinności wynurzonej i stref brzegowych. Utrzymanie właściwego poziomu i jakości wód, wysp oraz co najmniej 15% pokrycia szuwarami na kompleksach stawowych. Niedopuszczenie do osuszania, zasypywania, gwałtownych zmian poziomu wody, wypalania trzcinowisk i intensyfikacji gospodarki rybackiej. Wymaga płytkich rozlewisk i stawów z roślinnością wynurzoną oraz niskiej presji w sezonie lęgowym.	Bardzo wysoka. Gatunek reaguje na utratę zbiorników, szuwarów i wysp, wahania poziomu wody, intensyfikację gospodarki rybackiej, eutrofizację i płoszenie.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji.

Przedmiot ochrony	Typ / forma występowania	Strefa w gminie Nowy Korczyn	Główne wymagania ochronne	Wrażliwość na ustalenia Planu ogólnego	Wniosek dla oceny Planu ogólnego
A168 Brodziec piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i>	populacja lęgowa	SO – strefa otwarta SK – strefa komunikacyjna m.in. 11SK	Zachowanie naturalnej dynamiki Nidy i jej dopływów, piaszczystych i żwirowych łąch, wysp, odsłoniętych brzegów oraz płytkich stref przybrzeżnych. Utrzymanie jakości wód i niskiego poziomu niepokojenia. Niedopuszczenie do regulacji i umacniania brzegów, usuwania łąch, zabudowy strefy brzegowej i prac w sezonie lęgowym. Gniazduje na naturalnych brzegach i wyspach; szczególnie wrażliwy jest na prace brzegowe i ruch w sezonie lęgowym.	Bardzo wysoka. Gatunek wykorzystuje dynamiczne, nieuregulowane brzegi i łąchy; zajęcie brzegu, hałas, ruch, regulacja rzeki lub zmiany przepływu mogą bezpośrednio zniszczyć lęgi. W strefie SK dodatkowe ryzyko wynika z bezpośredniego zajęcia, hałasu, oświetlenia, kolizji, efektu barierowego i zmian odpływu.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji. W SK ocena jest warunkowa i wymaga zachowania drożności doliny i cieków, naturalnych brzegów, zadrzewień, jakości wód oraz ograniczenia hałasu, światła i ryzyka kolizji. Szczegółowa ocena strefy 11SK została przedstawiona w dalszej części prognozy.
A030 Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	potencjalne siedlisko lęgowe; żerowisko	SO – strefa otwarta SK – strefa komunikacyjna m.in. 11SK	Zachowanie spokojnych, dojrzałych drzewostanów z dużymi drzewami umożliwiającymi zakładanie gniazd oraz rozległych żerowisk obejmujących ciek, starorzeczka, rozlewiska, stawy i podmokłe łąki. Ograniczenie wycinki, fragmentacji, płoszenia w sezonie lęgowym, zabudowy żerowisk i pogorszenia jakości lub dostępności wód. Dla potencjalnych siedlisk lęgowych i żerowisk niezbędne są strefy spokoju oraz zachowanie połączenia lasów z doliną rzeczna.	Bardzo wysoka. Gatunek jest płochliwy i zależny od spokojnych drzewostanów lęgowych oraz rozległych, nieprzekształconych żerowisk wodno-błotnych. W strefie SK dodatkowe ryzyko wynika z bezpośredniego zajęcia, hałasu, oświetlenia, kolizji, efektu barierowego i zmian odpływu.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji. W SK ocena jest warunkowa i wymaga zachowania drożności doliny i cieków, naturalnych brzegów, zadrzewień, jakości wód oraz ograniczenia hałasu, światła i ryzyka kolizji. Szczegółowa ocena strefy 11SK została przedstawiona w dalszej części prognozy.
A084 Błotniak łąkowy <i>Circus pygargus</i>	siedlisko; stanowisko	SO – strefa otwarta	Zachowanie rozległych, otwartych i ekstensywnie użytkowanych wilgotnych łąk oraz pastwisk z płytkimi rozlewiskami i podmokłymi obniżeniami. Niedopuszczenie do zaorywania, zalesiania, osuszania, makroniwelacji i zabudowy. Koszenie powinno być późne, prowadzone od środka na zewnątrz, z pozostawieniem nieskoszonych pasów; dopuszczalny jest ekstensywny wypas. Na terenach koszonych konieczna może być ochrona zlokalizowanych gniazd.	Bardzo wysoka. Gatunek jest zależny od ciągłości wilgotnych łąk, późnego koszenia i właściwego uwilgotnienia; drogi, odwodnienia i intensyfikacja rolnictwa mogą powodować utratę łągów i fragmentację.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji.

Przedmiot ochrony	Typ / forma występowania	Strefa w gminie Nowy Korczyn	Główne wymagania ochronne	Wrażliwość na ustalenia Planu ogólnego	Wniosek dla oceny Planu ogólnego
A136 Sieweczka rzeczna <i>Charadrius dubius</i>	populacja lęgowa; stanowisko	SO – strefa otwarta SK – strefa komunikacyjna m.in. 11SK	Zachowanie naturalnej dynamiki Nidy i jej dopływów, piaszczystych i żwirowych łąch, wysp, odsłoniętych brzegów oraz płytkich stref przybrzeżnych. Utrzymanie jakości wód i niskiego poziomu niepokożenia. Niedopuszczenie do regulacji i umacniania brzegów, usuwania łąch, zabudowy strefy brzegowej i prac w sezonie lęgowym. Wymaga odsłoniętych, niezarastających łąch i wysp oraz naturalnej dynamiki rzeki.	Bardzo wysoka. Gatunek wykorzystuje dynamiczne, nieuregulowane brzegi i łąchy; zajęcie brzegu, hałas, ruch, regulacja rzeki lub zmiany przepływu mogą bezpośrednio zniszczyć lęgi. W strefie SK dodatkowe ryzyko wynika z bezpośredniego zajęcia, hałasu, oświetlenia, kolizji, efektu barierowego i zmian odpływu.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji. W SK ocena jest warunkowa i wymaga zachowania drożności doliny i cieków, naturalnych brzegów, zadrzewień, jakości wód oraz ograniczenia hałasu, światła i ryzyka kolizji. Szczegółowa ocena strefy 11SK została przedstawiona w dalszej części prognozy.
A156 Rycyk <i>Limosa limosa</i>	siedlisko; populacja lęgowa	SO – strefa otwarta SK – strefa komunikacyjna m.in. 11SK	Zachowanie rozległych, otwartych i ekstensywnie użytkowanych wilgotnych łąk oraz pastwisk z płytkimi rozlewiskami i podmokłymi obniżeniami. Niedopuszczenie do zaorywania, zalesiania, osuszania, makroniwelacji i zabudowy. Koszenie powinno być późne, prowadzone od środka na zewnątrz, z pozostawieniem nieskoszonych pasów; dopuszczalny jest ekstensywny wypas. Kluczowe są płytko zalane łąki i utrzymanie rozległego, otwartego krajobrazu.	Bardzo wysoka. Gatunek jest zależny od ciągłości wilgotnych łąk, późnego koszenia i właściwego uwilgotnienia; drogi, odwodnienia i intensyfikacja rolnictwa mogą powodować utratę lęgów i fragmentację. W strefie SK dodatkowe ryzyko wynika z bezpośredniego zajęcia, hałasu, oświetlenia, kolizji, efektu barierowego i zmian odpływu.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji. W SK ocena jest warunkowa i wymaga zachowania ciągłości łąk i żerowisk, warunków wodnych, ograniczenia pasa zajęcia oraz prowadzenia prac poza okresem lęgowym i głównymi koncentracjami ptaków. Szczegółowa ocena strefy 11SK została przedstawiona w dalszej części prognozy.
A336 Remiz <i>Remiz pendulinus</i>	populacja lęgowa; stanowisko	SO – strefa otwarta SK – strefa komunikacyjna SR – strefa produkcji rolniczej	Zachowanie ciągłych zadrzewień i zakrzaceń wzdłuż rzek, starorzeczy, rowów i zbiorników, zwłaszcza wierzb z przewieszającymi się gałęziami. Niedopuszczenie do usuwania drzew przydrożnych i nadrzecznych, prostowania cieków oraz intensywnego zagospodarowania stref brzegowych. Utrzymanie spójności siedliska i spokojnych miejsc lęgowych. Wymaga zachowania wierzb i innych drzew nadrzecznych z odpowiednimi gałęziami do budowy gniazd.	Bardzo wysoka. Gatunek jest wrażliwy na usuwanie zadrzewień, zabudowę brzegów i fragmentację ciągów nadrzecznych. W strefie SK dodatkowe ryzyko wynika z bezpośredniego zajęcia, hałasu, oświetlenia, kolizji, efektu barierowego i zmian odpływu. W strefie SR ryzyko wiąże się z intensyfikacją produkcji, odwodnieniem, chemizacją oraz usuwaniem drzew lub roślinności brzegowej.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji. W SK ocena jest warunkowa i wymaga zachowania drożności doliny i cieków, naturalnych brzegów, zadrzewień, jakości wód oraz ograniczenia hałasu, światła i ryzyka kolizji. Szczegółowa ocena strefy 11SK została przedstawiona w dalszej części prognozy. W SR profil nie przesądza o negatywnym wpływie, lecz zgodność z ochroną wymaga zachowania wszystkich starych drzew, alej, sadów i zadrzewień oraz niewprowadzania intensywnego zagospodarowania w ich obrębie.

Przedmiot ochrony	Typ / forma występowania	Strefa w gminie Nowy Korczyn	Główne wymagania ochronne	Wrażliwość na ustalenia Planu ogólnego	Wniosek dla oceny Planu ogólnego
A022 Bączek <i>Ixobrychus minutus</i>	siedlisko	SO – strefa otwarta	Zachowanie rozległych i zróżnicowanych szuwarów, trzcinowisk, zakrzaczeń nadwodnych, płytkich wód i lokalnych zabagnień. Utrzymanie pokrycia szuwarami na poziomie nie mniejszym niż 15% na kompleksach stawowych, stabilnych stosunków wodnych i spokoju w sezonie lęgowym. Niedopuszczenie do wypalania, masowego wykaszania, osuszania i zasypywania siedlisk. Wymaga mozaiki gęstych szuwarów, krzewów i niewielkich otwartych powierzchni wody.	Bardzo wysoka. Nawet lokalne usunięcie lub wypalenie szuwaru, osuszenie albo gwałtowna zmiana poziomu wody może zniszczyć miejsce lęgowe.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji.
A021 Bąk <i>Botaurus stellaris</i>	siedlisko	SO – strefa otwarta	Zachowanie rozległych i zróżnicowanych szuwarów, trzcinowisk, zakrzaczeń nadwodnych, płytkich wód i lokalnych zabagnień. Utrzymanie pokrycia szuwarami na poziomie nie mniejszym niż 15% na kompleksach stawowych, stabilnych stosunków wodnych i spokoju w sezonie lęgowym. Niedopuszczenie do wypalania, masowego wykaszania, osuszania i zasypywania siedlisk. Wymaga rozległych, stale uwodnionych trzcinowisk o małej penetracji człowieka.	Bardzo wysoka. Nawet lokalne usunięcie lub wypalenie szuwaru, osuszenie albo gwałtowna zmiana poziomu wody może zniszczyć miejsce lęgowe.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji.
A081 Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>	siedlisko; stanowisko	SO – strefa otwarta	Zachowanie rozległych i zróżnicowanych szuwarów, trzcinowisk, zakrzaczeń nadwodnych, płytkich wód i lokalnych zabagnień. Utrzymanie pokrycia szuwarami na poziomie nie mniejszym niż 15% na kompleksach stawowych, stabilnych stosunków wodnych i spokoju w sezonie lęgowym. Niedopuszczenie do wypalania, masowego wykaszania, osuszania i zasypywania siedlisk. Miejsca lęgowe tworzą rozległe trzcinowiska; żerowiska obejmują łąki, stawy i rozlewiska.	Bardzo wysoka. Nawet lokalne usunięcie lub wypalenie szuwaru, osuszenie albo gwałtowna zmiana poziomu wody może zniszczyć miejsce lęgowe.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji.

PROGNOZA OOS DO PLANU OGÓLNEGO GMINY NOWY KORCZYN

Przedmiot ochrony	Typ / forma występowania	Strefa w gminie Nowy Korczyn	Główne wymagania ochronne	Wrażliwość na ustalenia Planu ogólnego	Wniosek dla oceny Planu ogólnego
A052 Cyraneczka <i>Anas crecca</i>	siedlisko; populacja zimująca	SO – strefa otwarta SK – strefa komunikacyjna m.in. 11SK	Zachowanie płytkich, zasobnych w pokarm wód, rozlewisk i spokojnych stref brzegowych wykorzystywanych podczas lęgów, zimowania lub wędrówek. Utrzymanie jakości wód, naturalnej retencji, szuwarów i miejsc odpoczynku. Ograniczenie płoszenia, osuszania, zasypywania obniżeń oraz gwałtownych zmian poziomu wody. Dla populacji zimującej i przelotnej kluczowe są niezamarzające lub okresowo dostępne płytkie wody i spokój.	Wysoka. Wrażliwość dotyczy głównie zmian hydrologicznych, pogorszenia jakości wód i utraty spokojnych płytkich żerowisk. W strefie SK dodatkowe ryzyko wynika z bezpośredniego zajęcia, hałasu, oświetlenia, kolizji, efektu barierowego i zmian odpływu.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji. W SK ocena jest warunkowa i wymaga zachowania zbiorników, szuwarów, wysp, warunków wodnych i bezpiecznych tras przemieszczania się. Szczegółowa ocena strefy 11SK została przedstawiona w dalszej części prognozy.
A027 Czapla biała <i>Ardea alba</i>	siedlisko; populacja zimująca	SO – strefa otwarta SK – strefa komunikacyjna m.in. 11SK	Zachowanie płytkich, zasobnych w pokarm wód, starorzeczy, stawów, rozlewisk i wilgotnych łąk oraz spokojnych miejsc odpoczynku i żerowania. Dla kolonii i noclegowisk istotne jest zachowanie starych drzew. Należy ograniczać płoszenie, zanieczyszczenie wód, osuszanie i trwałe zajęcie stref brzegowych. PZO wskazuje potrzebę uzupełnienia wiedzy; ocena planu powinna zachować elastyczność i zabezpieczać potencjalne żerowiska.	Wysoka. Najistotniejsze są zachowanie płytkich żerowisk, jakości wód i ograniczenie płoszenia; lokalnie ważna jest ochrona drzew kolonijnych i noclegowych. W strefie SK dodatkowe ryzyko wynika z bezpośredniego zajęcia, hałasu, oświetlenia, kolizji, efektu barierowego i zmian odpływu.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji. W SK ocena jest warunkowa i wymaga zachowania drożności doliny i cieków, naturalnych brzegów, zadrzewień, jakości wód oraz ograniczenia hałasu, światła i ryzyka kolizji. Szczegółowa ocena strefy 11SK została przedstawiona w dalszej części prognozy.
A061 Czernica <i>Aythya fuligula</i>	siedlisko	SO – strefa otwarta	Zachowanie płytkich zbiorników, starorzeczy, rozlewisk i stawów z mozaiką otwartego lustra wody, roślinności wynurzonej i stref brzegowych. Utrzymanie właściwego poziomu i jakości wód, wysp oraz co najmniej 15% pokrycia szuwarami na kompleksach stawowych. Niedopuszczenie do osuszania, zasypywania, gwałtownych zmian poziomu wody, wypalania trzcinowisk i intensyfikacji gospodarki rybackiej. Wymaga stawów z otwartą wodą, roślinnością brzegową i bezpiecznymi wypami.	Bardzo wysoka. Gatunek reaguje na utratę zbiorników, szuwarów i wysp, wahania poziomu wody, intensyfikację gospodarki rybackiej, eutrofizację i płoszenie.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji.

Przedmiot ochrony	Typ / forma występowania	Strefa w gminie Nowy Korczyn	Główne wymagania ochronne	Wrażliwość na ustalenia Planu ogólnego	Wniosek dla oceny Planu ogólnego
A043 Gęgawa <i>Anser anser</i>	siedlisko	SO – strefa otwarta	Zachowanie płytkich zbiorników, starorzeczy, rozlewisk i stawów z mozaiką otwartego lustra wody, roślinności wynurzonej i stref brzegowych. Utrzymanie właściwego poziomu i jakości wód, wysp oraz co najmniej 15% pokrycia szuwarami na kompleksach stawowych. Niedopuszczenie do osuszania, zasypywania, gwałtownych zmian poziomu wody, wypalania trzcinowisk i intensyfikacji gospodarki rybackiej. Wymaga rozległych szuwarów lęgowych i sąsiednich łąk wykorzystywanych do żerowania.	Bardzo wysoka. Gatunek reaguje na utratę zbiorników, szuwarów i wysp, wahania poziomu wody, intensyfikację gospodarki rybackiej, eutrofizację i płoszenie.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji.
A059 Głowienka <i>Aythya ferina</i>	siedlisko	SO – strefa otwarta	Zachowanie płytkich zbiorników, starorzeczy, rozlewisk i stawów z mozaiką otwartego lustra wody, roślinności wynurzonej i stref brzegowych. Utrzymanie właściwego poziomu i jakości wód, wysp oraz co najmniej 15% pokrycia szuwarami na kompleksach stawowych. Niedopuszczenie do osuszania, zasypywania, gwałtownych zmian poziomu wody, wypalania trzcinowisk i intensyfikacji gospodarki rybackiej. Wymaga stabilnego poziomu wody i bogatej roślinności wodnej oraz szuwarowej.	Bardzo wysoka. Gatunek reaguje na utratę zbiorników, szuwarów i wysp, wahania poziomu wody, intensyfikację gospodarki rybackiej, eutrofizację i płoszenie.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji.
A051 Krakwa <i>Anas strepera</i>	siedlisko	SO – strefa otwarta	Zachowanie płytkich zbiorników, starorzeczy, rozlewisk i stawów z mozaiką otwartego lustra wody, roślinności wynurzonej i stref brzegowych. Utrzymanie właściwego poziomu i jakości wód, wysp oraz co najmniej 15% pokrycia szuwarami na kompleksach stawowych. Niedopuszczenie do osuszania, zasypywania, gwałtownych zmian poziomu wody, wypalania trzcinowisk i intensyfikacji gospodarki rybackiej. Preferuje płytkie, zarośnięte stawy i rozlewiska z mozaiką szuwarów i otwartej wody.	Bardzo wysoka. Gatunek reaguje na utratę zbiorników, szuwarów i wysp, wahania poziomu wody, intensyfikację gospodarki rybackiej, eutrofizację i płoszenie.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji.

Przedmiot ochrony	Typ / forma występowania	Strefa w gminie Nowy Korczyn	Główne wymagania ochronne	Wrażliwość na ustalenia Planu ogólnego	Wniosek dla oceny Planu ogólnego
A125 Łyska <i>Fulica atra</i>	siedlisko	SO – strefa otwarta	Zachowanie płytkich zbiorników, starorzeczy, rozlewisk i stawów z mozaiką otwartego lustra wody, roślinności wynurzonej i stref brzegowych. Utrzymanie właściwego poziomu i jakości wód, wysp oraz co najmniej 15% pokrycia szuwarami na kompleksach stawowych. Niedopuszczenie do osuszania, zasypywania, gwałtownych zmian poziomu wody, wypalania trzcinowisk i intensyfikacji gospodarki rybackiej. Zależy od zachowania roślinności wodnej, szuwarów i spokojnych stref łęgowych.	Bardzo wysoka. Gatunek reaguje na utratę zbiorników, szuwarów i wysp, wahania poziomu wody, intensyfikację gospodarki rybackiej, eutrofizację i płoszenie.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji.
A004 Perkozek <i>Tachybaptus ruficollis</i>	siedlisko; stanowisko	SO – strefa otwarta	Zachowanie płytkich zbiorników, starorzeczy, rozlewisk i stawów z mozaiką otwartego lustra wody, roślinności wynurzonej i stref brzegowych. Utrzymanie właściwego poziomu i jakości wód, wysp oraz co najmniej 15% pokrycia szuwarami na kompleksach stawowych. Niedopuszczenie do osuszania, zasypywania, gwałtownych zmian poziomu wody, wypalania trzcinowisk i intensyfikacji gospodarki rybackiej. Wymaga niewielkich, płytkich zbiorników z gęstą roślinnością osłonową.	Bardzo wysoka. Gatunek reaguje na utratę zbiorników, szuwarów i wysp, wahania poziomu wody, intensyfikację gospodarki rybackiej, eutrofizację i płoszenie.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji.
A272 Podrózniczek <i>Luscinia svecica</i>	siedlisko	SO – strefa otwarta	Zachowanie rozległych i zróżnicowanych szuwarów, trzcinowisk, zakrzaczeń nadwodnych, płytkich wód i lokalnych zabagnień. Utrzymanie pokrycia szuwarami na poziomie nie mniejszym niż 15% na kompleksach stawowych, stabilnych stosunków wodnych i spokoju w sezonie lęgowym. Niedopuszczenie do wypalania, masowego wykaszania, osuszania i zasypywania siedlisk. Wymaga zróżnicowanych trzcinowisk i zakrzaczeń na obrzeżach wód.	Bardzo wysoka. Nawet lokalne usunięcie lub wypalenie szuwaru, osuszenie albo gwałtowna zmiana poziomu wody może zniszczyć miejsce lęgowe.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji.

PROGNOZA OŚ DO PLANU OGÓLNEGO GMINY NOWY KORCZYN

Przedmiot ochrony	Typ / forma występowania	Strefa w gminie Nowy Korczyn	Główne wymagania ochronne	Wrażliwość na ustalenia Planu ogólnego	Wniosek dla oceny Planu ogólnego
A179 Śmieszka <i>Larus ridibundus</i>	siedlisko	SO – strefa otwarta	Zachowanie wysp, płytkich rozlewisk i stawów z bezpiecznymi miejscami kolonijnych lęgów, stabilnym poziomem wody i ograniczoną presją drapieżników oraz ludzi. Niedopuszczenie do niszczenia wysp, gwałtownego spuszczenia wody, usuwania roślinności osłonowej i prac w okresie lęgowym. Szczególnie ważne jest zachowanie wysp i stabilnego poziomu wody w kolonii.	Bardzo wysoka. Kolonie są podatne na gwałtowne zmiany poziomu wody, płoszenie, niszczenie wysp i presję drapieżników.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji.
A120 Zielonka <i>Porzana parva</i>	siedlisko	SO – strefa otwarta	Zachowanie rozległych i zróżnicowanych szuwarów, trzcinowisk, zakrzaczeń nadwodnych, płytkich wód i lokalnych zabagnień. Utrzymanie pokrycia szuwarami na poziomie nie mniejszym niż 15% na kompleksach stawowych, stabilnych stosunków wodnych i spokoju w sezonie lęgowym. Niedopuszczenie do wypalania, masowego wykaszania, osuszania i zasypywania siedlisk. Wymaga płytkich, gęsto zarośniętych stref szuwarowych i stabilnego uwodnienia.	Bardzo wysoka. Nawet lokalne usunięcie lub wypalenie szuwaru, osuszenie albo gwałtowna zmiana poziomu wody może zniszczyć miejsce lęgowe.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji.
A123 Kokoszka <i>Gallinula chloropus</i>	populacja lęgowa; stanowisko	SO – strefa otwarta SK – strefa komunikacyjna m.in. 11SK	Zachowanie płytkich zbiorników, starorzeczy, rozlewisk i stawów z mozaiką otwartego lustra wody, roślinności wynurzonej i stref brzegowych. Utrzymanie właściwego poziomu i jakości wód, wysp oraz co najmniej 15% pokrycia szuwarami na kompleksach stawowych. Niedopuszczenie do osuszania, zasypywania, gwałtownych zmian poziomu wody, wypalania trzcinowisk i intensyfikacji gospodarki rybackiej. Wymaga osłoniętych brzegów, zatok i rowów z roślinnością wynurzoną.	Bardzo wysoka. Gatunek reaguje na utratę zbiorników, szuwarów i wysp, wahania poziomu wody, intensyfikację gospodarki rybackiej, eutrofizację i płoszenie. W strefie SK dodatkowe ryzyko wynika z bezpośredniego zajęcia, hałasu, oświetlenia, kolizji, efektu barierowego i zmian odpływu.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji. W SK ocena jest warunkowa i wymaga zachowania zbiorników, szuwarów, wysp, warunków wodnych i bezpiecznych tras przemieszczania się. Szczegółowa ocena strefy 11SK została przedstawiona w dalszej części prognozy.

Przedmiot ochrony	Typ / forma występowania	Strefa w gminie Nowy Korczyn	Główne wymagania ochronne	Wrażliwość na ustalenia Planu ogólnego	Wniosek dla oceny Planu ogólnego
A053 Krzyżówka <i>Anas platyrhynchos</i>	populacja lęgowa	SO – strefa otwarta SK – strefa komunikacyjna m.in. 11SK	Zachowanie płytkich zbiorników, starorzeczy, rozlewisk i stawów z mozaiką otwartego lustra wody, roślinności wynurzonej i stref brzegowych. Utrzymanie właściwego poziomu i jakości wód, wysp oraz co najmniej 15% pokrycia szuwarami na kompleksach stawowych. Niedopuszczenie do osuszania, zasypywania, gwałtownych zmian poziomu wody, wypalania trzcinowisk i intensyfikacji gospodarki rybackiej. Mimo dużej plastyczności gatunek wymaga zachowania dostępnych wód i roślinności brzegowej.	Bardzo wysoka. Gatunek reaguje na utratę zbiorników, szuwarów i wysp, wahania poziomu wody, intensyfikację gospodarki rybackiej, eutrofizację i płoszenie. W strefie SK dodatkowe ryzyko wynika z bezpośredniego zajęcia, hałasu, oświetlenia, kolizji, efektu barierowego i zmian odpływu.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji. W SK ocena jest warunkowa i wymaga zachowania zbiorników, szuwarów, wysp, warunków wodnych i bezpiecznych tras przemieszczania się. Szczegółowa ocena strefy 11SK została przedstawiona w dalszej części prognozy.
A118 Wodnik <i>Rallus aquaticus</i>	populacja lęgowa; stanowisko	SO – strefa otwarta SK – strefa komunikacyjna m.in. 11SK	Zachowanie rozległych i zróżnicowanych szuwarów, trzcinowisk, zakrzaczeń nadwodnych, płytkich wód i lokalnych zabagnień. Utrzymanie pokrycia szuwarami na poziomie nie mniejszym niż 15% na kompleksach stawowych, stabilnych stosunków wodnych i spokoju w sezonie lęgowym. Niedopuszczenie do wypalania, masowego wykaszania, osuszania i zasypywania siedlisk. Wymaga gęstych szuwarów nad płytką wodą oraz błotnistych stref żerowiskowych.	Bardzo wysoka. Nawet lokalne usunięcie lub wypalenie szuwaru, osuszenie albo gwałtowna zmiana poziomu wody może zniszczyć miejsce lęgowe. W strefie SK dodatkowe ryzyko wynika z bezpośredniego zajęcia, hałasu, oświetlenia, kolizji, efektu barierowego i zmian odpływu.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji. W SK ocena jest warunkowa i wymaga zachowania zbiorników, szuwarów, wysp, warunków wodnych i bezpiecznych tras przemieszczania się. Szczegółowa ocena strefy 11SK została przedstawiona w dalszej części prognozy.
A119 Kropiatka <i>Porzana porzana</i>	populacja lęgowa	SO – strefa otwarta SK – strefa komunikacyjna m.in. 11SK	Zachowanie rozległych i zróżnicowanych szuwarów, trzcinowisk, zakrzaczeń nadwodnych, płytkich wód i lokalnych zabagnień. Utrzymanie pokrycia szuwarami na poziomie nie mniejszym niż 15% na kompleksach stawowych, stabilnych stosunków wodnych i spokoju w sezonie lęgowym. Niedopuszczenie do wypalania, masowego wykaszania, osuszania i zasypywania siedlisk. Wymaga okresowo zalanych turzycowisk i szuwarów o stabilnym uwodnieniu w sezonie lęgowym.	Bardzo wysoka. Nawet lokalne usunięcie lub wypalenie szuwaru, osuszenie albo gwałtowna zmiana poziomu wody może zniszczyć miejsce lęgowe. W strefie SK dodatkowe ryzyko wynika z bezpośredniego zajęcia, hałasu, oświetlenia, kolizji, efektu barierowego i zmian odpływu.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji. W SK ocena jest warunkowa i wymaga zachowania zbiorników, szuwarów, wysp, warunków wodnych i bezpiecznych tras przemieszczania się. Szczegółowa ocena strefy 11SK została przedstawiona w dalszej części prognozy.

Przedmiot ochrony	Typ / forma występowania	Strefa w gminie Nowy Korczyn	Główne wymagania ochronne	Wrażliwość na ustalenia Planu ogólnego	Wniosek dla oceny Planu ogólnego
A160 Kulik wielki <i>Numenius arquata</i>	populacja lęgowa	SO – strefa otwarta SK – strefa komunikacyjna m.in. 11SK	Zachowanie rozległych, otwartych i ekstensywnie użytkowanych wilgotnych łąk oraz pastwisk z płytkimi rozlewiskami i podmokłymi obniżeniami. Niedopuszczenie do zaorywania, zalesiania, osuszania, makroniwelacji i zabudowy. Koszenie powinno być późne, prowadzone od środka na zewnątrz, z pozostawieniem nieskoszonych pasów; dopuszczalny jest ekstensywny wypas. Wymaga bardzo rozległych, spokojnych łąk i pastwisk; szczególnie wrażliwy jest na fragmentację krajobrazu.	Bardzo wysoka. Gatunek jest zależny od ciągłości wilgotnych łąk, późnego koszenia i właściwego uwilgotnienia; drogi, odwodnienia i intensyfikacja rolnictwa mogą powodować utratę łęgów i fragmentację. W strefie SK dodatkowe ryzyko wynika z bezpośredniego zajęcia, hałasu, oświetlenia, kolizji, efektu barierowego i zmian odpływu.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji. W SK ocena jest warunkowa i wymaga zachowania ciągłości łąk i żerowisk, warunków wodnych, ograniczenia pasa zajęcia oraz prowadzenia prac poza okresem lęgowym i głównymi koncentracjami ptaków. Szczegółowa ocena strefy 11SK została przedstawiona w dalszej części prognozy.
A151 Batalion <i>Philomachus pugnax</i>	populacja przelotna	SO – strefa otwarta SK – strefa komunikacyjna m.in. 11SK	Zachowanie rozległych, płytko zalanych łąk, okresowych rozlewisk, mulistych brzegów i stawów stanowiących miejsca odpoczynku i żerowania podczas migracji. Utrzymanie naturalnej retencji, dostępności błotnistych powierzchni oraz niskiego poziomu płoszenia. PZO przewiduje uzupełnienie wiedzy o rozmieszczeniu i uwarunkowaniach ochrony. Jako gatunek przelotny wykorzystuje płytkie rozlewiska, muliste brzegi i podmokłe łąki.	Wysoka. Utrata nawet okresowych rozlewisk i mulistych żerowisk może ograniczać funkcję obszaru jako przystanku migracyjnego; szczególnie istotne jest ograniczenie płoszenia. W strefie SK dodatkowe ryzyko wynika z bezpośredniego zajęcia, hałasu, oświetlenia, kolizji, efektu barierowego i zmian odpływu.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji. W SK ocena jest warunkowa i wymaga zachowania ciągłości łąk i żerowisk, warunków wodnych, ograniczenia pasa zajęcia oraz prowadzenia prac poza okresem lęgowym i głównymi koncentracjami ptaków. Szczegółowa ocena strefy 11SK została przedstawiona w dalszej części prognozy.
A166 Łęczak <i>Tringa glareola</i>	populacja przelotna	SO – strefa otwarta SK – strefa komunikacyjna m.in. 11SK	Zachowanie rozległych, płytko zalanych łąk, okresowych rozlewisk, mulistych brzegów i stawów stanowiących miejsca odpoczynku i żerowania podczas migracji. Utrzymanie naturalnej retencji, dostępności błotnistych powierzchni oraz niskiego poziomu płoszenia. PZO przewiduje uzupełnienie wiedzy o rozmieszczeniu i uwarunkowaniach ochrony. Jako gatunek przelotny wymaga mozaiki płytkich wód, błot i wilgotnych łąk.	Wysoka. Utrata nawet okresowych rozlewisk i mulistych żerowisk może ograniczać funkcję obszaru jako przystanku migracyjnego; szczególnie istotne jest ograniczenie płoszenia. W strefie SK dodatkowe ryzyko wynika z bezpośredniego zajęcia, hałasu, oświetlenia, kolizji, efektu barierowego i zmian odpływu.	SO jest zasadniczo zgodna z wymaganiami gatunku, jeżeli faktyczne siedlisko zachowa dotychczasowy charakter, a dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie zostaną wykorzystane do jego trwałego zajęcia lub fragmentacji. W SK ocena jest warunkowa i wymaga zachowania ciągłości łąk i żerowisk, warunków wodnych, ograniczenia pasa zajęcia oraz prowadzenia prac poza okresem lęgowym i głównymi koncentracjami ptaków. Szczegółowa ocena strefy 11SK została przedstawiona w dalszej części prognozy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie aktualnego SDF obszaru Dolina Nidy PLB260001, planu zadań ochronnych, dokumentacji PZO, danych przestrzennych dotyczących rozmieszczenia ptaków oraz projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn

Znaczenie profili stref planistycznych dla oceny przedmiotów ochrony

Strefa	Profil podstawowy i dodatkowy istotny dla analizy	Znaczenie dla oceny przedmiotów ochrony
SO – strefa otwarta	Profil podstawowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Profil dodatkowy: brak.	Strefa obejmuje większość siedlisk i zasadniczo zachowuje otwarty, wodny, szuwarowy, łąkowy i leśny charakter doliny. Nie jest jednak strefą ochronną. W faktycznych siedliskach ptaków należy wykluczać funkcje komunikacyjne, techniczne i ogrodowe prowadzące do zajęcia, odwodnienia, fragmentacji, płoszenia lub likwidacji roślinności.
SK – strefa komunikacyjna	Profil podstawowy: tereny dróg najwyższych klas, komunikacji kolejowej, wodnej, lotniczej i obsługi komunikacji. Profil dodatkowy: teren drogi zbiorczej, usług handlu detalicznego, zieleni urządzonej, lasu, zieleni naturalnej i wód.	Strefa może powodować zajęcie siedlisk, efekt barierowy, kolizje, hałas, światło, płoszenie oraz zmiany hydrologiczne. W tabeli wskazano podstawowe wymagania. Szczegółowa ocena strefy 11SK została przedstawiona w dalszej części prognozy.
SR – strefa produkcji rolniczej	Profil podstawowy: teren produkcji w gospodarstwach rolnych, wielkotowarowej produkcji rolnej, akwakultury i obsługi rybactwa, komunikacji, ogrodów działkowych i infrastruktury technicznej. Profil dodatkowy: rolnictwo z zakazem zabudowy, zieleni urządzona i naturalna, las oraz wody. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 30%.	Profil może zachować dotychczasowe użytkowanie, lecz stwarza ryzyko intensyfikacji, chemizacji, odwodnienia, zabudowy gospodarczej i usuwania zadrzewień. W miejscach występowania nurogęsi, dzięcioła białoszyjnego i remiza należy zachować stare drzewa, zadrzewienia, cieki i roślinność brzegową oraz nie rozszerzać produkcji na ich funkcjonalne siedliska.

Analiza przestrzenna wykazała, że podstawowa część siedlisk i stanowisk przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001 w granicach gminy Nowy Korczyn znajduje się w strefach SO. Układ ten ogranicza presję zabudowy, ponieważ profil strefy obejmuje przede wszystkim rolnictwo z zakazem zabudowy, wody, lasy i zieleń naturalną. Nie oznacza to jednak automatycznego zabezpieczenia siedlisk, ponieważ w profilu SO dopuszczono również komunikację, infrastrukturę techniczną i ogrody działkowe, a stan populacji ptaków zależy także od sposobu gospodarowania wodami, stawami i trwałymi użytkami zielonymi.

Najliczniejszą grupę stanowią gatunki związane ze zbiornikami, stawami, starorzeczami i szuwarami: bąk, bączek, błotniak stawowy, zielonka, kropiatka, wodnik, kokoszka, perkoz, gęgawa, krakwa, cyranka, płaskonos, głowienka, czernica, łyska, krzyżówka i podróżniczek. PZO wiąże ich ochronę z utrzymaniem powierzchni zbiorników, stabilnego poziomu wody w sezonie lęgowym, ekstensywnej gospodarki rybackiej, wysp oraz odpowiedniego udziału roślinności szuwarowej. Do najistotniejszych zagrożeń należą osuszanie, zasypywanie zbiorników i obniżenie, wypalanie lub nadmierne wykaszanie trzcinowisk, intensyfikacja hodowli ryb, gwałtowne zmiany poziomu wody, płoszenie oraz presja drapieżników.

Plan ogólny nie reguluje szczegółowych zasad gospodarki rybackiej ani terminów koszenia szuwarów, powinien jednak pozostawiać przestrzenne warunki umożliwiające realizację działań określonych w PZO. W granicach zbiorników, szuwarów, wysp i stref brzegowych nie należy wykorzystywać dopuszczeń komunikacyjnych i infrastrukturalnych w sposób prowadzący do trwałego zajęcia siedlisk, odwodnienia, wzrostu oświetlenia lub zwiększenia penetracji. Szczególnego zachowania wymagają połączenia hydrologiczne pomiędzy Nidą, starorzeczami, rowami oraz kompleksami stawów.

Drugą kluczową grupę tworzą ptaki wilgotnych łąk i pastwisk: derkacz, błotniak łąkowy, czajka, kszyc, rycyk, kulik wielki i krwawodziób. Ich siedliska wymagają zachowania rozległego i otwartego krajobrazu, właściwego uwilgotnienia oraz ekstensywnego użytkowania. PZO przewiduje odstąpienie od zaorywania, zalesiania, osuszania i makroniwelacji, prowadzenie koszenia w terminach i w sposób

ograniczający zagrożenie dla lęgów oraz możliwość ekstensywnego wypasu. Dla ptaków siewkowych istotne jest również utrzymanie błotnistych żerowisk i płytkich rozlewisk.

Gatunki związane z otwartymi łąkami wykazują wysoką wrażliwość na trwałe zajęcie i fragmentację siedlisk, wzrost płoszenia, zmianę odpływu wód oraz tworzenie barier przestrzennych. Część ich siedlisk lub miejsc występowania pozostaje w relacji ze strefami komunikacyjnymi, w tym ze strefą 11SK. W niniejszym rozdziale wskazuje się jedynie podstawowe wymagania ochronne tej grupy. Szczegółowa analiza relacji przestrzennych, możliwych oddziaływań strefy 11SK oraz rozwiązań ograniczających jej wpływ została przedstawiona w dalszej części prognozy.

Sieweczka rzeczna i brodziec piskliwy są związane z naturalnymi brzegami, piaszczystymi i żwirowymi łachami oraz wyspami w nurcie. Ich siedliska nie mają charakteru stałego, lecz powstają i odnawiają się dzięki naturalnej dynamice rzeki. Regulacja lub umacnianie brzegów, usuwanie osadów, zmiana przepływu oraz intensywna penetracja w okresie lęgowym mogą prowadzić do zaniku miejsc rozrodu. Podstawowym wymaganiem ochronnym jest zatem zachowanie naturalnej hydromorfologii Nidy oraz procesów umożliwiających powstawanie łach i wysp. Szczegółową ocenę możliwego wpływu funkcji komunikacyjnej na te elementy przedstawiono w odrębnej części prognozy.

Nurogęś, remiz i dzięcioł białoszyi wskazują na znaczenie starych drzew, sadów, wierzb, alej i zadrzewień nadrzecznych. Nurogęś wykorzystuje dziuple w dużych drzewach, remiz wymaga ciągłych zadrzewień wzdłuż cieków i starorzeczy, natomiast dzięcioł białoszyi korzysta z ekstensywnego krajobrazu rolniczego ze starymi drzewami i sadami. Występowanie tych gatunków w strefach SO, SK i SR wymaga zachowania drzew dziuplastych, starych sadów, szpalerów i zadrzewień oraz niedopuszczenia do ich automatycznego usuwania w związku z rozwojem produkcji rolnej, infrastruktury lub komunikacji.

Bocian czarny wymaga jednoczesnego zachowania spokojnych, potencjalnych siedlisk lęgowych w dojrzałych drzewostanach oraz rozległych żerowisk wodno-błotnych. PZO wskazuje potrzebę uzupełnienia wiedzy o rozmieszczeniu i uwarunkowaniach ochrony gatunku.

Do czasu uzyskania pełniejszych danych należy zachować dojrzałe drzewostany, cieki, starorzecza, podmokłe łąki oraz połączenia przestrzenne pomiędzy potencjalnymi miejscami lęgowymi i żerowiskami.

Czapla biała, cyraneczka, batalion i łączak należą do przedmiotów ochrony, dla których PZO wskazuje potrzebę uzupełnienia stanu wiedzy. W granicach gminy rozpoznano ich siedliska, populacje zimujące albo przelotne. Ochrona tych gatunków nie powinna ograniczać się do punktowych miejsc obserwacji, lecz obejmować mozaikę płytkich wód, okresowych rozlewisk, mulistych brzegów i wilgotnych łąk. Istotne jest zachowanie zmienności hydrologicznej tych terenów oraz ograniczenie płoszenia w okresach koncentracji ptaków.

Czapla siwa, śmieszka i pozostałe gatunki wykorzystujące stawy oraz rozlewiska wymagają zachowania miejsc żerowania, odpoczynku i lęgów kolonijnych. Dla śmieszki szczególne znaczenie mają wyspy i stabilny poziom wody w okresie lęgowym, natomiast dla czapli siwej także drzewa wykorzystywane przez kolonie lub jako miejsca noclegowe. Ustalenia planistyczne nie powinny prowadzić do likwidacji wysp, usuwania dużych drzew, wzrostu oświetlenia i penetracji w sąsiedztwie kolonii ani pogorszenia jakości wód.

W przekazanych danych wykazano również stanowiska brzęczki i trzciniaaka. Choć gatunki te nie są obecnie formalnymi przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Nidy, ich obecność potwierdza znaczenie trzcinowisk i roślinności brzegowej jako wspólnego komponentu siedlisk całego zespołu ptaków wodno-błotnych. Zachowanie szuwarów, stabilnych warunków wodnych oraz ograniczenie wypalania i nadmiernego

wykaszenia będzie więc korzystne również dla innych gatunków związanych z roślinnością nadwodną.

Na poziomie analizy przedmiotów ochrony dominacja stref SO jest rozwiązaniem zasadniczo sprzyjającym zachowaniu otwartego, wodnego i rolniczego charakteru doliny. Potencjalne ryzyko koncentruje się w miejscach, w których siedliska, stanowiska lub populacje pozostają w relacji ze strefami SK oraz lokalnie ze strefami SR. Samo wyznaczenie strefy nie przesądza o realizacji wszystkich funkcji dopuszczonych w jej profilu. Przyszłe ustalenia planów miejscowych, decyzje administracyjne i projekty przedsięwzięć powinny jednak uwzględniać dane dotyczące rozmieszczenia przedmiotów ochrony oraz omijać miejsca lęgowe, kluczowe żerowiska, rozlewiska, starorzecza, szuwary, łachy rzeczne i stare drzewa.

Podsumowując, większość zidentyfikowanych siedlisk i stanowisk przedmiotów ochrony znajduje się w strefach SO, których podstawowe funkcje są zasadniczo zgodne z potrzebą zachowania terenów otwartych, wodnych, łąkowych i zadrzewionych. Nie eliminuje to ryzyka wynikającego z funkcji komunikacyjnych, infrastrukturalnych oraz zmian sposobu gospodarowania wodami i użytkami zielonymi. W niniejszym rozdziale wskazano wymagania ochronne i ogólną wrażliwość poszczególnych grup ptaków. Szczegółowa ocena wpływu realizacji ustaleń Planu, w tym strefy 11SK, na przedmioty ochrony, integralność i powiązania ekologiczne obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001 została przedstawiona w dalszej części prognozy.

7.3.4. Cele ochrony oraz działania ochronne wynikające z planu zadań ochronnych

Dla obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001 ustanowiono plan zadań ochronnych, który identyfikuje istniejące i potencjalne zagrożenia dla ptaków będących przedmiotami ochrony, określa cele działań ochronnych oraz wskazuje działania służące utrzymaniu siedlisk lęgowych, żerowisk, miejsc odpoczynku i koncentracji ptaków. W niniejszej prognozie cele, zagrożenia i kierunki działań wynikające z PZO przyjęto jako jedno z podstawowych kryteriów oceny ustaleń projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn.

Analizę przeprowadzono w odniesieniu do przedmiotów ochrony, których siedliska, stanowiska, populacje lęgowe, zimujące lub przelotne zostały zidentyfikowane w granicach gminy Nowy Korczyn. Pozostałe przedmioty ochrony wskazane dla całego obszaru uwzględniono w jego charakterystyce, lecz nie podlegają one szczegółowej analizie relacji ze strefami planistycznymi, jeżeli nie wykazano ich występowania w analizowanej części ostoi.

Wartości liczebności par podane w celach PZO odnoszą się do całego obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001, a nie wyłącznie do części położonej w gminie Nowy Korczyn. Ocena w ostatniej kolumnie tabeli dotyczy natomiast ustaleń Planu ogólnego w granicach gminy i uwzględnia rozmieszczenie przedmiotów ochrony względem stref SO, SK i SR.

Plan ogólny nie reguluje szczegółowych terminów koszenia, parametrów wypasu, obsady ryb, poziomu wody na stawach ani zakresu zabiegów ochronnych. Może jednak zachować przestrzenne warunki realizacji PZO albo je ograniczyć przez dopuszczenie trwałego zajęcia siedlisk, infrastruktury, komunikacji, zmian hydrologicznych, intensyfikacji produkcji rolnej lub usuwania zadrzewień. Z tego względu oceny mają przeważnie charakter warunkowy.

W odniesieniu do przedmiotów ochrony pozostających w relacji ze strefą 11SK w tabeli wskazano jedynie cele PZO, mechanizmy wrażliwości i podstawowe warunki ochrony. Szczegółową analizę przestrzenną i ocenę wpływu realizacji strefy 11SK na obszar Natura 2000, w tym na siedliska i populacje ptaków, przedstawiono w dalszej części prognozy.

Tabela 20. Cele działań ochronnych wynikające z PZO oraz ocena wpływu ustaleń Planu ogólnego na cele ochrony i zidentyfikowane zagrożenia

Przedmiot ochrony zidentyfikowany w granicach gminy Nowy Korczyn	Cel działań ochronnych / oczekiwany stan i kierunek działań wynikający z PZO	Zagrożenia wskazane w PZO	Ocena wpływu ustaleń Planu ogólnego na cele ochrony i zidentyfikowane zagrożenia
A056 Płaskonos <i>Anas clypeata</i>	Utrzymanie pokrycia szuwarami na poziomie nie mniejszym niż 15% oraz utrzymanie siedliska gatunku dla co najmniej 28-53 par. PZO wskazuje również rozpoznanie presji drapieżnych ssaków i, w razie potrzeby, ograniczanie ich liczebności. Kierunek działań obejmuje zachowanie zbiorników i płytkich rozlewisk, ekstensywne użytkowanie łąk i stawów, stabilny poziom wody w okresie lęgowym, utrzymanie szuwarów, wysp i błotnistych żerowisk oraz monitoring.	Zmiany reżimu hydrologicznego, osuszanie i zasypywanie obniżeń, zaniechanie gospodarki łąkarskiej, intensyfikacja gospodarki stawowej, wypalanie i wykaszanie roślinności przybrzeżnej, polowanie, kłusownictwo, sukcesja oraz presja drapieżników.	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny. Profil strefy może zachować wody, szuwary i tereny otwarte, lecz Plan nie reguluje gospodarki rybackiej ani poziomu wody. Zgodność z PZO wymaga pozostawienia zbiorników, wysp i stref brzegowych bez trwałego zajęcia, odwodnienia, nadmiernego oświetlenia i wzrostu penetracji.
A070 Nurogęś <i>Mergus merganser</i>	Utrzymanie siedliska gatunku dla co najmniej 17 par oraz rozpoznanie presji drapieżnych ssaków i ewentualne podjęcie działań ograniczających ich liczebność. PZO przewiduje zachowanie nadrzecznych kompleksów zadrzewień, pozostawianie drzew o obwodzie w pierśnicy powyżej 50 cm, utrzymanie zwarcia podszytu na poziomie 40-60% oraz monitoring stanu ochrony.	Zmiany reżimu hydrologicznego rzeki, regulacja koryta, zabudowa brzegów, usuwanie dziuplastych i starych drzew nadrzecznych, chirurgia drzewna, fragmentacja zadrzewień oraz presja drapieżników.	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny, jeżeli zostaną zachowane stare i dziuplaste drzewa, sady, zadrzewienia nadrzeczne i ciągłość ich układu. Dopuszczenia infrastrukturalne oraz rozwój produkcji rolnej nie powinny powodować wycinki drzew siedliskowych ani fragmentacji zadrzewień. W strefach SR konieczne jest ograniczenie intensyfikacji produkcji, chemizacji, usuwania zadrzewień i przekształceń stosunków wodnych. Część siedliska lub populacji pozostaje w relacji ze strefą 11SK. W niniejszym rozdziale nie przesądza się wpływu tej funkcji komunikacyjnej; szczegółową analizę przestrzenną i ocenę oddziaływania strefy 11SK przedstawiono w dalszej części prognozy.
A153 Kszyk <i>Gallinago gallinago</i>	Utrzymanie siedliska gatunku dla co najmniej 118 par oraz rozpoznanie presji drapieżnych ssaków i ewentualne działania ograniczające ich liczebność. Kierunek działań obejmuje ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe, koszenie po 31 lipca od środka na zewnątrz z wywozem biomasy, zachowanie płytkich rozlewisk i błotnistych żerowisk oraz monitoring.	Zmiany reżimu hydrologicznego, melioracje i osuszanie, zaprzestanie koszenia i wypasu, sukcesja, zalesianie, intensywna gospodarka stawowa i nadmierne usuwanie mułu niszczące żerowiska oraz presja drapieżników.	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny. Cele PZO mogą być realizowane przy zachowaniu rozległych, otwartych i właściwie uwilgotnionych łąk oraz ekstensywnego koszenia lub wypasu. Należy wykluczyć zaorywanie, zalesianie, zabudowę, infrastrukturę i działania odwadniające w obrębie siedliska. Część siedliska lub populacji pozostaje w relacji ze strefą 11SK. W niniejszym rozdziale nie przesądza się wpływu tej funkcji komunikacyjnej; szczegółową analizę przestrzenną i ocenę oddziaływania strefy 11SK przedstawiono w dalszej części prognozy.
A162 Krwawodziób <i>Tringa totanus</i>	Utrzymanie siedliska gatunku dla co najmniej 111 par oraz rozpoznanie presji drapieżnych ssaków i ewentualne działania ograniczające ich liczebność. PZO przewiduje zachowanie otwartych, wilgotnych łąk przez ekstensywne użytkowanie, późne koszenie od środka na zewnątrz z wywozem biomasy, możliwość ekstensywnego wypasu oraz utrzymanie płytkich rozlewisk i żerowisk.	Zmiany reżimu hydrologicznego doliny, osuszanie i zasypywanie, zaniechanie koszenia lub wypasu, zarastanie krzewami i drzewami, zalesianie, intensyfikacja gospodarki stawowej, utrata błotnistych żerowisk oraz presja drapieżników.	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny. Cele PZO mogą być realizowane przy zachowaniu rozległych, otwartych i właściwie uwilgotnionych łąk oraz ekstensywnego koszenia lub wypasu. Należy wykluczyć zaorywanie, zalesianie, zabudowę, infrastrukturę i działania odwadniające w obrębie siedliska.
A429 Dzieciotł białoszy <i>Dendrocopos syriacus</i>	Utrzymanie siedliska gatunku dla co najmniej 31 par. Kierunek działań obejmuje ekstensywne użytkowanie działek, zachowanie kompleksów zadrzewień, starych	Likwidacja zadrzewień w wyniku intensyfikacji rolnictwa i zagospodarowania terenów wzdłuż rzek	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny, jeżeli zostaną zachowane stare i dziuplaste drzewa, sady, zadrzewienia nadrzeczne i ciągłość ich układu. Dopuszczenia infrastrukturalne oraz rozwój produkcji rolnej nie powinny powodować

Przedmiot ochrony zidentyfikowany w granicach gminy Nowy Korczyn	Cel działań ochronnych / oczekiwany stan i kierunek działań wynikający z PZO	Zagrożenia wskazane w PZO	Ocena wpływu ustaleń Planu ogólnego na cele ochrony i zidentyfikowane zagrożenia
	sadów i drzew o obwodzie w pierśnicy powyżej 50 cm, utrzymanie odpowiedniego podszytu oraz monitoring.	oraz starorzeczy, usuwanie drzew przydrożnych i starych drzew, wypalanie oraz regulacja cieków.	wycinki drzew siedliskowych ani fragmentacji zadrzewień. W strefach SR konieczne jest ograniczenie intensyfikacji produkcji, chemizacji, usuwania zadrzewień i przekształceń stosunków wodnych. W relacji ze strefami SK wymagane jest zachowanie ciągłości siedlisk i ograniczenie wycinki, płoszenia, oświetlenia oraz efektu barierowego; szczegółowe rozwiązania należy określać przy konkretyzacji inwestycji.
A122 Derkacz <i>Crex crex</i>	Utrzymanie siedliska gatunku dla co najmniej 120 par. PZO przewiduje zachowanie rozległych łąk przez ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe, koszenie po 31 lipca od środka na zewnątrz z wywozem biomasy, możliwość ekstensywnego wypasu i monitoring.	Odwadnianie łąk, zmiany częstotliwości zalewów, zasypywanie obniżeń, zaniechanie lub intensyfikacja użytkowania, zarastanie, zalesianie terenów otwartych, wysychanie albo zatapianie siedlisk oraz presja drapieżników.	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny. Cele PZO mogą być realizowane przy zachowaniu rozległych, otwartych i właściwie uwilgotnionych łąk oraz ekstensywnego koszenia lub wypasu. Należy wykluczyć zaorywanie, zalesianie, zabudowę, infrastrukturę i działania odwadniające w obrębie siedliska. Część siedliska lub populacji pozostaje w relacji ze strefą 11SK. W niniejszym rozdziale nie przesądza się wpływu tej funkcji komunikacyjnej; szczegółową analizę przestrzenną i ocenę oddziaływania strefy 11SK przedstawiono w dalszej części prognozy.
A028 Czapla siwa <i>Ardea cinerea</i>	Utrzymanie pokrycia szuwarami na poziomie nie mniejszym niż 15% oraz utrzymanie siedliska gatunku w obszarze. PZO nie wskazuje potrzeby ochrony czynnej ani modyfikacji metod gospodarowania dla znanych stanowisk; przewiduje monitoring. Istotne pozostaje zachowanie kolonii lęgowych, dużych drzew, stawów, rozlewisk i miejsc żerowania.	Niszczenie gniazd w koloniach lęgowych, w tym w wyniku niekontrolowanych ingerencji w drzewa wykorzystywane przez kolonie; lokalnie także płoszenie i utrata żerowisk wodnych.	Wpływ oceniono jako warunkowo neutralny. Zachowania wymagają miejsca kolonijnego gniazdowania, duże drzewa oraz żerowiska wodne. Prace przy drzewach, wzrost oświetlenia i penetracji oraz przekształcenia stawów nie mogą prowadzić do niszczenia kolonii ani trwałego pogorszenia miejsc żerowania. Część siedliska lub populacji pozostaje w relacji ze strefą 11SK. W niniejszym rozdziale nie przesądza się wpływu tej funkcji komunikacyjnej; szczegółową analizę przestrzenną i ocenę oddziaływania strefy 11SK przedstawiono w dalszej części prognozy.
A142 Czajka <i>Vanellus vanellus</i>	Utrzymanie siedliska gatunku dla co najmniej 654 par oraz rozpoznanie presji drapieżnych ssaków i ewentualne działania ograniczające ich liczebność. Kierunek działań obejmuje ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk, późne koszenie z wywozem biomasy, możliwość wypasu oraz zachowanie płytkich rozlewisk, błotnistych żerowisk i odsłoniętych den stawów.	Zmiany reżimu hydrologicznego, osuszanie i zasypywanie, zaniechanie koszenia lub wypasu, zarastanie i zalesianie, intensyfikacja gospodarki stawowej, nadmierne usuwanie mułu i zanik żerowisk oraz presja drapieżników.	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny. Cele PZO mogą być realizowane przy zachowaniu rozległych, otwartych i właściwie uwilgotnionych łąk oraz ekstensywnego koszenia lub wypasu. Należy wykluczyć zaorywanie, zalesianie, zabudowę, infrastrukturę i działania odwadniające w obrębie siedliska. Część siedliska lub populacji pozostaje w relacji ze strefą 11SK. W niniejszym rozdziale nie przesądza się wpływu tej funkcji komunikacyjnej; szczegółową analizę przestrzenną i ocenę oddziaływania strefy 11SK przedstawiono w dalszej części prognozy.
A055 Cyranka <i>Anas querquedula</i>	Utrzymanie pokrycia szuwarami na poziomie nie mniejszym niż 15%, utrzymanie siedliska gatunku dla co najmniej 45-109 par oraz rozpoznanie presji drapieżnych ssaków. PZO wskazuje zachowanie płytkich zbiorników i rozlewisk, ekstensywnej gospodarki łąkarskiej i stawowej, stabilnych warunków wodnych, szuwarów oraz prowadzenie monitoringu.	Zmiany reżimu hydrologicznego, zaniechanie koszenia i wypasu, osuszanie i zasypywanie, wypalanie, intensyfikacja gospodarki stawowej, polowanie i kłusownictwo, sukcesja oraz presja drapieżników.	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny. Profil strefy może zachować wody, szuvary i tereny otwarte, lecz Plan nie reguluje gospodarki rybackiej ani poziomu wody. Zgodność z PZO wymaga pozostawienia zbiorników, wysp i stref brzegowych bez trwałego zajęcia, odwodnienia, nadmiernego oświetlenia i wzrostu penetracji.
A168 Brodziec piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i>	Utrzymanie siedliska gatunku dla co najmniej 11 par oraz utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku i jego	W PZO zagrożenia oznaczono jako nierozpoznane i przewidziano ich ustalenie w trakcie inwentaryzacji. Z	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny przy zachowaniu naturalnej hydromorfologii Nidy, brzegów, łąk i wysp oraz ograniczeniu penetracji w okresie

Przedmiot ochrony zidentyfikowany w granicach gminy Nowy Korczyn	Cel działań ochronnych / oczekiwany stan i kierunek działań wynikający z PZO	Zagrożenia wskazane w PZO	Ocena wpływu ustaleń Planu ogólnego na cele ochrony i zidentyfikowane zagrożenia
	siedlisk. PZO nie przewiduje dla znanych stanowisk działań z zakresu ochrony czynnej lub modyfikacji gospodarowania; wskazuje monitoring. Warunkiem jest zachowanie naturalnych brzegów, łach i wysp rzecznych.	wymagań gatunku wynika wrażliwość na regulację rzeki, utratę łach i wysp, prace w korycie oraz płoszenie.	łęgowym. Dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie powinny prowadzić do regulacji koryta, stabilizacji brzegów ani zajęcia siedlisk. Część siedliska lub populacji pozostaje w relacji ze strefą 11SK. W niniejszym rozdziale nie przesądza się wpływu tej funkcji komunikacyjnej; szczegółową analizę przestrzenną i ocenę oddziaływania strefy 11SK przedstawiono w dalszej części prognozy.
A030 Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i uwarunkowaniach jego ochrony oraz podjęcie odpowiednich działań na podstawie nowych danych. PZO przewiduje inwentaryzację rozmieszczenia i stanu ochrony, określenie zagrożeń oraz monitoring. Do czasu uzupełnienia danych należy zachować dojrzałe drzewostany, strefy spokoju i żerowiska wodno-błotne.	Zagrożenia wskazano jako nierozpoznane. Potencjalna wrażliwość obejmuje płoszenie, usuwanie starych drzew, fragmentację drzewostanów, przekształcenia cieków i utratę spokojnych żerowisk.	Ocena ma charakter warunkowy ze względu na niepełny stan wiedzy. Plan powinien zachować szeroki zakres potencjalnych siedlisk, a przyszłe rozstrzygnięcia przestrzenne należy poprzedzać weryfikacją aktualnego rozmieszczenia gatunku i warunków hydrologicznych. Część siedliska lub populacji pozostaje w relacji ze strefą 11SK. W niniejszym rozdziale nie przesądza się wpływu tej funkcji komunikacyjnej; szczegółową analizę przestrzenną i ocenę oddziaływania strefy 11SK przedstawiono w dalszej części prognozy.
A084 Błotniak łąkowy <i>Circus pygargus</i>	Utrzymanie siedliska gatunku dla co najmniej 13 par oraz rozpoznanie presji drapieżnych ssaków i ewentualne działania ograniczające ich liczebność. PZO wskazuje ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe, późne koszenie od środka na zewnątrz z wywozem biomasy, możliwość wypasu, ochronę łęgów i monitoring.	Zmiany reżimu hydrologicznego, odwadnianie, zaniechanie gospodarki łąkarskiej i sukcesja, zalesianie terenów otwartych, zabudowa terasy zalewowej, odpady, wypalanie, trucie i kłusownictwo oraz presja drapieżników.	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny. Cele PZO mogą być realizowane przy zachowaniu rozległych, otwartych i właściwie uwilgotnionych łąk oraz ekstensywnego koszenia lub wypasu. Należy wykluczyć zaorywanie, zalesianie, zabudowę, infrastrukturę i działania odwadniające w obrębie siedliska.
A136 Sieweczka rzeczna <i>Charadrius dubius</i>	Utrzymanie siedliska gatunku dla co najmniej 20 par. PZO nie wskazuje działań ochrony czynnej ani modyfikacji gospodarowania dla znanych stanowisk; przewiduje monitoring. Kluczowe jest zachowanie naturalnej dynamiki rzeki, piaszczystych i żwirowych łach oraz wysp.	Zmiany hydrologiczne w korycie rzeki i na stawach, zasypywanie i osuszanie, regulacja koryta, niewłaściwie prowadzona eksploatacja piasku oraz presja ssaków drapieżnych.	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny przy zachowaniu naturalnej hydromorfologii Nidy, brzegów, łach i wysp oraz ograniczeniu penetracji w okresie łęgowym. Dopuszczenia komunikacyjne i infrastrukturalne nie powinny prowadzić do regulacji koryta, stabilizacji brzegów ani zajęcia siedlisk. Część siedliska lub populacji pozostaje w relacji ze strefą 11SK. W niniejszym rozdziale nie przesądza się wpływu tej funkcji komunikacyjnej; szczegółową analizę przestrzenną i ocenę oddziaływania strefy 11SK przedstawiono w dalszej części prognozy.
A156 Rycyk <i>Limosa limosa</i>	Utrzymanie siedliska gatunku dla co najmniej 580-600 par oraz rozpoznanie presji drapieżnych ssaków i ewentualne działania ograniczające ich liczebność. Kierunek działań obejmuje ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk, późne koszenie z wywozem biomasy, możliwość wypasu, ochronę płytkich rozlewisk i błotnistych żerowisk oraz monitoring.	Zmiany reżimu hydrologicznego doliny, osuszanie, zasypywanie, zaniechanie gospodarki łąkarskiej, sukcesja i zalesianie, intensywna gospodarka stawowa i usuwanie mułu niszczące żerowiska oraz presja drapieżników.	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny. Cele PZO mogą być realizowane przy zachowaniu rozległych, otwartych i właściwie uwilgotnionych łąk oraz ekstensywnego koszenia lub wypasu. Należy wykluczyć zaorywanie, zalesianie, zabudowę, infrastrukturę i działania odwadniające w obrębie siedliska. Część siedliska lub populacji pozostaje w relacji ze strefą 11SK. W niniejszym rozdziale nie przesądza się wpływu tej funkcji komunikacyjnej; szczegółową analizę przestrzenną i ocenę oddziaływania strefy 11SK przedstawiono w dalszej części prognozy.
A336 Remiz <i>Remiz pendulinus</i>	Utrzymanie siedliska gatunku dla co najmniej 93 par. PZO przewiduje utrzymywanie szuwarów na stawach,	Likwidacja zadrzewień, chirurgia i usuwanie drzew, regulacja koryt oraz zbyt intensywne zagospodarowanie terenów wzdłuż rzek i	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny, jeżeli zostaną zachowane stare i dziuplaste drzewa, sady, zadrzewienia nadrzeczne i ciągłość ich układu. Dopuszczenia infrastrukturalne oraz rozwój produkcji rolnej nie powinny powodować

Przedmiot ochrony zidentyfikowany w granicach gminy Nowy Korczyn	Cel działań ochronnych / oczekiwany stan i kierunek działań wynikający z PZO	Zagrożenia wskazane w PZO	Ocena wpływu ustaleń Planu ogólnego na cele ochrony i zidentyfikowane zagrożenia
	pozostawianie wysp z roślinnością oraz kęp drzew i krzewów na wyspach i groblach, a także monitoring.	starorzeczy, prowadzące do przerwania ciągłości siedlisk.	wycinki drzew siedliskowych ani fragmentacji zadrzewień. W strefach SR konieczne jest ograniczenie intensyfikacji produkcji, chemizacji, usuwania zadrzewień i przekształceń stosunków wodnych. W relacji ze strefami SK wymagane jest zachowanie ciągłości siedlisk i ograniczenie wycinki, płoszenia, oświetlenia oraz efektu barierowego; szczegółowe rozwiązania należy określać przy konkretyzacji inwestycji.
A022 Bączek <i>Ixobrychus minutus</i>	Utrzymanie pokrycia szuwarami na poziomie nie mniejszym niż 15% oraz rozpoznanie presji drapieżnych ssaków i ewentualne działania ograniczające ich liczebność. Kierunek działań obejmuje zachowanie powierzchni zbiorników, ekstensywną gospodarkę rybacką, stabilny poziom wody w sezonie lęgowym, utrzymanie szuwarów, wysp i zakrzaczeń oraz monitoring.	Usuwanie lub wypalanie szuwarów i zakrzaczeń nadbrzeżnych, odwadnianie i zasypywanie starorzeczy, intensyfikacja hodowli ryb, regulacja koryt, wysychanie albo nadmierne zalewanie siedlisk oraz presja drapieżników.	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny. Profil strefy może zachować wody, szuvary i tereny otwarte, lecz Plan nie reguluje gospodarki rybackiej ani poziomu wody. Zgodność z PZO wymaga pozostawienia zbiorników, wysp i stref brzegowych bez trwałego zajęcia, odwodnienia, nadmiernego oświetlenia i wzrostu penetracji.
A021 Bąk <i>Botaurus stellaris</i>	Utrzymanie pokrycia szuwarami na poziomie nie mniejszym niż 15% oraz rozpoznanie presji drapieżnych ssaków i ewentualne działania ograniczające ich liczebność. PZO wskazuje zachowanie powierzchni zbiorników, ekstensywną gospodarkę na stawach, stabilny poziom wody, utrzymanie szuwarów, wysp i roślinności przybrzeżnej oraz monitoring.	Usuwanie, wypalanie lub nadmierne koszenie trzcinowisk, osuszanie i zanik zabagnień, zasypywanie zbiorników, intensyfikacja gospodarki rybackiej, regulacja koryt, wysychanie i sukcesja oraz presja drapieżników.	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny. Profil strefy może zachować wody, szuvary i tereny otwarte, lecz Plan nie reguluje gospodarki rybackiej ani poziomu wody. Zgodność z PZO wymaga pozostawienia zbiorników, wysp i stref brzegowych bez trwałego zajęcia, odwodnienia, nadmiernego oświetlenia i wzrostu penetracji.
A081 Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>	Utrzymanie pokrycia szuwarami na poziomie nie mniejszym niż 15% oraz rozpoznanie presji drapieżnych ssaków i ewentualne działania ograniczające ich liczebność. Kierunek działań obejmuje zachowanie zbiorników i starorzeczy, utrzymanie szuwarów i wysp, ekstensywną gospodarkę rybacką, stabilne warunki wodne oraz monitoring.	Wypalanie i wykaszanie trzcinowisk, osuszanie terenów podmokłych, zasypywanie i zanik starorzeczy, modyfikowanie wód, wysychanie, sukcesja, kłusownictwo oraz presja drapieżników.	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny. Profil strefy może zachować wody, szuvary i tereny otwarte, lecz Plan nie reguluje gospodarki rybackiej ani poziomu wody. Zgodność z PZO wymaga pozostawienia zbiorników, wysp i stref brzegowych bez trwałego zajęcia, odwodnienia, nadmiernego oświetlenia i wzrostu penetracji.
A052 Cyraneczka <i>Anas crecca</i>	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i uwarunkowaniach jego ochrony oraz podjęcie działań na podstawie nowych danych. PZO przewiduje inwentaryzację rozmieszczenia i stanu ochrony oraz monitoring. Do czasu uzupełnienia danych należy zachować mozaikę płytkich wód, rozlewisk, szuwarów i wilgotnych łąk.	Zagrożenia wskazano jako nierozpoznane. Potencjalne mechanizmy obejmują utratę płytkich wód i rozlewisk, zmiany poziomu wody, płoszenie, intensyfikację gospodarki stawowej i presję komunikacyjną.	Ocena ma charakter warunkowy ze względu na niepełny stan wiedzy. Plan powinien zachować szeroki zakres potencjalnych siedlisk, a przyszłe rozstrzygnięcia przestrzenne należy poprzedzać weryfikacją aktualnego rozmieszczenia gatunku i warunków hydrologicznych. Część siedliska lub populacji pozostaje w relacji ze strefą 11SK. W niniejszym rozdziale nie przesądza się wpływu tej funkcji komunikacyjnej; szczegółową analizę przestrzenną i ocenę oddziaływania strefy 11SK przedstawiono w dalszej części prognozy.
A027 Czapla biała <i>Ardea alba</i>	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i uwarunkowaniach jego ochrony oraz podjęcie działań na	Zagrożenia wskazano jako nierozpoznane. Potencjalna wrażliwość dotyczy zmian	Ocena ma charakter warunkowy ze względu na niepełny stan wiedzy. Plan powinien zachować szeroki zakres potencjalnych siedlisk, a przyszłe rozstrzygnięcia

Przedmiot ochrony zidentyfikowany w granicach gminy Nowy Korczyn	Cel działań ochronnych / oczekiwany stan i kierunek działań wynikający z PZO	Zagrożenia wskazane w PZO	Ocena wpływu ustaleń Planu ogólnego na cele ochrony i zidentyfikowane zagrożenia
	podstawie nowych danych. PZO przewiduje inwentaryzację rozmieszczenia i stanu ochrony oraz monitoring. Ochrona powinna obejmować całą mozaikę płytkich wód, rozlewisk, stawów i wilgotnych łąk wykorzystywanych okresowo.	hydrologicznych, utraty płytkich żerowisk, pogorszenia jakości wód, płoszenia i fragmentacji terenów wodno-błotnych.	przestrzenne należy poprzedzać weryfikacją aktualnego rozmieszczenia gatunku i warunków hydrologicznych. Część siedliska lub populacji pozostaje w relacji ze strefą 11SK. W niniejszym rozdziale nie przesądza się wpływu tej funkcji komunikacyjnej; szczegółową analizę przestrzenną i ocenę oddziaływania strefy 11SK przedstawiono w dalszej części prognozy.
A061 Czernica <i>Aythya fuligula</i>	Utrzymanie pokrycia szuwarami na poziomie nie mniejszym niż 15%, utrzymanie siedliska gatunku dla co najmniej 352 par oraz rozpoznanie presji drapieżników. Kierunek działań obejmuje zachowanie powierzchni stawów, ekstensywną hodowlę ryb, stabilny poziom wody w sezonie lęgowym, utrzymanie szuwarów i wysp, pozostawianie roślinności na groblach oraz monitoring.	Intensyfikacja gospodarki stawowej, zasypywanie i osuszanie, gwałtowne zmiany poziomu wody, regulacja cieków, łowiectwo, kłusownictwo oraz presja ssaków drapieżnych.	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny. Profil strefy może zachować wody, szuvary i tereny otwarte, lecz Plan nie reguluje gospodarki rybackiej ani poziomu wody. Zgodność z PZO wymaga pozostawienia zbiorników, wysp i stref brzegowych bez trwałego zajęcia, odwodnienia, nadmiernego oświetlenia i wzrostu penetracji.
A043 Gęgawa <i>Anser anser</i>	Utrzymanie pokrycia szuwarami na poziomie nie mniejszym niż 15%, utrzymanie siedliska gatunku dla co najmniej 124-136 par oraz rozpoznanie presji drapieżników. PZO wskazuje utrzymanie zbiorników, szuwarów, wysp i roślinności na groblach, ekstensywną gospodarkę stawową, stabilny poziom wody i monitoring.	Wypalanie i wykaszanie szuwarów, intensyfikacja gospodarki stawowej, zasypywanie i osuszanie, regulacja cieków, polowanie i kłusownictwo, w tym wybieranie jaj, oraz presja drapieżników.	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny. Profil strefy może zachować wody, szuvary i tereny otwarte, lecz Plan nie reguluje gospodarki rybackiej ani poziomu wody. Zgodność z PZO wymaga pozostawienia zbiorników, wysp i stref brzegowych bez trwałego zajęcia, odwodnienia, nadmiernego oświetlenia i wzrostu penetracji.
A059 Głowienka <i>Aythya ferina</i>	Utrzymanie pokrycia szuwarami na poziomie nie mniejszym niż 15%, utrzymanie siedliska gatunku dla co najmniej 218 par oraz rozpoznanie presji drapieżników. Kierunek działań obejmuje utrzymanie powierzchni zbiorników, ekstensywną gospodarkę rybacką, stabilny poziom wody w okresie lęgowym, szuvary i wyspy oraz monitoring.	Intensyfikacja gospodarki stawowej, zasypywanie i osuszanie, zmiany funkcjonowania wód, regulacja koryt, łowiectwo, kłusownictwo i presja ssaków drapieżnych.	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny. Profil strefy może zachować wody, szuvary i tereny otwarte, lecz Plan nie reguluje gospodarki rybackiej ani poziomu wody. Zgodność z PZO wymaga pozostawienia zbiorników, wysp i stref brzegowych bez trwałego zajęcia, odwodnienia, nadmiernego oświetlenia i wzrostu penetracji.
A051 Krakwa <i>Anas strepera</i>	Utrzymanie pokrycia szuwarami na poziomie nie mniejszym niż 15%, utrzymanie siedliska gatunku dla co najmniej 81-153 par oraz rozpoznanie presji drapieżników. PZO przewiduje zachowanie stawów i wysp, utrzymanie szuwarów, ekstensywną gospodarkę rybacką i stabilny poziom wody w sezonie lęgowym oraz monitoring.	Wypalanie i wykaszanie trzcinowisk, intensyfikacja gospodarki stawowej, zasypywanie i osuszanie, regulacja cieków, polowanie i kłusownictwo, w tym wybieranie jaj, oraz presja drapieżników.	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny. Profil strefy może zachować wody, szuvary i tereny otwarte, lecz Plan nie reguluje gospodarki rybackiej ani poziomu wody. Zgodność z PZO wymaga pozostawienia zbiorników, wysp i stref brzegowych bez trwałego zajęcia, odwodnienia, nadmiernego oświetlenia i wzrostu penetracji.
A125 Łyska <i>Fulica atra</i>	Utrzymanie pokrycia szuwarami na poziomie nie mniejszym niż 15%, utrzymanie siedliska gatunku dla co najmniej 426-440 par oraz rozpoznanie presji drapieżników. Kierunek działań obejmuje utrzymanie powierzchni zbiorników, ekstensywną gospodarkę rybacką, stabilny poziom wody,	Wykaszanie i wypalanie trzcinowisk, intensyfikacja gospodarki stawowej, zasypywanie i osuszanie, modyfikowanie wód, odpady, wysychanie siedlisk oraz presja drapieżników.	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny. Profil strefy może zachować wody, szuvary i tereny otwarte, lecz Plan nie reguluje gospodarki rybackiej ani poziomu wody. Zgodność z PZO wymaga pozostawienia zbiorników, wysp i stref brzegowych bez trwałego zajęcia, odwodnienia, nadmiernego oświetlenia i wzrostu penetracji.

Przedmiot ochrony zidentyfikowany w granicach gminy Nowy Korczyn	Cel działań ochronnych / oczekiwany stan i kierunek działań wynikający z PZO	Zagrożenia wskazane w PZO	Ocena wpływu ustaleń Planu ogólnego na cele ochrony i zidentyfikowane zagrożenia
	szuwały i wyspy, pozostawianie kęp drzew i krzewów oraz monitoring.		
A004 Perkozek <i>Tachybaptus ruficollis</i>	Utrzymanie pokrycia szuwarami na poziomie nie mniejszym niż 15%, utrzymanie siedliska gatunku dla co najmniej 90 par oraz rozpoznanie presji drapieżników. PZO wskazuje zachowanie powierzchni stawów i starorzeczy, ekstensywną gospodarkę rybacką, stabilny poziom wody, utrzymanie szuwarów i wysp oraz monitoring.	Intensyfikacja gospodarki stawowej, wypalanie i wykaszanie trzcinowisk, zmiany reżimu hydrologicznego, eutrofizacja, zasypywanie starorzeczy, wysychanie, sukcesja oraz presja drapieżników.	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny. Profil strefy może zachować wody, szuwały i tereny otwarte, lecz Plan nie reguluje gospodarki rybackiej ani poziomu wody. Zgodność z PZO wymaga pozostawienia zbiorników, wysp i stref brzegowych bez trwałego zajęcia, odwodnienia, nadmiernego oświetlenia i wzrostu penetracji.
A272 Podróżniczek <i>Luscinia svecica</i>	Utrzymanie pokrycia szuwarami na poziomie nie mniejszym niż 15% oraz rozpoznanie presji drapieżnych ssaków i ewentualne działania ograniczające ich liczebność. Kierunek działań obejmuje zachowanie zbiorników, starorzeczy i szuwarów, utrzymanie wysp oraz kęp drzew i krzewów na groblach, ekstensywną gospodarkę rybacką i monitoring.	Wypalanie i wykaszanie trzcinowisk, intensyfikacja gospodarki stawowej, zabudowa terasy zalewowej, zasypywanie i osuszanie, regulacja cieków oraz wysychanie siedlisk.	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny. Profil strefy może zachować wody, szuwały i tereny otwarte, lecz Plan nie reguluje gospodarki rybackiej ani poziomu wody. Zgodność z PZO wymaga pozostawienia zbiorników, wysp i stref brzegowych bez trwałego zajęcia, odwodnienia, nadmiernego oświetlenia i wzrostu penetracji.
A179 Śmieszka <i>Larus ridibundus</i>	Utrzymanie siedliska gatunku dla co najmniej 6 par oraz rozpoznanie presji drapieżnych ssaków i ewentualne działania ograniczające ich liczebność. PZO wskazuje zachowanie powierzchni stawów, istniejących wysp i szuwarów, stabilnego poziomu wody w okresie lęgowym, ekstensywnej gospodarki rybackiej i monitoring kolonii.	Intensyfikacja gospodarki stawowej, niszczenie kolonii lęgowych przez ludzi, zasypywanie i osuszanie, regulacja cieków, wysychanie siedlisk oraz presja drapieżników.	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny. Profil strefy może zachować wody, szuwały i tereny otwarte, lecz Plan nie reguluje gospodarki rybackiej ani poziomu wody. Zgodność z PZO wymaga pozostawienia zbiorników, wysp i stref brzegowych bez trwałego zajęcia, odwodnienia, nadmiernego oświetlenia i wzrostu penetracji.
A120 Zielonka <i>Porzana parva</i>	Utrzymanie pokrycia szuwarami na poziomie nie mniejszym niż 15% oraz rozpoznanie presji drapieżnych ssaków i ewentualne działania ograniczające ich liczebność. Kierunek działań obejmuje zachowanie powierzchni zbiorników, stabilnego poziomu wody, ekstensywnej gospodarki stawowej, szuwarów, wysp i roślinności przybrzeżnej oraz monitoring.	Wypalanie i wykaszanie trzcinowisk, intensyfikacja gospodarki stawowej, osuszanie i zasypywanie, zmiany reżimu wodnego, regulacja cieków, wysychanie, sukcesja oraz presja drapieżników.	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny. Profil strefy może zachować wody, szuwały i tereny otwarte, lecz Plan nie reguluje gospodarki rybackiej ani poziomu wody. Zgodność z PZO wymaga pozostawienia zbiorników, wysp i stref brzegowych bez trwałego zajęcia, odwodnienia, nadmiernego oświetlenia i wzrostu penetracji.
A123 Kokoszka <i>Gallinula chloropus</i>	Utrzymanie pokrycia szuwarami na poziomie nie mniejszym niż 15%, utrzymanie siedliska gatunku dla co najmniej 238-239 par oraz rozpoznanie presji drapieżników. PZO wskazuje zachowanie powierzchni zbiorników, stabilnego poziomu wody, ekstensywnej gospodarki stawowej, szuwarów i wysp oraz monitoring.	Zmiany reżimu hydrologicznego doliny, wykaszanie i wypalanie trzcinowisk, intensyfikacja gospodarki stawowej, zasypywanie i osuszanie, regulacja cieków oraz presja drapieżników.	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny. Profil strefy może zachować wody, szuwały i tereny otwarte, lecz Plan nie reguluje gospodarki rybackiej ani poziomu wody. Zgodność z PZO wymaga pozostawienia zbiorników, wysp i stref brzegowych bez trwałego zajęcia, odwodnienia, nadmiernego oświetlenia i wzrostu penetracji. Część siedliska lub populacji pozostaje w relacji ze strefą 11SK. W niniejszym rozdziale nie przesądza się wpływu tej funkcji komunikacyjnej; szczegółową analizę przestrzenną i ocenę oddziaływania strefy 11SK przedstawiono w dalszej części prognozy.

Przedmiot ochrony zidentyfikowany w granicach gminy Nowy Korczyn	Cel działań ochronnych / oczekiwany stan i kierunek działań wynikający z PZO	Zagrożenia wskazane w PZO	Ocena wpływu ustaleń Planu ogólnego na cele ochrony i zidentyfikowane zagrożenia
A053 Krzyżówka <i>Anas platyrhynchos</i>	Utrzymanie pokrycia szuwarami na poziomie nie mniejszym niż 15% oraz utrzymanie siedliska gatunku dla co najmniej 370-641 par. PZO nie wskazuje potrzeby działań ochrony czynnej ani modyfikacji gospodarowania; przewiduje monitoring. Zachowania wymagają zbiorniki, szuwały, wyspy, rozlewiska i ich połączenia hydrologiczne.	W PZO nie wskazano istniejących ani potencjalnych zagrożeń wymagających odrębnych działań ochronnych. Lokalnie niekorzystne mogą być jednak trwale zajęcie zbiorników, przekształcenia brzegów i pogorszenie jakości wód.	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny. Profil strefy może zachować wody, szuwały i tereny otwarte, lecz Plan nie reguluje gospodarki rybackiej ani poziomu wody. Zgodność z PZO wymaga pozostawienia zbiorników, wysp i stref brzegowych bez trwałego zajęcia, odwodnienia, nadmiernego oświetlenia i wzrostu penetracji. Część siedliska lub populacji pozostaje w relacji ze strefą 11SK. W niniejszym rozdziale nie przesądza się wpływu tej funkcji komunikacyjnej; szczegółową analizę przestrzenną i ocenę oddziaływania strefy 11SK przedstawiono w dalszej części prognozy.
A118 Wodnik <i>Rallus aquaticus</i>	Utrzymanie pokrycia szuwarami na poziomie nie mniejszym niż 15%, utrzymanie siedliska gatunku dla co najmniej 171-172 par oraz rozpoznanie presji drapieżników. Kierunek działań obejmuje zachowanie powierzchni zbiorników, stabilnego poziomu wody, ekstensywnej gospodarki stawowej, szuwarów i wysp oraz monitoring.	Zmiany reżimu hydrologicznego, wykaszanie lub wypalanie trzcinowisk, intensyfikacja gospodarki stawowej, zasypywanie i osuszanie, regulacja cieków, wysychanie i sukcesja oraz presja drapieżników.	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny. Profil strefy może zachować wody, szuwały i tereny otwarte, lecz Plan nie reguluje gospodarki rybackiej ani poziomu wody. Zgodność z PZO wymaga pozostawienia zbiorników, wysp i stref brzegowych bez trwałego zajęcia, odwodnienia, nadmiernego oświetlenia i wzrostu penetracji. Część siedliska lub populacji pozostaje w relacji ze strefą 11SK. W niniejszym rozdziale nie przesądza się wpływu tej funkcji komunikacyjnej; szczegółową analizę przestrzenną i ocenę oddziaływania strefy 11SK przedstawiono w dalszej części prognozy.
A119 Kropiatka <i>Porzana porzana</i>	Utrzymanie pokrycia szuwarami na poziomie nie mniejszym niż 15% oraz utrzymanie siedliska gatunku dla co najmniej 218 par. PZO przewiduje zachowanie terenów podmokłych i rozlewisk, ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk, późne koszenie z wywozem biomasy, możliwość wypasu, zachowanie szuwarów oraz monitoring.	Zmiany zasięgu i częstotliwości zalewów, zabudowa hydrotechniczna, osuszanie i zasypywanie terenów podmokłych, zaniechanie koszenia i wypasu, sukcesja, regulacja cieków oraz presja drapieżników.	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny. Cele PZO mogą być realizowane przy zachowaniu rozległych, otwartych i właściwie uwilgotnionych łąk oraz ekstensywnego koszenia lub wypasu. Należy wykluczyć zaorywanie, zalesianie, zabudowę, infrastrukturę i działania odwadniające w obrębie siedliska. Część siedliska lub populacji pozostaje w relacji ze strefą 11SK. W niniejszym rozdziale nie przesądza się wpływu tej funkcji komunikacyjnej; szczegółową analizę przestrzenną i ocenę oddziaływania strefy 11SK przedstawiono w dalszej części prognozy.
A160 Kulik wielki <i>Numenius arquata</i>	Utrzymanie siedliska gatunku dla co najmniej 3 par oraz rozpoznanie presji drapieżnych ssaków i ewentualne działania ograniczające ich liczebność. Kierunek działań obejmuje ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk, późne koszenie z wywozem biomasy, możliwość wypasu, zachowanie rozlewisk i błotnistych żerowisk oraz monitoring.	Zmiany reżimu hydrologicznego, osuszanie i zasypywanie, zaniechanie gospodarki łąkarskiej, sukcesja i zalesianie, intensywna gospodarka stawowa i usuwanie mułu niszczące żerowiska oraz presja drapieżników.	Wpływ stref SO oceniono jako warunkowo neutralny. Cele PZO mogą być realizowane przy zachowaniu rozległych, otwartych i właściwie uwilgotnionych łąk oraz ekstensywnego koszenia lub wypasu. Należy wykluczyć zaorywanie, zalesianie, zabudowę, infrastrukturę i działania odwadniające w obrębie siedliska. Część siedliska lub populacji pozostaje w relacji ze strefą 11SK. W niniejszym rozdziale nie przesądza się wpływu tej funkcji komunikacyjnej; szczegółową analizę przestrzenną i ocenę oddziaływania strefy 11SK przedstawiono w dalszej części prognozy.
A151 Batalion <i>Philomachus pugnax</i>	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i uwarunkowaniach jego ochrony oraz podjęcie działań na podstawie nowych danych. PZO przewiduje inwentaryzację rozmieszczenia, liczebności i wykorzystania siedlisk oraz monitoring. Ochrona powinna obejmować sezonowe rozlewiska, muliste brzegi, płytkie wody i wilgotne łąki.	Zagrożenia wskazano jako nierozpoznane. Potencjalna wrażliwość obejmuje zanik rozlewisk i błotnistych żerowisk, zmiany poziomu wody, osuszanie, intensyfikację rolnictwa i płozenie.	Ocena ma charakter warunkowy ze względu na niepełny stan wiedzy. Plan powinien zachować szeroki zakres potencjalnych siedlisk, a przyszłe rozstrzygnięcia przestrzenne należy poprzedzać weryfikacją aktualnego rozmieszczenia gatunku i warunków hydrologicznych. Część siedliska lub populacji pozostaje w relacji ze strefą 11SK. W niniejszym rozdziale nie przesądza się wpływu tej funkcji

Przedmiot ochrony zidentyfikowany w granicach gminy Nowy Korczyn	Cel działań ochronnych / oczekiwany stan i kierunek działań wynikający z PZO	Zagrożenia wskazane w PZO	Ocena wpływu ustaleń Planu ogólnego na cele ochrony i zidentyfikowane zagrożenia
			komunikacyjnej; szczegółową analizę przestrzenną i ocenę oddziaływania strefy 11SK przedstawiono w dalszej części prognozy.
A166 Łęczak <i>Tringa glareola</i>	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i uwarunkowaniach jego ochrony oraz podjęcie działań na podstawie nowych danych. PZO przewiduje inwentaryzację rozmieszczenia i wykorzystania siedlisk oraz monitoring. Zachowania wymaga mozaika płytkich rozlewisk, mulistych brzegów, stawów i wilgotnych łąk.	Zagrożenia wskazano jako nierozpoznane. Potencjalna wrażliwość dotyczy zaniku okresowych rozlewisk, osuszania, usuwania mułu, gwałtownych zmian poziomu wody, intensyfikacji rolnictwa i płoszenia.	Ocena ma charakter warunkowy ze względu na niepełny stan wiedzy. Plan powinien zachować szeroki zakres potencjalnych siedlisk, a przyszłe rozstrzygnięcia przestrzenne należy poprzedzać weryfikacją aktualnego rozmieszczenia gatunku i warunków hydrologicznych. Część siedliska lub populacji pozostaje w relacji ze strefą 11SK. W niniejszym rozdziale nie przesądza się wpływu tej funkcji komunikacyjnej; szczegółową analizę przestrzenną i ocenę oddziaływania strefy 11SK przedstawiono w dalszej części prognozy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001, zarządzenia zmieniającego z dnia 24 listopada 2014 r., dokumentacji PZO oraz materiałów wykorzystanych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn

Cele działań ochronnych i zagrożenia określone w PZO stanowią bezpośredni punkt odniesienia dla oceny zgodności ustaleń Planu ogólnego z wymaganiami ochrony Doliny Nidy PLB260001. Zestawienie obejmuje wyłącznie przedmioty ochrony wykazane w granicach gminy Nowy Korczyn. Liczebności docelowe dotyczą całego obszaru Natura 2000, dlatego nie mogą być interpretowane jako wielkości przypisane wyłącznie analizowanej części gminy.

Podstawowa część rozpoznanych siedlisk i stanowisk znajduje się w strefach SO. Układ ten ogranicza presję zabudowy, ponieważ profil strefy obejmuje przede wszystkim rolnictwo z zakazem zabudowy, wody, lasy i zieleń naturalną. Nie stanowi jednak automatycznego zabezpieczenia przedmiotów ochrony. Profil SO dopuszcza również komunikację, infrastrukturę techniczną i ogrody działkowe, a realizacja celów PZO zależy także od rzeczywistego sposobu gospodarowania wodami, stawami, łąkami, pastwiskami i zadrzewieniami.

Najliczniejszą grupę tworzą gatunki związane ze stawami, starorzeczami, rozlewiskami i szuwarami. Cele PZO dla tej grupy koncentrują się na utrzymaniu powierzchni zbiorników, co najmniej 15% pokrycia szuwarami, stabilnych warunków wodnych w sezonie lęgowym, wysp, roślinności grobli oraz ekstensywnej gospodarki rybackiej. Plan ogólny nie zapewnia samodzielnie realizacji tych działań, ale nie powinien utrudniać ich prowadzenia ani dopuszczać trwałego zajęcia zbiorników, wysp, szuwarów i stref brzegowych.

Drugą grupę o wysokiej wrażliwości stanowią ptaki wilgotnych łąk i pastwisk: derkacz, błotniak łąkowy, czajka, kszyc, rycyk, kulik wielki i krwawodziób, a częściowo także kropiatka, cyranka i płaskonos. Cele PZO wymagają zachowania rozległego, otwartego krajobrazu, właściwego uwilgotnienia i ekstensywnego użytkowania. Kierunek działań obejmuje późne koszenie od środka na zewnątrz z wywozem biomasy, możliwość ekstensywnego wypasu oraz ochronę płytkich rozlewisk i błotnistych żerowisk. Zarówno intensyfikacja użytkowania, jak i jego całkowite zaniechanie mogą prowadzić do pogorszenia stanu siedlisk.

Sieweczka rzeczna i brodziec piskliwy zależą od naturalnej dynamiki Nidy, która umożliwia powstawanie piaszczystych i żwirowych łąk oraz wysp. PZO nie

wskazuje dla nich potrzeby ochrony czynnej, lecz wymaga utrzymania stanu siedlisk i monitoringu. Z punktu widzenia planowania przestrzennego zasadnicze znaczenie ma niedopuszczenie do regulacji i stabilizacji brzegów, trwałego zajęcia łąk, składowania materiałów oraz zwiększenia penetracji w okresie lęgowym.

Nurogęś, dzięciol białoszyi i remiz wskazują na znaczenie starych drzew, sadów, wierzb, zadrzewień nadrzecznych, zakrzaczeń i roślinności grobli. PZO przewiduje pozostawianie dużych drzew, utrzymanie kompleksów zadrzewień oraz kęp drzew i krzewów na wyspach i groblach. W strefach SR i SK nie należy zatem traktować wycinki drzew jako automatycznego następstwa rozwoju produkcji lub komunikacji; każdorazowo konieczna jest weryfikacja ich funkcji siedliskowej.

Dla czapli białej, bociana czarnego, cyraneczki, bataliona i łączaka PZO wskazuje potrzebę uzupełnienia stanu wiedzy. Ocena Planu nie może więc ograniczać się do ochrony punktowych miejsc obserwacji. Należy zachować szeroką mozaikę potencjalnych siedlisk: płytkich wód, rozlewisk, mulistych brzegów, wilgotnych łąk, starorzeczy i dojrzałych drzewostanów, a przyszłe inwestycje poprzedzać aktualną weryfikacją terenową.

Część siedlisk i populacji pozostaje w relacji ze strefami komunikacyjnymi, w tym ze strefą 11SK. W niniejszym rozdziale wskazano cele PZO, zagrożenia i podstawowe wymagania ochronne, bez przesądzania o skali wpływu konkretnego przebiegu komunikacyjnego. Szczegółową ocenę powierzchni kolizji, płoszenia, efektu barierowego, zmian stosunków wodnych, ryzyka utraty żerowisk i miejsc lęgowych oraz adekwatności rozwiązań minimalizujących przedstawiono w dalszej części prognozy.

Na poziomie analizy zgodności z PZO układ stref planistycznych może zostać uznany za warunkowo możliwy do pogodzenia z celami ochrony, ponieważ większość przedmiotów ochrony znajduje się w strefach SO. Warunkiem jest zachowanie rzeczywistej funkcji siedlisk wodnych, szuwarowych, łąkowych, rzecznych i zadrzewionych, niewykorzystywanie dopuszczalnych infrastrukturalnych w sposób prowadzący do ich trwałego przekształcenia oraz pozostawienie możliwości realizacji działań PZO.

7.3.5. Analiza stref planistycznych w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Nidy

W celu określenia wpływu ustaleń projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn na obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001 przeanalizowano wszystkie typy stref planistycznych występujące w części obszaru położonej w granicach gminy. Analiza obejmuje profile podstawowe i dodatkowe stref, istniejący sposób zagospodarowania oraz relacje przestrzenne z siedliskami, stanowiskami i populacjami ptaków będących przedmiotami ochrony.

W granicach analizowanej części obszaru występują strefy SC, SI, SJ, SK, SN, SO, SR, SU i SZ. Zdecydowana większość rozpoznanych przedmiotów ochrony znajduje się w strefach SO. Część gatunków pozostaje również w relacji ze strefami SK, a nurogęś, dzięcioł białoszyi i remiz zostały zidentyfikowane także w strefach SR. W strefach SC, SI, SJ, SN, SU i SZ nie wykazano bezpośredniego nakładania się na rozpoznane w materiałach przedmioty ochrony.

Ocena nie opiera się wyłącznie na formalnym przecięciu warstw przestrzennych. Uwzględniono również ekologiczne wymagania ptaków związanych z wodami, stawami, starorzeczami, szuwarami, wilgotnymi łąkami, naturalnymi brzegami Nidy, starymi drzewami i zadrzewieniami. Szczególną uwagę zwrócono na

możliwość zmian stosunków wodnych, fragmentacji otwartych siedlisk, wzrostu płoszenia, zanieczyszczenia wód, usuwania drzew oraz przekształcania roślinności brzegowej.

Samo wskazanie funkcji w profilu strefy planistycznej nie przesądza o realizacji każdego dopuszczonego sposobu zagospodarowania. Z drugiej strony strefa SO nie stanowi automatycznej strefy ochronnej, ponieważ poza rolnictwem z zakazem zabudowy, lasami, zielenią naturalną i wodami dopuszcza również komunikację, ogrody działkowe i infrastrukturę techniczną. Ocena wpływu jest zatem uzależniona od zachowania rzeczywistej funkcji siedlisk ptaków i niewykorzystywania profilu stref w sposób uruchamiający zagrożenia wskazane w PZO.

W granicach obszaru występuje sześć stref SK. Cztery obejmują istniejące odcinki dróg, natomiast strefy 11SK i 12SK są związane z planowaną inwestycją drogową. W niniejszym rozdziale wskazano jedynie ogólne mechanizmy wrażliwości przedmiotów ochrony na funkcję komunikacyjną. Szczegółową analizę relacji przestrzennych, zakresu kolizji, oddziaływań oraz działań minimalizujących dla stref 11SK i 12SK przedstawiono w dalszej części prognozy.

Tabela 21. Analiza stref planistycznych w zasięgu obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001 w granicach gminy Nowy Korczyn

Strefa planistyczna	Profil strefy	Stan zagospodarowania względem funkcji strefy	Przedmioty ochrony w strefie	Możliwe oddziaływanie	Ocena wpływu
SC – strefa cmentarzy	Profil podstawowy: teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Profil dodatkowy: teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 30%.	Fragment strefy znajduje się w granicach obszaru Natura 2000. Strefę wyznaczono na terenie dawnego, historycznego cmentarza i zasadniczo odzwierciedla ona istniejącą funkcję oraz dotychczasowy stopień przekształcenia.	Brak zidentyfikowanych przedmiotów ochrony w granicach strefy.	Nie stwierdzono bezpośredniej kolizji z rozpoznanymi siedliskami lub stanowiskami ptaków. Potencjalne oddziaływania pośrednie mogą wynikać z usuwania starych drzew i zadrzewień, zwiększenia oświetlenia, ruchu pojazdów, uszczelnienia powierzchni oraz zmian lokalnego odpływu i jakości wód.	Wpływ neutralny względem stanu istniejącego i warunkowo neutralny w przypadku dalszego zagospodarowania. Należy zachować stare drzewa i zielen, ograniczyć oświetlenie i powierzchnie utwardzone oraz nie pogarszać stosunków wodnych i jakości wód w otoczeniu.
SI – strefa infrastrukturalna	Profil podstawowy: teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych. Profil dodatkowy: teren usług, teren produkcji, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 20%.	Teren jest już zagospodarowany i położony w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej. Strefa porządkuje istniejącą funkcję infrastrukturalną, lecz jej profil umożliwia również dalszą rozbudowę urządzeń, komunikacji, usług i produkcji.	Brak zidentyfikowanych przedmiotów ochrony w granicach strefy.	Brak bezpośredniej kolizji. Możliwe oddziaływania pośrednie mogą obejmować hałas i oświetlenie, wzrost ruchu, uszczelnienie powierzchni, awaryjne zanieczyszczenia, spływ wód opadowych oraz usuwanie zieleni. Znaczenie może mieć także ewentualna rozbudowa infrastruktury liniowej poza teren już przekształcony.	Wpływ neutralny względem obecnego zagospodarowania i warunkowo neutralny dla ewentualnej rozbudowy. Nowe elementy należy koncentrować na powierzchniach już przekształconych, z zachowaniem zieleni izolacyjnej, retencji i zabezpieczeniem przed emisją światła oraz zanieczyszczeń do siedlisk sąsiednich.
SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną	Profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Profil dodatkowy: teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 30%.	Strefy SJ pozostają w powiązaniu z istniejącym układem osadniczym i terenami zabudowy mieszkaniowej wraz z ich bezpośrednim zapleczem. W analizowanych danych nie wykazano w nich siedlisk, stanowisk ani populacji przedmiotów ochrony.	Brak zidentyfikowanych przedmiotów ochrony w granicach stref.	Możliwe oddziaływania mają charakter pośredni i mogą wynikać z rozbudowy zabudowy, zwiększenia powierzchni utwardzonych, odwodnienia, emisji światła, obecności zwierząt domowych, usuwania drzew i zakrzewień oraz wzrostu penetracji sąsiednich łąk, zadrzewień i terenów nadwodnych.	Wpływ neutralny lub warunkowo neutralny. Dalsze zagospodarowanie powinno być skupione przy istniejącej zabudowie, bez rozszerzania na wilgotne łąki, rozlewiska, szuwały i zadrzewienia. Należy zachować powierzchnie biologicznie czynne, retencionować wody opadowe i ograniczyć oświetlenie skierowane na tereny otwarte.
SK – strefa komunikacyjna	Profil podstawowy: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego,	W granicach analizowanej części obszaru występuje sześć stref SK. Cztery obejmują istniejące	Nurogęś, kszczyk, dzięcioł białoszyi, derkacz, czapla siwa, czajka, brodziec piskliwy, bocian czarny,	Potencjalne oddziaływania obejmują zajęcie i fragmentację siedlisk, efekt barierowy, płoszenie, hałas i oświetlenie, śmiertelność	Dla czterech stref obejmujących istniejące drogi wpływ oceniono jako neutralny lub warunkowo neutralny przy utrzymaniu obecnego przebiegu,

Strefa planistyczna	Profil strefy	Stan zagospodarowania względem funkcji strefy	Przedmioty ochrony w strefie	Możliwe oddziaływanie	Ocena wpływu
	teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji. Profil dodatkowy: teren drogi zbiorczej, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni urządzonej, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód.	odcinki dróg, natomiast 11SK i 12SK są związane z planowaną inwestycją drogową i zostały szczegółowo przeanalizowane w dalszej części prognozy.	sieweczka rzeczna, rycyk, remiz, cyraneczka, czapla biała, kokoszka, krzyżówka, wodnik, kropiatka, kulik wielki, batalion i łączak.	kolizyjną, usuwanie roślinności, zmianę stosunków wodnych, ograniczenie okresowych rozlewisk oraz spływ zanieczyszczeń. Skala oddziaływania zależy od konkretnej strefy, jej parametrów i rzeczywistego zakresu robót.	drożności cieków, zadrzewień i zabezpieczeń wodnych. W odniesieniu do 11SK i 12SK w tym rozdziale nie przesądza się oceny wpływu; szczególne ustalenia przedstawiono w dalszej części prognozy.
SN – strefa zieleni i rekreacji	Profil podstawowy: teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Profil dodatkowy: teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej, teren lasu. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 50%.	Fragment strefy pozostający w granicach analizowanego obszaru jest związany z dawnym założeniem pałacowo-parkowym w Czarkowach. Obejmuje zachowany drzewostan i zieleń, a także części użytkowane rolniczo. Profil strefy pozwala na utrzymanie funkcji zieleni, lecz dopuszcza również rozwój rekreacji, usług i infrastruktury.	Brak zidentyfikowanych przedmiotów ochrony w granicach strefy.	Brak bezpośredniej kolizji z rozpoznanymi warstwami przedmiotów ochrony. Możliwe są jednak oddziaływania pośrednie wynikające ze wzrostu ruchu i penetracji, hałasu, oświetlenia, wydeptywania, usuwania drzew i zakrzewień, zagospodarowania stref brzegowych, tworzenia plaż oraz zwiększenia presji rekreacyjnej na sąsiednie siedliska ptaków.	Wpływ warunkowo neutralny. Dominującą funkcją powinna pozostać zieleń, a rekreacja powinna mieć charakter ekstensywny. Należy zachować drzewostan, strefy spokoju, naturalne brzegi i wysoką powierzchnię biologicznie czynną, ograniczyć zabudowę kubaturową, oświetlenie oraz intensywne funkcje rozrywkowe.
SO – strefa otwarta	Profil podstawowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Profil dodatkowy: brak.	Strefa dominująca w analizowanej części Doliny Nidy. Obejmuje zasadniczą część koryta i doliny Nidy, stawów, starorzeczy, rozlewisk, szuwarów, wilgotnych i świeżych łąk, pastwisk, zadrzewień oraz terenów rolniczych.	Wszystkie przedmioty ochrony zidentyfikowane w granicach gminy: płaskonos, nurogęś, kszyk, krwawodziób, dzięcioł białoszyi, derkacz, czapla siwa, czajka, cyranka, brodziec piskliwy, bocian czarny, błotniak łąkowy, sieweczka rzeczna, rycyk, remiz, bączek, bąk, błotniak stawowy, cyraneczka, czapla biała, czernica, gęgawa, głowienka, krakwa, łyska, perkoz, podróżniczek, śmieszka, zielonka, kokoszka, krzyżówka, wodnik, kropiatka, kulik wielki, batalion i łączak.	Profil zasadniczo zachowuje otwarty, wodny, łąkowy i zadrzewiony charakter doliny. Ryzyko wynika z dopuszczenia komunikacji, infrastruktury technicznej i ogrodów działkowych oraz ze zmian zagospodarowania: osuszania, regulacji cieków, przekształcania stawów i szuwarów, intensyfikacji lub zaniechania użytkowania łąk, zaorywania, nawożenia, zalesiania, usuwania starych drzew i zwiększenia ploszenia.	Wpływ zasadniczo zgodny z potrzebą ochrony obszaru, lecz warunkowy. Rozpoznane siedliska powinny zachować rzeczywistą funkcję wód, szuwarów, łąk, pastwisk, lasów i zadrzewień. Należy utrzymać reżim zalewów, jakość wód, ekstensywną gospodarkę łąkarską i rybactwo, stare drzewa oraz wykluczyć trwałe zajęcie i fragmentację siedlisk przez funkcje komunikacyjne lub infrastrukturalne.

Strefa planistyczna	Profil strefy	Stan zagospodarowania względem funkcji strefy	Przedmioty ochrony w strefie	Możliwe oddziaływanie	Ocena wpływu
SR – strefa produkcji rolniczej	Profil podstawowy: teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Profil dodatkowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 30%.	Strefy obejmują tereny związane z funkcjonującymi gospodarstwami, produkcją rolniczą i jej obsługą. Lokalnie występują w nich zadrzewienia, stare drzewa i elementy roślinności nadrzecznej lub śródpolnej wykorzystywane przez ptaki.	Nurogęś, dzięcioł białoszyi i remiz.	Możliwe oddziaływania obejmują intensyfikację produkcji, chemizację i nawożenie, spływ biogenów do wód, melioracje i odwodnienie, rozbudowę obiektów, usuwanie starych drzew, sadów i zadrzewień oraz przekształcenia brzegów i roślinności. Akwakultura może wpływać na poziom i jakość wód oraz warunki żerowania.	Wpływ warunkowo neutralny. Należy zachować stare i dziuplaste drzewa, sady, zadrzewienia śródpolne i nadrzeczne oraz pasy roślinności przy ciekach. Intensyfikacja nie może pogarszać jakości wód, zmieniać stosunków wodnych ani powodować usuwania elementów stanowiących siedliska nurogęsi, dzięcioła białoszyjowego i remiza.
SU – strefa usługowa	Profil podstawowy: teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Profil dodatkowy: teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 30%.	Strefy usługowe są powiązane z istniejącymi obiektami i terenami obsługi lokalnej. W wykorzystanych danych nie wykazano w ich granicach przedmiotów ochrony.	Brak zidentyfikowanych przedmiotów ochrony w granicach stref.	Możliwe oddziaływania pośrednie mogą wynikać ze wzrostu ruchu, hałasu i oświetlenia, uszczelnienia powierzchni, wytwarzania ścieków i odpadów, rozbudowy infrastruktury oraz usuwania zieleni. Presja może być istotna, gdy strefa sąsiaduje z wodami, łąkami lub zadrzewieniami.	Wpływ neutralny względem istniejącego zagospodarowania i warunkowo neutralny dla dalszego rozwoju. Funkcje usługowe należy realizować bez pogorszenia jakości wód i stosunków hydrologicznych, z zachowaniem zieleni, ograniczeniem oświetlenia i retencją wód opadowych.
SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	Profil podstawowy: teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Profil dodatkowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 30%.	Strefy są zasadniczo związane z istniejącą zabudową zagrodową i rolniczym sposobem użytkowania terenu. Lokalnie ich granice mogą obejmować luki w zabudowie lub fragmenty terenów otwartych przylegających do siedlisk.	Brak zidentyfikowanych przedmiotów ochrony w granicach stref.	Brak bezpośredniej kolizji. Możliwe oddziaływania pośrednie mogą wynikać z rozbudowy zabudowy i obiektów gospodarczych, gospodarki nawozowej i ściekowej, wzrostu powierzchni utwardzonych, usuwania zadrzewień, oświetlenia, obecności zwierząt domowych i zmian lokalnego odpływu wód.	Wpływ neutralny lub warunkowo neutralny. Rozwój należy ograniczać do uzupełniania istniejącej struktury, bez ekspansji na wilgotne łąki, rozlewiska i zadrzewienia. Wymagane jest zachowanie buforów przy wodach, prawidłowa gospodarka nawozowa i ściekowa oraz niedopuszczenie do odwodnienia siedlisk sąsiednich.

Źródło: opracowanie własne na podstawie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001, danych dotyczących rozmieszczenia przedmiotów ochrony oraz ustaleń projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn

Przeprowadzona analiza wskazuje, że podstawową cechą układu stref planistycznych w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001 jest dominacja stref SO. W ich granicach znajdują się wszystkie przedmioty ochrony zidentyfikowane w części ostoi położonej w gminie Nowy Korczyn. Profil SO ogranicza możliwość rozwoju zabudowy i pozwala zachować zasadniczą strukturę doliny: koryto Nidy, stawy, starorzecza, rozlewiska, szuwały, łąki, pastwiska, zadrzewienia i tereny rolnicze.

Strefy SO nie można jednak traktować jako automatycznego zabezpieczenia ptaków i ich siedlisk. Ochrona awifauny Doliny Nidy zależy od rzeczywistego sposobu gospodarowania wodami, stawami i trwałymi użytkami zielonymi. Plan ogólny nie określa poziomów wody w stawach, terminów koszenia, intensywności wypasu ani zasad gospodarki rybackiej. Może natomiast utrzymać przestrzeń potrzebną do realizacji PZO albo dopuścić funkcje komunikacyjne i infrastrukturalne, które w niewłaściwej lokalizacji uruchamiałyby zagrożenia dla przedmiotów ochrony.

Dla ptaków wodnych i szuwarowych podstawowe znaczenie ma zachowanie powierzchni zbiorników, wysp, trzcinowisk, stref brzegowych i stabilnego poziomu wody w okresie lęgowym. Dotyczy to między innymi bąka, bączka, błotniaka stawowego, zielonki, kropiatki, wodnika, kokoszki, perkozka, gęgawy, kaczek, łyski i podróżniczka. Dopuszczone funkcje nie powinny prowadzić do zasypywania lub odwadniania zbiorników, likwidacji wysp, masowego usuwania szuwarów, wzrostu penetracji i oświetlenia ani pogorszenia jakości wód.

Ptaki wilgotnych łąk i pastwisk, w szczególności derkacz, kszyszek, czajka, rzyk, kulik wielki i krwawodziób, wymagają rozległego i otwartego krajobrazu, właściwego uwilgotnienia oraz ekstensywnego użytkowania. Ryzyko może wynikać zarówno z bezpośredniego zajęcia i fragmentacji powierzchni, jak i z zaorywania, osuszania, zalesiania, intensyfikacji nawożenia lub zaniechania koszenia. W strefach SO należy zatem zachować trwałe użytki zielone, okresowe rozlewiska i błotniste żerowiska oraz możliwość prowadzenia działań określonych w PZO.

Sieweczka rzeczna i brodziec piskliwy są zależne od naturalnej dynamiki Nidy, powstawania piaszczystych i żwirowych łąk oraz niezabudowanych brzegów. Dla nurogęsi, remiza i dzięcioła białoszyjnego kluczowe są

natomiast stare drzewa, dziuple, sady, wierzby, aleje i zadrzewienia nadrzeczne. Ochrona tych gatunków wymaga zachowania równocześnie procesów rzecznych i ciągłości drzewostanów, również w strefach SR i w sąsiedztwie stref komunikacyjnych.

Bezpośrednią relację z przedmiotami ochrony poza strefami SO stwierdzono w strefach SK oraz lokalnie w strefach SR. W SR występują nurogęś, dzięcioł białoszyi i remiz. Profil produkcji rolniczej nie przesądza o pogorszeniu ich siedlisk, ale potencjalnie umożliwia intensyfikację, rozbudowę obiektów, usuwanie drzew, chemizację i przekształcenia stosunków wodnych. Ocena tej strefy pozostaje warunkowo neutralna wyłącznie przy zachowaniu starych drzew, zadrzewień, brzegów cieków i jakości wód.

Strefy SC, SI, SJ, SN, SU i SZ nie nakładają się na rozpoznane warstwy przedmiotów ochrony. Ich znaczenie ma przede wszystkim charakter pośredni. Strefa SC obejmuje historyczny cmentarz, a SI teren już zagospodarowany; w tych przypadkach podstawowym warunkiem jest utrzymanie obecnego zasięgu przekształceń, zachowanie zieleni i ograniczenie presji świetlnej oraz hydrologicznej. Strefy SJ, SU i SZ powinny koncentrować dalsze zagospodarowanie przy istniejącej zabudowie i nie rozszerzać go na otwarte łąki, rozlewiska i zadrzewienia.

Szczególnego podejścia wymaga strefa SN związana z dawnym założeniem pałacowo-parkowym w Czarkowach. Brak rozpoznanych przedmiotów ochrony w jej granicach nie wyklucza znaczenia zachowanego drzewostanu i zieleni dla ptaków. Profil dopuszczający rekreację, usługi i komunikację powinien być wykorzystywany w sposób podporządkowany funkcji zieleni. Intensywne oświetlenie, imprezy masowe, rozbudowa kubaturowa, usuwanie drzew lub przekształcanie naturalnych brzegów mogłyby zwiększać presję na sąsiednie siedliska ostoi.

W granicach ostoi występuje sześć stref SK. Cztery odwzorowują istniejące odcinki dróg i nie powodują same przez się powstania nowej bariery, pod warunkiem że ewentualne modernizacje nie poszerzą znacząco pasa zajęcia, nie pogorszą drożności cieków i nie zwiększą wpływu zanieczyszczeń. Strefy 11SK i 12SK są związane z planowaną inwestycją drogową. Ze względu na ich relację z siedliskami ptaków, możliwość fragmentacji,

płoszenia, zmian hydrologicznych i kolizji zostały poddane odrębnej, szczegółowej analizie w dalszej części prognozy. W niniejszym rozdziale nie przesądza się końcowej oceny ich wpływu.

Na poziomie strategicznym układ stref nie tworzy jednolitego pasa zabudowy przecinającego całą dolinę. Większość terenów kluczowych dla ptaków zachowuje klasyfikację SO, a pozostałe strefy są związane głównie z istniejącym zagospodarowaniem lub lokalnymi funkcjami. Możliwe ryzyko koncentruje się zatem w miejscach wykorzystania dopuszczających

infrastrukturalnych, komunikacyjnych, rekreacyjnych i produkcyjnych w bezpośrednim sąsiedztwie wód, rozlewisk, łąk, szuwarów oraz starych drzew.

Podsumowując, w odniesieniu do stref SO, SC, SI, SJ, SN, SR, SU i SZ projekt Planu ogólnego nie wskazuje na mechanizm automatycznego pogorszenia stanu przedmiotów ochrony Doliny Nidy, pod warunkiem zachowania hydrologii doliny, jakości wód, stawów, starorzeczy, szuwarów, ekstensywnie użytkowanych łąk, naturalnych brzegów oraz starych drzew i zadrzewień.

7.3.6. Ocena wpływu ustaleń planu na integralność obszaru Natura 2000

Integralność obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001 zależy przede wszystkim od zachowania ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej doliny rzecznej oraz powiązanego z nią układu koryta Nidy, starorzeczy, rozlewisk, stawów, szuwarów, wilgotnych łąk i pastwisk, zadrzewień nadrzecznych, wysp oraz piaszczystych i żwirowych łąch. Elementy te tworzą wspólny system miejsc lęgowych, żerowisk, schronień i terenów odpoczynku ptaków lęgowych, migrujących i zimujących. W części obszaru położonej w gminie Nowy Korczyn zdecydowana większość zidentyfikowanych siedlisk, stanowisk i populacji przedmiotów ochrony znajduje się w strefach SO. Dominacja tej strefy sprzyja utrzymaniu otwartego, wodnego, rolniczego i przyrodniczego charakteru doliny. Część przedmiotów ochrony pozostaje również w relacji ze strefami SK, natomiast nurogęś, dzięcioł białoszy i remiz zostały zidentyfikowane także w strefach SR. W strefach SC, SI, SJ, SN, SU i SZ nie wykazano bezpośredniego nakładania się na rozpoznane przedmioty ochrony.

Układ stref planistycznych nie wskazuje na możliwość rozległego zajęcia lub podziału kluczowych siedlisk ptaków ani powstania zwartego pasa zabudowy mogącego przerwać ciągłość doliny. Większość terenów istotnych dla zachowania funkcji obszaru pozostaje w strefach SO, natomiast pozostałe strefy obejmują głównie istniejące zagospodarowanie, funkcjonujące drogi albo lokalne tereny zabudowy, usług i produkcji rolnej.

Możliwe oddziaływania mogą mieć przede wszystkim charakter lokalny i pośredni. Mogą być związane ze zmianami odpływu i retencji wód, pogorszeniem ich jakości, wpływem biogenów, przekształcaniem starorzeczy i stawów, usuwaniem szuwarów,

fragmentacją wilgotnych łąk, wzrostem płoszenia oraz usuwaniem starych drzew i zadrzewień nadrzecznych. Zachowanie właściwych warunków hydrologicznych, tradycyjnej gospodarki łąkarskiej i rybackiej oraz mozaiki siedlisk wodno-błotnych ma podstawowe znaczenie dla utrzymania funkcji obszaru.

Strefy komunikacyjne mogą lokalnie pozostawać w relacji z siedliskami i miejscami występowania ptaków. Ich rzeczywisty wpływ zależy jednak od szczegółowego przebiegu, parametrów rozwiązań technicznych, sposobu odwodnienia, zakresu ingerencji w roślinność oraz zastosowanych działań minimalizujących. Zagadnienia te zostały szczegółowo przeanalizowane w dalszej części prognozy i nie wymagają ponownego rozwijania w niniejszym rozdziale.

Na poziomie strategicznym ustalenia Planu nie wskazują na mechanizm mogący prowadzić do utraty spójności przestrzennej lub funkcjonalnej Doliny Nidy, istotnego ograniczenia powierzchni siedlisk ptaków ani przzerwiania powiązań pomiędzy korytem rzeki, starorzeczami, stawami, rozlewiskami i terenami łąkowymi. Warunkiem zachowania integralności obszaru jest utrzymanie naturalnej lub zbliżonej do naturalnej hydrologii doliny, jakości wód, ciągłości terenów otwartych, ekstensywnego użytkowania łąk i pastwisk, odpowiednich warunków funkcjonowania stawów oraz ochrony szuwarów, łąk rzecznych, wysp, starych drzew i zadrzewień.

Przy zachowaniu wskazanych wymagań ochronnych oraz uwzględnieniu rozwiązań przedstawionych w szczegółowej analizie stref komunikacyjnych nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń Planu ogólnego prowadziła do naruszenia integralności obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001.

7.3.7. Ocena wpływu ustaleń planu na powiązania ekologiczne

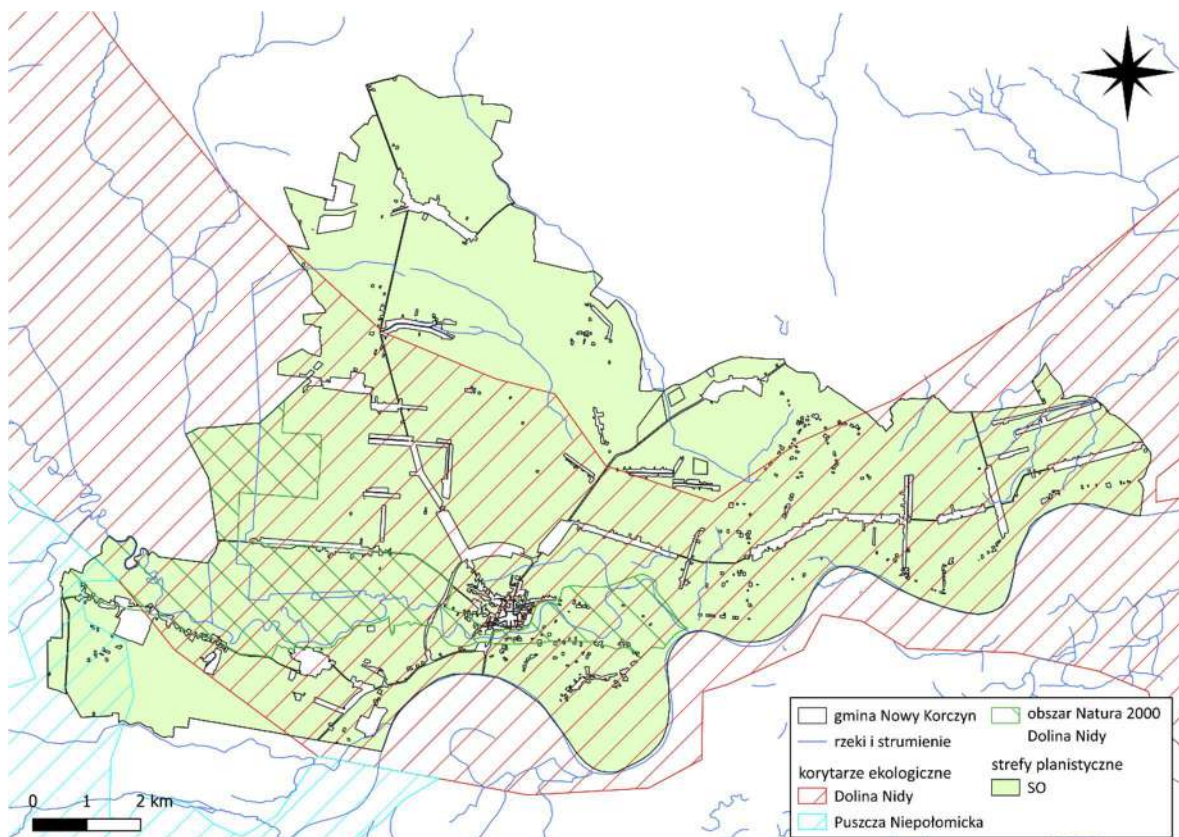
Obszar Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001 stanowi jeden z podstawowych elementów systemu powiązań ekologicznych gminy Nowy Korczyn. Jego oś tworzy dolina Nidy wraz z korytem rzeki, starorzeczami, rozlewiskami, stawami, rowami, dopływami, szuwarami, wilgotnymi łąkami, pastwiskami oraz zadrzewieniami nadrzecznymi. Elementy te tworzą powiązany przestrzennie układ miejsc lęgowych, żerowisk, schronień i miejsc odpoczynku ptaków oraz umożliwiają ich przemieszczanie się wzdłuż doliny i pomiędzy poszczególnymi typami siedlisk.

Znaczenie obszaru dla zachowania łączności przyrodniczej potwierdza jego położenie w zasięgu ponadlokalnego korytarza ekologicznego Dolina Nidy. Jak wynika z analizy mapy, korytarz obejmuje zasadniczą część obszaru Natura 2000 położoną w gminie oraz szerokie otoczenie doliny. Dzięki temu powiązania ekologiczne nie ograniczają się do formalnych granic obszaru chronionego, lecz obejmują także sąsiednie

tereny rolne, łąki, pastwiska, cieki i zadrzewienia, które pełnią funkcję terenów przejściowych i uzupełniających.

W południowo-zachodniej części gminy zaznacza się również zasięg korytarza ekologicznego Puszcza Niepołomska. Element ten uzupełnia układ powiązań związanych z doliną Nidy i wzmacnia możliwość przemieszczania się organizmów w kierunku zachodnim i południowym. Istotną rolę odgrywa także sieć mniejszych rzek i strumieni, które łączą dolinę główną z terenami położonymi poza jej bezpośrednim zasięgiem.

Dla obszaru Natura 2000 Dolina Nidy szczególne znaczenie ma zachowanie ciągłości podłużnej doliny rzecznej. Koryto Nidy, starorzecza, stawy, rozlewiska i wilgotne użytki zielone tworzą system wykorzystywany przez ptaki wodne, błotne, szuwarowe i łąkowe w różnych okresach roku. Powiązania poprzeczne zapewniają natomiast dopływy, rowy, pasy zadrzewień, miedze i niezabudowane tereny rolne, umożliwiające przemieszczanie się pomiędzy doliną, żerowiskami, miejscami lęgowymi i terenami odpoczynku.

Rysunek 24. Powiązania obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001 z systemem korytarzy ekologicznych, siecią rzeczną oraz strefami SO w gminie Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CRFOP, danych przestrzennych dotyczących korytarzy ekologicznych oraz projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn

Ustalenia projektu Planu ogólnego w przeważającej części zachowują przestrzenne podstawy funkcjonowania powiązań ekologicznych. Zasadniczą część obszaru Natura 2000, doliny Nidy i terenów otwartych tworzących jej otoczenie została objęta strefami SO. Profil tej strefy obejmuje przede wszystkim rolnictwo z zakazem zabudowy, lasy, zieleń naturalną i wody, co ogranicza możliwość powstawania nowych, zwartych pasów zabudowy oraz sprzyja zachowaniu ciągłości terenów wodnych, łąkowych, rolniczych i zadrzewionych.

Pozostałe strefy planistyczne występują lokalnie i są w znacznej części związane z istniejącym zagospodarowaniem, zabudową, terenami usługowymi, produkcją rolniczą i funkcjonującymi elementami infrastruktury. Ich rozmieszczenie nie tworzy jednolitego pasa zainwestowania przecinającego całą dolinę Nidy ani nie prowadzi do odizolowania poszczególnych części obszaru Natura 2000 od terenów otaczających.

Lokalne oddziaływania na powiązania ekologiczne mogą wynikać z rozbudowy zagospodarowania, usuwania zadrzewień, zwiększenia powierzchni utwardzonych, zmian funkcjonowania rowów i cieków, pogorszenia jakości wód, osuszania terenów wilgotnych oraz intensyfikacji użytkowania rolniczego. Szczególnie niekorzystne byłoby stopniowe ograniczanie ciągłości łąk i pastwisk, likwidowanie roślinności nadrzecznej, zasypywanie starorzeczy i obniżenie terenowych oraz przekształcanie naturalnych brzegów rzeki.

Strefy komunikacyjne mogą miejscowo pozostawać w relacji z przebiegiem korytarza ekologicznego i siedliskami ptaków. Ich rzeczywisty wpływ zależy jednak

od szczegółowych parametrów zagospodarowania, sposobu przekroczenia cieków, odwodnienia, zakresu ingerencji w roślinność oraz zachowania możliwości przemieszczania się organizmów. Zagadnienia te zostały szczegółowo omówione w dalszej części prognozy i nie są ponownie rozwijane w niniejszej ocenie.

Dla utrzymania powiązań ekologicznych zasadnicze znaczenie ma zachowanie koryta Nidy i jej dopływów, starorzeczy, stawów, okresowych rozlewisk, wilgotnych łąk, pastwisk, szuwarów, zadrzewień nadrzecznych i śródpolnych oraz starych drzew. Elementy te powinny tworzyć możliwie ciągły układ, bez nowych barier, trwałego odwodnienia i intensywnego oświetlenia. Istotne jest również utrzymanie odpowiedniej jakości wód i naturalnych lub zbliżonych do naturalnych warunków hydrologicznych doliny.

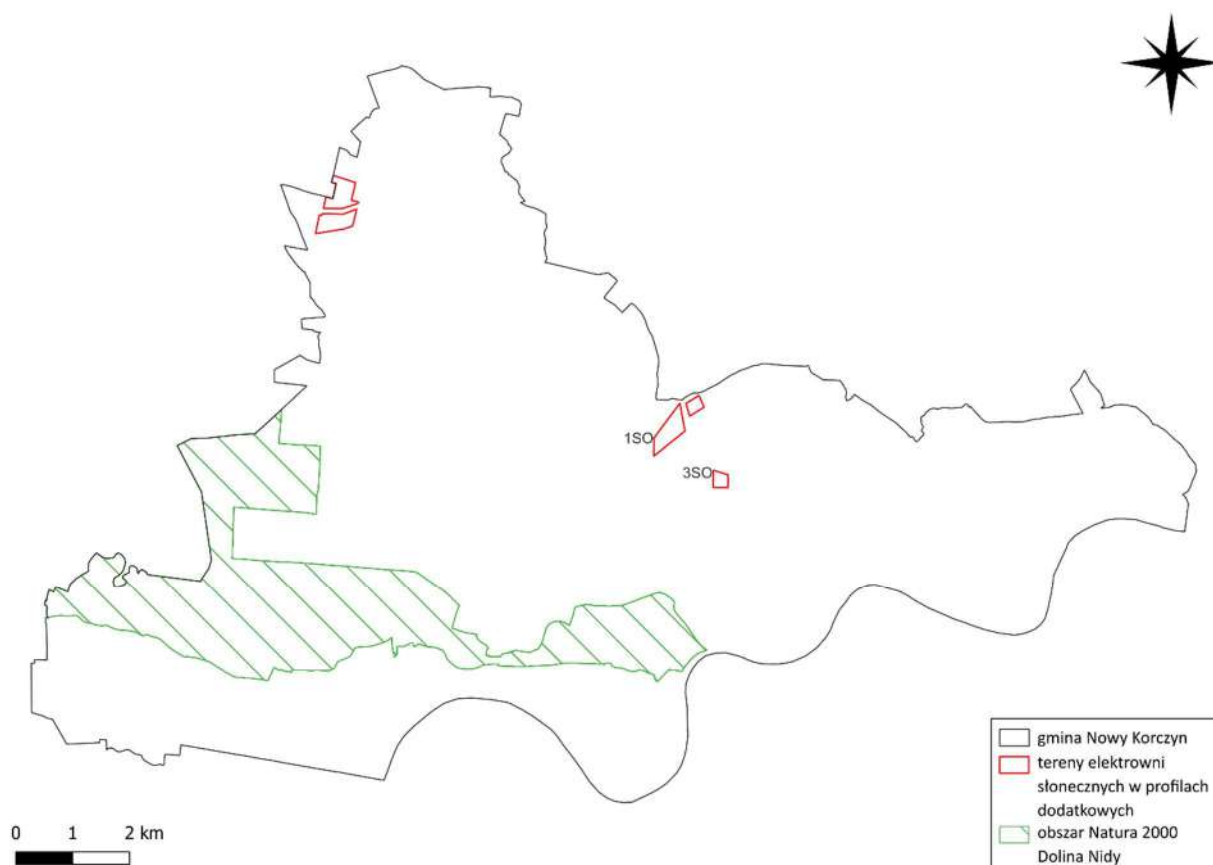
Na podstawie przeprowadzonej analizy ocenia się, że ustalenia Planu ogólnego nie spowodują istotnego osłabienia powiązań ekologicznych obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001 z korytarzem Dolina Nidy, korytarzem Puszcza Niepołomska ani z lokalną siecią cieków i terenów otwartych. Nie przewiduje się powstania nowych barier o znaczeniu ponadlokalnym ani przerwania ciągłości całego systemu dolinnego.

Przy zachowaniu stosunków wodnych, ciągłości terenów otwartych, naturalnych brzegów, szuwarów, zadrzewień oraz możliwości migracji wzdłuż Nidy i jej dopływów utrzymane zostaną podstawowe powiązania ekologiczne obszaru Natura 2000 z otaczającym systemem przyrodniczym. Szczegółowe uwarunkowania dotyczące lokalnych stref komunikacyjnych uwzględniono w dalszej części prognozy.

7.3.8. Ustalenia dotyczące odnawialnych źródeł energii w granicach obszaru Natura 2000

Na potrzeby oceny wpływu projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn na obszar Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001 przeanalizowano rozmieszczenie stref planistycznych, w których profilach dopuszczono tereny elektrowni słonecznych. Analizę przeprowadzono w odniesieniu do granic obszaru Natura 2000, jego funkcji jako ostoi ptaków oraz odległości terenów OZE od doliny Nidy i związanych z nią siedlisk wodnych, szuwarowych i łąkowych.

Wskazanie terenu elektrowni słonecznej w profilu strefy planistycznej określa dopuszczalny kierunek przyszłego zagospodarowania, lecz nie przesądza o realizacji konkretnej instalacji, jej powierzchni, mocy, rozwiązaniach technicznych ani terminie realizacji. Ocenie poddano możliwość bezpośredniego zajęcia obszaru Natura 2000, a także potencjalne oddziaływania pośrednie związane ze zmianą sposobu użytkowania gruntów, pracami ziemnymi, odwodnieniem, spływem wód opadowych, ogrodzeniami, oświetleniem oraz przekształcaniem terenów otwartych.

Rysunek 25. Tereny elektrowni słonecznych dopuszczone w profilach dodatkowych stref planistycznych na tle obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001 w gminie Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CRFOP oraz projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn.

Analiza przestrzenna wykazała, że tereny elektrowni słonecznych dopuszczone w projekcie Planu ogólnego znajdują się poza granicami obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001. Nie występuje zatem bezpośrednie nakładanie się terenów OZE na obszar chroniony ani przeznaczenie znajdujących się w nim siedlisk, miejsc łęgowych, żerowisk lub miejsc odpoczynku ptaków pod instalacje fotowoltaiczne.

Teren OZE dopuszczony w strefie 1SR znajduje się w odległości około 3,9 km od granicy obszaru Natura 2000, natomiast teren wskazany w strefie 1SO – w odległości około 5,8 km. Pozostałe tereny elektrowni słonecznych również pozostają poza obszarem Doliny Nidy. Rozmieszczenie terenów OZE nie tworzy zwartego pasa instalacji wzdłuż granicy ostoi ani układu odcinającego dolinę od sąsiednich terenów otwartych.

Ze względu na znaczne odległości nie przewiduje się bezpośredniego oddziaływania instalacji na stawy, starorzecza, rozlewiska, szuwały, wilgotne łąki, naturalne brzegi Nidy ani zadrzewienia nadrzeczne. Tereny OZE nie powinny także powodować bezpośredniego

ograniczenia powierzchni miejsc łęgowych, żerowisk i miejsc odpoczynku ptaków stanowiących przedmioty ochrony Doliny Nidy.

Potencjalne oddziaływania terenów elektrowni słonecznych będą koncentrowały się w ich bezpośrednim otoczeniu i mogą obejmować czasowe przekształcenie powierzchni ziemi w okresie budowy, zmianę pokrycia roślinnego, lokalną zmianę odpływu wód, wzrost ruchu pojazdów, zastosowanie ogrodzeń oraz oświetlenia. Przy wskazanych odległościach brak jest jednak podstaw do przewidywania, że oddziaływania te będą przenosiły się na obszar Natura 2000 w skali mogącej pogorszyć warunki funkcjonowania jego przedmiotów ochrony.

Tereny elektrowni słonecznych nie stanowią wysokich obiektów mogących tworzyć ponadlokalną barierę dla przelotów ptaków. Z punktu widzenia ochrony awifauny wskazane jest jednak stosowanie paneli z powłokami ograniczającymi odbijanie światła, rezygnacja ze stałego intensywnego oświetlenia oraz zachowanie istniejących miedz, zakrzewień, zadrzewień i pasów roślinności. Ogrodzenia powinny umożliwiać przemieszczanie się

drobnych zwierząt, a powierzchnie pod panelami i pomiędzy nimi powinny pozostać biologicznie czynne.

Realizacja instalacji nie powinna prowadzić do trwałego odwadniania terenów, likwidacji rowów i niewielkich cieków ani punktowego odprowadzania wód opadowych poza teren inwestycji. Wody powinny być zagospodarowywane w sposób rozproszony, bez zwiększania spływu powierzchniowego i transportu zawieszin lub zanieczyszczeń w kierunku dolin rzecznych.

Ze względu na brak kolizji przestrzennej oraz znaczne oddalenie terenów OZE nie przewiduje się kumulacji oddziaływań mogącej prowadzić do fragmentacji Doliny

Nidy, ograniczenia drożności korytarza ekologicznego ani istotnego zwiększenia płoszenia ptaków w granicach obszaru Natura 2000.

Podsumowując, ustalenia projektu Planu ogólnego dotyczące terenów elektrowni słonecznych nie powodują bezpośredniej kolizji z obszarem Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001. Przy zachowaniu biologicznie czynnego charakteru terenów instalacji, istniejącej zieleni, lokalnych stosunków wodnych oraz ograniczeniu oświetlenia nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania na cele i przedmioty ochrony, integralność ani powiązania ekologiczne obszaru.

7.3.9. Ocena wpływu wprowadzenia OUZ na obszar Natura 2000

W ramach oceny wpływu projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn na obszar Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001 przeanalizowano relację pomiędzy jego granicami a obszarami uzupełnienia zabudowy. Uwzględniono powierzchnię przecięć, rodzaj stref planistycznych, na których wyznaczono OUZ, rzeczywisty stan zagospodarowania oraz możliwość oddziaływania na siedliska i miejsca występowania ptaków.

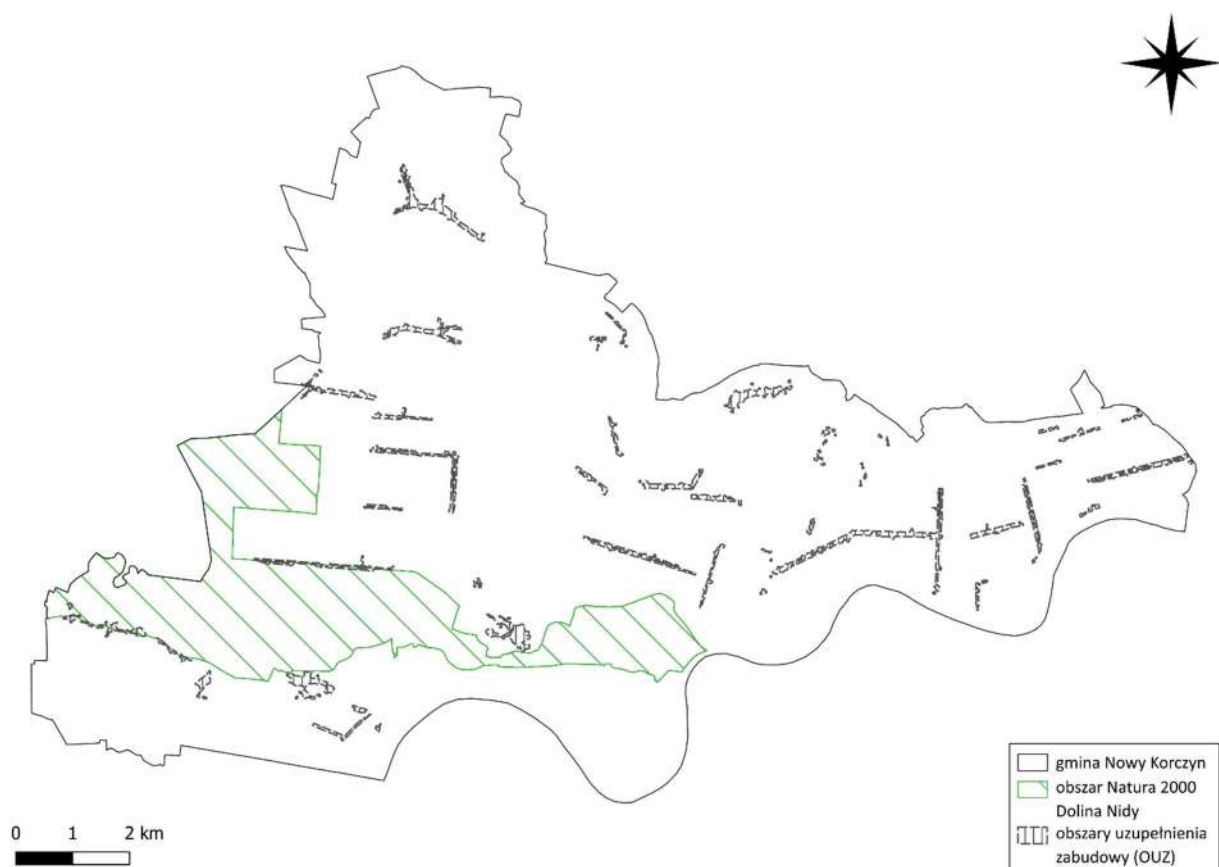
Wyznaczenie OUZ nie jest równoznaczne z realizacją zabudowy na całej jego powierzchni. Określa teren, w którym na kolejnych etapach planowania może następować uzupełnianie istniejącej struktury osadniczej, z uwzględnieniem przepisów odrębnych oraz wymagań ochrony obszaru Natura 2000.

Analiza przestrzenna wykazała siedem miejsc częściowego nakładania się OUZ na obszar Natura 2000 Dolina Nidy:

- 89OUZ – około 0,006 km², czyli 0,60 ha;
- 90OUZ – około 0,003 km², czyli 0,30 ha;
- 91OUZ – około 0,002 km², czyli 0,20 ha;
- 93OUZ – około 0,004 km², czyli 0,40 ha;
- 94OUZ – około 0,002 km², czyli 0,20 ha;
- 21OUZ – około 0,0027 km², czyli 0,27 ha;
- 19OUZ – około 0,0031 km², czyli 0,31 ha.

Łączna powierzchnia przecięcia OUZ z obszarem Natura 2000 wynosi około 0,0228 km², czyli około 2,28 ha.

Wszystkie wskazane OUZ zostały wyznaczone w strefach SZ – wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową, na terenach, na których funkcjonuje już zabudowa. Wyznaczenie OUZ porządkuje zatem istniejącą strukturę osadniczą i umożliwia jej uzupełnianie, nie prowadząc do utworzenia nowych, izolowanych enklaw zabudowy w niezagospodarowanej części doliny.

Rysunek 26. Obszary uzupełnienia zabudowy na tle obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001 w gminie Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CRFOP oraz projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn

Zgodnie z wcześniejszą analizą rozmieszczenia przedmiotów ochrony w strefach SZ nie zidentyfikowano siedlisk, stanowisk ani populacji ptaków będących przedmiotami ochrony Doliny Nidy. Najważniejsze miejsca występowania przedmiotów ochrony znajdują się przede wszystkim w strefach SO, a częściowo także w strefach SK i SR. Nie stwierdza się zatem bezpośredniego nakładania analizowanych OUZ na rozpoznane miejsca lęgowe, stanowiska lub kluczowe siedliska ptaków.

Fakt, że OUZ obejmują tereny już zabudowane, ogranicza skalę nowych przekształceń. Nie oznacza to jednak całkowitego braku możliwości oddziaływania. Ewentualne uzupełnianie zabudowy może powodować lokalne zwiększenie powierzchni utwardzonych, zmianę odpływu wód, rozbudowę infrastruktury technicznej, usuwanie drzew i zakrzewień, wzrost oświetlenia i hałasu, zwiększenie obecności ludzi i zwierząt domowych oraz presję na sąsiednie tereny otwarte.

Potencjalne oddziaływania mogą mieć większe znaczenie w przypadku OUZ położonych w sąsiedztwie cieków, rowów, starorzeczy, podmokłych obniżień, łąk lub

zadrzewień. Zabudowa nie powinna prowadzić do odwadniania gruntów, zasypywania obniżień, przebudowy rowów przyspieszającej odpływ, koncentracji wód opadowych ani pogorszenia jakości wód zasilających dolinę Nidy.

Uzupełnianie zabudowy powinno następować w granicach powierzchni już przekształconych oraz w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących budynków. Nie powinno prowadzić do wydłużania pasm zabudowy w kierunku otwartych łąk, pastwisk, rozlewisk, szuwarów ani zadrzewień nadrzecznych. Należy zachować istniejące stare drzewa, sady, zakrzewienia, miedze i pasy roślinności pełniące funkcję osłonową, siedliskową lub korytarzową.

Rozmieszczenie analizowanych OUZ ma charakter lokalny i rozproszony. Nie tworzą one ciągłego pasa zabudowy przecinającego dolinę Nidy ani bariery odgradzającej jej koryto od terenów łąkowych, starorzeczy i żerowisk ptaków. Nie przewiduje się zatem, aby samo wyznaczenie OUZ powodowało przerwanie głównych powiązań ekologicznych lub izolację części obszaru Natura 2000.

Dla ograniczenia oddziaływań należy zachować możliwie duży udział powierzchni biologicznie czynnej, stosować nawierzchnie przepuszczalne i retencionować wody opadowe na terenie nieruchomości. Oświetlenie powinno być skierowane ku powierzchni terenu i ograniczone do niezbędnego minimum, szczególnie w sąsiedztwie łąk, wód i zadrzewień. Należy również ograniczać wycinkę drzew oraz stosowanie pełnych ogrodzeń tworzących bariery dla drobnych zwierząt.

Planowane uzupełnienia nie powinny zwiększać presji rekreacyjnej ani penetracji terenów wykorzystywanych przez ptaki w okresie lęgowym. Szczególną ostrożność należy zachować w przypadku prac mogących powodować długotrwały hałas, intensywne oświetlenie lub zmianę lokalnych warunków wodnych.

7.2.10. Oddziaływania skumulowane na obszar Natura 2000

Ocena oddziaływań skumulowanych obejmuje łączne skutki realizacji różnych ustaleń projektu Planu ogólnego, które rozpatrywane odrębnie mogą powodować jedynie lokalne lub ograniczone zmiany, lecz przy jednoczesnym albo następującym po sobie wdrażaniu mogą zwiększać presję na przedmioty ochrony, integralność i powiązania ekologiczne obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001.

W analizie uwzględniono przede wszystkim możliwe współoddziaływanie stref komunikacyjnych, zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej, terenów usługowych i infrastrukturalnych, produkcji rolniczej, obszarów uzupełnienia zabudowy oraz terenów, na których dopuszczono elektrownie słoneczne. Uwzględniono także fakt, że stan siedlisk ptaków zależy nie tylko od ustaleń przestrzennych, lecz również od sposobu gospodarowania wodami, stawami rybnymi, łąkami, pastwiskami, zadrzewieniami i roślinnością szuwarową.

Podstawowym czynnikiem ograniczającym możliwość znaczącej kumulacji jest dominacja stref SO w granicach obszaru Natura 2000. Strefy te obejmują zasadniczą część koryta Nidy, starorzeczy, rozlewisk, stawów, szuwarów, wilgotnych łąk, pastwisk i zadrzewień, w których zidentyfikowano większość siedlisk, stanowisk i populacji przedmiotów ochrony. Profil SO ogranicza możliwość rozwoju zabudowy i zachowuje przestrzenne podstawy funkcjonowania doliny, choć dopuszczenie komunikacji i infrastruktury technicznej powoduje, że ocena ma charakter warunkowy.

Podsumowując, analizowane OUZ obejmują łącznie około 2,28 ha obszaru Natura 2000 i zostały wyznaczone wyłącznie w strefach SZ, na terenach funkcjonującej zabudowy zagrodowej. Nie nakładają się na zidentyfikowane przedmioty ochrony i nie tworzą nowego, zwartego układu zabudowy mogącego przeciąć dolinę Nidy.

Przy ograniczeniu przyszłego zagospodarowania do uzupełniania istniejącej struktury, zachowaniu zieleni i stosunków wodnych oraz niedopuszczeniu do ekspansji zabudowy na otwarte i podmokłe tereny doliny nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania OUZ na cele i przedmioty ochrony, integralność ani powiązania ekologiczne obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001.

Najistotniejszym potencjalnym mechanizmem kumulacji są zmiany stosunków wodnych. Łączne oddziaływanie odwodnienia terenów inwestycyjnych, zwiększenia powierzchni utwardzonych, przebudowy rowów i przepustów, zmian gospodarki stawowej, melioracji rolniczych oraz lokalnych przekształceń koryta mogłoby prowadzić do przyspieszenia odpływu, ograniczenia retencji i okresowych zalewów, przesuszenia łąk, zaniku płytkich rozlewisk oraz zmniejszenia powierzchni żerowisk ptaków wodno-błotnych. Nawet niewielkie zmiany realizowane w różnych częściach zlewni mogą z czasem oddziaływać na ten sam układ hydrologiczny.

Z hydrologią bezpośrednio związane jest ryzyko kumulacji pogorszenia jakości wód. Źródłem presji mogą być spływy biogenów i środków ochrony roślin z terenów rolniczych, nieprawidłowa gospodarka ściekowa, wody opadowe z dróg i powierzchni utwardzonych oraz intensyfikacja gospodarki rybackiej. Łączny wzrost dopływu substancji biogennych mógłby powodować eutrofizację starorzeczy i stawów, zmianę struktury roślinności wodnej oraz pogorszenie warunków żerowania i rozrodu ptaków.

Kolejnym mechanizmem może być stopniowa fragmentacja terenów otwartych. Pojedyncze inwestycje, drogi, obiekty gospodarcze, ogrodzenia lub urządzenia techniczne mogą mieć niewielki zasięg, jednak ich narastanie w obrębie rozległych łąk i pastwisk mogłoby ograniczać ciągłość siedlisk derkacza, czajki, kszczyka, rycyka, krwawodzioba, kulika wielkiego i błotniaka łąkowego. Dodatkowy skutek mogą powodować

osuszanie, zaorywanie, zalesianie, intensyfikacja użytkowania albo przeciwnie – całkowite zaniechanie koszenia i wypasu, prowadzące do sukcesji.

Dla ptaków wodnych i szuwarowych możliwość kumulacji wiąże się przede wszystkim z kolejnymi przypadkami usuwania roślinności przybrzeżnej, zmniejszania powierzchni trzcinowisk, likwidowania wysp, gwałtownych zmian poziomu wody i zwiększania penetracji kompleksów stawowych. Zachowanie mozaiki otwartej wody, wysp i szuwarów zajmujących na stawach ważnych dla ptaków co najmniej 15% powierzchni stanowi jeden z podstawowych warunków ochrony tej grupy.

Możliwe jest również kumulowanie się oddziaływań na stare drzewa, sady, aleje oraz zadrzewienia nadrzeczne i śródpolne. Sukcesywna wycinka pojedynczych drzew związana z modernizacją dróg, rozbudową zabudowy lub intensyfikacją produkcji rolnej mogłaby stopniowo ograniczać liczbę miejsc lęgowych nurogęsi, dzięcioła białoszyjowego i remiza oraz zmniejszać ciągłość zadrzewień wykorzystywanych przez ptaki jako schronienia i trasy przemieszczania się.

Strefy komunikacyjne mogą współoddziaływać z innymi źródłami presji poprzez hałas, oświetlenie, ruch pojazdów, spływ zanieczyszczonych wód, fragmentację siedlisk i efekt barierowy. Cztery strefy SK odnoszą się do istniejących odcinków dróg, natomiast wpływ stref 11SK i 12SK został szczegółowo przeanalizowany w odrębnej części prognozy. Znaczenie mają przede wszystkim zastosowane rozwiązania techniczne, zachowanie drożności hydrologicznej i ekologicznej oraz pełne wdrożenie warunków określonych w procedurze środowiskowej.

Obszary uzupełnienia zabudowy częściowo nakładają się na Dolinę Nidy w siedmiu miejscach, na łącznej powierzchni około 2,28 ha. Wszystkie zostały wyznaczone w strefach SZ na terenach, na których funkcjonuje już zabudowa zagrodowa. Nie tworzą one nowego, zwartego pasa osadniczego i nie nakładają się na zidentyfikowane przedmioty ochrony. Potencjalna kumulacja może dotyczyć przede wszystkim zwiększenia uszczelnienia, oświetlenia, ruchu, wycinki zieleni i zmian

odpływu, jeżeli kolejne uzupełnienia zabudowy wykraczałyby poza istniejącą strukturę osadniczą.

Tereny elektrowni słonecznych znajdują się poza granicami obszaru Natura 2000. Najbliższe wskazane strefy są oddalone od niego o około 3,9 km i 5,8 km. Odległości te, brak przestrzennego nakładania się oraz rozproszone rozmieszczenie terenów OZE ograniczają możliwość ich współoddziaływania z funkcjami realizowanymi w dolinie. Nie przewiduje się, aby tereny te w połączeniu z pozostałymi ustaleniami Planu powodowały fragmentację ostoi lub istotne zwiększenie płośnienia ptaków.

Oddziaływania skumulowane mogą ujawniać się również w dłuższej perspektywie. Stopniowa utrata niewielkich powierzchni biologicznie czynnych, kolejne przypadki usuwania drzew, zwiększanie odpływu powierzchniowego, wzrost nocnego oświetlenia lub zanik ekstensywnej gospodarki łąkarskiej mogą pojedynczo pozostawać mało znaczące, lecz po wielu latach prowadzić do obniżenia jakości siedlisk. Z tego względu istotne jest monitorowanie nie tylko pojedynczych inwestycji, ale również kierunku zmian zachodzących w całej części doliny położonej w gminie.

Przeprowadzona analiza nie wskazuje jednak, aby ustalenia Planu tworzyły przestrzennie ciągi lub wzajemnie wzmacniający się układ zagospodarowania prowadzący do rozległej utraty siedlisk, izolacji części ostoi albo przzerwania funkcjonalnej ciągłości doliny. Większość kluczowych siedlisk pozostaje w strefach SO, OUZ obejmują tereny istniejącej zabudowy, a tereny OZE są znacznie oddalone od obszaru.

Podsumowując, możliwość wystąpienia oddziaływań skumulowanych dotyczy przede wszystkim zmian hydrologicznych, pogorszenia jakości wód, stopniowej fragmentacji łąk, utraty szuwarów i starych drzew oraz nakładania się presji komunikacyjnej, rolniczej i osadniczej. Przy zachowaniu warunków określonych w prognozie, PZO i szczegółowej ocenie stref komunikacyjnych nie przewiduje się, aby łączna realizacja ustaleń Planu ogólnego powodowała znacząco negatywne oddziaływanie na przedmioty ochrony, integralność lub powiązania ekologiczne obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001.

7.2.11. Działania minimalizujące i rekomendacje dla obszaru Natura 2000

Działania minimalizujące powinny być stosowane na kolejnych etapach planowania, projektowania i realizacji

zagospodarowania, odpowiednio do lokalizacji, rodzaju zamierzenia oraz jego relacji z siedliskami i miejscami

występowania ptaków. Ich podstawowym celem jest zachowanie naturalnej lub zbliżonej do naturalnej hydrologii doliny, ciągłości siedlisk wodno-błotnych i łąkowych, jakości wód oraz możliwości realizacji celów i działań ochronnych określonych w PZO.

1. Ochrona zidentyfikowanych przedmiotów ochrony. W granicach rozpoznanych miejsc lęgowych, żerowisk, siedlisk i stanowisk ptaków nie należy lokalizować nowej zabudowy, dróg, parkingów, ogrodów działkowych ani urządzeń infrastruktury prowadzących do trwałego zajęcia lub fragmentacji siedliska. Dane wrażliwe powinny być wykorzystywane na etapie konkretyzacji zagospodarowania, bez publicznego ujawniania dokładnych lokalizacji.
2. Zachowanie stosunków wodnych. Należy wykluczać działania prowadzące do osuszania terenów podmokłych, zasypywania starorzeczy, rowów i naturalnych obniżzeń, obniżania poziomu wód gruntowych, przyspieszania odpływu oraz ograniczania zasięgu i częstotliwości naturalnych zalewów. Każde zamierzenie mogące wpływać na system wodny powinno uwzględniać powiązania pomiędzy Nidą, jej dopływami, rowami, starorzeczami, stawami i wilgotnymi łąkami.
3. Ochrona naturalnej hydromorfologii Nidy. Należy unikać prostowania i regulowania koryta, umacniania naturalnych brzegów, usuwania piaszczystych i żwirowych łąch oraz likwidowania wysp. Prace w korycie i strefie brzegowej powinny być ograniczone do niezbędnego zakresu i prowadzone poza okresami wrażliwymi dla ptaków, po wcześniejszej weryfikacji przyrodniczej.
4. Ochrona jakości wód. Wody opadowe i roztopowe z dróg, parkingów, obiektów usługowych, infrastrukturalnych i terenów produkcyjnych powinny być retencjonowane, podczyszczane i odprowadzane bez powodowania erozji oraz transportu zawiesin i zanieczyszczeń do Nidy, starorzeczy i stawów. Należy ograniczać dopływ nawozów, środków ochrony roślin, ścieków i substancji ropopochodnych.
5. Zachowanie stawów i siedlisk szuwarowych. Należy utrzymywać powierzchnię zbiorników, istniejące wyspy, płytkie strefy przybrzeżne i roślinność wynurzoną. Na kompleksach stawowych ważnych dla ptaków należy zachować co najmniej 15%

pokrycia szuwarami oraz stabilny poziom wody w okresie lęgowym. Niewskazane jest wypalanie, jednoczesne wykaszanie całych trzcinowisk, likwidacja wysp ani gwałtowne opróżnianie stawów podczas lęgów.

6. Ekstensywna gospodarka rybacka. Gospodarowanie na stawach powinno utrzymywać mozaikę otwartej wody, szuwarów, płyczn i wysp. Należy unikać nadmiernej obsady ryb, całkowitego usuwania roślinności przybrzeżnej oraz prowadzenia intensywnych prac w okresach lęgowych i migracyjnych.
7. Ochrona wilgotnych łąk i pastwisk. Należy przeciwdziałać zaorywaniu, zalesianiu, makroniwelacji, meliorowaniu i trwałemu zajmowaniu łąk. Powinny one pozostać użytkowane ekstensywnie, w sposób zapewniający utrzymanie otwartego krajobrazu i właściwego uwilgotnienia.
8. Terminy i sposób koszenia. Na terenach objętych działaniami PZO koszenie powinno być prowadzone po 31 lipca, od środka powierzchni ku jej obrzeżom, z pozostawieniem nieskoszonych fragmentów umożliwiających ptakom ucieczkę i schronienie. Skoszoną biomasę należy usuwać. Dopuszczalne jest również prowadzenie ekstensywnego wypasu zgodnego z wymaganiami poszczególnych gatunków.
9. Ochrona miejsc lęgowych podczas prac rolniczych. W przypadku stwierdzenia gniazd błotniaka łąkowego, derkacza, czajki, rycyka lub innych gatunków gniazdujących na ziemi należy wyznaczyć strefę ochronną i pozostawić nieskoszony fragment do zakończenia lęgów. Harmonogram prac powinien być dostosowany do aktualnej sytuacji terenowej.
10. Zachowanie błotnistych żerowisk i rozlewisk. Nie należy zasypywać płytkich obniżzeń, kolein, okresowych zastoisk ani mulistych brzegów wykorzystywanych przez ptaki siewkowe i migrujące. Okresowe zalewanie terenów nie powinno być traktowane jako przeszkoda wymagająca automatycznego odwodnienia.
11. Ochrona starych drzew i zadrzewień. Należy zachować stare, grube i dziuplaste drzewa, nadrzeczne wierzby, aleje, sady, zadrzewienia śródpolne, zakrzaczenia i drzewa przy starorzeczach. Elementy te stanowią miejsca lęgowe nurogęsi, dzięcioła białoszyjowego, remiza i innych ptaków oraz zapewniają ciągłość krajobrazu doliny.

12. Weryfikacja przed wycinką. Przed usunięciem starych drzew należy przeprowadzić kontrolę przyrodniczą w celu stwierdzenia obecności dziupli, gniazd lub innych miejsc wykorzystywanych przez ptaki. Wycinkę należy ograniczać do przypadków rzeczywiście koniecznych i prowadzić poza okresem lęgowym. Drzewa niewymagające usunięcia powinny zostać zabezpieczone na czas robót.
13. Zachowanie powiązań ekologicznych. Należy chronić ciągłość koryta Nidy, dopływów, starorzeczy, rowów, łąk, pastwisk, szuwarów i zadrzewień. Nie należy tworzyć ciągłych pasów zabudowy, pełnych ogrodzeń lub infrastruktury odgradzającej rzekę od żerowisk i terenów odpoczynku ptaków.
14. Strefy SO. Dopuszczenia dotyczące komunikacji i infrastruktury technicznej nie powinny być wykorzystywane w granicach kluczowych siedlisk ptaków, zbiorników, szuwarów, rozlewisk, naturalnych brzegów, łąk i wysp. Profil SO powinien służyć przede wszystkim zachowaniu rzeczywistej funkcji wodnej, rolniczej i przyrodniczej terenów.
15. Strefy SR. Rozwój produkcji rolnej powinien odbywać się bez intensyfikacji wpływającej na jakość wód, bez nowych melioracji odwadniających i bez usuwania starych drzew, sadów oraz zadrzewień nadrzecznych. Przy ciekach, rowach i zbiornikach należy zachować pasy roślinności buforowej.
16. Obszary uzupełnienia zabudowy. Zabudowę w OUZ należy koncentrować na powierzchniach już przekształconych oraz w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących budynków. Nie należy rozszerzać jej na wilgotne łąki, pastwiska, rozlewiska, starorzecza, szuvary i zadrzewienia. Należy ograniczać powierzchnie utwardzone, stosować nawierzchnie przepuszczalne oraz retencjonować wody opadowe na terenie nieruchomości.
17. Ograniczenie oświetlenia i hałasu. Oświetlenie zewnętrzne powinno być ograniczone do niezbędnego minimum, skierowane ku powierzchni terenu i nieemitujące światła w stronę wód, szuwarów, łąk i zadrzewień. W pobliżu miejsc lęgowych i noclegowisk należy ograniczyć hałaśliwe prace oraz wzrost penetracji w okresach wrażliwych.
18. Tereny elektrowni słonecznych. Mimo ich znacznego oddalenia od obszaru Natura 2000 należy utrzymać powierzchnie pod panelami jako biologicznie czynne, stosować powłoki antyrefleksyjne, ograniczać oświetlenie, zachowywać miedze i zadrzewienia oraz stosować ogrodzenia przepuszczalne dla drobnych zwierząt. Instalacje nie powinny powodować trwałego odwodnienia ani koncentracji odpływu wód.
19. Strefy komunikacyjne. W odniesieniu do stref 11SK i 12SK należy w pełni wdrożyć warunki wynikające z decyzji środowiskowej i szczegółowej oceny przedsięwzięcia. Wymagane jest ograniczenie pasa zajęcia, zachowanie drożności cieków i doliny, zastosowanie właściwego systemu odwodnienia i podczyszczania wód, ograniczenie wycinki, ochrona drzew pozostających poza zakresem robót, zapewnienie przejść dla zwierząt oraz prowadzenie prac pod nadzorem przyrodniczym.
20. Harmonogram robót budowlanych. Prace w sąsiedztwie siedlisk ptaków powinny być prowadzone poza okresem lęgowym, o ile wcześniejsza kontrola ornitologiczna nie wykaże braku aktywnych lęgów. Szczególne ograniczenia powinny dotyczyć prac w szuwarach, na wyspach, łąkach, brzegach rzeki i wilgotnych łąkach.
21. Nadzór przyrodniczy. Inwestycje realizowane w granicach lub bezpośrednim sąsiedztwie obszaru powinny być prowadzone pod nadzorem osoby posiadającej odpowiednią wiedzę przyrodniczą. Nadzór powinien mieć możliwość czasowego wstrzymania prac, wyznaczenia stref ochronnych oraz wskazania działań zapobiegających zniszczeniu lęgów lub siedlisk.
22. Weryfikacja na etapie inwestycyjnym. Przed realizacją przedsięwzięć mogących oddziaływać na Dolinę Nidy należy zweryfikować aktualne rozmieszczenie siedlisk, miejsc lęgowych, żerowisk i koncentracji ptaków. Dane historyczne nie powinny zastępować aktualnej kontroli terenowej.
23. Ocena oddziaływania na obszar Natura 2000. Każde skonkretyzowane przedsięwzięcie, które samodzielnie lub w połączeniu z innymi zamierzeniami może znacząco oddziaływać na obszar, powinno zostać poddane procedurze wymaganej przepisami o ochronie przyrody i ocenach oddziaływania na środowisko.
24. Monitoring realizacji Planu. Wskazane jest monitorowanie zmian powierzchni trwałych użytków zielonych, terenów podmokłych, starorzeczy i szuwarów, sposobu użytkowania stawów, jakości i poziomu wód, liczby usuwanych starych drzew oraz rozwoju zabudowy w OUZ. Monitoring powinien

umożliwiać identyfikację stopniowo narastających oddziaływań skumulowanych.

Zastosowanie powyższych działań pozwoli ograniczyć potencjalne oddziaływania do poziomu lokalnego i nieznaczającego. Przy zachowaniu hydrologii doliny, jakości wód, stawów, starorzeczy, szuwarów, otwartych

łąk, naturalnych brzegów, starych drzew i powiązań ekologicznych oraz przy pełnym wdrożeniu warunków dotyczących stref komunikacyjnych realizacja ustaleń Planu ogólnego nie powinna prowadzić do pogorszenia stanu ochrony ptaków, naruszenia integralności Doliny Nidy PLB260001 ani ograniczenia możliwości realizacji celów i działań określonych w PZO.

7.4. Ocena wpływu wyznaczenia stref komunikacyjnych 11SK i 12SK na obszary Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 i Dolina Nidy PLB260001

7.4.1. Charakterystyka ustaleń Planu ogólnego

W Planie ogólnym gminy Nowy Korczyn wyznaczono strefy komunikacyjne 11SK i 12SK w przebiegu planowanego układu drogowego obejmującego obwodnicę Nowego Korczyna w ciągu drogi wojewódzkiej nr 973, przeprawę mostową przez Nidę oraz niezbędną infrastrukturę towarzyszącą. Granice stref odpowiadają lokalizacji tej funkcji komunikacyjnej przyjętej w Planie ogólnym. Strefy zostały wyznaczone w ustalonym kształcie i nie zakłada się ich poszerzania ani zmiany przebiegu.

Oddziaływania związane z wyznaczeniem stref ujawniają się przede wszystkim podczas realizacji oraz eksploatacji układu drogowego. Plan ogólny nie określa technicznych rozwiązań inwestycji, jednak przesądza o komunikacyjnym kierunku zagospodarowania terenu. Z tego względu ocenę przeprowadzono dla stref

w granicach wskazanych w Planie, z uwzględnieniem rodzaju inwestycji przewidzianej na tych terenach oraz warunków ochrony środowiska określonych wcześniej dla obwodnicy i przeprawy mostowej.

Dla inwestycji wydano postanowienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach, znak WOO-II.4242.35.2017.MW.3, oraz decyzję Wójta Gminy Nowy Korczyn z dnia 29 czerwca 2018 r., znak ZITŚ.6220.010.2018, o środowiskowych uwarunkowaniach. Dokumenty te wykorzystano do scharakteryzowania przewidywanego sposobu zagospodarowania stref, rozpoznania rodzajów możliwych oddziaływań i uwzględnienia środków ograniczających właściwych dla planowanego układu komunikacyjnego.

7.4.2. Podstawa i sposób oceny

Analizę przestrzenną wykonano na podstawie granic obszarów Natura 2000 oraz danych odnoszących się do rozmieszczenia siedlisk, stanowisk i obszarów wykorzystywanych przez gatunki stanowiące przedmioty ochrony. Granice stref 11SK i 12SK zestawiono z poszczególnymi warstwami przyrodniczymi, a wyniki przecięć powierzchniowych ujęto w dalszych analizach.

Stopień zajętości określono jako udział powierzchni przecięcia strefy z daną warstwą siedliskową w całkowitej powierzchni referencyjnej tej warstwy. Wskaźnik ten przedstawia skalę przestrzenną kolizji, lecz nie jest jedyną podstawą oceny jej znaczenia. Uwzględniono również funkcję siedliska, wrażliwość gatunku, możliwość ploszenia i fragmentacji, zależność od warunków

wodnych, znaczenie doliny Nidy jako korytarza ekologicznego oraz możliwość ograniczenia oddziaływań na etapie realizacji i eksploatacji.

Powierzchnia przecięcia strefy SK z obszarem Natura 2000 lub warstwą siedliskową nie jest równoznaczną z powierzchnią, która zostanie trwale zajęta przez jezdnię, nasypy, obiekt mostowy albo urządzenia techniczne. Strefa planistyczna wyznacza obszar funkcji komunikacyjnej, natomiast rzeczywiste zajęcie terenu będzie wynikało z rozwiązań projektowych. Wartości kolizji traktowano zatem jako miarę zasięgu przestrzennego ustalenia Planu ogólnego i potencjalnego obszaru oddziaływania.

7.4.3. Zakres przestrzenny kolizji

Strefa	Obszar Natura 2000	Powierzchnia przecięcia	Rozpoznane przedmioty ochrony
12SK	Ostoja Nidziańska PLH260003	0,023 km ² (2,30 ha)	Nie stwierdzono przecięcia z rozpoznanymi warstwami przedmiotów ochrony.
12SK	Dolina Nidy PLB260001	0,022 km ² (2,20 ha)	Przecięcie z siedliskami rycyka i czajki.
11SK	Ostoja Nidziańska PLH260003	0,021 km ² (2,10 ha)	Przecięcie z siedliskami trzepli zielonej, wydry i bobra europejskiego oraz z korytem Nidy wykorzystywanym przez gatunki wodne.
11SK	Dolina Nidy PLB260001	0,020 km ² (2,00 ha)	Przecięcie z warstwami siedliskowymi lub obszarami wykorzystywanymi przez gatunki ptaków.

Obie strefy częściowo pokrywają się z granicami Ostoi Nidziańskiej i Doliny Nidy, jednak charakter tych relacji jest odmienny. W strefie 12SK kolizje z przedmiotami ochrony dotyczą wyłącznie siedlisk dwóch gatunków

ptaków w obszarze Dolina Nidy. Strefa 11SK obejmuje natomiast odcinek doliny i koryta Nidy, a tym samym pozostaje w relacji z większą liczbą przedmiotów ochrony obu obszarów Natura 2000.

7.4.4. Ocena wpływu strefy 12SK

Ostoja Nidziańska PLH260003

Strefa 12SK wchodzi w granice Ostoi Nidziańskiej na powierzchni 0,023 km², tj. 2,30 ha. W obrębie tej części strefy nie stwierdzono przecięcia z rozpoznanym rozmieszczeniem siedlisk przyrodniczych, stanowisk gatunków ani innych powierzchni przypisanych przedmiotom ochrony obszaru. Wyznaczenie strefy nie powoduje zatem bezpośredniej kolizji przestrzennej z rozpoznanymi przedmiotami ochrony Ostoi Nidziańskiej.

Możliwe pozostają oddziaływania pośrednie wynikające z funkcjonowania układu komunikacyjnego, w szczególności hałas, oświetlenie, spływ wód opadowych oraz czasowe płożenie zwierząt. Ich zasięg

będzie lokalny i związany z pasem drogowym. Przy zastosowaniu urządzeń oczyszczających wody opadowe, ograniczeniu oświetlenia do niezbędnego zakresu oraz właściwej organizacji robót nie przewiduje się pogorszenia stanu siedlisk ani warunków funkcjonowania przedmiotów ochrony w skali obszaru.

Wyznaczenie strefy 12SK w granicach przyjętych w Planie ogólnym nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony ani integralność Ostoi Nidziańskiej. Wniosek wynika z braku bezpośredniej kolizji z rozpoznanymi przedmiotami ochrony oraz ograniczonego, lokalnego charakteru możliwych oddziaływań pośrednich.

Dolina Nidy PLB260001

Strefa 12SK wchodzi w obszar Dolina Nidy na powierzchni 0,022 km², tj. 2,20 ha. W jej granicach

występuje kolizja z warstwami siedliskowymi rycyka i czajki.

Gatunek	Powierzchnia kolizji	Powierzchnia referencyjna warstwy	Udział kolizji
Rycyk	4 343 m ² (0,4343 ha)	306 304 m ²	1,42%
Czajka	5 151 m ² (0,5151 ha)	316 417 m ²	1,63%

Wyznaczenie funkcji komunikacyjnej może prowadzić do lokalnego zmniejszenia powierzchni siedlisk otwartych oraz do płoszenia ptaków w okresie robót i eksploatacji. Rycyk i czajka są związane z terenami łąkowymi i otwartymi, a ich lęgi są narażone na zniszczenie podczas robót ziemnych. Istotne jest także zachowanie uwilgotnienia siedlisk i niedopuszczenie do odwodnienia powierzchni położonych poza pasem inwestycji.

Przecięcie obejmuje 1,42% powierzchni referencyjnej siedliska rycyka i 1,63% powierzchni siedliska czajki. Są to udziały lokalne, a rzeczywiste trwałe zajęcie będzie mniejsze niż powierzchnia całej strefy. Warunki określone dla inwestycji przewidują ograniczenie pasa robót,

prorowadzenie prac przygotowawczych poza okresem największej wrażliwości ptaków lub po kontroli ornitologicznej, nadzór przyrodniczy oraz odtworzenie powierzchni czasowo zajętych. Rozwiązania te ograniczają ryzyko utraty lęgów i pogorszenia funkcji pozostałych siedlisk.

W granicach strefy 12SK przyjętej w Planie ogólnym nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania na populację rycyka i czajki ani na integralność obszaru Dolina Nidy. Oddziaływanie będzie miało charakter miejscowy, a jego ograniczenie zapewniają warunki realizacyjne odnoszące się do pasa inwestycji, okresu wykonywania robót oraz ochrony stosunków wodnych.

7.4.5. Ocena wpływu strefy 11SK

Ostoja Nidziańska PLH260003

Strefa 11SK wchodzi w granice Ostoi Nidziańskiej na powierzchni 0,021 km², tj. 2,10 ha. W jej obrębie rozpoznano kolizję z siedliskami trzepli zielonej, wydry

i bobra europejskiego. Strefa przecina również koryto Nidy, w którym występują skóka gruboskorupowa, boleń, koza i różanka.

Przedmiot ochrony	Powierzchnia kolizji	Powierzchnia referencyjna warstwy	Udział kolizji
Trzepla zielona	ok. 1 000 m ² (0,001 km ²)	678 000 m ² (0,678 km ²)	0,15%
Wydra	63,69 m ²	1 740,95 m ²	3,66%
Bóbr europejski	ok. 1 000 m ² (0,001 km ²)	959 000 m ² (0,959 km ²)	0,10%

W przypadku wydry i bobra większe znaczenie niż sam udział powierzchniowy ma zachowanie ciągłości strefy brzegowej i możliwości przemieszczania się wzdłuż rzeki. Dla trzepli zielonej istotne jest utrzymanie jakości wód oraz roślinności w strefie nadrzecznej. Dla gatunków wodnych zagrożeniem mogłyby być ingerencja w dno i brzegi, zwiększenie mętności, uruchomienie osadów, dopływ zanieczyszczeń lub powstanie bariery w korycie.

Przewidywana w strefie przeprawa mostowa została ukształtowana w sposób zachowujący funkcję doliny rzecznej: bez stałych podpór w głównym korycie Nidy, z wolną przestrzenią pod obiektem umożliwiającą migrację zwierząt oraz z rozwiązaniami zabezpieczającymi wody przed zanieczyszczeniem.

Dolina Nidy PLB260001

Strefa 11SK wchodzi w granice obszaru Dolina Nidy na powierzchni 0,020 km², tj. 2,00 ha. W jej obrębie

Warunki środowiskowe ograniczają ingerencję w osady denne, określają terminy prac w korycie i wyłączają prowadzenie robót mostowych w godzinach nocnych. Ogranicza to zarówno ryzyko pogorszenia siedlisk wodnych, jak i efekt barierowy.

Mimo większej wrażliwości tego odcinka, wyznaczenie strefy 11SK w przyjętym przebiegu nie powinno naruszyć integralności Ostoi Nidziańskiej. Zajęcie siedlisk ma charakter lokalny, a zachowanie drożności koryta i stref brzegowych pozwala utrzymać funkcjonalne powiązania w obrębie doliny Nidy. Nie przewiduje się znacząco negatywnego wpływu na cele i przedmioty ochrony obszaru.

występują warstwy siedliskowe lub obszary wykorzystywane przez kilka gatunków ptaków.

Gatunek / funkcja obszaru	Powierzchnia kolizji	Powierzchnia referencyjna warstwy	Udział kolizji
Derkacz	361 m ²	46 113,55 m ²	0,78%
Bocian czarny - żerowisko	502 m ²	530 273,223 m ²	0,09%
Brodziec piskliwy - populacja lęgowa	509 m ²	465 580,641 m ²	0,11%
Nurogęś - populacja lęgowa	496 m ²	1 480 836,924 m ²	0,03%
Krwawodziób - populacja lęgowa	2 716 m ²	33 622,96 m ²	8,08%
Kulik wielki - populacja przelotna	2 716 m ²	33 622,96 m ²	8,08%
Kokoszka - populacja lęgowa	510 m ²	530 273,223 m ²	0,10%
Remiz - populacja lęgowa	490 m ²	1 551 306,66 m ²	0,03%
Sieweczka rzeczna - populacja lęgowa	512 m ²	465 613,926 m ²	0,11%

Dla większości gatunków udział powierzchni objętej strefą nie przekracza 1%. Najwyższy udział dotyczy krwawodzioba i kulika wielkiego i wynosi po 8,08%. Identyczne powierzchnie nie powinny być sumowane, ponieważ odnoszą się do tej samej lub nakładającej się jednostki przestrzennej wykorzystywanej przez oba gatunki. Jest to jednak fragment o wyraźnym znaczeniu lokalnym, wymagający ograniczenia trwałego zajęcia i zachowania cech siedliska dolinnego.

Potencjalne oddziaływania obejmują usunięcie roślinności w pasie inwestycji, płoszenie, ryzyko zniszczenia lęgów gatunków gniazdujących na ziemi, zmianę warunków wodnych oraz stałą presję hałasu i ruchu. Dla derkacza, krwawodzioba i innych ptaków łąkowych podstawowe znaczenie ma termin prowadzenia robót i zachowanie wilgotnych zbiorowisk roślinnych poza pasem bezpośredniego zajęcia. Dla bociana czarnego należy utrzymać funkcję żerowiskową doliny, a dla

ptaków związanych z korytem i brzegami rzeki - ciągłość siedlisk nadrzecznych.

Warunki realizacyjne przewidziane dla obwodnicy obejmują ograniczenie zajęcia terenu, nadzór przyrodniczy, wykonywanie prac przygotowawczych poza okresem lęgowym albo po wcześniejszej kontroli ornitologicznej oraz odtworzenie powierzchni czasowo zajętych. Uwzględnienie tych rozwiązań, a także brak zmiany granic strefy i ograniczenie inwestycji do wyznaczonego korytarza, pozwala zachować funkcjonalność pozostałej części siedlisk.

Wyznaczenie strefy 11SK nie powinno znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony ani integralność obszaru Dolina Nidy. Największa kolizja powierzchniowa ma znaczenie lokalne, lecz nie prowadzi do przerwania ciągłości całego obszaru ani do utraty zasadniczych warunków jego funkcjonowania, pod warunkiem zastosowania wskazanych środków ograniczających podczas realizacji inwestycji.

7.4.6. Oddziaływania łączne oraz wpływ na integralność obszarów Natura 2000

Strefy 11SK i 12SK stanowią elementy jednego układu komunikacyjnego, dlatego ich wpływ rozpatrzono łącznie. Skumulowane oddziaływania mogą obejmować zajęcie kilku fragmentów siedlisk, ciągły pas hałasu i ruchu oraz presję na dolinę Nidy w miejscu przeprawy. Nie przewiduje się natomiast powstania kilku niezależnych korytarzy komunikacyjnych ani rozszerzania stref poza przebieg przyjęty w Planie ogólnym.

Kluczowe dla integralności obu obszarów jest utrzymanie drożności Nidy i stref brzegowych, jakości wód oraz

powiązań między siedliskami łąkowymi i nadrzecznymi. Rozwiązania przewidziane dla przeprawy mostowej zachowują wolną przestrzeń migracyjną, nie wprowadzają stałych podpór do głównego koryta rzeki i ograniczają dopływ zanieczyszczonych wód opadowych. Strefy nie tworzą zatem bariery, która mogłaby odizolować części obszarów Natura 2000 lub trwale zakłócić ich funkcjonowanie.

W odniesieniu do siedlisk ptaków kolizje mają charakter punktowy lub lokalny w stosunku do powierzchni

referencyjnych. Nawet w przypadku krwawodzioba i kulika wielkiego, dla których wskaźnik wynosi 8,08%, oddziaływanie dotyczy jednego fragmentu przestrzeni, a nie odrębnych powierzchni podlegających sumowaniu. Ograniczenie rzeczywistego pasa zajęcia, ochrona okresu lęgowego i zachowanie stosunków wodnych pozwalają uniknąć utraty spójności funkcjonalnej obszaru Dolina Nidy.

Uwzględniając stały przebieg stref 11SK i 12SK, rodzaj przewidzianej funkcji komunikacyjnej, skalę rozpoznanych kolizji oraz warunki ochronne dotyczące realizacji obwodnicy i przeprawy mostowej, nie przewiduje się znacząco negatywnego wpływu ustaleń Planu ogólnego na integralność Ostoi Nidziańskiej i Doliny Nidy ani na ich powiązania z innymi elementami sieci Natura 2000.

7.4.7. Działania ograniczające przewidywane oddziaływania

Poniższe działania odnoszą się do sposobu realizacji i eksploatacji funkcji komunikacyjnej w granicach stref 11SK i 12SK. Nie stanowią odrębnych ustaleń Planu ogólnego, lecz określają warunki, których stosowanie ogranicza wpływ inwestycji na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000:

- ograniczenie rzeczywistego zajęcia terenu do pasa niezbędnego dla drogi, obiektu mostowego i urządzeń technicznych oraz lokalizowanie zapleczy budowy, miejsc magazynowania materiałów, odpadów i punktów tankowania poza obszarami Natura 2000 i rozpoznanymi siedliskami;
- prowadzenie robót ziemnych na siedliskach ptaków poza okresem lęgowym albo po przeprowadzeniu kontroli ornitologicznej i zgodnie z zaleceniami nadzoru przyrodniczego;
- ograniczenie ingerencji w koryto i brzegi Nidy do minimum, prowadzenie prac w terminach uwzględniających wrażliwość organizmów wodnych

oraz niedopuszczenie do zwiększenia mętności i zanieczyszczenia wód;

- zachowanie wolnej przestrzeni migracyjnej pod obiektem mostowym, ciągłości stref brzegowych i funkcjonalności przejść dla zwierząt;
- odprowadzanie wód opadowych z jezdni przez sprawny system odwodnienia wyposażony w urządzenia oczyszczające i zabezpieczenia przed dopływem substancji ropopochodnych do Nidy;
- ograniczenie oświetlenia do wymogów bezpieczeństwa ruchu, bez kierowania strumienia światła na koryto rzeki, brzegi oraz siedliska ptaków;
- odtworzenie powierzchni czasowo zajętych z wykorzystaniem roślinności rodzimej oraz zachowanie warunków wodnych terenów łąkowych;
- utrzymywanie w okresie eksploatacji drożności przejść i przepustów dla zwierząt, sprawności urządzeń odwodnieniowych oraz ciągłości zieleni naprowadzającej.

7.4.8. Ocena końcowa

Relacja przestrzenna	Główne ustalenia	Wniosek
12SK - Ostoja Nidziańska	Brak przecięcia z rozpoznanymi przedmiotami ochrony; możliwe oddziaływania pośrednie o zasięgu lokalnym.	Nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania.
12SK - Dolina Nidy	Kolizja z siedliskami rycyka (1,42%) i czajki (1,63%); możliwe lokalne zajęcie i płošenje.	Nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania przy minimalizacji pasa zajęcia i ochronie okresu lęgowego.
11SK - Ostoja Nidziańska	Kolizja z siedliskami trzepli zielonej, wydry i bobra oraz przecięcie Nidy z gatunkami wodnymi.	Nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania przy zachowaniu drożności rzeki i zabezpieczeniu wód.
11SK - Dolina Nidy	Kolizja z siedliskami kilku gatunków ptaków; najwyższy udział 8,08% dla krwawodzioba i kulika wielkiego.	Nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania przy ograniczeniu trwałego zajęcia i zachowaniu warunków siedliskowych.

Wyznaczenie stref komunikacyjnych 11SK i 12SK w Planie ogólnym gminy Nowy Korczyn utrwała komunikacyjne przeznaczenie terenów odpowiadających przebiegowi obwodnicy i przeprawy mostowej. Strefy mają określone granice, nie są przewidziane do poszerzenia ani zmiany, a ocena obejmuje ich kształt przyjęty w Planie ogólnym.

Strefa 12SK nie koliduje z przedmiotami ochrony Ostoi Nidziańskiej, natomiast w obszarze Dolina Nidy obejmuje niewielkie części siedlisk rycyka i czajki. Strefa 11SK przecina bardziej wrażliwy fragment doliny Nidy, lecz rozwiązania przewidziane dla drogi i obiektu mostowego

umożliwiają zachowanie drożności korytarza rzecznego, jakości wód oraz funkcjonalności siedlisk położonych poza bezpośrednim pasem zajęcia.

Po uwzględnieniu skali kolizji, rzeczywistego charakteru funkcji komunikacyjnej oraz warunków ograniczających określonych dla przewidzianej inwestycji nie przewiduje się, aby ustalenia Planu ogólnego dotyczące stref 11SK i 12SK mogły znacząco negatywnie oddziaływać na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 i Dolina Nidy PLB260001, na ich integralność lub wzajemne powiązania.

7.5. Oddziaływanie na Nadnidziański Park Krajobrazowy

Analiza obejmuje ocenę wpływu ustaleń projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn na cele ochrony, wartości przyrodnicze, historyczne, kulturowe i krajobrazowe Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego oraz na funkcję ochronną jego otuliny. Przeprowadzono ją na poziomie strategicznym, odpowiednim dla Planu ogólnego, z uwzględnieniem pełnych profili podstawowych i dodatkowych stref planistycznych, parametrów zagospodarowania, stanu istniejącego oraz racjonalnie możliwych mechanizmów oddziaływania.

Wyznaczenie strefy planistycznej określa katalog funkcji, które mogą być dopuszczane w kolejnych aktach planistycznych lub rozstrzygnięciach inwestycyjnych, nie

oznacza natomiast jednoczesnej realizacji wszystkich funkcji ani pełnego zagospodarowania całej powierzchni strefy. Ocena nie ogranicza się jednak do stanu istniejącego: uwzględnia również możliwość rozbudowy, intensyfikacji lub zmiany zagospodarowania w granicach profilu danej strefy.

Podstawę analizy stanowią: uchwała ustanawiająca Nadnidziański Park Krajobrazowy, projekt Planu ogólnego i jego uzasadnienie, dane przestrzenne dotyczące stref planistycznych, ortofotomapa, BDOT10k oraz dokumentacja środowiskowa inwestycji drogowej odwzorowanej w strefach 11SK i 12SK.

7.5.1. Podstawa prawna, cele ochrony i zakazy

Nadnidziański Park Krajobrazowy został utworzony uchwałą Nr XLIX/874/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. W granicach gminy Nowy Korczyn Park zajmuje 1 565,9 ha, natomiast otulina 3 549 ha. Szczególnymi celami ochrony Parku są:

1. zachowanie cennych biocenoz z chronionymi i rzadkimi gatunkami flory, fauny i grzybów;
2. zachowanie różnorodności geologicznej, w tym obszarów występowania krasu i rzeźby lessowej;
3. racjonalne wykorzystanie zasobów złóż kopalin;
4. zachowanie naturalnych fragmentów ekosystemów wodnych i wodno-błotnych;
5. zachowanie populacji roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową;

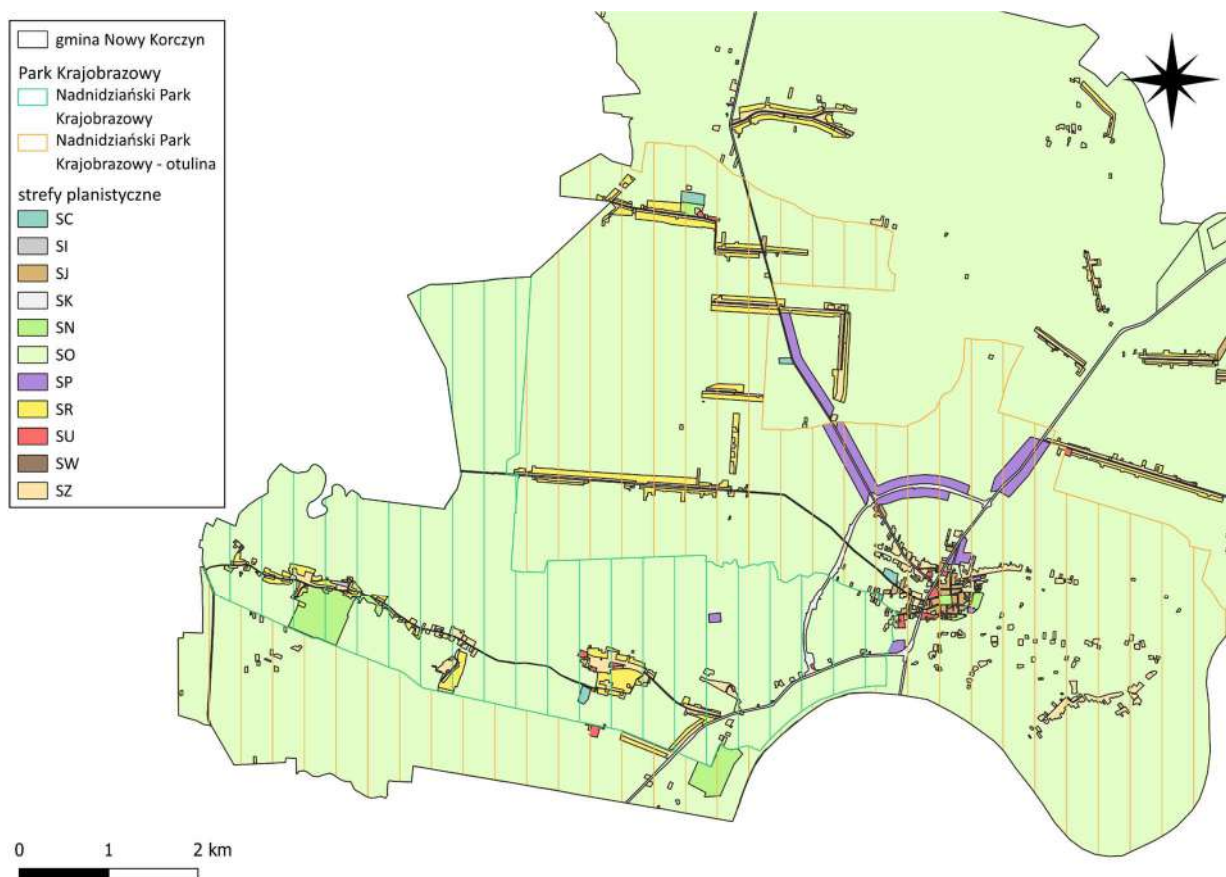
6. zachowanie siedlisk zagrożonych wyginięciem oraz siedlisk rzadkich i chronionych gatunków;
7. zachowanie układów i obiektów zabytkowych oraz miejsc pamięci narodowej;
8. preferowanie zabudowy nawiązującej do regionalnej tradycji i otaczającego krajobrazu;
9. zachowanie wartości historycznych, kulturowych i etnograficznych;
10. zachowanie istniejących punktów i ciągów widokowych;
11. ograniczanie negatywnego wpływu działalności gospodarczej na krajobraz.

Na obszarze Parku obowiązują zakazy dotyczące realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, niszczenia siedlisk i miejsc

rozrodu zwierząt, likwidowania zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, dokonywania zmian stosunków wodnych, likwidowania lub przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych, wylewania gnojowicy poza przypadkiem nawożenia własnych gruntów rolnych oraz prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową.

Otulina nie jest objęta zakazami ustanowionymi dla wnętrza Parku, jednak jej zagospodarowanie powinno ograniczać presję zewnętrzną i podtrzymywać funkcję buforową. Ocena otuliny obejmuje zatem możliwy wpływ na krajobraz, stosunki wodne, powiązania ekologiczne oraz warunki funkcjonowania Parku.

7.5.2. Rozmieszczenie stref planistycznych i ich ocena oddziaływania

Rysunek 27. Nadnidziański Park Krajobrazowy i jego otulina na tle stref planistycznych projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie projektu Planu ogólnego oraz danych CRFOP

W granicach Parku zdecydowanie dominują strefy otwarte SO, obejmujące przede wszystkim grunty rolne, lasy, zielen naturalną i wody. Ponadto występują niewielkie powierzchniowo strefy cmentarzy, infrastruktury technicznej, zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej, usług, produkcji rolniczej, działalności gospodarczej, zieleni i rekreacji oraz komunikacji. Rozmieszczenie większości tych stref pozostaje związane z istniejącymi miejscowościami, drogami i terenami już zagospodarowanymi.

Układ ten ogranicza możliwość powstawania nowych, rozległych obszarów urbanizacji w Parku. Potencjalne oddziaływania większości stref będą miały charakter

lokalny i będą wynikały przede wszystkim z rozbudowy istniejących obiektów, wzrostu powierzchni utwardzonych, emisji, oświetlenia, ruchu pojazdów albo usuwania pojedynczych zadrzewień. Ze względu na powierzchnię, strukturę użytkowania oraz szeroki profil funkcjonalny szczegółowej oceny wymaga strefa 6SN.

Strefy SO obejmują zasadniczą część powierzchni Parku w gminie. Ich profil, oparty na rolnictwie z zakazem zabudowy, lasach, zieleni naturalnej i wodach, sprzyja zachowaniu otwartego krajobrazu, ciągłości ekologicznej i naturalnych elementów doliny. Profil dopuszcza również komunikację, ogrody działkowe i infrastrukturę techniczną, dlatego strefy SO nie należy utożsamiać

z obszarem całkowicie wolnym od ingerencji. Przy zachowaniu dominacji funkcji otwartych i lokalizowaniu elementów technicznych poza terenami zadrzewionymi, podmokłymi i eksponowanymi krajobrazowo wpływ tych stref będzie neutralny lub korzystny.

Strefy mieszkaniowe, zagrodowe, usługowe, infrastrukturalne, gospodarcze i cmentarne w zdecydowanej większości odzwierciedlają istniejące zagospodarowanie. Ich wyznaczenie porządkuje istniejącą strukturę funkcjonalno-przestrzenną i nie tworzy nowych, wielkich obszarów inwestycyjnych w obrębie Parku. Dotyczy to np. strefy 41SU, obejmującej istniejący budynek Ochotniczej Straży Pożarnej. Utrzymanie i umiarkowana rozbudowa istniejących funkcji nie powinny powodować istotnego wpływu na cele ochrony, jeżeli zachowana zostanie lokalna skala zabudowy, zadrzewienia, stosunki wodne oraz forma nawiązująca do krajobrazu i tradycji regionalnej.

Strefy produkcji rolniczej SR i zabudowy zagrodowej SZ odpowiadają rolniczemu charakterowi obszaru. Prowadzenie tradycyjnej gospodarki rolnej współtworzy krajobraz kulturowy Parku. Ewentualna intensyfikacja produkcji nie może jednak prowadzić do naruszenia obowiązujących zakazów, w szczególności dotyczących chowu bezściółkowego, gnojowicy, zadrzewień, stosunków wodnych i obszarów wodno-błotnych. Strefa 50SZ obejmuje zarówno istniejące siedliska, jak i tereny rolne wzdłuż istniejących dróg. Potencjalne uzupełnienie

zabudowy będzie miało charakter lokalny i nie powinno powodować rozległego przekształcenia krajobrazu, pod warunkiem zachowania otwartości widokowych, zadrzewień, miedzi oraz rozproszonej skali właściwej dla zabudowy zagrodowej.

Strefy gospodarcze i usługowe ograniczono głównie do terenów już wykorzystywanych. Możliwe oddziaływania mogą wynikać ze wzrostu ruchu, emisji hałasu, oświetlenia, rozbudowy parkingów lub powstania nowych dominant kubaturowych. Zastosowanie zieleni izolacyjnej, ograniczenie wysokości i skali obiektów, ochrona istniejących drzew oraz kierowanie rozbudowy do wnętrza terenów już przekształconych pozwolą utrzymać wpływ na poziomie lokalnym.

Strefa 3SN obejmuje teren o wysokim udziale zieleni i jest funkcjonalnie powiązana z istniejącym układem kulturowym. Przy zachowaniu dominującej roli zieleni, ograniczonej intensywności usług i ochronie istniejących drzew jej wpływ należy ocenić jako neutralny lub lokalnie pozytywny.

Istniejące strefy komunikacyjne odwzorowują funkcjonujące drogi. Utrzymanie ich obecnego przebiegu nie powoduje nowej fragmentacji Parku. Prace remontowe i modernizacyjne powinny być prowadzone z zachowaniem zadrzewień, drożności rowów i cieków, ograniczeniem oświetlenia oraz bez poszerzania oddziaływania poza niezbędny pas drogowy.

7.5.3. Strefa 6SN – szczegółowa ocena

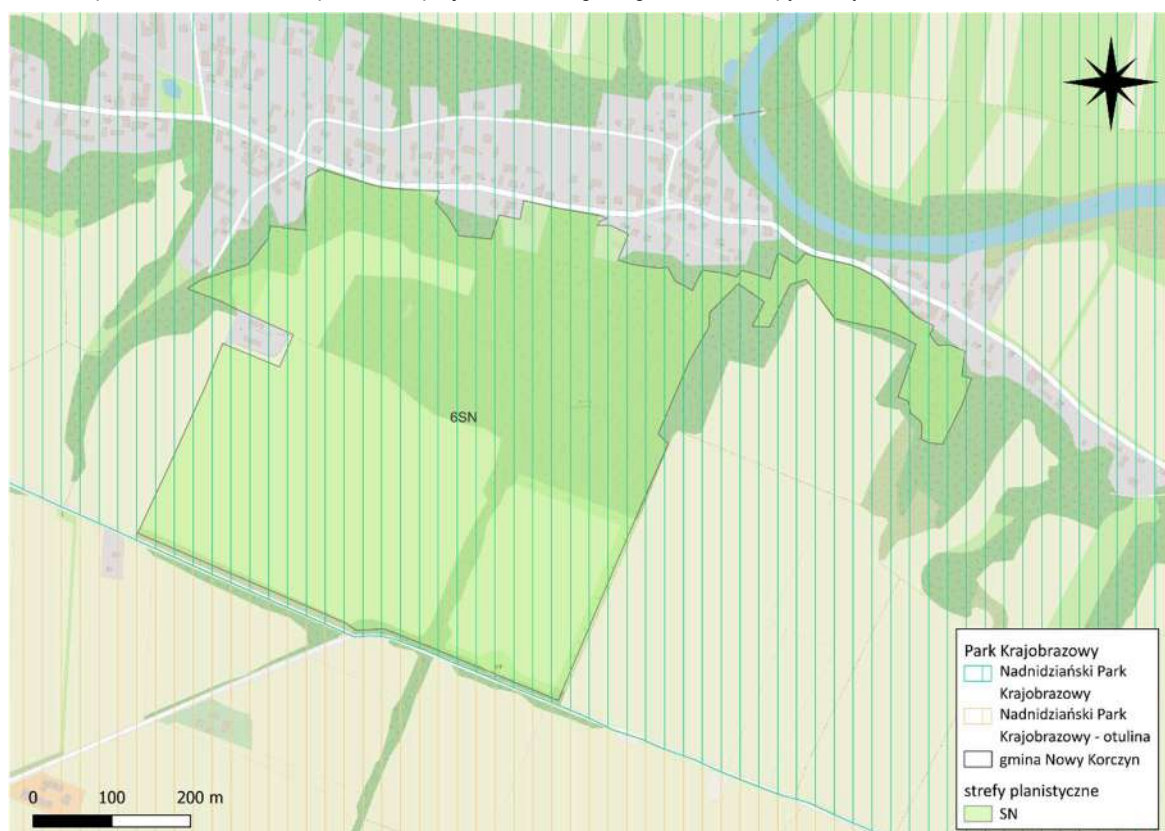
Strefa 6SN ma powierzchnię około 32 ha. Zgodnie z BDOT10k około 18,4 ha stanowią grunty orne, natomiast około 13,6 ha las mieszany. Strefa została wyznaczona w rejonie dawnego założenia pałacowo-parkowego w Czarkowach. Po pałacu zachowały się ruiny, natomiast istotnym elementem krajobrazu pozostaje historyczny park dworski z XVIII w. o wskazywanej powierzchni około 25 ha. Teren jest własnością prywatną.

Profil podstawowy strefy obejmuje tereny zieleni urządzonej, plaży, wód, komunikacji, ogrodów działkowych i infrastruktury technicznej. W profilu dodatkowym dopuszczono usługi sportu i rekreacji, kultury i rozrywki, handel detaliczny, zielen naturalną i las. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej wynosi 50%.

Rysunek 28. Strefa 6SN na tle ortofotomapy oraz granicy Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie projektu Planu ogólnego, ortofotomapy i danych CRFOP

Rysunek 29. Struktura użytkowania terenu w granicach strefy 6SN i jej otoczeniu

Źródło: opracowanie własne na podstawie projektu Planu ogólnego i danych topograficznych

Duża powierzchnia strefy nie oznacza przeznaczenia całych 32 ha pod zabudowę ani jednoczesnej realizacji wszystkich funkcji profilu. Znaczną część profilu tworzą zieleń urządzone i naturalna, las oraz wody, a minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej ogranicza możliwy stopień uszczelnienia. Jednocześnie funkcje

komunikacyjne, infrastruktura techniczna, handel, usługi sportu, rekreacji, kultury i rozrywki mogą lokalnie prowadzić do przekształceń, jeżeli zostałyby zrealizowane w dużej skali lub w obrębie zwartego drzewostanu.

Tabela 22. Wpływ strefy 6SN na elementy ochrony Parku Krajobrazowego

Element ochrony	Możliwy mechanizm oddziaływania 6SN	Ocena i kierunek minimalizacji
Cenne biocenozy, gatunki i ich siedliska	Wycinka drzew, fragmentacja zwartego drzewostanu, oświetlenie, hałas, intensywne użytkowanie rekreacyjne oraz roboty ziemne mogą oddziaływać na ptaki, nietoperze, bezkręgowce i inne zwierzęta związane z drzewostanem, obrzeżami lasu i terenami otwartymi.	Nie przewiduje się rozległej utraty siedlisk, o ile zagospodarowanie będzie skupiane w częściach już przekształconych i na obrzeżach, zachowany zostanie zwarty drzewostan, a konkretne prace poprzedzi rozpoznanie przyrodnicze.
Zadrzewienia i drzewostan parkowy	Drogi wewnętrzne, parkingi, obiekty usługowe i infrastruktura mogą wymagać usuwania drzew lub przecinania kompleksu leśnego.	Podstawowym warunkiem jest zachowanie zwartego drzewostanu, starodrzewu, alei i drzew siedliskowych. Komunikację i obiekty należy lokalizować poza wnętrzem kompleksu leśnego, wykorzystując istniejące dojścia i tereny już przekształcone.
Wartości historyczne i kulturowe	Nowe obiekty, reklamy, parkingi i intensywne użytkowanie mogą zacierać czytelność dawnego założenia pałacowo-parkowego i jego relacje przestrzenne.	Zagospodarowanie powinno eksponować, a nie przysłaniać pozostałości historycznego układu. Należy zachować osie, otwarcia i powiązania widokowe oraz stosować formy, materiały i skalę nawiązujące do lokalnej tradycji.
Krajobraz i ciągi widokowe	Obiekty o dużej kubaturze, intensywne oświetlenie i rozbudowane parkingi mogą stać się dominantami w krajobrazie rolniczo-parkowym.	Należy ograniczać wysokość i kubaturę obiektów, wykorzystywać istniejącą zieleń jako osłonę, unikać lokalizacji na eksponowanych otwarciach oraz stosować oświetlenie kierunkowe o ograniczonej emisji.
Stosunki wodne, obniżenia i tereny wilgotne	Niwelacja, odwodnienie, utwardzenia i niekontrolowany odpływ mogą lokalnie zmienić retencję i warunki gruntowo-wodne.	Zachować naturalny odpływ i retencję, stosować nawierzchnie przepuszczalne, ograniczać utwardzenia, nie zasypywać obniżen i nie przekształcać istniejących zbiorników, rowów ani terenów podmokłych.
Presja rekreacyjna i eksploatacyjna	Imprezy, nagłośnienie, ruch pojazdów i użytkowanie nocne mogą zwiększać hałas, oświetlenie i płoszenie zwierząt.	Funkcje rekreacyjne powinny mieć charakter kameralny i oparty na zieleni. Należy ograniczać wydarzenia i intensywne oświetlenie w porze nocnej oraz lokalizować parkingi przy istniejących drogach, poza częścią parkową.

Uchwała w sprawie utworzenia Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego ustanawia na jego obszarze siedem zakazów, odnoszących się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ochrony dziko występujących zwierząt, zadrzewień, stosunków wodnych, zbiorników wodnych i obszarów wodno-błotnych oraz określonych form gospodarki hodowlanej.

W odniesieniu do strefy 6SN należy rozróżnić ustalenie planistyczne od realizacji konkretnego przedsięwzięcia. Samo wyznaczenie strefy nie powoduje wykonania robót, wycinki, odwodnienia ani budowy obiektów, lecz określa katalog funkcji, które mogą zostać dopuszczone na dalszych etapach planowania i przygotowania inwestycji. Ocena musi zatem wskazywać, które zakazy mogą mieć

znaczenie przy wykorzystaniu profilu strefy oraz w jaki sposób należy zapobiegać ich naruszeniu.

W przypadku projektu Planu ogólnego nie przyjęto automatycznego wyłączenia zakazów na podstawie odstępstw odnoszących się w uchwale do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz projektów planów zagospodarowania przestrzennego. W granicach 6SN

nie wskazano także konkretnej inwestycji celu publicznego. Ewentualne odstępstwo przewidziane dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko może być rozważane dopiero w odniesieniu do skonkretyzowanego zamierzenia, dla którego procedura oceny oddziaływania na środowisko wykaże brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody Parku.

Tabela 23. Ocena relacji strefy 6SN do zakazów obowiązujących w Nadnidziańskim Parku Krajobrazowym

Zakaz obowiązujący w Parku	Znaczenie dla strefy 6SN	Ocena ryzyka naruszenia	Działania zapobiegawcze i minimalizujące
Zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko	Profil 6SN dopuszcza m.in. usługi sportu i rekreacji, kultury i rozrywki, handel, komunikację i infrastrukturę techniczną. W zależności od rodzaju, skali i parametrów konkretne zamierzenie może zostać zakwalifikowane jako przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko.	Samo wyznaczenie strefy nie jest realizacją przedsięwzięcia i nie narusza zakazu. Nie można jednak przyjąć, że cały profil 6SN jest z góry zwolniony z jego stosowania. Znaczenie zakazu będzie oceniane dla konkretnej inwestycji.	Na etapie przygotowania zamierzenia dokonać kwalifikacji zgodnie z przepisami o ocenach oddziaływania na środowisko. Przedsięwzięcie znaczące może być realizowane po przeprowadzeniu wymaganej procedury i wykazaniu braku znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody Parku.
Zakaz umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt oraz niszczenia ich schronień, miejsc rozrodu, tarlisk i złożonej ikry	Potencjalne ryzyko może wystąpić podczas wycinki, robót ziemnych, niwelacji, wykonywania oświetlenia oraz intensywnego użytkowania rekreacyjnego. Szczególne znaczenie mogą mieć ptaki, nietoperze, bezkręgowce oraz drobne zwierzęta związane z drzewostanem i terenami otwartymi.	Profil strefy nie zakłada działań nakierowanych na niszczenie zwierząt lub ich siedlisk. Ryzyko może mieć charakter pośredni i pojawić się dopiero na etapie konkretnych prac.	Przed rozpoczęciem prac przeprowadzić rozpoznanie przyrodnicze adekwatne do zakresu zamierzenia, zachować drzewa siedliskowe, prowadzić prace poza okresami wrażliwymi, a w razie potrzeby pod nadzorem przyrodniczym. Ograniczyć oświetlenie koron drzew i obrzeży lasu.
Zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych	W granicach 6SN występuje znaczny udział drzewostanu oraz elementy dawnego założenia parkowego. Nie cały las mieszany jest automatycznie zadrzewieniem w rozumieniu tego zakazu, jednak aleje, szpalery, zadrzewienia przydrożne, śródpolne lub nadwodne mogą być nim objęte.	Największe ryzyko wiązałoby się z wytyczaniem nowych dróg, parkingów, sieci lub obiektów przecinających istniejące aleje i zadrzewienia. Brak szczegółowej inwentaryzacji wymaga weryfikacji terenowej.	Zachować aleje, starodrzew, zadrzewienia śródpolne, przydrożne i nadwodne. Obiekty i komunikację lokalizować przede wszystkim na terenach już przekształconych oraz przy istniejących dojazdach. Wycinkę ograniczyć do niezbędnego minimum i prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi.
Zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej albo rybackiej	Niwelacja, odwodnienie, rozbudowa dróg i parkingów, uszczelnienie terenu lub niewłaściwe odprowadzanie wód opadowych mogą lokalnie zmienić retencję, kierunki odpływu i warunki gruntowo-wodne.	Plan ogólny nie przesądza wykonania odwodnień ani innych zmian wodnych. Ryzyko może zostać utrzymane na poziomie nieistotnym przy właściwych rozwiązaniach projektowych.	Zachować naturalny odpływ i retencję, nie wykonywać odwodnień terenów zieleni i drzewostanu, ograniczać powierzchnie uszczelnione, stosować nawierzchnie przepuszczalne, rozsączać i retencję w miejscu opadu oraz nie kierować skoncentrowanego odpływu na grunty sąsiednie.

Zakaz obowiązujący w Parku	Znaczenie dla strefy 6SN	Ocena ryzyka naruszenia	Działania zapobiegawcze i minimalizujące
Zakaz likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych	Profil strefy dopuszcza tereny wód i plaży, lecz dostępne materiały nie pozwalają jednoznacznie zidentyfikować wszystkich niewielkich zbiorników, obniżeń i terenów wilgotnych w granicach 6SN.	Nie stwierdzono, aby ustalenie strefy samo w sobie zakładało likwidację takich elementów. Ich ewentualne występowanie musi zostać sprawdzone przed lokalizacją obiektów i robót.	Zachować istniejące zbiorniki, rowy, obniżenia wilgotne i tereny podmokłe. Nie zasypywać ich, nie przekształcać na potrzeby parkingów, komunikacji ani zabudowy. Ewentualne udostępnienie wód podporządkować zachowaniu ich funkcji przyrodniczej i hydrologicznej.
Zakaz wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych	Funkcje dopuszczone w profilu 6SN nie obejmują chowu zwierząt ani gospodarki nawozowej związanej z gnojowicą.	Zakaz nie jest uruchamiany przez ustalenia strefy 6SN.	Nie są wymagane odrębne działania planistyczne; zakaz pozostaje bezpośrednio obowiązujący na obszarze Parku.
Zakaz prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą beżściółkową	Profil strefy 6SN nie dopuszcza terenów produkcji zwierzęcej ani zabudowy zagrodowej.	Brak mechanizmu oddziaływania wynikającego z ustaleń 6SN. Zakaz nie jest uruchamiany.	Nie są wymagane dodatkowe środki; ewentualne wykorzystanie terenu musi pozostawać zgodne z profilem strefy i bezpośrednio obowiązującym zakazem.

Przeprowadzona analiza wskazuje, że zakazy dotyczące gnojowicy i beżściółkowego chowu zwierząt nie pozostają w związku z profilem 6SN. Potencjalne znaczenie mają natomiast zakazy dotyczące przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ochrony zwierząt i ich siedlisk, zadrzewień, stosunków wodnych oraz zbiorników i obszarów wodno-błotnych. Żaden z tych zakazów nie jest naruszany przez samo wyznaczenie strefy, jednak musi być respektowany przy wyborze lokalizacji, skali i technologii konkretnych zamierzeń.

W świetle powyższej analizy ustalenia strefy 6SN nie prowadzą same w sobie do naruszenia zakazów obowiązujących w Nadnidziańskim Parku Krajobrazowym. Plan ogólny nie przesądza o realizacji konkretnego obiektu, drogi, parkingu ani urządzenia technicznego, a znaczna część profilu strefy obejmuje zieleń urządzoną i naturalną, las oraz wody. Jednocześnie szeroki katalog funkcji wymaga, aby każde skonkretyzowane zamierzenie było lokalizowane

i projektowane z poszanowaniem reżimu ochronnego Parku, bez automatycznego przyjmowania odstępstwa od zakazów.

Przy zachowaniu dominującej roli zieleni i drzewostanu, ochronie alei i zadrzewień objętych zakazem, koncentracji ewentualnych obiektów na terenach już przekształconych lub przy istniejącej obsłudze komunikacyjnej, utrzymaniu naturalnych stosunków wodnych oraz ochronie zbiorników, obniżeń i terenów wilgotnych nie przewiduje się znacząco negatywnego wpływu strefy 6SN na ochronę przyrody Parku. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej wynoszący 50% należy traktować jako wartość graniczną, natomiast w części odpowiadającej dawnemu parkowi i zwartej zieleni należy dążyć do zachowania znacznie wyższego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Zagospodarowanie powinno mieć charakter kameralny, rozproszony i podporządkowany funkcji parkowej.

7.5.4. Strefy 11SK i 12SK związane z inwestycją drogową

Strefy 11SK i 12SK odwzorowują ustalony przebieg inwestycji pn. „Budowa obwodnicy miejscowości Nowy Korczyn w ramach zadania: Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 973 na odcinku Busko-Zdrój – Nowy Korczyn – Borusowa wraz z budową przeprawy mostowej na rzece Nidzie oraz rzece Wiśle”. Inwestycja obejmuje budowę drogi klasy GP o długości około 3,5 km wraz

z mostem przez Nidę, wiaduktem nad drogą powiatową, skrzyżowaniami typu rondo, drogami dojazdowymi, systemem odwodnienia oraz niezbędną infrastrukturą techniczną. Jej podstawowym celem jest wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza centrum Nowego Korczyna oraz poprawa bezpieczeństwa i płynności ruchu.

Przedsięwzięcie zostało objęte pełną procedurą oceny oddziaływania na środowisko zakończoną wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, poprzedzonej uzgodnieniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach. W toku postępowania szczegółowo oceniono wpływ inwestycji na elementy środowiska przyrodniczego doliny Nidy, w tym na obszary chronione oraz korytarze ekologiczne. W rezultacie określono rozbudowany katalog działań minimalizujących i kompensacyjnych, których celem jest ograniczenie oddziaływania inwestycji na cenne siedliska przyrodnicze oraz zachowanie funkcji ekologicznych doliny rzecznej.

Szczególne znaczenie z punktu widzenia Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego mają warunki dotyczące ochrony zasobów wodnych, krajobrazu oraz ciągłości ekologicznej doliny Nidy. W decyzji środowiskowej zobowiązano inwestora m.in. do:

- ograniczenia zajęcia terenu do niezbędnego minimum i lokalizacji zaplecza budowy poza terenami cennymi przyrodniczo,
- zachowania drożności doliny Nidy oraz utrzymania możliwości migracji zwierząt poprzez odpowiednie ukształtowanie mostu i wykonanie przejść dla zwierząt,
- ochrony ujęcia wody na rzece Nidzie podczas realizacji obiektu mostowego,
- prowadzenia robót w obrębie koryta rzeki wyłącznie w terminach ograniczających wpływ na organizmy wodne oraz pod nadzorem przyrodniczym,
- wykonania systemu odwodnienia wyposażonego w urządzenia podczyszczające oraz odprowadzania wód opadowych po ich oczyszczeniu,
- ograniczenia wycinki drzew i krzewów do niezbędnego minimum, zabezpieczenia drzew pozostających poza zakresem wycinki oraz wykonania nasadzeń kompensacyjnych gatunkami rodzimymi,

- prowadzenia stałego nadzoru przyrodniczego podczas realizacji robót, obejmującego ochronę ptaków, płazów, małych ssaków i innych grup zwierząt,
- zastosowania tymczasowych oraz docelowych zabezpieczeń herpetologicznych, utrzymania przejść dla zwierząt oraz zachowania ich funkcjonalności również na etapie eksploatacji drogi.

Na etapie oceny oddziaływania na środowisko przeanalizowano również wpływ przedsięwzięcia na krajobraz doliny Nidy. Przyjęte rozwiązania projektowe, w tym lokalizacja mostu poza głównym korytem rzeki, odpowiednie parametry obiektu mostowego oraz zachowanie swobodnego przepływu wód i migracji zwierząt, stanowią elementy minimalizujące oddziaływanie inwestycji na wartości przyrodnicze i krajobrazowe obszaru chronionego. Realizacja inwestycji będzie wprawdzie powodowała trwałe przekształcenia przestrzenne, zajęcie terenu oraz lokalny wzrost oddziaływań akustycznych i krajobrazowych, jednak zakres tych oddziaływań został szczegółowo przeanalizowany w procedurze środowiskowej i objęty wiążącymi warunkami realizacji przedsięwzięcia.

W niniejszej prognozie nie powiela się szczegółowej oceny przedsięwzięcia wykonanej na potrzeby postępowania środowiskowego. Strefy 11SK i 12SK odzwierciedlają przebieg inwestycji już poddanej ocenie oddziaływania na środowisko, dla której określono szczegółowe wymagania minimalizujące wpływ na środowisko. W związku z tym, przy zachowaniu przebiegu inwestycji zgodnego z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach oraz pełnym wdrożeniu wszystkich warunków określonych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i decyzję środowiskową, nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego wpływu stref 11SK i 12SK na cele ochrony Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego.

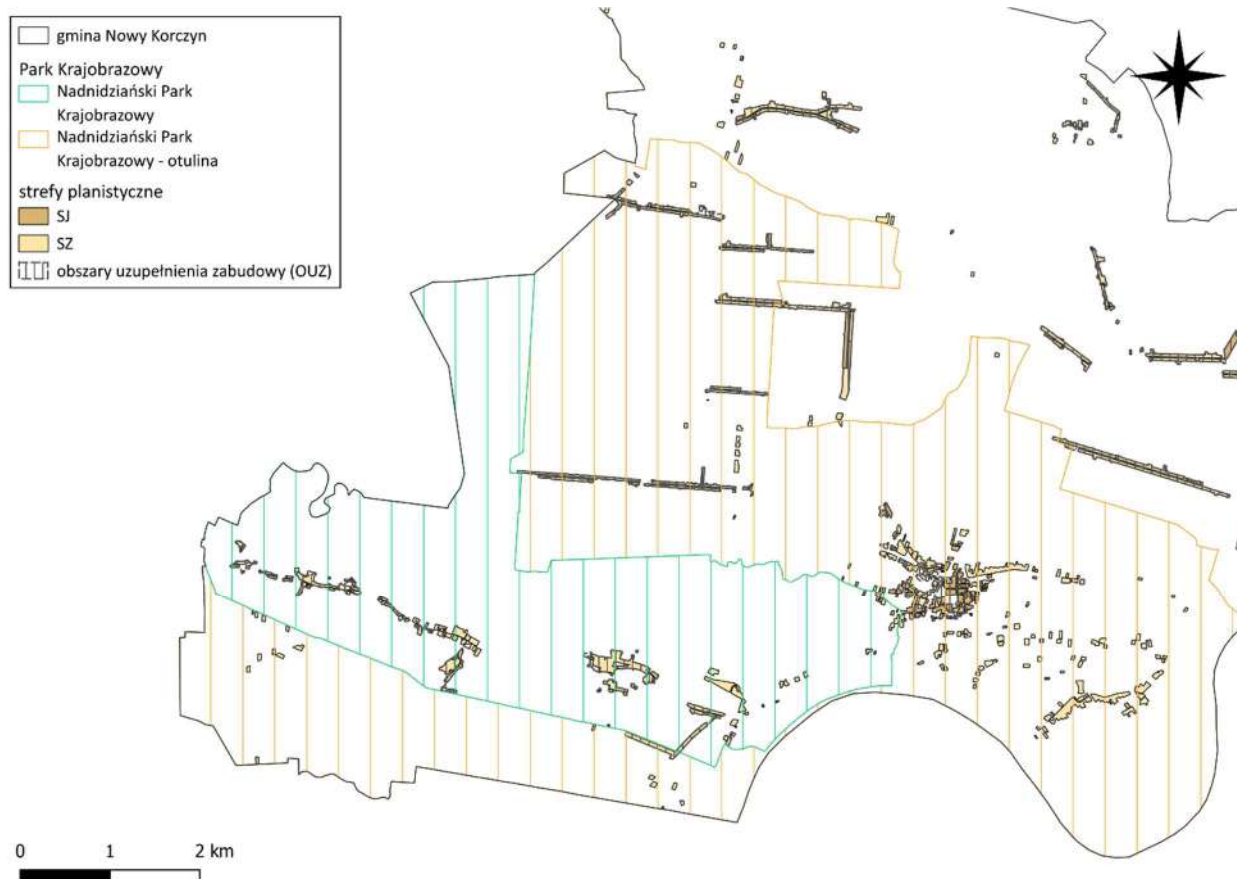
7.5.5. Ocena wpływu obszarów uzupełnienia zabudowy na Nadnidziański Park Krajobrazowy i jego otulinę

Obszary uzupełnienia zabudowy zostały wyznaczone zarówno w granicach Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego, jak i jego otuliny. Ich rozmieszczenie pozostaje ściśle związane z istniejącymi strukturami osadniczymi – koncentrują się one przede wszystkim w obrębie stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną SJ oraz stref

wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową SZ, wzdłuż istniejących dróg i w sąsiedztwie terenów już zabudowanych. Nie tworzą nowych, rozległych obszarów urbanizacji w otwartych częściach Parku, lecz służą uzupełnianiu i porządkowaniu istniejących układów osadniczych.

Taki sposób rozmieszczenia obszarów uzupełnienia zabudowy należy ocenić jako korzystniejszy od dalszego rozpraszania zabudowy na terenach rolnych, łąkowych i przyrodniczo czynnych. Koncentracja rozwoju w granicach istniejących miejscowości ogranicza potrzebę wyznaczania nowych dróg, sieci infrastruktury technicznej i rozproszonych siedlisk, a tym samym sprzyja zachowaniu otwartego krajobrazu rolniczego,

ciągów widokowych oraz większych kompleksów terenów niezabudowanych. Pozostaje to zgodne z celami ochrony Parku dotyczącymi preferowania zabudowy nawiązującej do regionalnej tradycji i otaczającego krajobrazu, zachowania punktów i ciągów widokowych oraz ograniczania negatywnego wpływu działalności gospodarczej na krajobraz.

Rysunek 30. Obszary uzupełnienia zabudowy na terenie Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn i danych CRFOP

Wyznaczenie obszaru uzupełnienia zabudowy nie oznacza jednak, że cała jego powierzchnia zostanie przeznaczona pod nowe budynki ani że przestają obowiązywać ograniczenia wynikające z położenia w Parku. OUZ nie zmienia profilu właściwej strefy planistycznej i nie stanowi odstępstwa od zakazów ustanowionych dla Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego. Każde przyszłe zagospodarowanie będzie musiało być zgodne zarówno z funkcjami dopuszczonymi w strefie SJ albo SZ, jak i z reżimem ochronnym Parku.

Potencjalne oddziaływania mogą wystąpić na niezabudowanych działkach lub w większych lukach

między istniejącymi siedliskami. Mogą one obejmować lokalne zajęcie powierzchni biologicznie czynnej, uszczelnienie terenu, zwiększenie odpływu wód opadowych, wzrost ruchu i oświetlenia, usunięcie pojedynczych drzew lub zadrzewień oraz stopniowe przekształcanie panoramy miejscowości. Oddziaływania te będą miały jednak charakter punktowy i rozproszony, a ich zasięg nie powinien prowadzić do przekształcenia zasadniczej struktury przestrzennej Parku.

W granicach Parku szczególnego uwzględnienia wymagają zakazy dotyczące niszczenia schronień i miejsc rozrodu zwierząt, likwidowania zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, dokonywania

nieuzasadnionych zmian stosunków wodnych oraz przekształcania zbiorników, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych. W strefach SZ pozostają ponadto obowiązujące zakazy wylewania gnojowicy poza nawożeniem własnych gruntów rolnych oraz prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową. Samo objęcie terenu OUZ nie uruchamia tych oddziaływań, ale zakazy muszą zostać uwzględnione przy lokalizacji i projektowaniu konkretnego zagospodarowania.

W celu ograniczenia wpływu uzupełniania zabudowy należy zachować istniejące zadrzewienia, aleje, miedze, rowy i lokalne obniżenia terenu, unikać lokalizacji budynków na terenach podmokłych, ograniczać powierzchnie uszczelnione i stosować zagospodarowanie wód opadowych w obrębie działki. Nowa zabudowa powinna uzupełniać istniejące ciągi osadnicze, bez tworzenia kolejnych, oderwanych skupisk, a jej wysokość, kubatura i forma architektoniczna powinny nawiązywać do tradycyjnej zabudowy miejscowości oraz nie powodować powstawania nowych dominant krajobrazowych. W strefach zagrodowych należy zachować właściwe

proporcje pomiędzy częścią mieszkalną, gospodarczą i terenami biologicznie czynnymi.

W otulinie Parku obszary uzupełnienia zabudowy nie podlegają zakazom obowiązującym wewnątrz Parku, jednak sposób ich zagospodarowania może wpływać na jego funkcję buforową. Koncentracja OUZ w istniejących miejscowościach, zamiast rozpraszania zabudowy w kierunku granic Parku, ogranicza presję zewnętrzną i sprzyja zachowaniu ciągłości terenów otwartych pomiędzy osadnictwem a obszarem chronionym.

Wyznaczenie obszarów uzupełnienia zabudowy nie powinno powodować znacząco negatywnego wpływu na cele ochrony Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego ani osłabienia funkcji jego otuliny. OUZ obejmują przede wszystkim istniejące struktury osadnicze i umożliwiają ich uporządkowane dogęszczanie, co ogranicza ryzyko niekontrolowanego rozlewania się zabudowy. Potencjalne oddziaływania będą miały charakter lokalny i mogą zostać skutecznie ograniczone przez zachowanie zadrzewień i stosunków wodnych, koncentrację zabudowy w rzeczywistych lukach oraz dostosowanie jej formy i skali do krajobrazu Parku.

7.5.6. Ocena wpływu terenów elektrowni słonecznych dopuszczonych w profilach dodatkowych stref planistycznych

W projekcie Planu ogólnego tereny elektrowni słonecznych zostały wskazane w profilach dodatkowych wybranych stref planistycznych. Żadna ze stref, w której dopuszczono taką funkcję, nie znajduje się w granicach Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego ani jego otuliny. Najbliżej granicy otuliny położona jest strefa 1SO, znajdująca się w odległości około 1,5 km.

Brak przestrzennego nakładania się terenów potencjalnej lokalizacji elektrowni słonecznych z Parkiem i otuliną oznacza, że ustalenia Planu nie powodują bezpośredniego przeznaczenia terenów chronionych pod instalacje fotowoltaiczne. Nie nastąpi zatem bezpośrednie zajęcie powierzchni Parku, usunięcie znajdującej się w nim roślinności, przekształcenie siedlisk ani zmiana stosunków wodnych wynikająca z realizacji instalacji na jego obszarze. Nie występuje również bezpośrednia relacja z zakazami obowiązującymi w granicach Parku, ponieważ potencjalne tereny elektrowni słonecznych zostały wyznaczone poza zasięgiem tych zakazów.

Wskazanie terenu elektrowni słonecznej w profilu dodatkowym określa wyłącznie dopuszczalny kierunek przyszłego zagospodarowania. Nie przesądza o realizacji instalacji, jej powierzchni, rozmieszczeniu paneli, parametrach urządzeń ani przebiegu infrastruktury przyłączeniowej. Rzeczywisty zakres oddziaływania będzie więc zależał od cech konkretnego przedsięwzięcia.

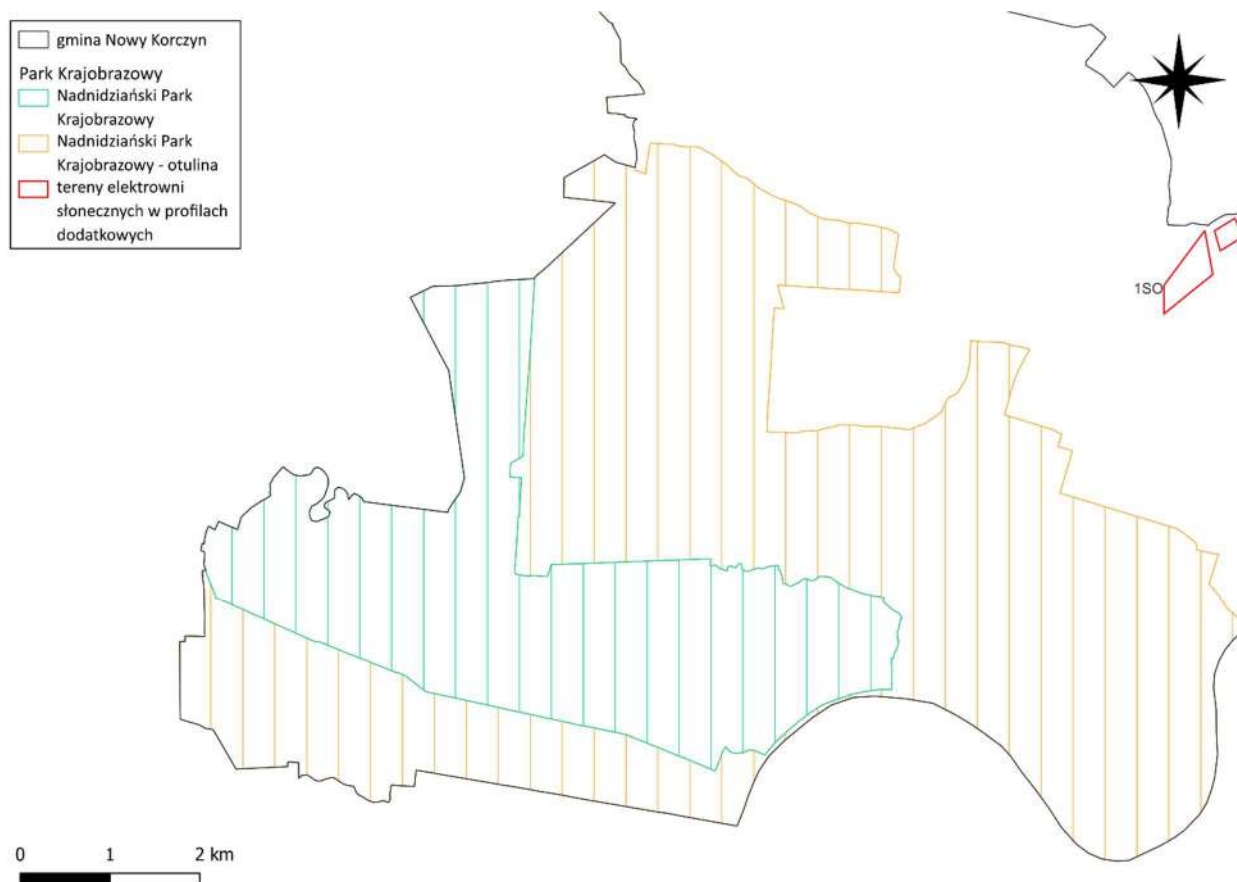
Potencjalne oddziaływania pośrednie na Park mogłyby mieć przede wszystkim charakter krajobrazowy. Instalacje fotowoltaiczne tworzą regularne, techniczne powierzchnie, które w określonych warunkach mogą być widoczne z większej odległości. Ze względu na położenie wszystkich wskazanych stref poza otuliną oraz odległość najbliższej z nich wynoszącą około 1,5 km nie przewiduje się jednak, aby ich realizacja prowadziła do istotnego przekształcenia panoram Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego, utraty jego punktów i ciągów widokowych albo powstania bezpośredniej dominanty w chronionym krajobrazie.

Nie zidentyfikowano również mechanizmu, w wyniku którego lokalne przekształcenia powierzchni ziemi, sposób zagospodarowania wód opadowych lub ogrodzenie instalacji położonej poza otuliną mogłyby prowadzić do znaczącego pogorszenia warunków przyrodniczych wewnątrz Parku. Oddziaływania związane z budową, eksploatacją i likwidacją instalacji będą koncentrowały się na terenie danego przedsięwzięcia i w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

W celu dalszego ograniczenia wpływu krajobrazowego i przyrodniczego zasadne jest zachowanie istniejących zadrzewień i zakrzewień wokół instalacji, stosowanie rodzimych gatunków w nasadzeniach osłonowych, ograniczenie oświetlenia nocnego oraz wykorzystanie paneli z powłokami antyrefleksyjnymi. Teren pomiędzy rzędami paneli powinien zachować powierzchnię

biologicznie czynną, a wody opadowe powinny być retencjonowane i rozsączone w granicach przedsięwzięcia. Ogrodzenia powinny umożliwiać przemieszczanie się małych zwierząt, a lokalizacja infrastruktury towarzyszącej nie powinna wymagać likwidacji cennych zadrzewień ani przekształcania terenów podmokłych.

Z punktu widzenia oddziaływań skumulowanych nie przewiduje się powstania zwartego pasa instalacji otaczającego Park ani ograniczenia jego funkcji buforowej. Potencjalne tereny elektrowni słonecznych pozostają poza Parkiem i otuliną, a ich realizacja nie będzie łączyła się przestrzennie z funkcjami inwestycyjnymi wyznaczonymi wewnątrz obszaru chronionego.

Rysunek 31. Tereny elektrowni słonecznych w profilach dodatkowych na tle Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn i danych CRFOP

Ostatecznie, dopuszczenie terenów elektrowni słonecznych w profilach dodatkowych stref planistycznych nie będzie powodowało bezpośredniego oddziaływania na Nadnidziański Park Krajobrazowy ani jego otulinę. Ze względu na brak kolizji przestrzennej,

zachowanie co najmniej około 1,5 km odległości od najbliższej strefy oraz lokalny charakter potencjalnych oddziaływań nie przewiduje się znacząco negatywnego wpływu na przyrodę, krajobraz, cele ochrony Parku ani funkcję buforową jego otuliny. Wpływ pośredni będzie

ograniczony i możliwy do zminimalizowania na etapie projektowania konkretnych instalacji.

7.5.7. Ocena oddziaływań w otulinie Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego

Otulina Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego pełni funkcję strefy buforowej, której zagospodarowanie powinno ograniczać przenoszenie presji przestrzennej, krajobrazowej, hydrologicznej i emisyjnej do wnętrza Parku. Zakazy ustanowione w uchwale dotyczącej Parku nie obowiązują bezpośrednio w jego otulinie, jednak sposób zagospodarowania tej części gminy powinien pozostawać zgodny z potrzebą zachowania wartości chronionych w granicach Parku, w szczególności otwartego krajobrazu doliny Nidy, ciągów i punktów widokowych, zadrzewień, powiązań ekologicznych oraz naturalnych stosunków wodnych.

W otulinie dominują strefy otwarte SO oraz strefy produkcji rolniczej SR. Funkcje mieszkaniowe, zagrodowe, usługowe, gospodarcze, infrastrukturalne i komunikacyjne skupiają się głównie w obrębie istniejących miejscowości i wzdłuż funkcjonujących dróg. Taka struktura sprzyja utrzymaniu funkcji buforowej otuliny i ogranicza możliwość bezpośredniego przenoszenia presji urbanizacyjnej na obszar chroniony.

Obszary uzupełnienia zabudowy położone w otulinie koncentrują się w strefach SJ i SZ, w powiązaniu z istniejącą zabudową i układem drogowym. Ich wyznaczenie służy przede wszystkim dogęszczaniu i porządkowaniu istniejących struktur osadniczych, a nie tworzeniu nowych, odrębnych enklaw zabudowy w terenach otwartych. Rozwiązanie to ogranicza ryzyko niekontrolowanego rozpraszania zabudowy oraz potrzebę prowadzenia nowych dróg i sieci infrastruktury przez tereny rolnicze, zadrzewione lub dolinne. Potencjalne oddziaływania OUZ będą miały charakter lokalny i mogą wynikać z zajęcia powierzchni biologicznie czynnej, wzrostu uszczelnienia, oświetlenia i ruchu oraz stopniowej zmiany panoramy miejscowości.

W otulinie znajduje się również część korytarza inwestycji drogowej odwzorowanego w strefie 12SK. Przedsięwzięcie zostało poddane ocenie oddziaływania na środowisko, a decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach określa rozwiązania służące ochronie

wód, zadrzewień, zwierząt oraz drożności doliny Nidy. Oddziaływanie tej strefy należy zatem rozpatrywać łącznie ze strefą 11SK i w granicach ustalonego przebiegu inwestycji, bez traktowania jej jako rezerwy dla dodatkowego, nieokreślonego rozwoju komunikacji.

Żadna ze stref, w których w profilu dodatkowym dopuszczono tereny elektrowni słonecznych, nie znajduje się w granicach Parku ani jego otuliny. Najbliższa jest strefa 1SO, położona w odległości około 1,5 km od granicy otuliny. Nie występuje zatem bezpośredni mechanizm oddziaływania tej funkcji na otulinę. Ewentualny wpływ pośredni mógłby dotyczyć przede wszystkim krajobrazu, lecz ze względu na odległość, brak przestrzennej ciągłości z terenami Parku i otuliny oraz lokalny charakter przyszłych instalacji nie przewiduje się istotnego pogorszenia panoram ani osłabienia funkcji buforowej.

Potencjalne oddziaływania wynikające z zagospodarowania otuliny mogą wiązać się ze wzrostem ruchu, hałasu i oświetlenia, zwiększeniem powierzchni utwardzonych, zmianą odpływu wód opadowych, usuwaniem zadrzewień oraz lokalizacją obiektów o skali nieodpowiadającej krajobrazowi rolniczemu. Nie mają one jednak charakteru ciągłego ani obejmującego całą otulinę. Przy koncentracji zabudowy w istniejących strukturach osadniczych, zachowaniu terenów otwartych i zadrzewień, ochronie lokalnych stosunków wodnych oraz stosowaniu rozwiązań ograniczających emisję oddziaływania te pozostaną lokalne i nie powinny prowadzić do pogorszenia warunków ochrony Parku.

Na podstawie przeprowadzonej analizy ocenia się, że ustalenia Planu ogólnego w otulinie nie osłabiają jej zasadniczej funkcji ochronnej. Dominacja stref otwartych i rolniczych, powiązanie nowych możliwości inwestycyjnych z istniejącymi miejscowościami oraz brak terenów elektrowni słonecznych w granicach otuliny ograniczają ryzyko powstania nowych, istotnych źródeł presji na Nadnidziański Park Krajobrazowy.

7.5.8. Oddziaływania skumulowane

Najistotniejszym elementem wymagającym uwzględnienia w ocenie skumulowanej jest możliwość łącznego oddziaływania strefy 6SN, lokalnego

uzupełniania zabudowy w strefach SJ i SZ oraz rozbudowy istniejących funkcji usługowych, gospodarczych i rolniczych. Potencjalna presja mogłaby

przejawiać się w stopniowym zmniejszaniu powierzchni terenów otwartych, powstawaniu nowych dominant, ograniczaniu otwarc widokowych i technicyzacji krajobrazu. Układ Planu nie tworzy jednak jednego zwartego obszaru intensywnego zagospodarowania. Większość stref inwestycyjnych obejmuje istniejącą zabudowę, natomiast OUZ koncentrują rozwój w obrębie ukształtowanych pasm osadniczych. Ogranicza to możliwość rozlewania się zabudowy i powstania ciągłej bariery urbanizacyjnej w Parku lub wzdłuż jego granic.

Skumulowane oddziaływanie na stosunki wodne mogłoby wynikać z łącznego wzrostu powierzchni utwardzonych, przebudowy układu drogowego, lokalnych niwelacji terenu i nieprawidłowego odprowadzania wód opadowych. Największe znaczenie ma w tym zakresie inwestycja drogowa przecinająca dolinę Nidy. Jej wpływ został szczegółowo oceniony, a decyzja środowiskowa wprowadza obowiązek zachowania drożności doliny i przepływu wód, ochrony ujęcia, oczyszczania wód opadowych oraz wykonania przejść dla zwierząt. W pozostałych strefach zmiany będą miały charakter punktowy. Dominacja stref SO, terenów rolnych, lasów, zieleni naturalnej i wód powoduje, że w skali Parku zachowana zostanie zasadnicza ciągłość ekologiczna i hydrologiczna.

Lokalne usuwanie drzew, wzrost oświetlenia i hałasu oraz intensyfikacja użytkowania mogą oddziaływać łącznie na zwierzęta związane z zadrzewieniami, terenami otwartymi i strefami przywodnymi. Ryzyko koncentruje się przede wszystkim w strefie 6SN, w sąsiedztwie dróg oraz w miejscach uzupełniania istniejącej zabudowy. Nie przewiduje się jednak jednoczesnego przekształcenia rozległych, wzajemnie powiązanych powierzchni siedlisk. Zachowanie zwartego drzewostanu, alei, zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych oraz ograniczenie oświetlenia pozwoli zapobiec powstaniu efektu rozległej fragmentacji.

Strefy SR i SZ utrzymują rolniczo-osadniczy charakter znacznej części Parku. Skumulowana presja mogłaby wystąpić w przypadku jednoczesnej intensyfikacji

produkcji, zwiększenia emisji, likwidacji miedz i zadrzewień albo zmian stosunków wodnych. Ryzyko to ograniczają bezpośrednio obowiązujące zakazy Parku, w szczególności zakaz chowu i hodowli metodą bezściółkową, ograniczenia dotyczące gnojowicy, ochrony zadrzewień i stosunków wodnych. Przy zachowaniu tradycyjnej skali gospodarstw oraz mozaiki pól, miedz i zadrzewień nie przewiduje się istotnego pogorszenia krajobrazu rolniczego.

Tereny elektrowni słonecznych dopuszczone w profilach dodatkowych stref znajdują się poza Parkiem i jego otuliną. Najbliższa strefa jest oddalona o około 1,5 km od granicy otuliny. Nie występuje zatem przestrzenne nakładanie się tej funkcji z zagospodarowaniem Parku, OUZ, strefą 6SN ani korytarzem inwestycji drogowej. Potencjalne oddziaływanie krajobrazowe będzie miało charakter odrębny i lokalny, dlatego nie stwierdzono podstaw do prognozowania istotnej kumulacji wpływu elektrowni słonecznych z presjami występującymi w Parku.

Możliwe jest czasowe nakładanie się oddziaływań budowlanych, zwłaszcza hałasu, transportu i wzrostu zapylenia, jeżeli różne przedsięwzięcia byłyby realizowane równocześnie. Będą to jednak oddziaływania krótkotrwale, ograniczone przestrzennie i możliwe do zmniejszenia przez organizację robót oraz odpowiednie terminy ich prowadzenia.

W ujęciu całościowym nie stwierdzono mechanizmu kumulacji, który prowadziłby do rozległej urbanizacji Parku, przerwania ciągłości doliny Nidy, utraty zasadniczych wartości krajobrazowych lub historycznych albo trwałego pogorszenia warunków funkcjonowania cennych biocenoz. Ryzyko oddziaływań skumulowanych ma charakter lokalny i koncentruje się w rejonie 6SN, stref 11SK-12SK oraz istniejących pasm osadniczych. Przy zastosowaniu działań minimalizujących nie przewiduje się, aby łączny wpływ ustaleń Planu był istotnie negatywny dla celów ochrony Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego.

7.5.9. Działania minimalizujące i rekomendacje

Ochrona krajobrazu, zieleni i wartości kulturowych

1. Zachować zadrzewienia śródpolne, przydrożne i nadwodne, aleje, starodrzew, miedze oraz drzewa mogące pełnić funkcję siedliskową; wycinkę

ograniczać do niezbędnego minimum i prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi.

2. Nową zabudowę i rozbudowę istniejących obiektów kształtować w skali, formie i kolorystyce

nawiązującej do regionalnej tradycji oraz istniejącego krajobrazu osadniczego; unikać nowych dominant kubaturowych i reklamowych.

3. Chronić istniejące osie, przedpola i otwarcia widokowe, w szczególności w sąsiedztwie historycznych układów przestrzennych, terenów otwartych i doliny Nidy.

Strefa 6SN

4. Zachować dominującą funkcję zieleni, zwarty drzewostan, starodrzew, aleje oraz czytelne elementy dawnego założenia pałacowo-parkowego.
5. Ewentualne obiekty, parkingi i urządzenia obsługi lokalizować w pierwszej kolejności na terenach już przekształconych, przy istniejących drogach i poza wnętrzem zwartego kompleksu leśnego.
6. Nie tworzyć nowych przecinek komunikacyjnych przez zwarty drzewostan; wykorzystywać istniejące dojścia i ograniczać powierzchnię utwardzeń.
7. W części odpowiadającej dawnemu parkowi i zwartej zieleni dążyć do zachowania udziału powierzchni biologicznie czynnej wyraźnie wyższego niż minimalne 50%, stosując nawierzchnie przepuszczalne i rozwiązania retencyjne.
8. Ograniczać oświetlenie koron drzew, obrzeży lasu i otwartego krajobrazu oraz unikać intensywnego nagłośnienia i użytkowania nocnego.
9. Przed pracami w terenach zadrzewionych przeprowadzać rozpoznanie przyrodnicze adekwatne do zakresu zamierzenia, zwłaszcza pod kątem ptaków, nietoperzy, drzew siedliskowych i terenów wilgotnych.

Obszary uzupełnienia zabudowy i pozostałe strefy inwestycyjne

10. OUZ wykorzystywać do uzupełniania rzeczywistych luk i kontynuacji istniejących pasm zabudowy, bez tworzenia nowych, oderwanych skupisk w terenach otwartych.
11. W strefach SJ, SZ, SU, SP, SI i SC kierować rozwój w pierwszej kolejności do wnętrza terenów już przekształconych oraz ograniczać wzrost powierzchni utwardzonych.
12. Zachować rowy, lokalne obniżenia terenu, zbiorniki i tereny podmokłe; nie dopuszczać do ich zasypywania, odwodnienia ani wykorzystania jako terenów zabudowy lub parkingów.

13. Wody opadowe zagospodarowywać możliwie blisko miejsca opadu, z wykorzystaniem retencji, rozsączania i nawierzchni przepuszczalnych, bez kierowania skoncentrowanego odpływu na tereny sąsiednie.

Funkcje rolnicze i zagrodowe

14. W strefach SR i SZ respektować zakazy dotyczące gnojowicy i chowu bezściółkowego oraz unikać form produkcji powodujących istotne emisje, nadmierną technicyzację krajobrazu lub przekształcenia stosunków wodnych.
15. Zachować mozaikę pól, łąk, zadrzewień i trwałych użytków zielonych, która współtworzy walory przyrodnicze i krajobrazowe Parku.

Strefy 11SK i 12SK

16. Zachować przebieg inwestycji zgodny z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach i nie poszerzać stref w sposób tworzący dodatkową rezerwę komunikacyjną.
17. W pełni wdrożyć warunki postanowienia RDOŚ i decyzji środowiskowej, w tym dotyczące ochrony wód i ujęcia, ograniczenia wycinki, nadzoru przyrodniczego, ochrony plażów, przejść dla zwierząt, drożności doliny Nidy oraz podczyszczania wód opadowych.
18. Roboty budowlane organizować w sposób ograniczający zajęcie terenu, hałas, zapylenie i ryzyko zanieczyszczenia wód oraz przywracać czasowo zajęte powierzchnie do funkcji biologicznej.

Otulina i tereny elektrowni słonecznych

19. W otulinie utrzymywać koncentrację zabudowy przy istniejących miejscowościach, chronić panoramy i powiązania widokowe oraz ograniczać lokalizację funkcji generujących intensywne oświetlenie i emisje przy granicy Parku.
20. W przypadku realizacji elektrowni słonecznych poza Parkiem i otuliną zachować istniejące zadrzewienia, stosować powłoki antyrefleksyjne, ograniczać oświetlenie, utrzymywać roślinność pod panelami, retencionować wody opadowe oraz zapewnić możliwość przemieszczania się małych zwierząt pod ogrodzeniami.

7.5.10. Ocena końcowa

Przeprowadzona ocena wskazuje, że ustalenia projektu Planu ogólnego w granicach Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego w przeważającej części utrzymują dotychczasowy rolniczy, osadniczy i otwarty charakter przestrzeni. Dominacja stref SO, zachowanie znacznych powierzchni rolnych, leśnych, zieleni naturalnej i wód oraz koncentracja większości stref inwestycyjnych w terenach już zagospodarowanych ograniczają ryzyko rozległej urbanizacji, fragmentacji krajobrazu i zajmowania nowych terenów przyrodniczo czynnych.

Szczegółowa analiza strefy 6SN wykazała, że jej powierzchnia i szeroki profil wymagają zachowania szczególnej ostrożności, jednak samo wyznaczenie strefy nie oznacza pełnego zagospodarowania całych 32 ha ani realizacji wszystkich dopuszczonych funkcji. Przy zachowaniu dominującej roli zieleni, zwartego drzewostanu, historycznej kompozycji założenia pałacowo-parkowego, otwarć widokowych i naturalnych stosunków wodnych oraz przy koncentracji ewentualnych obiektów na terenach już przekształconych nie przewiduje się naruszenia celów ochrony ani zakazów obowiązujących w Parku.

Pozostałe strefy planistyczne w większości odwzorowują istniejące zagospodarowanie. Ich możliwe oddziaływania będą miały charakter lokalny i będą związane przede wszystkim z rozbudową, ruchem, oświetleniem, uszczelnieniem powierzchni oraz ingerencją w pojedyncze zadrzewienia. Nie tworzą one spójnego układu intensywnej zabudowy ani bariery przecinającej Park. Obszary uzupełnienia zabudowy koncentrują możliwość rozwoju w istniejących pasmach osadniczych stref SJ i SZ, co ogranicza ryzyko niekontrolowanego rozpraszania zabudowy.

Strefy 11SK i 12SK dotyczą konkretnej inwestycji drogi publicznej, której wpływ został poddany ocenie

oddziaływania na środowisko. Realizacja przedsięwzięcia spowoduje lokalne i trwałe przekształcenia, lecz przy zachowaniu zatwierdzonego przebiegu oraz pełnym wdrożeniu wiążących warunków ochrony wód, zadrzewień, siedlisk i migracji zwierząt nie przewiduje się istotnego pogorszenia wartości chronionych Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego.

Ustalenia dotyczące elektrowni słonecznych nie powodują bezpośredniej kolizji z Parkiem ani jego otuliną. Wszystkie strefy dopuszczające tę funkcję znajdują się poza obszarem chronionym i jego strefą buforową, a najbliższa strefa 1SO jest oddalona o około 1,5 km od granicy otuliny. Nie stwierdzono mechanizmu, w wyniku którego funkcja ta mogłaby w sposób istotny kumulować się z oddziaływaniami występującymi wewnątrz Parku.

Również zagospodarowanie otuliny nie powinno prowadzić do osłabienia jej funkcji ochronnej. Dominacja stref otwartych i rolniczych, powiązanie zabudowy z istniejącymi miejscowościami oraz brak rozległych nowych terenów inwestycyjnych przy granicy Parku ograniczają presję zewnętrzną na jego krajobraz, stosunki wodne i powiązania ekologiczne.

W konsekwencji nie stwierdzono, aby realizacja ustaleń Planu ogólnego - rozpatrywana indywidualnie oraz łącznie z pozostałymi funkcjami i istniejącym zagospodarowaniem - tworzyła mechanizm prowadzący do istotnego pogorszenia przyrody, krajobrazu, wartości historycznych lub kulturowych Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego. Przy respektowaniu bezpośrednio obowiązujących zakazów Parku, warunków decyzji środowiskowej dla inwestycji drogowej oraz wskazanych działań minimalizujących nie przewiduje się znacząco negatywnego wpływu Planu na cele ochrony Parku ani osłabienia funkcji jego otuliny.

7.6. Oddziaływanie na Obszary Chronionego Krajobrazu

7.6.1. Podstawa prawna, działania ochronne i zakazy

Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu został ustanowiony uchwałą Nr XLIX/882/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. W granicach gminy Nowy Korczyn obejmuje 3 549 ha i odpowiada otulinie Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego.

Solecko-Pacanowski Obszar Chronionego Krajobrazu został wyznaczony uchwałą Nr XXXV/621/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. W granicach gminy Nowy Korczyn obejmuje 6 539 ha.

Nadnidziański OChK	Solecko-Pacanowski OChK
Działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów obejmują: 1) ochronę dużych kompleksów leśnych dla zachowania różnorodności biologicznej lasu; 2) szczególną ochronę ekosystemów i wyjątkowo cennych krajobrazów; 3) zachowanie naturalnych stanowisk roślinności kserotermicznej i halofitowej; 4) zachowanie naturalnych fragmentów obszarów wodnych i wodno-błotnych; 5) zachowanie tworów i składników przyrody nieożywionej.	Działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów obejmują: 1) zachowanie i ochronę naturalnych i sztucznych zbiorników wód powierzchniowych oraz utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków; 2) zachowanie torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan, wrzosowisk i muraw; 3) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych; 4) zachowanie i odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych; 5) ochronę stanowisk chronionych gatunków; 6) szczególną ochronę wyjątkowo cennych ekosystemów i krajobrazów; 7) zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej.

Na obu obszarach obowiązuje identyczny katalog czterech zakazów: zabijania dziko występujących zwierząt i niszczenia ich schronień oraz miejsc rozrodu; likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, z wyjątkami wskazanymi w uchwałach; dokonywania zmian stosunków wodnych służących innym celom niż ochrona przyrody, zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka; a także likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Uchwały przewidują wyłączenia od zakazów dla określonych kategorii terenów i przedsięwzięć. Zgodność Planu oceniono przy założeniu obowiązywania zakazów. Odrębnie uwzględniono wyłączenie dotyczące realizacji

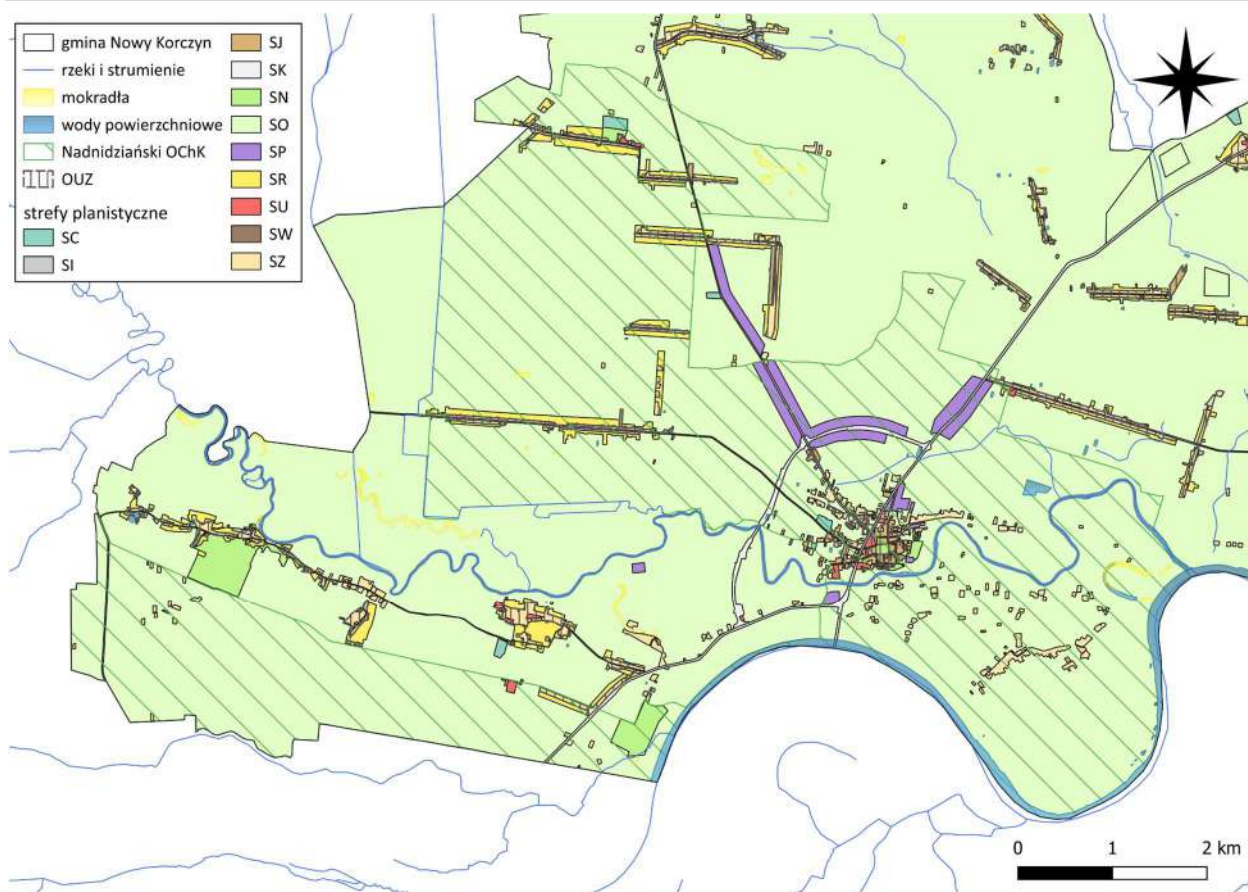
przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody OChK. Ma ono znaczenie dla konkretnej inwestycji drogowej w strefie 12SK.

Wyłączenie dotyczące ustalania warunków zabudowy obejmuje wyłącznie zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, zabudowę zagrodową oraz obiekty i urządzenia niezbędne do ich użytkowania, przy zapewnieniu minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej. Nie obejmuje automatycznie usług, produkcji, infrastruktury ani innych funkcji dopuszczonych w profilach stref, nawet jeżeli znajdują się one w granicach obszaru uzupełnienia zabudowy.

7.6.2. Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu

Nadnidziański OChK obejmuje centralną i południową część gminy, w tym rozległe tereny doliny Nidy i jej dopływów. W strukturze przestrzennej dominują strefy otwarte SO, obejmujące grunty rolne, zieleń naturalną, lasy i wody. Taki układ sprzyja utrzymaniu ciągłości przestrzennej terenów otwartych, funkcji retencyjnych doliny oraz naturalnych fragmentów ekosystemów wodnych i wodno-błotnych. Strefy zabudowy, usług, infrastruktury i produkcji skupiają się przede wszystkim w istniejących miejscowościach i przy funkcjonujących drogach.

Nie oznacza to całkowitego braku możliwości lokalnych przekształceń. Profile stref SJ, SZ, SW, SU, SP, SI i SR mogą umożliwiać rozbudowę, intensyfikację użytkowania, wzrost powierzchni utwardzonych, budowę urządzeń infrastruktury oraz zmianę sposobu zagospodarowania niezabudowanych fragmentów. Potencjalne oddziaływania mają jednak charakter punktowy lub liniowy i nie tworzą jednego zwartego obszaru intensywnej urbanizacji.

Rysunek 32. Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu na tle stref planistycznych, OUZ, sieci hydrograficznej, mokradł i wód powierzchniowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie projektu Planu ogólnego, danych CRFOP i danych hydrograficznych

Obszary uzupełnienia zabudowy

OUZ w Nadnidziańskim OChK wyznaczono przede wszystkim w strefach SJ, SZ i SW, a w centrum Nowego Korczyna również w strefie SU. Koncentrują się one w obrębie istniejących pasm zabudowy i przy istniejącej obsłudze komunikacyjnej. Ich funkcją jest umożliwienie uzupełniania luk oraz uporządkowanej kontynuacji struktur osadniczych, co ogranicza ryzyko niekontrolowanego rozpraszania zabudowy na terenach otwartych.

OUZ obejmują jednak także niezabudowane działki i fragmenty możliwej kontynuacji zabudowy. Realizacja nowych obiektów może lokalnie powodować uszczelnienie powierzchni, niwelację, zmianę kierunku odpływu wód opadowych, zwiększenie spływu do rowów i cieków oraz ingerencję w pojedyncze zadrzewienia. Na mapie widoczne jest sąsiedztwo części struktur

osadniczych z ciekami, obniżeniami dolinnymi i mokradłami. Dlatego zgodność z zakazem zmian stosunków wodnych wymaga, aby rozwój w OUZ nie prowadził do trwałego obniżenia lub podniesienia poziomu wód, odwodnienia terenów sąsiednich, zasypywania obniżeń, przyspieszenia odpływu ani ograniczenia retencji.

W praktyce oznacza to konieczność zagospodarowania wód opadowych możliwie blisko miejsca opadu, stosowania retencji i infiltracji, ograniczania powierzchni nieprzepuszczalnych, zachowania rowów, cieków, naturalnych obniżeń i terenów wilgotnych oraz niedopuszczania do kierowania skoncentrowanego odpływu na grunty sąsiednie. Zastosowanie takich rozwiązań pozwala uniknąć powstania faktycznej, trwałej zmiany stosunków wodnych w rozumieniu zakazu.

Strefa 12SK - nowa inwestycja drogowa

Strefa 12SK jest jedyną nową inwestycją drogową wyznaczoną w granicach Nadnidziańskiego OChK. Odzworowuje ustalony przebieg obwodnicy Nowego Korczyna w ciągu drogi wojewódzkiej nr 973 wraz z mostem na Nidzie, wiaduktem, przepustami, drogami dojazdowymi, odwodnieniem i infrastrukturą towarzyszącą. Przedsięwzięcie ma charakter liniowy i spowoduje zarówno oddziaływania krótkotrwałe, związane z budową, jak i trwałe, wynikające z zajęcia terenu, obecności drogi, zmiany krajobrazu i częściowej fragmentacji.

Dokumentacja przedsięwzięcia wskazuje na wykonywanie robót ziemnych i odwodnieniowych, budowę rowów, kanalizacji deszczowej, przepustów i mostu, ingerencję w koryto Nidy oraz prace w istniejących rowach. Oznacza to, że nie jest prawidłowe ogólne twierdzenie, iż inwestycja nie pozostaje w relacji z zakazem zmiany stosunków wodnych. Relacja taka istnieje, lecz jej znaczenie zostało rozpoznane w procedurze oceny oddziaływania na środowisko.

Postanowienie RDOŚ i decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nakazują m.in., aby prace ziemne i odwodnieniowe nie powodowały zmian stanu wody ze szkodą dla gruntów sąsiednich; wody z odwodnień przed odprowadzeniem do wód powierzchniowych były oczyszczane z zawiesin; wody opadowe z drogi odprowadzane rowami trawiastymi i kanalizacją wyposażoną w urządzenia oczyszczające; wyloty wykonywano na warunkach pozwolenia wodnoprawnego; a system odwodnienia utrzymywano w pełnej sprawności. Parametry mostu mają zapewnić bezpieczne przeprowadzenie wód powodziowych, podpory skrajne mają znajdować się poza obwałowaniem, a podpory stałe poza głównym korytem Nidy. Odwodnienie mostu ma być wyposażone w osadnik i separator, a wylot zlokalizowany poniżej ujęcia wód powierzchniowych.

Dokumentacja przewiduje również likwidację zbiornika wodnego w km około 1+300 oraz prace w rowach drogowych. Zakaz OChK dotyczy likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, dlatego dla oceny prawnej istotny jest charakter tego obiektu. Dostępna dokumentacja nie przesądza jego naturalnego pochodzenia, natomiast element ten został objęty oceną środowiskową i warunkami ochrony płazów: prace mają być prowadzone poza okresem rozrodczym, pod nadzorem przyrodniczym. Przedsięwzięcie korzysta z wyłączenia przewidzianego dla inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura OOS wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody OChK.

W odniesieniu do zadrzewień decyzja nakazuje ograniczenie wycinki do niezbędnego minimum, zabezpieczenie drzew pozostających, zakaz lokalizowania zaplecza w obrębie koron oraz wykonanie nasadzeń co najmniej równych liczbie usuwanych drzew i krzewów, z wykorzystaniem gatunków rodzimych. W zakresie ochrony zwierząt przewidziano nadzór przyrodniczy, terminy prac, płotki herpetologiczne, zabezpieczenie urządzeń odwodnieniowych i przejścia dla zwierząt. Most na Nidzie ma pełnić funkcję przejścia dla dużych zwierząt, a rozwiązania konstrukcyjne mają zachować drożność korytarza dolinnego.

W konsekwencji strefa 12SK pozostaje w relacji z zakazami dotyczącymi stosunków wodnych, zadrzewień, siedlisk zwierząt i elementów wodnych, lecz dla konkretnego przedsięwzięcia przeprowadzono pełną OOS i określono wiążące warunki realizacji. Przy zachowaniu przebiegu zgodnego z decyzją, pełnym wdrożeniu warunków i braku rozszerzenia strefy na dodatkowe tereny nie przewiduje się znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody Nadnidziańskiego OChK.

Tabela 24. Ocena zgodności z zakazami Nadnidziańskiego OChK

Zakaz	Relacja z ustaleniami Planu	Wniosek
Ochrona zwierząt, schronień i miejsc rozrodu	Ryzyko lokalne przy rozbudowie zabudowy, wycince, robotach ziemnych i inwestycji 12SK. Największy zakres rozpoznano dla drogi, dla której ustalono nadzór, terminy prac i przejścia.	Samo wyznaczenie stref nie narusza zakazu. Konieczne jest rozpoznanie przyrodnicze i stosowanie ochrony gatunkowej przy konkretnych pracach.

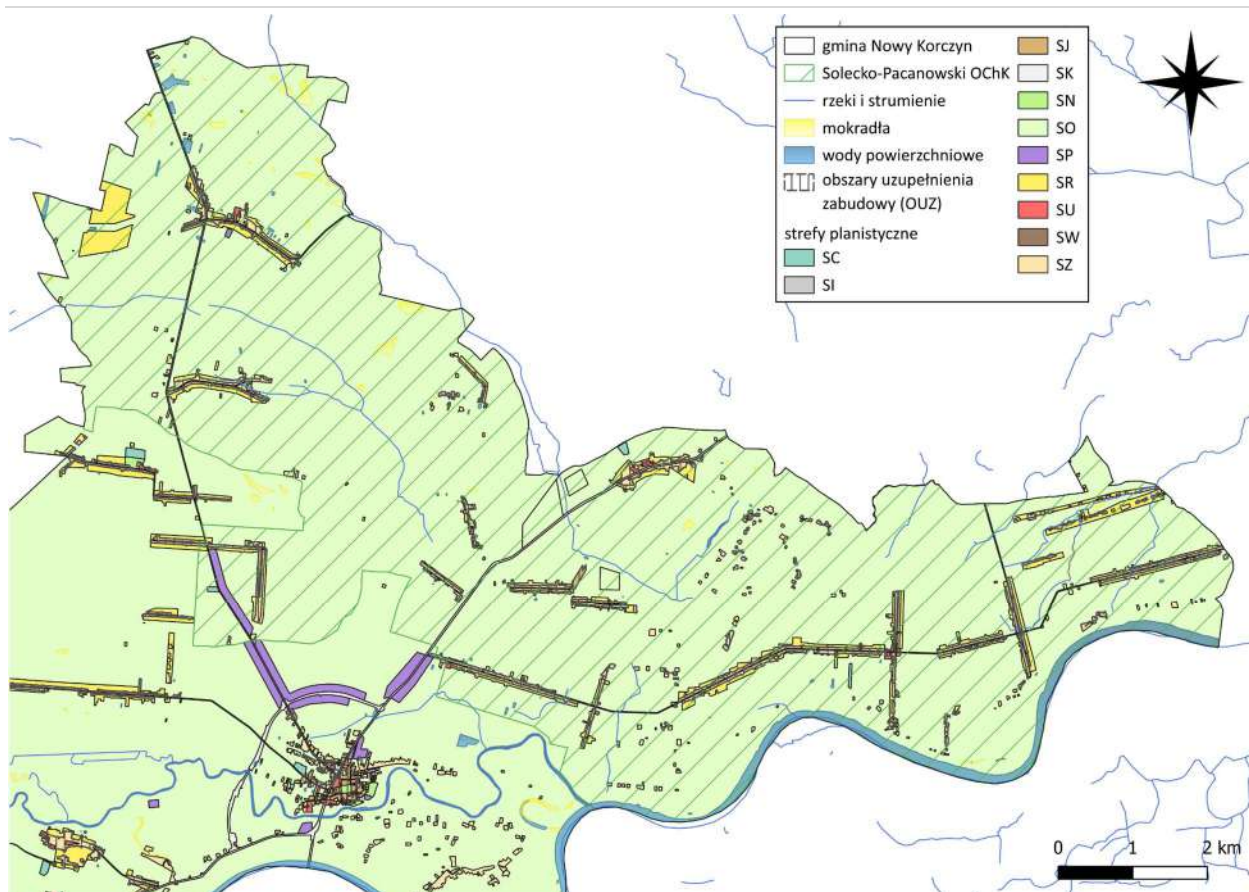
Zakaz	Relacja z ustaleniami Planu	Wniosek
Ochrona zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych	Możliwa kolizja przy rozbudowie dróg, zabudowy i infrastruktury. Dla 12SK wycinka jest ograniczona i kompensowana.	Zadrzewienia powinny być zachowywane, a usuwanie dopuszczalne tylko w przypadkach wynikających z przepisów i po zastosowaniu minimalizacji.
Zakaz zmian stosunków wodnych	Ouz i strefy inwestycyjne mogą lokalnie zwiększać uszczelnienie i odpływ. 12SK obejmuje odwodnienie, przepusty, most i roboty w korycie.	Dla zwykłego zagospodarowania należy zapobiegać trwałym zmianom odpływu i retencji. Dla 12SK zastosowanie ma wyjątek wynikający z przeprowadzonej OOŚ oraz warunki DŚU.
Zakaz likwidowania naturalnych zbiorników, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych	Mapa wskazuje liczne wody i mokradła. Plan nie przeznacza ich systemowo pod zabudowę, ale lokalne kolizje muszą być wykluczane. Dokumentacja 12SK wskazuje zbiornik, którego charakter nie został w dostępnych materiałach określony jako naturalny.	Naturalne zbiorniki, starorzecza i mokradła muszą zostać zachowane. W odniesieniu do 12SK elementy wodne zostały ocenione w OOŚ i objęte warunkami.

7.6.3. Solecko-Pacanowski Obszar Chronionego Krajobrazu

Solecko-Pacanowski OChK obejmuje północną i wschodnią część gminy. Jego strukturę tworzą rozległe tereny rolnicze i otwarte, przecinane siecią cieków oraz uzupełnione licznymi niewielkimi wodami powierzchniowymi i mokradłami. Elementy te mają szczególne znaczenie, ponieważ uchwała wprost wskazuje zachowanie zbiorników, meandrów, torfowisk,

terenów podmokłych, oczek wodnych i korytarzy ekologicznych jako działania ochronne.

W granicach obszaru dominują strefy SO i SR. Strefy zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, usługowej i infrastrukturalnej skupiają się głównie w istniejących miejscowościach oraz wzdłuż dróg. Wszystkie strefy SK obejmują drogi istniejące.

Rysunek 33. Soleczo-Pacanowski Obszar Chronionego Krajobrazu na tle stref planistycznych, OUZ, sieci hydrograficznej, mokradeł i wód powierzchniowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie projektu Planu ogólnego, danych CRFOP i danych hydrograficznych

Obszary uzupełnienia zabudowy

OUZ wyznaczono głównie w strefach SJ i SZ, a w kilku miejscach również w strefach SU. Koncentrują się one w istniejących układach osadniczych i mają ograniczać rozpraszanie zabudowy. W obrębie OUZ występują jednak także niezabudowane luki i odcinki możliwej kontynuacji zabudowy. Ich zagospodarowanie może powodować lokalne uszczelnienie, niwelację i wzrost odpływu.

Mapa wskazuje, że część pasm osadniczych przebiega w sąsiedztwie cieków, rowów, oczek wodnych i mokradeł. W takich lokalizacjach nie można poprzestać na ogólnym założeniu, że dogęszczanie zabudowy nie wpływa na stosunki wodne. Konieczne jest zachowanie drożności

rowów i cieków, naturalnych obniżzeń oraz terenów podmokłych, a także zastosowanie retencji i infiltracji wód opadowych. Zabudowa nie powinna powodować odcinania spływu, podpiętrzenia wód, odwodnienia mokradeł ani przenoszenia odpływu na tereny sąsiednie.

W strefach SU wyłączenie dotyczące decyzji o warunkach zabudowy dla zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej nie ma automatycznego zastosowania do funkcji usługowych. Dlatego usługi lokalizowane w OUZ muszą być oceniane na zasadach ogólnych, z pełnym uwzględnieniem zakazów OChK i działań ochronnych dotyczących wód oraz mokradeł.

Pozostałe strefy i relacja z zakazami

Strefy rolnicze i zagrodowe utrzymują dominujący sposób użytkowania, ale profile mogą dopuszczać budowę obiektów produkcji rolnej, akwakulturę, urządzenia wodne i infrastrukturę. Działania takie mogą pozostawać

w relacji z zakazem zmian stosunków wodnych. Nie każda ingerencja wodna jest jednak zakazana: uchwała dopuszcza zmiany służące zrównoważonemu wykorzystaniu użytków rolnych i leśnych oraz racjonalnej

gospodarce wodnej lub rybackiej. Wymaga to każdorazowego wykazania celu, zakresu i braku nieuzasadnionego pogorszenia warunków wodnych, a nie automatycznego uznania każdej melioracji, stawu czy odwodnienia za zgodne.

Strefy usługowe, gospodarcze i infrastrukturalne mogą powodować lokalny wzrost powierzchni utwardzonych

i odpływu. Zgodność z zakazem wymaga stosowania urządzeń retencyjnych, przepuszczalnych nawierzchni, ograniczania kanalizacji szybko odprowadzającej wody oraz zachowania naturalnych odbiorników i obniżeń. Istniejące drogi mogą być remontowane i utrzymywane, lecz modernizacja nie powinna prowadzić do zasypywania rowów, odcinania przepływu ani usuwania zadrzewień bez podstawy wynikającej z uchwały.

Zakaz	Relacja z ustaleniami Planu	Wniosek
Ochrona zwierząt, schronień i miejsc rozrodu	Lokalne ryzyko przy zabudowie luk, usuwaniu roślinności, pracach w pobliżu cieków i mokradeł.	Ryzyko ograniczone przestrzennie; przed pracami w terenach zadrzewionych i wilgotnych wymagane jest rozpoznanie i stosowanie ochrony gatunkowej.
Ochrona zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych	Możliwe kolizje przy uzupełnianiu zabudowy, modernizacji dróg i realizacji infrastruktury.	Zadrzewienia powinny być zachowywane jako element krajobrazu i korytarzy ekologicznych; usuwanie wyłącznie w przypadkach przewidzianych w uchwale i przepisach.
Zakaz zmian stosunków wodnych	Ouz, usługi, infrastruktura i produkcja rolna mogą zmieniać odpływ, retencję lub poziom wód. Plan nie wyznacza nowej drogi.	Zgodność wymaga rozwiązań zapobiegających trwałym zmianom. Działania rolnicze, wodne lub rybackie muszą rzeczywiście służyć celom wskazanym w treści zakazu.
Zakaz likwidowania naturalnych zbiorników, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych	Na mapie występują liczne wody i mokradła, częściowo w sąsiedztwie zabudowy.	Elementy te należy wyłączyć z zabudowy, utwardzeń i zasypywania oraz zachować ich zasilanie i funkcję retencyjną.

7.6.4. Ocena wpływu na stosunki wodne

Zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych nie oznacza zakazu każdego zagospodarowania wód opadowych ani wykonania każdego urządzenia wodnego. O naruszeniu zakazu decyduje rzeczywisty skutek i cel działania. Za potencjalnie konfliktowe należy uznać w szczególności odwodnienie terenów wilgotnych, obniżenie poziomu wód gruntowych, zasypywanie obniżeń, przerwanie przepływu, zmianę kierunku odpływu, podpiętrzenie ze szkodą dla gruntów sąsiednich oraz przyspieszenie odpływu prowadzące do utraty retencji.

Z kolei rozwiązania służące zatrzymaniu i rozsądzaniu wód w miejscu opadu, zachowaniu naturalnych dróg spływu, utrzymaniu rowów i cieków oraz ochronie terenów podmokłych co do zasady zapobiegają zmianie stosunków wodnych. W przypadku działań rolniczych, leśnych, wodnych lub rybackich dopuszczalność zmiany zależy od wykazania, że służy ona zrównoważonemu wykorzystaniu użytków lub racjonalnej gospodarce, a nie jedynie celowi inwestycyjnemu.

Funkcja / ustalenie	Możliwy mechanizm wodny	Relacja z zakazem	Wymagany sposób realizacji
Ouz oraz strefy SJ, SZ i SW	Uszczelnienie, niwelacja, odwodnienie działki, zmiana odpływu do rowów i cieków.	Możliwa relacja z zakazem, jeżeli nastąpi trwała zmiana poziomu, kierunku odpływu lub retencji.	Retencja na działce, powierzchnie przepuszczalne, zachowanie obniżeń, rowów i terenów wilgotnych.
Strefy SU, SP i SI	Duże dachy i place, kanalizacja deszczowa, urządzenia techniczne.	Ryzyko przy szybkim odprowadzaniu wód i koncentracji zrzutu.	Ograniczenie uszczelnienia, retencja, podczyszczanie, etapowe odprowadzanie bez szkody dla odbiornika.

Funkcja / ustalenie	Możliwy mechanizm wodny	Relacja z zakazem	Wymagany sposób realizacji
Strefy SR i SZ - produkcja rolna i akwakultura	Melioracje, stawy, pobór, piętrzenie, zrzut, przebudowa rowów.	Dopuszczalne tylko, gdy służą zrównoważonemu wykorzystaniu gruntów lub racjonalnej gospodarce wodnej/rybackiej i nie powodują degradacji mokradeł.	Analiza hydrologiczna, zachowanie przepływów, zakaz osuszania mokradeł i nieuzasadnionej regulacji cieków.
Istniejące strefy SK	Remonty rowów, przepustów, lokalne zmiany odwodnienia.	Nie powodują nowej presji liniowej, lecz modernizacja może lokalnie zmieniać przepływ.	Utrzymanie drożności, brak zasypywania rowów i obniżeń, rozwiązania nie pogarszające warunków sąsiednich.
Strefa 12SK	Most, przepusty, rowy, kanalizacja, roboty w korycie, odwodnienie.	Bezpośrednia relacja z zakazem; zastosowanie ma wyłączenie po przeprowadzeniu OOŚ i wykazaniu braku znacząco negatywnego wpływu.	Pełne wdrożenie warunków RDOŚ i DŚU, utrzymanie przepływów, oczyszczanie wód, monitoring i konserwacja.

7.6.5. Oddziaływania skumulowane

Oddziaływania skumulowane mogą być następstwem łącznego wzrostu zabudowy w OUZ, rozwoju usług i infrastruktury, intensyfikacji produkcji rolnej oraz funkcjonowania układu drogowego. Kluczowym mechanizmem jest kumulowanie się niewielkich uszczelnień powierzchni i lokalnych zmian warunków odpływu. W dłuższej perspektywie może to prowadzić do ograniczenia retencji, zwiększenia obciążenia rowów i cieków oraz pogorszenia warunków wodnych na obszarach mokradłowych.

Ryzyko wystąpienia takich skutków ograniczają jednak: dominacja stref SO, zachowanie rozległych terenów rolnych, zieleni naturalnej i wód, a także koncentracja OUZ w obrębie istniejących struktur osadniczych. W Solecko-Pacanowskim OChK nie przewiduje się realizacji nowej inwestycji drogowej, dlatego potencjalna

kumulacja oddziaływań będzie związana przede wszystkim z drobnymi przekształceniami osadniczymi. W Nadnidziańskim OChK największe znaczenie ma droga 12SK, dla której określono szczegółowe warunki środowiskowe służące ograniczeniu jej wpływu na otoczenie.

Przy zachowaniu naturalnych elementów sieci wodnej, stosowaniu rozwiązań wspierających retencję i infiltrację, ochronie zadrzewień oraz pełnej realizacji warunków określonych w DŚU nie przewiduje się, aby łączna skala oddziaływań doprowadziła do znaczącego pogorszenia walorów przyrodniczych obu OChK. Nie oznacza to całkowitego braku oddziaływań lokalnych, lecz wskazuje na ich ograniczony zasięg oraz możliwość skutecznego zapobiegania i minimalizacji.

7.6.6. Działania minimalizujące i rekomendacje

- Zachować naturalne zbiorniki wodne, starorzecza, mokradła, oczka wodne, rowy, cieki i lokalne obniżenia; nie przeznaczać ich pod zabudowę, parkingi ani nasypy.
- W OUZ i strefach inwestycyjnych zagospodarowywać wody opadowe możliwie blisko miejsca opadu, stosować retencję, rozsączanie, ogrody deszczowe i nawierzchnie przepuszczalne.
- Nie wykonywać odwodnień powodujących obniżenie poziomu wód na terenach sąsiednich ani kierować skoncentrowanego odpływu poza granice inwestycji.
- Zachować drożność cieków, rowów, przepustów i naturalnych dróg spływu; nie dopuszczać do podpiętrzeń ani odcinania zasilania terenów podmokłych.
- Zachować zadrzewienia śródpolne, przydrożne i nadwodne; wycinkę ograniczać do przypadków dopuszczonych w uchwałach i przepisach odrębnych.
- Przed pracami w sąsiedztwie mokradeł, cieków, zbiorników i zadrzewień przeprowadzać rozpoznanie przyrodnicze adekwatne do skali zamierzenia.

7. W strefach SR i SZ nie traktować każdej melioracji, stawu lub odwodnienia jako automatycznie zgodnego z wyjątkiem; wykazać związek z racjonalną gospodarką i brak degradacji ekosystemów.
8. W strefach SU, SP i SI ograniczać powierzchnie utwardzone, podczyszczać odpływ i unikać lokalizacji w bezpośrednim sąsiedztwie mokradeł i naturalnych zbiorników.
9. Dla 12SK zachować przebieg objęty decyzją środowiskową i w pełni wdrożyć warunki dotyczące odwodnienia, przepływów, ochrony ujęcia, zadrzewień, zwierząt i przejść ekologicznych.
10. W dokumentach niższego rzędu i przy przygotowaniu inwestycji każdorazowo weryfikować, czy planowane działania nie prowadzą do trwałej zmiany stosunków wodnych służącej celom innym niż wskazane w uchwałach.

7.6.7. Ocena końcowa

Ustalenia projektu Planu ogólnego nie tworzą podstaw do rozległej urbanizacji Nadnidziańskiego ani Solecko-Pacanowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. W granicach obu obszarów dominują strefy otwarte i rolnicze, natomiast OUZ koncentrują możliwość rozwoju przede wszystkim w obrębie istniejących struktur osadniczych. Nie wyklucza to wystąpienia oddziaływań lokalnych, takich jak uszczelnienie powierzchni, niwelacja terenu, ingerencja w zadrzewienia czy zmiana warunków odpływu wód.

W Solecko-Pacanowskim OChK Plan nie przewiduje wyznaczenia nowych tras drogowych. Kluczowe znaczenie ma zatem zachowanie licznych cieków, wód powierzchniowych i terenów podmokłych oraz prowadzenie dogęszczania zabudowy w sposób, który nie będzie powodował odwodnienia terenu, zasypywania naturalnych obniżen i przerywania lokalnych korytarzy ekologicznych.

W Nadnidziańskim OChK szczególnej ocenie podlega strefa 12SK. Planowana inwestycja drogowa pozostaje w związku z zakazami dotyczącymi zmian stosunków wodnych, usuwania zadrzewień, ochrony zwierząt oraz przekształcania elementów wodnych. Została jednak

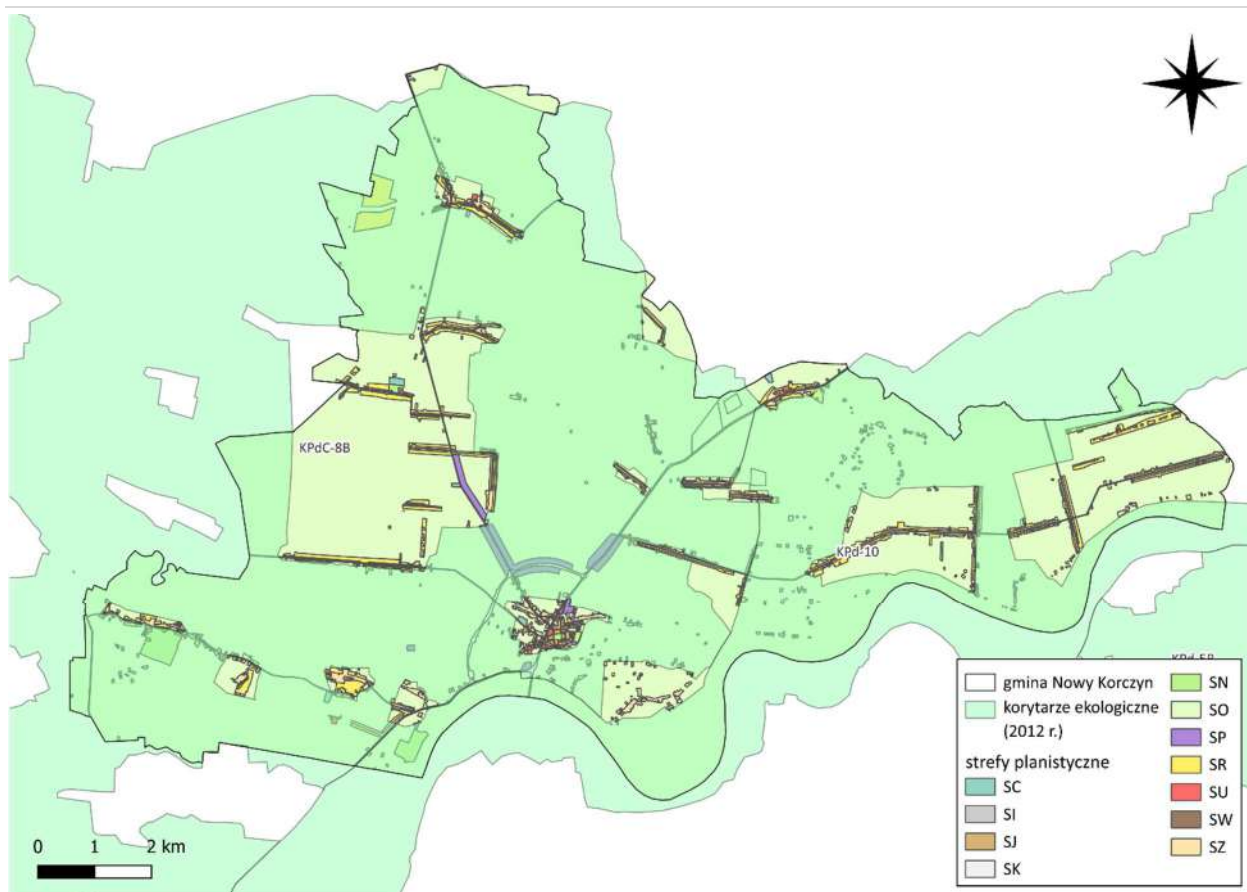
objęta pełną procedurą oceny oddziaływania na środowisko, zakończoną uzgodnieniem warunków realizacji oraz wydaniem decyzji środowiskowej określającej szczegółowe działania minimalizujące. W odniesieniu do tej inwestycji zastosowanie znajduje wyłączenie przewidziane w aktach ustanawiających OChK dla przedsięwzięć, w przypadku których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody danego obszaru.

Przy przestrzeganiu obowiązujących zakazów, zachowaniu naturalnych elementów sieci wodnej i zadrzewień, stosowaniu rozwiązań wspierających retencję oraz pełnym wdrożeniu warunków określonych w decyzji środowiskowej nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń Planu ogólnego powodowała znacząco negatywny wpływ na ochronę przyrody Nadnidziańskiego i Solecko-Pacanowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Ocena ta ma charakter warunkowy, ponieważ sposób realizacji poszczególnych funkcji nie może prowadzić do trwałych i nieuzasadnionych zmian stosunków wodnych ani do likwidacji elementów przyrodniczych objętych obowiązującymi zakazami.

7.7. Oddziaływanie na korytarze ekologiczne

Przez teren Gminy Nowy Korczyn przebiegają dwa korytarze ekologiczne: KPdC-8B Dolina Nidy (wchodzący na omawiany obszar od południowego - zachodu

i północy) oraz KPd-10 Dolina Górnej Wisły (zajmujący południowo-wschodnią i wschodnią część gminy). Oba ww. korytarze łączą się ze sobą tworząc spójny przebieg od zachodu na wschód oraz z północy na południe.

Rysunek 34. Korytarze ekologiczne na tle stref planistycznych w Gminie Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu Ogólnego Gminy Nowy Korczyn oraz Mapy korytarzy ekologicznych

Mapa przedstawiająca przebieg korytarzy ekologicznych KPdC-8B oraz KPd-10 wskazuje, że ich przestrzeń w granicach gminy Nowy Korczyn jest w przeważającej części wypełniona strefą otwartą (SO), która obejmuje tereny rolnicze, łąkowe, pastwiskowe oraz inne obszary niezabudowane o charakterze ekstensywnym. Strefa ta tworzy ciągły, nieprzerwany pas przestrzeni dogodnej dla migracji zwierząt, a jej struktura odpowiada typowemu środowisku korytarzy o znaczeniu ponadlokalnym, w których kluczowa jest możliwość przemieszczania się gatunków przez mozaikę pól, łąk i nieużytków. Dzięki temu główne osie korytarzy pozostają wysokoprzepuszczalne, a ich funkcjonowanie nie jest zakłócone przez intensywną zabudowę ani infrastrukturę.

Na tle dominacji strefy otwartej pozostałe strefy planistyczne (obejmujące zwłaszcza zabudowę mieszkaniową, usługową lub produkcyjną) występują jedynie punktowo i w formie pojedynczych, niewielkich obszarów, przede wszystkim wzdłuż istniejących dróg i w centrach miejscowości. Struktura ta wynika z faktu, że strefy planistyczne wyznaczono zgodnie z obowiązującym przeznaczeniem terenu,

odzwierciedlając stan aktualny i wprowadzając jedynie lokalne uzupełnienia funkcji w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących zabudowań. Dzięki temu potencjalne bariery migracyjne nie powstały na skutek Planu ogólnego, lecz mają charakter istniejący, związany z dotychczasowym zagospodarowaniem miejscowości.

Wprowadzenie stref planistycznych nie pogarsza zatem drożności korytarzy ekologicznych, a wręcz stabilizuje ich strukturę, zachowując otwarty charakter terenów kluczowych dla przemieszczania się zwierząt. Strefa SO, jako dominująca w przebiegu korytarzy, gwarantuje zachowanie niskiego stopnia antropopresji, braku intensywnej zabudowy oraz niewielkiego natężenia ruchu, co sprzyja swobodnej migracji. Jednocześnie strefy inwestycyjne zostały wyznaczone w miejscach już wcześniej zagospodarowanych i mają ograniczony zasięg, przez co nie poszerzają obszarów potencjalnie barierowych.

W przypadku pojedynczych fragmentów zabudowy mieszkaniowej lub usługowej, które znajdują się w granicach korytarzy ekologicznych, możliwe jest, że lokalne uzupełnienie funkcji mogłoby prowadzić do

niewielkiego, punkowego ograniczenia przepuszczalności korytarza. Dotyczy to jednak wyłącznie sytuacji, w których zabudowa mogłaby zostać rozbudowana w sposób nadmiernie zwarty lub skutkujący powstaniem barier liniowych, na przykład ogrodzeń pełnych lub infrastruktury towarzyszącej. Ryzyko to można jednak skutecznie zminimalizować poprzez wprowadzenie odpowiednich środków ostrożności, w tym pozostawianie istniejących prześwitów między zabudowaniami, unikanie grodzień o charakterze szczelnym, ograniczenie iluminacji nocnej oraz stosowanie zieleni jako elementu łagodzącego przejścia między strefami otwartymi a obszarami zabudowanymi. Metody te pozwalają utrzymać odpowiednią przepuszczalność przestrzeni, nawet w przypadku lokalnej intensyfikacji funkcji usługowych czy mieszkaniowych.

Układ stref planistycznych wprowadzonych w Planie ogólnym nie wpłynie negatywnie na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych KPdC-8B i KPd-10. Dominacja strefy otwartej w ich przebiegu, a także punkowy i niewielki charakter terenów zabudowy sprawiają, że drożność korytarza pozostaje zachowana. Ponadto strefy te zostały wyznaczone na podstawie aktualnego zagospodarowania terenu, dzięki czemu Plan nie tworzy nowych barier migracyjnych, a jedynie porządkuje i stabilizuje stan istniejący. Wszelkie potencjalne oddziaływania mogą zostać zredukowane poprzez stosowanie prostych środków minimalizujących, co pozwala uznać wpływ Planu ogólnego na korytarze ekologiczne za neutralny, a miejscami (w zakresie stabilizacji użytkowania terenu) za korzystny.

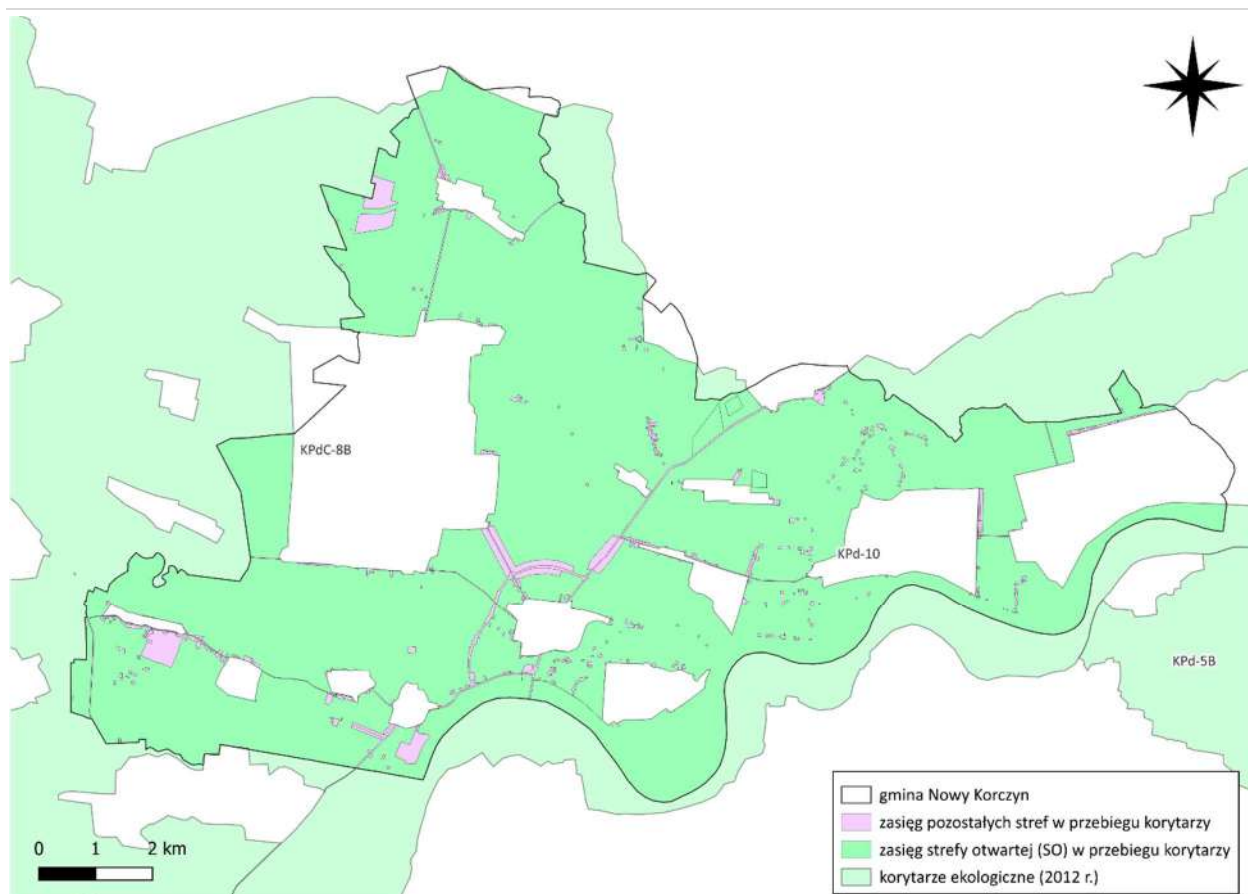
Strefa planistyczna 12SK zlokalizowana jest w zasięgu przebiegu korytarza ekologicznego (migracyjnego) związanego z doliną rzeki Nidy, stanowiącego element systemu powiązań przyrodniczych umożliwiających przemieszczanie się gatunków zwierząt pomiędzy obszarami siedliskowymi. Na obszarze tej strefy planowana jest realizacja inwestycji drogowej, dla której sporządzono dokumentację środowiskową obejmującą

m.in. postanowienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach oraz decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach Wójta Gminy Nowy Korczyn .

W dokumentach tych przeprowadzono szczegółową analizę oddziaływania przedsięwzięcia na ciągłość korytarzy ekologicznych oraz określono zestaw działań minimalizujących i kompensacyjnych ukierunkowanych na zachowanie drożności szlaków migracyjnych. W szczególności przewidziano dostosowanie obiektów inżynierskich do pełnienia funkcji przejść dla zwierząt, w tym wykorzystanie obiektu mostowego nad rzeką Nidą jako przejścia dla dużych ssaków oraz wykonanie dedykowanych przejść dla małych zwierząt i płazów. Uzupełniając zaprojektowano system ogrodzeń naprowadzających oraz wprowadzono obowiązek prowadzenia nadzoru przyrodniczego w trakcie realizacji robót budowlanych .

Dokumentacja środowiskowa wskazuje ponadto na konieczność dostosowania harmonogramu i technologii prowadzenia prac do cyklu biologicznego fauny, w tym ograniczenia ingerencji w siedliska i koryto rzeki w okresach rozrodu oraz migracji sezonowych. Zakłada się również minimalizację przekształceń powierzchni terenu oraz zachowanie elementów struktury krajobrazu sprzyjających przemieszczaniu się zwierząt. Zgodnie z ustaleniami postanowienia organu ochrony środowiska, przy zastosowaniu zaprojektowanych rozwiązań nie dojdzie do trwałego zaburzenia funkcjonowania korytarza migracyjnego, który po realizacji inwestycji pozostanie drożny .

W świetle powyższego należy stwierdzić, że mimo przestrzennej kolizji strefy 12SK z przebiegiem korytarza ekologicznego, planowane zagospodarowanie zostało uwarunkowane w sposób umożliwiający zachowanie ciągłości powiązań przyrodniczych oraz utrzymanie funkcjonalności korytarza migracyjnego w skali lokalnej. Wprowadzone rozwiązania techniczne mogą dodatkowo przyczynić się do poprawy warunków migracji wybranych grup zwierząt poprzez uporządkowanie i ukierunkowanie ich przemieszczania się w rejonie inwestycji.

Rysunek 35. Zasięgi stref planistycznych w przebiegu korytarzy ekologicznych w Gminie Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu Ogólnego Gminy Nowy Korczyn oraz Mapy korytarzy ekologicznych

Mapa przedstawiająca przebieg korytarzy ekologicznych KPdC-8B i KPd-10 oraz lokalizację Obszaru Uzupełnienia Zabudowy (OUZ) wskazuje, że proponowane tereny zabudowy w większości sytuacji lokalizowane są w strukturach już istniejących, przede wszystkim wzdłuż dostępnych dróg oraz w granicach zainwestowania miejscowości. OUZ został zaprojektowany zgodnie z logiką kontynuacji funkcji osadniczej, co oznacza, że obejmuje obszary zainwestowane lub bezpośrednio przylegające do zabudowy, a nie tereny otwarte, które pełnią kluczową rolę w drożności korytarzy ekologicznych. W rezultacie jego wprowadzenie nie prowadzi do istotnych zmian przestrzennych na terenach o znaczeniu przyrodniczym.

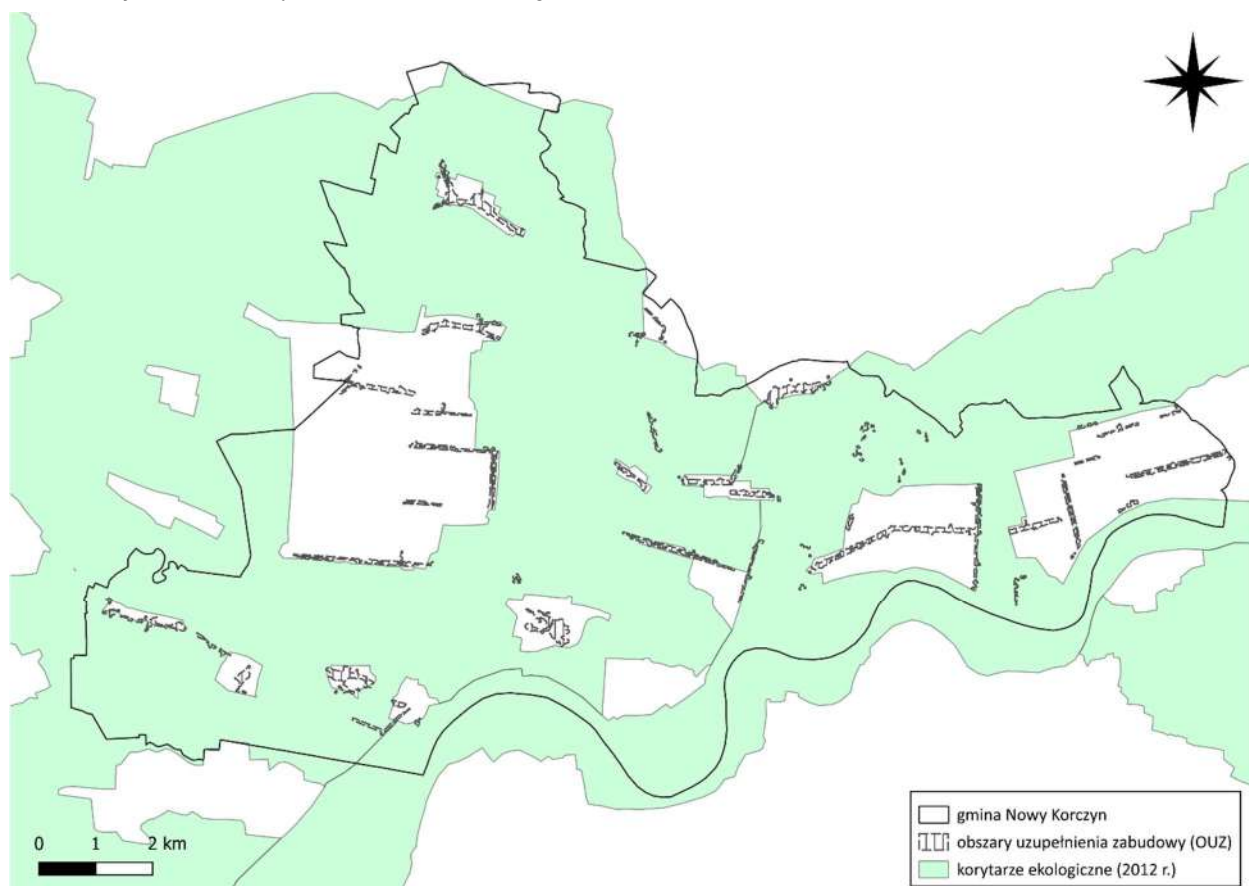
Korytarze ekologiczne w gminie Nowy Korczyn występują w postaci szerokiego, otwartego pasa terenów nieleśnych i rolniczych, których zasadniczą funkcją z punktu widzenia środowiska jest zapewnienie swobodnej migracji zwierząt. Analiza rozmieszczenia OUZ na tle przebiegu korytarzy wskazuje, że obszary te nie naruszają ciągłości przestrzeni stanowiącej główną oś

migracyjną. OUZ pojawia się jedynie w miejscach, w których już istnieją zabudowania, a więc w obszarach, które od dawna mają obniżoną przepuszczalność dla fauny. Dodanie nowych budynków lub zagęszczenie zabudowy w tych lokalizacjach nie zmienia zasadniczo funkcjonowania korytarza, ponieważ nie wprowadza bariery tam, gdzie wcześniej jej nie było – utrwała jedynie zastaną strukturę osadniczą.

Na podstawie przedstawionych danych można stwierdzić, że OUZ nie obejmuje lokalizacji położonych w rdzeniowych częściach korytarzy, lecz znajduje się na obrzeżach ich zasięgu funkcjonalnego. Dzięki temu korytarze ekologiczne zachowują swoją wysoką przepuszczalność, a ich największe przestrzenie otwarte pozostają nienaruszone. Zabudowa zlokalizowana w obrębie OUZ nie przerwie ciągłości tras migracji ani nie doprowadzi do powstania barier liniowych, takich jak ogrodzenia czy ciągi infrastrukturalne, ponieważ planowane obszary uzupełnienia są naturalnym przedłużeniem istniejącej struktury przestrzennej.

Należy zauważyć, że – mimo zachowania drożności korytarzy – lokalne, punktowe ryzyko ograniczenia przepuszczalności może pojawić się w sytuacji nadmiernego zagęszczania zabudowy lub stosowania ogrodzeń nieprzepuszczalnych, zwłaszcza w miejscach, w których zainwestowanie zbliża się do otwartych terenów rolnych. Tego rodzaju oddziaływanie ma jednak charakter łatwy do zminimalizowania. W celu ograniczenia potencjalnych wpływów na faunę i drożność korytarzy można stosować proste rozwiązania, takie jak unikanie pełnych ogrodzeń, zachowanie pasów zieleni nieprzerwywających przestrzeni otwartych, utrzymanie prześwitów w zabudowie oraz ograniczenie punktowego oświetlenia zewnętrznego, które może dezorientować gatunki migrujące nocą. Dzięki zastosowaniu takich środków minimalizujących ewentualny negatywny wpływ OUZ zostaje zredukowany do poziomu nieistotnego.

Wyznaczenie Obszaru Uzupełnienia Zabudowy w gminie Nowy Korczyn nie wpłynie negatywnie na drożność korytarzy ekologicznych KPdC-8B i KPd-10. OUZ dopuszcza rozwój zabudowy wyłącznie w miejscach naturalnie związanych z istniejącymi strukturami osadniczymi, a więc tam, gdzie przepuszczalność środowiskowa dla fauny jest już ograniczona. Nie ingeruje w otwarte tereny kluczowe dla migracji zwierząt i nie prowadzi do fragmentacji przestrzeni przyrodniczych. Wprowadzenie OUZ można zatem uznać za neutralne dla funkcjonowania korytarzy ekologicznych, pod warunkiem stosowania podstawowych środków minimalizujących, które zapewniają zachowanie ich pełnej drożności.

Rysunek 36. Obszar Uzupełnienia Zabudowy na tle korytarzy ekologicznych w Gminie Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu Ogólnego Gminy Nowy Korczyn oraz Mapy korytarzy ekologicznych KPdC-8B oraz KPd-10 w zestawieniu z lokalizacją stref planistycznych przewidzianych dla elektrowni słonecznych pozwala na jednoznaczną ocenę ich wzajemnych relacji przestrzennych. Wszystkie strefy: 1SR, 1SO, 2SO i 3SO, zostały wyznaczone w taki sposób, aby nie zaburzać w sposób znaczący migracji zwierząt. Wszystkie te obszary charakteryzują się dominacją krajobrazu rolniczego, w zdecydowanej większości silnie

przekształconego działalnością człowieka i ubogiego w naturalne elementy przyrodnicze. Strefa 1SR obejmuje rozległe grunty rolne pozbawione zabudowy, z niewielkim udziałem zadrzewień występujących jedynie wzdłuż północno-zachodniego skraju. Jest to teren o jednolitym i uproszczonym krajobrazie, reprezentujący siedliska o niskiej wartości przyrodniczej. Strefa ta została podzielona na dwa obszary, między którymi znajduje się bufor przestrzenny o szerokości ok. 100 m (teren przepływu małego ciek w wodnego i niewielkiego stawu śródpolnego). Bufor ten może być wykorzystywany jako korytarz migracyjny z kierunków wschodnio-zachodnich. Strefa 1SO ma nieco bardziej zróżnicowany charakter, ponieważ występują na niej zarówno łąki i pastwiska, jak i grunty orne, jednak również w tym przypadku krajobraz pozostaje wyraźnie antropogeniczny, a jego struktura wynika z tradycyjnego użytkowania rolniczego. Strefa 2SO obejmuje przede wszystkim pola o charakterze monokulturowym, praktycznie pozbawione naturalnych elementów zieleni, co świadczy o ich bardzo niskiej wartości przyrodniczej. Między strefami 1SO oraz 2SO również utworzono bufor przestrzenny o szerokości ok. 110 m (teren przepływu małego ciek w wodnego). Bufor może być wykorzystywany jako korytarz migracyjny z kierunków północno-południowych. Z kolei strefa 3SO obejmuje łąkę z pojedynczymi drzewami zlokalizowanymi przy jej zachodnim obrzeżu, jednak i ten teren pozostaje częścią krajobrazu rolniczego, którego zasadniczą funkcję kształtuje działalność człowieka.

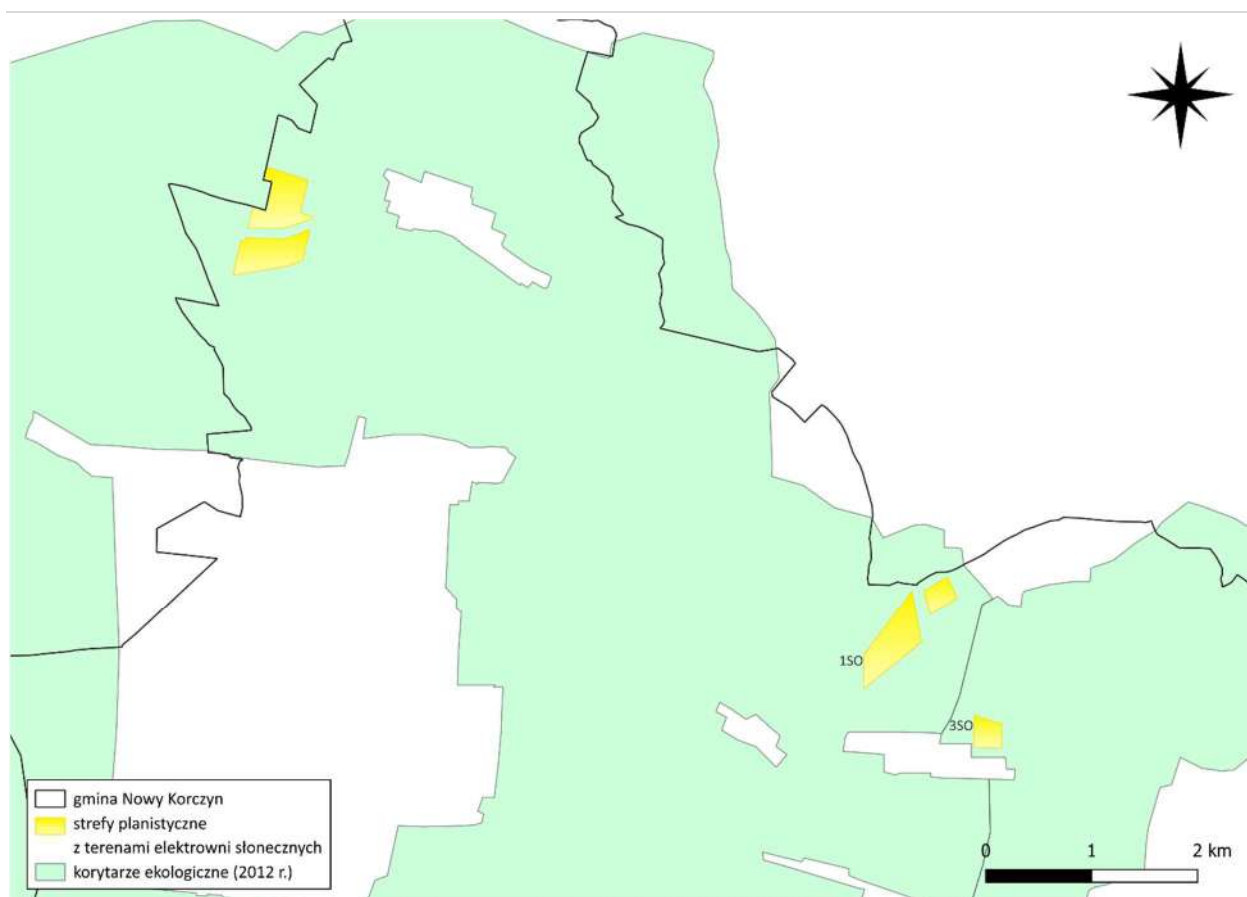
Umieszczenie instalacji fotowoltaicznych na analizowanych terenach nie doprowadzi do powstania trwałych barier migracyjnych w obrębie korytarzy ekologicznych, ponieważ pomiędzy większymi strefami zachowane zostaną przestrzenne bufor umożliwiające swobodną migrację zwierząt zarówno w kierunku wschód-zachód, jak i północ-południe, natomiast mniejsze strefy zlokalizowane są w wyraźnym oddaleniu od większych obszarów z OZE. Elektrownie słoneczne jako forma zagospodarowania terenu mają co do zasady mniejszą barierotwórczość niż zabudowa kubaturowa, ponieważ nie powodują zjawiska pełnej urbanizacji ani

znaczącej fragmentacji przestrzeni. Konstrukcje paneli fotowoltaicznych, rozmieszczone w sposób regularny i na stosunkowo lekkich fundamentach, nie tworzą zwartej przeszkody uniemożliwiającej migrację średnim i dużym zwierzętom, zwłaszcza jeśli ich lokalizacja zostanie odpowiednio zaprojektowana.

Mimo generalnie niskiego ryzyka negatywnego oddziaływania można wskazać dwa potencjalne obszary konfliktu. Pierwszy dotyczy ogrodzeń, które (jeśli byłyby pełne lub zbyt gęste) mogłyby ograniczać możliwość przemieszczania się ssaków. Drugi wiąże się z punktowym oświetleniem nocnym, które może dezorientować gatunki korzystające z korytarzy ekologicznych, zwłaszcza nietoperze lub ptaki migrujące wzdłuż dolin rzecznych. Problemy te mogą zostać skutecznie ograniczone dzięki zastosowaniu prostych środków minimalizujących.

Najskuteczniejszym działaniem minimalizującym jest rezygnacja z ogrodzeń pełnych i stosowanie wyłącznie ogrodzeń ażurowych, o minimalnym prześwicie 15–20 cm przy gruncie, umożliwiających swobodne przemieszczanie się zwierząt. W miejscach, gdzie jest to możliwe, zaleca się całkowite odstąpienie od grodzien. Kolejnym działaniem jest ograniczenie lub eliminacja oświetlenia nocnego, a jeśli jego montaż jest konieczny – stosowanie oświetlenia kierunkowego, o barwie ciepłej (poniżej 3000 K) i z pełnym ekranowaniem ku górze. Dodatkowo warto pozostawić pas roślinności nieprzerwywający struktury przestrzennej, np. w formie łąki lub niskiej zieleni, który będzie stanowił ciąg komunikacyjny w obrębie samej inwestycji.

Uwzględniając te elementy, wpływ wyznaczonych stref planistycznych pod elektrownie słoneczne na korytarze ekologiczne należy ocenić jako ogólnie neutralny, a w perspektywie długoterminowej – niezagrożający drożności korytarzy KPdC-8B i KPd-10. Inwestycje fotowoltaiczne, z uwzględnieniem zasad minimalizacji, nie spowodują utraty łączności ekologicznej, a jedynie zagospodarują tereny, które już dziś nie stanowią istotnych elementów struktury ekologicznej gminy.

Rysunek 37. Strefy 1SR, 1SO, 2SO i 3SO na tle korytarzy ekologicznych w Gminie Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu Ogólnego Gminy Nowy Korczyn oraz Mapy korytarzy ekologicznych

7.8. Oddziaływanie na ludzi

Ocena oddziaływania Planu ogólnego na ludzi koncentruje się na tym, w jaki sposób planowane kierunki zagospodarowania mogą wpływać na zdrowie, bezpieczeństwo oraz codzienny komfort życia mieszkańców gminy. W analizie uwzględnia się zmiany jakości środowiska oraz ich znaczenie dla dobrostanu społeczności lokalnej. Rozdział ocenia również, czy zapisy planu przyczynią się do poprawy ładu przestrzennego, dostępności usług i terenów rekreacyjnych oraz czy ograniczą potencjalne konflikty funkcjonalne w otoczeniu zabudowy mieszkaniowej.

Wprowadzenie stref planistycznych w Planie ogólnym Gminy Nowy Korczyn wywiera wielopłaszczyznowy wpływ na warunki życia mieszkańców, obejmując zarówno kwestie zdrowotne i bezpieczeństwa, jak i komfort codziennego funkcjonowania, dostęp do usług, poczucie ładu przestrzennego oraz jakość otoczenia. Struktura stref została opracowana w oparciu o istniejące

zagospodarowanie terenu, co oznacza, że Plan przede wszystkim porządkuje i stabilizuje przestrzeń, a nie wprowadza nowe, radykalne funkcje. Ma to kluczowe znaczenie dla mieszkańców, ponieważ ogranicza ryzyko powstawania nagłych zmian w najbliższym otoczeniu i wzmacnia przewidywalność rozwoju gminy.

Jednym z najważniejszych efektów wprowadzenia stref planistycznych jest zwiększenie ładu przestrzennego, który bezpośrednio wpływa na poczucie bezpieczeństwa i komfort mieszkańców. Jasne określenie, gdzie możliwa jest zabudowa mieszkaniowa, usługowa, produkcyjna czy rolnicza, pozwala na ograniczenie konfliktów funkcjonalnych, zwłaszcza sytuacji, w których uciążliwe funkcje mogłyby zbliżać się do zabudowy mieszkaniowej. Plan w tym zakresie działa stabilizująco: utrzymuje strefy usługowe i produkcyjne tam, gdzie już obecnie takie funkcje występują, a zabudowę mieszkaniową lokuje przede wszystkim w istniejących ciągach osadniczych.

Dzięki temu mieszkańcy mogą oczekiwać, że ich otoczenie nie zostanie nagle przekształcone w sposób wpływający negatywnie na zdrowie i komfort.

Brak nowych, intensywnych funkcji przemysłowych w Planie oznacza, że nie przewiduje się istotnego zwiększenia poziomu hałasu, emisji czy zapylenia. Strefy produkcyjne i usługowe (SP, SU) pozostają niewielkie i powiązane z lokalizacją istniejących obiektów, co pozwala kontrolować ich uciążliwość. Wzdłuż głównych dróg zachowano przeznaczenia związane z ruchem, jednak Plan nie wprowadza żadnych nowych korytarzy transportowych mogących zwiększać poziom hałasu lub drgań w strefach mieszkaniowych. W rezultacie przewiduje się, że oddziaływania tego typu pozostaną na poziomie dotychczasowym.

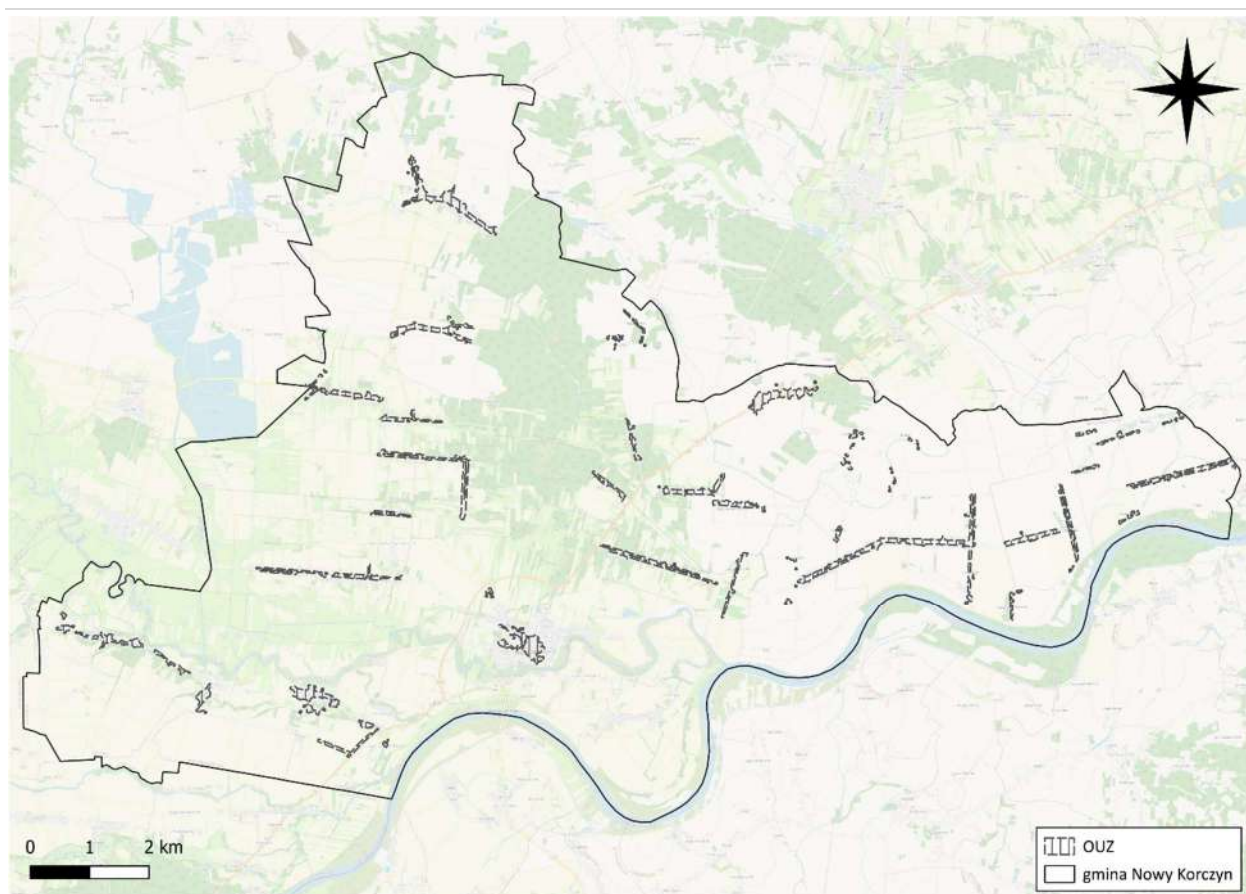
Potencjalne ryzyko zwiększenia natężenia ruchu dotyczy jedynie rejonów, w których strefy usługowe mogą się rozwinąć, jednak ich skala i dotychczasowa funkcja tych terenów wskazuje, że wpływ będzie lokalny i nieznaczny. Co istotne, Plan nie dopuszcza lokalizacji obiektów mogących znacząco zwiększać ruch ciężkich pojazdów w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej.

Wyznaczenie stref usługowych (SU) w centrach miejscowości oraz przy głównych drogach poprawia warunki dostępu do usług handlowych, społecznych i administracyjnych. Mieszkańcy zyskują czytelny układ przestrzenny, w którym łatwiej prognozować lokalizację nowych usług. Z kolei uporządkowanie stref mieszkaniowych pozwala władzom gminy skuteczniej planować rozbudowę infrastruktury technicznej, edukacyjnej czy rekreacyjnej, co przekłada się na poprawę jakości życia, szczególnie w mniejszych miejscowościach.

Plan ogólny zachowuje rozległe tereny otwarte (strefa SO) i rolnicze (SR, SN), które mają znaczenie dla mikroklimatu, retencji i jakości krajobrazu. Dzięki temu mieszkańcy korzystają z lepszego przewietrzania przestrzeni, mniejszej urbanizacji wizualnej oraz dostępu do terenów umożliwiających rekreację nieformalną. Zachowanie krajobrazu otwartego i naturalnego ma duże znaczenie dla mieszkańców w kontekście komfortu psychicznego i jakości życia, co potwierdzają liczne analizy środowiskowe i społeczne.

W nielicznych miejscach, w których strefy usługowe, produkcyjne lub infrastrukturalne graniczą bezpośrednio z zabudową mieszkaniową, potencjalnie mogą pojawić się lokalne uciążliwości. Jednak ich skala zależy będzie od późniejszych planów miejscowych i decyzji środowiskowych, które mogą wprowadzać wymagane środki minimalizujące np. pasy zieleni izolacyjnej, odpowiednie odległości od zabudowy, ograniczenia hałasu i stosowanie technologii zmniejszających emisję. Z tego względu ryzyko oddziaływań negatywnych ocenia się jako małe i w pełni możliwe do kontrolowania.

Plan ogólny w swoim kształcie wspiera harmonijny rozwój przestrzeni i poprawę warunków życia mieszkańców. Poprzez uporządkowanie funkcji terenów sprzyja stabilności społecznej, zwiększa poczucie bezpieczeństwa i ogranicza ryzyko powstawania konfliktów przestrzennych. Równocześnie tworzy ramy do rozwoju usług lokalnych oraz poprawy jakości infrastruktury publicznej, co przekłada się na lepszą dostępność świadczeń codziennych, edukacyjnych i rekreacyjnych. W długiej perspektywie prowadzi to do wzrostu atrakcyjności osiedleńczej gminy oraz poprawy ogólnej jakości życia jej mieszkańców.

Rysunek 38. Obszar Uzupełnienia Zabudowy na terenie Gminy Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu Ogólnego Gminy Nowy Korczyn

Wprowadzenie Obszaru Uzupełnienia Zabudowy (OUZ) w gminie Nowy Korczyn wpływa na warunki życia mieszkańców przede wszystkim poprzez uporządkowanie kierunków rozwoju zabudowy oraz zwiększenie przewidywalności zmian przestrzennych. Na podstawie załączonej mapy widać, że OUZ został wyznaczony wyłącznie w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy, a jego rozmieszczenie odpowiada obecnemu układowi osadniczemu gminy. Oznacza to, że tereny przeznaczone do ewentualnej rozbudowy nie ingerują w obszary dotąd niezagospodarowane, lecz wypełniają luki przestrzenne wzdłuż układów zabudowy wsi i przysiółków.

Takie podejście korzystnie wpływa na mieszkańców, ponieważ ogranicza powstawanie rozproszonej zabudowy i niekontrolowanego zainwestowania na terenach otwartych, co pozwala zachować przejrzystość i funkcjonalność przestrzeni. Dzięki temu OUZ sprzyja ochronie krajobrazu, utrzymaniu ładu przestrzennego oraz zmniejszeniu presji zabudowy na tereny o wysokich walorach przyrodniczych i rekreacyjnych, które są istotne z punktu widzenia jakości życia mieszkańców.

Wyznaczenie OUZ może również zwiększyć dostępność usług i infrastruktury technicznej. Rozwój zabudowy w zwartej formie ułatwia planowanie sieci wodociagowych, kanalizacyjnych i energetycznych oraz zapewnienie najważniejszych usług publicznych, takich jak edukacja, transport czy opieka zdrowotna. Eliminuje to jeden z istotnych problemów mieszkańców obszarów wiejskich – duże odległości do podstawowych usług i związane z tym koszty społeczne i ekonomiczne.

OUZ nie powinien powodować istotnego wzrostu uciążliwości środowiskowych, takich jak hałas czy ruch samochodowy, ponieważ rozbudowa zabudowy mieszkaniowej będzie odbywać się w naturalnym przedłużeniu już istniejących ciągów osadniczych, a nie w nowych, nieprzygotowanych komunikacyjnie miejscach. W dłuższej perspektywie sprzyja to budowaniu bardziej funkcjonalnych i bezpiecznych układów drogowych oraz zmniejszeniu ryzyka konfliktów między ruchem lokalnym a tranzytowym.

Ze względu na ograniczenie lokalizacji OUZ do obszarów już przekształconych i obsługiwanych komunikacyjnie, nie przewiduje się również pogorszenia bezpieczeństwa

powodziowego, które w dolinie Wisły i Nidy ma duże znaczenie dla mieszkańców. OUZ nie wkracza bowiem w strefy zalewowe ani tereny o zwiększonej wrażliwości.

Wprowadzenie OUZ może ponadto pozytywnie oddziaływać na stabilność społeczną gminy, ułatwiając młodym mieszkańcom pozostanie na terenie rodzinnych miejscowości i umożliwiając budowę nowych domów w lokalizacjach dobrze skomunikowanych z otoczeniem. Dla społeczności lokalnych oznacza to podtrzymanie więzi społecznych, utrzymanie sieci usług i szkół oraz przeciwdziałanie depopulacji, która jest jednym z kluczowych wyzwań obszarów wiejskich.

Potencjalne ryzyko negatywnych oddziaływań dotyczy jedynie lokalnych przypadków nadmiernego zagęszczenia zabudowy, które mogłoby wpłynąć na komfort życia sąsiednich gospodarstw (np. poprzez zmniejszenie prywatności lub wzrost ruchu lokalnego). Ryzyko to ma jednak charakter ograniczony i może zostać minimalizowane poprzez odpowiednie rozstrzygnięcia w przyszłych planach miejscowych lub decyzjach o warunkach zabudowy (np. odpowiednie odległości od sąsiednich zabudowań, lokalizację zjazdów, zachowanie zieleni osłonowej).

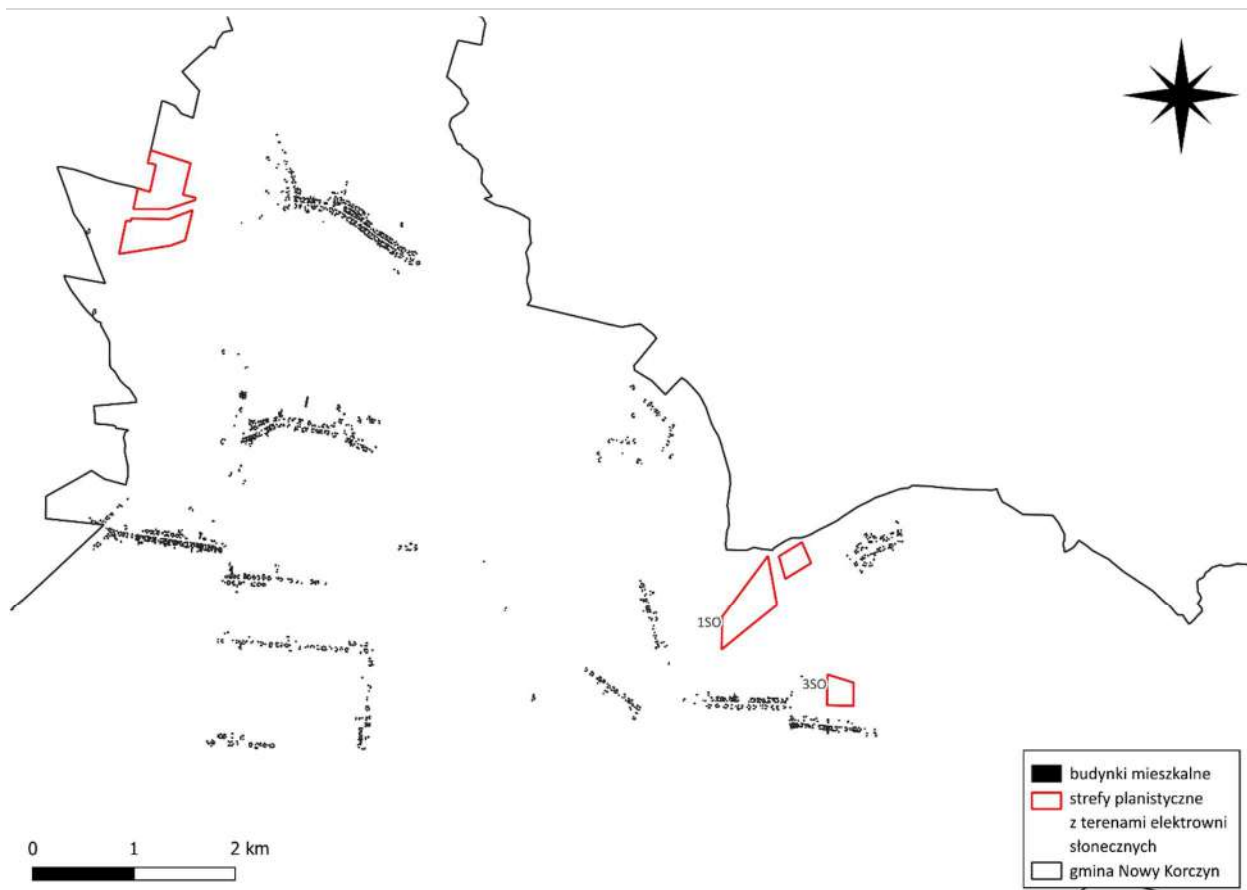
Wprowadzenie OUZ należy ocenić jako korzystne dla jakości życia mieszkańców, ponieważ wspiera rozwój zabudowy w sposób uporządkowany, dostępny komunikacyjnie i zgodny z istniejącą strukturą osadniczą. Jednocześnie ogranicza rozpraszanie zabudowy, zachowując walory krajobrazowe i przyrodnicze gminy. Oddziaływania negatywne są niewielkie, lokalne i w razie konieczności możliwe do skutecznego ograniczenia na dalszych etapach planowania przestrzennego.

Mapa lokalizacji stref z profilem dodatkowym „elektrownie słoneczne” w odniesieniu do budynków mieszkalnych pokazuje, że wszystkie planowane obszary farm

fotowoltaicznych sytuowane są poza zwartą zabudową wsi, na terenach dotychczas użytkowanych rolniczo. Strefa 1SR w północno-zachodniej części gminy oddzielona jest od najbliższych budynków pasem pól uprawnych, natomiast strefy 1SO, 2SO i 3SO zlokalizowane są przy rozproszonej zabudowie zagrodowej, z zachowaniem wyraźnych odległości od głównych skupisk mieszkaniowych. Oznacza to, że bezpośredni wpływ funkcjonowania elektrowni słonecznych na mieszkańców – w postaci cienia, efektu olśnienia czy ograniczenia przewietrzania, będzie niewielki i w praktyce odczuwalny głównie w najbliższym sąsiedztwie inwestycji.

Najistotniejszym skutkiem dla ludzi będzie zmiana percepcji krajobrazu: przekształcenie części pól i łąk w tereny o charakterze technicznym. Oddziaływanie to ma jednak charakter wizualny, a dzięki położeniu instalacji poza zwartymi jednostkami osadniczymi nie powinno istotnie obniżać komfortu zamieszkania. Krótkotrwale, w fazie budowy, należy spodziewać się zwiększonego ruchu pojazdów ciężarowych i hałasu w sąsiedztwie dojazdów do inwestycji, jednak będzie to zjawisko czasowe.

Aby ograniczyć nawet lokalne uciążliwości, zaleca się wprowadzenie pasów zieleni izolacyjnej (zadrzewienia, krzewy) pomiędzy instalacjami a zabudową mieszkaniową, zachowanie odpowiednich odległości od domów oraz stosowanie ogrodzeń ażurowych zamiast pełnych. Wskazane jest także ograniczenie oświetlenia nocnego do niezbędnego minimum, z użyciem opraw kierunkowych, co zmniejszy odczuwalność inwestycji po zmroku. Przy spełnieniu tych warunków wpływ wyznaczonych stref pod elektrownie słoneczne na ludzi można ocenić jako nieznaczny, lokalny i możliwy do pełnej akceptacji, a w skali całej gminy – jako neutralny.

Rysunek 39. Strefy 1SR, 1SO, 2SO i 3SO na tle budynków mieszkalnych w Gminie Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu Ogólnego Gminy Nowy Korczyn oraz BDOT

7.9. Oddziaływanie na wody

Plan Ogólny Gminy Nowy Korczyn wywiera pozytywny wpływ na gospodarkę wodną, porządkując sposób zagospodarowania przestrzeni w sposób sprzyjający ochronie zasobów wodnych, minimalizacji ryzyka powodziowego oraz poprawie jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Ustalenia planu odnoszą się zarówno do głównych cieków wodnych wyznaczających strukturę hydrologiczną gminy, jak i do gospodarki wodnej w kontekście rozwoju zabudowy mieszkaniowej, rolnictwa oraz działalności gospodarczej. Gmina Nowy Korczyn położona jest w dolinie Wisły i Nidy, które stanowią jej kluczowe elementy środowiska wodnego i jednocześnie wyznaczają znaczną część jej granic. W Planie ogólnym obie doliny rzeczne zostały włączone do stref o ograniczonej ingerencji inwestycyjnej, przede wszystkim do strefy otwartej i terenów zieleni naturalnej. Regulacja ta sprzyja zachowaniu ich naturalnych funkcji retencyjnych, ogranicza presję zabudowy na obszary zalewowe oraz

wspiera ochronę zróżnicowanych ekosystemów dolinnych, w tym łąk, pastwisk i terenów wodno-błotnych. Dzięki temu możliwe jest utrzymanie stabilności stosunków wodnych oraz spowolnienie odpływu powierzchniowego.

Plan wspiera również ochronę jakości wód poprzez ograniczenie zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie dolin rzecznych oraz rowów melioracyjnych. Ograniczenie intensywnego zainwestowania w ich pobliżu zmniejsza ryzyko spływu zanieczyszczeń rolniczych i komunalnych bezpośrednio do Wisły, Nidy i mniejszych cieków. W rezultacie działania te sprzyjają utrzymaniu dobrego stanu ekologicznego wód oraz poprawie warunków bytowania organizmów wodnych i zależnych od wód.

Duży udział terenów otwartych i rolnych utrzymany w Planie, ma kluczowe znaczenie dla naturalnej retencji. Użytki zielone, grunty orne oraz obszary nieprzekształcone stanowią przestrzeń pozwalającą na

infiltrację i akumulację wód opadowych. Szczególnie ważne są obszary położone wzdłuż starorzeczy, terenów wilgotnych oraz wzdłuż głównych osi hydrologicznych, które zachowują zdolności filtracyjne i chronią zasoby wodne przed eutrofizacją i zanieczyszczeniami rolniczymi.

Wyznaczone strefy planistyczne w gminie Nowy Korczyn – zwłaszcza strefa otwarta (SO), rolnicza (SR, SN) oraz strefy zieleni, wspierają utrzymanie naturalnych procesów retencji i regulacji stosunków wodnych. Zachowanie dużych powierzchni biologicznie czynnych w strukturze gminy ogranicza nadmierny odpływ wody, sprzyja łagodzeniu skutków suszy oraz wspiera adaptację do zmian klimatycznych.

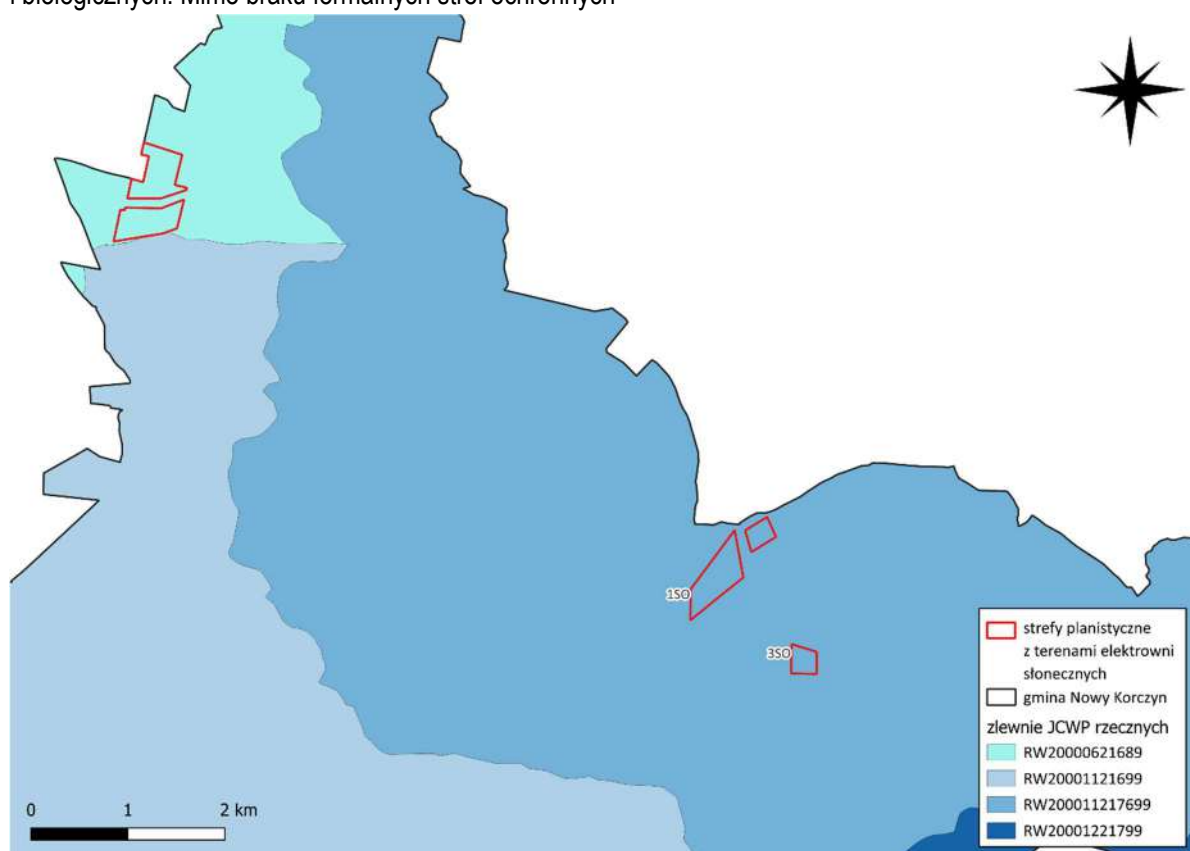
W kontekście ochrony wód podziemnych Plan ogranicza rozwój funkcji mogących stanowić zagrożenie dla jakości wód gruntowych, szczególnie na obszarach o wysokiej przepuszczalności gleb. Brak lokalizacji nowych obiektów przemysłowych o wysokiej potencjalnej szkodliwości oraz zachowanie znacznych powierzchni terenów rolnych o ekstensywnym charakterze użytkowania zmniejsza ryzyko infiltracji zanieczyszczeń chemicznych i biologicznych. Mimo braku formalnych stref ochronnych

ujęć wód, zapisy planistyczne pośrednio chronią ich zasoby, ograniczając intensywną urbanizację w obszarach szczególnie wrażliwych.

Plan ogólny promuje również rozwiązania sprzyjające zwiększaniu zdolności retencyjnej krajobrazu, takie jak ochrona starorzeczy, terenów podmokłych, zadrzewień śródpolnych oraz zieleni naturalnej. Elementy te wspierają stabilizację lokalnego mikroklimatu, redukują skutki ekstremalnych zjawisk pogodowych oraz poprawiają bilans wodny gminy.

Ustalenia Planu Ogólnego Gminy Nowy Korczyn w istotny sposób wspierają ochronę i racjonalne zarządzanie zasobami wodnymi. Poprzez utrzymanie naturalnych przestrzeni retencyjnych, ograniczenie zabudowy na terenach zalewowych oraz ochronę jakości wód powierzchniowych i podziemnych, Plan będzie powodować długotrwałe, pośrednie i jednoznacznie pozytywne oddziaływania na gospodarkę wodną gminy.

Na terenie Gminy wyznaczono 4 strefy ze wskazaniem w profilu dodatkowym terenów elektrowni słonecznych: 1SR, 1SO, 2SO oraz 3SO.

Rysunek 40. Strefy 1SR, 1SO, 2SO i 3SO na zlewni JCWP rzecznych w Gminie Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu Ogólnego Gminy Nowy Korczyn oraz PGW WP

Planowane strefy, w których wprowadzono możliwość lokalizacji elektrowni słonecznych, położone są w zlewniach dwóch jednolitych części wód powierzchniowych: JCWP Maskalis (RW20000621689) oraz JCWP Strumień (RW200011217699). Obie te JCWP mają obecnie zły stan wód, a w ich zlewniach dominują tereny rolnicze, na których presje związane z działalnością człowieka mają największy wpływ na jakość wód. W tym kontekście wprowadzenie farm fotowoltaicznych może oddziaływać pozytywnie, przyczyniając się do ograniczenia presji rolniczej, stabilizacji powierzchni terenu oraz tworzenia warunków korzystnych dla retencji wód.

Największą korzyścią dla obu JCWP jest to, że tereny przeznaczone pod instalacje fotowoltaiczne obejmują obszary intensywnie użytkowane rolniczo, w dużej mierze monokulturowe i pozbawione wartości przyrodniczej. W takich miejscach przekształcenie gruntów rolnych w obszary o ograniczonej ingerencji człowieka zazwyczaj prowadzi do zmniejszenia erozji gleb, ograniczenia spływu biogenów oraz zanieczyszczeń obszarowych. Pod panelami fotowoltaicznymi pozostaje roślinność niska, która sprzyja zwiększonej infiltracji, a brak orki i nawożenia zmniejsza obciążenie chemiczne wód powierzchniowych i podziemnych. W efekcie elektrownie słoneczne mogą stać się obszarami o bardziej stabilnych warunkach hydrologicznych niż dotychczasowe pola orne.

Ponadto instalacje fotowoltaiczne nie wymagają trwałego przekształcenia stosunków wodnych ani ingerencji w ciek. Nie wpływają bezpośrednio na hydromorfologię rzek, a ich oddziaływanie ma charakter pośredni i lokalny. W szczególności strefy 1SO, 2SO i 3SO, położone w zlewni Maskalisu, mogą przyczynić się do stopniowego ograniczania presji rolniczej, która (zgodnie z kartą charakterystyki) stanowi obecnie główne źródło problemów tej JCWP, w tym eutrofizacji i pogorszenia jakości wód. Podobny efekt może zostać osiągnięty w JCWP Strumień, gdzie strefa 1SR zastępuje fragment terenów ornych obszarem, którego użytkowanie jest stabilne, przewidywalne i znacznie mniej uciążliwe dla środowiska.

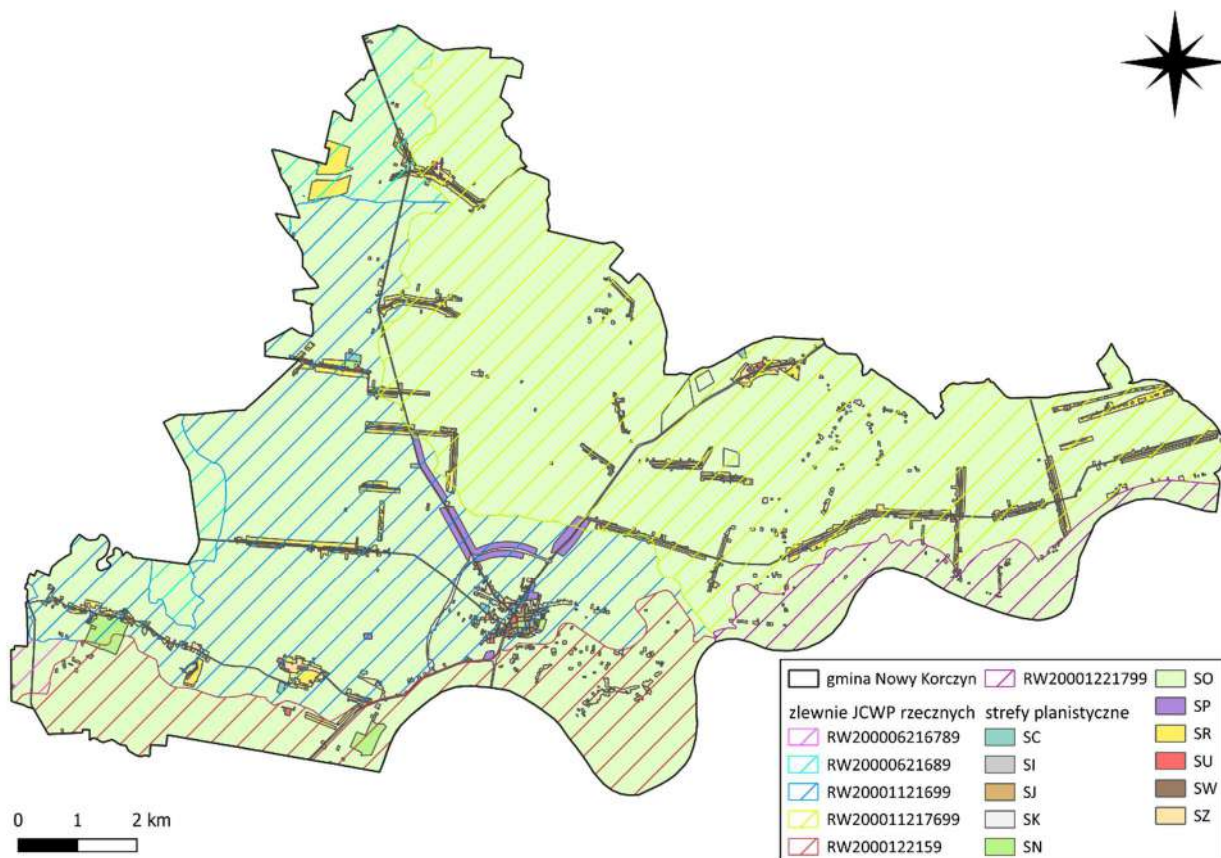
Z uwagi na to, że strefy lokalizowane są poza bezpośrednimi dolinami cieków i z dala od obszarów

podmokłych, nie przewiduje się negatywnego wpływu na retencję ani na funkcjonowanie lokalnych systemów melioracyjnych. Co więcej, farmy fotowoltaiczne (przy właściwym zagospodarowaniu) mogą wzmacniać lokalną mikroretencję, zatrzymywać wodę w glebie oraz ograniczać ekstremalne zjawiska, takie jak wysychanie gleb czy gwałtowny spływ powierzchniowy.

Potencjalne oddziaływania negatywne ograniczają się głównie do ewentualnego zwiększenia udziału powierzchni utwardzonych (dojazdy, fundamenty) oraz ryzyka lokalnych zaburzeń odpływu. Mogą one zostać łatwo zminimalizowane poprzez stosowanie dobrze znanych praktyk środowiskowych, takich jak: zachowanie roślinności zielnej pod panelami, utrzymanie pasów buforowych wzdłuż rowów i obniż terenu, unikanie uszczelniania gruntu w zamian za wykorzystanie dróg gruntowych lub o nawierzchni przepuszczalnej, a także stosowanie systemów retencji rozproszonej (np. muld chłonnych). Działania te nie tylko eliminują potencjalne zagrożenia, lecz dodatkowo wzmacniają pozytywny wpływ inwestycji na zdolność terenu do retencji wody i ochrony jakości wód w JCWP.

Wprowadzenie stref planistycznych przewidujących lokalizację elektrowni słonecznych w gminie Nowy Korczyn może wyrzucić przewagę oddziaływań pozytywnych na stan wód powierzchniowych, przede wszystkim poprzez: zmniejszenie presji rolniczej, stabilizację użytkowania gruntów oraz poprawę warunków retencyjnych. Negatywne efekty są niewielkie, możliwe do precyzyjnego ograniczenia i nie stanowią zagrożenia dla realizacji celów środowiskowych JCWP, o ile inwestycje zostaną wykonane z zastosowaniem standardowych praktyk minimalizujących.

Zgodnie z dokumentami oraz danymi publikowanymi przez PGW WP, na omawianym terenie występuje 6 JCWP: RW2000122159, RW20001221799, RW20001121699, RW200006216789, RW20000621689, RW200011217699. Na terenie gminy Nowy Korczyn nie znajdują się żadne JCWP jeziorne. Na poniższej rycinie przedstawiono wyznaczone strefy planistyczne na tle zlewni ww. JCWP rzecznych.

Rysunek 41. Zlewnie JCWP rzecznych na tle stref planistycznych w Gminie Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu Ogólnego Gminy Nowy Korczyn oraz danych PGW WP

Strefy planistyczne wprowadzone w Planie Ogólnym gminy Nowy Korczyn oddziałują na wszystkie sześć zlewni JCWP rzecznych w sposób przede wszystkim neutralny, a w wielu przypadkach także pośrednio korzystny. Wynika to z faktu, że układ stref oparto na już istniejącym użytkowaniu terenów, bez otwierania nowych obszarów pod zabudowę i bez wprowadzania funkcji, które mogłyby generować dodatkowe presje na środowisko wodne. Dominującą rolę we wszystkich zlewniach odgrywa strefa otwarta (SO), która obejmuje głównie tereny rolnicze oraz obszary wolne od zabudowy, co zapewnia zachowanie infiltracji, retencji i naturalnych procesów filtracyjnych.

W zlewni RW200006216789 (Ciek od Krzyża) występuje przede wszystkim strefa SO, a ponadto niewielkie fragmenty stref SK i SR. Takie rozmieszczenie oznacza, że Plan nie wprowadza zmian mogących zwiększyć presję na ciek, ponieważ zarówno strefa zagrodowa, jak i komunikacyjna odzwierciedlają dotychczasowe zagospodarowanie terenu. Utrzymanie przewagi terenów otwartych stabilizuje stosunki wodne i ogranicza możliwość wzrostu zanieczyszczeń obszarowych.

W zlewni RW20000621689 (Maskalis) również przeważa SO, uzupełniona o strefy SK, SR, SZ oraz niewielki fragment SC. Taki układ jest korzystny, ponieważ ogranicza rozwój zabudowy, a jednocześnie umożliwia uporządkowanie istniejących funkcji. Strefy mieszkaniowe i zagrodowe nie wychodzą poza obecny zasięg osadnictwa, a strefy specjalne i komunikacyjne obejmują obszary już przekształcone. Dzięki temu plan nie zwiększa presji urbanizacyjnej w zlewni, która według kart charakterystyk jest szczególnie wrażliwa na zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego. Zachowanie dominującej roli strefy SO pozytywnie wpływa na retencję oraz jakość wód.

W zlewni RW20001121699 (Nida od Czarnej Nidy do ujścia) dominują tereny SO, choć na jej obszarze pojawiają się wszystkie pozostałe strefy w niewielkim udziale. Różnorodność funkcjonalna nie generuje jednak zagrożeń dla jakości wód, ponieważ wszystkie strefy zabudowy i usług zlokalizowane są wyłącznie tam, gdzie takie funkcje występowały dotychczas. Plan nie dopuszcza rozwoju zabudowy na terenach otwartych, co pozwala utrzymać wysoką przepuszczalność podłoża

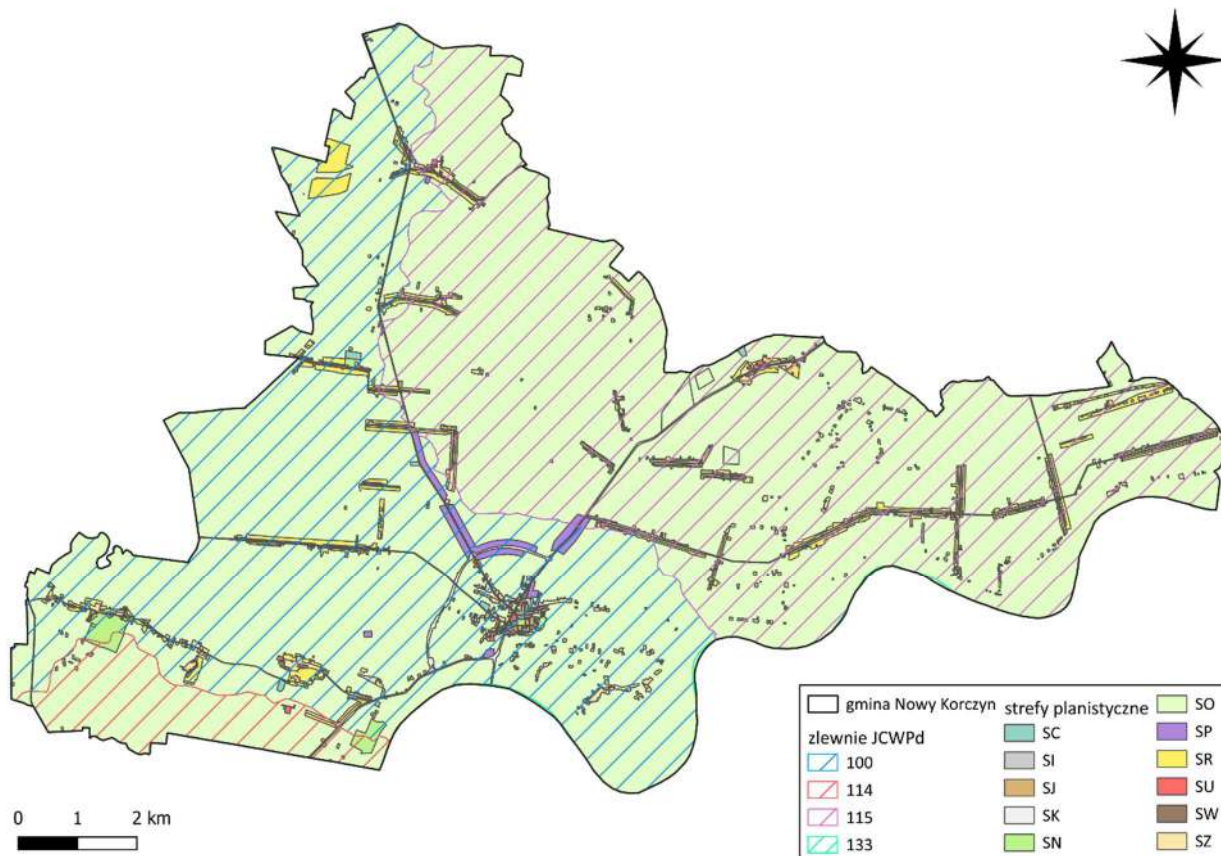
i ogranicza ryzyko spływu powierzchniowego. W efekcie oddziaływanie planu w tej zlewni ma charakter stabilizujący.

W przypadku RW200011217699 (Strumień) również obserwuje się dominację strefy SO, natomiast wszystkie pozostałe strefy pojawiają się w niewielkich, punktowych lokalizacjach, zawsze pokrywających się z istniejącymi strukturami osadniczymi lub funkcjonalnymi. Ze względu na typowy dla tej zlewni układ mozaikowy, utrzymanie dotychczasowych funkcji bez ich rozszerzania ogranicza potencjalne oddziaływania na ciek, w szczególności związane z przekształceniami hydromorfologicznymi i dopływem biogenów.

W zlewni RW2000122159 (Wisła od Raby do Nidy) również dominuje strefa SO, a pozostałe strefy: SN, SU, SK, SR i SZ, obejmują tereny już ukształtowane i od dawna wykorzystywane zgodnie z tym profilem funkcjonalnym. Strefy zabudowy nie zwiększają zasięgu osadnictwa w dolinie Wisły, co sprzyja ochronie naturalnych procesów retencyjnych i filtracyjnych charakterystycznych dla tego typu ekosystemów. Utrzymanie niskiej presji przestrzennej na obszarach przyległych do Wisły stanowi istotny element ochrony jakości wód w tej JCWP.

Ostatnia zlewnia, RW20001221799 (Wisła od Nidy do Wisłoki), obejmuje tereny, w których przeważa SO, natomiast strefy SR i SZ mają bardzo ograniczony zasięg i dotyczą jedynie istniejących punktów zabudowy. Brak nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę i kontynuacja dotychczasowego sposobu użytkowania sprawiają, że Plan nie wprowadza dodatkowych zagrożeń dla jakości wód. Dominacja terenów otwartych oraz brak istotnych przekształceń sprzyjają ochronie procesów hydrologicznych oraz ograniczają ryzyko zwiększenia spływu zanieczyszczeń.

Sposób wyznaczenia stref planistycznych w Planie Ogólnym Gminy Nowy Korczyn nie powoduje zwiększenia presji na środowisko wodne w żadnej z sześciu zlewni JCWP. We wszystkich przypadkach strefy zostały dopasowane do istniejącego zagospodarowania, a duży udział terenów otwartych umożliwia zachowanie naturalnych warunków retencji i infiltracji. Oddziaływanie planu jest więc przede wszystkim neutralne, a niekiedy również pośrednio korzystne, zwłaszcza tam, gdzie ograniczona została możliwość dalszej urbanizacji w pobliżu cieków.

Rysunek 42. JCWPd na tle stref planistycznych w Gminie Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu Ogólnego Gminy Nowy Korczyn oraz danych PGW WP

Wody podziemne w gminie Nowy Korczyn należą do czterech jednolitych części wód podziemnych: GW2000115, GW2000114, GW2000100 i GW2000133. Wszystkie charakteryzują się dobrym stanem chemicznym i ilościowym, dla żadnej nie zidentyfikowano presji powodującej zagrożenie stanu, a JCWPd uznano za niezagrażone nieosiągnięciem celów środowiskowych. Oznacza to, że zasadniczym zadaniem planowania przestrzennego w gminie jest utrzymanie tego dobrego stanu i niedopuszczenie do pojawienia się nowych, istotnych zagrożeń.

Na załączonej mapie widać, że w zasięgu wszystkich JCWPd w granicach gminy dominują strefy otwarte (SO) oraz rolnicze i zieleniowe, natomiast strefy zabudowy mieszkaniowej, usługowej, produkcyjnej czy komunikacyjnej zajmują stosunkowo niewielkie powierzchnie i są zlokalizowane głównie tam, gdzie taka zabudowa już istnieje. Plan ogólny nie otwiera nowych, rozległych terenów pod intensywną zabudowę ani pod działalność przemysłową mogącą stanowić istotne źródło zanieczyszczeń wód podziemnych. Dzięki temu nie przewiduje się wzrostu ryzyka związanego ani

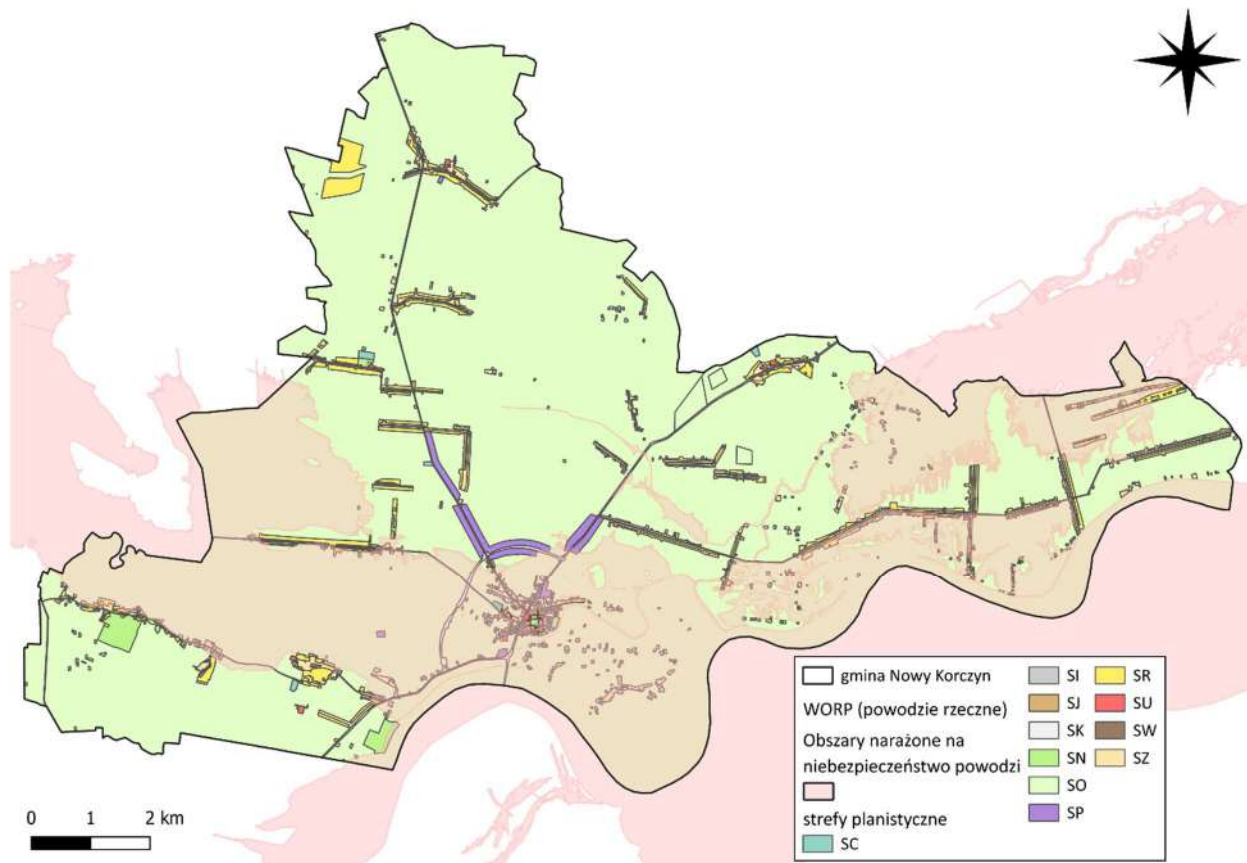
z ponadnormatywnymi poborami wód, ani z dopływem substancji niebezpiecznych do warstw wodonośnych.

Duży udział terenów otwartych i rolnych sprzyja infiltracji wód opadowych i zasilaniu poziomów wodonośnych, co jest korzystne zarówno dla ilościowego, jak i chemicznego stanu wód podziemnych. Utrzymanie mozaiki pól, łąk i nieużytków przy niewielkim stopniu uszczelnienia powierzchni pozwala na zachowanie naturalnych procesów obiegu wody. Plan porządkuje też zabudowę, ograniczając jej rozpraszanie, co w praktyce ułatwia budowę i rozbudowę systemów kanalizacji sanitarnej oraz uporządkowanie gospodarki ściekowej. W dłuższej perspektywie może to oznaczać zmniejszenie ryzyka nieszczelnych szamb i wycieków, które na obszarach wiejskich są jednym z głównych zagrożeń dla jakości wód podziemnych.

Potencjalne negatywne oddziaływania mogą mieć charakter lokalny i dotyczyć przede wszystkim tych fragmentów, w których strefy zabudowy mieszkaniowej, usługowej lub produkcyjnej będą się rozwijać na gruntach dotąd użytkowanych rolniczo. Mogą one wiązać się z częściowym uszczelnieniem powierzchni

i zwiększeniem ilości zanieczyszczeń związanych z ruchem samochodowym czy działalnością usługową. Oddziaływania te można jednak skutecznie ograniczyć poprzez stosowanie szczelnych systemów kanalizacyjnych, właściwe zagospodarowanie wód opadowych (np. retencja lokalna, nawierzchnie przepuszczalne), odpowiednie lokalizowanie potencjalnie uciążliwych funkcji oraz kontrolę gospodarki odpadami i substancjami chemicznymi.

Podsumowując, wyznaczone w Planie Ogólnym strefy planistyczne w gminie Nowy Korczyn nie powodują istotnego wzrostu presji na wody podziemne we wszystkich czterech JCWPd i nie stwarzają ryzyka pogorszenia ich obecnie dobrego stanu. Dominuje oddziaływanie neutralne, a w zakresie porządkowania zabudowy, poprawy możliwości kanalizacji oraz utrzymania dużego udziału powierzchni biologicznie czynnej można mówić o wpływie pośrednio pozytywnym.

Rysunek 43. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi rzecznych na tle stref planistycznych w Gminie Nowy Korczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu Ogólnego Gminy Nowy Korczyn oraz danych PGW WP

Wprowadzenie stref planistycznych w Planie ogólnym gminy Nowy Korczyn ma istotne znaczenie dla sposobu zagospodarowania terenów zagrożonych powodzią, jednak analiza mapy wskazuje, że ustalenia planu są generalnie spójne z uwarunkowaniami hydrologicznymi, a większość terenów o wysokim ryzyku powodziowym została objęta funkcjami najmniej kolizyjnymi z punktu widzenia zagrożeń wodnych.

Największe powierzchnie obszarów narażonych na powódź rzeczna znajdują się w południowej części gminy, wzdłuż doliny Wisły oraz miejscami w obrębie doliny Nidy. W przeważającej części pokrywają się one

ze strefą otwartą (SO), czyli terenami rolnymi, zieleni naturalnej i ekstensywnie użytkowanymi przestrzeniami. Jest to kierunek bardzo korzystny, ponieważ strefa ta nie dopuszcza intensywnej zabudowy i sprzyja utrzymaniu naturalnych procesów retencji oraz możliwości okresowego zalewania, co jest kluczowe dla bezpieczeństwa powodziowego oraz zachowania funkcji dolin rzecznych. Przeznaczenie tych terenów ogranicza ryzyko strat materialnych i jednocześnie wspiera naturalne mechanizmy ochrony przeciwpowodziowej.

W obszarach, gdzie strefa otwarta styka się ze strefami zabudowy mieszkaniowej lub usługowej, ich udział

w terenach zagrożonych powodzią jest niewielki i zwykle obejmuje jedynie fragmenty już istniejących układów osadniczych. Oznacza to, że plan nie intensyfikuje zabudowy w kierunku terenów zalewowych, a jedynie porządkuje funkcje w miejscach, gdzie zabudowa już istnieje. Nie generuje to nowych zagrożeń, natomiast może wiązać się z potrzebą stosowania odpowiednich zabezpieczeń przy modernizacji lub uzupełnianiu zabudowy, np. stosowania podwyższonych parterów czy zabezpieczeń przeciwpodtopieniowych.

Niewielkie powierzchnie innych stref takich jak: SR, SK czy SU, nakładające się na obszary zagrożone powodzią występują głównie w ich obrzeżach i nie zmieniają w sposób istotny charakteru dolin rzecznych. W każdym z tych przypadków plan dopuszcza realizację inwestycji zgodnie z przepisami szczególnymi, co oznacza konieczność uwzględniania ograniczeń wynikających z Prawa wodnego, m.in. zakazu lokalizowania obiektów mogących utrudniać przepływ wód lub zwiększać ryzyko powodzi.

W kontekście ewentualnych ryzyk niewielkie są to sytuacje związane z lokalizacją zabudowy mieszkaniowej lub usługowej w obszarach predysponowanych do występowania podtopień podczas wezbrań. Skala tych potencjalnych zagrożeń jest jednak ograniczona, a ich skutki mogą być minimalizowane poprzez stosowanie zasad dobrej praktyki, takich jak zachowanie nieprzepuszczalnych dla zabudowy pasów przy ciekach, unikanie uszczelniania dużych powierzchni, stosowanie zieleni urządzonej jako formy retencji czy projektowanie inwestycji zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego.

Podsumowując, wprowadzenie stref planistycznych w Planie ogólnym gminy Nowy Korczyn w sposób uporządkowany i zgodny z istniejącym zagospodarowaniem wpływa pozytywnie na obszary zagrożone powodzią. Dominacja strefy otwartej na terenach zalewowych sprzyja utrzymaniu naturalnych procesów hydrologicznych i minimalizuje ryzyko strat podczas powodzi, a niewielkie fragmenty stref z zabudową nie prowadzą do istotnego zwiększenia presji na doliny rzeczne. Dzięki temu plan stanowi narzędzie wspierające bezpieczeństwo mieszkańców oraz zachowanie naturalnych funkcji terenów nadrzecznych.

Plan ogólny gminy Nowy Korczyn, w sposób wyraźny i systemowy uwzględnia cele środowiskowe określone w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (PGW). Analiza zapisów planu oraz rozmieszczenia stref wskazuje, że dokument ten wpisuje się w najważniejsze kierunki działań PGW, których celem jest osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych, ograniczenie presji hydromorfologicznych, poprawa retencji oraz minimalizacja ryzyka powodziowego.

Najistotniejszym elementem zgodnym z PGW jest utrzymanie rozległych powierzchni strefy otwartej (SO) na obszarach dolinnych Wisły i Nidy oraz w miejscach o istotnym znaczeniu hydrologicznym. Strefa ta obejmuje tereny rolne, trwałe użytki zielone, zieleń naturalną, lasy i ciek, czyli przestrzenie sprzyjające swobodnemu przepływowi wód, naturalnej retencji oraz ochronie jakości wód. Jest to zgodne z celami PGW dotyczącymi redukcji uszczelniania powierzchni, utrzymania przestrzeni pozwalających rzekom na naturalne funkcjonowanie oraz wzmacniania procesów samooczyszczania wód. Brak intensywnej zabudowy na tych obszarach ogranicza ryzyko dodatkowej presji antropogenicznej, w tym zanieczyszczeń obszarowych wpływem powierzchniowym.

Plan nie przewiduje lokowania nowych, intensywnych funkcji zabudowy w strefach szczególnie wrażliwych, co oznacza, że nie dochodzi do wzrostu presji na JCWP i JCWPd – zarówno w ujęciu jakościowym, jak i ilościowym. Kierunek ten jest spójny z celem PGW, jakim jest zapobieganie pogorszeniu stanu wód oraz minimalizowanie nowych źródeł presji, zwłaszcza hydromorfologicznej i chemicznej. Utrzymywanie terenów otwartych wokół cieków oraz ograniczenie zabudowy w ich bezpośrednim sąsiedztwie przeciwdziała degradacji korytarzy ekologicznych cieków i wsparciu ciągłości hydromorfologicznej – jednego z kluczowych elementów PGW.

W zakresie ochrony wód podziemnych Plan również pozostaje zgodny z celami PGW. Na terenach JCWPd o dobrej jakości i wysokiej wartości zasobów nie przewidziano funkcji, które mogą stanowić znaczne ryzyko zanieczyszczenia, takich jak działalność przemysłowa o podwyższonej uciążliwości czy intensywne składowanie materiałów niebezpiecznych. Dominują funkcje rolnicze, zieleni i zabudowy mieszkaniowej o niskiej intensywności, co sprzyja utrzymaniu dobrego stanu chemicznego i ilościowego

wód podziemnych. Zieleń naturalna, grunty rolne o mniejszym poziomie uszczelnienia oraz zachowanie obowiązujących ograniczeń dla lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wspierają procesy infiltracji i naturalnego zasilania zbiorników podziemnych.

Plan uwzględnia również kwestie związane z ograniczaniem ryzyka powodziowego, co jest wskazywane w PGW jako kluczowe dla ograniczenia presji na ekosystemy rzeczno-dolinne. Zachowanie stref zabudowy poza terenami zalewowymi (z wyjątkiem istniejących układów osadniczych), unikanie rozwoju nowej zabudowy w zasięgu wód powodziowych oraz utrzymanie terenów zielonych w dolinie Wisły i Nidy wspiera bezpieczeństwo mieszkańców oraz sprzyja realizacji celów PGW w zakresie ochrony ekosystemów zależnych od wód.

Podsumowując, Plan ogólny gminy Nowy Korczyn w pełnym zakresie uwzględnia cele środowiskowe PGW dorzecza Wisły. Dokument utrzymuje i wzmacnia funkcje przyrodnicze terenów nadrzecznych, chroni zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, ogranicza intensyfikację zabudowy w przestrzeniach szczególnie

wrażliwych oraz wspiera naturalne procesy hydrologiczne. Nie wprowadza żadnych rozwiązań, które mogłyby prowadzić do pogorszenia stanu jednolitych części wód, a większość ustaleń działa w kierunku poprawy ich jakości i ochrony przed presjami związanymi z urbanizacją.

W Planie ogólnym wyznaczono strefy SC – strefy cmentarzy, obejmujące istniejące oraz planowane tereny cmentarne na obszarze gminy. W granicach stref SC dopuszcza się nie tylko funkcję cmentarną, lecz także zieleń urządzoną, co ma istotne znaczenie dla ochrony środowiska. Część powierzchni tych stref może pełnić funkcję zieleni izolacyjnej i rekreacyjnej, stanowiącej naturalny bufor pomiędzy cmentarzem a terenami sąsiednimi. Takie rozwiązanie umożliwia ograniczenie potencjalnych uciążliwości sanitarnych, zapachowych i krajobrazowych oraz łagodzi oddziaływanie obiektów cmentarnych na otoczenie. Zieleń w obrębie stref SC pełni ponadto rolę naturalnej bariery filtrującej, ograniczającej migrację zanieczyszczeń i poprawiającej infiltrację wód opadowych.

7.10. Oddziaływanie na powietrze

Wprowadzone w Planie ogólnym gminy Nowy Korczyn ustalenia, mają istotne znaczenie dla kształtowania warunków jakości powietrza, zwłaszcza w świetle aktualnej oceny strefy świętokrzyskiej. Stan jakości powietrza w strefie, do której należy gmina, oceniany jest jako stosunkowo dobry: nie notuje się przekroczeń dopuszczalnych poziomów pyłu PM₁₀ i PM_{2,5}, a stężenia szeregu substancji – takich jak dwutlenek siarki, tlenki azotu, benzen, tlenki węgla czy metale ciężkie w pyłe – utrzymują się od lat na poziomie poniżej norm. Jedynym trwałym problemem o charakterze zdrowotnym pozostaje przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ oraz okresowe wysokie dobowe stężenia pyłów w sezonie grzewczym. Ponadto, podobnie jak w całym województwie, odnotowuje się przekroczenie poziomu celu długoterminowego dla ozonu, wynikające głównie z napływu zanieczyszczonych mas powietrza oraz sprzyjających warunków meteorologicznych. W tym kontekście Plan ogólny pełni rolę narzędzia ograniczającego potencjalne presje lokalne, a tym

samym wspierającego realizację celów środowiskowych określonych w programie ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego.

Najważniejszym elementem Planu z punktu widzenia jakości powietrza jest utrzymanie dominującej roli strefy otwartej (SO), obejmującej rozległe tereny zieleni, rolnictwa, łąk, pastwisk i kompleksów leśnych. Tereny te nie tylko nie generują emisji, ale również sprzyjają przewietrzaniu przestrzeni i dyspersji zanieczyszczeń, stanowiąc naturalną barierę ograniczającą kumulację pyłów w warstwie przyziemnej. Zachowanie dużego udziału powierzchni biologicznie czynnej jest szczególnie istotne w gminach o dużym udziale indywidualnych źródeł ciepła, gdzie w okresie grzewczym mogą występować epizody podwyższonych stężeń pyłów – obecne uwarunkowania przestrzenne stabilizują bowiem warunki klimatu lokalnego i ułatwiają rozpraszanie emisji.

Plan wprowadza również czytelny system strefowania zabudowy, który zapobiega powstawaniu nowych, znaczących źródeł emisji. Strefy mieszkaniowe,

usługowe czy związane z działalnością gospodarczą lokalizowane są głównie na terenach już przekształconych, a ich zasięg ograniczono do obszarów o istniejącym zagospodarowaniu. Brak ekspansji zabudowy w kierunku dotychczas wolnych od zabudowy fragmentów gminy zmniejsza ryzyko pojawienia się nowych punktowych źródeł emisji spalin, pyłów czy zanieczyszczeń przemysłowych. Jednocześnie ustalenia strefowe nie dopuszczają lokalizacji przedsięwzięć szczególnie uciążliwych, takich jak energochłonne zakłady przemysłowe, duże składowiska surowców pyłących czy instalacje o dużej emisji gazów lub pyłów. Ogranicza to możliwość kumulacji emisji i tym samym chroni mieszkańców przed pogorszeniem warunków aerosanitarnych.

Istotnym pozytywnym czynnikiem wynikającym z Planu jest wyznaczenie obszarów przeznaczonych pod elektrownie słoneczne. Rozwój fotowoltaiki to kierunek w pełni zgodny z celami krajowych i regionalnych polityk jakości powietrza, ponieważ pozwala ograniczyć zużycie energii z paliw kopalnych, a więc redukuje emisje pyłów i gazów związanych z wytwarzaniem energii oraz ogrzewaniem budynków. Energia pozyskiwana z instalacji PV jest zeroemisyjna na etapie eksploatacji, dzięki czemu jej rozwój stanowi jedno z kluczowych narzędzi poprawy jakości powietrza w skali województwa. Lokalizacja instalacji na gruntach rolnych o niskiej wartości środowiskowej dodatkowo minimalizuje ryzyka i nie powoduje wprowadzania źródeł emisji w pobliże zabudowy mieszkaniowej.

Wpływ planowanych instalacji słonecznych na jakość powietrza może być potencjalnie negatywny jedynie w fazie realizacji inwestycji – w związku z dojazdem

ciężkiego sprzętu, pracami ziemnymi czy czasowym wzrostem zapylenia. Oddziaływania te są jednak krótkotrwałe, w pełni przewidywalne i możliwe do ograniczenia. Stosowanie sprzętu spełniającego normy emisyjne, zabezpieczanie materiałów pyłących, prowadzenie robót w warunkach minimalizujących emisje wtórne oraz wprowadzanie nawierzchni ograniczających pylenie skutecznie redukuje skalę oddziaływań. Po zakończeniu budowy tereny te funkcjonują jako praktycznie bezemisyjne.

Warto podkreślić, że Plan ogólny, poprzez uporządkowanie struktury przestrzennej gminy, wspiera również realizację działań zapisanych w Programie Ochrony Powietrza dla województwa świętokrzyskiego. Ograniczanie presji urbanizacyjnej, zakaz lokalizacji nowych przedsięwzięć znacząco obciążających środowisko, utrzymanie rozległych terenów zieleni oraz promowanie odnawialnych źródeł energii to kierunki wskazywane w programie jako kluczowe dla dalszej poprawy jakości powietrza.

Plan ogólny gminy Nowy Korczyn w sposób wyraźnie prośrodowiskowy kształtuje warunki jakości powietrza. Utrzymanie dominującej roli terenów o niskiej intensywności użytkowania, ograniczenie możliwości lokalizacji emisji uciążliwych, wspieranie neutralnych klimatycznie źródeł energii oraz brak otwierania nowych obszarów pod zabudowę o potencjale emisyjnym sprawiają, że realizacja Planu będzie sprzyjać dalszej poprawie jakości powietrza. Wpływ ten będzie miał charakter pośredni, długotrwały i zdecydowanie korzystny zarówno z punktu widzenia zdrowia mieszkańców, jak i realizacji polityk ochrony środowiska obowiązujących na poziomie województwa i kraju.

7.11. Oddziaływanie na gleby, powierzchnię ziemi i zasoby naturalne

Wprowadzenie Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn porządkuje sposób użytkowania terenów i oddziałuje pozytywnie na gleby, powierzchnię ziemi oraz zasoby naturalne. Ponieważ struktura funkcjonalna gminy została oparta na kontynuacji dotychczasowego zagospodarowania oraz utrzymaniu dominacji terenów otwartych, zakres możliwych przekształceń jest ograniczony, a wpływ Planu ma charakter w znacznym stopniu stabilizujący lub korzystny.

Najważniejszym czynnikiem wpływającym na ochronę gleb jest utrzymanie dużej powierzchni strefy otwartej,

obejmującej gleby użytkowane rolniczo, łąki, pastwiska oraz obszary zieleni naturalnej. Tego rodzaju tereny zachowują wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej i pełnią funkcję zasobów produkcyjnych, istotnych zarówno dla lokalnej gospodarki, jak i dla utrzymania zdolności retencyjnych oraz jakości środowiska. Plan nie przewiduje przekształcania gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych na cele inwestycyjne – przeciwnie, utrwała ich dotychczasowe wykorzystanie, co chroni glebę przed uszczelnieniem, degradacją struktury oraz utratą właściwości biologicznych.

Ograniczenie urbanizacji na terenach dotąd wolnych od zabudowy zapobiega również fragmentacji gruntów i ich niekontrolowanemu odrolnieniu.

Zabudowa mieszkaniowa, usługowa i zagrodowa została zlokalizowana wyłącznie w obrębie istniejących układów osadniczych. Takie rozwiązanie minimalizuje skalę zajęcia nowych terenów pod inwestycje oraz ogranicza ingerencję w powierzchnię ziemi. Nie dochodzi do rozpraszania zabudowy, które jest jedną z głównych przyczyn degradacji gleb i nadmiernego rozpraszania presji środowiskowych. Plan wprowadza także strefy usług i produkcji w bardzo ograniczonym zakresie, wyłącznie tam, gdzie takie funkcje już występują, co zabezpiecza zasoby naturalne przed ekspansją działalności mogących wpływać na ich strukturę czy jakość.

W odniesieniu do powierzchni ziemi Plan wprowadza rozwiązania, które zapobiegają jej nadmiernemu uszczelnianiu. Zachowanie znacznych obszarów otwartych oraz zieleni minimalizuje ryzyko powstawania niekorzystnych przekształceń geomorfologicznych, erozji powierzchniowej czy zmian w naturalnych procesach retencyjnych. Obszary zagrożone powodzią, tereny podmokłe i doliny rzeczne objęto funkcjami niewymagającymi trwałej ingerencji w grunt, co ogranicza presję inwestycyjną w miejscach szczególnie wrażliwych. Plan unika także wprowadzania funkcji, które mogłyby prowadzić do intensywnych prac ziemnych lub przekształcania rzeźby terenu.

Wyznaczenie obszarów pod elektrownie słoneczne również nie stanowi istotnego zagrożenia dla gleb ani powierzchni ziemi. Instalacje tego typu zlokalizowano na gruntach o niskiej wartości przyrodniczej i rolniczej, które w większości są już od dawna przekształcone działalnością rolniczą. Montaż paneli fotowoltaicznych zwykle nie wymaga głębokiej ingerencji w grunt, a eksploatacja instalacji nie prowadzi do dalszej degradacji gleb. Co więcej, rezygnacja z intensywnego użytkowania rolniczego (np. orki i nawożenia) na tych terenach może być korzystna dla odbudowy struktury

glebowej, zwiększenia retencji i przywrócenia częściowych funkcji glebowych.

Zasoby naturalne gminy – w tym gleby o wysokiej bonitacji, wody powierzchniowe i podziemne, zasoby przyrodnicze oraz ekosystemy dolinne, zostały objęte ochroną poprzez ograniczenie rozwoju zabudowy i przeznaczenie dużej części ich zasięgu do strefy otwartej. Plan nie dopuszcza lokalizacji inwestycji potencjalnie uciążliwych dla środowiska, które mogłyby generować presję chemiczną lub fizyczną na zasoby naturalne (np. poprzez wycieki substancji ropopochodnych, intensywną eksploatację kruszyw czy skażenia rolnicze o charakterze punktowym). Dodatkowo spójne wyznaczenie stref zabudowy ogranicza ryzyko konfliktów przestrzennych z terenami o szczególnym znaczeniu przyrodniczym, chroniąc je przed niekontrolowaną ekspansją inwestycji.

Potencjalne negatywne oddziaływania mogą dotyczyć jedynie punktowych, lokalnych miejsc związanych z modernizacją lub rozbudową istniejącej zabudowy, gdzie podczas prac budowlanych dochodzi do krótkotrwałego zagęszczania gruntu, naruszenia jego struktury lub powstawania niewielkich obszarów uszczelnionych. Oddziaływania te są jednak przewidywalne i możliwe do ograniczenia poprzez właściwe prowadzenie robót, rekultywację terenów po zakończeniu inwestycji i stosowanie nawierzchni przepuszczalnych tam, gdzie jest to technicznie możliwe.

Plan ogólny gminy Nowy Korczyn oddziałuje na gleby, powierzchnię ziemi i zasoby naturalne w sposób przede wszystkim neutralny lub korzystny. Wprowadzone strefy porządkują sposób użytkowania przestrzeni, wspierają zachowanie cennych gruntów rolnych, ograniczają ekspansję zabudowy na tereny wertykalnie i przyrodniczo wrażliwe oraz sprzyjają ochronie lokalnych zasobów naturalnych. Dzięki temu Plan stanowi narzędzie wspierające długofalową ochronę gleb i powierzchni ziemi, a także zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska naturalnego w gminie.

7.12. Oddziaływanie na klimat i jego zmiany

Zapisy Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn oddziałują na klimat w kilku komplementarnych aspektach: wpływają na lokalne warunki klimatyczne, wspierają działania łagodzące zmiany klimatu oraz w istotny sposób

wzmacniają odporność gminy na ich skutki. Charakter tych oddziaływań wynika z przemyślanej struktury funkcjonalnej, utrzymania dużych powierzchni terenów otwartych, rozwoju energetyki słonecznej oraz unikania

intensyfikacji zabudowy na obszarach szczególnie wrażliwych środowiskowo.

Warunki klimatyczne w gminie są uwarunkowane jej położeniem w Regionie Tarnowsko-Rzeszowskim, gdzie występuje duża zmienność temperatur, liczne dni gorące i upalne, duże sezonowe wahania zachmurzenia oraz podwyższona wilgotność w dolinach rzek. Plan ogólny poprzez utrzymanie ciągłości terenów biologicznie czynnych, dolin rzecznych i obszarów zieleni wpływa stabilizująco na klimat lokalny. Duże połacie strefy otwartej sprzyjają wymianie powietrza, poprawiają przewietrzanie i ograniczają efekt nagrzewania się podłoża w porze letniej. W obszarze, w którym liczba dni upalnych i gorących rośnie (27 dni upalnych i 82 dni gorące w 2024 r.), zachowanie terenów chłodzących jest szczególnie istotne dla ograniczenia zjawiska tzw. "wysp ciepła" i redukcji stresu termicznego mieszkańców.

Zachowanie dolin Wisły i Nidy w funkcjach otwartych, zielonych lub rolnych wspomaga naturalną cyrkulację powietrza oraz dyspersję mgieł i zastoisk chłodnego, wilgotnego powietrza, które często formują się w sezonie jesienno-zimowym. Plan, poprzez brak nowych barier urbanistycznych, nie zakłóca przewietrzania terenu dominującymi wiatrami zachodnimi i zachodnio-północno-zachodnimi, co jest istotne dla jakości powietrza i komfortu bioklimatycznego mieszkańców.

Plan ogólny wypełnia istotne funkcje w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych. Najważniejszym elementem jest rozwój energetyki słonecznej na wyznaczonych terenach, co stanowi bezpośredni wkład w transformację energetyczną gminy. Instalacje fotowoltaiczne jako źródła zeroemisyjne ograniczają zapotrzebowanie na energię wytwarzaną z paliw kopalnych, a tym samym redukują emisje CO₂, NO_x i SO₂ — kluczowych zanieczyszczeń wpływających zarówno na klimat, jak i jakość powietrza. W kontekście rosnącej liczby dni gorących i upalnych, inwestycje w OZE należy traktować jako działania realnie wspierające cele klimatyczne w skali lokalnej, regionalnej i krajowej.

Ponadto planowanie przestrzenne oparte na utrzymaniu istniejącego układu zabudowy ogranicza presję urbanizacyjną i zmniejsza stopień uszczelnienia powierzchni, co przekłada się na mniejsze nagrzewanie powierzchni ziemi i mniejsze obciążenie systemu klimatycznego gminy. Brak nowych obszarów intensywnej zabudowy i brak lokalizacji nowych,

potencjalnie energochłonnych funkcji dodatkowo stabilizuje lokalny klimat.

Plan ogólny wspiera również adaptację gminy do skutków zmian klimatu poprzez szereg rozwiązań przestrzennych istotnych w kontekście rosnącej liczby dni upalnych, wahań temperatury, występowania mgieł, zjawisk ekstremalnych i zmieniającego się reżimu opadowego.

1. Ochrona dolin rzecznych i terenów zalewowych – pozostawienie tych obszarów w strefie otwartej pozwala na zachowanie naturalnych polderów oraz zwiększa zdolności retencyjne terenu. Jest to kluczowe w sytuacji prognozowanego wzrostu częstotliwości opadów nawaalnych, gwałtownych ulew i zjawisk powodziowych.
2. Wzmacnianie lokalnej retencji – utrzymanie dużej powierzchni terenów zielonych i rolnych sprzyja infiltracji wód opadowych, co jest istotne w miesiącach letnich, gdy opady są nieregularne, ale często intensywne (np. 94,9 mm w lipcu 2024 r.). Ułatwia to ograniczenie skutków suszy i zmniejsza ryzyko erozji gleb.
3. Minimalizacja uszczelnienia terenu – ograniczenie ekspansji zabudowy zapobiega powstawaniu nieprzepuszczalnych powierzchni, które zwiększają ryzyko szybkiego spływu powierzchniowego i lokalnych podtopień w czasie intensywnych deszczy.
4. Utrzymanie terenów biologicznie czynnych – obszary roślinne chłodzą powietrze, łagodzą wpływ ekstremów termicznych i zwiększają odporność gminy na fale upałów. W sytuacji, gdy temperatura roczna wykazuje trend wzrostowy (11,7°C w roku 2024), działania te mają szczególne znaczenie.
5. Brak nowych barier dla cyrkulacji powietrza – poprzez unikanie dogęszczania zabudowy i utrzymanie otwartych korytarzy powietrznych, Plan wspiera rozwiewanie mgieł i ogranicza stagnację chłodnego, wilgotnego powietrza w dolinach.

Realizacja Planu nie prowadzi do wprowadzania funkcji mogących zwiększać termoisolację, wytwarzać znaczne ilości ciepła odpadowego czy ograniczać przewietrzanie terenu. Brak dużych obiektów przemysłowych oraz rozbudowanych kompleksów usługowych o wysokiej intensywności użytkowania sprzyja utrzymaniu stabilnych warunków mikroklimatycznych. Plan wprowadza także mechanizmy poprawiające bezpieczeństwo klimatyczne

mieszkańców — m.in. poprzez ochronę obszarów zalewowych, zachowanie potencjału retencyjnego oraz rozwój OZE.

Plan ogólny gminy Nowy Korczyn oddziałuje korzystnie na klimat, wspiera łagodzenie skutków zmian klimatu poprzez rozwój energetyki słonecznej i ograniczenie

presji urbanizacyjnej, a także wzmacnia zdolność gminy do adaptacji dzięki utrzymaniu terenów otwartych, dolin rzecznych, retencji i przewietrzania. Rozwiązania te sprawiają, że realizacja Planu wpisuje się w nowoczesne modele zarządzania przestrzenią odporne na zmiany klimatyczne i sprzyjające bezpieczeństwu mieszkańców w perspektywie długoterminowej.

7.13. Oddziaływanie na dobra materialne, zabytki i krajobraz

Zapisy Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn mają przede wszystkim charakter porządkujący przestrzeń i utrwalający istniejący układ funkcjonalny, co oznacza, że ich wpływ na dobra materialne należy oceniać jako stabilizujący i korzystny. Plan nie wprowadza nowych obszarów o intensywnej zabudowie ani funkcji, które mogłyby zagrażać istniejącym obiektom infrastruktury technicznej, komunikacyjnej czy zabudowie mieszkaniowej. Przeciwnie, dzięki utrzymaniu przeznaczeń zgodnych z dotychczasowym użytkowaniem ogranicza się ryzyko konfliktów przestrzennych oraz potencjalnych kolizji inwestycyjnych. Układ komunikacyjny gminy, w tym drogi krajowe i wojewódzkie stanowiące podstawę transportowego kręgosłupa regionu, pozostaje zachowany i wspierany zapisami Planu. Ochronie podlega również infrastruktura związana z przeprawą promową przez Wisłę – ważne dobro materialne o znaczeniu funkcjonalnym i symbolicznym. Brak nowych, intensywnych funkcji w rejonie przeprawy pozwala ograniczyć presję na tę infrastrukturę i utrzymać jej dostępność.

Plan zabezpiecza także dobra materialne mieszkańców poprzez ograniczenie zabudowy na terenach zagrożonych powodzią. Strefy otwarte oraz tereny zieleni w dolinach Wisły i Nidy pełnią funkcje buforowe, co w perspektywie długoterminowej zmniejsza ryzyko strat materialnych związanych z ekstremalnymi zjawiskami hydrologicznymi.

Gmina Nowy Korczyn charakteryzuje się wyjątkowo bogatym dziedzictwem kulturowym: od średniowiecznego układu urbanistycznego Nowego Korczyna, przez zabytkowe obiekty sakralne, pozostałości architektury żydowskiej, zespoły dworsko-parkowe, aż po liczne obiekty archeologiczne i cmentarze o wysokiej wartości historycznej. Plan ogólny uwzględnia ten zasób, zachowując i wzmacniając jego ochronę.

Najważniejszym elementem jest utrzymanie historycznego układu urbanistycznego miasta, objętego ochroną konserwatorską. Strefy planistyczne w tym obszarze nie przewidują przekształceń, które mogłyby naruszyć układ ulic, geometrię rynku czy otoczenie obiektów zabytkowych. Plan zachowuje tradycyjną funkcję centrum – jako obszaru usług i mieszkalnictwa, przy jednoczesnym ograniczeniu intensywności nowej zabudowy, co chroni charakter średniowiecznej tkanki miejskiej.

Obiekty sakralne, w tym kościoły pw. Świętej Trójcy, św. Stanisława, św. Mikołaja czy św. Katarzyny, a także synagoga w Nowym Korczynie, nie znajdują się w strefach intensywnych przeobrażeń przestrzennych. W ich otoczeniu utrzymano funkcje mieszkaniowe i usługowe o niewielkiej skali, co zapewnia zachowanie odpowiedniej ekspozycji, widoków i kontekstu krajobrazowego. Plan nie dopuszcza lokalizacji obiektów zakłócających sposób odbioru tych zabytków (np. zabudowy o zbyt dużej wysokości, hal produkcyjnych czy uciążliwych usług).

Strefy rozwojowe zostały wyznaczone z poszanowaniem lokalizacji cmentarzy, mogił, obiektów pamięci oraz pozostałości archeologicznych. Tereny wymagające szczególnej ostrożności archeologicznej nie są przeznaczane pod funkcje mogące powodować głębokie ingerencje w podłoże, co minimalizuje ryzyko zniszczenia nieodkrytych jeszcze artefaktów.

Również zespoły dworsko-parkowe, takie jak założenie w Winiarach Wiślickich, znajdują się poza obszarami przeznaczonymi pod intensywną zabudowę. Utrzymanie otoczenia tych obiektów jako terenów otwartych lub zabudowy o niskiej skali sprzyja zachowaniu ich historycznego charakteru.

Krajobraz gminy Nowy Korczyn cechuje unikalne połączenie wartości przyrodniczych i kulturowych: otwarte pola i łąki, mozaika zadrzewień śródpolnych, sieć

wodna dolin Wisły i Nidy, tradycyjne układy wsi i miasteczka oraz liczne dominanty architektoniczne. Plan ogólny w znacznym stopniu chroni te walory, a jego oddziaływanie na krajobraz należy ocenić jako pozytywne.

Dominująca w gminie strefa otwarta (SO) pozwala zachować najcenniejszy element krajobrazu – jego otwartość, płynność i rolniczy charakter. Ograniczenie lokalizacji nowej zabudowy na terenach dotąd niezurbanizowanych zapobiega fragmentacji krajobrazu oraz powstawaniu rozproszonej zabudowy, która mogłaby zakłócić harmonijne relacje między przestrzenią kulturową i przyrodniczą.

Plan dba także o zachowanie korytarzy widokowych, zwłaszcza w kierunku doliny Nidy, Wisły oraz lokalnych dominant, takich jak kościoły czy dawne założenia dworskie. Brak intensyfikacji funkcji usługowych i przemysłowych w sąsiedztwie tych obiektów gwarantuje zachowanie ich czytelności w krajobrazie.

Wprowadzenie stref dla elektrowni słonecznych zlokalizowanych na terenach monokulturowych o niskich walorach krajobrazowych jest rozwiązaniem minimalizującym wpływ wizualny tego typu inwestycji. Ich

umieszczenie poza obszarami cennymi widokowo oraz poza sąsiedztwem zabytków ogranicza ryzyko degradacji krajobrazu kulturowego i przyrodniczego.

Plan ogólny gminy Nowy Korczyn w sposób harmonijny łączy potrzebę porządkowania przestrzeni z ochroną dziedzictwa kulturowego i krajobrazowego. Wpływ Planu można ocenić jako:

- pośrednio i bezpośrednio korzystny dla zabytków i historycznego układu urbanistycznego,
- neutralny lub pozytywny dla dóbr materialnych poprzez stabilizację sposobu zagospodarowania,
- wyraźnie pozytywny dla krajobrazu – dzięki utrzymaniu terenów otwartych, ochronie dolin rzecznych i ograniczeniu zabudowy rozproszonej.

Plan nie przewiduje żadnych działań, które mogłyby prowadzić do degradacji krajobrazu, utraty wartości zabytkowych czy naruszenia cennych elementów tożsamości kulturowej gminy. Przeciwnie, poprzez strefowanie przestrzeni i utrwalenie tradycyjnej struktury terenów zabudowanych oraz otwartych stwarza solidne podstawy do długofalowej ochrony dziedzictwa kulturowego i krajobrazowego Nowego Korczyna.

7.14. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Klimat akustyczny gminy Nowy Korczyn jest kształtowany przede wszystkim przez ruch drogowy, a w mniejszym stopniu przez działalność usługową, produkcyjną, rolniczą i infrastrukturalną. Okresowymi źródłami hałasu są również prace budowlane i polowe oraz imprezy sportowe, kulturalne i rozrywkowe organizowane w przestrzeni otwartej. Ocena ustaleń Planu ogólnego została przeprowadzona na poziomie strategicznym, z uwzględnieniem rozmieszczenia stref planistycznych, funkcji dopuszczonych w ich profilach oraz możliwości powstawania konfliktów pomiędzy źródłami hałasu a terenami wymagającymi ochrony akustycznej.

Podstawę prawną oceny stanowi rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, którego tekst jednolity ogłoszono w Dz. U. z 2014 r. poz. 112. Wartości dopuszczalne są zróżnicowane w zależności od rodzaju terenu, źródła hałasu i pory doby. Wskaźniki L_{AeqD} i L_{AeqN} służą ocenie warunków korzystania ze środowiska, natomiast L_{DWN} i L_N stosuje się w długookresowej polityce ochrony przed hałasem, w tym przy sporządzaniu strategicznych map hałasu i programów ochrony środowiska przed hałasem.

Tabela 25. Dopuszczalne poziomy hałasu dla terenów istotnych w ocenie Planu

Rodzaj terenu chronionego akustycznie	Drogi i linie kolejowe L_{AeqD} / L_{AeqN}	Pozostałe źródła L_{AeqD} / L_{AeqN}	Drogi i linie kolejowe L_{DWN} / L_N	Pozostałe źródła L_{DWN} / L_N
Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna; tereny związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży; domy opieki społecznej; szpitale w miastach	61 / 56 dB	50 / 40 dB	64 / 59 dB	50 / 40 dB

Rodzaj terenu chronionego akustycznie	Drogi i linie kolejowe L _{AeqD} / L _{AeqN}	Pozostałe źródła L _{AeqD} / L _{AeqN}	Drogi i linie kolejowe L _{DWN} / L _N	Pozostałe źródła L _{DWN} / L _N
Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i zamieszkania zbiorowego; zabudowa zagrodowa; tereny rekreacyjno-wypoczynkowe; tereny mieszkaniowo-usługowe	65 / 56 dB	55 / 45 dB	68 / 59 dB	55 / 45 dB

Dla hałasu drogowego pora dnia obejmuje 16 godzin od 6:00 do 22:00, a pora nocy 8 godzin od 22:00 do 6:00. Dla pozostałych źródeł wskaźnik L_{AeqD} odnosi się do ośmiu najmniej korzystnych kolejnych godzin pory dnia, a L_{AeqN} do jednej najmniej korzystnej godziny pory nocy. Ochrona akustyczna wynika z faktycznego lub planowanego sposobu użytkowania terenu, a nie wyłącznie z symbolu strefy planistycznej.

Istniejący stan klimatu akustycznego

Podstawowym źródłem hałasu w gminie jest komunikacja samochodowa. Największe znaczenie ma ruch na drodze krajowej nr 79 oraz drodze wojewódzkiej nr 973, które przebiegają przez obszar zabudowany Nowego Korczyna. Emisja hałasu zależy od natężenia i struktury ruchu, udziału pojazdów ciężkich, prędkości, stanu nawierzchni oraz odległości budynków od jezdni. Uciążliwości mogą nasilać się w rejonie skrzyżowań, miejsc hamowania i przyspieszania pojazdów oraz na odcinkach, na których zabudowa znajduje się blisko drogi.

Dla obszaru województwa obowiązuje Program ochrony środowiska przed hałasem przyjęty uchwałą Nr IV/53/24 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 24 czerwca 2024 r. Program został sporządzony na podstawie strategicznych map hałasu dla dróg i innych głównych źródeł objętych ustawowym obowiązkiem mapowania. Gmina Nowy Korczyn nie została objęta zasięgiem strategicznych map hałasu stanowiących podstawę Programu. Brak ten nie oznacza automatycznie dobrego stanu klimatu akustycznego, lecz wskazuje, że dla gminy nie wyznaczono na podstawie tych map zasięgów przekroczeń ani liczby mieszkańców narażonych.

Na terenie gminy nie prowadzi się regularnego monitoringu hałasu drogowego, a w ocenach stanu akustycznego środowiska wykonywanych przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska nie lokalizowano punktów pomiarowych w gminie Nowy Korczyn. W konsekwencji

Tereny wymagające ochrony i potencjalne źródła hałasu wynikające z ustaleń Planu

Do terenów wymagających ochrony akustycznej należą przede wszystkim obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej, przewidziane odpowiednio w strefach SW,

brak jest danych pomiarowych pozwalających na wiarygodne określenie aktualnych izofon i potwierdzenie lub wykluczenie przekroczeń wartości dopuszczalnych. Ocena stanu istniejącego ma zatem charakter jakościowy i wskazuje przede wszystkim obszary potencjalnych konfliktów.

Hałas przemysłowy i usługowy ma mniejsze znaczenie przestrzenne niż hałas drogowy i zazwyczaj oddziałuje lokalnie. Jego źródłami mogą być maszyny i urządzenia produkcyjne, instalacje wentylacyjne i chłodnicze, agregaty, urządzenia przeładunkowe, warsztaty, sklepy, hurtownie, magazyny, lokale gastronomiczne i rozrywkowe oraz transport związany z obsługą działalności. Na terenie gminy nie funkcjonowały punkty pomiarowe WIOŚ ukierunkowane na hałas przemysłowy. Nie stwierdzono zatem udokumentowanej w monitoringu skali tego oddziaływania, jednak lokalnych uciążliwości w bezpośrednim sąsiedztwie poszczególnych obiektów nie można wykluczyć.

Uzupełniającym źródłem emisji jest działalność rolnicza, w tym praca ciągników, kombajnów, suszarni, wentylatorów, urządzeń do obsługi produkcji zwierzęcej i transportu rolnego. Hałas ten jest najczęściej sezonowy i okresowy, lecz w zabudowie zagrodowej może występować blisko budynków mieszkalnych. Krótkotrwałe wzrosty poziomu dźwięku mogą być także związane z imprezami sportowymi, kulturalnymi i rozrywkowymi.

SJ i SZ. Ochronie podlegają również tereny mieszkaniowo-usługowe, rekreacyjno-wypoczynkowe, domy opieki społecznej, szpitale oraz tereny związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, jeżeli

takie sposoby zagospodarowania występują lub zostaną skonkretyzowane w granicach stref usługowych, zieleni i rekreacji albo innych stref.

Najistotniejsze potencjalne źródła hałasu wynikające z ustaleń Planu są związane ze strefami komunikacyjnymi SK, strefami gospodarczymi SP, usługowymi SU, produkcji rolniczej SR, infrastrukturalnymi SI oraz z funkcjami sportu, rekreacji, kultury i rozrywki dopuszczonymi w strefach SN. Źródła lokalne mogą również powstawać w strefach SZ, w których dopuszczono produkcję w gospodarstwach rolnych i obsługę rybactwa. Strefy SO mają zasadniczo

niski potencjał emisji, jednak ich profil dopuszcza tereny komunikacji i infrastruktury technicznej, które mogą lokalnie oddziaływać akustycznie.

Samo wyznaczenie strefy nie powoduje emisji hałasu i nie przesądza o przekroczeniu standardów. Plan ogólny nie określa bowiem parametrów technologicznych przyszłych obiektów, natężenia ruchu, poziomów mocy akustycznej urządzeń, godzin pracy ani szczegółowego usytuowania zabudowy. Ustalenia Planu wskazują jednak, gdzie może dojść do koncentracji funkcji generujących hałas oraz gdzie może zwiększyć się liczba odbiorców wrażliwych.

Ocena oddziaływania hałasu drogowego

Utrzymanie istniejących tras oraz wyznaczenie stref komunikacyjnych pod rozwój układu drogowego może wpływać na rozkład hałasu w gminie. W sąsiedztwie nowych lub rozbudowywanych odcinków dróg możliwy jest wzrost poziomu dźwięku, obejmujący zarówno hałas toczenia, jak i hałas silników, hamowania i przyspieszania. Oddziaływanie będzie miało charakter długoterminowy i stały w okresie eksploatacji, a jego zasięg będzie zależał przede wszystkim od rzeczywistego obciążenia ruchem.

Strefy 11SK i 12SK są związane z planowanym układem komunikacyjnym obejmującym nowy przebieg drogi i przeprawę przez dolinę Nidy. Realizacja tego układu może prowadzić do przeniesienia części ruchu poza zwartą zabudowę Nowego Korczyna, co potencjalnie może poprawić warunki akustyczne przy odciażonych ulicach. Jednocześnie powstanie nowe źródło hałasu

wzdłuż projektowanego korytarza. Bez prognozy ruchu i obliczeń rozprzestrzeniania się dźwięku nie jest możliwe ilościowe określenie skali obu zmian. Na poziomie strategicznym wpływ należy ocenić jako przestrzennie zróżnicowany: potencjalnie korzystny w ciągach odciażanych oraz potencjalnie niekorzystny w bezpośrednim sąsiedztwie nowej trasy.

Wyznaczenie obszarów uzupełnienia zabudowy i stref mieszkaniowych może zwiększać liczbę osób narażonych, jeżeli nowa zabudowa zostanie zlokalizowana w sąsiedztwie drogi krajowej nr 79, drogi wojewódzkiej nr 973 lub innych intensywnie użytkowanych ciągów. Konflikt akustyczny może zatem powstać nie tylko wskutek zwiększenia emisji, ale również wskutek przybliżenia funkcji chronionej do istniejącego źródła.

Ocena oddziaływania funkcji gospodarczych, usługowych, rolniczych i infrastrukturalnych

Strefy gospodarcze SP dopuszczają tereny produkcji, a strefy usługowe SU szeroki zakres usług oraz towarzyszącą komunikację i infrastrukturę techniczną. W zależności od rodzaju działalności źródłami hałasu mogą być maszyny, wentylatory, instalacje chłodnicze, sprężarki, urządzenia przeładunkowe, place manewrowe i ruch samochodów dostawczych. Największe ryzyko dotyczy styku tych stref z zabudową mieszkaniową i zagrodową oraz działalności prowadzonej w porze nocnej. Minimalny udział powierzchni biologicznie

czynnej nie stanowi samodzielnego zabezpieczenia akustycznego.

W strefach produkcji rolniczej SR i zabudowy zagrodowej SZ możliwe są okresowe emisje związane z użytkowaniem maszyn, transportem, suszeniem i magazynowaniem płodów rolnych, wentylacją obiektów inwentarskich oraz urządzeniami obsługi produkcji. Ze względu na bliskość funkcji mieszkalnej i gospodarczej w zabudowie zagrodowej możliwe są lokalne konflikty, lecz ich skala zależy od rodzaju gospodarstwa i czasu

pracy urządzeń. Oddziaływanie działalności polowej będzie przeważnie sezonowe, krótkotrwałe i rozproszone.

Strefy infrastrukturalne SI mogą obejmować urządzenia techniczne, takie jak stacje transformatorowe, przepompownie, instalacje wodno-kanalizacyjne i inne obiekty wyposażone w pompy, wentylatory lub agregaty. Emisje te mają zwykle charakter punktowy i mogą być ograniczane rozwiązaniami technicznymi. Instalacje fotowoltaiczne nie są istotnym źródłem hałasu

Hałas na etapie realizacji i oddziaływania skumulowane

Na etapie budowy dróg, obiektów usługowych, produkcyjnych, infrastrukturalnych i mieszkaniowych wystąpią czasowe emisje związane z pracą maszyn budowlanych, robotami ziemnymi, transportem materiałów i montażem. Oddziaływanie będzie bezpośrednie i krótkoterminowe, lecz w pobliżu zabudowy może okresowo powodować znaczną uciążliwość. Nie jest ono podstawą do oceny docelowego klimatu akustycznego, wymaga jednak właściwej organizacji robót.

powierzchniowego; lokalna emisja może pochodzić z transformatorów, falowników i urządzeń chłodzących.

Funkcje sportu, rekreacji, kultury i rozrywki dopuszczone w strefach SN mogą powodować krótkotrwałe lub okresowe oddziaływanie związane z nagłośnieniem, obecnością uczestników, ruchem samochodowym i użytkowaniem parkingów. Znaczenie akustyczne takich zdarzeń będzie zależało od częstotliwości, pory organizacji i odległości od zabudowy mieszkaniowej.

Oddziaływania skumulowane mogą wystąpić przede wszystkim w miejscach, w których hałas drogowy nakłada się na hałas usługowy, produkcyjny, rolniczy lub rekreacyjny. Szczególnie istotna jest pora nocna, gdy wartości dopuszczalne dla źródeł innych niż drogi są niższe, a dźwięki urządzeń technicznych i przejazdów są bardziej odczuwalne na tle niższego poziomu dźwięku otoczenia. Plan nie tworzy jednego zwartego obszaru koncentracji źródeł hałasu w skali całej gminy, jednak lokalnie możliwe jest kumulowanie emisji na styku stref SK, SP, SU, SR i SI z terenami mieszkaniowymi.

Działania ograniczające i zalecenia

1. W miejscowych planach i przy lokalizowaniu zabudowy należy jednoznacznie identyfikować tereny chronione akustycznie oraz przypisywać im właściwe wartości dopuszczalne wynikające z rozporządzenia.
2. Nie należy sytuować nowej zabudowy mieszkaniowej, obiektów oświatowych, domów opieki ani terenów rekreacyjnych w bezpośrednim sąsiedztwie głównych dróg lub uciążliwych funkcji gospodarczych bez uprzedniej oceny warunków akustycznych.
3. Dla nowych i rozbudowywanych dróg oraz przedsięwzięć usługowych, produkcyjnych i infrastrukturalnych mogących oddziaływać na tereny chronione należy wykonywać obliczenia akustyczne z uwzględnieniem pory dnia i nocy oraz oddziaływań skumulowanych.
4. W sąsiedztwie dróg należy stosować rozwiązania adekwatne do wyników analiz, w tym odpowiednią odległość zabudowy, właściwe usytuowanie budynków, uspokojenie ruchu, nawierzchnie o obniżonej emisji, wały lub ekrany akustyczne, jeżeli będą niezbędne.
5. Urządzenia techniczne, miejsca dostaw, place manewrowe, parkingi i źródła wentylacyjne należy lokalizować po stronie odsuniętej od zabudowy mieszkaniowej oraz stosować obudowy, tłumiki i urządzenia o obniżonej mocy akustycznej.
6. W przypadku funkcji usługowych, produkcyjnych i rekreacyjnych należy w razie potrzeby ograniczać godziny pracy, dostaw, przeładunku i korzystania z nagłośnienia, szczególnie w porze nocnej.
7. Zieleń izolacyjna może pełnić funkcję rozdzielającą i krajobrazową, lecz nie powinna być traktowana jako jedyne zabezpieczenie przed przekroczeniami poziomów hałasu.
8. Roboty budowlane w pobliżu zabudowy chronionej należy prowadzić zasadniczo w porze dziennej, z wykorzystaniem sprawnych maszyn oraz przy ograniczeniu pracy urządzeń na biegu jałowym i przejazdów przez zwarte tereny mieszkaniowe.
9. Po uruchomieniu nowych istotnych odcinków układu drogowego zasadne jest wykonanie pomiarów kontrolnych w rejonie najbliższej zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej, zwłaszcza gdy wystąpią skargi mieszkańców.

Ustalenia Planu ogólnego mogą powodować lokalne pogorszenie klimatu akustycznego, przede wszystkim w związku z rozwojem i eksploatacją układu komunikacyjnego oraz realizacją funkcji gospodarczych, usługowych, rolniczych, infrastrukturalnych i rekreacyjnych. Największe ryzyko konfliktów występuje na styku tych funkcji z zabudową mieszkaniową jednorodziną, wielorodziną i zagrodową oraz z obiektami związanymi z pobytem dzieci i młodzieży.

Brak regularnych pomiarów i objęcia gminy strategicznymi mapami hałasu uniemożliwia ilościowe określenie aktualnego poziomu narażenia i nie pozwala na kateryczne stwierdzenie, że w całej gminie nie występują przekroczenia. Równocześnie sam Plan ogólny nie określa szczegółowych parametrów przyszłych źródeł, dlatego nie stanowi podstawy do

przesądzenia o przekroczeniu standardów w konkretnych lokalizacjach.

W skali gminy nie przewiduje się powszechnego i jednolitego pogorszenia warunków akustycznych. Oddziaływania będą zróżnicowane przestrzennie i skoncentrowane lokalnie. Planowany rozwój układu drogowego może jednocześnie zmniejszyć emisję przy trasach odciażanych i zwiększyć ją wzdłuż nowych korytarzy. Przy zachowaniu wymaganych standardów akustycznych, właściwym rozmieszczeniu funkcji oraz zastosowaniu rozwiązań technicznych i organizacyjnych wpływ ustaleń Planu na klimat akustyczny ocenia się jako lokalnie potencjalnie negatywny, lecz możliwy do ograniczenia na kolejnych etapach planowania i realizacji inwestycji.

7.15. Oddziaływania skumulowane

Oddziaływania skumulowane wynikające z realizacji Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn odnoszą się do łącznych zmian w środowisku, które powstają na skutek nakładania się dotychczasowych przekształceń terenu, aktualnych form użytkowania oraz przyszłych działań planistycznych. Analiza tych oddziaływań uwzględnia zarówno obszar objęty Planem, jak i szerszą przestrzeń jego oddziaływania, w tym doliny większych rzek, powiązania ekologiczne, zlewnie JCWP i lokalne układy osadnicze. W tym ujęciu Plan staje się jednym z elementów długotrwałego procesu kształtowania przestrzeni, a jego oddziaływania nakładają się na efekty dotychczasowej działalności człowieka oraz naturalne procesy środowiskowe.

Nakładające się efekty uporządkowania struktury funkcjonalno-przestrzennej, ograniczenia rozpraszania zabudowy i ochrony terenów zalewowych prowadzą do ogólnej poprawy bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców. Skumulowany charakter tego oddziaływania wynika z faktu, że Plan wzmacnia pozytywne efekty wcześniejszych działań planistycznych i regulacyjnych – zwłaszcza dotyczących ochrony przed powodzią oraz ograniczenia niskiej emisji. Ponieważ Plan nie dopuszcza intensyfikacji funkcji uciążliwych, nie tworzy dodatkowych źródeł hałasu, zanieczyszczeń czy barier społecznych, jego łączny wpływ na ludzi można

ocenić jako długofalowo korzystny zarówno w miejscu inwestycji, jak i w otoczeniu.

Środowisko przyrodnicze Nowego Korczyna jest od wielu dekad poddawane przekształceniom rolniczym, które osłabiły naturalną strukturę siedlisk. W tym kontekście Plan, poprzez utrzymanie dominującej funkcji terenów otwartych, nie wprowadza nowych presji, które mogłyby skumulować istniejące negatywne tendencje, takie jak fragmentacja siedlisk czy przerwanie korytarzy ekologicznych. Zachowanie ciągłości terenów otwartych oraz lokalizowanie bardziej przekształcających funkcji jedynie w już zmienionych obszarach ogranicza ryzyko kumulacji negatywnych oddziaływań przestrzennych. Efekt ten jest widoczny również w szerszym obszarze oddziaływania – korytarze ekologiczne zachowują drożność, a potencjalne strefy barier są niewielkie i skoncentrowane, co nie prowadzi do narastania presji.

W dolinach Wisły i Nidy oraz na terenach ich zlewni zachodzi naturalna kumulacja oddziaływań wynikających z działalności człowieka w wielu gminach. Plan ogólny poprzez utrzymanie stref otwartych, ograniczenie zabudowy na terenach zagrożonych powodzią i rezygnację z funkcji generujących ryzyko zanieczyszczeń nie zwiększa tej presji. Wręcz przeciwnie, wpisuje się w długotrwały proces odciażania systemów rzecznych poprzez utrzymanie przestrzeni zalewowych i potencjału retencyjnego. Nakładając się na

istniejące regulacje ochrony wód oraz działania przeciwpowodziowe, Plan wzmacnia ich pozytywny efekt, ograniczając łączne ryzyko degradacji jakości wód oraz zaburzeń hydrologicznych.

Na terenie gminy, gdzie dominują obszary rolnicze i otwarte, a przekształcenia urbanizacyjne są stosunkowo niewielkie, oddziaływania skumulowane na wody podziemne wynikają głównie z tradycyjnego użytkowania terenów rolnych. Plan, który nie przewiduje lokalizacji działalności przemysłowej czy intensywnej zabudowy wymagającej znacznych ingerencji w podłoże, nie zwiększa łącznej presji na JCWPd. Ponieważ wszystkie jednostki wód podziemnych w obszarze oddziaływania znajdują się w stanie dobrym i są niezagrażone, a Plan nie wprowadza funkcji mogących intensyfikować zagrożenia chemiczne lub ilościowe, jego oddziaływanie skumulowane należy ocenić jako neutralne.

Na jakość powietrza na terenie gminy wpływają zarówno lokalne źródła emisji (głównie emisja komunalno-bytowa), jak i napływ zanieczyszczeń spoza gminy oraz warunki meteorologiczne. Plan ogólny, ograniczając dalsze rozpraszanie zabudowy, nie wprowadza nowych źródeł emisji transportowej ani przemysłowej, co zapobiega kumulowaniu się negatywnych oddziaływań w tym zakresie. Jednocześnie dopuszczenie instalacji OZE może w sposób skumulowany przyczyniać się do ograniczenia emisji w skali ponadlokalnej – zarówno poprzez redukcję zapotrzebowania na energię z paliw kopalnych, jak i poprzez wspieranie polityki energetycznej opartej na źródłach niskoemisyjnych. Plan wzmacnia zatem istniejące pozytywne trendy i nie powoduje efektów kumulacji negatywnych.

W wyniku nakładania się działań związanych z ochroną terenów otwartych, zwiększaniem udziału OZE, zachowaniem powierzchni retencyjnych oraz ograniczeniem uszczelniania gruntu, Plan ogólny generuje skumulowany efekt redukcji obciążeń klimatycznych. Realizacja zapisów Planu powoduje jednocześnie występowanie wielu pozytywnych procesów: spowolnienia odpływu wód opadowych, ograniczenia ryzyka lokalnych powodzi, stabilizacji mikroklimatu dolinnych, ochrony korytarzy przewietrzania oraz ograniczania emisji z paliw kopalnych. Oddziaływania te nakładają się na pozytywne zmiany wynikające z programów ochrony powietrza, działań adaptacyjnych i rosnącej świadomości społecznej,

tworząc korzystny bilans w skali całej gminy oraz jej otoczenia.

Ponieważ przekształcenia glebowe związane z rolnictwem mają długotrwały charakter, największe znaczenie dla skumulowanych oddziaływań ma stopień ingerencji w nowe obszary. Plan, dzięki utrzymaniu większości terenów rolnych i braku wyznaczania nowych dużych powierzchni pod zabudowę nie zwiększa presji na gleby, nie pogłębi erozji ani nie doprowadzi do utraty kolejnych obszarów gleb cennych rolniczo. W obszarze oddziaływania również nie przewiduje się efektów kumulacji negatywnych, gdyż brak jest intensyfikacji działalności wymagającej dużych przekształceń terenu.

Oddziaływania skumulowane na krajobraz wynikają z łączenia się wieloletnich procesów rolniczego użytkowania terenów, stabilnego układu zabudowy oraz obecnych działań planistycznych, które utrzymują i wzmacniają mozaikowy charakter przestrzeni. Ponieważ Plan nie wprowadza nowych dominant krajobrazowych ani rozległych obszarów zabudowanych, nie powoduje pogłębiania istniejących presji, takich jak rozpraszanie zabudowy czy zanik otwartych pól. Wręcz przeciwnie, wzmacnia długotrwały kierunek zachowania tradycyjnego, otwartego krajobrazu Poniidzia.

W odniesieniu do zabytków i dziedzictwa kulturowego oddziaływania skumulowane są pozytywne, ponieważ Plan nie zwiększa presji urbanizacyjnej w ich otoczeniu, nie zakłóca ekspozycji obiektów historycznych i nie generuje zagrożeń wynikających z intensywnych przekształceń terenu. Stabilizacja funkcji przestrzennych pozwala zachować historyczne układy urbanistyczne, a poprzez ograniczenie rozpraszania zabudowy zapobiega narastaniu konfliktów pomiędzy nową zabudową a obiektami zabytkowymi. W obszarze oddziaływania (w szczególności w dolinie Wisły i Nidy) Plan wspiera zachowanie krajobrazowego kontekstu historycznych obiektów.

Oddziaływania skumulowane Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn – rozumiane jako łączny efekt przeszłych, obecnych i przyszłych oddziaływań oraz ich wpływu zarówno w miejscu, jak i w otoczeniu, są w zdecydowanej większości pozytywne lub neutralne. Plan nie tworzy nowych impulsów prowadzących do narastania presji na środowisko. Przeciwnie, wzmacnia pozytywne kierunki wynikające z dotychczasowych działań ochronnych i planistycznych, stabilizuje sposób użytkowania

przestrzeni i tworzy warunki do zachowania wysokiej jakości środowiska oraz krajobrazu.

8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Działania minimalizujące powinny być każdorazowo dostosowane do specyfiki, skali i lokalizacji konkretnego przedsięwzięcia, a nie określane na poziomie ogólnej polityki przestrzennej gminy. Prognoza wskazuje jednak przykładowe kierunki działań minimalizujących, które mogą być stosowane na etapie realizacji poszczególnych inwestycji. Ich celem jest ograniczenie lub wyeliminowanie potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko oraz zmniejszenie ich skali do poziomu nieznaczącego. Działania te stanowią integralny element dokumentacji inwestycyjnej i powinny być dobierane w oparciu o dostępne dane, obowiązujące przepisy oraz aktualną wiedzę środowiskową.

Ze względu na ogólny charakter Planu Ogólnego i brak szczegółowych rozwiązań inwestycyjnych na obecnym etapie, proponowane środki mają charakter ogólny i wskazują kierunki działań, które będą doprecyzowywane na etapie realizacji konkretnych przedsięwzięć. Poniżej przedstawiono otwarty katalog rozwiązań minimalizujących, pogrupowanych według poszczególnych komponentów środowiska.

Powierzchnia ziemi i gleby

- lokalizowanie inwestycji na terenach już przekształconych oraz poza obszarami wymagającymi znacznych niwelacji,
- ograniczenie zajętości terenu i przekształceń rzeźby,
- stosowanie nawierzchni półprzepuszczalnych i lokalnych materiałów,
- zabezpieczenie gleb przed zanieczyszczeniem i erozją.

Wody powierzchniowe i podziemne

- ochrona wód przed zanieczyszczeniami na etapie budowy i eksploatacji,
- właściwe systemy odwodnienia i retencji,

- zagospodarowanie wód opadowych w miejscu ich powstawania (zielono-błękitna infrastruktura),
- unikanie kolizji ze strefami ochrony ujęć wód.

Obszary i obiekty chronione, Natura 2000, korytarze ekologiczne

- unikanie lokalizacji inwestycji w obszarach chronionych i korytarzach migracyjnych,
- minimalizacja wycinki drzew i krzewów oraz prowadzenie jej poza okresem lęgowym,
- ochrona systemów korzeniowych i tworzenie siedlisk zastępczych w razie potrzeby.

Różnorodność biologiczna

- rzetelna ocena oddziaływania na środowisko dla inwestycji mogących znacząco oddziaływać,
- dostosowanie terminów i technologii prac do cykli biologicznych,
- preferowanie gatunków rodzimych w nowych nasadzeniach,
- rozwój zielonej infrastruktury (zielone dachy, ściany, zieleń przydrożna).

Ludzie i dobra materialne

- ograniczenie hałasu i emisji zanieczyszczeń,
- prowadzenie prac głównie w porze dziennej,
- stosowanie nowoczesnego, niskoemisyjnego sprzętu,
- udział społeczeństwa w procesie inwestycyjnym.

Krajobraz

- wkomponowanie obiektów w istniejące otoczenie,
- unikanie dominant krajobrazowych,
- stosowanie zieleni izolacyjnej i rozwiązań poprawiających estetykę przestrzeni.

Zabytki

- ograniczenie emisji pyłów i drgań,

- realizacja inwestycji zgodnie z wytycznymi właściwego konserwatora zabytków.

- promocja transportu zbiorowego i niskoemisyjnych technologii,
- stosowanie cichych nawierzchni oraz zieleni jako bariery akustycznej.

Klimat i klimat akustyczny

- ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i hałasu,

Powietrze

- minimalizacja emisji pyłów i spalin podczas prac budowlanych,
- stosowanie energooszczędnych rozwiązań i OZE,
- ograniczenie wycinki zieleni do niezbędnego minimum.

9. Rozwiązania alternatywne

W ramach opracowania Planu ogólnego Gminy Nowy Korczyn przeprowadzono analizę różnych wariantów rozwiązań przestrzennych, aby zapewnić optymalny układ funkcjonalny, uwzględniający zarówno rozwój gospodarczy i społeczny, jak i ochronę środowiska. Alternatywne rozwiązania rozważano w odniesieniu do określonych w planie ogólnym stref planistycznych oraz ich profilu funkcjonalnego.

W wariantcie „zero” oceniono skutki braku realizacji planu ogólnego, tj. utrzymania obecnego stanu zagospodarowania. Następnie rozważano zmianę lokalizacji niektórych stref i przeznaczenia terenów, oceniając czy i którą lokalizację stref zmniejszyć lub zwiększyć na rzecz innej strefy.

Ostatecznie przyjęte rozwiązania są wynikiem szczegółowej analizy wariantów i wyboru tych, które w największym stopniu odpowiadają potrzebom gminy, zapewniając zrównoważony rozwój oraz harmonijne współistnienie przestrzeni inwestycyjnych, mieszkaniowych i przyrodniczych. Dzięki uwzględnieniu różnych scenariuszy zagospodarowania przestrzeni możliwe było wypracowanie optymalnej koncepcji,

uwzględniającej zarówno uwarunkowania środowiskowe, jak i potrzeby mieszkańców oraz przedsiębiorców.

Układ strefowy zaproponowany w projekcie planu ogólnego wpłynie na obszary sąsiadujące, niosąc ze sobą pewne konsekwencje dla środowiska przyrodniczego. Niemniej, zawarte w planie rozwiązania zostały zaprojektowane z myślą o minimalizacji negatywnych oddziaływań.

Alternatywne warianty rozwiązań były szczegółowo rozpatrywane na etapie przygotowywania projektu, uwzględniając również analizę wniosków dotyczących zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy. Ostatecznie przyjęte rozwiązanie zostało uznane za optymalne. Projekt planu ogólnego opiera się na obowiązujących kierunkach rozwoju zawartych w studium oraz obowiązujących planach miejscowych, jednocześnie stanowiąc ulepszoną alternatywę. Dokument ten uwzględnia zarówno postulaty władz gminy, instytucji, jak i mieszkańców, proponując kompleksowe i zrównoważone podejście do rozwoju przestrzennego.

10. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Rozważenie możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć jest obowiązkiem wynikającym z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo w dniu 25 lutego 1991 r. (Dz. U. 1999 nr 96, poz. 1110). Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic państwa, a także te realizowane dalej, ale ze względu

na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku.

Wszystkie ustalenia Planu Ogólnego Gminy Nowy Korczyn realizowane będą w obrębie gminy. Realizowane ustalenia, biorąc pod uwagę ich zakres oraz charakter oddziaływań nie będą negatywnie oddziaływać poza granicami państwa. Wobec powyższych wniosków, nie stwierdzono konieczności poddania projektu Planu

Ogólnego Gminy Nowy Korczyn procedurze transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

11. Napotkane trudności i luki w wiedzy

Poziom szczegółowości prowadzonej strategicznej oceny oddziaływania jest ściśle powiązany z poziomem szczegółowości Planu ogólnego. Strefy planistyczne w planie ogólnym wyznaczają jedynie kierunki dla przyszłego rozwoju przestrzennego gminy. Kierunki te będą uszczegóławiane w miejscowych planach

zagospodarowania przestrzennego, które z kolei będą określały zasady zabudowy i zagospodarowania terenu.

Plan ogólny nie określa zatem szczegółowych rozwiązań inwestycyjnych, lecz wyznacza ramy dla polityki przestrzennej gminy, brak zatem konkretnych inwestycji podlegających szczegółowej ocenie.

12. Przewidywane metody analizy skutków realizacji Planu Ogólnego

Analiza skutków realizacji ustaleń Planu Ogólnego w zakresie funkcji i sposobu zagospodarowania przestrzennego Gminy będzie możliwa po uchwaleniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Plan ogólny, będąc aktem prawa miejscowego, wyznacza ogólne ramy i zasady kształtowania przestrzeni, które będą realizowane w szczegółowych dokumentach planistycznych. Monitorowanie realizacji inwestycji oraz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy odbywać się będzie regularnie, z uwzględnieniem corocznych analiz. W zakresie ochrony środowiska odpowiedzialność za monitoring spoczywa na instytucjach takich jak Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny oraz na odpowiednich wydziałach ochrony środowiska w strukturach administracji lokalnej. Monitoring obejmuje ocenę stanu wód powierzchniowych i podziemnych, jakości powietrza, klimatu akustycznego oraz gleb, a wyniki są publikowane w corocznych raportach dotyczących stanu środowiska województwa świętokrzyskiego.

W zakresie gospodarki ściekowej Gmina powinna zwrócić szczególną uwagę na regularne kontrole wywozu nieczystości ze zbiorników bezodpływowych oraz na prawidłowe usuwanie osadów ściekowych z indywidualnych oczyszczalni. Zapisy Planu Ogólnego umożliwiają rozwój zabudowy na terenach rolniczych, co wymaga ścisłego przestrzegania ustaleń dotyczących zachowania powierzchni biologicznie czynnej, linii zabudowy od lasów oraz ochrony sąsiedztwa terenów chronionych.

Spółeczny aspekt wdrażania Planu Ogólnego również wymaga uwzględnienia. W celu oceny poziomu satysfakcji mieszkańców z realizowanych rozwiązań gmina może przeprowadzać konsultacje społeczne oraz ankiety, które pozwolą na zbieranie opinii i uwag. Wyniki tych działań mogą być podstawą do dalszej optymalizacji rozwiązań przestrzennych.

Zgodnie z art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Burmistrz Gminy Nowy Korczyn zobowiązany jest do przeprowadzania analiz zagospodarowania przestrzennego co najmniej raz w kadencji Rady Gminy. Analizy te powinny uwzględniać inne dokumenty strategiczne, takie jak raporty z realizacji programu ochrony środowiska, rejestry pozwoleń na budowę czy zestawienia rozbiórki.

W monitoringu można stosować różne wskaźniki, takie jak:

- Społeczne: np. powierzchnia terenów zieleni urządzonej na mieszkańca,
- Ekonomiczne: struktura wydatków na inwestycje komunalne i ochronę środowiska,
- Ekologiczne: jakość wód, różnorodność biologiczna, powierzchnie objęte ochroną przyrodniczą.

Wyniki monitoringu powinny być publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej, co zapewni transparentność i dostęp do informacji dla mieszkańców. Regularne przeglądy stanu technicznego infrastruktury, w tym urządzeń do odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków, oraz kontrola gospodarki odpadami będą

kluczowe dla zrównoważonego rozwoju przestrzennego Gminy.

13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza wykonana została w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, którą reguluje ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.), zwana dalej ustawą ooś. Celem tej procedury jest przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu dokumentu.

Procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowi formalny proces oceny oddziaływania na środowisko dokumentu pn. „Plan Ogólny Gminy Nowy Korczyn”. W ramach tej procedury określone jest jak realizacja zapisów analizowanego dokumentu wpłynie na środowisko.

Plan ogólny zgodnie z art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym sporządza się dla obszaru całej gminy z wyłączeniem terenów zamkniętych innych niż ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu. Opracowanie obejmuje cały obszar gminy Nowy Korczyn, zlokalizowanej w powiecie buskim w województwie świętokrzyskim, w granicach administracyjnych o łącznej powierzchni 116,67 km².

Plan ogólny jest aktem prawa miejscowego, który uwzględnia się przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Stanowi on również podstawę do wydawania decyzji dotyczących lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz warunków zabudowy i zagospodarowania terenu.

Ustalenia Planu ogólnego zostały sporządzone z uwzględnieniem uwarunkowań rozwoju przestrzennego Gminy, które wynikają m.in. z Planu Zagospodarowania Województwa, obszarów chronionych występujących na obszarze opracowania, rozmieszczenia istniejącej lub planowanej infrastruktury Gminy.

Ustalenia „Planu Ogólnego Gminy Nowy Korczyn” realizują istotne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym i międzynarodowym.

W Planie ogólnym Gminy Nowy Korczyn wyznacza się w sposób rozłączny następujące strefy planistyczne:

- a) SW – strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- b) SJ – strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- c) SZ – strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową,
- d) SU – strefy usługowe,
- e) SP – strefy gospodarcze,
- f) SR – strefy produkcji rolniczej,
- g) SI – strefy infrastrukturalne,
- h) SN – strefy zieleni i rekreacji,
- i) SC – strefy cmentarzy,
- j) SK – strefy komunikacyjne
- k) SO – strefy otwarte.

Dla każdej ze stref, z wyjątkiem strefy komunikacyjnej i strefy otwartej określono wartości minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, nie mniejsze niż wynika to z przepisów Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów.

Dla stref planistycznych: SW, SJ, SZ, SU, SP i SR ustalono obowiązkowo wartości maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnego udziału powierzchni zabudowy oraz maksymalnej wysokości zabudowy.

Dla wybranych stref określono również profile dodatkowe. Prognoza składa się dwóch części. Pierwsza część obejmuje szczegółową ocenę istniejących uwarunkowań środowiskowych na obszarze objętym planem, uwzględniając podział środowiska na jego główne komponenty. W ramach tej analizy dokonano charakterystyki obecnego użytkowania terenu, warunków gruntowo-wodnych, glebowych, rzeźby terenu, istniejących form roślinności i fauny, a także lokalnego klimatu i klimatu akustycznego. Omówiono również czynniki wpływające na środowisko antropogeniczne, takie jak infrastruktura techniczna, stan zabytków oraz elementy krajobrazu kulturowego. Część ta obejmuje analizę przestrzeni w granicach administracyjnych gminy

z uwzględnieniem jego specyfiki lokalnej, takich jak naturalne warunki geograficzne oraz zasoby przyrodnicze i kulturowe. W szczególności zwrócono uwagę na istniejące formy ochrony przyrody, w tym na korytarze ekologiczne, obszary zieleni miejskiej oraz doliny rzeczne Wisły i Nidy, które odgrywają kluczową rolę w lokalnym ekosystemie. Zidentyfikowano potencjalne zagrożenia dla środowiska, takie jak uszczelnienie powierzchni biologicznie czynnych, fragmentacja siedlisk przyrodniczych czy ryzyko zanieczyszczenia wód i gleb w związku z realizacją przyszłych inwestycji.

Druga część prognozy odnosi się bezpośrednio do zapisów projektu planu ogólnego, analizując ich zgodność z obowiązującymi przepisami prawa ochrony środowiska, takimi jak ustawa Prawo ochrony środowiska, Prawo wodne, ustawa o ochronie przyrody oraz inne regulacje związane z zagospodarowaniem przestrzennym. W tej części przeanalizowano wpływ ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska.

W szczególności skupiono się na wpływie projektowanych stref planistycznych na lokalne środowisko przyrodnicze i społeczne, w tym na minimalizację negatywnych skutków takich jak emisja hałasu, zanieczyszczenia powietrza czy fragmentacja terenów zielonych. Przeanalizowano również sposoby łagodzenia potencjalnych negatywnych oddziaływań, w tym zachowanie powierzchni biologicznie czynnych, ochronę terenów otwartych oraz ograniczenie intensywności zabudowy w sąsiedztwie obszarów chronionych.

Prognoza dokonuje szczegółowej analizy skutków zapisów planu na środowisko przyrodnicze, społeczne i gospodarcze. Wskazano, że projektowane zmiany mogą prowadzić do ograniczonych przekształceń środowiska, takich jak uszczelnienie powierzchni biologicznie czynnych czy miejscowe zmiany w przepływie mas powietrza. Jednocześnie przyjęte rozwiązania minimalizują potencjalne negatywne skutki poprzez wprowadzenie ograniczeń w intensywności zabudowy, ochronę korytarzy ekologicznych oraz zachowanie ciągłości terenów zieleni.

W aspekcie społecznym prognoza podkreśla, że realizacja planu przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców poprzez lepszy dostęp do infrastruktury, usług publicznych i terenów rekreacyjnych. Projekt zakłada również ochronę

dziedzictwa kulturowego gminy, co pozwoli na zachowanie jego unikalnego charakteru i atrakcyjności turystycznej. Zapisy dokumentu są zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju, kładąc nacisk na integrację środowiska naturalnego z działalnością człowieka.

Analiza wskazuje, że realizacja zapisów planu ogólnego nie wpłynie negatywnie na integralność obszarów chronionych ani nie spowoduje znaczących zmian w ich funkcjonowaniu. Prognoza zaleca jednak dalsze monitorowanie środowiska oraz wprowadzenie środków ochronnych na etapie realizacji inwestycji. Szczególną uwagę należy zwrócić na kontrolę emisji zanieczyszczeń, ochronę wód powierzchniowych i gruntowych oraz przeciwdziałanie nadmiernemu hałasowi.

Plan ogólny zakłada niewielkie zwiększenie terenów zabudowy, które będą ściśle powiązane z istniejącym zainwestowaniem. Wyznaczone obszary inwestycyjne nie ingerują w istniejące formy ochrony przyrody, a ich realizacja będzie miała ograniczony wpływ na lokalne ekosystemy. Dodatkowo dokument zachowuje znaczną część terenów otwartych, co pozwala na utrzymanie funkcji ekologicznych i krajobrazowych gminy.

Podsumowując, prognoza wykazuje, że realizacja projektu Planu Ogólnego Gminy Nowy Korczyn jest zgodna z zasadami ochrony środowiska, zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego. Skutki środowiskowe realizacji zapisów planu będą głównie lokalne i ograniczone dzięki zastosowaniu odpowiednich regulacji oraz działań minimalizujących potencjalne oddziaływanie.

14. Spis tabel

Tabela 1. Etapy SOOŚ projektu dokumentu pn. „Plan Ogólny Gminy Nowy Korczyn”	10
Tabela 2. Klasyfikacja strefy świętokrzyskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia w 2024 roku	20
Tabela 3. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku	22
Tabela 4. Zestawienie średniego natężenia pola elektromagnetycznego w województwie w latach 2022-2024	24
Tabela 5. Wykaz JCWP występujących na obszarze gminy Nowy Korczyn	25
Tabela 6. Monitoring JCWP rzecznych na terenie gminy Nowy Korczyn	26
Tabela 7. Wykaz zasobów złóż kopalin	32
Tabela 8. Wykaz obszarów górniczych	33
Tabela 9. Struktura lasów w gminie Nowy Korczyn	38
Tabela 10. Powierzchnia terenów zielonych w gminie Nowy Korczyn	39
Tabela 11. Rodzaje terenów zielonych w gminie Nowy Korczyn	39
Tabela 12. Zabytki na terenie gminy Nowy Korczyn wpisane do rejestru zabytków	59
Tabela 13. Przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska zidentyfikowane w granicach gminy Nowy Korczyn	68
Tabela 14. Cele działań ochronnych wynikające z PZO oraz ocena wpływu ustaleń Planu ogólnego na cele ochrony i zidentyfikowane zagrożenia	76
Tabela 15. Analiza stref planistycznych w zasięgu obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 w granicach gminy Nowy Korczyn	81
Tabela 16. Przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034 zidentyfikowane w granicach gminy Nowy Korczyn	99
Tabela 17. Cele działań ochronnych wynikające z PZO oraz ocena wpływu ustaleń Planu ogólnego na cele ochrony i zidentyfikowane zagrożenia	105
Tabela 18. Analiza stref planistycznych w zasięgu obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034 w granicach gminy Nowy Korczyn	110
Tabela 19. Przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001 zidentyfikowane w granicach gminy Nowy Korczyn	129
Tabela 20. Cele działań ochronnych wynikające z PZO oraz ocena wpływu ustaleń Planu ogólnego na cele ochrony i zidentyfikowane zagrożenia	145
Tabela 21. Analiza stref planistycznych w zasięgu obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001 w granicach gminy Nowy Korczyn	155
Tabela 22. Wpływ strefy 6SN na elementy ochrony Parku Krajobrazowego	178
Tabela 23. Ocena relacji strefy 6SN do zakazów obowiązujących w Nadnidziańskim Parku Krajobrazowym	179
Tabela 24. Ocena zgodności z zakazami Nadnidziańskiego OChK	191
Tabela 25. Dopuszczalne poziomy hałasu dla terenów istotnych w ocenie Planu	219

15. Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie administracyjne gminy Nowy Korczyn	17
Rysunek 2. Położenie gminy Nowy Korczyn na tle regionalizacji fizycznogeograficznej.....	18
Rysunek 3. Gmina Nowy Korczyn na tle Jednolitych Części Wód Powierzchniowych.....	25
Rysunek 4. JCWPd na terenie gminy Nowy Korczyn	29
Rysunek 5. Zagrożenie powodzią na terenie gminy Nowy Korczyn	31
Rysunek 6. Utwory powierzchniowe na terenie gminy	32
Rysunek 7. Tereny górnicze i złoża na terenie gminy Nowy Korczyn	33
Rysunek 8. Rodzaje gleb na terenie gminy Nowy Korczyn	34
Rysunek 9. Potencjalna roślinność w gminie Nowy Korczyn.....	37
Rysunek 10. Siedliska przyrodnicze na terenie gminy Nowy Korczyn.....	43
Rysunek 11. Parki krajobrazowe na terenie gminy Nowy Korczyn.....	52
Rysunek 12. Obszary Chronionego Krajobrazu na terenie gminy Nowy Korczyn	53
Rysunek 13. Obszary Natura 2000 na terenie gminy Nowy Korczyn	55
Rysunek 14. Główne zabytki w gminie Nowy Korczyn	59
Rysunek 15. Obszar Natura 2000 Ostoja Nidziańska na tle stref planistycznych gminy Nowy Korczyn	66
Rysunek 16. Powiązania obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 z systemem korytarzy ekologicznych, siecią rzeczną oraz strefami SO w gminie Nowy Korczyn	86
Rysunek 17. Tereny elektrowni słonecznych dopuszczone w profilach dodatkowych stref planistycznych na tle obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 w gminie Nowy Korczyn	87
Rysunek 18. Obszary uzupełnienia zabudowy na tle obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 w gminie Nowy Korczyn.....	90
Rysunek 19. Obszar Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka na tle stref planistycznych gminy Nowy Korczyn	97
Rysunek 20. Powiązania obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034 z systemem korytarzy ekologicznych, siecią rzeczną oraz strefami SO w gminie Nowy Korczyn	115
Rysunek 21. Tereny elektrowni słonecznych dopuszczone w profilach dodatkowych stref planistycznych na tle obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034 w gminie Nowy Korczyn	116
Rysunek 22. Obszary uzupełnienia zabudowy na tle obszaru Natura 2000 Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034 w gminie Nowy Korczyn	120
Rysunek 23. Obszar Natura 2000 Dolina Nidy na tle stref planistycznych gminy Nowy Korczyn.....	127
Rysunek 24. Powiązania obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001 z systemem korytarzy ekologicznych, siecią rzeczną oraz strefami SO w gminie Nowy Korczyn	160
Rysunek 25. Tereny elektrowni słonecznych dopuszczone w profilach dodatkowych stref planistycznych na tle obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001 w gminie Nowy Korczyn.....	162
Rysunek 26. Obszary uzupełnienia zabudowy na tle obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001 w gminie Nowy Korczyn	164
Rysunek 27. Nadnidziański Park Krajobrazowy i jego otulina na tle stref planistycznych projektu Planu ogólnego gminy Nowy Korczyn.....	175
Rysunek 28. Strefa 6SN na tle ortofotomapy oraz granicy Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego	177

Rysunek 29. Struktura użytkowania terenu w granicach strefy 6SN i jej otoczeniu	177
Rysunek 30. Obszary uzupełnienia zabudowy na terenie Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny .	182
Rysunek 31. Tereny elektrowni słonecznych w profilach dodatkowych na tle Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego	184
Rysunek 32. Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu na tle stref planistycznych, OUZ, sieci hydrograficznej, mokradeł i wód powierzchniowych.....	190
Rysunek 33. Solecko-Pacanowski Obszar Chronionego Krajobrazu na tle stref planistycznych, OUZ, sieci hydrograficznej, mokradeł i wód powierzchniowych.....	193
Rysunek 34. Korytarze ekologiczne na tle stref planistycznych w Gminie Nowy Korczyn	197
Rysunek 35. Zasięgi stref planistycznych w przebiegu korytarzy ekologicznych w Gminie Nowy Korczyn	199
Rysunek 36. Obszar Uzupełnienia Zabudowy na tle korytarzy ekologicznych w Gminie Nowy Korczyn.....	200
Rysunek 37. Strefy 1SR, 1SO, 2SO i 3SO na tle korytarzy ekologicznych w Gminie Nowy Korczyn	202
Rysunek 38. Obszar Uzupełnienia Zabudowy na terenie Gminy Nowy Korczyn	204
Rysunek 39. Strefy 1SR, 1SO, 2SO i 3SO na tle budynków mieszkalnych w Gminie Nowy Korczyn	206
Rysunek 40. Strefy 1SR, 1SO, 2SO i 3SO na zlewni JCWP rzecznych w Gminie Nowy Korczyn.....	207
Rysunek 41. Zlewnie JCWP rzecznych na tle stref planistycznych w Gminie Nowy Korczyn.....	209
Rysunek 42. JCWPd na tle stref planistycznych w Gminie Nowy Korczyn	211
Rysunek 43. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi rzecznych na tle stref planistycznych w Gminie Nowy Korczyn	212